

ספר

ספורי מעשיות
משנים קדמוניות
ועוד משלים וספורים

מה שזכינו ל'שמע מפי רבנו הקדוש
אור הגנוז והצפון נחל נובע מקור חכמה הרב
רבי נחמן מברסלב זצוק"ל
נכד הפעל ישם טוב הקדוש זצוק"ל
פעל מחבר ספרי
לקוימי מוהר"ן
ועוד כמה חבורים

נ נח נחמ נחמן מאומן

הוצאת
"כולנו חברים"

תל אביב: 052 8529848

צפון: 054 7094233

052 4295938

madbekot.net

na-nach.net

nanach.net

ניתן לקנות ספרים להפצה במחירי עלות
להזמין ספר זה ושאר ספרים לכל מקום בעולם
לתרום ולהשתתף בהדפסת הספרים

תּוֹכַן עֲנִינִים

סְפֹרֵי מַעֲשֵׂי־תּוֹת מְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת

- א. מַאֲבֵדַת בַּת מְלֹךְ 1
- ב. מְמַלֵּךְ וְקִיסָר 13
- ג. מַחֲיִיר 35
- ד. מְמַלֵּךְ שְׁגֹזֵר שְׂמֹד 57
- ה. בֶּן מְלֹךְ שֶׁהָיָה מְאֻבָּנִים מִזִּבְחֹת 67
- ו. מְמַלֵּךְ עָנוּ 73
- ז. מְזִבִּיב וְעַכְבָּיִשׁ 79
- ח. מֶרֶב וּבֶן יָחִיד 89
- ט. מַחְכֵּם וְתָם 95
- י. מְבַעֲרָגִיר וְעָנִי 130
- יא. מִבֶּן מְלֹךְ וּבֶן שְׂפָחָה שְׁנַתְּחַלְפוּ 172
- יב. מִבְּעַל תְּפִלָּה 208
- יג. מִהַשְׁבָּעָה בְּעַמְלֵי־רֶם 288

ספורים קצרים ומשלים

348	מַעֲשֵׂה מִהַאֲצֵר שְׁתַּחֲתֵת הַגֶּשֶׁר
350	מַעֲשֵׂה מִבְּמַחֲוֹן
358	הַמִּשְׁל מִהַתְּבוּאָה
360	מַעֲשֵׂה מִקַּאֲפָצִין פֶּאֲשָׂא
366	הָאֲבָן טוֹב
369	הַיִּין אוֹנְגְרִי
371	הַמִּשְׁל מִהַהִינְדִיק
373	מַעֲשֵׂה מִמְרוֹר
376	אֵין עוֹד פִּילְוִויר
378	הַעֲנִי שְׁמוֹלוֹ הוּא שְׂיִהִיה גָּנֵב
387	הַמְּלִךְ שְׁחָלָה בְּנוֹ
390	הָאֲבָן הַגְּדוֹל
392	הַפְּלוֹמֶפ
396	עֲבַדְתָּ בְּחָנָם וְאַתָּה אוֹכֵל בְּחָנָם
398	הַהֲלֹאוֹת
401	הַעוֹף וְהַבְּיָצִים

403	הַמְנוּרָה הַתְלוּיָה
406	מַעֲשֵׂה מִמָּטֶר
409	הַזָּאֵב וְהַמְּקַל
411	מִי שְׂרוּצָה כְּבוֹד הוּא שׁוֹמֵה
413	מְנִימוֹס הַמְּדִינָה וְהַבְּעֻטְלִירִים שֶׁהַמְּלִיכוֹ
416	הַפִּיּוֹם רוֹתְחִים
418	מָה אֲנִי אוֹחֶזֶ?
420	הַחֲבִיּוֹת הַנְּקוּבוֹת
424	אֵין שׁוֹם חוֹמָה
426	הַמְּחֻשְׁבָּה בְּיַד הָאָדָם
427	הַצֵּל וְהָאוֹר
430	יַד הַמְּלֶךְ

מִמִּשְׁנֵתוֹ שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן

431	מַצְנָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד
435	הַהֲתַבּוּרְדוֹת
456	תְּקוּן הַכְּלָלִי

מעשה א

מאברת בת מלך

ענה ואמר: בדרך ספרתי מעשה שכל מי שהיה שומעה...

עשה במלך אחר, שהיו לו
 ששה בנים ובת אחת. ואותה
 הבת היתה חשובה בעיניו
 מאד, והיה מחבבה ביותר
 והיה משעשע עמה מאד.
 פעם אחת היה מתועד עמה

ביחד באיזה יום ונעשה פרגו עליה, ונזרקה מפיו
 דבור: שהלא טוב יקח אותך (דער ניט גומער זאל דיך
 נעמען) בליילה הלכה לחדרה, ובפקר לא ידעו
 היכן היא. והיה אביה מצער מאד והלך לבקשה
 אנה ואנה. עמד השני למלכות, מחמת שראה
 שהמלך מצטער מאד, ובקש, שיתנו לו משרת

וסוּם וּמְעוֹת עַל הוֹצָאוֹת וְהַלֵּךְ לְבַקְשָׁה, וְהָיָה
מִבְּקֶשֶׁה מְאֹד זְמַן מְרֻבָּה מְאֹד עַד שְׂמֻצָּאָה. עֵתָה
מִסְפַּר אֵיךְ בִּקְשָׁה עַד שְׂמֻצָּאָה.

וְהָיָה הוֹלֵךְ אָנָּה וְאָנָּה זְמַן רַב וּבַמְדַּבְּרִיּוֹת
וּבִשְׂדוֹת וּבִיעָרִים וְהָיָה מִבְּקֶשֶׁה זְמַן רַב
מְאֹד. וְהָיָה הוֹלֵךְ בַּמְדַּבֵּר וְרָאָה שְׁבִיל אֶחָד מִן
הַצַּד וְהָיָה מְיֻשָּׁב עֲצָמוֹ: בְּאֲשֶׁר שְׂאֵנִי הוֹלֵךְ כָּל־
כֶּךָ זְמַן רַב בַּמְדַּבֵּר וְאֵינִי יָכוֹל לְמַצָּאָה, אֵלֶיךָ
בְּשִׁבִיל הַזֶּה, אוֹלֵי אָבוֹא לְמָקוֹם יָשׁוּב. וְהָיָה
הוֹלֵךְ זְמַן רַב.

אַחַר־כֵּן רָאָה מְבַצֵּר (שְׁקוֹרִין שְׁלֵאִם) וְכַמָּה
חֵילוֹת הָיוּ עוֹמְדִים שָׁם סְבִיבוֹ.
וְהַמְבַצֵּר הָיָה נָאָה וּמִתְקַן וּמְסַדֵּר מְאֹד עִם
הַחֵילוֹת, וְהָיָה מְתִירָא מִפְּנֵי הַחֵילוֹת פֶּן לֹא
יִנְיחוּהוּ לְכַנּוּם וְהָיָה מְיֻשָּׁב עֲצָמוֹ: אֵלֶיךָ וְאִנְסָה.
וְהַשְּׂאִיר הַסּוּם וְהַלֵּךְ לְהַמְבַצֵּר וְהָיוּ מְנִיחִים אוֹתוֹ
וְלֹא עִפְבוּהוּ כְּלָל, וְהָיָה הוֹלֵךְ מְחַדֵּר לְחַדֵּר בְּלִי

עפוב ובא לפלטיין אחד וראה שישיב שם המלך
 בעמדה וכמה חילות שם וכמה משוררים בכלים
 לפניו והיה שם נאה ויפה מאד, והמלך ושום
 אחד מהם לא שאלוהו כלל.

וראה שם מעדנים ומאכלים טובים ועמד
 ואכל והלך ושכב בזוית לראות מה
 געשה שם וראה שהמלך צוה להביא המלכה.
 והלכו להביא אותה והיה שם רעש גדול
 ושמחה גדולה והמשוררים היו מזמרים
 ומשוררים מאד באשר שהביאו את המלכה.
 והעמידו לה כסא והושיבוה אצלו. והיא היתה
 הבת מלך הנ"ל והוא, הינו השני למלכות, ראה
 והפירה.

אחר כך הציצה המלכה וראתה אחד
 ששוכב בזוית והפירה אותו.
 ועמדה מכסאה והלכה לשם ונגעה בו ושאלה
 אותו: האתה מכיר אותי? והשיב לה: הן. אני
 מכיר אותך, את היא הבת מלך שנאבדה. ושאל

אותה: האיד באת לכאן? והשיבה: באשר
 שאבי המלך נזרק מפיו דבור הנ"ל. וכאן המקום
 הזה הוא לא טוב. וספר לה שאביה מצטער
 מאד ושהוא מבקשה כמה שנים. ושאל אותה:
 איך אני יכול להוציא אותך? ואמרה לו שאי
 אפשר לך להוציא אותי כי אם כשתהיה בוחר
 לך מקום ותהיה יושב שם שנה אחת, וכל
 השנה תתגעגע אחרי להוציא אותי, ובכל זמן
 שיהיה לך פנאי תהיה רק מתגעגע ומבקש
 ומצפה להוציא אותי ותהיה מתענה, וביום
 האחרון מהשנה תהיה מתענה ולא תישן כל
 הימית לעת. והלך ועשה כן. ובסוף השנה ביום
 האחרון היה מתענה ולא היה ישן ועמד והלך
 לשם. והיה רואה אילן ועליו גדלים תפוחים
 נאים מאד, והיה מתאוה לעיניו מאד. ועמד
 ואכל משם ותכף שאכל התפוח, נפל והטפו
 שנה והיה ישן זמן מרבה מאד. והיה המשרת
 מנער אותו ולא היה נעור כלל.

אחר־כך הקיץ משנתו ושאל להמשרת:
 היכן אני בעולם? וספר לו
 המעשה הינו המשרת ספר להשני למלך
 המעשה ואמר לו, שאתה ישן זמן מרבה מאד
 זה כמה שנים ואני הייתי מתפרנס מהפרות.
 והיה מצער עצמו מאד. והלך לשם ומצא אותה
 והיתה מצטערת לפניו מאד כי אלו באת באותו
 היום היית מוציא אותי מכאן ובשביל יום אחד
 אבדת. אמנם שלא לאכל הוא דבר קשה מאד,
 בפרט ביום האחרון אז מתגבר היצר הרע מאד,
 הינו שהבת מלך אמרה לו, שעתה תקל עליו
 האזהרה ולא יהיה מזהר שלא לאכל כי הוא
 דבר קשה לעמד בו וכו', בכך תשוב לבחור לך
 מקום ותישב גם־כן שנה כנ"ל, וביום האחרון
 תהיה רשאי לאכול. רק שלא תישן ולא תשתה
 יין פרי שלא תישן כי העקר הוא השנה. והלך
 ועשה כן.

בַּיּוֹם הַאֲחֵרוֹן הָיָה הוֹלֵךְ לְשֵׁם וְרָאָה מַעֲיָן הוֹלֵךְ. וְהִמְרָאָה אָדוּם וְהִרִיחַ שֶׁל יֵינ.
 וְשָׂאֵל אֶת הַמְּשֵׁרֶת: הִרְאִיתְ שׁוּה מַעֲיָן וְרֵאוּי שְׁיִהְיֶה בּוֹ מִים וְהִמְרָאָה אֲדוּמוּמִית וְהִרִיחַ שֶׁל יֵינ? וְהִלְךְ וְטַעַם מִהַמַּעֲיָן, וְנָפַל וַיִּשֶׁן מִיַּד כַּמָּה שָׁנִים עַד שִׁבְעִים שָׁנָה וְהָיוּ הוֹלְכִין חִילוֹת רַבּוֹת עִם הַשֵּׁיךְ לָהֶם מִה שְׁנוּסַע אַחֲרֵיהֶם (שְׁקוּרִין "אופאיון"), וְהַמְּשֵׁרֶת הַטָּמִין עֲצָמוֹ מִחֲמַת הַחִילוֹת. אַחֲר־כֵּן הִלְכָה מְרַכָּבָה וְעִגְלוֹת־צֶב, וְשֵׁם יִשְׁבָּה הִבֵּת מְלֶךְ, וְעַמְדָּה שֵׁם אֲצִלוֹ וַיִּרְדֶּה וַיִּשְׁבָּה אֲצִלוֹ וְהִפְיָרָה אוֹתוֹ. וְהִיָּתָה מְנַעֶרֶת אוֹתוֹ מְאֹד וְלֹא נִנְעֵר. וְהִתְחִילָה לְקַבּוֹל עָלָיו אֲשֶׁר כַּמָּה וְכַמָּה יְגִיעוֹת וְטִרְחוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד שֶׁהָיוּ לוֹ זֶה כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים כְּדֵי לְהוֹצִיא אוֹתִי, וּבְשִׁבְלִי אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהוֹצִיאֲנִי וְאֲבָדוּ. וְהִיָּתָה בּוֹכָה מְאֹד עַל זֶה, כִּי יֵשׁ רַחֲמָנוֹת גְּדוֹל עָלָיו וְעָלֵי שְׁכַל־כֵּךְ זְמַן שְׂאֲנִי כָּאֵן וְאֵינִי יָכוֹל לְצִאת.

אַחֲרֵיכֶּן לָקַחָהּ פֶּאֱמִישִׁילָע (מִיטְפַּחַת) מֵעַל
 רֵאשָׁה וְכַתְּבָה עָלָיו בְּדַמְעוֹת שָׁלָה
 וְהִנִּיחָה אֶצְלוֹ וְעַמְדָה וַיֵּשֶׁב בְּמַרְפְּבֹתָהּ וְנִסְעָה
 מִשָּׁם. **אַחֲרֵיכֶּן** הִקְיִץ וְשָׂאֵל אֶת הַמְּשֵׁרֶת: הֵיכֵן
 אֲנִי בְּעוֹלָם? וְסִפֵּר לוֹ כֹּל הַמַּעֲשֵׂה, וְשִׁחִילוֹת
 רַבּוֹת הִלְכוּ שָׁם וְשִׁהִיָּתָה כָּאֵן מַרְפְּבָה הַגְּ"ל
 וְשִׁהִיָּתָה בּוֹכָה עָלָיו וְהִיָּתָה צוֹעֶקֶת שְׂיִישׁ רַחֲמֵנוֹת
 עָלָיו וְעָלֶיהָ כַּנֶּ"ל. בְּתוֹךְ כֶּךָ הִצִּיץ וְרָאָה
 שֶׁהַפֶּאֱמִישִׁילָע מִנְּחַת אֶצְלוֹ. וְשָׂאֵל: מֵאֵין זֶה.
 וְהִשִּׁיב לוֹ שֶׁהִיא כְּתָבָה עָלָיו בְּהַדְּמָעוֹת. וְלִקְחָהּ
 וְהָרִים אוֹתָהּ כְּנֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ, וְהִתְחִיל לְרַאוֹת
 הָאוֹתִיּוֹת, וְקָרָא מַה שֶּׁכְּתוּב שָׁם כֹּל קַבְּלָתָהּ
 וְצַעֲקוֹתָהּ כַּנֶּ"ל וְשִׁכְּעַת אֵינְנָה שָׁם בְּמַבְצַר הַגְּ"ל.
 כִּי אִם שִׁיבְקֵשׁ הָרָשָׁל זֶהָב וּמַבְצַר שֶׁל מַרְגְּלוֹת
 שָׁם תִּמְצְאוּנִי.

וְהִשְׂאִיר אֶת הַמְּשֵׁרֶת וְהִנִּיחוֹ וְהִלְךְ לְבַדּוֹ
 לְבִקְשָׁהּ. וְהִלְךְ כְּמֹה שְׁנַיִם לְבִקְשָׁהּ.
 וַיֵּשֶׁב עֲצֻמוֹ, שְׁפוּדָאֵי בִישׁוּב לֹא נִמְצְאָה הָרָשָׁל

זֶהָב וּמִבְצָר שֶׁל מְרַגְלִיּוֹת, כִּי הוּא בָקִי בְּמִפְתַּת
הָעוֹלָם (שְׁקוּרִין "לֹאנְד קֶארֶט") וְעַל כֵּן אֵלֶּךְ אֶל
הַמְּדַבְּרִיּוֹת. וְהֵלֶךְ לְבִקְשָׁה בַּמְּדַבְּרִיּוֹת כַּמָּה וְכַמָּה
שָׁנִים.

אַחֲר־כֵּךְ רָאָה אָדָם גָּדוֹל מְאֹד שְׂאִינוֹ (גֶּדֶר)
אָנוּשִׁי כָּלֵל שְׂיִהְיֶה אָדָם גָּדוֹל כָּל-
כָּד. וְנִשָּׂא אֵילָן גָּדוֹל, שְׁבִי־שׁוֹב אֵינוֹ נִמְצָא אֵילָן
גָּדוֹל כִּזֶּה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ שָׁאַל אוֹתוֹ: מִי אַתָּה?
וְאָמַר לוֹ: אֲנִי אָדָם. וְתַמָּה וְאָמַר שׁוּבָה כָּל-כֵּךְ זְמַן
שְׂאִנִּי בְּהַמְּדַבֵּר וְלֹא רָאִיתִי מֵעוֹלָם בְּכֹאן אָדָם.
וְסִפֵּר לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה וְשֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ הַר
שֶׁל זֶהָב וּמִבְצָר שֶׁל מְרַגְלִיּוֹת. אָמַר לוֹ: בּוֹדֵאי
אֵינוֹ בְּנִמְצָא כָּלֵל, וְדָחָה אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ שֶׁהִשְׂיֵאוּ
אֶת דַּעְתּוֹ בְּדַבֵּר שְׁטוֹת כִּי בּוֹדֵאי אֵינוֹ נִמְצָא
כָּלֵל. וְהִתְחִיל לְבָבוֹת מְאֹד הֵינּוּ הַשְּׁנֵי לַמְּלָכוֹת
בְּכַה מְאֹד וְאָמַר, כִּי בּוֹדֵאי בְּהִכְרַח הוּא נִמְצָא
בְּאִיזָה מְקוֹם וְהוּא דָּחָה אוֹתוֹ הֵינּוּ הָאָדָם
הַמְּשַׁנֶּה שֶׁפָּגַע דָּחָה אוֹתוֹ בְּדַבְּרָיו וְאָמַר, כִּי

בַּיּוֹדַי דְּבַר שְׁמוֹת אֲמָרוּ לְפָנָיו. וְהוּא אָמַר הִינוּ
הַשְּׁנֵי לַמַּלְכוּת, שְׂבֻדַּי יֵשׁ.

אָמַר לוֹ הָאָדָם הַמְּשֻׁנָּה לְהַשְּׁנֵי לַמַּלְכוּת:
לְדַעְתִּי הִיא שְׁמוֹת, אַךְ מַחֲמַת שְׂאֵתָה
מִתְעַקֵּשׁ הֵנָּה אֲנִי מִמֶּנָּה עַל כָּל הַחַיּוֹת אֶעֱשֶׂה
לְמַעַנְךָ וְאֶקְרָא לְכָל הַחַיּוֹת כִּי הֵם רְצִים אֶת כָּל
הָעוֹלָם. אוּלַי תִּדַע אַחַת מֵהֶם מִהֵר וּמִבְּצֵר כִּנְ"ל.
וְקָרָא אֶת כָּלֶם מִקְטָן וְעַד גָּדוֹל, כָּל מִינֵי הַחַיּוֹת,
וְשָׂאֵל אוֹתָם וְכָלֶם הִשִּׁיבוּ שְׂלֵא רָאוּ. וְאָמַר לוֹ:
רְאֵה שְׁשֻׁמוֹת סִפְרוּ לְפָנֶיךָ; אִם תִּשְׁמַע שׁוֹב
לְאַחֲרֶיךָ כִּי בַּיּוֹדַי לֹא תִמָּצֵא כִּי אֵינְנוּ בְּעוֹלָם.
וְהוּא הִפְצִיר מְאֹד וְאָמַר שְׂבֵה־כֶרֶח הוּא בְּנִמְצָא
בַּיּוֹדַי. אָמַר לוֹ הָאָדָם הַמְּשֻׁנָּה לְהַשְּׁנֵי לַמַּלְכוּת:
הֵנָּה בְּמִדְבַר נִמְצָא שֵׁם אַחִי, וְהוּא מִמֶּנָּה עַל כָּל
הָעוֹפוֹת. וְאוּלַי יוֹדְעִים הֵם מַחֲמַת שְׂהֵם פּוֹרְחִים
בְּאוֹיֵר בְּגִבּוֹת. אוּלַי רָאוּ הֵר וּמִבְּצֵר הִנְ"ל. וְתִלְךְ
אֵלָיו וְתֹאמַר לוֹ שְׂאֵנִי שְׂלַחְתִּי אוֹתְךָ אֵלָיו.

והִלֵּךְ כִּמָּה וְכִמָּה שָׁנִים לְבַקֵּשׁוּ, וּמִצָּא שׁוּב
אָדָם גָּדוֹל מְאֹד כִּנְ"ל וְנִשְׂא גַם־כֵּן אֵילָן
גָּדוֹל כִּנְ"ל. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ גַּם־כֵּן כִּנְ"ל וְהִשִּׁיב לוֹ
כָּל הַמַּעֲשֵׂה וְשִׂאֲחִיו שְׁלַחוּ אֵלָיו. וְהוּא דָּחָה
אוֹתוֹ גַּם־כֵּן, כִּי בּוֹדָאֵי אֵינּוּ בְּנִמְצָא. וְהוּא הַפְּצִיר
אוֹתוֹ גַּם־כֵּן וְאָמַר לוֹ הָאָדָם הַזֶּה לְהִשְׁנִי
לְמַלְכוּת: הִנֵּה אֲנִי מְמַנֶּה עַל כָּל הָעוֹפּוֹת; אֶקְרָא
אוֹתָם, אוֹלֵי יוֹדְעִים הֵם. וְקָרָא כָּל הָעוֹפּוֹת וְשָׂאֵל
אֵת כֻּלָּם מִקְטָן וְעַד גָּדוֹל, וְהִשִּׁיבוּ שְׂאִינָם יוֹדְעִים
מִהֵר וּמְבַצֵּר הַנְ"ל. אָמַר לוֹ: הֲלֹא אֶתָּה רוֹאֶה
שְׁבוֹדָאֵי אֵינְנוּ בְּעוֹלָם. אִם תִּשְׁמַע לִי שׁוּב
לְאַחֲרִיק כִּי בּוֹדָאֵי אֵינְנוּ. וְהוּא, הֵינּוּ הִשְׁנִי
לְמַלְכוּת, הַפְּצִיר אוֹתוֹ וְאָמַר שְׁבוֹדָאֵי יִשְׁנוּ
בְּעוֹלָם.

אָמַר לוֹ הָאָדָם הַשְּׁנִי הַזֶּה לְהִשְׁנִי לְמַלְכוּת,
לְהֵלֵךְ בְּמַדְבָּר נִמְצָא שֵׁם אַחִי שְׁמִמְנָה
עַל כָּל הָרוֹחוֹת, וְהֵם רְצִים כָּל הָעוֹלָם; אוֹלֵי
יוֹדְעִים הֵם. וְהִלֵּךְ כִּמָּה וְכִמָּה שָׁנִים לְבַקֵּשׁ וּמִצָּא

אדם גדול גם־כן כנ"ל ונשא גם־כן אילן גדול
כנ"ל. ושאל אותו גם־כן כנ"ל, והשיב לו כל
המעשה כנ"ל ודחה אותו גם־כן. והוא הפציר
אותו גם־כן, ואמר לו האדם השלישי הנה
להשני למלכות, שלמענו יקרא שיבואו כל
הרוחות ושאל אותם. וקרא אותם ובאו כל
הרוחות ושאל את כלם, ולא ידעו שום אחד
מהם מהר ומבצר הנ"ל. ואמר לו האדם
השלישי להשני למלכות: הלא אתה רואה
ששטות ספרו לפניך. והתחיל לבכות מאד
ואמר: אני יודע שישנו בודאי! בתוך כך ראה
שבא עוד רוח אחד, וכעס עליו הממנה הנ"ל:
מדוע נתאחרת לבוא, הלא גזרתי שיבואו כל
הרוחות ולמה לא באת עמהם? השיב לו
שנתעפפתי מחמת שהייתי צריך לשאת בת
מלכה אל הר של זהב ומבצר של מרגליות.
ושמח מאד. ושאל הממנה את הרוח: מה יקר
שם? הניו איזה דברים הם שם ביוקר

וּבַחֲשִׁיבוֹת, וְאָמַר לוֹ שְׂכַל הַדְּבָרִים הֵם שֵׁם
 בְּיוֹקֵר גְּדוֹל. וְאָמַר הַמְּמַנֶּה עַל הַרוּחֹת לְהַשְׁנִי
 לַמַּלְכוּת: בְּאִשֶּׁר שָׁזָה זְמַן גְּדוֹל כָּל־כֶּךָ שְׂאֵתָה
 מִבִּקְשָׁה וּכְמָה יִגְיעוֹת שְׁהִיו לָךְ, וְאוּלַי יִהְיֶה לָךְ
 עֵתָה מְנִיעָה מִחֶמֶת מָמוֹן, עַל פֶּן אֲנִי נוֹתֵן לָךְ
 כְּלִי, כְּשֵׁתוֹשִׁיט יָדְךָ לְתוֹכָהּ תִּקְבַּל מִשָּׁם מְעוֹת.
 וְגִזַּר עַל הַרוּחַ הַזֵּה לְשִׁיּוֹלֵיךְ אוֹתוֹ לְשֵׁם. וּבֵא
 הַרוּחַ סְעָרָה וּנְשָׂא אוֹתוֹ לְשֵׁם. וְהֵבִיא אוֹתוֹ אֶל
 שַׁעַר, וְהִיו עוֹמְדִים שָׁם חִילוֹת שְׁלֵא הַנִּיחוּ לְכַנֵּם
 אֶל הָעִיר. וְהוֹשִׁיט יָדוֹ אֶל הַכְּלִי וּלְקַח מְעוֹת
 וַשְׁחַד אוֹתָם וּנְכַנֵּם לְתוֹךְ הָעִיר, וְהִיְתָה עִיר נֶאֱהָ,
 וְהִלְךְ אֶל גְּבִיר וְשִׁכַּר לוֹ מְזוֹנוֹת, כִּי צָרִיךְ לְשֵׁהוֹת
 שָׁם, כִּי צָרִיךְ לְשׁוֹם שְׂכַל וְחֶכְמָה לְהוֹצִיאָהּ.
 וְאִיךְ שְׁהוֹצִיאָהּ לֹא סֵפֵר. וּבִסּוֹף הוֹצִיאָהּ.

מעשה ב

ממלך וקיסר

עשה בקיסר אחד שלא היה לו
 בנים. גם מלך אחד לא היה לו
 בנים. ונסע הקיסר על הארץ
 לשוטט לבקש אולי ימצא איזה
 עצה ותרופה להוליד בנים. גם
 המלך נסע כמו כן, ונודמו

שניהם לפנדק אחד, ולא היו יודעים זה מזה.
 והכיר הקיסר בהמלך שיש לו גמום של מלכות,
 ושאל אותו והודה לו שהוא מלך. גם המלך
 הכיר בקיסר גם כן, והודה לו גם כן, והודיעו זה
 לזה שנוסעים בשביל בנים ונתקשרו שניהם,
 באם שיבואו לביתם ויולידו נשותיהם זכר

וּנְקָבָה, בְּאִפְנֵי שְׂיָהוּ יְכוּלִים לְהִתְחַתֵּן, אֲזִי יִתְחַתְּנוּ
 בֵּין שְׁנֵיהֶם. וְנִסַּע הַקִּיסָר לְבֵיתוֹ וְהוֹלִיד בַּת.
 וְהַמְלֹךְ נָסַע לְבֵיתוֹ וְהוֹלִיד בֶּן. וְהִתְקַשְּׁרוּת הַנ"ל
 נִשְׁבַּח מֵהֶם.

וְשִׁלַּח הַקִּיסָר אֶת בָּתּוֹ לְלִמּוֹד, גַּם הַמְלֹךְ שָׁלַח
 אֶת בָּנוֹ לְלִמּוֹד וְנִזְדַּמְנוּ שְׁנֵיהֶם אֶצֶל
 מַלְמֵד אֶחָד. וְהָיוּ אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה מְאֹד
 וְנִתְקַשְּׁרוּ בֵּינֵיהֶם שְׂיִשְׂאוּ זֶה לְזֶה. וְנִטַּל הַבֶּן מִלְּמֹד
 טַבַּעַת וְנָתַן עַל יָדָהּ וְנִתְחַתְּנוּ יַחַד. אַחֲר־כֵּן שָׁלַח
 הַקִּיסָר אַחֵר בָּתּוֹ וְהִבִּיֵּאתָ לְבֵיתוֹ. גַּם הַמְלֹךְ שָׁלַח
 אַחֵר בָּנוֹ וְהִבִּיֵּאוּ לְבֵיתוֹ, וְהָיוּ מְדַבְּרִים שְׂדוּכִים
 לְבַת הַקִּיסָר, וְלֹא רָצְתָה שׁוּם שְׂדוּךְ מִחַמַּת
 הַתְּקַשְּׁרוּת הַנ"ל. וְהַבֶּן מְלֹךְ הָיָה מְגַעְגַע מְאֹד
 אַחֲרֵיהָ. גַּם הַבַּת קִיסָר הִיָּתָה עֵצְבָה תָּמִיד. וְהָיָה
 הַקִּיסָר מוֹלִיכָה לְחִצְרוֹת שָׁלוֹ וּפְלָטִין שָׁלוֹ וְהִרְאָה
 אוֹתָהּ גְּדֻלָּתָהּ, וְהָיָה הִיָּתָה עֵצְבָה. וְהַבֶּן מְלֹךְ
 הָיָה מְגַעְגַע מְאֹד אַחֲרֵיהָ עַד שְׁנַחֲלָהּ, וְכָל מֵה

שִׁשְׁאֵלוֹ אוֹתוֹ עַל מָה אַתָּה חוֹלֵה, לֹא רָצָה לְהַגִּיד. וְאָמְרוּ לְהַמְשִׁמֵּשׁ אוֹתוֹ: אוֹלֵי תוּכַל אַתָּה לְחַקֹּר אֶצְלוֹ. וְאָמַר לָהֶם שֶׁהוּא יוֹדֵעַ, כִּי הוּא הָיָה עִמּוֹ אִזְ בַּמָּקוֹם שֶׁלָּמַד שָׁם, וְהַגִּיד לָהֶם הַדָּבָר. וְאִזִּי נִזְכַּר הַמֶּלֶךְ שֶׁכָּבַר נִתְחַתֵּן הוּא עִם הַקִּיסָר מִקֶּדֶם. וְהִלְךְ וְכָתַב לְהַקִּיסָר שֶׁיִּכְיֵן עֲצֻמוֹ עַל הַחֲתָנָה כִּי כָּבַר נִתְקַשְּׂרוּ מִקֶּדֶם בְּנִ"ל. וְלֹא רָצָה הַקִּיסָר, אֲךָ לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַעֲזוֹ וּלְסַרְבֵּי, וְהָשִׁיב לוֹ שֶׁיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ בְּנֵי אֱלֹוֵי וְיִרְאֶה אִם יוּכַל לְנָהוֹג מְדִינוֹת, אִזִּי יֵשִׂיא בְּתוֹ אֱלֹוֵי. וְיִשְׁלַח בְּנֵי אֱלֹוֵי, הֵינּוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ שָׁלַח בְּנֵי לְהַקִּיסָר כְּאֲשֶׁר צִוָּה הַקִּיסָר בְּנִ"ל, וְהוֹשִׁיבוּ הַקִּיסָר בְּתוֹךְ חֶדֶר וּמִסָּר לוֹ נִירוֹת שֶׁל עֶסְקֵי הַמְּדִינָה לְרְאוֹת אִם יוּכַל לְנָהוֹג אֶת הַמְּדִינָה.

וְהַבֵּן מֶלֶךְ הָיָה מִתְנַעֲנֵעַ מְאֹד לְרְאוֹת אוֹתָהּ, וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְרְאוֹתָהּ. פֶּעַם אֶחָד הִלְךְ אֶצֶל כּוֹתֵל שֶׁל אֶסְפִּקְלָרִיא (מְרָאָה) וְרָאָה אוֹתָהּ וְנָפַל חֲלָשׁוֹת וּבָאָתָהּ הִיא אֱלֹוֵי וְנִעְרְתּוּ

וּסְפָרָה לוֹ שְׂאִינָה רוֹצָה שׁוּם שְׂדוּד מַחֲמַת
 הַהִתְקַשְׁרוֹת עִמוֹ, וְאָמַר לָהּ: מַה נַּעֲשֶׂה וְאֶבְיֹד
 אִינּוֹ רוֹצָה. וְאָמְרָה: אֶף־עַל־פִּי־כֵן. אַחֲר־כֵּן
 הִתְיַעֲצוּ שְׂנֵי־חֹו לְפָרֵשׁ עֲצָמָם עַל הַיָּם. וְשָׁכְרוּ
 לָהֶם סְפִינָה וּפְרָשׁוּ בָיִם. וְהִלְכוּ עַל הַיָּם. אַחֲר־כֵּן
 רָצוּ לְקַרֵּב עֲצָמָם אֶל הַסֶּפֶר. וּבָאוּ לְסֶפֶר. וְהָיָה
 שָׁם יַעַר וְהִלְכוּ לְשָׁם. וְלִקְחָה הַבַּת קִיסַר הַטַּבַּעַת
 וְנִתְּנָה לוֹ, וְהָיָה שָׁכְבָה שָׁם. אַחֲר־כֵּן רָאָה הַבֶּן
 מִלֶּדֶד שְׂבָסִמּוּד תַּעֲמוּד, וְהִנִּיחַ הַטַּבַּעַת אֶצְלָהּ.
 אַחֲר־כֵּן עָמְדוּ וְהִלְכוּ אֶל הַסְּפִינָה. בְּתוֹד־כֵּן
 נִזְכְּרָה שְׂשָׁכְחוּ הַטַּבַּעַת שָׁם, וְשָׁלַחָה אוֹתוֹ אַחֲרֵי
 הַטַּבַּעַת. וְהִלְדֵּד לְשָׁם וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְמָצֵא
 הַמָּקוֹם, וְהִלְדֵּד לְמָקוֹם אַחֲרֵי וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְמָצֵא
 הַטַּבַּעַת. וְהָיָה הוֹלֵד לְבַקְשׁוֹ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם עַד
 שְׁנִתְּעָה וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְחַזּוֹר. וְהָיָה הָלֶכָה
 לְבַקְשׁוֹ וְנִתְּעִית גַּם־כֵּן, וְהָיָה הוּא הוֹלֵד וְתוֹעָה,
 הוֹלֵד וְתוֹעָה. אַחֲר־כֵּן רָאָה דֶּרֶד וְהִלְדֵּד לְיִשׁוּב,
 וְלֹא הָיָה לוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת, וְנַעֲשֶׂה מִשְׁרַת. גַּם הָיָה

הִיְתָה הוֹלֶכֶת וְתוֹעָה, וַיֵּשְׁבָה עֲצֻמָּה שֶׁתֵּשֵׁב אֶצֶל
הַיָּם, וְהִלְכָה אֶל שֹׁפֵת הַיָּם. וְהָיָה שֵׁם אֵילָנוֹת
שֶׁל פְּרוֹת, וַיֵּשְׁבָה שָׁם, וּבַיּוֹם הִיְתָה הוֹלֶכֶת אֶצֶל
הַיָּם, אוֹלֵי תִמְצָא עוֹבְרִים וְשָׁכִים. וְהִיְתָה
מִתְפַּרְנֶסֶת מֵהַפְּרוֹת, וּבְלֵילָה הִיְתָה עוֹלָה עַל
אֵילָן כַּדֵּי שֶׁתְּהִיָּה נִשְׁמֶרֶת מִן הַחַיּוֹת.

וַיְהִי הַיּוֹם וְהָיָה סוֹחֵר גְּדוֹל מִפְּלָג מְאֹד, וְהָיָה
לוֹ מִשָּׂא וּמִתֵּן בְּכָל הָעוֹלָם, וְהָיָה לוֹ בֶּן
יְחִיד. וְהַסּוֹחֵר הָיָה זָקֵן. פְּעַם אֶחָד אָמַר הַבֶּן
לְאָבִיו: בְּאֲשֶׁר שָׂאתָה זָקֵן וְאֲנִי נָעַר וְהֵנְאָמְנִים
שִׁלְךָ אֵינָם מִשְׁגִּיחִים כָּלֵל עָלַי, וְאַתָּה תִּסְתַּלַּק
וְאַתָּה נִשְׁאָר רֵיק וְלֹא אֲדַע מַה לַּעֲשׂוֹת; כִּבְּן תֵּן
לִי סְפִינָה עִם סְחוּרָה וְאֵלֶיךָ עַל הַיָּם כַּדֵּי לְהִיּוֹת
בְּקִי בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן. וְנָתַן לוֹ אָבִיו סְפִינָה עִם
סְחוּרָה, וְהֵלֶךְ לְמַדְיָנוֹת וּמְכַר הַסְּחוּרָה וְקָנָה
סְחוּרָה אַחֶרֶת וְהִצְלִיחַ.

בְּהִיוֹתוֹ עַל הַיָּם, רָאוּ אוֹתָן הָאֵילָנוֹת הַגֵּ' ל,
שֶׁהִיְתָה הַבַּת קִיסָר שָׁם, וּסְכָרוּ

שְׁהוּא יָשׁוּב, וְרָצָה לִילָךְ לְשֵׁם. וּכְשֶׁנִּתְקַרְבוּ רְאוּ
 שָׁהֶם אֵילָנוֹת וְרָצוּ לַחֲזוֹר. בְּתוֹךְ כֶּךָ הֵצִיץ
 הַסּוּחַר, הֵינּוּ בֶן הַסּוּחַר הַנִּ"ל, לְתוֹךְ הַיָּם וְרָאָה
 שָׁם אֵילָן וְעָלָיו כְּמַרְאֵה אָדָם, וְסָבַר שֶׁמָּא הוּא
 טוֹעֵה עֲצָמוֹ. וְהִגִּיד לְשָׂר הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ שָׁם
 וְהִבִּיטוּ וְרָאוּ גַם־כֵּן כְּמַרְאֵה אָדָם עַל הָאֵילָן
 וְהִתְיַשְׁבוּ לְהִתְקַרֵּב לְשֵׁם וְשָׁלְחוּ אִישׁ עִם סְפִינָה
 קִטְנָה לְשֵׁם. וְהֵם הָיוּ מִבִּיטִים בְּתוֹךְ הַיָּם, כְּדִי
 לְכוּן אֶת הַשְּׁלִיחַ שְׁלֵא יִטְעֶה מִן הַדְּרֹךְ כְּדִי שִׁילָךְ
 מִכוּן אֶל הָאֵילָן הַנִּ"ל. וְהָלַךְ לְשֵׁם וְרָאָה שִׁיוֹשֵׁב
 שָׁם אָדָם וְהִגִּיד לָהֶם.

וְהָלַךְ בְּעֲצָמוֹ, בֶּן הַסּוּחַר הַנִּ"ל, וְרָאָה
 שִׁיוֹשֵׁבֶת שָׁם, הֵינּוּ הַבַּת קִיסָר הַנִּ"ל
 שֶׁהָיְתָה יוֹשֵׁבֶת שָׁם כֵּן־ל, וְאָמַר לָהּ שֶׁתֵּרַד.
 וְאָמְרָה לוֹ שֶׁאֵינָה רוֹצֵה לְכַנּוּם אֶל הַסְּפִינָה, כִּי
 אִם שִׁיבְטִיחָה שְׁלֵא יִגַּע בָּהּ כִּי אִם כְּשִׁיבּוֹא
 לְבֵיתוֹ וַיִּשָּׂא אוֹתָהּ בְּדַת. וְהִבְטִיחַ לָהּ. וְנִכְנְסָה
 אֶצְלוֹ לְסְפִינָה, וְרָאָה שֶׁהִיא מְזַמְרֶת עַל כְּלִי־זֶמֶר

ויכולה לדבר בכמה לשונות, ושמה על
שנודמנה לו.

אחר־כך כשהתחילו להתקרב לביתו, אמרה
לו, שהיושר שילך לביתו ויודיע
לאביו וקרוביו וכל מידיעו שכלם יצאו לקראתה,
באשר שמוליד אשה חשובה כזו. ואחר־כך
יתודע לו מי היא, כי גם מקודם התנה היא עמו
שלא ישאל אותה מי היא עד אחר החתונה, אז
ידע מי היא, והספים עמה. אמרה לו: גם היושר
באשר שאתה מוליד אשה כזו שתשפר את כל
המאטראסן (מלחים) המוליכין הספינה למען ידעו
שהסוחר שלהם יש לו נשואין עם אשה כזו.
והספים עמה ולקח יין טוב מאד שהיה לו
בספינה ונתן להם ונשתפרו מאד. והוא הלך
לביתו להודיע לאביו וקרוביו בנ"ל, והמאטראסן
נשתפרו ויצאו מן הספינה, ונפלו ושכבו
בשכרותם. ובעוד שהיו מבינים עצמם שם
לילך לקראתה עם כל המשפחה, הלכה היא

והתיירה הספינה מן הספר, ופרשה הוילונות
 (הינו הלויימן) והלכה לה עם הספינה. והם באו
 אל הספינה, הינו כל המשפחה של הסוחר, ולא
 מצאו דבר. וחרה להסוחר אבי הבן הנ"ל מאד
 והוא צועק ואומר, הינו הבן של הסוחר הנ"ל
 שהיה בא עם הספינה הנ"ל, צעק ואמר: תאמין
 לי שהבאתי ספינה עם סחורה וכו', והם אינם
 רואים דבר. ואמר לו: תשאל להמאטראסן.
 והלך לשאול אותם, והם שוכבים שפורים.
 אחר-כך נגערו, ושאל להם ואינם יודעים כלל
 מה עבר עליהם רק יודעים שהביאו ספינה עם
 כל הנ"ל ואינם יודעים היכן היא. וחרה הסוחר
 מאד על בנו וגרשו מביתו, ולא יבוא לנגד פניו.
 והלך ממנו נע ונד, והיא, היינו הבת קיסר הנ"ל,
 היתה הולכת על הים.

זוהי היום והיה מלך אחד והיה בונה לו
 פלטין על הים כי שם הוטב בעיניו
 לבנות פלטין מחמת אויר הים. והספינות

הוֹלְכוֹת שָׁם. וְהִיא, הִינּוּ הַבַּת קִיסָר הַנַּ"ל, הִיְתָה
הוֹלְכַת עַל הַיָּם וּבֹאֲתָה סְמוּךְ לַפְּלָטִין שֶׁל הַמֶּלֶךְ
הַנַּ"ל. וְהַמֶּלֶךְ הַבֵּיט וְרָאָה סְפִינָה בְּלִי מִנְהַיְגִים
וְאִין שָׁם אֲנָשִׁים, וְסָבַר שֶׁהוּא טוֹעָה עֲצֹמוֹ, וְצוּהָ
לְאֲנָשָׁיו שִׁיסְתְּכֻלוּ וְרָאוּ גַם-בֶּן בֶּן. וְהִיא נִתְקַרְבָּה
אֶל הַפְּלָטִין. אַחֲר־כֵּן הִתְיַשְּׁבָה עֲצוּמָה: לָמָּה לָּהּ
הַפְּלָטִין? וְהִתְחִילָה לְחֹזֵר וְשִׁלַּח הַמֶּלֶךְ וְהַחֲזִירָהּ
וְהִבִּיֵּאתָ לְבֵיתוֹ, וְהַמֶּלֶךְ הַנַּ"ל לֹא הָיָה לוֹ אִשָּׁה,
כִּי לֹא הָיָה יְכוּל לְכַרֵּד לוֹ, כִּי מִי שֶׁהָיָה רוֹצֵה לֹא
רָצָתָה הִיא וְכֵן לְהַפְּךָ. וּכְשֶׁבֹאֲתָה לְשֵׁם הַבַּת
קִיסָר הַנַּ"ל אָמְרָה לוֹ שִׁישְׁבַּע לָהּ שְׁלֹא יִגַּע בָּהּ
עַד שִׁישְׁאָנָה בְּדָת, וְנִשְׁבַּע לָהּ. וְאָמְרָה לוֹ שְׂרָאוּי
שְׁלֹא יִפְתַּח אֶת הַסְּפִינָה שְׁלָהּ וְלֹא יִגַּע בָּהּ, רַק
שִׁתְּעַמֵּד כָּךְ עַל הַיָּם עַד הַנְּשׂוֹאִין וְאֵז יִרְאוּ הַכֹּל
אֶת רַבּוּי הַסַּחֲוֹרָה שֶׁהִבִּיֵּאתָ לְבָל יֵאמְרוּ שְׁלַקַּח
אִשָּׁה מִן הַשּׁוּק. וְהִבְטִיחַ לָהּ בֶּן. וְהַמֶּלֶךְ כָּתַב
לְכָל הַמְּדִינֹת שִׁיתְקַבְּצוּ וְיִבֹאוּ עַל הַחֲתָנָה שְׁלוֹ,
וּבָנָה פְּלָטִין בְּשִׁבְלָהּ. וְהִיא צוּתָה שִׁיבִיאוּ לָהּ

אֶחָד־עֶשֶׂר בְּנוֹת שָׁרִים שָׁיְהוּ עִמָּהּ. וְצוּהַ הַמֶּלֶךְ
וְשָׁלְחוּ לָהּ אֶחָד־עֶשֶׂר בְּנוֹת שָׁרִים גְּדוֹלִים מְאֹד,
וּבָנָאוּ לְכָל אַחַת פֶּלְטִין מִיַּחַד, וְהָיָא הַיְתָה לָהּ
גַּם־בֶּן פֶּלְטִין מִיַּחַד, וְהָיוּ מִתְקַבְּצוֹת אֵלֶיהָ, וְהָיוּ
מְזוֹמְרוֹת בְּכָל־שִׁיר וּמְשַׁחֲקִים שָׁם עִמָּהּ. פְּעַם
אַחַת אָמְרָה לָהֶם שְׁתַּלְּדוּ עִמָּהֶם עַל הַיָּם, וְהִלְכוּ
עִמָּהּ. וְהָיוּ מְשַׁחֲקִים שָׁם וְאָמְרָה לָהֶם שְׁתַּכַּבְּדוּ
אוֹתָם בֵּינָן טוֹב שֵׁישׁ לָהּ, וְנִתְּנָה לָהֶם מֵהַיַּיִן
שְׁבַסְפִּינָה וְנִשְׁתַּכְּרוּ וְנִפְּלוּ וְשָׁכְבוּ. וְהִלְכָה
וְהִתִּירָה הַסְּפִינָה וּפְרָשָׁה הַוִּילּוֹנוֹת וּבְרָחָה עִם
הַסְּפִינָה. וְהֵם, הֵינּוּ הַמֶּלֶךְ וְאֲנָשָׁיו, הֵצִיאוּ וּרְאוּ
שֶׁהַסְּפִינָה אֵינְנָה וְנִבְּהָלוּ מְאֹד. וְאָמַר הַמֶּלֶךְ:
הַזֹּהָרוּ שְׁלֹא לְהַגִּיד לָהּ פֶּתָאִם, כִּי צִעְרָה יִהְיֶה
גְּדוֹל מְאֹד עַל סְפִינָה יִקְרָה כּוֹז, כִּי הַמֶּלֶךְ לֹא
הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהָיָא בְּעֶצְמָהּ בְּרָחָה עִם הַסְּפִינָה
וְהָיָה סָבוּר שֶׁהָיָא עֲדוֹן בַּחֲדָרָהּ, גַּם אוֹלֵי תַּסְפֵּר
שֶׁהַמֶּלֶךְ נָתַן לְאַחַד אֶת הַסְּפִינָה, רַק וְשָׁלְחוּ אֶת
שְׂרָרָה אַחַת מֵהַבְּנוֹת שָׁרִים הַזֵּ"ל לְהַגִּיד לָהּ

בְּחֻכְמָה. וְהִלְכוּ לְחֹדֶר אֶחָד וְלֹא מִצְאוּ אָדָם. וְכֵן
 לְחֹדֶר שֵׁנִי וְכֵן לְכָל הָאֲחֵד־עֶשֶׂר חֲדָרִים-וְלֹא
 מִצְאוּ אָדָם. וְהִסְכִּימוּ לְשַׁלַּח בְּלִילָה שְׂרָרָה זְקֵנָה
 לְהַגִּיד לָהּ וְהִלְכוּ לְחֲדָרֶיהָ וְלֹא מִצְאוּ אָדָם וְנִבְהָלוּ
 מְאֹד.

וְאֲבִיָּהּ שֶׁל הַבָּנוֹת שָׂרִים הֵנ"ל שֶׁהָיוּ רְגִילִים
 שְׂיָגִיעוּ לָהֶם אֲגָרוֹת זֶה מִזֶּה, וְעַתָּה
 רָאוּ שֶׁהֵם שׂוֹלְחִים אֲגָרוֹת, וְאִין לָהֶם שׁוֹם אֲגָרָת
 מִבְּנוֹתֵיהֶם. עָמְדוּ הַשָּׂרִים וְנָסְעוּ בְּעֶצְמָן לְשֵׁם,
 וְלֹא מִצְאוּ אֶת בְּנוֹתֵיהֶם, וְחָרָה לָהֶם מְאֹד,
 וְאָמְרוּ לְשַׁלַּח אֶת הַמֶּלֶךְ, דִּהְיִינוּ לְמָקוֹם שֶׁשׂוֹלְחִין
 הַחַיִּיבִים מִיָּתֵהּ (שְׁקוֹרִין פֶּאֶר שִׁקּוֹן), כִּי הֵם הָיוּ הַשָּׂרִי
 מְלוּכָה, אֶךְ נִתְיָשְׁבוּ: מָה חָטָא הַמֶּלֶךְ שִׁיתְחַיֵּב
 שְׁלוּחַ, כִּי נֵאֱמָר בְּדָבָר. וְהִסְכִּימוּ לְהַעֲבִירוֹ
 מִמְּלֻכּוֹתוֹ וּלְגַרְשׁוֹ. וְהַעֲבִירוּ אוֹתוֹ וּגְרָשׁוּהוּ
 וְהִלְךְ לוֹ.

וְהִיא, הֵינּוּ הַבַּת קִיסָר הֵנ"ל שֶׁפָּרְחָה עִם
 הָאֲחֵד־עֶשֶׂר בָּנוֹת שָׂרִים, הִלְכָה עִם

הַסְפִּינָה. אַחֲר־כֵּן נִגְעְרוּ הַשָּׂרוֹת הַגַּ'ל, וְהִתְחִילוּ
שׁוֹב לְשַׁחַק בְּמִקְדָּם, כִּי לֹא יָדְעוּ שֶׁהַסְפִּינָה כָּבֵר
הֶלְכָה מִן הַסֶּפֶר, וְאָמְרוּ לָהּ: נַחֲזֹר. וְהַשִּׁיבָה
לָהֶם: נִשְׁתֶּה עוֹד כָּאֵן קִצָּת. אַחֲר־כֵּן עָמַד רוּחַ
סְעָרָה וְאָמְרוּ: נַחֲזֹר לְבֵיתֵנוּ. וְהוֹדִיעָה לָהֶם,
שֶׁהַסְפִּינָה כָּבֵר פִּרְשָׁה מִן הַסֶּפֶר. וְשָׂאֲלוּ אוֹתָהּ
עַל מָה עָשִׂתָּה בֵּן. וְאָמְרָה שֶׁהִיְתָה יִרְאָה פֶּן
תִּשְׁבֵּר מִחַמַּת הַרוּחַ סְעָרָה, עַל בֶּן הַכְּרָחָה
לְהִתִּירָה וְלִפְרֹשׁ הַיּוֹלוֹנוֹת. וְהָיוּ הוֹלְכִים עַל הַיָּם,
הַבַּת קִיֶּסֶר עִם הָאֶחָד־עֶשֶׂר בָּנוֹת שָׂרִים הַגַּ'ל,
וְהָיוּ מְזַמְרִים שֵׁם בְּכִל־זֶמֶר. וּפָגְעוּ בַּפְּלָטִין,
וְאָמְרוּ לָהּ הַשָּׂרוֹת הַגַּ'ל: נִתְקַרַּב לְשֵׁם, וְלֹא
רָצָתָה. וְאָמְרָה כִּי נִתְחַרְטָה עַל שְׁנַתְקַרְבָּה אֵצֶל
פְּלָטִין הַגַּ'ל, הִינּוּ עַל שְׁנַתְקַרְבָּה לַפְּלָטִין שֶׁל
הַמֶּלֶךְ הַגַּ'ל שֶׁרָצָה לְשֵׂא אוֹתָהּ בַּגַּ'ל. אַחֲר־כֵּן
רָאוּ כַּמִּין אִי־הֵיִם וְנִתְקַרְבוּ לְשֵׁם. וְהָיוּ שֵׁם שְׁנַיִם־
עֶשֶׂר גְּזוּלָנִים, וְרָצוּ לְהִרְגֵם. וְשָׂאֲלָה הָיָא: מִי
הַגְּדוֹל שְׁכַכְכֶם. וְהִרְאוּ לָהּ. אָמְרָה לוֹ: מַה

מַעֲשֵׂיכֶם. אָמַר לָהּ שָׁהִם גּוֹלְנִים. אָמְרָה לוֹ: אַף
 אֲנַחְנוּ גּוֹלְנִים; רַק שְׂאֵתֶם גּוֹלְנִים בַּגְּבוּרָה שְׁלַכְּכֶם,
 וְאֲנַחְנוּ גּוֹלְנִים עַל־יְדֵי חֲכָמָה כִּי אָנוּ מְלַמְּדִים
 בְּלִשְׁנוֹת וּבְכַל־זֶמֶר. בְּכֵן מָה בָּצַע כִּי תַהֲרִגוּ
 אוֹתָנוּ, הֲלֹא טוֹב שְׁתִּשְׂאוּ אוֹתָנוּ לְנָשִׁים וְיִהְיֶה
 לָכֶם גַּם הָעֲשִׂירוֹת שְׁלָנוּ. וְהִרְאֵתָה הִיא לָהֶם מָה
 שְׁבִסְפִינָה, וְנִתְרָצוּ לְדַבְרֶיהָ. וְהִרְאוּ הַגּוֹלְנִים לָהֶם
 גַּם־כֵּן כָּל הָעֲשִׂירוֹת שְׁלָהֶם, וְהוֹלִיכוּ אוֹתָם בְּכָל
 הַמְּקוֹמוֹת שְׁלָהֶם וְהִסְפִּימוּ שְׁלֵא יִהְיוּ נוֹשְׂאִים
 בְּבֵת אַחַת, כִּי אִם בְּזֶה אַחֵר זֶה, הֵינּוּ שְׁפָל
 הַגּוֹלְנִים הַנִּ"ל לֹא יִהְיוּ נוֹשְׂאִים אֶת הַשְּׂרָרוֹת
 הַנִּ"ל כֻּלָּם בְּבֵת־אַחַת, רַק הַנּוֹשְׂאִין שְׁלָהֶם יִהְיֶה
 בְּזֶה אַחֵר זֶה, גַּם שְׂיִכְרְרוּ לְכָל אֶחָד שְׂרָרָה אַחַת
 לְפִי הִרְאוּי לוֹ, הַגְּדוֹל לְפִי גְדָלוֹ וְכוּ', אַחֲר־כֵּן
 אָמְרָה לָהֶם, שְׁתַּכְּבֵד אוֹתָם בֵּינָן טוֹב נִפְלֵא מְאֹד
 שְׂיֵשׁ לָהּ בְּסִפְיָנָה שְׂאִינָה מִסְתַּפְּקַת מִמֶּנּוּ רַק הוּא
 טָמוֹן אֲצִלָּה עַד יוֹם שְׂיִזְמֵן לָהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַזּוֹנֵג
 שְׁלָהּ. וְנִתְנָה לָהֶם הַיּוֹן בְּשָׁנִים עֶשֶׂר גְּבִיעִים

וְאָמְרָה שְׁכַל אֶחָד יִשְׁתָּה לְכָל אֶחָד מֵהַשְּׂנִיִּים
 עֲשֵׂר, וְיִשְׁתּוּ וְנִשְׁתְּכָרוּ וְנִפְלוּ. וְאָמְרָה לְחִבְרוֹתֶיהָ
 הַנִּ"ל: לָכוּ וְשַׁחְטוּ כָּל אַחַת אֶת בַּעְלָהּ, וְהִלְכוּ
 וְשַׁחְטוּ בָלָם. וּמָצְאוּ שָׁם עֲשִׂירוֹת מִפְּלֶגֶ מְאֹד
 שְׁלֹא הָיָה יֵאָצֵל שׁוֹם מְלֶדֶ. וְהִסְפִּימוּ שְׁלֹא לָקַח
 נְחֹשֶׁת וְלֹא כֶסֶף כִּי אִם זָהָב וְאַבְנִים טוֹבוֹת.
 וְהִשְׁלִיכוּ מִן הַסְּפִינָה שְׁלֵהֶם דְּבָרִים שְׂאִינָם
 חֲשׂוּבִים כָּל־כֶּדֶ, וְטָעְנוּ כָּל הַסְּפִינָה עִם דְּבָרִים
 יְקָרִים: זָהָב וְאַבְנִים טוֹבוֹת שִׁמְצָאוּ שָׁם. וְהִסְפִּימוּ
 שְׁלֹא לֵילֵךְ עוֹד מִלְּבַשׁ כָּמוֹ נָשִׁים, וְתִפְרוּ לָהֶם
 בְּגָדֵי זָכָרִים מִלְּבוּשֵׁי אֲשַׁכְּנוּ וְהִלְכוּ עִם הַסְּפִינָה.
 וַיְהִי הַיּוֹם וְהָיָה מֶלֶךְ אֶחָד זָקֵן. וְהָיָה לוֹ בֶן
 יָחִיד, וְהָשִׂיא אוֹתוֹ, וּמָסַר מַלְכוּתוֹ לְבָנוֹ.
 אָמַר הַבֵּן מֶלֶךְ שִׁילֵךְ וַיֵּטִיל עִם אִשְׁתּוֹ בָּיִם כְּרִי
 שְׁתֵּהִיָּה רְגִילָה בְּאוֹיֵר הַיָּם פֶּן חָס וְשָׁלוֹם,
 מִכְּרָחִים בְּאִיזוֹ פֶּעַם לְבָרַח בָּיִם. וְהִלֵּךְ עִם אִשְׁתּוֹ
 עִם הַשָּׂרִי מְלוּכָה וּפְרָשׁוֹ בַּסְּפִינָה, וְהָיוּ שָׁם
 שְׂמֵחִים וּמְשַׁחֲקִים מְאֹד. אַחֲר־כֵּן אָמְרוּ שִׁיפְשִׁטוּ

כָּלֶם בַּגְּדִיהֶם, הִינּוּ הֵבֵן מֶלֶךְ עִם הַשָּׂרִי מְלוּכָה
 שָׁהוּ שָׁם בַּסְּפִינָה הַתֵּיַעֲצוּ מִחֲמַת שְׂמֵחָה שְׁיֵהוּ
 כָּלֶם פּוֹשְׁטִים אֶת בַּגְּדִיהֶם, וְכֵן עָשׂוּ, וְלֹא נִשְׂאָר
 עֲלֵיהֶם כִּי אִם הַפְּתָנָת. וְהָיוּ מִתְחַזְּקִין לַעֲלוֹת עַל
 הַתָּרוֹן, וְהָיָה הֵבֵן מֶלֶךְ הַנַּ"ל מִתְחַזֵּק לַעֲלוֹת לְשָׁם.
וְהָיָא, הִינּוּ הִפְתָּ קִיסָר הַנַּ"ל, בְּאַתָּה עִם
 הַסְּפִינָה שְׁלָה הַנַּ"ל, וְרֵאתָ אוֹתוֹ
 הַסְּפִינָה הַנַּ"ל, הִינּוּ הַסְּפִינָה שָׁל הֵבֵן מֶלֶךְ עִם
 שָׂרִי מְלוּכָה הַנַּ"ל, וּבְתַחֲלָה הִיְתָה יִרְאָה
 לְהַתְקַרֵּב. אַחֲר־כֵּן נִסְמְכוּ קִצָּת, וְרָאוּ שֶׁהֵם
 מִשְׁחָקִים מְאֹד וְהִבִּינוּ שְׂאִינָם גְּזֻלָּנִים וְהַתְחִילוּ
 לְהַתְקַרֵּב. אָמְרָה הִפְתָּ קִיסָר לְחִבְרוֹתֶיהָ: אֲנִי
 יְכוּלָה לְהַפִּיל אֶת אוֹתוֹ הַקָּרָח לְתוֹךְ הַיָּם, הִינּוּ
 אֶת הֵבֵן מֶלֶךְ הַנַּ"ל שְׁהָיָה עוֹלָה בְּרֵאשׁ הַתָּרוֹן
 כַּנַּ"ל, כִּי הֵבֵן מֶלֶךְ הַנַּ"ל הָיָה קָרָח, דְּהִינּוּ שְׁהָיָה
 מְקָרָח רֵאשׁוֹ מִשְׁעָרוֹת. אָמְרוּ לָהּ: וְאֵיךְ אֶפְשָׁר,
 הֲלֹא אָנוּ רְחוּקִים מֵהֶם מְאֹד. אָמְרָה לָהֵן שֵׁישׁ
 זְכוּכִית שְׁשׁוֹרָף וְעַל־יְדֵי זֶה תִּפִּיל אוֹתוֹ. וְאָמְרָה

שָׁלֵא לְהַפִּיל אוֹתוֹ עַד שְׁיַעֲלֶה עַל רֹאשׁ הַתָּרֵן
מִמֶּשׁ, כִּי כִשְׁהוּא בְּאִמְצָעֵית הַתָּרֵן אִזִּי כְּשִׁיפֵל,
יִפֹּל אֶל תוֹךְ הַסְּפִינָה, אֲבָל כְּשִׁיַעֲלֶה בְּרֹאשׁ, אִזִּי
כְּשִׁיפֵל, יִפֹּל לְתוֹךְ הַיָּם. הַמְּתִינָה עַד שְׁעֵלָה אֶל
רֹאשׁ הַתָּרֵן מִמֶּשׁ וְלִקְחָה הַזְּכוּכִית שְׁשׂוֹרֶף נִגְד
הַחֲמָה (שְׁקוֹרִין בְּרַעַן בְּרִיל) וְכוּנָה נִגְד מַחוּ, עַד
שְׁנִכְוָה מַחוּ וְנִפֹּל לְתוֹךְ הַיָּם, וְכִיּוֹן שָׂרָאוּ, אֲנִישֵׁי
הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל, שְׁנַפֵּל, נַעֲשֶׂה שֵׁם רַעֲשׁ
גְּדוֹל כִּי אִיךְ יוֹכְלוּ לַחֲזוֹר לְבֵיתָם כִּי הַמֶּלֶךְ יָמוֹת
מִחֲמַת צַעַר. וְאָמְרוּ לְהַתְּקַרֵּב אֶל הַסְּפִינָה
שְׂרוּאִין, הִינּוּ לְסְפִינָה זֹו הַנִּ"ל שֶׁל הַבַּת קִיסָר,
אוּלֵי יֵשׁ שֵׁם אִיזוּה דְקַטּוֹר שְׁיִוְכַל לָתֵן לָהֶם עֲצָה.
וְהַתְּקַרְבוּ אֶל הַסְּפִינָה הַנִּ"ל, הִינּוּ הַסְּפִינָה שֶׁל
הַבַּת קִיסָר עִם הַשְּׂרוֹת הַנִּ"ל, וְאָמְרוּ לָהֶם, אֲנִישֵׁי
הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְהַשְּׂרוֹת עִם הַבַּת קִיסָר
הַנִּ"ל, שָׁלֵא יִתְיָרָאוּ כָּלֵל כִּי לֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם כָּלֵל.
שְׂאֵלוּ אוֹתָם: אוּלֵי יֵשׁ בֵּינֵיכֶם דּוֹקְטוֹר שְׁיִתֵּן לָנוּ
עֲצָה. וְסִפְרוּ לָהֶם כָּל הַמַּעֲשֶׂה וְשָׁבַן הַמֶּלֶךְ נִפֹּל

לתוך הים. ואמרה הבת קיסר שיוציאו אותו מן
 הים. והלכו ומצאו אותו והוציאו אותו. ולקחה
 הדפק בידה ואמרה שנשרף מחו. וקרעו המח
 ומצאו שפדבריה בן הוא ונבהלו מאד. ובקשו
 ממנה שתלך עמם לביתם ותהיה דוקטור אצל
 המלך ותהיה חשוכה וגדולה מאד, ולא רצתה,
 ואמרה כי איננה דוקטור, רק שיודעת סתם
 דברים הללו. ולא רצו, אנשי הספינה של המלך,
 לחזור לביתם והלכו שתי הספינות ביחד. והוטב
 בעיני השרי מלוכה מאד שהמלכה שלהם תשא
 את הדוקטור מחמת גדל חכמתו שראו בו. כי
 השרי מלוכה של בן המלך הנ"ל, שנפל ומת,
 סברו שהבת קיסר עם השרות הנ"ל הם זכרים
 כי היו מלבשים במלבושי זכרים כנ"ל, על בן
 רצו שהמלכה שלהם שהיא אשת בן המלך
 שמת תשא את הדוקטור שהיא באמת הבת
 קיסר שהיו סבורים שהיא דוקטור מחמת
 שידעה בחכמתה שנשרף המח של בן המלך

שֶׁנֶפֶל כַּנְ"ל, וְשִׁיחָהּ הוּא מְלֻךְ שְׁלָהֶם, וְאֵת
הַמְּלֻךְ שְׁלָהֶם, הֵינּוּ הַמְּלֻךְ הַזֶּקֶן הַנְּ"ל, יַהֲרֹגוּ, כֹּל
זֶה הָיוּ רוֹצִים מְאֹד הַשָּׂרִי מְלוֹכָה הַנְּ"ל, אֲךָ שְׁלֹא
הָיָה אֶפְשָׁר לְדַבֵּר דְּבַר כֵּזֶה אֶל הַמְּלֻכָה שֶׁהִיא
תִּשָּׂא דוֹקטוֹר. גַּם לְהַמְּלֻכָה הוֹטֵב גַּם־כֵּן מְאֹד
שֶׁתִּשָּׂא אֶת הַדוֹקטוֹר, אֲךָ שֶׁהִיטָה מִתִּירָאָה מִן
הַמְּדִינָה פֶּן לֹא יִתְרַצוּ שִׁיחָהּ הוּא מְלֻךְ. וְהַסְכִּימוּ
לַעֲשׂוֹת מִשְׁתָּאוֹת כְּדֵי שֶׁעַל הַמִּשְׁתָּה בְּשַׁעַת
חֲדוּה יוּכְלוּ לְדַבֵּר מִזֶּה. וְהָיוּ עוֹשִׂין מִשְׁתָּה אֶצֶל
כָּל אֶחָד בְּיוֹמוֹ.

כְּשִׁיחָהּ יוֹם מִשְׁתָּה שֶׁל הַדוֹקטוֹר, הֵינּוּ
הַבַּת קִיסָר, נָתַן לָהֶם מִיַּיִן שְׁלֹ
הַנְּ"ל וְנִשְׁתְּכְּרוּ. בְּשַׁעַת חֲדוּה אָמְרוּ הַשָּׂרִים: מַה
יָפָה הִיא שֶׁהַמְּלֻכָה תִּשָּׂא אֶת הַדוֹקטוֹר. וְאָמַר
הַדוֹקטוֹר: יָפָה מְאֹד הִיא רַק אִם הָיוּ מְדַבְּרִים
זֹאת בְּלִתי פֶּה שְׁתוּי, הֵינּוּ שְׁלֹא בְּשַׁעַת שְׂכָרוֹת.
נַעֲנִית הַמְּלֻכָה גַּם־כֵּן וְאָמְרָה: מַה יָפָה הִיא
שֶׁהִיא תִּשָּׂא אֶת הַדוֹקטוֹר רַק שֶׁהַמְּדִינָה תִּסְפִּים

על זה. הישיב שנית הדוקטור, הינו פת הקיסר:
 יפה מאד היה רק אם היו מדברים זאת בלתי
 פה שתוי.

אחר־כך כשהקיצו משכרותם נזכרו השרים
 מה שאמרו ונתבישו בעצמן
 מהמלכה שאמרו דבר כזה אך הלא היא גם־
 כן בעצמה אמרה זאת. והיא גם־כן נתבישה
 מפניהם אך הלא גם הם אמרו זאת. והתחילו
 לדבר מזה ונספם ביניהם כן, ונתחתנה היא עם
 הדוקטור, ופנ"ל הינו עם פת הקיסר שסברו
 שהיא דוקטור פנ"ל, והלכו למדינתם.

וכשראו בני המדינה שהם באים שמחו
 מאד כי זה זמן רב שהלך הבן מלך
 ולא ידעו היכן הוא, והמלך הזקן כבר מת בטרם
 ביאתם. אחר־כך ראו בני המדינה, שהבן מלך
 שהוא מלך שלהם איננו. ושאלו: היכן הוא
 מלכנו. וספרו להם כל המעשה איך שכבר מת,

וּשְׁכַבְר קָבְלוּ לָהֶם מִלֶּךְ זֶה שָׂבָא עִמָּהֶם. וְשָׂמְחוּ
מְאֹד עַל שָׂבָא לָהֶם מִלֶּךְ חֲדָשׁ.

וְהַמֶּלֶךְ, הֵינּוּ בֵּת הַקִּיסָר הַגָּ' ל שֶׁהִיא נַעֲשִׂית
עֲתָה מִלֶּךְ בַּגָּ' ל, צִוָּה לְהַכְרִיז בְּכָל
מְדִינָה וּמְדִינָה שָׂכָל מִי שְׁנֹמְצָא בְּכָל מְקוֹם
שֶׁהוּא, גֵּר אֹ אוֹ אֹרְחַ וּבֹרַח וּמִגְרָשׁ, שְׂפֵלָם יָבֹאוּ
עַל הַחֲתָנָה שְׁלוֹ, אִישׁ מֵהֶם לֹא יִהְיֶה נֶעְדָּר,
וַיִּקְבְּלוּ מִתְּנֹת גְּדוֹלוֹת. וְצִוָּה, הַמֶּלֶךְ הַגָּ' ל הֵינּוּ
בֵּת הַקִּיסָר, שִׁיעֲשׂוּ סְבִיב סְבִיב כָּל הָעִיר מַעֲיִנֹת
כְּדִי שְׂכַשְׂאֶחָד יִרְצֶה לְשִׁתּוֹת, לֹא יִצְטָרֵךְ לִילֵךְ
וְלְשִׁתּוֹת רַק כָּל אֶחָד יִמְצָא מַעֲנֵן אֶצְלוֹ. וְצִוָּה
הַמֶּלֶךְ הַגָּ' ל הֵינּוּ בֵּת הַקִּיסָר, לְצִיֵּר צוֹרְתוֹ אֶצְל
כָּל מַעֲנֵן וּמַעֲנֵן, וְשִׁיעֲמְדוּ שׁוֹמְרִים וַיִּשְׁמְרוּ בָּאֵם
שִׁיבֹאוּ אֶחָד וַיִּסְתַּכֵּל בְּיוֹתֵר עַל הַצּוֹרֶה וַיַּעֲשֶׂה
רַע פָּנִים, הֵינּוּ שִׁישְׁתָּנוּ פָּנָיו כְּמוֹ מִי שְׂמֵבִיט
הֵיטֵב עַל אִיזָה דְבָר וּמִשְׁתּוֹמֵם וּמְצַמְעֵר, אִזִּי
יִתְפָּסוּ אוֹתוֹ בַּתְּפִיסָה. וְכֵן עָשׂוּ וּבָאוּ אֵלָיו
הַשְּׁלוֹשָׁה הַגָּ' ל. דִּהֵינּוּ בֵּן הַמֶּלֶךְ הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא

הַחֲתָן הָאֵמֶת שֶׁל בֵּת הַקִּיסָר הַזֹּאת, שֶׁהִיא
הַמֶּלֶךְ עֲבָשׁוּ כַּנֶּ"ל, וְכֵן הַסּוֹחֵר הַנֶּ"ל, שֶׁגָּרְשׁוּ
אָבִיו מִחֲמַת הַבֵּת הַקִּיסָר הַזֹּאת שֶׁבְּרָחָה עִם
הַסְּפִינָה עִם כָּל הַסְּחֹרָה כַּנֶּ"ל, וְהַמֶּלֶךְ
שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ, גַּם־כֵּן עַל־יְדֵהּ כִּי בְּרָחָה מִמֶּנּוּ עִם
הָאֶחָד עֶשֶׂר שָׁרוֹת כַּנֶּ"ל, וְכָל אֶחָד מֵאלוֹ
הַשְּׁלוֹשָׁה הַכִּיר שָׁזָה צוּרְתָהּ וְהִסְתַּכְּלוּ וְנִזְכְּרוּ
וְנִצְטַעְרוּ, הֵינּוּ שֶׁבָּאוּ אֵצֶל הַמַּעֲיֵנוֹת הַנֶּ"ל וְרָאוּ
צוּרְתָהּ שֶׁהִיְתָה מְצִיַּרְת שֵׁם וְהַכִּירוּ אוֹתָהּ וְהָיוּ
מִסְתַּכְּלִים בְּיוֹתֵר וְכוּ', וְתַפְסּוּ אוֹתָם בַּתְּפִיסָה.
בְּשַׁעַת חֲתֻנָּה צָוָה הַמֶּלֶךְ, הֵינּוּ הַבֵּת הַקִּיסָר,
שֶׁיָּבֹאוּ הַשְּׁבוּיִים לְפָנָיו. וְהִבִּיאוּ הַשְּׁלוֹשָׁה הַנֶּ"ל
וְהַכִּירָה אוֹתָם. וְהֵם לֹא הַכִּירוּהָ מִחֲמַת
שֶׁמְלַבֶּשֶׁת כְּמוֹ אִישׁ. עָנְתָה הַבֵּת קִיסָר
וְאָמְרָה: אַתָּה מֶלֶךְ, הֵינּוּ הַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ
הַנֶּ"ל שֶׁהוּא אֶחָד מִשְׁלוֹשֶׁת הַשְּׁבוּיִים הַנֶּ"ל,
אוֹתָךְ הֶעֱבִירוּ בְּשָׂבִיל הָאֶחָד עֶשֶׂר בָּנוֹת שָׂרִים
שֶׁנֶּאֱבָדוּ; הֲרִי לָךְ הַבָּנוֹת שָׂרִים, שׁוֹב לְמַדִּינַתְךָ

וּלְמַלְכוּתָךְ, כִּי הָאֶחָד עָשָׂר בְּנוֹת שָׂרִים הָיוּ עִמָּה
 כָּאֵן כִּנְ"ל. אֵתָה סוֹחֵר, הִינוּ בְּתַחֲלָה דְבָרָה
 לְהַמְלִיךְ שְׁהַעֲבִירוּהוּ הַנְ"ל עֲכָשׁוּ חוֹרָה פְּנִיָּה
 וּדְבָרָה עִם הַסוֹחֵר הִינוּ עִם בֶּן הַסוֹחֵר הַנְ"ל,
 אוֹתָךְ גֵּרֵשׁ אָבִיךָ בְּשִׁבִיל הַסְּפִינָה עִם סְחוּרָה
 שְׁנֵאֲבָרָה מִמֶּךָ כִּנְ"ל, הָרִי לָךְ הַסְּפִינָה שְׁלָךְ עִם
 כָּל הַסְּחוּרָה וְעַל שְׁנֵשְׁתָּהּא הַמְּעוֹת כָּל כֶּךָ יֵשׁ
 לָךְ עֵתָה עֲשִׂירוֹת בְּסְפִינָה בְּכַפְּלֵי כַפְּלִים מִמָּה
 שְׁהִיָּה, כִּי הַסְּפִינָה בְּעֶצְמָה עִם כָּל הַסְּחוּרָה שֶׁל
 בֶּן הַסוֹחֵר שְׁהִיא בְּרַחָה עִמָּה כִּנְ"ל עֲדִין הָיָה
 אֲצִלָּה בְּשִׁלְמוֹת כִּנְ"ל וְנוֹסֵף לָזֶה הָיָה בְּסְפִינָה כָּל
 הָעֲשִׂירוֹת שְׁלֻקָּהּ אֲצִל הַגְּזוּלָנִים הַנְ"ל שְׁהִיָּה
 עֲשִׂירוֹת מִפְּלֶג מְאֹד כַּפְּלֵי כַפְּלִים כִּנְ"ל, וְאֵתָה בֶּן
 מִלְךְ, הִינוּ הַחֲתָן שְׁלָהּ בְּאַמֶּת, גִּלְכָּה וְנִסְעָה.
 וְשָׁבוּ לְבֵיתָם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

מעשה ג

מחיגר

עֲשֵׂה בְּחָכְם אֶחָד, קֶדֶם מוֹתוֹ
 קְרֵא אֶת בְּנָיו וּמְשַׁפְּחָתוֹ וְצִוֵּה
 אוֹתָם לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת. גַּם
 יִישׁ לָכֶם רִשׁוֹת לְעֵסֶק בְּשָׂאֵר
 פְּרִנְסוֹת אֲכַל בְּזֵה תִשְׁתַּדְּלוּ
 לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת. אַחֲר־כֵּן

נִפְטָר הַחֲכָם, וְהִנִּיחַ בָּנָיו. וְהָיָה לוֹ בֶּן אֶחָד
 שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לִילֵף. וְהָיָה יָכוֹל לְעֵמֵד, רַק שֶׁלֹּא
 הָיָה יָכוֹל לִילֵף. וְהָיוּ אַחֲיוֹ נוֹתְנִים לוֹ סֶפּוּק דִּי
 פְּרִנְסָתוֹ וְהָיוּ מְסַפְּקִים אוֹתוֹ כָּל-כֵּן עַד שֶׁנִּשְׁאָר
 לוֹ. וְהָיָה אוֹתוֹ הַבֶּן, שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לִילֵף, מְקַבֵּץ
 עַל-יַד עַל-יַד מִמֶּה שֶׁנִּשְׁאָר לוֹ מִפְּרִנְסָתוֹ עַד

שְׁקִבִין סֶדֶד מְסִים. וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ: לָמָּה לִּי לְקַבֵּל
הַסִּפְקָה מֵהֶם; טוֹב שְׂאֵת־חֵיל לַעֲשׂוֹת אִיזָה מִשָּׂא
וּמִתֵּן. וְאִף שְׂאִינוֹ יָכוֹל לִילֹךְ, יַעֲזֵן בְּדַעְתּוֹ לְשֹׁכֵר
לוֹ עֲגָלָה וְנֶאֱמָן וּבַעַל־עֲגָלָה וַיִּסַּע עִמָּהֶם לְלִיפְסִיק
(עִיר בְּגָבּוּל פּוֹלְגָנָה וְגֵרְמָנָה) וַיִּכַּל לַעֲשׂוֹת הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן
אִף שְׂאִינוֹ יָכוֹל לִילֹךְ.

כְּשִׁשְׁמִיעוּי הַמִּשְׁפָּחָה זֹאת הוּמָב בְּעִינֵיהֶם,
וְאָמְרוּ: לָמָּה לָנוּ לִתֵּן לוֹ הַסִּפְקָה,
טוֹב שְׂיִהְיֶה לוֹ פְּרִנְסָה. וְהָלוּ לוֹ עוֹד מְעוֹת כְּדִי
שְׂיִוְכַל לְנַהֵג הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן, וְשֹׁכֵר לוֹ עֲגָלָה וְנֶאֱמָן
וּבַעַל־עֲגָלָה וְנִסַּע וּבָא לְקָרַע־מִשְׁמַע, (מלוין) וְאָמַר
הַנֶּאֱמָן שְׂיִלְיִנוּ שֵׁם וְלֹא רָצָה. וְהַפְּצִירוּ בּוֹ, וְהוּא
עָקַשׁ אוֹתָם וְנִסְעוּ מִשָּׂם, וְתָעוּ בִּיעַר וְנִפְלוּ
עֲלֵיהֶם גְּזֻלָּנִים. וְאוֹתָן הַגְּזֻלָּנִים נַעֲשׂוּ עַל־יְדֵי
שְׂהִיָּה פְּעַם אַחַת רָעַב, וּבָא אֶחָד לָעִיר וְהִכְרִיז:
מִי שְׂרוּצָה מְזוֹנוֹת יָבֹא אֵלָיו. וְנִתְקַבְּצוּ אֵלָיו כְּפָה
אֲנָשִׁים. וְהוּא עָשָׂה בְּעֶרְמָה. וּמִי שְׂהִיָּה מִבֵּין בּוֹ

שָׂאִין בּוֹ צָרָף אֱלֹיו, דָּחָה אוֹתוֹ. וְלֹאֲחֶד הָיָה
 אוֹמֵר: אֶתָּה תּוֹכֵל לְהִיּוֹת בְּעַל־מְלֹאכָה, וְלֹזֶה
 אָמַר: אֶתָּה תּוֹכֵל לְהִיּוֹת בְּרַחֲמִים. וּבִירַר רַק כַּמָּה
 יֶאֱנָשִׁים חֲכָמִים וְהִלְךְ עִמָּהֶם לַיֶּעַר, וְאָמַר לָהֶם
 שְׂיִהְיוּ נַעֲשִׂים גְּזֻלָּנִים, בְּאֲשֶׁר שָׁמַכְּאֵן הוֹלְכִים
 הַדְּרָכִים לְלִיפְסִיק, לְבָרַעַסְלָא (שם עיר בגרמניה)
 וְלִשְׂאֵר מְקוֹמוֹת וְנוֹסְעִים בְּכֹאֵן סוּחְרִים וְנִגְזָלִים
 אוֹתָם וְנִקְבְּזִין מְעוֹת. וְנָפְלוּ עֲלֵיהֶם, הִינּוּ אֱלוֹ
 הַגְּזֻלָּנִים הַנִּלְפָּלוּ עַל הַבֵּן הַנִּלְשָׁא הָיָה יָכוֹל
 לִילֵךְ וְעַל הָאֲנָשִׁים שָׁלוּ, דְּהִינּוּ הַנְּאִמָּן וְהַבְּעַל־
 עֲגָלָה.

הַבְּעַל־עֲגָלָה וְהַנְּאִמָּן שְׂהָיוּ יְכוּלִים לְבָרַח
 בְּרַחוּ, וְהוּא נִשְׂאֵר עַל הָעֲגָלָה.
 וּבָאוּ וְלָקְחוּ הַתְּבָה שֶׁל הַמְּעוֹת וְשָׂאוּ אוֹתוֹ:
 לָמָּה אֶתָּה יוֹשֵׁב? וְהַשִּׁיב שְׂאִינוּ יָכוֹל לִילֵךְ. וְנִגְזָלוּ
 הַתְּבָה וְהַסּוּסִים, וְהוּא נִשְׂאֵר עַל הָעֲגָלָה.
 וְהַנְּאִמָּן וְהַבְּעַל־עֲגָלָה שְׂבָרְחוּ לְמָקוֹם שְׂבָרְחוּ,
 יִשְׁבוּ עִצְמָם, בְּאֲשֶׁר שְׂלָקְחוּ פְרוֹקְלָאֲדִין

(התחיבויות כספיות) מִפְּרִיצִים, וְלָמָּה לָּהֶם לָשׁוּב לְבֵיתָם, שְׂיֻכְלוּ לָבוֹא בְּשִׁלְשָׁלוֹת. מִזֶּבֶךְ לָהֶם לְשֵׁי אֵלֹהִים, בְּמָקוֹם שֶׁבִרְחוּ לְשֵׁם, וַיְהִי בְּכֹאן נֶאֱמָן וּבַעַל־עֲגֹלָה. וְהֵן הַנֶּ"ל, כֹּל זְמַן שֶׁהָיָה לוֹ הַמֵּאֲכָל שֶׁלְקַח מִבֵּיתוֹ לֶחֶם יָבֵשׁ שֶׁהָיָה בְּעֲגֹלָה (שְׁקוּרִין סוֹחֲרִים) אֲכָל אוֹתָם. וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁפָּלָה וְלֹא הָיָה לוֹ לְאֹכֵל, יֵשֵׁב עֲצָמוֹ מִה לַעֲשׂוֹת וְהַשְּׁלִיךְ עֲצָמוֹ מִהֶעֱגֹלָה לְאֹכֵל עֹשִׁים וְהָיָה לֵן יְחִידֵי בִשְׂדֵה וְנִפְחָד, וְנִטַּל מִמֶּנּוּ הַכֶּחַ עַד שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל אֲפָלוֹ לַעֲמֹד רַק לְרַחֵשׁ (לִזְחֹל) וְהָיָה אוֹכֵל הָעֵשֶׂב סְבִיבוֹתָיו וְכֹל זְמַן שֶׁהָיָה יָכוֹל לְהוֹשִׁיט וְלֵאכֹל הָיָה אוֹכֵל שֵׁם. וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁפָּלָה הָעֵשֶׂב סְבִיבוֹ עַד שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְהוֹשִׁיט הָיָה מְנַתֵּק עֲצָמוֹ לְהֵלֵן וְאֲכָל שֵׁם. וְהָיָה אוֹכֵל הָעֵשֶׂב אִזְוָה זְמַן.

פַּעַם אֶחָד בָּא לַעֲשׂוֹת אֶחָד שֶׁעָדִין לֹא אֲכָל עֵשֶׂב כְּזֶה, וְהוֹמֵב בְּעֵינָיו אוֹתוֹ הָעֵשֶׂב, מִחֲמַת שֶׁהָיָה אוֹכֵל זְמַן רַב עֹשִׁים וְהָיָה מְכִיר

בָּהֶם וְעַדֵּינָן לֹא רָאָה עֹשֶׁב כְּזֹה. וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ
 לְעֶקְרוֹ עִם שָׂרִשׁוֹ. וְהָיָה תַּחַת הַשָּׂרֵשׁ הַדּוּמִיט, (אבן
 טוב), וְהַדּוּמִיט הָיָה מְרַבֵּעַ. וְכֹל צֶדֶד הָיָה לוֹ סִגְלָה
 אַחֲרָת. וּבְצֶד אֶחָד הָיָה כְּתוּב שְׁמִי שְׂיֵאֲחֹז אוֹתוֹ
 צֶדֶד יֵשָׂא אוֹתוֹ לְמָקוֹם שְׂיֹם וְלִילָה נִתְקַבְּצִים
 בְּיַחַד שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ נִתְקַבְּצִים שָׁם בְּיַחַד.
 וּכְשֶׁעָקַר הָעֵשֶׂב עִם הַשָּׂרֵשׁ שֶׁהָיָה שָׁם הַדּוּמִיט
 נִזְדַּמָּן שְׂאֲחֹז בְּאוֹתוֹ הַצֶּדֶד הַמְּסֻגָּל לְשֵׂא אוֹתוֹ
 לְמָקוֹם שְׂיֹם וְלִילָה מִתְקַבְּצִים בְּנ"ל, וְנִשָּׂא אוֹתוֹ
 וְכֹא לְמָקוֹם שְׂיֹם וְלִילָה נִתְוַעֲדִים יַחַד וְהִסְתַּפֵּל
 וְהֵנָּה הוּא שָׁם בְּמָקוֹם שֶׁשֶּׁמֶשׁ וַיָּרַח בָּאִים בְּיַחַד
 בְּנ"ל. וְשָׁמַע שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ עִם הַיָּרֵחַ מְדַבְּרִים וְהָיָה
 הַשֶּׁמֶשׁ קוֹבֵל לְפָנָי הַיָּרֵחַ בְּאֲשֶׁר שֵׁישׁ אֵילָן שֵׁישׁ
 לוֹ עֲנָפִים רַבִּים וּפְרִיּוֹ וְעָלָיו וְכֹל עֲנָף וְעֲנָף וּפְרִי
 וְעָלָה יֵשׁ לוֹ סִגְלָה מִיַּחַדָּת, שְׂוֵה מְסֻגָּל לְבָנִים
 וְזֶה מְסֻגָּל לְפִרְנָסָה וְזֶה מְסֻגָּל לְרַפּוּאֵת חוֹלָאֵת
 זֶה, וְזֶה לְחוֹלָאֵת אַחֲרָת. כֹּל אֶחָד וְאֶחָד מְסֻגָּל
 לְדַבֵּר אַחֵר. וְזֶה הָאֵילָן הָיוּ צָרִיכִין לְהַשְׁקוֹתוֹ,

וְאִם הָיוּ מְשַׁקֵּין אוֹתוֹ הֲיָהּ מְסַגֵּל מְאֹד, וְלֹא דִי
שָׂאִין אֲנִי מְשָׁקָה אוֹתוֹ אֶלָּא שְׁעַל־יְדֵי שְׂאֲנִי
מְזַרְיָה עָלָיו אֲנִי מִיַּבֵּשׁ אוֹתוֹ.

עֲנֵתָה הִלְבְּנָה וְאָמְרָה: אֶתָּה דוֹאֵג דְּאֵגוֹת
אֲחֵרִים, אֲנִי אֶסְפֵּר לְךָ עֵסֶק שְׁלִי. הֲיִזוֹת
שְׂיִישׁ לִי אֶלֶף הָרִים וּסְבִיבוֹת הָאֶלֶף הָרִים יֵשׁ עוֹד
אֶלֶף הָרִים, וְשֵׁם מְקוֹם שְׂדִים, וְהַשְּׂדִים יֵשׁ לָהֶם
רְגְלֵי תְרַנְגוּלִים וְאִין לָהֶם כַּח בְּרַגְלֵיהֶם (ראה מסכת
חגיגה טז, ב"ק טז, נידה כד, זוהר ח"ג שח) וְיוֹנְקִים מֵרְגְלֵי,
וּמַחְמַת זֶה אִין לִי כַּח בְּרַגְלֵי. וְיֵישׁ לִי אֲבָק, הֲיִנּוּ
פּוֹל, שְׂהוּא רְפוּאָה לְרַגְלֵי, וּבֵא רוּחַ וְנוֹשֵׂא אוֹתוֹ.
עֲנֵתָה הַחֲמָה: אֵת זֶה אֶתָּה דוֹאֵג? (בְּלִשׁוֹן תַּמָּה)
אֲגִיד לְךָ רְפוּאָה. בְּאֶשֶׁר שְׂיִישׁ דְּרָךְ וּמֵאוֹתוֹ הַדְּרָךְ
מִתְפַּצְּלִים כַּמָּה דְרָכִים. דְּרָךְ אֶחָד שֶׁל צְדִיקִים,
אֶפְלוּ הַצְּדִיק שְׂהוּא בְּכֹאן מְפֹזְרִים תַּחְתּוֹ אוֹתוֹ
הָאֲבָק שְׂבֵאוֹתוֹ הַדְּרָךְ הַנִּ"ל בְּכֹל פְּסִיעָה, וְכֹל
פְּסִיעָה שְׂהוּא פּוֹסֵעַ הוּא דוֹרְךְ בְּאוֹתוֹ הָאֲבָק.
וְיֵישׁ דְּרָךְ שֶׁל אֶפִיקוֹרְסִים אֶפְלוּ אֶפִיקוֹרְסִים שְׂבֵכְאֵן

מִפְּזָרִים תַּחֲתֵיךָ כְּכֹל פְּסִיעָה מְאוֹתוֹ הָאֲבָק כִּנְ"ל.
 וַיֵּשׁ דְּרֹךְ שֶׁל מְשַׁגְּעִים אֶפִּילוֹ מְשַׁגֵּעַ שְׁבֻכָאן
 מִפְּזָרִים תַּחֲתֵיךָ כִּנְ"ל. וְכֵן יֵשׁ כַּמָּה דְרָכִים.

וַיֵּשׁ דְּרֹךְ אַחַר בְּאֶשֶׁר שֵׁישׁ צְדִיקִים שְׁמֻקְבָּלִים
 עַל עֲצָמָם יְסוּרִים, וּמוֹלִיכִים אוֹתָם
 הַפְּרִיצִים בְּשִׁלְשָׁאוֹת, וְאִין לָהֶם פֶּחַ בְּרַגְלֵיהֶם
 וּמִפְּזָרִים תַּחֲתֵיהֶם מְאוֹתוֹ הָאֲבָק שֶׁל אוֹתוֹ
 הַדְּרֹךְ, וַיֵּשׁ לָהֶם פֶּחַ בְּרַגְלֵיהֶם, עַל פֶּן תִּלְדֵּךְ לְשֵׁם
 שֵׁישׁ שֵׁם הַרְבֵּה אֲבָק וַיְהִי לְךָ רְפוּאָה עַל
 רַגְלֶיךָ, (כֹּל זֶה דְבַרֵי הַחֲמָה אֶל הַלְּבָנָה). וְהוּא שָׁמַע כֹּל
 זֶה.

בַּתוֹךְ כֹּךְ נִסְתַּכַּל עַל הַדּוּמִיט בְּצַד אַחַר
 וְרָאָה כְּתוּב שָׁם, שְׁמִי שִׂיאֲחוֹ בְּאוֹתוֹ
 הַצַּד שֵׁישָׁא אוֹתוֹ לְהַדְרֹךְ שִׂיּוּצָאִים מִמֶּנּוּ כַּמָּה
 דְרָכִים כִּנְ"ל, וְאֲחוֹ בְּאוֹתוֹ הַצַּד, וְנִשָּׂא אוֹתוֹ
 לְשֵׁם וְנִתֵּן רַגְלָיו בְּאוֹתוֹ הַדְּרֹךְ שֶׁהָאֲבָק רְפוּאָה
 לְרַגְלָיִם, וְנִתְרַפָּא מִיָּד. וְהַלְדֵּךְ וְנִטַּל הָאֲבָק מִכֹּל

הַדְרָכִים וְעָשָׂה לוֹ אַגְדוֹת; שְׂאֵגַד הַפּוֹל (האבק
הַנִּ"ל) שֶׁל הַדְרָךְ שֶׁל צְדִיקִים לְבָדוֹ, וְכֵן הַפּוֹל שֶׁל
שְׂאֵר הַדְרָכִים אַגַּד כָּל אֶחָד לְבָדוֹ וּלְקַחֵם אֹתוֹ.
וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ וְהִלֵּךְ לְאוֹתוֹ הַיַּעַר שְׁגֹלוֹ אוֹתוֹ
שֵׁם. כְּשָׂבָא לְשֵׁם, בָּחַר לוֹ אֵילָן גְּבוּהָ
וְשֶׁהוּא סְמוּךְ לְהַדְרָךְ שְׂיוֹצְאִים שֵׁם הַגְּזֹלִים לְגֹזֵל,
וּלְקַח הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים וְהַפּוֹל שֶׁל מְשַׁגְּעִים
וְעֲרֵבֵם יַחַד וּפְזוֹר אוֹתָם עַל הַדְרָךְ. וְהוּא עָלָה עַל
הָאֵילָן וַיֵּשֶׁב שֵׁם לְרֹאוֹת מֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה בָּהֶם.
וְהָיוּ יוֹצְאִים שֵׁם גְּזֹלִים שְׂשִׁלַּח אוֹתָן הַגְּזֹלָן
הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם הַנִּ"ל לְצֵאת וּלְגֹזֵל. וּכְשָׂבָאוֹ לְאוֹתוֹ
הַדְרָךְ, תִּכְרַף כְּשִׁדְרָכּוֹ עַל הַפּוֹל הַנִּ"ל נַעֲשׂוּ
צְדִיקִים, וְהִתְחִילוּ לְצַעֵק עַל נַפְשָׁם עַל שְׁגֹלוֹ עַד
הֵנָּה וְהִרְגוּ כַּמָּה נַפְשׁוֹת. אֲבָל מַחֲמַת שֶׁהָיָה
מְעֲרֵב שֵׁם פּוֹל שֶׁל מְשַׁגְּעִים נַעֲשׂוּ צְדִיקִים
מְשַׁגְּעִים. וְהִתְחִילוּ לְהִתְקוּטֵט מִזֶּה עִם זֶה. זֶה
אָמַר: בְּשִׁבִילְךָ גְּזֹלְנוּ וְזֶה אָמַר: עַל־יָדְךָ גְּזֹלְנוּ, עַד
שֶׁהִרְגוּ זֶה אֶת זֶה. וְהָיָה שׁוֹלַח פֶּת אַחֲרַת וְהָיָה

גַם־כֵּן כַּנְּל, וְהִרְגוּ זֶה אֶת זֶה כַּנְּל. וְכֵן הָיָה
 אַחֲר־כֵּן, עַד שֶׁנִּהְרְגוּ כֻלָּם. עַד שֶׁהֵבִין שְׂלֵא
 נִשְׁאָרוּ כִּי אִם הוּא בְּעֶצְמוֹ עִם עוֹד אֶחָד, הֵינּוּ
 שְׂהֵבֵן הַנְּל הֵבִין שְׂכֵבֵר נִהְרְגוּ כָּל הַגּוֹלָנִים הַנְּל,
 וְלֹא נִשְׁאָר כִּי אִם הַגּוֹלָן הַגְּדוֹל בְּעֶצְמוֹ עִם עוֹד
 אֶחָד, וְיֵרֵד מֵהָאֵילָן. וְכִבֵּד מִשָּׁם אֶת הַפּוֹל הַנְּל
 מִן הַדְּרֹךְ, וּפִזֵּר אֶת הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים בְּעֶצְמוֹ,
 וְהִלְךְ וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵילָן.

וְאוֹתוֹ הַגּוֹלָן, הֵינּוּ הַגְּדוֹל שֶׁבָּהֶם תָּמָה
 שְׁשׁוֹלַח כָּל הַגּוֹלָנִים וְאִין אֶחָד מֵהֶם
 שָׁב אֵלָיו, וְהִלְךְ הוּא בְּעֶצְמוֹ עִם הָאֶחָד שֶׁנִּשְׁאָר
 אֶצְלוֹ. וְתִכְף כְּשָׁבָא עַל אוֹתוֹ הַדְּרֹךְ, שְׁפִזֵּר שָׁם
 הֵבֵן הַנְּל הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים לְבִדּוֹ, נַעֲשֶׂה צְדִיק,
 וְהִתְחִיל לְצַעֵק לְחֵבְרוֹ עַל נַפְשׁוֹ עַל שֶׁהָרַג כָּל־כָּךְ
 נַפְשׁוֹת וְגוֹל כָּל־כָּךְ. וְהָיָה תּוֹלֵשׁ קְבָרִים וְהָיָה שָׁב
 בְּתִשׁוּבָה וּמִתְחַרֵּט מְאֹד. וְכִיּוֹן שֶׁרָאָה, הֵבֵן הַנְּל
 שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל הָאֵילָן, שֶׁהוּא מִתְחַרֵּט וְשָׁב
 בְּתִשׁוּבָה כָּל־כָּךְ, יֵרֵד מֵהָאֵילָן. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה הַגּוֹלָן

שִׁמְצָא אָדָם, הִתְחִיל לְצַעֵק: אוֹי עַל נַפְשִׁי, כּוֹזֵאת
 וְכוֹזֵאת עֲשִׂיתִי, אֲהֵה! תֵּן לִי תְּשׁוּבָה! עֲנֵה לּוֹ:
 הַחֲזֹר לִי הַיְּבָה שְׁגִזְלָתְךָ מִמֶּנִּי. כִּי כְּתוּב אֶצְלָם
 עַל כָּל גְּזֵלָה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁגִזְלוֹ וְאֶצֶּל מִי נִגְזַל.
 אָמַר לּוֹ: אֲנִי מִחֲזִיר לָךְ תִּכְרַף וְאֲנִי נוֹתֵן לָךְ אֶפְלוֹ
 כָּל הָאוֹצְרוֹת שֶׁל גְּזֵלָה שְׂיִישׁ לִי, רַק תֵּן לִי
 תְּשׁוּבָה. אָמַר לּוֹ: תְּשׁוּבָתְךָ הִיא רַק שְׁתִּלָּךְ אֶל
 הָעִיר וְתִצְעַק וְתִתְוַדֶּה: אֲנִי הוּא שֶׁהִכְרַזְתִּי אֹז
 וְעֲשִׂיתִי כַּמָּה גְּזֵלִים וְהִרְגִּיתִי וְגִזְלִיתִי כַּמָּה נַפְשׁוֹת,
 זֶה הִיא תְּשׁוּבָתְךָ. וְנָתַן לוֹ כָּל הָאוֹצְרוֹת, וְהִלָּךְ
 עִמּוֹ אֶל הָעִיר, וְעָשָׂה כֵּן. וּפְסָקוּ שֵׁם בְּאוֹתוֹ
 הָעִיר בְּאִשֶּׁר שֶׁהִרְגַּ כָּל־כָּף נַפְשׁוֹת, עַל כֵּן יִתְּלוּ
 אוֹתוֹ, לְמַעַן יִדְעוּ.

אַחֲר־כֵּן יָשָׁב עֲצֵמוֹ הַבֵּן הַנַּ"ל לִילָךְ אֶל הַשָּׁנִי
 אֶלֶף הָרִים הַנַּ"ל, לְהִסְתַּכֵּל מֵה
 נַעֲשֶׂה שָׁם. כְּשֶׁבָּא לְשֵׁם עָמַד מִרְחוֹק מֵהַשָּׁנִי אֶלֶף
 הָרִים, וְרָאָה שְׂיִישׁ שָׁם כַּמָּה וְכַמָּה אֶלֶף אֲלָפִים
 וְרַבֵּי רַבְבוֹת מִשְׁפָּחוֹת שֶׁל שְׂדִים, כִּי הֵם פְּרִים

וְרָבִים כְּבִנְיָאֲדָם, וְהֵם רַבִּים מְאֹד, וְרָאָה
הַמַּלְכוּת שְׁלֵהֶם יוֹשֵׁב עַל כִּפֵּא שְׁשׁוּם יְלֹוד
אִשָּׁה אֵינּוּ יוֹשֵׁב עַל כִּפֵּא כּוֹז. וְרָאָה אוֹתָם
שְׁעוֹשִׂים לַיְצָנוֹת: זֶה מְסַפֵּר שְׁהֲזִיק לְזֶה תִּינוּק,
וְזֶה אוֹמֵר שְׁהֲזִיק לְזֶה יָד, וְזֶה מְסַפֵּר שְׁהֲזִיק רֶגֶל,
וְכֵן שְׂאֵר לַיְצָנוֹת.

בְּתוֹךְ כִּדְ גִּסְתִּפֵּל וְרָאָה אָב וְאִם הוֹלְכִים
וּבוֹכִים, וְשָׂאוּ אוֹתָם: לְמָה אַתֶּם
בוֹכִים? וְהַשִּׁיב שִׁישׁ לָהֶם בֵּן וְהָיָה דִרְכּוֹ לִילָד
לְדַרְכּוֹ וְהָיָה שָׁב בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, וְעַכְשָׁיו הוּא זְמַן
רַב וְעַדִּין לֹא בָּא. וְהִבִּיאוּ אוֹתָם לְמַלְךְ, וְצִוְהָה
הַמֶּלֶךְ לְשַׁלַּח שְׁלוּחִים לְכָל הָעוֹלָם לְמַצְאוֹ. וְהָיוּ
הָאֵב וְאִם חוֹזְרִים וּפְגָעוּ בְּאַחַד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בִּיחַד
עִם בְּנֵם הַנַּ"ל, הֵינּוּ שְׂאוֹתוֹ הָאֶחָד שֶׁפָּגְעוּ בּוֹ הִיָּה
הַחֲבֵר שֶׁל בְּנֵם וְהָיָה הוֹלֵךְ בִּיחַד עִם בְּנֵם
בְּתַחֲלָה, אֲבָל עַכְשָׁו פָּגְעוּ בּוֹ לְבָדוֹ, וְשָׂאֵל אוֹתָם:
עַל מָה אַתֶּם בוֹכִים? וְסִפְרוּ לוֹ כֵּן"ל. הַשִּׁיב
לָהֶם: אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֶם. הָיוֹת שֶׁהָיָה לָנוּ אֵי אֶחָד

בַּיָּמִים שֶׁהָיָה שָׁם מְקוֹם שְׁלֵנוּ, וְאַחֲר־כֵּן הִלֵּךְ הַמֶּלֶךְ
 שֶׁהָיָה שִׁיבָה לֹא הָאֵי הַגַּל, וְרָצָה לְכַנּוֹת שָׁם בְּנֵינִים
 וְהֵנִיחַ יְסוּדוֹת, וְאָמַר הַבֵּן הַגַּל, הֵינּוּ הַבֵּן שֶׁל
 הַשָּׂדִים הַגַּל שְׁנַאֲבַד, אֵלַי שְׁנֵזִיק אוֹתוֹ. וְהִלְכְנוּ
 וְלִקְחָנוּ הַכַּח מֵהַמֶּלֶךְ. וְהָיָה עוֹסֵק בְּדַאקְטוֹרִים,
 וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעְזוֹר לוֹ. וְהִתְחִיל לַעֲסֹק
 בְּמִכְשָׁפִים, וְהָיָה שָׁם מִכְשָׁף אֶחָד שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ
 מִשְׁפַּחְתּוֹ, וְאֵת מִשְׁפַּחְתִּי לֹא יָדַע, עַל כֵּן לֹא הָיָה
 יְכוּל לַעֲשׂוֹת לִי דָבָר. אֲבָל מִשְׁפַּחְתּוֹ הָיָה יוֹדֵעַ
 וְתַפֵּס אוֹתוֹ וּמַעֲנֶה אוֹתוֹ כָּל־כֵּן. וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ
 אֶל הַמֶּלֶךְ, הֵינּוּ זֶה הַשָּׂדֶה, שְׁסֵפֶר כָּל זֶה, הִבִּיאוּ
 אוֹתוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלָהֶם, וְסֵפֶר זֹאת לְפָנַי הַמֶּלֶךְ.
 אָמַר הַמֶּלֶךְ: יָשִׁיבוּ לוֹ הַכַּח. עָנָה וְאָמַר, שֶׁהָיָה
 אֶצְלָנוּ אֶחָד, שְׁלֹא הָיָה לוֹ כַּח וְנִתְּנָנוּ לוֹ הַכַּח.
 אָמַר הַמֶּלֶךְ: יִקְחוּ מִמֶּנּוּ הַכַּח וְיַחְזִירוּ לְהַמֶּלֶךְ.
 הִשְׁיבוּ לְהַמֶּלֶךְ כִּי נַעֲשֶׂה עֲנָן. אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׁיקְרָאוּ
 הָעֲנָן וְיִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְכֹאֵן. וְשִׁלְחוּ שְׁלִיחַ אַחֲרָיו.

אמר אותו האיש הבן הנ"ל, הינו זה הבן
שלא היה לו כח ברגליו בתחלה שפא
לכאן וראה כל זה: אלך ואראה הענין איך
נעשה מהאנשים אלו ענין. והלך אחרי השליח.
ובא אל העיר שהיה שם הענין, ושאל את אנשי
העיר: מפני מה פסה הענין כל־כך בתוך העיר?
והשיבו לו: בכאן, אדרבא, שמעולם אין כאן
ענין, וזה זמן שכפסה הענין ובא השליח וקרא את
הענין, והלך משם. וישב עצמו האיש הנ"ל לילך
אחריהם לשמע מה הם מדברים. ושמע
שהשליח שאל אותו: איך אתה בא להיות
בכאן ענין. והשיב לו: אספר לך מעשה:

פעם אחת היה חכם אחד. והקיסר מהמדינה
היה אפיקורס גדול, ועשה את כל
המדינה לאפיקורסים. והלך החכם וקרא את כל
בני משפחתו. ענה ואמר להם: הלא אתם רואים
שהקיסר הוא אפיקורס גדול ועשה את כל
המדינה אפיקורסים וקצת ממשפחתנו עשה גם־

כֵּן לְאַפְיֻקוֹרְסִים. בְּכֵן נִפְרַשׁ אֶל הַמְדַבֵּר כְּדִי
 שְׁנִשְׂאֵר בְּהַאֲמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. וְהַסְפִּימוּ עִמּוֹ.
 וְאָמַר הַחֲכָם שֵׁם, הֵינּוּ שְׁהוֹפִיר אִיזָה שֵׁם מִן
 הַשְּׂמוֹת, וְהִבִּיא אוֹתָם אֶל הַמְדַבֵּר וְלֹא הוֹטֵב
 בְּעֵינָיו אוֹתוֹ הַמְדַבֵּר. וְאָמַר שֵׁם וְנִשְׂא אוֹתָם אֶל
 מְדַבֵּר אַחֵר, וְלֹא הוֹטֵב בְּעֵינָיו גַּם־כֵּן. וְאָמַר עוֹד
 שֵׁם וְהִבִּיא אוֹתָם אֶל מְדַבֵּר אַחֵר, וְהוֹטֵב בְּעֵינָיו.
 וְאוֹתוֹ הַמְדַבֵּר הִיָּתָה סְמוּכָה אֶל הַשְּׂנִי אֶלְפָּה
 הָרִים וְהַלֵּךְ, אוֹתוֹ הַחֲכָם הַנִּלְ, וְעָשָׂה עֲגוּל
 סְבִיבוֹתָם שְׁלֹא יוּכַל שׁוּם אֶחָד לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם.
 וַיֵּשׁ אֵילָן שָׂאֵם הָיָה אוֹתוֹ הָאֵילָן נִשְׁקָה לֹא הָיָה
 נִשְׂאֵר מִמֶּנּוּ הֵינּוּ מִן הַשְּׂדִים, כְּלוּם. עַל כֵּן
 עוֹמְדִים יוֹם וְלַיְלָה מֵאֲתָנוּ שְׁחוֹפְרִים וְאִינָם
 מִנִּיחִים מִים לְהָאֵילָן. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: לְמָה עוֹמְדִים
 יוֹם וְלַיְלָה? כִּיּוֹן שְׁחוֹפְרִים פֶּעַם אַחַת לְמַנְעַ
 הַמַּיִם, דִּי. הַשִּׁיב לוֹ: שְׂיֵשׁ בֵּינֵינוּ מְדַבְּרִים וְאֵלוֹ
 הַמְדַבְּרִים הוֹלְכִים וְעוֹשִׂים מַחְלָקָת בֵּין מְלָךְ זֶה
 לְמְלָךְ אַחֵר, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה מַלְחָמָה וְעַל־יְדֵי־

זֶה נַעֲשֶׂה רְעִידַת הָאָרֶץ, וְנוֹפֶלֶת הָאֲדָמָה
 שְׁסָבִיבוֹת הַחִפְרָה וְיִכָּל לְבוֹא מִים לְהָאֵילָן,
 עַל כֵּן עוֹמְדִים תָּמִיד לַחֲפֹר כַּנִּ"ל. וְכִשְׁנַעֲשֶׂה
 מֶלֶךְ בֵּינֵינוּ עוֹשִׂים לְפָנָיו כָּל הַלִּיצָנוֹת וְשִׂמְחִים;
 זֶה מֵתְלוֹצֵץ אִיךָ הַזִּיק תִּינּוֹק וְהַיּוֹלֶדֶת מֵתְאֶפֶלֶת
 עָלָיו, וְזֶה מֵרְאֵה לִיצָנוֹת אַחֲרוֹת וְכֵן כַּמָּה מֵינֵי
 לִיצָנוֹת. וְכִשְׁהֶמְלֶךְ בָּא בְּתוֹךְ הַשְּׂמֵחָה הוּא הוֹלֵךְ
 וּמְטִיל עִם הַשָּׂרִי מְלוּכָה שָׁלוֹ, וּמְנַסֶּה עֲצָמוֹ
 לְעֵקֶר הָאֵילָן, כִּי אִם לֹא הָיָה הָאֵילָן כָּלֵל, הָיָה
 טוֹב לָנוּ מְאֹד. וּמְחִזֵּק לְבוֹ מְאֹד כִּדֵּי לְעֵקֶר הָאֵילָן
 כֵּלּוֹ, וְכִשְׁבָּא אֶל הָאֵילָן, אֲזִי הָאֵילָן צוֹעֵק מְאֹד,
 וְאֲזִי נוֹפֵל עָלָיו פֶּחַד וְחֹזֵר לְאַחֲרָיו.

פַּעַם אַחַת נַעֲשֶׂה מֶלֶךְ חֲדָשׁ בֵּינֵיהֶם וְעָשׂוּ
 לְפָנָיו לִיצָנוֹת גְּדוֹלוֹת כַּנִּ"ל, וּבָא בְּשִׂמְחָה
 גְּדוֹלָה, וְעָשֶׂה לְעֲצָמוֹ אֲפִירוֹת לֵב מְאֹד, וְאָמַר
 לְעֵקֶר אֶת הָאֵילָן כֵּלּוֹ לְגַמְרֵי וַיֵּצֵא לְטִיֵּל עִם
 שָׂרְיוֹ, וְחִזֵּק לְבוֹ מְאֹד, וְרָץ לְעֵקֶר הָאֵילָן לְגַמְרֵי.
 וְכִשְׁבָּא אֵלָיו נָתַן קוֹל גְּדוֹל וְנָפַל עָלָיו פֶּחַד. וְחֹזֵר

לְאַחֲרָיו וּבֹא בְכַעַם גָּדוֹל, וְחֹזֵר וְהָיָה הוֹלֵךְ.
 בְּתוֹךְ כֶּךָ נִסְתַּכַּל וְרָאָה בְּנֵי־אָדָם יוֹשְׁבִים, הֵינּוּ
 הַבֵּת אַנְשִׁים שֶׁל הַחֶכֶם הַגָּ'ל, וְשָׁלַח אִיזָה
 אַנְשִׁים מֵאַנְשָׁיו לַעֲשׂוֹת לָהֶם כְּרָאוּי כְּדַרְכֶם
 תָּמִיד, הֵינּוּ שָׁזָה הַמֶּלֶךְ שָׁלַח לְהַזְיֵקֶם כְּדַרְכֶם.
 וְכִיּוֹן שָׂרְאוּ אוֹתָם אוֹתָהּ הַמְשַׁפְּחָה שֶׁל בְּנֵי־אָדָם
 הַגָּ'ל נָפַל עֲלֵיהֶם פַּחַד. וְאָמַר לָהֶם הַזְקֵן הַגָּ'ל:
 אֵל תִּפְחָדוּ. וּכְשֶׁנִּתְקַרְבוּ הַשָּׂדִים לְשֵׁם לֹא הָיוּ
 יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם מִחֲמַת הָעַגּוּל הַגָּ'ל
 שֶׁהָיָה סְבִיבוֹתָם וְשָׁלַח שְׁלוּחִים אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא הָיוּ
 יְכוּלִים גַּם־כֵּן. וּבֹא בְכַעַם גָּדוֹל וְהִלֵּךְ בְּעֶצְמוֹ וְלֹא
 הָיָה יְכוּל גַּם הוּא לְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, וּבִקֵּשׁ מֵהַזְקֵן
 שְׁיִנְיַחְנוּ לְפָנָם לְשֵׁם. וְאָמַר לוֹ: מֵאַחַר שֶׁאַתָּה
 מְבַקֵּשׁ אֲנִיחַ אוֹתְךָ לְפָנָם, אֲבָל אֵין דְּרֹךְ שְׁיִלֵּךְ
 הַמֶּלֶךְ יַחֲדִי, וְאֲנִיחַ אוֹתְךָ עִם עוֹד אֶחָד לְפָנָם.
 וּפְתַח לָהֶם פֶּתַח וְנִכְנְסוּ. וְחֹזֵר וְסָגַר הָעַגּוּל. אָמַר
 הַמֶּלֶךְ לְהַזְקֵן: אֵיךְ אֶתָּה בָּא לֵישֵׁב עַל מְקוֹם
 שְׁלָנוּ. אָמַר לוֹ: מִפְּנֵי מַה הוּא מְקוֹמְךָ, הוּא מְקוֹם

שְׁלִי. אָמַר לוֹ: אֵינְךָ מִתְּיָרָא מִמֶּנִּי? הֲשִׁיב לוֹ:
 לָאוּ. אָמַר לוֹ: אֵינְךָ מִתְּיָרָא. וּפְשִׁט עֲצָמוֹ
 וַנִּעְשָׂה גְדוֹל מְאֹד עַד הַשָּׁמַיִם וְרָצָה לְבַלְעוֹ. אָמַר
 הַזְקֵן: אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֵינִי מִתְּיָרָא כָּלֵל, אֲךָ אִם
 אֲנִי רוֹצֶה, תִּהְיֶה אִתָּךְ מִתְּיָרָא מִמֶּנִּי. וְהִלְךְ
 וְהִתְפַּלֵּל קִצַּת וַנִּעְשָׂה עֵב וְעָנַן גְּדוֹל וְהָיוּ רַעְמִים
 גְּדוֹלִים. וְהָרַעַם הוֹרֵג אוֹתָם. וַנִּהְרָגוּ כָּל הַשָּׂרִי
 מְלוּכָה שָׁלוֹ שֶׁהָיוּ עִמוֹ, וְלֹא נִשְׁאָרוּ כִּי אִם הוּא
 עִם הָאֶחָד שֶׁהָיָה עִמוֹ שֵׁם בְּתוֹךְ הָעֲגוּל. וּבִקְשׁ
 אוֹתוֹ שִׁפְסֵק הָרַעַם, וּפְסֵק.

עֵנָה הַמֶּלֶךְ וְאָמַר: מֵאַחַר שֶׁאִתָּךְ אִישׁ כּוֹה,
 אֵתָּן לְךָ סֵפֶר מִכָּל הַמִּשְׁפָּחוֹת שֶׁל יְשׁוּבִים,
 כִּי יֵשׁ בְּעָלֵי שִׁמּוֹת שְׂאִינִם יוֹדְעִים רַק מִמִּשְׁפָּחָה
 אַחַת, וְאֶפְלוּ אוֹתָהּ הַמִּשְׁפָּחָה אֵינָם יוֹדְעִים
 בְּשִׁלְמוֹת. אֲנִי אֵתָּן לְךָ סֵפֶר שְׂכָתוֹב בּוֹ כָּל
 הַמִּשְׁפָּחוֹת, כִּי אֵצֶל הַמֶּלֶךְ כְּתוּבִים כָּלֵם וְאֶפְלוּ
 מִי שְׁנוֹלֵד נִכְתָּב אֵצֶל הַמֶּלֶךְ. וְשַׁלַּח אֶת הָאֶחָד
 שֶׁהָיָה עִמוֹ אַחַר הַסֵּפֶר, הֵינּוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ שָׁלַח

הַיְשָׁדִים שָׁלַח אֶת הָאֶחָד שֶׁהָיָה עִמּוֹ בְּתוֹךְ הָעֲגוּל
 אַחֲרֵי הַסֵּפֶר. נִמְצָא שְׂמוּב עֲשָׂה שֶׁהֵנִיחַ אוֹתוֹ עִם
 עוֹד אֶחָד לְבָנָם, כִּי אִם לֹא, אֶת מִי הָיָה שׁוֹלֵחַ,
 וְהֵבִיא לוֹ הַסֵּפֶר. וּפְתַח אֶת הַסֵּפֶר וּרְאָה כְּתוּב
 בּוֹ אֶלֶף אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת מִשְׁפָּחוֹת שְׁלֵהֶם.
 וְהִבְטִיחַ הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא יִזְקוּ לְעוֹלָם אֶת כָּל
 מִשְׁפָּחָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הַזִּקְנָן הַזֶּה"ל. וְצוּה לְהֵבִיא כָּל
 הַפֶּאֶטְרָעִינִין (דְּמוֹת דְּיוֹקָנִים) שֶׁל כָּל בְּנֵי מִשְׁפָּחָתוֹ
 וְאֶפְלוּ אִם יִהְיֶה נוֹלָד לָהֶם אִיזָה יָלֵד, יִבְיֹאוּ תִּכְרָף
 הַפֶּאֶטְרָעִט שֶׁלוֹ כִּדְרֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נְזוּק שׁוּם אֶחָד
 מִמִּשְׁפַּחַת הַזִּקְנָן.

אַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל הַזִּקְנָן לִפְטֹר מִן
 הָעוֹלָם קָרָא לְבָנָיו וְצוּה לָהֶם וְאָמַר
 לָהֶם: אֲנִי מַנִּיחַ לָכֶם זֶה הַסֵּפֶר. וְהִלֵּא אֲתֵם
 רוֹאִים שְׂיֵשׁ לִי כַח לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם זֶה הַסֵּפֶר
 בְּקִדְשָׁהּ, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אֵינִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, רַק יֵשׁ
 לִי אֲמוּנָה בְּהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ. גַּם אֲתֵם אַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ
 בּוֹ, אֶפְלוּ אִם יִמְצָא אֶחָד מִכֶּם שְׂיִוִּכַל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ

בו בַּקִּדְשָׁה, אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֵל יִשְׁתַּמֵּשׁ בו, רַק
 יִהְיֶה לוֹ אַמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְנִפְטָר הַחֲכָם.
 וְהִלְךְ הַסֵּפֶר בִּירְשָׁה וּבֵא לְבֵן בְּנוֹ. וְהִיָּה לוֹ כַּחֲ
 לֵהֲשַׁתְּמֵשׁ בו בַּקִּדְשָׁה, רַק שְׁהִיָּה לוֹ אַמוּנָה
 בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְלֹא הִיָּה מִשְׁתַּמֵּשׁ בו כַּאֲשֶׁר צִוָּה
 הַזִּקְנָן. וְהַמְדַבְּרִים שֵׁישׁ בִּינֵיהֶם הָיוּ מִפְתִּים אֶת
 נֶכֶד הַזִּקְנָן הַזֶּה לְ: כַּאֲשֶׁר שֵׁישׁ לְךָ בְּנוֹת גְּדוּלוֹת
 וְאִין לְךָ לְפָרְנָסָם וְלֵהֲשִׂאֵם, עַל כֵּן הִשְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה
 הַסֵּפֶר. וְהוּא לֹא הִיָּה יוֹדֵעַ שְׁהֵם מִפְתִּים אוֹתוֹ,
 וְסָבַר שְׁלָבוּ מִיַּעֲצוֹ לָזֶה. וְנָסַע לְאָבִיו זִקְנֹו עַל
 קִבְרוֹ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: כַּאֲשֶׁר שְׁהִנְחַתְּ צִוְּאָה שְׁלֹא
 לֵהֲשַׁתְּמֵשׁ עִם הַסֵּפֶר רַק שְׁיִהְיֶה לָנוּ אַמוּנָה
 בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְעַתָּה הֵלֵב מִפְתָּה אוֹתִי
 לֵהֲשַׁתְּמֵשׁ בו. עָנָה אוֹתוֹ הַזִּקְנָן הַנִּפְטָר הַזֶּה לְ:
 אֶף־עַל־פִּי שֵׁישׁ לְךָ כַּחֲ לֵהֲשַׁתְּמֵשׁ בו בַּקִּדְשָׁה,
 מוּטָב שְׁיִהְיֶה לְךָ אַמוּנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל
 תִּשְׁתַּמֵּשׁ בו, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזוּר לְךָ. וְעָשָׂה כֵּן.

וַיְהִי הַיּוֹם וַהֲיָה הַמֶּלֶךְ חוֹלָה בְּאוֹתָהּ מְדִינָה
 שִׁיּוֹשֵׁב בָּהּ הַנֶּכֶד שֶׁל הַזֶּקֶן הַגִּיל וְעַסְק
 בְּדַאקְטוֹרִים וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת רְפוּאָה
 מִחַמַּת גָּדֹל הַחֲמִימוֹת שֶׁהָיָה שָׁם בְּאוֹתָהּ
 הַמְדִינָה לֹא הָיוּ מוֹעִילִים הַרְפוּאוֹת. וְגִזַּר הַמֶּלֶךְ
 שִׁישְׂרָאֵל יִתְפַּלְלוּ בְּעֵדוֹ. אָמַר הַמֶּלֶךְ שְׁלֹנוּ:
 בְּאִשֶּׁר שָׁזָה הַנֶּכֶד הַגִּיל לֵישׁ לוֹ כַּח לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם
 הַסֵּפֶר בְּקִדְשָׁה וְאִינוּ מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, עַל כֵּן נַעֲשֶׂה
 לְטוֹבָתוֹ. וְצוּה עָלַי לְהִיּוֹת שָׁם עֲנֵן כְּדֵי שִׁיְהִיָּה
 לְהַמֶּלֶךְ רְפוּאָה מִהַרְפוּאוֹת שְׁלַקַּח כְּבָר
 וּמִהַרְפוּאוֹת שְׁיַקַּח עוֹד. וְהַנֶּכֶד הַגִּיל לֹא יֵדַע
 כָּלֵל מִזֶּה, וּמִחַמַּת זֶה אֲנִי הָיִיתִי בְּכֹאֵן עֲנֵן, כֹּל זֶה
 הָיָה מִסֵּפֶר הָעֲנֵן לְהַשְׁלִיחַ, וְזֶה הַבֵּן הַגִּיל, הִינוּ
 זֶה שְׁלֹא הָיָה לוֹ כַּח בְּרִגְלָיו בְּתַחֲלָה, הָיָה הוֹלֵךְ
 אַחֲרֵיהֶם וְשׁוֹמֵעַ. וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ, וְצוּה
 הַמֶּלֶךְ שְׁיַקְחוּ הַכַּח וַיַּחֲזִירוּ לְהַמֶּלֶךְ הַגִּיל,
 וְהַחֲזִירוּ לוֹ הַכַּח. וְאִזְ חוֹר הַבֵּן שֶׁל הַשְּׂדִים
 הַגִּיל כִּנְ"ל. וּבֹא מִיֶּסֶר מְאֹד בְּלֹא כַח כִּי עֲנֵנו

אותו מאד שם. וְחָרָה לוֹ מְאֹד עַל הַמְּכַשֵּׁף
 שְׁעָנָה אוֹתוֹ כָּל־כֶּדֶד וְצָוָה לְבָנָיו וּמִשְׁפַּחְתּוֹ שִׁיְהִיו
 אוֹרְכִים תָּמִיד עַל הַמְּכַשֵּׁף הַזֶּה"ל. וַיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם
 מְדַבְּרִים, וְהִלְכוּ וְהִגִּידוּ לְהַמְּכַשֵּׁף שִׁישְׁמֹר עֲצֻמוֹ
 כִּי הֵם אוֹרְכִים עָלָיו. וַעֲשֵׂה הַמְּכַשֵּׁף תַּחֲבוּלוֹת
 וְקֵרָא עוֹד מְכַשְׁפִּים שִׁיּוֹדְעִים מִשְׁפַּחַת כְּדֵי
 לְשְׁמֹר מֵהֶם, וְחָרָה מְאֹד לְהִבֵּן הַזֶּה לְמִשְׁפַּחְתּוֹ
 עַל הַמְּדַבְּרִים עַל שֶׁגָּלוּ סוּדוֹ לְהַמְּכַשֵּׁף. פַּעַם
 אַחַת נִוְדְּמָן שֶׁהִלְכוּ יַחַד מִמִּשְׁפַּחַת שֶׁל הִבֵּן הַזֶּה לְ
 וּמִהַמְּדַבְּרִים עַל הַמְּשֻׁמֵּר אֶצֶל הַמֶּלֶךְ. וְהִלְכוּ בְּנֵי
 הַמִּשְׁפָּחָה הַזֶּה לְעֵשׂוֹ עֲלִילָה עַל הַמְּדַבְּרִים. וְהָרַג
 הַמֶּלֶךְ אֶת הַמְּדַבְּרִים. וְחָרָה לְהַמְּדַבְּרִים
 הַנְּשֹׂאֲרִים, וְהִלְכוּ וַעֲשׂוּ מְרִידָה בֵּין כָּל
 הַמְּלָכִים. וְהָיָה בֵּין הַשְּׂדִים רָעַב וְחִלְשׁוֹת וְחָרַב
 וְדָבַר. וְנַעֲשֵׂה מְלַחְמוֹת בֵּין כָּל הַמְּלָכִים וְעַל־יָדֵי־
 זֶה נַעֲשֵׂה רְעִידַת הָאָרֶץ. וְנִפְלָה הָאָרֶץ כְּלָה
 וְנִשְׁקָה הָאֵילָן כָּלוֹ. וְלֹא נִשְׁאָר מֵהֶם כֵּלָל, וְנַעֲשׂוּ
 כָּלֹא הָיוּ אָמֵן.

סוד מעשה זו מרמז בקפיטל א' שבתהלים: אשרי האיש וכו'.
 דרך רשעים דרך צדיקים וכו' הינו בחינת הדרכים הנ"ל
 שיש בהם האבק שמפזרים וכו'. והיה בעין שתול על פלגי מים
 אשר פריו יתן בעתו ועלהו וכו'. וכל אשר יעשה יצליח. הינו
 האילן הנ"ל, שכל פריו ועליו הכל באשר לכל מסגל מאד כנ"ל.
 דוק ותשפח עוד איזה רמזים: אשרי האיש אשר לא הלך פי
 בתחילה לא היה יכול לילך: לא עמד, פי אחר כך לא היה יכול
 לעמד גם כן: ובמושב לצים, הינו מושב לצים הנ"ל שעושין
 ליצנות וכו' כנ"ל: כמוזן אשר תדפנו רוח, הינו הרוח שנושא
 הפול הנ"ל: וכל זה הוא רק רמזים בעלמא, שהאיר עינינו קצת,
 למען נבין ונשפיל קצת עד היכן הדברים מגיעים. אבל הדברים
 סתומים עדן בתכלית ההעלם, כי כל אלו המעשיות שספר גבהו
 מאד מאד מדעת אנשי ונעלמים מעין כל חי וכו'.

מעשה ד

ממלך שגזר שמד

מעשה נסים

עם אחת היה מלך, וגזר על
 המדינה גרוש בגזרות שמד,
 שמיו שירצה לשאר במדינה
 ימיר דתו, ואם לאו, יהיה
 נתגרש מהמדינה. והיו קצת
 מהם שהפקירו כל רכושם
 ועשירות שלהם ויצאו משם בדלות כדי לשאר
 באמונה שיהיו ישראלים, וקצת מהם חסו על
 רכושם ועשירותם, וגשארו שם והיו אנוסים.
 בצנעא היו נוהגים דת יהודית ובפרהסיא לא היו
 רשאים לנהג כמו יהודים.

וימת המלך, ונעשה בנו מלך והתחיל לנהג
 המדינה ביד רמה, וכבש כמה מדינות
 והיה חכם גדול. ומחמת שהיה מחזיק בתקף ידו
 את השרי מלוכה, יעצו עליו ונתקשרו לפל עליו
 ולהכרית אותו ואת זרעו. והיה בין השרים אחד
 מהאנוסים, וישב עצמו: הלא מפני מה אני
 אנוס, מחמת שהייתי חס על הוני ורכושי. עכשו
 שיהיה המדינה בלא מלך, יהיה איש את רעהו
 חיים בלעו, כי אי אפשר שיהיה מדינה בלא
 מלך. על כן יעץ בעצמו לילך ולהגיד למלך בלי
 ידיעתם. והלך והגיד למלך שנתקשרו עליו
 כנ"ל. והלך המלך ונסה אם אמת הדבר, וראה
 שהוא אמת, והעמיד שומרים. באותו לילה
 שנפל עליו תפסו אותם ודן אותם כל אחד כפי
 משפטו.

ענה המלך ואמר להשר האנוס הנ"ל: איזה
 כבוד אתן לך בשביל זה שהצלתני ואת
 זרעי; אם אמר לעשות אותך שר, הרי אתה

בלא זה שר. ואם לתן לך מעות, יש לך. אמר
 איזה כבוד אתה רוצה ואעשה לך. ענה האנוס
 ואמר: אבל תעשה לי מה שאמר. אמר המלך:
 הן. אמר: השבע לי בכתרך ומלכותך. ונשבע לו.
 ענה ואמר, האנוס הנ"ל: עקר כבודי שאהיה
 רשאי להיות יהודי בפרהסיא, להניח טלית
 ותפלין בפרהסיא. וחרה להמלך מאד, מחמת
 שבכל מדינתו אינם רשאים להיות יהודים, אבל
 לא היה לו בררה מחמת השבועה. בפקר הלך
 האנוס והניח טלית ותפלין בפרהסיא. אחר-כך
 מת המלך ונעשה בנו מלך. והוא התחיל להנהיג
 מדינתו ברכות, מחמת שראה שרצו להכרית
 את אביו כנ"ל. וכבש מדינות רבות והיה חכם
 גדול מאד וצוה לקבץ ולקרות את כל החוץ
 כוכבים שיגידו מאיזה דבר יוכל להיות נכרת
 זרעו בדי שישמר מזה, ואמרו לו שזרעו לא
 יכרת, רק שישמר משור ושה. וכתבו זאת בספר
 הזכרונות וצוה לבניו שינהגו גם-כן כמותו בדרך

רַכָּה וַיִּמַּת. וַנַּעֲשֶׂה בְּנוֹ מֶלֶךְ וְהִתְחִיל לְנַהֵג בְּיַד
 רַמָּה וּבְחֹזֶק כְּמוֹ זְקֵנוֹ, וּכְבֹּשׁ מְדִינֹת רַבּוֹת וַנִּפְּל
 עַל חֲכָמָה, וַצֹּוה לְהַכְרִיז שֶׁלֹּא יִמְצָא בְּמְדִינָתוֹ
 שׁוֹר וְשֵׂה, כִּדְרֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִכְרֵת זֶרְעוֹ, עַל כֵּן אֵין
 לוֹ מוֹרָא מִשׁוּם דְּבָר, וַנַּהֵג מְדִינָתוֹ בְּרַמָּה.

וַנַּעֲשֶׂה חֲכָם גָּדוֹל מְאֹד וַנִּפְּל עַל חֲכָמָה
 לְכַבֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּלֹא מִלְחָמָה,
 כִּי יֵשׁ שְׁבַעַת חֲלָקֵי עוֹלָם, שֶׁהָעוֹלָם נִתְחַלֵּק
 לְשִׁבְעָה חֲלָקִים. וַיֵּשׁ שְׁבַע פּוֹכְבֵי לְכַת שְׁפַל
 פּוֹכֵב מֵאִיר בְּחֵלֶק מִחֲלָקֵי הָעוֹלָם. וַיֵּשׁ שְׁבַעַת
 מִיַּיִן מִתְּכּוֹת שְׁפַל אַחַת מִשְׁבַּע פּוֹכְבֵי לְכַת מֵאִיר
 בְּמִין מִתְּכּוֹת אַחַד. וְהִלְךְ וְקָבַץ כָּל הַשְּׁבַעַת מִיַּיִן
 מִתְּכּוֹת, וַצֹּוה לְהַבִּיא כָּל הַפֶּאֶמְרָעִיִּין (דְמוֹת
 דְיוֹקָנִים) שֶׁל כָּל הַמְּלָכִים שֶׁהֵם שֶׁל זֶהב שֶׁתּוֹלִין
 בַּפֶּלְטְרִין (אַרְמוֹנוֹת) שֶׁלָּהֶם וַעֲשֶׂה מְזֵה אָדָם.
 רֵאשׁוֹ שֶׁל זֶהב וְגוֹפוֹ שֶׁל כֶּסֶף וְכֵן שְׂאֵר הָאֵיבָרִים
 מִמִּיַּיִן מִתְּכּוֹת הָאֲחֵרִים וְהָיָה בְּאוֹתוֹ הָאָדָם כָּל
 הַשְּׁבַעַת מִיַּיִן מִתְּכּוֹת, וְהָעֶמִיד אוֹתוֹ עַל הַר גְּבוּהָ.

והיו כל השבעה בוכבי לכת מאירין באותו
 האדם. וכשהיה אדם צריך לאיזה עצה או איזה
 משא ומתן אם לעשותו אם לאו, היה עומד נגד
 אותו האיבר של המין מתכת השיך לחלק
 העולם שהוא משם והיה חושב בדעתו אם
 לעשות אם לאו. וכשהיה צריך לעשות היה
 מאיר ומזריח אותו האיבר ואם לאו, היה נחשך
 האבר, כל זה עשה המלך הנ"ל, ועל ידי זה היה
 כובש כל העולם, ואסף ממון רב. ואותו הדמות
 אדם לא היה מסגל להנ"ל, רק, באפן ובתנאי,
 שיהיה המלך משפיל גאים ומגביה שפלים.
 והלך ושלח פקדות (הינו אוקאזין) עבור כל
 היעדניראלין (שרים ואדונים חשובים) ושאר השרים
 שיש להם התמנות ואורדיר"ש (תפקידים), ובאו
 כלם. והשפיל אותם, ולקח מהם ההתמנות
 שלהם. אפלו אותן שהיו להם התמנות שעבדו
 אצל אבי אבי זקנו, לקח מהם. והגביה שפלים
 והעמיד אותם תחתיהם.

בְּתוֹכְכֶם הָיָה הַיֵּשֶׁר הָאָנוּס הַנִּ"ל, הֵינּוּ שֶׁהוּא
הָיָה בְּתוֹךְ הַשָּׂרִים שֶׁהַמֶּלֶךְ הָיָה
עוֹסֵק לְהַשְׁפִּילָם, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ: מֵהוּ
הַשָּׂרָרוֹת וְהַהֲתַמְנוֹת שֶׁלְךָ? הַשֵּׁיב לוֹ: הַשָּׂרָרוֹת
שְׁלִי, הוּא שֶׁאֵהְיָה רִשָּׁאֵי לְהִיּוֹת יְהוּדֵי בְּפִרְהֶסְיָא
בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הַפּוֹזְבָּה שֶׁעָשִׂיתִי לְזִקְנֶךָ כַּנִּ"ל, וְלִקַּח
מֵאִתּוֹ זֹאת. וְחֹזֵר וְנַעֲשֶׂה אָנוּס. פַּעַם אַחַת שֶׁכָּב
הַמֶּלֶךְ לִישֵׁן, וְרָאָה בְּחִלּוֹם שֶׁהַשָּׁמַיִם זָפִים, וְרָאָה
כָּל הַשָּׁנִים־עֶשֶׂר מְזוֹלוֹת, וְרָאָה שֶׁשׁוֹר וְשֵׁשׁ
בֵּין הַמְּזוֹלוֹת, הֵם מְשַׁחֲקִים מִמֶּנּוּ. וְהַקִּיץ בְּכַעַס
גָּדוֹל וְנִפְחָד מְאֹד, וְצִוָּה לְהַבִּיא אֶת סֵפֶר
הַזִּכְרוֹנוֹת, וְרָאָה כְּתוּב בּוֹ שֶׁעַל יְדֵי שׁוֹר וְשֵׁשׁ
יְהִיָּה נִכְרַת זֵרְעוֹ. וְנִפְּל עָלָיו פַּחַד גָּדוֹל. וְסֵפֶר
לְהַמְלִכָּה, וְנִפְּל עָלֶיהָ וְעַל בְּנֵיהָ גַם־כֵּן פַּחַד גָּדוֹל.
וְהַתְּפַעֵם רוּחוֹ מְאֹד, וְקָרָא לְכָל הַפּוֹתְרֵי חִלּוֹמוֹת,
וְכָל אֶחָד הָיָה פּוֹתֵר לְעַצְמוֹ, וְלֹא הָיָה קוֹלֵן נִכְנָם
בְּאֲזָנוֹ. וְנִפְּל עָלָיו פַּחַד גָּדוֹל מְאֹד. וּבָא אֵלָיו
חֲכָם אֶחָד וְאָמַר לוֹ שֵׁשׁ לוֹ קִבְּלָה מֵאֲבִיו, הִיּוֹת

שֵׁישׁ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה מֵיָנִי תִהְיוּכֹת
הַשָּׁמַיִם וְיֵשׁ מְקוֹם שְׂכָל הַשְּׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים
וַחֲמִשָּׁה מֵיָנִי תִהְיוּכֹת הַשָּׁמַיִם מְזֻרְחִים לְשֵׁם,
וְשֵׁם גָּדֹל יִשְׁכַּט בְּרוּל. וּמִי שֵׁישׁ לוֹ פֶּחַד, כְּשֶׁבֵא
לְהַשְׁכֵּט הַגִּזְלֵן נִצּוֹל מִהַפְּחַד.

וְהַיֵּטִב לְהַמְלִיךְ, וְהַלֵּךְ עִם אִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְכָל
זָרְעוֹ לְמְקוֹם הַגִּזְלֵן עִם הַחֶכֶם הַגִּזְלֵן.
וּבְאִמְצַע הַדְּרֹךְ עוֹמֵד מִלְּאֲךָ שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל
כַּעֲס, כִּי עַל־יְדֵי כַּעֲס בּוֹרְאִים מִלְּאֲךָ הַמְשֻׁחִית,
וְאוֹתוֹ מִלְּאֲךָ הַגִּזְלֵן הוּא מְמַנֶּה עַל כָּל
הַמְשֻׁחִיתִים. וְשׂוֹאֲלִין אוֹתוֹ הַדְּרֹךְ, כִּי יֵשׁ דְּרֹךְ
יֵשֶׁר לְפָנַי אִישׁ, וְיֵשׁ דְּרֹךְ שֶׁהוּא מְלֵא מִיַּט, וְיֵשׁ
דְּרֹךְ שֶׁהוּא מְלֵא פְחָתִים וּבּוֹרוֹת, וְכֵן שְׂאֵר
דְּרָכִים. וְיֵשׁ דְּרֹךְ אֶחָד שֵׁישׁ שֵׁם אִשׁ שְׂאֲרֵבַע
פְּרָסָאוֹת מֵאוֹתוֹ הָאִשׁ נִשְׂרָפִים, וְשֵׂאֵלוֹ לוֹ הַדְּרֹךְ
וְאָמַר לָהֶם אוֹתוֹ הַדְּרֹךְ שֵׁישׁ שֵׁם הָאִשׁ, וְהָיוּ
הוֹלְכִים. וְהָיָה הַחֶכֶם מִסְתַּכֵּל לְפָנָיו בְּכָל כַּעֲס
אִם יֵשׁ שֵׁם אוֹתוֹ הָאִשׁ, כִּי הִיָּה לוֹ קִבְלָה מֵאֲבִיו

שֵׁישׁ שָׁם אֵשׁ כַּנֹּל. בְּתוֹךְ כֶּךָ רָאָה הָאֵשׁ, וְרָאָה
 שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים דְּרֹךְ הָאֵשׁ מְלָכִים וַיהוּדִים
 מְעַטְפִּים בְּמַלִּית וְתַפְלִין, וְזֶה הָיָה מַחֲמַת שֶׁהָיוּ
 יֹאצֵּל אוֹתָן הַמְּלָכִים יוֹשְׁבֵי יְהוּדִים בְּמַדִּינַתָּם,
 עַל כֵּן הָיוּ יְכוּלִים לִילֹךְ דְּרֹךְ הָאֵשׁ. וְאָמַר הַחֶכֶם
 לְהַמְלֹךְ: בְּאִשֶּׁר שֵׁישׁ קִבְּלָה בְּיָדִי שְׂאֲרַבַּע
 פְּרָסוֹת רְחוּק מִן הָאֵשׁ נִשְׂרָפִים, עַל כֵּן אֵין
 אֲנִי רוֹצֵה לִילֹךְ עוֹד. וְהַמְלֹךְ חָשַׁב: מֵאַחַר
 שֶׁרוֹאֶה שֶׁשְּׂאֵר מְלָכִים הוֹלְכִים שָׁם דְּרֹךְ הָאֵשׁ,
 עַל כֵּן אָמַר שְׁגָם הוּא יֵלֵךְ, וְעָנָה הַחֶכֶם: אֲנִי יֵשׁ
 לִי קִבְּלָה מֵאֲבִי כַּנֹּל, עַל כֵּן אֲנִי רוֹצֵה לִילֹךְ.
 אֲתָה אִם רְצוֹנָךְ לִילֹךְ, לֵךְ. וְהֵלֵךְ הַמְּלֹךְ וְזָרְעוּ,
 וְשָׁלַט בָּהֶם הָאֵשׁ, וְנִשְׂרָף הוּא וְזָרְעוּ וְנִכְרְתוּ
 כָּלָם. כְּשֶׁבֵּא הַחֶכֶם לְבֵיתוֹ, הָיָה תְּמוּזָה בְּעֵינֵי
 הַשָּׂרִים. הֵלֵא הָיָה נִשְׁמַר מִשׁוֹר וְשָׁה, וְאִיךְ בָּא
 שִׁיְהִיָּה נִכְרַת הוּא וְזָרְעוּ. עָנָה הָאָנוּס וְאָמַר: עַל־
 יְדֵי נִכְרַת, כִּי הַחֲזוּי כּוֹכְבִים רָאוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה
 רָאוּ, כִּי שׁוֹר־עוֹשִׁין מַעֲרֹז תַּפְלִין, וְשֶׁה־עוֹשִׁין

מִצְמָרוּ צִיצִית לְמַלִּית, וְעַל־יְדֵיהֶם נִכְרַת הוּא
 וְזָרְעוּ, כִּי אוֹתָן הַמְּלָכִים שֶׁהָיוּ יְהוּדִים דְּרִים
 בְּמַדִּינַתָּם שְׁמַלְבָּשִׁין בְּמַלִּית וּתְפָלִין הָיוּ הוֹלְכִים
 דְּרָךְ הָאִישׁ וְלֹא הָיוּ נִזְזָקִים כָּלָל, וְהוּא נִכְרַת עַל־
 יְדֵי שְׂלֹא הָיוּ רִשָּׁאִים יְהוּדִים שְׁלוֹבְשִׁין טַלִּית
 וּתְפָלִין לִישֵׁב בְּמַדִּינָתוֹ וְעַל כֵּן הָיוּ הַשּׁוֹר וְשָׂה
 שְׁבַמְזוּלוֹת שׁוֹחֲקִים מִמֶּנּוּ, כִּי הַחוּזֵי כּוֹכְבִים רָאוּ
 וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ, וְנִכְרַת הוּא וְזָרְעוּ בְּנִ"ל.

לְמָה רָגְשׁוּ גוֹיִם וְכו' תַּרְעַם בְּשִׁבְטֵי בְרוּל: כֵּן יֵאָנֵף וְתֵאבְדוּ דְרָךְ
 כִּי יִבְעַר: (וכו' (תהלים ב) וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים וְסֵתוּמִים מְאֹד.
 כֵּן זֶה שְׁמַעְתִּי. עוֹד מִצְאֵתִי קִצַּת רְמִזִּים מֵהַמַּעֲשֵׂה זֶה בְּקַפִּיטָל
 הַנִּ"ל: נִנְתְּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימוֹ, מוֹסְרוֹת הֵם שֶׁל עוֹר, בְּחִינַת
 תְּפִלִּין. עֲבוֹתֵימוֹ, עֲבוֹת הֵם חֲבָלִים, בְּחִינַת צִיצִית. כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ
 רְבוֹתֵינוּ וְזָרוֹנֵם לְבָרְכָה פָּסוּק זֶה בְּמַסְכַּת עֲבוֹדָה זָרָה (דף ג:) עַל
 צִיצִית וּתְפָלִין. יוֹשֵׁב בְּשָׂמִים יִשְׁחַק. כִּי הַשּׁוֹר וְשָׂה שְׁבַשְׂמִים שִׁחְקוּ
 מִמֶּנּוּ. אִזּוּ יִדְבַר אֵלֵינוּ בְּאִפּוֹ וּבְחֵרוֹנוֹ יִבְהַלְמוּ: הַפֶּעַם וְהַהֲהֵלָה
 וְהַפְּחַד הַנִּ"ל: וְאֵנִי נִסְכְּתִי מִלְכֵי עַל צִיּוֹן הַר קְדֻשִׁי: אֶפְשָׁר הַרְמוֹ
 בְּזֶה, כִּי הַדְּמוּת אֲדָם שֶׁהַעֲמִיד הַמְּלֹךְ הַנִּ"ל עַל הַר גְּבוּהָ, אֶת זֶה
 לְעֻמַּת זֶה כִּי הוּא כִּנְגַד הַמְּלֹךְ עַל צִיּוֹן הַר הַקְּדוֹשׁ. כִּי שֵׁם כָּלֹלִים
 כֵּן חֲלָקֵי עוֹלָם וְכו' וְזֶה הַר בְּנִ"ל: נִסְכְּתִי, לְשׁוֹן נִסְךְ וְיִצְק: שְׂאֵל

מִמְּנֵי, כָּל הָעֲצוֹת בְּנִ"ל גּוֹיִם נִחְלָתֵד וְאַחֲזֵתֵד אֶפְסֵי אֶרֶץ. לְאַחֲזֵ יַחַד
כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ, הִיגוּ כָּל שְׂבָעָה חֲלָקֵי עוֹלָם וְכָל הַמְּלָכִים וְהַגּוֹיִם
לְנִחְלָה תַחֲתֵיו: עָבְדוּ, זֶה צִיצִית. בִּירְאָה, זֶה תַפְלִין. וְגִילּוֹ בְרַעְדָה,
רַעְדָה תַנִ"ל:

מעשה ה

בן מלך שהיה מאבנים טובות

עשה במלך אחד שלא היו לו
בנים. והלך ועסק
בדאקטורים, כדי שלא תהיה
מלכותו נהפכת לזרים, ולא
הועילו לו. וגור על היהודים
שיתפללו בעבורו שיהיה לו

בנים. והיו היהודים מבקשים ומחפשים צדיק,
כדי שיתפלל ויפעל שיהיה לו בנים, ובקשו
ומצאו צדיק גנוז. ואמרו לו שיתפלל שיהיה
להמלך בנים. וענה שאינו יודע כלל. והודיעו
להמלך. ושלח המלך פקדו (שקורין אוקאז) אחריו,

והביאו אותו להמלך. והתחיל המלך לדבר עמו
 בטוב: הלא אתה יודע, שהיהודים הם בידי
 לעשות בהם פרצוני, על בן אני מבקש ממך
 בטוב שתתפלל שיהיה לי בנים. והבטיח לו
 שיהיה לו באותה שנה וְלָד, והלך למקומו. וילדה
 המלכה בת, והיתה אותה הבת מלכה יפת־תאר
 מאד. וכשהיתה בת ארבע שנים היתה יכולה כל
 החכמות ולומר בכלי שיר והיתה יודעת כל
 הלשונות והיו נוסעים מלכים מכל המדינות
 לראותה, והיה שמחה גדולה על המלך.

אחר־כך נכסף המלך מאד שיהיה לו בן,
 כדי שלא תהיה מסכת מלכותו
 לאיש זר וגור שוב על היהודים שיתפללו שיהיה
 לו בן. והיו מבקשים ומחפשים את הצדיק הנ"ל,
 ולא מצאו אותו כי כבר נפטר. ובקשו עוד
 ומצאו עוד צדיק גנוז, ואמרו לו שיתן להמלך
 בן. ואמר שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך

ואמר לו המלך גם־כן כִּנ"ל: הלא היהודים בְּיָדֵי
 וכו' כִּנ"ל. אמר לו החכם, הינו זה הצדיק הנ"ל:
 תוכל לעשות מה שאצוה. אמר המלך: הן. אמר
 לו החכם: אני צריך שתביא כל המיני אבנים
 טובות, כי כל אבן טוב יש לו סגולה אחרת, כי
 יש אצל המלכים ספר שפתוב בו כל מיני
 האבנים טובות. אמר המלך: אני אוציא חצי
 מלכותי בְּיָדֵי שִׁיְהִיָּה לִי בֶן. והלך והביא לו כל
 מיני האבנים טובות ולקחם החכם והדקם. ולקח
 פוס יין ונתנם לתוכו ונתן חצי הפוס להמלך
 לשותות וחציה להמלכה. ואמר להם שיהיה
 להם בן שיהיה פלו מאבנים טובות ויהיו בו כל
 הסגלות של כל האבנים טובות. והלך למקומו.
 וילדה בן, ונעשה שמחה גדולה על המלך. והבן
 הנולד לא היה מאבנים טובות. כשהיה הבן בן
 ארבע שנים היה יפה־תאר מאד וחכם גדול בכל
 החכמות והיה יודע כל הלשונות. והיו נוסעים
 מלכים לראותו. והבת מלכה ראתה שאינה

חֲשׂוּבָה כָּל-כֹּד וְנִתְקַנָּאָה בּוֹ. רַק זֹאת הִיְתָה
נִחְמָתָהּ: בְּאִשֶּׁר שָׂאוֹתוֹ הִצְדִּיק אָמַר שְׂיִהְיֶה כֹּל
מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, טוֹב שְׂאִינוּ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת.

פַּעַם אַחַת הָיָה הֶבֶן מֶלֶךְ מִחֲתוּד עֲצִים וְנִקְרָא
בְּאֶצְבָּעוֹ. וְרָצְתָה הַבֵּת מִלְכָּה לְכַרְדּוֹ אֶת
אֶצְבָּעוֹ, וְרָאָתָה שֵׁם אָכֵן טוֹב. וְנִתְקַנָּאָה בּוֹ מְאֹד
וְעִשְׂתָּה עֲצָמָה חוֹלָה. וּבָאוּ כַּמָּה דּוֹקְטוֹרִים וְלֹא
הָיוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָהּ רְפוּאָה. וְקִרְאוּ לְמִכְשָׁפִים.
וְהָיָה שֵׁם מִכְשָׁף. וְגִלְתָּה לוֹ הָאִמֶּת שֶׁהִיא עִשְׂתָּה
עֲצָמָה חוֹלָה כַּנִּ"ל. וְשָׂאָלָה אוֹתוֹ אִם יוּכַל
לַעֲשׂוֹת כְּשׁוֹף לְאָדָם שְׂיִהְיֶה מְצַרֵּעַ. אָמַר: הֵן.
אָמְרָה לוֹ: אוּלַי יִבְקֹשׁ מִכְשָׁף שְׂיִבְטֹל הַכְּשׁוֹף
וְיִתְרַפָּא. אָמַר הַמִּכְשָׁף: אִם יִשְׁלִיכּוּ הַכְּשׁוֹף אֶל
הַמַּיִם, לֹא יוּכְלוּ לְבִטְלוֹ עוֹד (רָאָה סֵפֶר חֲסִידִים תַּעֲדוּ).
וְעִשְׂתָּה כֵּן, וְהִשְׁלִיכָה הַכְּשׁוֹף אֶל הַמַּיִם. וְנַעֲשֶׂה
הֶבֶן מֶלֶךְ מְצַרֵּעַ מְאֹד, [וְהָיָה לוֹ] עַל חֲטָמוֹ
צָרַעַת וְעַל פָּנָיו וְעַל שְׂאָר גּוּפוֹ. וְעַסַּק הַמֶּלֶךְ
בְּדַקְטוֹרִים וּבְמִכְשָׁפִים וְלֹא הוֹעִילוֹ. וְגָזַר עַל

הַיְהוּדִים שִׁיתַּפְּלִלוּ. וּבִקְשׁוּ הַצַּדִּיק הַזֶּה"ל, וְהִבִּיאוּ
אוֹתוֹ לַמֶּלֶךְ. וְהַצַּדִּיק הַזֶּה"ל הָיָה מִתְּפִלָּל תָּמִיד
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאֲשֶׁר שֶׁהוּא הָיָה מִבְּמִיחַ שִׁיְהִיָּה
הַבֶּן מִלֶּדֶד בְּלוֹ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְלֹא הָיָה בֶּן. וְהָיָה
טוֹעֵן לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ: הֵאֵם עָשִׂיתִי זֹאת בְּשָׁבִיל
כְּבוֹדִי?! לֹא עָשִׂיתִי כִּי אִם בְּשָׁבִיל כְּבוֹדֶךָ,
וְעַכְשָׁיו לֹא נִתְקַיֵּם כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְתִּי! וּבֹא הַצַּדִּיק
לְהַמְלֹךְ. וְהָיָה מִתְּפִלָּל וְלֹא הוֹעִיל. וְהוֹדִיעוּ לוֹ
שֶׁהוּא כְּשׁוֹף. וְהַצַּדִּיק הַזֶּה"ל הָיָה גְבוּרָה לְמַעַלָּה מִן
כָּל הַכְּשָׁפִים. וּבֹא הַצַּדִּיק וְהוֹדִיעַ לְהַמְלֹךְ שֶׁהוּא
כְּשׁוֹף, וְשֶׁהִשְׁלִיכוּ הַכְּשׁוֹף לַמַּיִם, וְאִין תִּקְנָה
לְהַבֶּן מִלֶּדֶד כִּי אִם שִׁישְׁלִיכוּ הַמְּכַשֵּׁף שֶׁעָשָׂה
הַכְּשׁוֹף לַמַּיִם. אָמַר הַמֶּלֶךְ: אֲנִי נוֹתֵן לְךָ כָּל
הַמְּכַשָּׁפִים לְהִשְׁלִיכֵם לַמַּיִם כְּדִי שִׁיתְרַפָּא בְּנִי.
וְנִתְיַרְאָה הַבֵּת מְלֻכָּה. וְרָצְתָה אֶל הַמַּיִם לְהוֹצִיא
הַכְּשׁוֹף מִן הַמַּיִם, כִּי הִיְתָה יוֹדַעַת הֵיכָן מִנְּחַ
הַכְּשׁוֹף, וְנִפְלָה אֶל הַמַּיִם. וְנַעֲשָׂה רַעַשׁ גָּדוֹל
שֶׁהַבֵּת מִלֶּדֶד נִפְלָה אֶל הַמַּיִם. וּבֹא הַצַּדִּיק הַזֶּה"ל

וְאָמַר לָהֶם שֶׁהֵבֵן מִלֶּדֶת יִתְרַפֵּא. וְנִתְרַפֵּא, וְנִתְיַבֵּשׁ
 הַצָּרְעַת וְנִפְלַל וְנִקְלַף כָּל הָעוֹר מִמֶּנּוּ וְנַעֲשֶׂה
 מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת כֵּלָּו. וְהָיָה לוֹ כָּל הַסְּגֻלוֹת שֶׁל כָּל
 הָאֲבָנִים טוֹבוֹת, הֵינּוּ כִּי אַחֲרַי שֶׁנִּקְלַף הָעוֹר אֲזַי
 נִתְגַּלָּה וְנִרְאָה שֶׁהֵבֵן מִלֶּדֶת הוּא כֵּלָּו מֵאֲבָנִים
 טוֹבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַר הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל:

מעשה ו

ממלך ענו

עֲשֵׂה בְּמֶלֶךְ אֶחָד וְהָיָה לוֹ
 חָכָם. אָמַר הַמֶּלֶךְ לְהַחֲכֹם:
 בְּאִשֶׁר שֵׁשׁ מֶלֶךְ שְׁחֹתֵם
 עֲצֵמוֹ שֶׁהוּא גְבוּר גְּדוֹל
 וְאִישׁ אֲמַת וְעֵנּוּ. וְהִנֵּה גְבוּר,
 אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא גְבוּר, מִחַמַּת

שְׁסָבִיב מְדִינַתוֹ הוֹלֵךְ הַיָּם, וְעַל הַיָּם עוֹמְדִים חֵיל
 עַל סְפִינּוֹת עִם הוֹרְמָאטִים (תוֹתָחִים) וְאִינָם מְנִיחִים
 לְהַתְקַרֵּב. וּלְפָנִים מִן הַיָּם יֵשׁ מְקוֹם שְׁמוֹבְעֵין בּוֹ
 (שְׁקוֹרִין "וּמֶפֶ") גְּדוֹל סָבִיב הַמְּדִינָה שְׂאִין שֵׁם פִּי
 אִם שְׁבִיל קָטָן שְׂאִינוֹ יָכוֹל לֵילֵךְ שֵׁם פִּי אִם אָדָם
 אֶחָד וְגַם שֵׁם עוֹמְדִים הוֹרְמָאטִים, וּכְשִׁיבּוֹא אֶחָד

לְהִלָּחֵם, מוֹרִים עִם הַהוֹרְמָאִים. וְאִי־אֶפְשֶׁר
 לְהִתְקַרֵּב לְשֵׁם. אֲךָ מָה שְׁחֹתֶם עֲצַמוֹ אִישׁ אִמַּת
 וְעָנּוּ, זֶה אֵינִי יוֹדֵעַ, וְאֵינִי רוֹצֵה שְׁתִּבִּיא אֵלַי
 הַפֶּאֶטְרֵט (דמות דיוקנו) שֶׁל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ, כִּי יֵשׁ
 לְהַמֶּלֶךְ כָּל הַפֶּאֶטְרֵטִין שֶׁל כָּל הַמְּלָכִים,
 וְהַפֶּאֶטְרֵט שֶׁלּוֹ לֹא נִמְצָא אֵצֶל שׁוֹם מֶלֶךְ כִּי
 הוּא נִסְתֵּר מִבְּנֵי־אָדָם, כִּי הוּא יוֹשֵׁב תַּחַת כְּלָה,
 וְהוּא רְחוֹק מִבְּנֵי מְדִינָתוֹ.

הַלֵּךְ הַחֶכֶם אֶל הַמְּדִינָה. אָמַר הַחֶכֶם בְּדַעְתּוֹ
 שְׁצַרִּיד לֹא לֵידַע מַהוֹת הַמְּדִינָה. וְעַל יְדֵי
 מַה יֵּדַע הַמַּהוֹת שֶׁל הַמְּדִינָה, עַל־יְדֵי הַקֶּאֶטְאוּיֵשׁ
 שֶׁל הַמְּדִינָה, הֵינּוּ עֲנִינֵי צְחוֹק (שְׁקוֹרִין "קֶאֶטְאוּיֵשׁ").
 כִּי כְּשֶׁצְרִיכִים לֵידַע דָּבָר, צְרִיכִים לֵידַע
 הַקֶּאֶטְאוּיֵשׁ שֶׁל אוֹתוֹ הַדָּבָר, כִּי יֵשׁ כִּמָּה מֵינִי
 קֶאֶטְאוּיֵשׁ: יֵשׁ אֶחָד שֶׁמְכֹוֹן בְּאִמַּת לְהִזִּיק לְחֶבְרוֹ
 בְּדַבְּרָיו וּכְשֶׁחֶבְרוֹ מִקְפִּיד עָלָיו, אוֹמֵר לוֹ: אֵינִי
 מְצַחֵק, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: (משלי כו, יח) כְּמַתְּלֵהֶלֶה וְכוּ'.

ואמר: הלא מצחק אני. וכן יש אחד שמתבונן
 בדרך צחוק ואף-על-פי-כן חברו נזוק על-ידי
 דבריו. וכן יש כמה מיני קאטאויש. ויש בכל
 המדינות מדינה שכוללת כל המדינות, ובאותה
 המדינה יש עיר אחת שכוללת כל העירות של
 כל המדינה שכוללת כל המדינות. ובאותה
 העיר יש בית אחד, שכוללת כל הבתים של כל
 העיר, שכוללת כל העירות של המדינה,
 שכוללת כל המדינות. ושם יש אדם שכלול
 מכל הבית וכו'. ושם יש אחד שעושה כל
 הליצנות והקאטאויש של המדינה. ולקח החכם
 עמו ממוזן רב והלך לשם וראה שעושים כמה
 מיני ליצנות וצחוק, והבין בהקאטאויש,
 שהמדינה פלה מלאה שקרים מתחלה ועד
 סוף, כי ראה שעושין צחוק, איך מאנים ומטעים
 בני-אדם במשא ומתן ואיך הוא בא לדון
 בהמאניסטראט (בית משפט עירוני) ושם כלו שקר
 ומקבלין שחד. והולך להפאנד (בית משפט ממשלתי)

הגבוה יותר, וגם שם כלו שקר, והיו עושים
 בדרך צחוק אן שטעלין (מראים עצמם רק לפנים)
 מפל הדברים הללו. והבין החכם באותו הצחוק
 שהמדינה פלה מלאה שקרים ורמאות ואין בה
 שום אמת, והלך ונשא ונתן בהמדינה. והניח
 עצמו להונות אותו בהמשא ומתן. והלך לדון
 לפני הערכאות, והם כלם מלאים שקר ושחדים.
 וביום זה נתן להם שחד, למחר לא הפירוהו.
 והלך לערכאות גבוה יותר, וגם שם כלו שקר
 עד שבא לפני הסאנאט (בית המשפט הזקנים
 המלכותי), וגם הם מלאים שקר ושחדים, עד
 שבא אל המלך בעצמו.

וכשבא אל המלך, ענה ואמר: על מי אתה
 מלך, שהמדינה מלאה שקרים פלה
 מתחלה ועד סוף ואין בה שום אמת. והתחיל
 לספר כל השקרים של המדינה. וכשהמלך שמע
 דבריו, הרפין אזניו אצל הילון לשמע דבריו, כי
 היה תמוה להמלך שימצא איש שיודע מפל

הַשְּׁקָרִים שֶׁל הַמְּדִינָה. וְהַשְּׂרֵי מְלוּכָה שֶׁשָּׁמְעוּ
דְּבָרָיו הָיוּ כּוֹעֲסִים עָלָיו מְאֹד, וְהוּא הָיָה מְסַפֵּר
וְהוֹלֵךְ הַשְּׁקָרִים שֶׁל הַמְּדִינָה. עָנָה וְאָמַר, הַחֲכָם
הַזֶּה"ל: וְהָיָה רָאוּי לֵאמֹר שְׁגָם הַמֶּלֶךְ כְּמוֹתָם,
שֶׁהוּא אוֹהֵב שְׁקֵר כְּמוֹ הַמְּדִינָה. אֵךְ מִזֶּה אֲנִי
רוֹאֶה אֵיךְ אַתָּה אִישׁ אֱמֶת, וּבְשִׁבִיל זֶה אַתָּה
רְחוּק מֵהֶם מִחֲמַת שְׂאִין אַתָּה יְכוּל לְסַבֵּל הַשְּׁקֵר
שֶׁל הַמְּדִינָה. וְהִתְחִיל לְשַׁבַּח הַמֶּלֶךְ מְאֹד מְאֹד,
וְהַמֶּלֶךְ מִחֲמַת שְׁהִיָּה עֲנוּ מְאֹד, וּבְמִקּוֹם גְּדֻלָּתוֹ
שָׁם עֲנֻתָנוֹתוֹ. כִּי כֵן דֶּרֶךְ הָעֲנוּ, שֶׁבְּכָל מָה
שֶׁמְשַׁבְּחִין וּמְגַדְּלִין אוֹתוֹ יוֹתֵר נַעֲשֶׂה קָטָן וְעֲנוּ
יוֹתֵר וּמִחֲמַת גְּדֻלַּת הַשְּׁבַח שֶׁל הַחֲכָם שֶׁשַּׁבַּח וּגְדֻלַּת
אֵת הַמֶּלֶךְ בָּא הַמֶּלֶךְ בְּעֲנִיּוֹת וּקְטָנוֹת מְאֹד עַד
שֶׁנַּעֲשֶׂה אֵין מִמֶּשׁ. וְלֹא הָיָה יְכוּל לְהִתְאַפֵּק
וְהַשְּׁלִיךְ אֵת הַיִּלּוֹן לְרֹאוֹת אֵת אוֹתוֹ הַחֲכָם, מִי
הוּא זֶה שֶׁהוּא יוֹדֵעַ וּמִכֵּין כָּל זֹאת, וְנִתְגַּלָּה פְּנָיו.
וְרֹאֶה אוֹתוֹ הַחֲכָם, וְהִבִּיא הַפֶּאֶטְרֵעַט שֶׁלֹּא אֵל
הַמֶּלֶךְ:

דְּרָכַי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת (אִכָּה א,ד) צִיּוֹן הִיא בְּחִינַת הַצִּיּוֹנִים שֶׁל כָּל הַמְּדִינֹת, שֶׁכֻּלָּם נִתְּוָעָדִים לְשֵׁם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל לב): וּרְאָה אָדָם וּבְנָה אֲצִלוּ צִיּוֹן: וְזֶה חִזָּה צִיּוֹן קְרִיַת מוֹעֲדֵינוּ (שְׁעִיָּה לב): רֵאשִׁי-תִּבּוֹת מִצַּח"ק, שֶׁשֵּׁם הָיוּ נִתְּוָעָדִים כָּל הַצִּיּוֹנִים, וּמִי שְׁהָיָה צָרִיד לִידַע אִם לַעֲשׂוֹת הַדְּבָר אוֹ הַמַּשָּׂא וּמִתֵּן, הִיָּה יוֹדַע שֵׁם: יְהִי רְצוֹן שְׂיִבְנֶה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

רֵאָה וְהִבֵּן וְהִבַּט אֶתְּהָ הַמַּעֲנֵן עַד הֵיכָן הַדְּבָרִים מְגִיעִים. אֲשֶׁרִי הַמַּחֲכָה וְגִיעַ לִידַע וּלְהַשִּׁיג מְעַט מְסוּדוֹת הַמַּעֲשִׂיּוֹת הַלָּלוּ, אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמָעוּ כְּאַלֶּה מִיָּמִים קְדָמוֹנִים:

וְדַע שֶׁכָּל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים וְהַרְמְזִים הַמוּבָאִים אַחַר קִצַּת הַמַּעֲשִׂיּוֹת הֵם רַק רְמִזִּים וְגִלּוֹי מַלְתָּא בְּעֵלְמָא, לְמַעַן יִדְעוּ כִּי לֹא דְבַר רִיק הוּא, חֵם וְחִלְלִיָּה. וְכֹאֲשֶׁר נִשְׁמַע מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּפִרוּשׁ שְׁאָמַר שֶׁהוּא מְגַלֶּה אֵיזָה רְמִזִּים בְּעֵלְמָא בְּאֵיזָה פְּסוּקִים הַמְרַמְזִים לְסוּד הַמַּעֲשִׂיּוֹת לְמַעַן דַּעַת שְׁאִינוּ מְדַבֵּר חֵם וְשָׁלוֹם דְּבָרִים בְּמִלִּים. אֲבָל סוּד הַמַּעֲשִׂיּוֹת בְּעֵצָם רְחוּק מִדַּעְתָּנוּ וְעַמֵּק עַמֵּק מִי יִמְצָאָנוּ:

מעשה ז

מזבוב ועכביש

ענה ואמר: אספר לכם פל הנסיעה שלי שהיה לי:

עשה במלך אחד שהיו עליו
 פמה מלחמות פידות וכבש
 אותם, ולקח שבויים הרבה.
 בתוך דבריו שהתחיל לספר
 זאת המעשה ענה ואמר בזו
 הלשון: תאמרו שאספר לכם
 הפל ותוכלו להבין, והיה המלך עושה סעדה
 גדולה (שקורין "פאיל") בכל שנה פאותו היום
 שכבש המלחמה. והיו שם על הפאיל כל השרי
 מלוכה וכל השרים פדרך המלכים, והיו עושין
 שם עניני צחוק, (שקורין "קומעדים"). והיו משחקים

וְצוּחֲקִים מִכָּל הָאֲמוֹת מֵהִישָׁמְעָאֵל וּמִכָּל הָאֲמוֹת.
 וְהָיוּ עוֹשִׂים וּמַעֲקָמִים בְּדַרְדָּר שְׁחוֹק בְּדַרְדָּר הַנְּמוֹם
 וְהַתְּנַהֲגָה שֶׁל כָּל אֲמָה וּמִן הַסֵּתֶם מִיִּשְׂרָאֵל גַּם־
 כֵּן הָיוּ עוֹשִׂין הַשְּׁחוֹק. וְצוּה הַמֶּלֶךְ לְהָבִיא לוֹ
 הַסֵּפֶר שֶׁהָיָה כְּתוּב בּוֹ הַנְּמוֹסִים וְהַתְּנַהֲגָה שֶׁל כָּל
 אֲמָה וְאֲמָה. וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהָיָה פּוֹתַח אֶת הַסֵּפֶר,
 הָיָה רוֹאֵה שֶׁכְּתוּב בּוֹ הַתְּנַהֲגָה וְהַנְּמוֹסִים שֶׁל
 הָאֲמָה, בְּדַרְדָּר שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין בְּעֲלֵי הַשְּׁחוֹק מִמַּשׁ כִּי
 מִסֵּתְמָא גַּם זֶה שֶׁעָשָׂה הַצְּחוֹק וְהַקְּאֻמְעֵדִיא רָאָה
 גַּם־כֵּן אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה. וּבַתּוֹךְ שֶׁהָיָה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב
 עַל הַסֵּפֶר, רָאָה שֶׁהָיָה עֶכְבִּישׁ, הַנִּקְרָא שְׂפִין,
 שֶׁהָיָה מְרַחֵשׁ עַל צְדֵי הַסֵּפֶר, דִּהְיֵנוּ עַל חֲדֵי
 הַדְּפִין, וּמִצַּד הַשְּׂנִי הָיָה עוֹמֵד זָכוּב. מִן הַסֵּתֶם
 לְהִיכֵן הוֹלֵךְ הָעֶכְבִּישׁ אֶל הַזָּכוּב. וּבַתּוֹךְ שֶׁהָיָה
 הָעֶכְבִּישׁ מְרַחֵשׁ וְהוֹלֵךְ אֶל הַזָּכוּב, בָּא רוּחַ וְהָרִים
 אֶת הַדָּף מִן הַסֵּפֶר, וְלֹא הָיָה הָעֶכְבִּישׁ יָכוֹל לִילֹךְ
 אֶל הַזָּכוּב. וְחֹזְרָה לְאַחֲרֵיהָ, וְעָשְׂתָה עֲצֻמָּה
 בְּעֶרְמָה בְּאֵלוֹ הִיא חוֹזֶרֶת וְאֵינָה רוֹצֵה עוֹד לִילֹךְ

אֵל הַזְּבוּב. וְחֹזֵר הַדֶּף לְמִקוֹמוֹ. וְחֹזֵר הָעֶכְבִּישׁ לַיֵּלֶף אֵל הַזְּבוּב, וְאֵזוּ שׁוֹב הַרִים הַדֶּף וְלֹא הַנִּיחָה, הִינּוּ שֶׁהַדֶּף חֹזֵר וְהַרִים אֶת עֲצָמוֹ וְלֹא הַנִּיחַ אֶת הָעֶכְבִּישׁ לַיֵּלֶף אֵל הַזְּבוּב, וְחֹזֵר. וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים. אַחֲר־כֵּן שׁוֹב חֹזֵר הָעֶכְבִּישׁ לַיֵּלֶף אֵל הַזְּבוּב, וְהִיתָה מְרַחֶשֶׁת וְהוֹלֶכֶת עַד שֶׁכָּבַר חֲטָפָה עֲצָמָה בְּרִגְלָא אֶחָד עַל הַדֶּף. וְשׁוֹב הַרִים הַדֶּף אֶת עֲצָמוֹ וְהִיא כָּבַר הִיתָה עַל הַדֶּף קִצָּת. וְאֵזוּ הַנִּיחַ הַדֶּף אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי עַד שֶׁנִּשְׁאַרָה הָעֶכְבִּישׁ תַּחְתּוֹ בַּחֲלָל בֵּין דֶּף לְדֶף. וְהִיתָה מְרַחֶשֶׁת שָׁם וְנִשְׁאַרָה מִטָּה מִטָּה עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִמֶּנָּה כְּלוּם. וְהַזְּבוּב לֹא אִסְפָּר לָכֶם מֶה שֶׁהָיָה בָּהּ.

וְהַמֶּלֶךְ הָיָה רוֹאֶה כָּל זֶה, וְהָיָה מִתְמַיֵּה עֲצָמוֹ, וְהַבֵּן שָׂאִין זֶה דְּבַר רִיק, רַק שֶׁמְרַאִין לוֹ אִיזָה דְּבַר. וְכָל הַשָּׂרִים רְאוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ מִסְתַּבֵּל וּמִתְמַיֵּה עַל זֶה. וְהִתְחִיל לַחֲשֹׁב בְּזֶה, מֶה זֶה וְעַל מֶה זֶה. וְנִתְנַמְנָם עַל הַסֶּפֶר, וְחָלַם לוֹ, שֶׁהָיָה בִּידוֹ

אָבן טוֹב (שְׁקוֹרִין "דּוּמִיט"). וְהָיָה מִסְתַּפֵּל בּוֹ. וְהָיָה
 יוֹצֵאִין מִמֶּנּוּ גְזֻמוֹת אַנְשִׁים. וְהַשְּׁלִיךְ מִיָּדוֹ הַדּוּמִיט.
 וְהַדְרִיךְ אֵצֶל הַמְּלָכִים, שְׁתּוּלָה עַל־גַּבֵּיהֶם
 הַפֶּאֶטְרֵט (דְּמוּת דְּיוֹקְנוֹ) שָׁלוֹ וְעַל־גַּבֵּי הַפֶּאֶטְרֵט
 תּוּלָה הַכֶּתֶר. וְהָיָה אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַיּוֹצֵאִין מִן
 הַדּוּמִיט לּוֹקְחִין אֶת הַפֶּאֶטְרֵט וְחָתְכוּ אֶת רֵאשׁוֹ.
 וְאַחֲר־כֵּן לָקְחוּ אֶת הַכֶּתֶר וְהַשְּׁלִיכוּ לְתוֹךְ הַרְפֶּשׁ,
 כֹּל זֶה חָלַם לוֹ, וְהָיָה אוֹתָן הָאֲנָשִׁים רָצִים אֵלָיו
 לְהַרְגוֹ. וְהָרִים עֲצָמוֹ דָּף מִן הַסֶּפֶר הַנִּלְ שֶׁהָיָה
 שׁוֹכֵב עָלָיו. וְהִגֵּן לְפָנָיו וְלֹא יָכֹל לַעֲשׂוֹת לוֹ
 מְאוּמָה, וְהִלְכוּ מִמֶּנּוּ. וְאַחֲר־כֵּן חָזַר הַדָּף לְמִקְוָמוֹ.
 וְשׁוֹב הָיוּ רָצִים לְהַרְגוֹ, וְחָזַר וְהָרִים הַדָּף כַּנִּלְ, וְכֵן
 הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים.

וְהָיָה מִשְׁתַּקֵּק מְאֹד לְרֵאוֹת אֵיזָה דָּף שְׂמִינִן
 עָלָיו, מֵאֵיזָה נְמוּסִים שֶׁל אֵיזָה אִמָּה
 כְּתוּב עָלָיו. וְהָיָה מִתִּירָא לְהַסְתַּפֵּל. וְהַתְּחִיל
 לְצַעֵק: חָבַל, חָבַל. וְשָׁמְעוּ כָּל הַשָּׂרִים שֶׁהָיָה
 יוֹשְׁבִים שָׁם, וְהָיוּ חִפְצִים לְהַקִּיצוֹ, אֲךָ אֵין זֶה

נמוס לְהַקִּיץ אֶת הַמֶּלֶךְ. וְהָיוּ מַכִּים סְבִיבוֹתָיו
כְּדִי לְהַקִּיצוֹ וְלֹא הָיָה שׁוֹמֵעַ. בְּתוֹךְ כֶּךָ בָּא אֱלֹו
הַר גְּבוּהָ. וְשָׁאַל אוֹתוֹ: מָה אַתָּה צוֹעֵק כָּל־כֶּךָ
שָׁזָה זְמַן רַב שָׁאַנִּי יָשֵׁן וְלֹא הִקִּיץ אוֹתִי כְּלוּם
שׁוּם דְּבַר וְאַתָּה הִקִּיצוֹת אוֹתִי. אָמַר לוֹ: וְלֹא
אֶצְעַק, שֶׁהֵם קָמִים עָלַי לְהַרְגֵנִי רַק שָׁזָה הַדָּף
מִגֵּן עָלַי. הִשִּׁיב לוֹ הָהָר: אִם זֶה הַדָּף מִגֵּן עָלֶיךָ,
אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְהִתְיַרֵּא מִשׁוּם דְּבַר, כִּי גַם עָלַי
קָמִים הַרְבֵּה שׁוֹנְאִים. רַק זֶה הַדָּף מִגֵּן עָלַי. בּוֹא
וְאַרְאֵךְ. וְהִרְאָה לוֹ שְׂסָבִיב הָהָר עוֹמְדִים אֲלָפִים
וּרְבָבוֹת שׁוֹנְאִים וְעוֹשִׂים סְעָדוֹת וּשְׂמֵחִים וּכְלִי-
זֶמֶר מְזַמְרִים וּמְרַקְדִין. וְהַשְׂמֵחָה הִיא, שְׂאִיזָה כַּת
מֵהֶם חוֹשֵׁב אֶחָד וּבָא עַל אִיזָה חֲכָמָה אֵיךְ
לְעֹלוֹת אֶל הָהָר, וְאֵזִי עוֹשִׂים שְׂמֵחָה גְדוֹלָה
וּסְעָדָה וּמְזַמְרִים וּכְוִי, וְכֵן כָּל כַּת וְכַת מֵהֶם. רַק
שָׁזָה הַדָּף שֶׁל אֱלֹו הַנְּמוּסִים שְׂמִגֵּן עָלֶיךָ, מִגֵּן
עָלַי. וּבְרֵאשׁ הָהָר הָיָה גָסֵר, לוֹחַ עֵץ (שְׁקוֹרִין
מֵאַבְלִיצָע), וְהָיָה כְּתוּב שֵׁם הַנְּמוּסִים שֶׁל הַדָּף

הַמִּגֵּן עָלָיו מֵאִיזָה אִמָּה הוּא. רַק מִחֲמַת שְׁהֵרָה
 גְּבוּהָ אֵין יְכוּלִים לְקָרוֹת אוֹתוֹ הַכְּתָב, רַק לְמַטָּה
 הָיָה מֵאֲבֻלִיצֵעַ, וְהָיָה כְּתוּב שֵׁם, שְׁמִי שִׁישׁ לוֹ כֹּל
 הַשָּׁנִים, יְכוּל לְעֵלוֹת אֶל הָהָר. וְנָתַן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
 שְׁגִדֵּל עֹשֵׁב בְּמָקוֹם שְׁצָרִיכִין לְעֵלוֹת אֶל הָהָר.
 וְמִי שֶׁבָּא לְשֵׁם הָיָה נוֹפְלִים לוֹ כֹּל הַשָּׁנִים, הֵן
 שְׁהֵיָה הוֹלֵךְ בְּרַגְלָיו, הֵן שְׁהֵיָה רוֹכֵב, הֵן שְׁהֵלֵךְ
 בַּעֲגָלָה עִם בְּהֵמוֹת, הָיָה נוֹפְלִים כֹּל הַשָּׁנִים. וְהָיוּ
 מִנְחִים שֵׁם חֲמָרִים חֲמָרִים שֶׁל שָׁנִים כְּמוֹ הָרִים
 הָרִים.

אַחֲרֵיכֶן לְקַחוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַנִּלְוִים. וְחִזְרוּ
 וְהִעֲמִידוּ יַחַד אֶת הַפֶּאֶמְרֵט
 כְּבָרָא שׁוֹנָה, וְאֶת הַכֶּתֶר לְקַחוּ וְרַחֲצוּ אוֹתוֹ,
 וְחִזְרוּ וּתְלָאוּם בְּמָקוֹמָם, וְהִקִּיץ הַמֶּלֶךְ. וְהִסְתַּפַּל
 תְּכַף עַל הַדָּף שֶׁהֵגֵן עָלָיו מֵאִיזָה נְמוֹס שֶׁל אִיזָה
 אִמָּה הוּא, וְרָאָה שְׁכְּתוּב בּוֹ הַנְּמוֹס שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 וְהִתְחִיל לְהִסְתַּפַּל עַל הַדָּף בְּדֶרֶךְ אֱמֶת. וְהִבִּין
 הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ. וַיֵּשֶׁב עֲצֻמוֹ, שֶׁהוּא עֲצֻמוֹ בְּוִדְאֵי

יהיה ישראל. רק מה עושים להחזיר למוטב כלם
 להביאם להאמת. וישב עצמו שילך ויסע לבקש
 חכם שיפתר לו החלום פהויתו. ולקח עמו שני
 אנשים ונסע להעולם, לא פדרך המלך, רק
 פאיש פשוט. והיה נוסע מעיר לעיר וממדינה
 למדינה, ושאל איך נמצא חכם שיוכל לפתור
 חלום פהויתו. והודיעו לו ששם ושם נמצא חכם
 כזה. ונסע לשם. ובא אל החכם, וספר לו
 האמת, איך שהוא מלך וכבש מלחמות וכל
 המעשה שהיה כנ"ל, ובקש ממנו לפתור חלומו.
 והשיב לו: אני בעצמי איני יכול לפתור רק שיש
 זמן באותו יום באותו חדש, ואזי אני מקבץ כל
 סממני הקמרת ועושה מהם מרפב. ומעשנין את
 האדם באלו הקמרת, ואותו האדם חושב
 במחשבתו מה שרוצה לראות ולידע, ואזי ידע
 הכל. וישב המלך עצמו: מאחר שכבר בלה זמן
 רב בשביל זה, שימתין עוד עד אותו היום ואותו
 החדש, ואזי עשה לו החכם-פן כנ"ל. ועשן אותו

עם הקמרת כנ"ל, והתחיל לראות אפלו מה שהיה נעשה עמו קדם הילדה בעת שהיה הנשמה בעולם העליון וראה שהיו מוליכין הנשמה שלו דרך כל העולמות, והיו מכריזין ושואלין: מי שיש לו ללמד חוב על זאת הנשמה יבוא. ולא היה בנמצא אחד ללמד חוב עליה.

בתוך כך בא אחד ורץ וצעק: רבנו של עולם, שמע תפלתי; אם זה יבוא לעולם, מה לי לעשות עוד, ועל מה בראתני. וזה היה הסמ"ד מ"ם, הינו זה שצעק כל זה היה הסמ"ד מ"ם (יצר הרע) בעצמו. והשיבו לו: זאת הנשמה צריכה לירד להעולם בודאי. ואתה חשב לך עצה. והלך לו. והוליכו את הנשמה עוד דרך עולמות, עד שהביאו אותה להבית דין של מעלה כדי להשביע אותה, שתירד להעולם. ואותו האיש עדין לא בא. ושלחו אחריו שליח ובא והביא עמו זקן אחד שהיה כפוף כדרך הזקן, שהיה מכיר עמו מכבר, הינו שהבעל דבר

(יצר הרע) הָיָה לוֹ הַפְּרוּת עִם זֶה הַזְּקָן הַכֶּפּוּף
 מִכֶּבֶד, וְשָׁחַק וְאָמַר: כָּבֵד נָתַתִּי לִי עֲצָה. רִשָּׁאִי
 הוּא לֵילֶךְ לְהָעוֹלָם. וְהִנִּיחוּ אֶת הַנְּשֻׁמָה וַיִּרְדֶּה
 לְהָעוֹלָם. וְהָיָה רוֹאֵה כָּל מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו מִתְחַלָּה
 וְעַד סוּף, וְאֵיךְ נַעֲשֶׂה מְלֶכֶךְ, וְהַמְּלַחְמוֹת שֶׁהָיָה לוֹ
 וְכו', וְלָקַח שְׁבוּיִים, וּבִתּוֹכָם הָיָה יַפְת־תַּאֲר,
 שֶׁהָיָה לָהּ כָּל מִינֵי חַן שֶׁבַּעֲוֹלָם, רַק שְׁזָה הַחֵן לֹא
 הָיָה מֵעֲצָמָה, רַק שֶׁהָיָה תּוֹלָה עָלֶיהָ דּוֹמִיט (אבן
 טוב). וְאוֹתוֹ הַדּוֹמִיט הָיָה לוֹ כָּל מִינֵי חַן, וּמִחֲמַת
 זֶה נִדְמָה שֵׁישׁ לָהּ כָּל מִינֵי חַן. וְעַל אוֹתוֹ הִהָר
 אֵינָם יְכוּלִים לָבוֹא, רַק חֲכָמִים וְעֹשִׂירִים וְכו'...
 וַיּוֹתֵר לֹא הַגִּיד, וַיֵּשׁ עוֹד הַרְּבֵה מְאֹד בְּזוֹה:

מִן וְלָקַח שְׁבוּיִים עַד הַסּוּף לֹא נִכְתָּב כִּרְאוּי כִּמוֹ שֶׁסִּפֵּר.

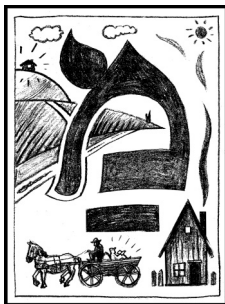
מִזְמוֹר לְדָוִד בְּכַרְחוֹ וְכו': ה' מֵה רַבּוֹ צָרֵי רַבִּים קָמִים עָלַי
 וְכו': וְאֵתָהּ ה' מִגֵּן בְּעַדֵי כְּבוֹדֵי וּמְרִים רִאשֵׁי. קוֹלִי אֶל
 ה' אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מִהָר קִדְשׁוֹ סֵלָה, הַר הַצִּיּוֹן: לֹא אֲנִי שִׁכַּבְתִּי וְאֵי־שָׁנָה,
 כִּי־לֹא: הִקְצוֹתִי וְכו'. לֹא אֵירָא מִרְכַּבּוֹת עִם וְכו': כִּי הִכִּיתִי אֶת כָּל
 אוֹיְבֵי לְחֵי שְׁנֵי רִשָּׁעִים שִׁבְרָתָהּ, כִּי הָיוּ נוֹפְלִים לָהֶם הַשָּׁנִים כְּשֶׁרָצוּ
 לְעֵלּוֹת אֶל הַהָר: עַל עֲמֻד בְּרִכְתָּךְ סֵלָה: (תהלים ג')

עמד והתבונן נפלאות אלו: אם בעל-נפש אתה תשא בשרך
בשניך ונפשך תשים בכף. תעמד מרעיד ומשתומם,
תסמר שערות ראשך, ותשוב תתפלא בדברים האלה העומדים
בגבהי מרומים:

מעשה ח

מַרְבּ וּבֶן יַחִיד

עֲשֵׂה פֶּרֶב אֶחָד, שְׁלֹא הָיָה לוֹ
בָּנִים. אַחֲר־כֵּן הָיָה לוֹ בֶּן
יַחִיד וְגִדַּל אוֹתוֹ וְהִשְׂיֵא אוֹתוֹ.
וְהָיָה יוֹשֵׁב בְּעֵלְיָהּ וְלִמֹּד
בְּדֶרֶךְ אֲצֵל הַגְּבִירִים. וְהָיָה
לוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד, רַק

שְׁהָיָה מְרַגֵּישׁ בְּעֵצְמוֹ שְׁחָסַר לוֹ אִיזָה חֶסְרוֹן,
וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ מֵהוּ. וְלֹא הָיָה מְרַגֵּישׁ טַעַם בְּלִמּוּדוֹ
וּבַחֲפֻלָּתוֹ. וְסִפֵּר לְפָנָיו שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּנֵי הַנְּעוּרִים.
וְנִתְּנוּ לוֹ עֵצָה שְׁיִסַּע לְאוֹתוֹ צְדִיק. וְאוֹתוֹ בֶּן הַנַּ"ל
עֲשֵׂה מִצְוָה, שְׁבֵא עַל־יְדֵיהָ לְבַחֲנֵת מְאוּר הַקָּטָן.

והלך אותו הַבֵּן יְחִיד וְסִפֵּר לְאָבִיו, בְּאֲשֶׁר שָׁאִינוּ
 מְרַגֵּשׁ טַעַם בְּעִבּוּדָתוֹ כַּנִּל, וְחָסַר לוֹ וְאִינוּ יוֹדַע
 מֵהוּ, בְּכֵן הוּא רוֹצֵה לְנִסֵּעַ לְאוֹתוֹ צְדִיק. וְהַשִּׁיב
 לוֹ אָבִיו: אֵיךְ אַתָּה בָּא לְנִסֵּעַ אֵלָיו הֲלֹא אַתָּה
 לְמַדֵּן יוֹתֵר מִמֶּנּוּ וּמֵיחָס יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, לֹא נָאָה לְךָ
 לְנִסֵּעַ אֵלָיו, כִּלְכֵּךְ מִדְּרָךְ זוֹ. עַד שְׁמַנַּע אוֹתוֹ לְנִסֵּעַ.
 וְחֹזֵר לְלַמּוּדוֹ, וְשׁוֹב הַרְגִישׁ חֶסְרוֹן כַּנִּל. וְהַתִּיעֵן
 שׁוֹב עִם אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַנִּל, וַיַּעֲצוּ אוֹתוֹ
 כְּמִקְדָּם לְנִסֵּעַ לְהַצְדִּיק. וְשׁוֹב הֵלֵךְ לְאָבִיו, וְהִטָּה
 אוֹתוֹ אָבִיו וּמִנַּע אוֹתוֹ כַּנִּל. וְכֵן הָיָה כַּמָּה
 פְּעָמִים. וְהַבֵּן הַנִּל הָיָה מְרַגֵּשׁ שְׁחָסַר לוֹ. וְהָיָה
 מִתְנַעֵנֵעַ מְאֹד לְמִלְאוֹת חֶסְרוֹנוֹ וְלֹא יָדַע מֵהוּ
 כַּנִּל. וּבֹא עוֹד לְאָבִיו וְהַפְצִיר בּוֹ, עַד שֶׁהִכְרַח
 אָבִיו לְנִסֵּעַ עִמּוֹ, כִּי לֹא רָצָה לְהַנִּיחַ אוֹתוֹ לְנִסֵּעַ
 לְבִדּוֹ מִחֲמַת שֶׁהָיָה בֶּן יְחִיד.

וַאֲמַר לוֹ אָבִיו: הֲלֹא תִרְאֶה שְׁאִפֵּעַ עִמָּךְ,
 וְאִרְאֶה לְךָ שְׁאִין בּוֹ מִמֶּשׁ. וְאָסְרוּ

המִרְפָּכָה וְנָסְעוּ. אָמַר לוֹ אָבִיו: בְּזֶה אֲנִסָּה: אִם
יִתְנַהֵג כְּסֹדֵר, הוּא מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִם לֹא, אִינוֹ מִן
הַשָּׁמַיִם, וְנִחְזֹר. וְנָסְעוּ וּבָאוּ אֶל גֶּשֶׁר קָטָן. וְנִפְל
סוּס אֶחָד, וְהַמִּרְפָּכָה נִתְהַפְּכָה וְכַמְעַט נִטְבָּעוּ.
אָמַר לוֹ אָבִיו: רֵאֵה שְׂאִינוֹ מִתְנַהֵג כְּסֹדֵר וְאִין
הַנְּסִיעָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְחִזְרוּ. וְחִזֵּר הַבֶּן לְלַמּוּדוֹ.
וְשׁוּב רָאָה הַחֶפְרוֹן שְׁחֹסֵר לוֹ וְאִינוֹ יוֹדֵעַ. וְחִזֵּר
וְהַפְצִיר בְּאָבִיו כִּנְ"ל. וְהִכְרַח לְנִסֵּעַ עִמּוֹ שְׁנִית.
וּכְשֶׁנָּסְעוּ הָעֶמִיד אָבִיו הַנְּסִיּוֹן כִּבְרָא שׁוֹנָה אִם
יִתְנַהֵג כְּסֹדֵר. וְנִזְדַּמְּן כְּשֶׁהָיוּ נוֹסְעִים, וְנִשְׁבְּרוּ שְׁנֵי
הַיְדוּת (הֵינּוּ יְדוּת הַעֲגָלָה שְׁקוּרִין אֶקְסִין). וְאָמַר לוֹ
אָבִיו: רֵאֵה שְׂאִינוֹ מִתְנַהֵג לָנוּ לְנִסֵּעַ, כִּי הֵאֵם זֶה
דֶּרֶךְ הַטָּבֵעַ, שִׁישְׁתְּבְּרוּ שְׁנֵי הָאֶקְסִין. וְכַמָּה
פְּעָמִים שָׁנְסְעוּ עִם הַמִּרְפָּכָה הַזֹּאת, וְלֹא נִזְדַּמְּן
כְּזֹאת, וְחִזְרוּ. וְחִזֵּר הַבֶּן הַנְּ"ל לְדַרְכּוֹ כִּנְ"ל, הֵינּוּ
לְלַמּוּדוֹ וְכוּ' כִּנְ"ל, וְשׁוּב הִרְגִּישׁ הַחֶפְרוֹן כִּנְ"ל,
וְהָאֲנָשִׁים יַעֲצוּ אוֹתוֹ לְנִסֵּעַ. וְחִזֵּר לְאָבִיו וְהַפְצִיר
אוֹתוֹ כִּנְ"ל וְהִכְרַח לְנִסֵּעַ עִמּוֹ עוֹד. וְאָמַר לוֹ הַבֶּן

שְׁלֹא נֶעֱמַד עוֹד עַל נִסְיוֹן כְּזֶה, כִּי זֶה דְרָךְ
 הַטֵּבֵעַ, שְׁנוּפֵל סוּם לְפַעֲמִים, אוֹ שְׁנֵשֶׁת־כַּרְיִן
 הָאֲקִסִּין, אִם לֹא שִׁיחֶיהָ אֵיזָה דְבַר מְרַגֵּשׁ מְאֹד,
 וְנִסְעוּ. וּבָאוּ לְקִרְעוֹת־שִׁמְעַע (מלון) לָלוֹן, וּמִצְאוּ שָׁם
 סוּחַר. וְהִתְחִילוּ לְסַפֵּר עִמּוֹ כְּדֶרֶךְ הַסּוּחָרִים, וְלֹא
 גָּלוּ לוֹ שֶׁהֵם נוֹסְעִים לְשָׁם, כִּי הֵרֵב הָיָה מִתְבַּיֵּשׁ
 בְּעִצְמוֹ לֹאמַר שְׁנוֹסֵעַ לְאוֹתוֹ הַצְּדִיק. וְהָיוּ מְדַבְּרִים
 מֵעֶסְקֵי הָעוֹלָם, עַד שֶׁבְּסָבוֹב הַדְּבָרִים הִגִּיעוּ
 לְסַפֵּר מִצְדִּיקִים הֵיכֵן נִמְצְאוּ צְדִיקִים. וְסַפֵּר
 לָהֶם שֵׁשׁ נִמְצְאוּ צְדִיק, וְשֵׁם וְשֵׁם. וְהִתְחִילוּ הֵם
 לְדַבֵּר מִהַצְּדִיק שֶׁנִּסְעוּ אֵלָיו. הַשִּׁיב לָהֶם: זֶה,
 (בְּלִשׁוֹן תְּמָה) הֲלֹא קָל הוּא, כִּי אֲנִי נוֹסֵעַ עִכְשָׁו
 מִמְּנֹנֹ, וְאֲנִי הֵייתִי שָׁם, שֶׁהָיָה עוֹבֵר עִבְרָה. עָנָה
 אָבִיו וְאָמַר לְבָנָו: הֲרֵאִיתָ, בְּנִי, מַה שְׁזָה הַסּוּחַר
 מְסַפֵּר לְפִי תְּמוֹ. וְהֲלֹא הוּא נוֹסֵעַ מִשָּׁם. וְחִזְרוּ
 לְבֵיתָם וְנִפְטַר אוֹתוֹ הַבֵּן. וּבָא בַּחֲלוּם לְהֵרֵב
 הַנִּלְאָבִיו. וְרָאָה אוֹתוֹ שֶׁהָיָה עוֹמֵד בְּכַעַס גְּדוֹל.
 וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: לָמָּה אֶתָּה בְּכַעַס כָּל־כֶּף. וְהַשִּׁיב

לו, שְׁיִסַּע לְאוֹתוֹ הַצְּדִיק הַנִּי"ל, שְׂרָצָה לְנִסְעַ עִם
 בְּנוֹ אֱלֹוֵי בְּנִ"ל, וְהוּא יִגִּיד לְךָ עַל מָה אֲנִי בְּכַעֲס.
 וְהַקִּיץ, וְאָמַר שְׂמֻקָּרָה הוּא. אַחֲר־כֵּן חָלַם לוֹ
 עוֹד בְּנִ"ל, וְאָמַר שֶׁהוּא גַם־כֵּן חָלוֹם שְׂוֹא, וְכֵן
 עַד שָׁלַשׁ פְּעָמִים וְהֵבִין: הֲלֹא דָבָר, הוּא וְנִסְעַ
 לְשֵׁם. וּפָגַע בְּהַדְרָךְ אֶת הַסּוֹחֵר שֶׁפָּגַע מִקְדָּם
 בְּעַת שֶׁנִּסְעַ עִם בְּנוֹ. וְהִכִּיר אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ: הֲלֹא
 אַתָּה הוּא שְׂרָאִיתִיד בְּאוֹתוֹ הַקְּרַעַטְשָׁמַע. וְהַשִּׁיב
 לוֹ: בְּיֹדָאֵי רְאִיתָ אוֹתִי. וּפְתַח פִּי וְאָמַר לוֹ: אִם
 תִּרְצָה, אֶהְיֶה בּוֹלֵעַ אוֹתְךָ. אָמַר לוֹ: מָה אַתָּה
 מְדַבֵּר? הַשִּׁיב לוֹ: זְכוּר אַתָּה, כְּשֶׁנִּסְעַתָּ עִם בְּנִיךָ,
 וּבִתְחִלָּה נָפַל סוּם עַל הַגָּשֶׁר, וְחִזַּרְתָּ. אַחֲר־כֵּן
 נִשְׁבְּרוּ הָאֲקָסִין. אַחֲר־כֵּן פָּגַעְתָּ בִּי, וְאָמַרְתִּי לְךָ
 שֶׁהוּא קָל. וּמֵאַחַר שֶׁפְּטַרְתִּי אוֹתוֹ, אֶת בְּנִיךָ
 עֲכָשׂוּ אַתָּה רִשָּׁאֵי לְנִסְעַ, כִּי הוּא הָיָה בְּחִינַת
 מְאוּר הַקָּטָן, וְהַצְּדִיק הַנִּי"ל הוּא בְּחִינַת מְאוּר
 הַגָּדוֹל. וְאִם הָיוּ מִתְנַעְדִּים יַחַד, הָיָה בָּא מְשִׁיחַ.
 וְכִיּוֹן שֶׁפְּטַרְתִּי אוֹתוֹ אַתָּה רִשָּׁאֵי לְנִסְעַ. וּבִתְוֹךְ

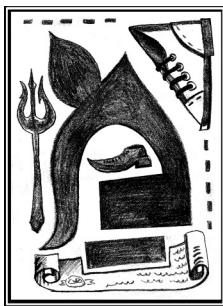
דְּבַרְיוֹ נֶעְלַם, וְלֹא הָיָה לוֹ עִם מִי לְדַבֵּר. וְנִסְעַ
הָרַב אֶל הַצְּדִיק, וַיִּצְעַק: חָבֵל, חָבֵל, חָבֵל עַל
דְּאִבְדִּין וְלֹא מִשְׁתַּכְּחִין. הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד יָשִׁיב
נְדַחֵינוּ בְּקִרְוֹב, אָמֵן.

וְזֶה הַסּוּחַר הַנִּ"ל הָיָה הַסֵּמ"ךְ-י"מ"ם (יצר הרע)
בְּעִצְמוֹ, שְׁנֵדָמָה לְסוּחַר וְהִטְעָה אוֹתָם.
וְאַחֲרֵיכֵן כְּשֶׁפָּנַע שְׁנִית בְּהָרַב הַנִּ"ל הִתְנַגְּהָ עִמּוֹ
הוּא בְּעִצְמוֹ עַל אֲשֶׁר שָׁמַע לַעֲצָתוֹ, כִּי כֵן דַּרְכוֹ
כִּידוּעַ. הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד יִצִּילֵנוּ:

מעשה ט

מַחְכֵּם וְתָם

עֲשֵׂה שְׁנֵי בַעֲלֵי־פִתִּים הָיוּ
 בְּעִיר אַחַת וְהָיוּ גְדוֹלִים
 בַּעֲשִׂירוֹת. וְהָיָה לָהֶם פִּתִּים
 גְּדוֹלִים, וְהָיוּ לָהֶם שְׁנֵי בָּנִים,
 לְכֹל אֶחָד בֶּן אֶחָד. וְלִמְדוּ
 שְׁנֵיהֶם בְּחֹדֶר אֶחָד. וְאָלוּ

הַשְּׁנַי בָּנִים הָיוּ אֶחָד מֵהֶם בְּרֵהֲבֵנָה וְהָאֶחָד
 הָיָה תָם, לֹא שָׁהִיָּה מַפְשֵׁ, אֶלָּא שָׁהִיָּה לוֹ שֶׁכֵּל
 פְּשׁוּט וְנִמְוֶה, וְאָלוּ הַשְּׁנַי בָּנִים הָיוּ אוֹהֲבִים זֶה
 אֶת זֶה מְאֹד. אַף־עַל־פִּי שָׁהֲאֶחָד הָיָה חָכָם
 וְהָאֶחָד הָיָה תָם וּמַחוּ הָיָה נְמוּוֶה, אַף־עַל־פִּי־כֵן
 אָהָבוּ זֶה אֶת זֶה מְאֹד.

לְוַמָּיִם הִתְחִילוּ הַשְּׁנַי בַּעֲלֵי בָּתַיִם הַנֵּ"ל לַיָּרֵד.
וַיֵּרְדוּ מִמָּה מִמָּה עַד שְׁאֶבְדוּ הַכֹּל
וַנַּעֲשׂוּ אֲבִיוֹנִים, וְלֹא נִשְׂאָר לָהֶם כִּי אִם הַבָּתַיִם
שְׁלָהֶם. וְהַבָּנִים הִתְחִילוּ לְהִתְגַּדֵּל. אָמְרוּ הָאֲבוֹת
הַנֵּ"ל לְהַבָּנִים: אִין בִּידֵינוּ לְשֵׁלֶם עֲבוּרְכֶם לְהַחְזִיק
אֶתְכֶם, עֲשׂוּ לָכֶם מַה שְׁתַּעֲשׂוּ. הַלֵּךְ הַתָּם וְלַמַּד
מִלְּאֲכַת רִצְעָן (סגולר) וְהַחֲכֶם שְׁהִיָּה בְּרַהֲבְנָה
לֹא הִיָּה רִצּוֹנוֹ לַעֲסֹק בְּמִלְּאֲכָה פְּשׁוּטָה כְּזוֹ וַיֵּשֶׁב
בְּדַעְתּוֹ שְׁיִלֵּךְ בְּעוֹלָם וַיִּסְתַּכֵּל מַה לַּעֲשׂוֹת. וְהִיָּה
הוֹלֵךְ וּמְשׁוּטֵט בְּשׁוּק. וְרָאָה עֲגָלָה גְּדוֹלָה עִם
אַרְבָּעָה סוּסִים וְחֶאֱמִיטִישׁ (כלי רתימת הסוסים)
שְׁהִיָּתָה רִצָּה וְהוֹלְכָתָ. עָנָה וְאָמַר לְהַפּוֹחֲרִים:
מֵאִין אַתֶּם. הִשִּׁיבוּ לוֹ: מִזְּאֲרִשָּׁא. לְהִיכֵן אַתֶּם
נוֹסְעִים. לְזֹאֲרִשָּׁא. שְׂאֵל אֹתָם: שְׂמָא אַתֶּם
צְרִיכִים מְשָׂרְתִים. רָאוּ שֶׁהוּא בְּרַהֲבְנָה וּמְזוּז,
וְהוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם, וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ עִמָּהֶם. וְנָסַע עִמָּם
וְשָׂמַשׁ אוֹתָם הֵיטֵב מְאֹד עַל הַדֶּרֶךְ. בְּבֹאוֹ
לְזֹאֲרִשָּׁא, מֵאַחַר שְׁהִיָּה בְּרַהֲבְנָה, יָשֵׁב עִצְמוֹ:

מאחר שֶׁכָּבַר אֲנִי בְּוֹאֲרֵשָׁא לָמָּה לִי לְהִתְקַשֵּׁר עִם
אֵלֹהִים. אוֹלַי יֵשׁ מְקוֹם טוֹב מֵהֵם. אֵלֶיךָ וְאֶבְקֶשׁ
וְאֶרְאֶה. וְהִלֵּךְ בְּשׁוּק, וְהִתְחִיל לְחַקֵּר וְלִשְׁאֹל עַל
הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵבִיאוּהוּ וְאִם יֵשׁ טוֹב מֵהֵם. וְאָמְרוּ
לוֹ, שֶׁהָאֲנָשִׁים הֵלְלוּ הֵם הַגּוֹנִים וְטוֹב לְהִיּוֹת
אֶצְלָם, אֲךָ שֶׁקֶשָׁה מְאֹד לְהִיּוֹת אֶצְלָם, מִחֲמַת
שֶׁהִמְשָׂא וּמִתֵּן שְׁלָהֶם הוּא לְמַרְחָקִים מְאֹד. הִלֵּךְ
וְרָאָה מְשֻׁרְתִּים שֶׁל גְּוַעֲלֵבִין (חַנוּוֹת מִסַּחַר) שֶׁהָיוּ
הוֹלְכִים בְּשׁוּק, וְהָיוּ הוֹלְכִים בְּדַרְכָּם עִם מִינֵי חֵן
שְׁלָהֶם, בְּכוֹבְעֵיהֶם וּבְמַנְעֵלֵיהֶם עִם הַקְּצוּוֹת
בּוֹלְטוֹת וְשָׂאֵר מִינֵי חֵן שֵׁישׁ לָהֶם בְּהַלּוּכֵיהֶם
וּבְמַלְבוּשֵׁיהֶם. וְהוּא הָיָה בְּרֵהֲבֵנָה וְחֲרִיף, וַיֵּשֶׁר
בְּעֵינָיו מְאֹד, מִחֲמַת שֶׁהוּא עֲנִין נָאָה וְגַם הִדְבַּר
בְּבֵיתוֹ בְּמְקוֹמוֹ. הִלֵּךְ אֶל הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵבִיאוּהוּ,
וְנָתַן לָהֶם תְּשׁוּאוֹת חֵן, וְאָמַר לָהֶם שְׂאִין נוֹחַ
לְפָנָיו לְהִיּוֹת אֶצְלָם; וְעַל מָה שֶׁהֵבִיאוּהוּ, בְּעַד זֶה
שֶׁשָּׂמַשׁ אוֹתָם בְּדַרְךְ. וְהִלֵּךְ וְעָמַד עֲצָמוֹ אֶצֶל בַּעַל־
הַבַּיִת אֶחָד. וְדַרְךְ הַמְשֻׁרְתִּים, שֶׁבִּתְחִלָּה צְרִיכִים

לְהִשְׁכַּר בְּפָחוֹת וְלַעֲשׂוֹת עֲבוּדוֹת כְּבוֹדוֹת וְאַחֲרֵי
 כֵּן בָּאִים לְמַעֲלוֹת הַמִּשְׁרָתִים הַגְּדוֹלִים. וְהִיא
 הַבְּעֵלְהֵבֵית עוֹשֶׂה עִמּוֹ מְלָאכּוֹת כְּבוֹדוֹת, וְהִיא
 שׁוֹלְחָה לְאֲדוֹנִים לְשֵׂאת סְחוּרָה כְּדָרְךְ הַמִּשְׁרָתִים
 שְׁצָרִיכִים לְכַף יְדֵיהֶם תַּחַת אֲצִילֵיהֶם לְהַנִּיחַ
 הַכְּנֶד עַל בְּלִיטַת הַיָּד בְּרוֹחַב הַפֶּתַח. וְהִיא כְּבוֹד
 עָלֶיךָ מְאֹד עֲבוּדָה כּוֹז. לְפַעֲמִים הִיא צָרִיךְ לַעֲלוֹת
 עִם הַמִּשְׁאוּי הַנִּלְעַל עַל עֲלִיּוֹת הַגְּבוּהוֹת, וְהִיא
 קָשָׁה עָלֶיךָ הָעֲבוּדָה. וַיֵּשֶׁב עֲצֻמוֹ כִּי הִיא פִּילוֹסוֹף
 בְּרֵהֲבֵנָה: מַה לִּי לַעֲבוּדָה זֶה, הֲלֹא הָעֵקֶר הוּא
 רַק בְּשִׁבִיל הַתְּכֵלִית לְשֵׂא אִשָּׁה וְלְהַתְּפָרֵס. עֲדִין
 יֵאֵינִי צָרִיךְ לְהַסְתַּכֵּל עַל זֶה. עַל זֶה יִהְיֶה פְּנָאִי
 לְהֵבֵא בְּשָׁנִים הַבָּאוֹת. כְּעֵת טוֹב לִי לְהִיּוֹת
 מְשׁוּמֵט בְּאַרְץ לְהִיּוֹת בְּמַדִּינוֹת לְהַשְׁבִּיעַ עֵינַי
 בְּעוֹלָם.

הַלֵּךְ בְּשׁוּק וְרֵאָה שְׁנוּסֵעִים בְּעִגְלָה גְּדוֹלָה
 סוֹחְרִים, וְשָׂאֵל אוֹתָם: לְהִכֵּן אַתֶּם
 נוֹסֵעִים? לְלֹאגוֹרְנָא. (עיר בגבול איטליא) הַתְּקַחוּ

אוֹתִי לְשֵׁם? הֵן. וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְשֵׁם. וּמִשֵּׁם הַפְּלוֹי
 לְאַטְלֵיָא. מִשֵּׁם לְשַׁפְּאֲנִיָא (ספרד). בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ
 עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים, וְעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה עוֹד חֲכָם
 יוֹתֵר מֵאַחַר שֶׁהָיָה בְּמַדִּינוֹת רַבּוֹת, וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ:
 כָּעֵת רָאוּי לְהַבִּיט עַל הַתְּכָלִית. וְהַתְּחִיל לַחֲשֹׁב
 עִם פִּילוֹסוֹפֵיָא שְׁלוֹ מַה לַּעֲשׂוֹת. וַיֵּיָשֶׁר בְּעֵינָיו
 לְלַמֵּד מִלְּאֲכַת צוֹרֵף בְּזָהָב, שֶׁהִיא מִלְּאֲכָה גְדוֹלָה
 וְנֹאָה וַיֵּשׂ בָּהּ חֲכָמָה, וְגַם הִיא מִלְּאֲכָה עֲשִׂירָה.
 וְהוּא הָיָה בְּרֵהֲבֵנָה וּפִילוֹסוֹף וְלֹא הֶצְרַךְ לְלַמֵּד
 הַמִּלְּאֲכָה כַּמָּה שָׁנִים, רַק בְּרַבַּע שָׁנָה קִבַּל אֶת
 הָאֲמָנוֹת וְנַעֲשֶׂה אוֹמֵן גְּדוֹל מְאֹד וְהָיָה בְּקִי
 בְּמִלְּאֲכָה יוֹתֵר מִן הָאוֹמֵן שֶׁלְּמָדוֹ. אַחֲר־כֶּךָ יֵשֶׁב
 עֲצָמוֹ: אַף־עַל־פִּי שֵׁישׁ בְּיַדִּי מִלְּאֲכָה כֹּזֵו, אַף־עַל־
 פִּי־כֵן אֵין דִּי לִי בְּזָהָ. הַיּוֹם חָשׁוּב זֹאת, פֶּן בְּזִמְזִם
 אַחַר יַחֲשֹׁב דְּבַר אַחַר. וְהִלְךְ וְהִעֲמִיד עֲצָמוֹ אֵצֶל
 שְׂטִיין־שְׁנִידֵדֶר (לוֹטֵשׁ אַבְנִים טוֹבוֹת) וּמַחְמַת הַבְּנָה
 שְׁלוֹ קִבַּל אֲמָנוֹת הַזֹּאת גַּם־כֵּן בְּזִמְזִם מֵעַט בְּרַבַּע
 שָׁנָה. אַחֲר־כֶּךָ יֵשֶׁב עֲצָמוֹ עִם הַפִּילוֹסוֹפֵיָא שְׁלוֹ:

גַּם שֵׁשׁ בְּיַדֵי שְׁתֵי הָאֲמֵנוֹת, מִי יוֹדֵעַ פֶּן לֹא יִחְשְׁבוּ שְׂנִיָּהִם. טוֹב לִי לְלַמֵּד אֲמֵנוֹת שֶׁהֵיא חֲשׂוֹבָה לְעוֹלָם. וְחָקֵר בַּהֲבִנָּה וּפִילוֹסוֹפִיא שְׁלוֹ לְלַמֵּד דְּאֶקְטִירִיא (רפואה) שֶׁהוּא דְּבַר הַצְּרִיךְ וְחָשׁוֹב תְּמִיד. וְדַרְךְ לְמוֹד דְּאֶקְטִירִי שְׁצָרִיכִין לְלַמֵּד מִקֵּדָם לְשׁוֹן לְמִיִּין (לטינית) וְהַפְתָּב וְלְלַמֵּד חֲכָמוֹת פִּילוֹסוֹפִיא. וְהוּא מִחֲמַת הַבְּנָתוֹ לְמֹד גַּם זֹאת בְּזִמָּן מַעֲט בְּרַבַּע שָׁנָה. וְנַעֲשֶׂה דְּאֶקְטִיר גְּדוֹל וּפִילוֹסוֹף וְחָכָם בְּכָל הַחֲכָמוֹת. אַחֲר־כֵּן הַתְּחִיל הָעוֹלָם לִהְיוֹת בְּעֵינָיו כְּלֵא, כִּי מִחֲמַת חֲכָמָתוֹ, שֶׁהִיא אֲמֵן גְּדוֹל כֹּזֵה, וְחָכָם וְדְּאֶקְטִיר כֹּזֵה, הִיא כָּל אֶחָד מִבְּנֵי הָעוֹלָם בְּעֵינָיו כְּלֵא. וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת לוֹ תְּכֵלִית וְלֵשָׂא אִשָּׁה וְאָמַר בְּדַעְתּוֹ: אִם אִשָּׁה בְּכָאן, מִי יֵדַע מָה שְׁנַעֲשֶׂה מִמֶּנִּי. אֵלֶּךְ וְאָשׁוֹב לְבֵיתִי, לְמַעַן יֵרְאוּ מָה שְׁנַהֲיָה מִמֶּנִּי, שֶׁהֵייתִי נֶעֱר קָטָן וְעִכְשָׁו בְּאֵתִי לְגַדְלָה כְּזוֹ. וְהֵלֶךְ וְנָסַע לְבֵיתוֹ, וְהָיָה לוֹ יִסּוּרִין גְּדוֹלִים בְּדַרְךְ, כִּי מִחֲמַת חֲכָמָתוֹ לֹא הָיָה לוֹ עֵם

מִי לְדַבֵּר, וְלֹא הָיָה מוֹצֵא אֶכְסֵנְיָא פְּרִצוֹנוֹ, וְהָיָה
לוֹ יְסוּרִים הַרְבֵּה.

וְהָיָה נִשְׁלֹךְ בַּעַת אֶת מַעֲשֵׂה הַחֲכָם, וְנִתְחַיֵּל
לְסַפֵּר בְּמַעֲשֵׂה הַתָּם:

הַתָּם הַנִּלְל לְמֹד מְלֹאכֶת רִצְעָנוֹת, וּמַחֲמַת
שְׁהִיָּה תָם לְמֹד הַרְבֵּה עַד שֶׁקִּבֵּל. וְלֹא
הָיָה בְּקִי בְּהֶאֱמָנוֹת בְּשִׁלְמוֹת, וְנִשְׂאָ אִשָּׁה וְהָיָה
מִתְפָּרְנִים מִן הַמְּלֹאכָה. וּמַחֲמַת שְׁהִיָּה תָם וְלֹא
הָיָה בְּקִי בְּהַמְּלֹאכָה כָּל־כָּף, עַל כֵּן הָיָה פְּרִנְסָתוֹ
בְּדַחַק גְּדוֹל וּבְצַמְצוּם, וְלֹא הָיָה לוֹ פְּנָאֵי אֶפְלוֹ
לְאֵכֵל, כִּי הָיָה צָרִיךְ תָּמִיד לַעֲסֹק בְּמְלֹאכָה
מַחֲמַת שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל הֶאֱמָנוֹת בְּשִׁלְמוֹת. רַק
בְּשַׁעַת הַמְּלֹאכָה, בְּשַׁעַת שְׁהִיָּה נוֹקֵב בְּמַרְצֵעַ
וְהָיָה מִכְנֵים וּמוֹצֵיא הַחוּט הָעֵב שֶׁל הַתְּפִירָה
כְּרָרִךְ הַרְצָעָנִים, אִזּוֹ הָיָה נוֹשֵׁךְ חֲתִיכַת לָחֶם
וְאוֹכֵל. וּמִנְהַגוֹ הָיָה, שְׁהִיָּה תָמִיד בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה
מְאֹד, וְהָיָה רַק מְלֵא שִׁמְחָה תָּמִיד. וְהָיוּ לוֹ כָּל

הַמֵּאֲכָלִים וְכָל הַמְשַׁקְאוֹת וְכָל הַמְלַבּוֹשִׁים. וְהָיָה
אוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ: אִשְׁתִּי, תֵּן לִי לֶאֱכֹל, וְהָיְתָה
נוֹתֶנֶת לוֹ חֲתִיכַת לֶחֶם וְאֶכֶל. אַחֲר־כֵּן הָיָה
אוֹמֵר: תֵּן לִי הָרֹטֵב עִם קִטְנִית, וְהָיְתָה חוֹתֶכֶת
לוֹ עוֹד חֲתִיכַת לֶחֶם וְאֶכֶל. וְהָיָה מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר:
כִּמְהָ יָפָה וְטוֹב מְאֹד הָרֹטֵב הַזֶּה. וְכֵן הָיָה מְצוּהָ
לִתֵּן לוֹ הַבֶּשֶׂר וְשֶׁאֵר מֵאֲכָלִים טוֹבִים פְּיוּצָא בְּזוֹה,
וּבְעֵד כֹּל מֵאֲכָל וּמֵאֲכָל הָיְתָה נוֹתֶנֶת לוֹ חֲתִיכַת
לֶחֶם, וְהוּא הָיָה מְתַעַנֵּג מְאֹד מְזֵה וְשֹׁבֵחַ מְאֹד
אֶת אוֹתוֹ הַמֵּאֲכָל, כִּמְהָ הוּא מְתַקֵּן וְטוֹב, כִּי לֹא
הָיָה אוֹכֵל אוֹתוֹ הַמֵּאֲכָל מִמֶּשׁ, וּבִאֲמַת הָיָה
מְרַגֵּשׁ בְּאֲכִילָתוֹ הַלֶּחֶם טַעַם כֹּל מֵאֲכָל וּמֵאֲכָל
שֶׁהָיָה רוֹצֵה, מִחֲמַת תְּמִימוֹתוֹ וְשִׂמְחָתוֹ הַגְּדוֹלָה.
וְכֵן הָיָה מְצוּהָ: אִשְׁתִּי, תֵּן לִי שֶׁכֶר לְשִׁתּוֹת,
וְנִתְּנָה לוֹ מַיִם, וְהָיָה מְשַׁבֵּחַ: כִּמְהָ יָפָה הַשֶּׁכֶר
הַזֶּה. תֵּן לִי דְבֶשׂ, וְנִתְּנָה לוֹ מַיִם. וְהָיָה מְשַׁבֵּחַ
גַּם-כֵּן כִּנ"ל. תֵּן לִי יַיִן, וְכוּ' פְּיוּצָא בְּזוֹה, וְנִתְּנָה לוֹ
מַיִם, וְהָיָה מְתַעַנֵּג וּמְשַׁבֵּחַ אוֹתוֹ הַמְשַׁקָּה, כִּי לֹא

הוא שזוֹתָה אוֹתָה מִמֶּשׁ. וְכֵן בְּמַלְבוּשִׁים, הִיָּה
לָהֶם בְּשֵׁתָפוֹת לוֹ וּלְאִשְׁתּוֹ פֶּעֱלִץ (מעיל פרווה חורפי
מגושם) אֶחָד. וְהִיָּה אוֹמֵר: אִשְׁתִּי, תֵּן לִי הַפֶּעֱלִץ.
כְּשֶׁהִיָּה צָרִיד לְלָבַשׁ פֶּעֱלִץ, כְּגוֹן: לֵילֶךְ לְשׁוּק,
וְהִיָּתָה נוֹתֶנֶת לוֹ. כְּשֶׁהִיָּה צָרִיד לְלָבַשׁ טוֹלִיפ
(מעיל פרווה מכובד) לֵילֶךְ בֵּין אֲנָשִׁים, הִיָּה אוֹמֵר:
אִשְׁתִּי, תֵּן לִי הַטוֹלִיפ, וְהִיָּתָה נוֹתֶנֶת לוֹ הַפֶּעֱלִץ.
וְהִיָּה מִתְעַנֵּג מִמֶּנּוּ, וְהִיָּה מְשַׁבַּח: כִּמָּה יָפָה
הַטוֹלִיפ הַזֶּה. כְּשֶׁהִיָּה צָרִיד לְקֹאפֶטַיִן (בגד עליון),
כְּגוֹן לֵילֶךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, הִיָּה מְצֹוֶה וְאוֹמֵר:
אִשְׁתִּי, תֵּן לִי הַקֹּאפֶטַיִן, וְהִיָּתָה נוֹתֶנֶת לוֹ
הַפֶּעֱלִץ. וְהִיָּה מְשַׁבַּח וְאוֹמֵר: כִּמָּה יָפָה וְנָאָה
הַקֹּאפֶטַיִן הַזֶּה, וְכֵן כְּשֶׁהִיָּה צָרִיד לְלָבַשׁ יוֹפָא
(מעיל מכובד), הִיָּתָה נוֹתֶנֶת לוֹ גַּם־כֵּן הַפֶּעֱלִץ,
וְהִיָּה מְשַׁבַּח וּמִתְעַנֵּג גַּם־כֵּן: כִּמָּה יָפָה וְנָאָה
הַיּוֹפָא הַזֶּה וְהִיָּתָה כְּנֹ"ל וְכֵן כְּבִיּוֹצֵא בָּזָה. וְהִיָּה רַק
מִלֵּא שְׂמִיחָה וְחֻדוּדָה תָּמִיד. כְּשֶׁהִיָּה גּוֹמֵר הַמְּנַעֵל־
וּמֵן, הַפֶּתֶם הִיָּה לוֹ שְׁלוֹשָׁה קְצוּוֹת, כִּי לֹא הִיָּה

יְכוּל הָאֲמָנוֹת בְּשִׁלְמוֹת בַּנְּ"ל, הִיָּה לֹקַח הַמְּנַעַל
 בְּיָדוֹ, וְהִיָּה מְשַׁבַּח אוֹתוֹ מְאֹד, וְהִיָּה מְתַעַנֵּג מְאֹד
 מְמֻנָּו. וְהִיָּה אוֹמֵר: אֲשֶׁתִּי כַּמָּה יָפָה וְנִפְלְאָה
 הַמְּנַעַל הַזֶּה; כַּמָּה מְתוֹק הַמְּנַעַל הַזֶּה; כַּמָּה
 מְנַעַל שֶׁל דְּבִשׁ וְצוֹקִיר (סוֹכֵר) הַמְּנַעַל הַזֶּה.
 וְהִיָּתָה שׁוֹאֵלֶת אוֹתוֹ: אִם־כֵּן, מִפְּנֵי מָה שְׂאֵרֵי
 רְצַעְנִים נוֹטְלִים שְׁלֵשָׁה זְהוּבִים בְּעַד זֶה מְנַעְלִים,
 וְאֵתָה לֹקַח רַק חֲצֵי טָאֲלֶער (הֵינּוּ זְהוּב וְחֲצִי). הַיְשִׁיב
 לָּהּ: מָה לִּי בְּזֶה; זֶה מַעֲשֵׂה שָׁלוֹ, וְזֶה מַעֲשֵׂה
 שָׁלִי. וְעוֹד: לָמָּה לָנוּ לְדַבֵּר מֵאַחֲרֵים. הֲלֹא נִתְחִיל
 לְחֹשֵׁב כַּמָּה וְכַמָּה אֲנִי מְרוּיַח בְּמְנַעַל זֶה מִיַּד
 לְיָד: הָעוֹר הוּא בְּכָךְ, הַזֹּפֶת וְהַחוּטִים וְכוּ' בְּכָךְ,
 וְשְׂאֵרֵי דְבָרִים פְּיוֹצָא בְּזֶה בְּכָךְ. לְאַפְקִים (חֲתִיכוֹת
 עוֹר) בְּכָךְ, וְעֵתָה אֲנִי מְרוּיַח מִיַּד לְיָד עֲשָׂרָה
 גְּדוּלִים, וְמָה אֲכַפֶּת לִי רוּחַ כְּזֶה מִיַּד לְיָד. וְהִיָּה
 רַק מְלֵא שְׂמֵחָה וְחִדּוֹה תְּמִיד. וְאַצֵּל הָעוֹלָם הִיָּה
 לְלַעַג. וְהַשִּׁיגוּ תְּאוֹתָם בּוֹ, שְׂמֵצָאוּ מִמֵּי לְהִתְלוֹצֵץ
 כְּרַצּוֹנָם, כִּי הִיָּה נִדְמָה לְמִשְׁנָע, וְהָיוּ בָּאִים בְּנִי־

אדם, והתחילו בכונה לדבר עמו בשביל
 להתלוצץ. והיה אותו התם אומר: רק בלי
 ליצנות. ותקף שהשיבו לו: בלי ליצנות, קבל
 דבריהם, והתחיל לדבר עמם, פי יותר לא היה
 רוצה להעמיק לחשב חכמות, שגם זה בעצמו
 ליצנות, פי היה איש תם, וכשתיה רואה
 שפונתם לליצנות, היה אומר: מה יהיה
 כשתהיה חכם מפני הלא אזי תהיה שוטה, פי
 מה אני נחשב. וכשתהיה חכם מפני, אדרבא,
 אזי תהיה שוטה.

כל זה היה דרכי התם. ועתה נחזור לענין ראשון.
בתוך כך נעשה רעש, שהחכם הנ"ל נוסע
 ובא לכאן בגדלה וחכמה גדולה. ורץ
 התם גם כן לקראתו בשמחה גדולה, והיה אומר
 לאשתו: תן לי מהר היופא, אלך לקראת חברי
 ידידי לראותו. ונתנה לו הפעלץ, והיה רץ
 לקראתו. והחכם היה נוסע בעגלות צב בגדלה.

וְכֹא לְקִרְאָתוֹ הֵתָם הָזֶה וְהָיָה שׁוֹאֵל בְּשָׁלוֹמוֹ
 בְּאַהֲבָה בְּשִׂמְחָה: אָחִי חֲבִיבִי, מָה אַתָּה עוֹשֶׂה,
 בְּרוּךְ הַמָּקוֹם, שֶׁהֵבִיאָךְ, וְאֲנִי זֹכֵה לְרֹאוֹתְךָ.
 וְהַחֲכָם הַגִּ'ל, גַּם כָּל הָעוֹלָם הָיָה בְּעֵינָיו כְּלֹא
 כֵּן"ל. מִכָּל־שֶׁכֶּן אִישׁ כּוֹה, שֶׁנִּדְמָה לְמִשְׁגָּע. אֵךְ
 אֶף־עַל־פִּי־כֵן, מַחֲמַת אַהֲבַת גְּעוּרִים הַגְּדוֹלָה
 שֶׁהָיָה בִּינֵיהֶם, הָיָה מְקַרְבּוֹ, וְנִסְעַ עִמּוֹ לְתוֹךְ
 הָעִיר. וְהִשְׁנִי בְּעַל־יְפֹתִים הַגִּ'ל, אֲבִיהֶם שֶׁל אֱלוֹ
 הַשְּׁנַי בָּנִים, מֵתוֹ בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהָיָה הַחֲכָם
 מְשׁוּמָט בַּמְּדִינּוֹת, וְנִשְׁאַרוּ הַיְפֹתִים שְׁלָהֶם. וְהֵתָם,
 שֶׁהָיָה בַּמָּקוֹמוֹ, נִכְנָס לְבֵית אָבִיו וִירָשׁוּ. וְהַחֲכָם,
 שֶׁהָיָה בַּמְּדִינּוֹת, לֹא הָיָה מִי לְקַבֵּל הַיְבִית, וְנִעְשָׂה
 כְּלָה וְאֶבּוֹד בֵּית הַחֲכָם וְלֹא נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ כְּלוּם,
 וְלֹא הָיָה לְהַחֲכָם מָקוֹם לְפָנָם בּוֹ בְּבוֹאוֹ. וְנִסְעַ
 לְתוֹךְ אַכְסֵינְיָא אַחַת, וְהָיָה לוֹ שֵׁם יְסוּרִים, כִּי לֹא
 הָיְתָה הָאֲכְסֵינְיָא בְּרִצּוֹנוֹ. וְהֵתָם הַגִּ'ל מִצָּא לוֹ
 עֲתָה עֲבָדָא חֲדָשָׁה, וְהָיָה רֵץ וְכֹא בְּכָל פְּעַם
 מִבֵּיתוֹ לְהַחֲכָם בְּאַהֲבָה בְּשִׂמְחָה, וְהָיָה רוֹאֶה

שִׁישׁ לוֹ יִסּוּרִין מֵהֶאֱכֹסְנָיָא. וְאָמַר הֵתָם לְהַחֲכֵם:
 אַחֵי, עוֹל לְבֵיתִי, וְתַעֲמֹד אֶצְלִי, וְאֲנִי אֶקְבֵּץ כָּל
 מַה שִׁישׁ לִי בְּקִמּוֹן אֶחָד, וְכֹל בֵּיתִי הַכֹּל לְפָנֶיךָ
 כְּרִצּוֹנְךָ. וַיִּשֶׁר בְּעֵינֵי הַחֲכָם, וּנְכַנֵּס לְבֵיתוֹ וְעָמַד
 אֶצְלוֹ, וְהַחֲכָם הָיָה מְלֵא יִסּוּרִים תְּמִיד, כִּי הִנִּיחַ
 שֵׁם שֶׁהוּא חֲכָם מִפְּלֶג וְאֲמָן וְדַאקְטִיר גְּדוֹל מְאֹד.
 וְהָיָה בָּא שַׁר אֶחָד, וְצוּהָ לֹא שִׁיעֶשֶׂה לֹא טַבַּעַת
 שָׁל זָהָב. וְעֶשֶׂה לֹא טַבַּעַת נִפְלְאָ מְאֹד, וְחֻקֵּי שָׁם
 צִיּוּרִים בְּדַרְכֵימֵי נִפְלְאִים מְאֹד, וְחֻקֵּי שָׁם אֵילָן,
 שֶׁהָיָה נִפְלְאָ מְאֹד. וּבֵא הַשֶּׁר, וְלֹא יִשֶׁר בְּעֵינָיו
 כָּלֵל הַטַּבַּעַת, וְהָיָה לֹא יִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד, כִּי
 הָיָה יוֹדֵעַ בְּעֶצְמוֹ, שְׂאֵלוֹ הָיָה הַטַּבַּעַת עִם הָאֵילָן
 הַזֶּה בְּשִׁפְאֲנָיָא, הָיָה חָשׁוּב וְנִפְלְאָ מְאֹד. וְכֵן פְּעַם
 אֶחָד בָּא שַׁר גְּדוֹל וְהִבִּיא אֶבֶן טוֹב יָקָר, שֶׁבֵּא
 מִמֶּרְחֻקִים, וְהִבִּיא לֹא עוֹד אֶבֶן טוֹב עִם צִיּוֹר,
 וְצוּהָ לֹא, שִׁיעֶשֶׂה בְּצִיּוֹר הַזֶּה עַל הָאֶבֶן טוֹב
 שֶׁהִבִּיא, וְצִיר מִמּוֹשׁ כְּאוֹתוֹ הַצִּיּוֹר, רַק שֶׁשָּׁנְהָ
 בְּדַבֵּר אֶחָד, שֶׁלֹּא הָיָה שׁוֹם אָדָם מִבֵּין עַל זֶה,

רק הוא לְבָדוֹ. וּבֵא הַשֵּׁר, וְקִבַּל הָאֶבֶן טוֹב וַיֵּשֶׁר
 בְּעֵינָיו, וְהָיָה לוֹ לְהַחֲכֹם הַזֶּה יִסּוּרִים גְּדוֹלִים מִן
 הַשְּׂגִיאוֹת: הֲלֹא עַד הֵיכָן מִגִּיעַ חֲכַמְתִּי, וְעַתָּה
 יוֹדֵמֵן לִי שְׂגִיאוֹת. וְגַם בְּעֵינֵי הַדְּאִקְטִירֵי הָיָה לוֹ
 יִסּוּרִים: כְּשֶׁהָיָה בָּא לְחוֹלָה, וְהָיָה נוֹתֵן לוֹ
 רְפוּאוֹת, שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ בְּבִרּוּר, שָׂאֵם יֵלֶךְ לוֹ
 לְהַחֲלִיחַ לְחַיִּים, בְּוֹדָאֵי מַחֲיָב בְּבִרּוּר לְהַתְּרַפְּאוֹת
 מְזֵה, כִּי הִיא רְפוּאוֹת נִפְלְאוֹת מְאֹד. וְאַחֲר־כֵּן מֵת
 הַחֲוֹלָה. וְהָיוּ אוֹמְרִים הָעוֹלָם שָׁמַת עַל־יָדוֹ, וְהָיָה
 לוֹ יִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְזֵה. וְכֵן לַפְּעָמִים נָתַן רְפוּאוֹת
 לְחֲוֹלָה וְנִתְרַפְּא, וְהָיוּ אוֹמְרִים הָעוֹלָם: מִקְרָה
 הוּא. וְהָיָה מְלֵא יִסּוּרִים תָּמִיד. וְכֵן הָיָה צָרִיד
 לְמַלְבוּשׁ. וְקָרָא הַחֲיָט, וַיִּגַע עִמוֹ, עַד שֶׁלְּמַדּוֹ
 לַעֲשׂוֹת הַמַּלְבוּשׁ כְּרִצּוֹנוֹ, כִּמּוֹ שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ, וְכִּי
 הַחֲיָט וְעֵשֶׂה הַמַּלְבוּשׁ כְּרִצּוֹנוֹ, רַק כִּנְף אֶחָד
 (שְׁקוֹרֵין לְעֵפִיל) שָׁגָה בּוֹ, וְלֹא כִּוְּנוּ יָפָה, וְהָיָה
 מִצְטַעַר מְאֹד, כִּי הָיָה יוֹדֵעַ בְּעֵצְמוֹ, אֵף שֶׁכָּכָאן
 הוּא יָפָה, כִּי אֵינָם מְבִינִים עַל זֶה, אֲבָל אִם הֵייתִי

בְּשִׂפְאֵנָיָא עִם הַלְעָפִיל הָזֶה, הֵייתִי לְשִׁחוּק
וְהֵייתִי גְדֻמָּה כְּמוֹ יִתִּיר (כִּינּוּי לִסְכַל וּמִשׁוּגָע). וְכֵן
הָיָה מְלֵא יִסּוּרִים תָּמִיד, וְהֵתֵם הָיָה רֵץ וּבָא בְּכָל
פְּעַם אֶל הַחֲכָם בְּשִׂמְחָה, וּמִצָּאוֹ שֶׁהוּא מִצַּר
וּמְלֵא יִסּוּרִים, וְשָׂאֵלוֹ: הֲלֹא חֲכָם וְעָשִׂיר כְּמוֹתְךָ,
עַל מָה יֵשׁ לְךָ יִסּוּרִים תָּמִיד, הֲלֹא אֲנִי מְלֵא
שִׂמְחָה תָּמִיד. וְהָיָה בְּעֵינַי הַחֲכָם לְשִׁחוּק, וְגִדְמָה
בְּעֵינָיו לְמִשְׁגָּע. וְאָמַר לוֹ הֵתֵם: הֲלֹא סֵתֵם בְּנִי־
אָדָם שֶׁמִּתְלוֹצְצִים מִמֶּנִּי הֵם שׁוֹטִיִּים, כִּי אִם הִמָּה
חֲכָמִים מִמֶּנִּי, הֲלֹא אֲדַרְבֶּה, הֵם שׁוֹטִיִּים כַּנִּל,
מִכָּל שֶׁכֵּן חֲכָם כְּמוֹתְךָ. וְיָמָּה תִּהְיֶה אִם אַתָּה
חֲכָם מִמֶּנִּי. עָנָה הֵתֵם וְאָמַר לְהַחֲכָם: מִי יִתֵּן,
שֶׁתְּבוֹא אַתָּה עַל מְדֻרְגָּה שְׁלִי. הֵשִׁיב הַחֲכָם
וְאָמַר: זֶה אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת, שְׂאֲנִי אֲבוֹא עַל שְׁלֹךְ,
שֶׁיִּנְטֵל מִמֶּנִּי הַשִּׁכָּל חֵם וְשִׁלּוּם אוֹ אֶהְיֶה חוֹלָה
חֵם וְשִׁלּוּם וְאֶהְיֶה נַעֲשֶׂה מִשְׁגָּע, כִּי הֲלֹא מָה
אַתָּה אִישׁ מִשְׁגָּע. אָבָל שְׂאֵתָה תְּבוֹא עַל שְׁלִי,
זֶה אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפֵּן שֶׁתִּהְיֶה אַתָּה חֲכָם

כְּמוֹנֵי. הַיְשִׁיב הַתָּם: אֵצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַכֹּל
אֶפְשָׁר, וַיְכּוֹל לְהִיזֵת כְּהֶרֶף עֵינַי, שְׂאֵנִי אֲבוֹא עַל
שְׁלֹךְ. וְשַׁחַק הַחֲכָם מִמֶּנּוּ מְאֹד.

וַיֵּלֶךְ הַשְּׂנֵי בָּנִים הָיוּ נִקְרָאִים בְּפִי הָעוֹלָם זֶה
בְּכַנּוּי חֲכָם וְזֶה בְּכַנּוּי תָם. אֶף־עַל־פִּי
שָׂישׁ כִּמְהָ חֲכָמִים וְתַמִּים בְּעוֹלָם, אֶף־עַל־פִּי־כֵן
כָּאֵן הָיָה נֶכֶד הַדָּבָר בְּיוֹתֵר, כִּי שְׂנִיָּהֶם מִמָּקוֹם
אֶחָד, וְלִמְדוֹ בְּיַחַד, וְזֶה נַעֲשֶׂה חֲכָם מִפְּלֶג מְאֹד,
וְזֶה הָיָה תָם גְּדוֹל מְאֹד, וּבְהֶסְקָאֶסְקִי (סֵפֶר מֵרֶשֶׁם
הַתּוֹשָׁבִים), שְׂשֵׁם כּוֹתְבִין כֹּל אֶחָד עִם כַּנּוּי
כְּאִמְעֻלְיָא (מִשְׁפַּחָה) שְׁלוֹ, הָיוּ כּוֹתְבִין עַל זֶה כַּנּוּי
חֲכָם וְעַל זֶה כַּנּוּי תָם. פְּעַם אֶחָד בָּא הַמְּלָךְ עַל
הַסְּקָאֶסְקִי, וּמִצָּא שֶׁהָיוּ כְּתוּבִין שֵׁם אֵלֹה הַשְּׂנֵי
בָּנִים, זֶה בְּשֵׁם חֲכָם, וְזֶה בְּשֵׁם תָם, וְהָיָה בְּעֵינָיו
לְפִלְאָ, שְׂאֵלֹה הַשְּׂנֵים מְכַנִּים בְּשֵׁם חֲכָם וְתָם,
וְנִתְאֹוָה הַמְּלָךְ לְרְאוֹתָם וְחָשַׁב הַמְּלָךְ: אִם
אֲשַׁלַּח אַחֲרֵיהֶם פְּתָאִם שְׂיִבֹאוּ לְפָנַי, יִתְפַּחְדּוּ
מְאֹד, וְהַחֲכָם יִסְתַּתְמוּ טַעְנוֹתָיו לְגַמְרוּ, וְהַתָּם

גַּם־כֵּן אֶפְשָׁר יִשְׁתַּנֵּעַ מִחֲמַת פֶּחַד. וְנִתְיָשֵׁב הַמֶּלֶךְ
לְשַׁלַּח חֲכָם אֶחָד אֶל הַחֲכָם, וְתָם אֶל הַתָּם. רַק
אִיךְ מוֹצֵאִין בְּעִיר מְלוּכָה תָם, כִּי בְעִיר מְלוּכָה
עַל־פִּירֹב הֵם חֲכָמִים, רַק שֶׁהַמְּנַה עַל
הָאוֹצְרוֹת הוּא תָם דְּוָקָא, כִּי הַחֲכָם אֵינֶם
רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מְמֻנָּה עַל הָאוֹצְרוֹת פֶּן עַל יְדֵי
חֲכָמָתוֹ וְשִׁכְלוֹ יוּכַל לְבַזּוֹת הָאוֹצְרוֹת. עַל כֵּן
עוֹשִׂין מְמֻנָּה עַל הָאוֹצְרוֹת תָם דְּוָקָא. וְקָרָא
הַמֶּלֶךְ לְחֲכָם אֶחָד וּלְאוֹתוֹ הַתָּם הַנִּ"ל וְשַׁלַּחֵם
לְהִשְׁנִי בְנִים הַנִּ"ל, וְנָתַן בְּיָדָם אֲגָרוֹת לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד. גַּם נָתַן בְּיָדָם אֲגָרַת לְהַגְאִיבִירְנִיר שֶׁל
הַגְאִיבִירְנִיא (מוֹשֵׁל הַמַּחֲזֵז), שֶׁאֵלּוֹ הִשְׁנִי בְנִים הֵם
תַּחַת מְמֻשְׁלָתוֹ, וְצִוָּה בְּהַאֲגָרַת שֶׁהַגְאִיבִירְנִיר
יִשְׁלַח לָהֶם אֲגָרוֹת מְשֻׁמוֹ לְהַחֲכָם וְהַתָּם כְּדֵי
שֶׁלֹּא יִתְפַּחְדּוּ, וְיִכְתֹּב לָהֶם, שְׂאִין הַדְּבָר נְחוּץ,
וְאִין הַמֶּלֶךְ גּוֹזֵר דְּוָקָא שְׂיִבּוֹאוּ, רַק הַדְּבָר תְּלוּי
כְּרֻצּוֹנָם: אִם הֵם רוֹצִים יִבּוֹאוּ. רַק שֶׁהַמֶּלֶךְ חָפֵץ
לְרְאוֹתָם. וְנִסְעוּ אֵלָיו הַשְּׁלוּחִים, הַחֲכָם וְהַתָּם,

וּבָאוּ לְהַגְאִירֵנִי וְנָתַנּוּ לִי הָאֲגָרֹת. וְשָׂאֵל
 הַגְּאִירֵנִי עַל אֵלֹהֵי הַשָּׁנִי בָּנִים. וְאָמְרוּ לִי,
 שֶׁהַחֶכֶם הוּא חָכֵם מִפְּלֵג וְעֹשֵׂיר גָּדוֹל, וְהֵתֵם
 הוּא תֵם בְּיוֹתֵר, וַיֵּשׁ לִי כָּל הַמְּלָבוּשִׁים שֶׁל
 הַפְּעֹלֵץ כִּנְ"ל. וְנִתְיַעַץ הַגְּאִירֵנִי, שְׂבֹדָאֵי אִין
 רָאוּי לְהִבְיָאוּ לְפָנַי הַמְּלֹךְ בְּלָבוּשׁ פְּעֹלֵץ, וְעֵשָׂה
 לִי מְלָבוּשִׁים כְּרָאוּי, וְהִנִּיחַ בְּתוֹךְ הָעֲגָלוֹת-צֶבַע
 שֶׁל הַתֵּם, וְנָתַן לָהֶם אֲגָרוֹת כִּנְ"ל. וְנִסְעוּ
 הַשְּׂלוּחִים וּבָאוּ לְשֵׁם, וְנָתַנּוּ הָאֲגָרוֹת לָהֶם:
 הַחֶכֶם לְהַחֶכֶם, וְהַתֵּם לְהַתֵּם. וְהַתֵּם, תִּכְרָף
 שֶׁהִגִּיעַ לִי הָאֲגָרֹת, אָמַר לְהַתֵּם הַשְּׂלִיחַ שֶׁהִבְיָאוּ:
 הֲלֹא אֵינִי יוֹדֵעַ מַה כְּתוּב בּוֹ, קָרָא אוֹתוֹ לְפָנָי!
 הַשִּׁיב לִי: אֲנִי אֶסְפֵּר לְךָ בְּעַל-פִּי מַה שֶׁכְּתוּב
 בּוֹ, שֶׁהַמְּלֹךְ רוֹצֵה שֶׁתְּבוֹא אֵלָיו. שָׂאֵל תִּכְרָף: רַק
 בְּלִי לִיצְנוֹת. הַשִּׁיב לִי: בּוֹדָאֵי אִמַּת, בְּלִי לִיצְנוֹת.
 וְנִתְמַלֵּא שְׂמֵחָה תִכְרָף וְרִץ וְאָמַר לְאִשְׁתּוֹ: אִשְׁתִּי,
 הַמְּלֹךְ שָׁלַח בְּשִׁבְלִי. וְשָׂאֵלָה אוֹתוֹ: עַל מָה
 וּלְמָה. וְלֹא הָיָה לִי פָּנָאֵי לְהַשִּׁיבָה כִּלְלַל, וְתִכְרָף

נִזְדָּרוּ בְּשִׂמְחָה, וְהִלְךְ וְנָסַע עִם הַשְּׁלִיחַ תְּכַף,
וְנִכְנַס וַיֵּשֶׁב בְּתוֹךְ הָעִגְלוֹת־צָב, וּמֵצָא שָׁם
הַבְּגָדִים הַנִּ"ל וְשִׂמַח יוֹתֵר וַיּוֹתֵר.

בְּתוֹךְ־כֶּף נִשְׁלְחוּ מְסִירוֹת עַל הַגְּאֵבִירִנִיר
שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עוֹלוֹת, וְהַעֲבִירוּ
הַמֶּלֶךְ. וְנִתְעַץ הַמֶּלֶךְ שְׂטוֹב שְׂיִהְיֶה גְּאֵבִירִנִיר
אִישׁ תָּם, שֶׁהֵתָם יִנְהַג הַמְּדִינָה בְּאֵמֶת וַיִּשֶׁר,
מִחֲמַת שְׂאִינוּ יוֹדַע חֲכָמוֹת וְהַמְּצָאוֹת, וְנִמְלֹךְ
הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הֵתָם הַנִּ"ל גְּאֵבִירִנִיר. וְשִׁלַּח
הַמֶּלֶךְ פְּקוּדָתוֹ, שֶׁהֵתָם הַנִּ"ל, שֶׁשִּׁלַּח אַחֲרָיו, הוּא
יִהְיֶה גְּאֵבִירִנִיר, וְהוּא צָרִיךְ לְנַסֵּעַ דְּרֹךְ הָעִיר שֶׁל
הַגְּאֵבִירִנִיא. וַיַּעֲמְדוּ עַל הַשְּׁעָרִים שֶׁל הָעִיר,
וְתַכְף בְּבוֹאוֹ יַעֲכְבוּ אוֹתוֹ וַיִּכְתִּירוּ אוֹתוֹ
בְּהִתְמַנּוֹת הַזֹּאת שְׂיִהְיֶה גְּאֵבִירִנִיר, וְכֵן עָשׂוּ,
וַיַּעֲמְדוּ עַל הַשְּׁעָרִים, וְתַכְף בְּעֵבְרוֹ שָׁם, עֲכָבוּ
אוֹתוֹ, וְאָמְרוּ לוֹ שֶׁהוּא נַעֲשֶׂה גְּאֵבִירִנִיר. וְשָׂאֵל
וְאָמַר: רַק בְּלִי לַיְצָנוֹת. הַשִּׁיבוּ לוֹ: בּוֹדְאֵי בְּלִי
שׁוֹם לַיְצָנוֹת. וְנַעֲשֶׂה הֵתָם תְּכַף גְּאֵבִירִנִיר בְּתַקְףָּ

וְעִזּוֹ. וְעַתָּה, שְׁנַתְרוּמִם מְזֹלוֹ, וּמְזֹל מַחֲפִים, וּבָא
 לוֹ קֶצֶת הַבְּנֵה, אֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא הִשְׁתַּמֵּשׁ כָּלֹל
 בְּחַכְמָתוֹ, רַק נִהְגַּ בְּתַמִּימוֹתוֹ כְּבָרָאֲשׁוּנָה, וְהִנְהִיג
 אֶת הַמְּדִינָה בְּתַמִּימוֹת בְּאֵמֶת וּבִישָׁר, וְעוֹלָה לֹא
 נִמְצָא בּוֹ. וְעַל הַנְּהַגַת הַמְּדִינָה אֵין צָרִיכִין שְׂכַל
 גָּדוֹל וְחַכְמוֹת, רַק עַל פִּי הַיִּשָּׁר בְּתַמִּימוֹת.
 כְּשֶׁבָאוּ לְפָנָיו שְׁנַיִם לְדִין הָיָה אוֹמֵר: אֵתָּה זָכָאִי
 וְאֵתָּה חֵיב, כְּפִי תַמִּימוֹתוֹ בְּאֵמֶת, בְּלִי שׁוּם
 עֲרָמָה וּמְרָמָה. וְכֵן נִהְגַּ הַכֹּל בְּאֵמֶת, וְהָיוּ
 אוֹהֲבִים אוֹתוֹ הַמְּדִינָה מְאֹד. וְהָיָה לוֹ יוֹעֲצִים
 אוֹהֲבִים בְּאֵמֶת. וּמַחֲמַת הָאֵהָבָה יַעֲיֵן לוֹ אַחַד:
 בְּאִשָּׁר שְׁבוּדָאִי בְּהַכְרַח תְּהִיָּה קְרוּא אֶל הַמְּלֹךְ
 שְׁתָּבוּא לְפָנָיו, כִּי הֲלֹא כָּבֵר שְׁלַח אַחֲרֶיךָ, וְגַם
 הִדְרָךְ שְׁהַגָּאִבִּירִנִּיר מַכְרַח לְבוּא לְפָנָי הַמְּלֹךְ. וְעַל
 כֵּן, אֶף־עַל־פִּי שְׁאֵתָּה כֶּשֶׁר מְאֹד, וְלֹא יִמְצָא בְּךָ
 שׁוּם עוֹלָה בְּהַנְּהַגְתְּךָ הַמְּדִינָה, אֶף־עַל־פִּי־כֵן
 דִּרְךָ הַמְּלֹךְ בְּדַבְּרָיו לְנִשּׁוֹת בְּדַבְּרָיו לְצַד אַחַר
 לְדַבֵּר חַכְמוֹת וּלְשׁוֹנוֹת אַחֲרִים, עַל כֵּן נֵאָה

ודרך־ארץ שתוכל להשיבו, על פן טוב
 שאלמדך חכמות ולשונות. ונתקבל הדבר
 בעיני התם, ואמר: מה אכפת לי אם אלמד
 חכמות ולשונות. ותקף עליה על דעתו, שחברו
 החכם אמר לו, שאי אפשר בשום אופן שהוא
 יבוא על שלו, והנה עתה כבר פא על חכמתו.
 ואף־על־פי־כן, אף־על־פי שפבר היה יודע
 חכמות, לא היה משתמש עם החכמות כלל,
 רק נהג הכל בתמימותו כבראשונה. אחר־כך
 שלח המלך שיבוא זה התם הנאבירניר אליו,
 ונסע אליו, ודבר המלך עם התם בתחלה
 מהנהגת המדינה, והוטב בעיני המלך מאד
 מאד, כי ראה שהוא מתנהג בישר ואמת גדול,
 בלי שום עולה ומרמה. אחר־כך התחיל המלך
 לדבר חכמות ולשונות, והשיבו התם פראוי,
 והוטב בעיני המלך זאת ביותר ויותר, ואמר: אני
 רואה שהוא חכם כזה, ואף־על־פי־כן הוא
 מתנהג בתמימות כזה, וייטב בעיני המלך מאד

מֵאֵד, וּמִנֵּה הַמֶּלֶךְ אוֹתוֹ שְׂיִהְיֶה מִיְּנִיסְטֵר עַל כָּל
הַמִּיְּנִיסְטֵרִישׁ (שר על כל השרים), וְצֹוּה לֹא מִקּוֹם
מִיַּחַד, שְׁשֵׁם יִהְיֶה יְשִׁיבְתוֹ, וְצֹוּה שְׂיִבְנֶה לֹא
חֹמֹת נָאוֹת וּמִפְּאֲרוֹת פְּרָאוֹי, וְנִתֵּן לֹא פֶתֶב עַל
הַתְּמִנּוֹת הַזֹּאת, שְׂיִהְיֶה מִיְּנִיסְטֵר בְּנִ"ל. וְכֵן הָיָה,
שְׂפָנּוּ לֹא בְּנִינִים בְּנִ"ל, בְּאוֹתוֹ הַמֶּקוֹם שְׂצֹוּה
הַמֶּלֶךְ, וְהַלֵּךְ וְקַבֵּל הַגְּדֻלָּה בְּתַקְרָא.

וְהַחֲכָם הַנִּ"ל, כְּשֶׁבֵּא אֵלָיו הָאֲנָת מֵהַמֶּלֶךְ
בְּנִ"ל, הִשִּׁיב לְהַחֲכָם שֶׁהֵבִיֵּאָה:
הַמֵּתֵן וְלִין פֶּה, וְנִדְבֵר וְנִתְיָשֵׁב. לְעָרֵב עֲשֵׂה
עֲבוּרוֹ סְעֵדָה גְּדוּלָּה. בְּתוֹךְ סְעֵדָתוֹ גִּתְחַכֵּם
הַחֲכָם בְּחֻכְמָתוֹ וּפִילוֹסוֹפִיָּה שְׁלוֹ, וְעֵנָה וְאָמַר:
מֵה זֹאת, שֶׁהַמֶּלֶךְ כֹּזֵה יִשְׁלַח אַחֲרָי, עֲבוּר שְׁפַל
בְּרֵךְ כְּמוֹנִי, וּמֵה אֲנִי, שֶׁהַמֶּלֶךְ יִשְׁלַח אַחֲרָי, הֲלֹא
מֶלֶךְ כֹּזֵה, שְׂיִישׁ לֹא מִמְשָׁלָה וּגְדֻלָּה כֹּזֵה, וְאֲנִי שְׁפַל
וְנִבְזָה כְּנֶגֶד מֶלֶךְ גְּדוֹל וְנֹרָא כֹּזֵה, וְאִיךְ יִתְיָשֵׁב
זֹאת בְּדַעַת, שֶׁמֶלֶךְ כֹּזֵה יִשְׁלַח עֲבוּר שְׁפַל כְּמוֹנִי,
אִם אָמַר: בְּשִׁבִיל חֻכְמָתִי, מֵה אֲנִי כְּנֶגֶד הַמֶּלֶךְ.

וכי אין להמלך חכמים. וגם המלך בעצמו בודאי
 חכם גדול, ומה הדבר הזה, שהמלך ישלח
 עבדיו. וישתומם על זה מאד מאד. ענה ואמר זה
 החכם הינו החכם הראשון, שהוא חברו של
 התם, כי כל זה, הכל מדבריו של אותו החכם
 הראשון חברו של התם, שאחר שהשתומם
 והתמיה עצמו מאד כנ"ל ענה בעצמו דברים
 אלו, ואמר להחכם השליח: תדע מה שאני
 אומר, דעתי שבהכרח הדבר מוכן ומבקר, שאין
 מלך בעולם כלל. וכל העולם טועים בשטות
 הזה, שסוברים שיש מלך. וראה והבן איך
 אפשר זאת, שכל בני העולם ימסרו עצמן לסמך
 על איש אחד, שהוא המלך. בודאי אין מלך
 בעולם כלל. השיב החכם השליח הנ"ל: הלא
 אני הביאתי לך אגרת מהמלך. שאל אותו החכם
 הראשון הנ"ל: האתה בעצמך קבלת האגרת
 מיד המלך בעצמו ממש. השיב לו: לאו. רק איש
 אחד נתן בידי האגרת בשם המלך. ענה ואמר:

עֲתָה רְאֵה בְּעֵינַיִךְ, שְׁדַבְּרִי בְּנִים, כִּי אֵין מְלֶךְ
 כָּלֵל. וְחֹזֵר וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: תֹּאמֶר לִי. הֲלֹא אַתָּה מִן
 הָעִיר מְלוּכָה וּמְגֹדֵל שֵׁם מִימֶיךָ, הַגִּידָה לִי:
 הֲרֵאִיתָ מִימֶיךָ אֶת הַמֶּלֶךְ. הִשִּׁיב לוֹ: לֹא. כִּי
 בְּאֵמֶת כֵּן הִדְבַּר, שְׂלֹא כָּל אֶחָד וְאֶחָד זוֹכֵה
 לְרֹאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ, כִּי אֵין הַמֶּלֶךְ מִתְּרֹאֵה, רַק
 בְּעֵתִים רְחוּקוֹת מְאֹד. עָנָה הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן
 וְאָמַר: עֲתָה רְאֵה גַם רְאֵה, שְׁדַבְּרִי בְּרוּרִים
 וּמְבֻרָרִים, שְׁבֻדָּאֵי אֵין מְלֶךְ כָּלֵל, כִּי הֲלֹא אֶפְלוּ
 אֶתָּה לֹא רֵאִיתָ אֶת הַמֶּלֶךְ מֵעוֹלָם. שׁוּב שְׂאֵל
 הַחֲכָם הַשְּׁלִיחַ: אִם כֵּן מִי מְנַהֵג הַמְּדִינָה. הִשִּׁיב
 הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן: זֹאת אֲנִי אֶסְפֵּר לְךָ הַיְּבוּר, כִּי
 מִמְּנֵי תִשְׂאֵל, כִּי אֲנִי בְּקִי בְּזֶה, כִּי הִיִּיתִי מְשׁוּטֵט
 בְּמְדִינוֹת, וְהִיִּיתִי בְּמְדִינַת אֵיטָלְיָא. וְכֵךְ הַמְּנַהֵג,
 שְׂיֵשׁ שְׁבָעִים שָׁרֵי יוֹעֲצִים (שְׁקוֹרִין רֵאמֵהִירִין), וְהֵם
 עוֹלָיִם וּמְנַהֲגִים הַמְּדִינָה זְמַן מִיּוֹחַד, וְעַם זֶה
 הַשְּׂרָרוֹת חוֹלְקִין עֲצָמָן כָּל בְּנֵי־הַמְּדִינָה בְּזֶה אַחַר
 זֶה. וְהַתְּחִילוּ דְבַרְיוֹ לְכַנֵּם בְּאֲזַנֵּי הַחֲכָם הַשְּׁלִיחַ,

עַד שֶׁהִסְפִּימוּ וַגִּזְרוּ, שְׁבוּדָאֵי אֵין מְלֻדְּ בְּעוֹלָם
 כֻּלָּל. שׁוּב עֲנֵה הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן: הַמֵּתִין עַד הַבִּקְרָה.
 אֲבִיר לָךְ עוֹד בְּבִירוֹר אַחַר בִּירוֹר, שְׂאִין מְלֻדְּ
 בְּעוֹלָם כֻּלָּל. וַיִּשְׁפֹּם הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן בַּבִּקְרָה,
 הַחֲכָם שֶׁהוּא חֲבֵרוֹ שֶׁל הַתָּם אָנוּ קוֹרְאִים אוֹתוֹ
 תְּמִיד בְּשֵׁם הַחֲכָם הָרֵאשׁוֹן, וְהַקִּיץ אֶת חֲבֵרוֹ
 הַחֲכָם הַשְּׁלִיחַ, וְאָמַר לוֹ: בּוֹא עִמִּי אֶל הַחוּץ
 וְאֶרְאֶךָ הַדְּבַר בְּבִירוֹר, אֵיךְ הָעוֹלָם כֵּלּוֹ בְּטָעוֹת,
 וּבְאֵמֶת אֵין מְלֻדְּ כֻלָּל, וְכֻלָּם בְּטָעוֹת גְּדוֹל. וְהִלְכוּ
 בְּשׁוֹק, וְרָאוּ אִישׁ-חֵיל אֶחָד, וְתַפְסוּ אוֹתוֹ וְשָׂאוּ
 אוֹתוֹ: לְמִי אַתָּה עוֹבֵד. הִשִּׁיב: אֶת הַמְּלֻדְּ. שָׂאוּ
 אוֹתוֹ: הֲרֵאִיתָ אֶת הַמְּלֻדְּ מִיְמֶיךָ. לֹאוֹ. עֲנֵה
 וְאָמַר: רֵאֵה, הֵיזָה שְׁטוֹת כְּזֹה. שׁוּב הִלְכוּ אֶל
 אֲדוֹן אֶחָד מִן הַחֵיל, וַנִּכְנְסוּ עִמּוֹ בְּדַבְרִים, עַד
 שֶׁשָּׂאוּהוּ: לְמִי אַתָּה עוֹבֵד. אֶת הַמְּלֻדְּ. הֲרֵאִיתָ
 אֶת הַמְּלֻדְּ. לֹאוֹ. עֲנֵה וְאָמַר: עֲתָה רֵאֵה בְּעֵינֶיךָ,
 שֶׁהַדְּבַר מְבָרָר, שֶׁכֻּלָּם טוֹעִים, וְאֵין מְלֻדְּ כֻלָּל
 בְּעוֹלָם. וְנִסְפָּם בִּינֵיהֶם הַדְּבַר, שְׂאִין מְלֻדְּ כֻלָּל.

עָנָה הַחֶכֶם וַאֲמַר עוֹד: בּוֹא וְנִסֶּע וְנִלְדָּךְ בְּעוֹלָם,
וַאֲרַאךָ עוֹד אִיךָ כָּל הָעוֹלָם כִּלּוֹ בְּמַטְעוֹתַיִם
גְּדוֹלִים. וְהָיוּ הוֹלְכִים וְנוֹסְעִים בְּעוֹלָם, וּבְכָל
מָקוֹם שֶׁבָּאוּ, מִצְּאוּ אֶת הָעוֹלָם בְּמַטְעוֹת. וּדְבַר
הַמֶּלֶךְ הֵנ"ל נַעֲשֶׂה אֶצְלָם לְמִשְׁלָל. וּבְכָל מָקוֹם
שֶׁמִּצְּאוּ הָעוֹלָם בְּמַטְעוֹת, לְקַחוּ אֶת הַמֶּלֶךְ לְמִשְׁלָל,
כְּמוֹ שֶׁזָּה אֲמַת, שֵׁישׁ מֶלֶךְ, בֵּין הַדְּבַר הַזֶּה. וְהָיוּ
הוֹלְכִים וְנוֹסְעִים עַד שֶׁכָּלָה מָה שֶׁבִּידָם.
וְהִתְחִילוּ לְמַכּוֹר סוּם אֶחָד, וְאַחֲרֵיכֵן אֶת
הַשֵּׁנִי, עַד שֶׁמִּכְרוּ כָּלֵם, עַד שֶׁהִכְרִחוּ לִילְדָּךְ
רַגְלֵי. וְתָמִיד הָיוּ חוֹקְרִים הָעוֹלָם, וּמִצְּאוּ
שֶׁהָעוֹלָם בְּמַטְעוֹת, וְנַעֲשׂוּ עֲנִיִּים הוֹלְכֵי רַגְלֵי
וְנִסְתַּלַּק חֲשִׁיבוֹתָם, וְלֹא הָיוּ נַחֲשָׁבִים כִּלְלֵי, כִּי לֹא
הָיוּ מִשְׁגִּיחִים עֲלֵיהֶם כִּלְלֵי, עַל אֲבִיוֹנִים כְּמוֹתָם.
וּבַתְּגִלְגַּל הַדְּבַר, וְהָיוּ הוֹלְכִים וְסוֹבְבִים, עַד
שֶׁבָּאוּ אֶל הָעִיר, שָׁדַר בָּהּ
הַמִּינִיסְטֵר הֵנ"ל שֶׁהוּא הַתֵּם, חִבְרוּ שָׁל הַחֶכֶם
הֵנ"ל, וְשֵׁם בְּאוֹתָהּ הָעִיר, הָיָה בְּעַל־שֵׁם אֲמַתִּי,

וְהָיָה חָשׁוּב מְאֹד, כִּי עָשָׂה דְבָרִים נִפְלְאִים, וְאַפְלוּ בֵּין הַשָּׂרִים הָיָה חָשׁוּב וּמְפָרָסִם. וְאֵלוּ הַחֲכָמִים בָּאוּ לְאוֹתָהּ הָעִיר, וְהִלְכוּ וְסָבְבוּ וּבָאוּ לְפָנָי בֵּית הַבַּעַל־שֵׁם, וְרָאוּ שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים שָׁם כַּמָּה עֲגָלוֹת, אַרְבָּעִים וְחַמְשִׁים, עִם חוֹלִים. וְסָבַר הַחֲכָם, שֵׁשׁם דֵּר דְּאִקְטִיר, וְהָיָה רוֹצֵה לְכַנֵּס לְבֵיתוֹ מִחַמַּת שָׁגֵם הוּא הָיָה דְּאִקְטִיר גְּדוֹל, וְרוֹצֵה לְכַנֵּס לְעֲשׂוֹת הַפְּרוֹת עִמוֹ. וְשָׂאֵל מִי דֵּר בְּכָאן. הַשִּׁיבוּ: בַּעַל־שֵׁם. וַיִּמְלֵא פִּיו שְׁחוֹק, וְאָמַר לְחִבְרָיו: זֶה הוּא שְׁקֵר וְטַעוֹת נִפְלְאָ מְאֹד. וְזֶה הוּא שְׁמוֹת יוֹתֵר מִטַּעוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ. חֲבֵרֵי, אִסְפֵּר לָךְ הַשְּׁקֵר הַזֶּה, כַּמָּה וְכַמָּה הָעוֹלָם בְּטַעוֹת בְּשְׁקֵר כְּזֶה. בְּתוֹךְ כֶּף הָיוּ רַעֲבִים וּמִצְאוּ עֲדִין אֶצְלָם שְׁלֹשָׁה־אַרְבָּעָה גְּדוֹלִים (שֵׁם מִמְּבֹעוֹת). וְהִלְכוּ אֶל בֵּית־הַתְּבַשִּׁיל, (שְׁקוֹרִין גְּאֵר־קַעֲדָ), וְשָׁם מוֹצְאִים לְאֹכֵל אֶפְלוּ בְּעַד שְׁלֹשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה גְּדוֹלִים. וְצוּוּ לְתֵן לָהֶם מֵאֹכֵל, וְנִתְּנוּ לָהֶם. בְּתוֹךְ שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים, הָיוּ מְסַפְּרִים וּמְתַלּוֹצְצִים מִהַשְּׁקֵר

וּמַעוֹת שֶׁל דְּבַר הַבְּעַל-שֵׁם. וְהַבְּעַל הַגָּאֵר-קַעֲדָה
 שָׁמַע דְּבַרֵיהֶם וְחָרָה לוֹ מְאֹד, כִּי הַבְּעַל-שֵׁם הָיָה
 חָשׁוּב שֵׁם מְאֹד. וַיֹּאמֶר לָהֶם: אֲכָלוּ לָכֶם מִה
 שֵׁישׁ לַפְּנִיכֶם וּצְאוּ מִכָּאן. אַחֲר־כֵּן בָּא לְשֵׁם בֶּן
 הַבְּעַל-שֵׁם, וְהֵם עֲדִין הָיוּ מִתְלוֹצְצִים מִן הַבְּעַל-
 שֵׁם בְּפָנָי בְּנוֹ, וְגָעַר בָּהֶם הַבְּעַל הַגָּאֵר-קַעֲדָה עַל
 שֶׁהֵם מִתְלוֹצְצִים מִן הַבְּעַל-שֵׁם בְּפָנָי בְּנוֹ, עַד
 שֶׁהִכָּה אוֹתָם הִכָּה וּפְצוּעַ, וּדְחַפָּם מִבֵּיתוֹ, וְחָרָה
 לָהֶם מְאֹד, וְרָצוּ לְבַקֵּשׁ מִשְׁפָּט עַל הַמַּכָּה אוֹתָם,
 וְנִתְיָשְׁבוּ לַיֶּלֶךְ אֶל הַבְּעַל הַבַּיִת שֶׁלָּהֶם, שֶׁהִנִּיחוּ
 שֵׁם הַחֲבִילוֹת שֶׁלָּהֶם, לְהַתִּיעֵן עִמּוֹ אִיךְ לְהַשְׁיֵג
 מִשְׁפָּט עַל הַנִּ"ל. וּבָאוּ וְסִפְרוּ לוֹ שֶׁבְּעַל הַגָּאֵר-
 קַעֲדָה הִכָּה אוֹתָם מְאֹד. וְשָׂאֵל לָהֶם: לָמָּה. וְסִפְרוּ
 לוֹ, שֶׁדְּבָרוּ עַל הַבְּעַל-שֵׁם. הִשִּׁיב לָהֶם: בּוֹדְאֵי
 אֵינּוּ יִשְׂרָאֵל לְהַפּוֹת בְּנֵי-אָדָם, אֲבָל אֲתֶם לֹא
 עֲשִׂיתֶם נְכוֹנָה כָּלֵל, שֶׁדְּבַרְתֶּם עַל הַבְּעַל-שֵׁם, כִּי
 הַבְּעַל-שֵׁם חָשׁוּב כָּאֵן מְאֹד. וְרָאוּ שֶׁאֵין בּוֹ מִמַּשׁ,
 וְגַם הוּא בְּמַעוֹת, וְהָלְכוּ מִמֶּנּוּ אֶל הַפְּקִיד.

וְהַפְקִיד הָיָה עִבּוּ"ם. וְסָפְרוּ לוֹ הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהָבֹ
 אוֹתָם. שָׁאֵל: עַל מָה. הִשִּׁיבּוּ, שֶׁדָּבְרוּ עַל הַבַּעַל-
 שֵׁם. וְהִכָּה אוֹתָם הַפְקִיד הִכָּה וּפְצוּעַ, וּדְחָפָם
 מִבֵּיתוֹ. וְהִלְכוּ מִזֶּה לָזֶה, מִמּוֹשֵׁל לְמוֹשֵׁל גְבוּוֹה
 מִמְּנוֹ, עַד שֶׁבָּאוּ לִפְנֵי הַמִּינִיסְטֵר הַנְּ"ל. וְשֵׁם,
 לִפְנֵי בֵּית הַמִּינִיסְטֵר, עוֹמְדִים אֲנָשֵׁי-חֵיל, דְּהֵינּוּ
 וּוּאֲכֹן, וְהוֹדִיעוּ לְהַמִּינִיסְטֵר, שֶׁאִישׁ אֶחָד צָרִיךְ
 יֵאלֵיו, וְצוּה שְׂיִכְנַם. וּבָא אוֹתוֹ הַחֲכָם לִפְנֵי
 הַמִּינִיסְטֵר, וְתִכְף בְּבוֹאוֹ הַפִּירוֹ הַמִּינִיסְטֵר שֶׁזֶּהוּ
 הַחֲכָם חֵיבּוֹ כַּנְּ"ל, וְהַחֲכָם לֹא הַפִּירוֹ, מִחֲמַת
 שֶׁהָיָה בְּגִדְלָה כּוֹז. וְתִכְף הַתְּחִיל הַמִּינִיסְטֵר וְדִבֵּר
 יֵאלֵיו: רֵאֵה תְּמִימוֹתַי לְמָה שֶׁהֵבִיא אוֹתִי לְגִדְלָה
 כּוֹז, וְאֵל מָה חֲכַמְתָּךְ הֵבִיֵּאה אוֹתְךָ. עָנָה הַחֲכָם
 וְאָמַר: מֵאַחַר שֶׁאַתָּה הוּא חֵיבְרֵי הַתָּם, מִזֶּה
 נִסְפַר אַחֲר־כֶּךָ. לָעַת עַתָּה תֵּן לִי מִשְׁפָּט עַל
 שֶׁהָבֹ אוֹתִי. שָׁאֵלוּ: לְמָה. הִשִּׁיבּוּ: בְּשִׁבִּיל
 שֶׁדְּבַרְתִּי עַל הַבַּעַל-שֵׁם, שֶׁהוּא שֶׁקֶר וּמְרָמָה
 גְּדוּלָה. עָנָה הַתָּם הַמִּינִיסְטֵר וְאָמַר: עֲדִין אַתָּה

אוֹחוּז בַּחֲכָמוֹת שְׁלֹךְ. רֵאָה, אֶתָּה אִמְרַת שְׁאֵתָה
 יְכוּל לָבוֹא עַל שְׁלֵי בְּקָל, וְאֲנִי לֹא אוֹכֵל לָבוֹא עַל
 שְׁלֹךְ. רֵאָה שְׁאֲנִי כָּבֵר בְּאֵתִי עַל שְׁלֹךְ כַּנִּ"ל,
 וְאֶתָּה עֵדִין לֹא בָּאתָ עַל שְׁלֵי; וְאֲנִי רוֹאָה, שְׁזָה
 קָשָׁה יוֹתֵר שְׁאֵתָה תָּבוֹא עַל תְּמִימוֹת שְׁלֵי. וְאֶפֶּי-
 עַל-פִּי-כֵן, מִחֲמַת שְׁהִיָּה מְפִיר בּוֹ מִכָּבֵר בְּגִדְלָתוֹ,
 צָוָה לָתֵת לוֹ בְּגָדִים לְהִלְבִּישׁוֹ, וּבְקִשׁוֹ שְׁיֵאכֵל
 עִמּוֹ. בְּשַׁעַת אֲכִילָתָם, הִתְחִילוּ לְדַבֵּר יַחַד.
 הִתְחִיל הַחֲכָם לְהוֹכִיחַ לוֹ דַּעְתּוֹ הַנִּ"ל, שְׁאִין
 מִלֶּךְ כָּלָל. גָּעַר בּוֹ הַתָּם הַמֵּינִיסְטֵר: הֲלֹא אֲנִי
 בְּעֲצָמִי רָאִיתִי אֶת הַמֶּלֶךְ. הֲשִׁיב לוֹ הַחֲכָם
 בְּשָׁחוֹק: אֶתָּה יוֹדֵעַ בְּעֲצָמְךָ שְׁזָה הָיָה הַמֶּלֶךְ;
 אֶתָּה מְפִיר אוֹתוֹ וְאֶת אָבִיו וְאֶת זְקֵנוֹ שְׁהָיוּ
 מְלָכִים; מֵאִין אֶתָּה יוֹדֵעַ שְׁזָה מֶלֶךְ; אֲנִשִּׁים
 הִגִּידוּ לְךָ שְׁזָה מֶלֶךְ, וְרַמּוֹ אוֹתְךָ בְּשִׁקְרָה. וְחָרָה
 לְהֵתָם מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר הַמֶּלֶךְ, עַל שְׁהוּא
 כּוֹפֵר בַּמֶּלֶךְ.

בְּתוֹךְ כֶּךָ בָּא אֶחָד וְאָמַר: הֲעֹאֵזֶל (השד)
 דְּהִינּוּ הַטִּיּוֹל, שְׁלַח אַחֲרֵיכֶם. וְנִדְעֻעַ
 הֵתָם מְאֹד מְאֹד, וְרַץ וְסִפֵּר לְאִשְׁתּוֹ בְּפֶתַח גְּדוֹל
 בְּאֶשֶׁר שֶׁהֵנָּה לְשַׁלַּח אַחֲרָיו. וַיַּעֲצֶה לוֹ אִשְׁתּוֹ
 לְשַׁלַּח עֶבֶד הַבַּעַל־שֵׁם, וְשַׁלַּח אַחֲרָיו. וּבֹא
 הַבַּעַל־שֵׁם וְנָתַן לוֹ קְמִיעוֹת וְשִׁמְרוֹת וְאָמַר לוֹ,
 שְׁעִתָּה לֹא יִפְחַד כָּלָל. וְהָיָה לוֹ אֲמוּנָה גְּדוֹלָה
 בְּזֶה. וְהָיוּ יוֹשְׁבִים עוֹד הַחֲכָם וְהֵתָם הֵנָּה לְ, וְשָׂאֵל
 הַחֲכָם אוֹתוֹ: עַל מָה נִפְחַדְתָּ כָּל־כֶּךָ. אָמַר לוֹ:
 בְּשִׁבִיל הֵנָּה לְ, שִׁשְׁלַח אַחֲרֵינוּ. שָׁחַק מִמֶּנּוּ: אֵתָה
 מֵאֲמִין שְׁיִשׁ טִיּוֹל. הִשִּׁיב לוֹ: וְאִם־כֵּן מִי הוּא זֶה
 שִׁשְׁלַח אַחֲרֵינוּ. עָנָה הַחֲכָם וְאָמַר: בּוֹדָאי זֶהוּ
 אַחִי, שְׂרָצָה שְׂחִיתְרָאָה עִמִּי, וְשַׁלַּח אַחֲרֵי בְּמַרְמָה
 זֹ. שָׂאֵל אוֹתוֹ הֵתָם: אִם־כֵּן אֵיךְ עָבַר עַל כָּל
 הַוּוֹאֲרָטֵשׁ (משמרות). הִשִּׁיבוֹ: בּוֹדָאי שְׁחַד אוֹתָם,
 וְהֵם אוֹמְרִים בְּמַרְמָה וְשָׁקֵר, שְׁלֹא רָאוּ אוֹתוֹ
 כָּלָל. בְּתוֹךְ כֶּךָ חָזַר וּבָא אֶחָד וְאָמַר כֵּן לְ,
 שֶׁהַטִּיּוֹל שְׁלַח אַחֲרֵיהֶם. וְהֵתָם לֹא נִדְעֻעַ

עֲתָה, וְלֹא הָיָה לוֹ שׁוּם פֶּחַד כְּלָל מִחַמַּת
 הַשְּׂמִירָה שֶׁל הַבַּעַל־שֵׁם כִּנְ"ל. עֲנֵה וְאָמַר
 לְהַחֲכֹם: עֲתָה מָה אַתָּה אוֹמֵר. אָמַר: אוֹדִיעַ
 לְךָ, שְׂיִישׁ לִי אִחַ שֶׁהוּא עִמִּי בְכַעַס, וְעָשָׂה מְרָמָה
 זֹו כְּדִי לְהַפְחִיד אוֹתִי. וְעַמַּד וְשָׂאֵל לְאוֹתוֹ שְׂבֹא
 בְּשִׁבְלֵם: וְמָה הוּא דְמוֹתוֹ שֶׁל זֶה שֶׁשָּׁלַח
 אַחֲרֵינוּ. אֵיזָה פָּנִים יֵשׁ לוֹ וְאֵיזָה מְרָאָה יֵשׁ
 לְשַׁעְרוֹת שְׁלוֹ וְכוּ' וּפְיוֹצֵא. הִשְׁיֵב לוֹ: כֶּדֶד וְכָד.
 עֲנֵה הַחֲכֹם וְאָמַר: רְאֵה, זֶה הוּא מְרָאָה אַחִי
 הַנְּ"ל. אָמַר לוֹ הַתָּם: הַתִּלְךָ עִמָּם. הִשְׁיֵב: הֵן. רַק
 שְׂתַתֵּן עִמִּי אֵיזָה אֲנִשִּׁי־חֵיל שְׂיֵהִיז וְלֹאֲנָא (מִשְׁמַר)
 כְּדִי שְׁלֹא יִצְעֲרוּ אוֹתִי. וְנָתַן לוֹ זְלֹאֲנָא, וְהִלְכוּ
 הַשְּׂנִי חֲכָמִים הַנְּ"ל עִם אוֹתוֹ הָאִישׁ שְׂבֹא
 בְּשִׁבְלֵם, וְחִזְרוּ הַחֵיל. וְשָׂאֵל אוֹתָם הַתָּם
 הַמִּינִיסְטֵר: הֵיכָן הֵם הַחֲכָמִים הַנְּ"ל. הִשְׁיֵבוּ
 שְׂאִינָם יוֹדְעִים כְּלָל אֵיךְ נַעֲלָמוּ. וְהַנְּ"ל הֵינּוּ
 הַטִּיּוּוֹל, חֲטָף אוֹתָם, אֶת הַחֲכָמִים הָאֵלּוּ הַנְּ"ל,
 וְהִבִּיא אוֹתָם אֶל רֶפֶשׁ וְטִיט, וְשָׁם הָיָה יוֹשֵׁב

הַטִּיּוּל עַל כֶּסֶף בְּתוֹךְ הַרְפֵּשׁ, וְהַשְּׁלִיכוּ אֶת
הַחֲכָמִים הַגֵּ'ל בְּתוֹךְ הַרְפֵּשׁ. וְהַרְפֵּשׁ הָיָה עָב
וְדָבוּק כְּמוֹ דָּבֶק מִמַּשׁ, (שְׁקוּרִין קְלִי) וְלֹא הָיוּ
יְכוּלִים לְזוּז עֲצָמָן כָּלֵל בְּתוֹךְ הַרְפֵּשׁ, וְצִעְקוּ אֵלָיו
הַחֲכָמִים לְאֵלֹהֵי שָׁהָיוּ מִיִּסְרִים אוֹתָם, דְּהִינּוּ
הַטִּיּוּל וְאַנְשׁוּיוֹ: רְשָׁעִים! עַל מָה אַתֶּם מִיִּסְרִים
אוֹתָנוּ, וְכִי יֵשׁ טִיּוּיִל בְּעוֹלָם? אַתֶּם רְשָׁעִים
מִיִּסְרִים אוֹתָנוּ בְּחַנּוּם. כִּי אֵלֹהֵי הַחֲכָמִים הַגֵּ'ל
עֲדִין לֹא הֶאֱמִינוּ שִׁישׁ טִיּוּיִל, רַק אָמְרוּ שְׂאֲנָשִׁים
רְשָׁעִים מִיִּסְרִים אוֹתָם בְּחַנּוּם. וְהָיוּ מְנַחִים אֵלָיו
הַשְּׁנֵי חֲכָמִים בְּתוֹךְ עֵבִי הַרְפֵּשׁ, וְהָיוּ חוֹקְרִים מַה
זֹאת. אֵין זֹאת רַק שְׂאֲנָשִׁים פּוֹחֲזִים, שֶׁהֵינּוּ
מִתְקוֹטְטִים עִמָּהֶם אִיזָה פַעַם, וְעַתָּה הֵם מִיִּסְרִים
אוֹתָנוּ כָּל-כַּף. וְהָיוּ מִתִּיִּסְרִים שֵׁם בְּעֵנֻיִם
גְּדוּלִים כְּמָה שָׁנִים. פַּעַם אַחַת עָבַר הַתָּם
הַמִּינִיסְטֵר הַגֵּ'ל לְפָנָי בֵּית הַבַּעַל-שֵׁם, וְנִזְכָּר
בְּחִבְרוֹ הַחֲכָם. וְנִכְנַס אֶל הַבַּעַל-שֵׁם, וְהִטָּה
עֲצָמוֹ אֵלָיו כְּדֶרֶךְ הַשָּׂרִים, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ אִם

אֶפְשָׁר שִׁירָאָה אוֹתוֹ הִינּוּ אֶת הַחֶכֶם הַגָּל, וְאִם
יוּכַל לְהוֹצִיאוֹ מִשָּׁם. וְאָמַר אֶל הַבְּעַל־שֵׁם:
הַאֲתָם זוֹכְרִים אֶת הַחֶכֶם שֶׁשָּׁלַח הַטִּיּוּוֹל וּנְשָׂאוֹ,
וּמֵאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא רָאִיתִיו. הֵשִׁיבוּ: הֵן. וּבִקֵּשׁ
מִמֶּנּוּ שִׁירָאָה לוֹ מְקוֹמוֹ וַיּוֹצִיאוֹ מִשָּׁם. וְאָמַר לוֹ
הַבְּעַל־שֵׁם: בְּוֹדָי אֲנִי יְכוּל לְהִרְאוֹת לְךָ מְקוֹמוֹ
וּלְהוֹצִיאוֹ, רַק שְׁלֹא יֵלְכוּ כִּי אִם אֲנִי וְאַתָּה.
וְהֵלְכוּ יַחַד. וְעָשָׂה הַבְּעַל־שֵׁם מָה שִׁידַע, וּבָאוּ
לְשָׁם, וּרְאָה שֶׁהֵם מְנַחִים בְּעֵבִי טֵיט וּרְפֵשׁ.
וּכְשֶׁרָאָה הַחֶכֶם אֶת הַמִּינִיסְטֵר, צָעַק אֵלָיו: אַחִי,
רְאֵה, שֶׁהֵם מַכִּים וּמְעַנִּים אוֹתִי כָּל־כֶּךָ הַרְשָׁעִים
הַלְלוּ בַּחֲנָם. גָּעַר בּוֹ הַמִּינִיסְטֵר: עַד־יֵן אַתָּה אוֹחִז
בַּחֲכָמוֹת שְׁלֹךְ, וְאִין אַתָּה מֵאֲמִין בְּשׁוֹם דְּבָר,
וְלִדְבָרֶיךָ אֵלּוּ הֵם אֲנָשִׁים; עֲתָה רְאֵה, הֲלֹא זֶה
הוּא הַבְּעַל־שֵׁם, שֶׁהֵייתָ כּוֹפֵר בּוֹ, וְהוּא דִּיקָא
יְכוּל לְהוֹצִיָאֲכֶם וְהוּא יִרְאֵה לְכֶם הָאֲמֵת. וּבִקֵּשׁ
הַתָּם הַמִּינִיסְטֵר הַגָּל מִן הַבְּעַל־שֵׁם שִׁיוֹצִיָאֵם
וַיִּרְאֵה לָהֶם שְׂדֵהוּ טִיּוּוֹל, וְאִינָם אֲנָשִׁים, וְעָשָׂה

הַבַּעַל־שֵׁם מַה שֶׁעָשָׂה, וְנִשְׁאָרוֹ עוֹמְדִים עַל
הַיִּבְשָׁה, וְלֹא הָיָה שָׁם רֶפֶשׁ כָּלָל. וְאֵלֹהֵי הַמְּזִיקִים
הַנִּלְנָעִשׂוּ עֲפָרָא בְּעֵלְמָא. אִזּוּ רָאָה הַחֶכֶם הַנִּלְנָעִ
וְהִכְרִחַ בְּעַל כְּרַחוּ לְהוֹדוֹת עַל הַכֹּל שֶׁיֵּשׁ מִלֶּךְ
וְכוּ'.

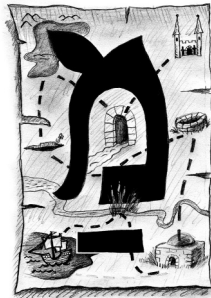
על זה המעשה נאמרה התורה (ענין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י"ט)
המדברת מחכמות ותמימות, שעקר השלמות הוא רק
תמימות ופשיטות וענין עמלק שהיה חכם וכפר בעקר וכו' ענין
שם על פסוק (משלי כ"ד): שבע יפל צדיק וקם, סופי תבות עמלק. פי
עקר כל הנפילות הם על-ידי חכמות וכו' ענין שם. גם אנג מורע
עמלק אף-על-פי שראה מפלתו בשעה שבא שמואל אצל שאול
להרגו, עדין לא היה מאמין. כמו שנאמר (שמואל א ט"ו): וילך אנג
מעדנות, ותרגם יונתן: מפנקא, פי עדין לא האמין במפלתו, עד
שראה בעיניו סוף מפלתו, אז: ויאמר: אכן סר מר המנות, פי עד
עתה לא האמין.

שנים ענין על המעשה ותבין פלאי פלאות. ואם התפלה אינה
כראוי, הוא מנעל בשלשה קצוות, והבן.

מעשה י

מַבְעַרְגִּיר וְעֵנִי

עֲשֵׂה פַעַם אַחַת הִיָּה בְּעַרְגִּיר
 (סוחר), וְהִיָּה עֲשִׂיר מִפְּלֶג מְאֹד,
 וְהִיָּה לוֹ סְחֹרוֹת רַבּוֹת מְאֹד
 וְכִיּוֹצֵא. וְהָיוּ הַוּעֵקְסֶלְעֵן
 וְהַבְּרִיב שְׁלוֹ (שְׁמֵרוֹתָיו וּמַכְתָּבוֹ)
 הוֹלְכִין עַל הָעוֹלָם, וְהִיָּה לוֹ כָּל

טוֹב. וְלִמְטָה מִמֶּנּוּ הִיָּה דֶר עֵנִי אֶחָד שְׁתֵּיהָ עֵנִי
 גְּדוֹל מְאֹד, וְהִיָּה לוֹ כָּל הַתְּפִד מִן הַבְּעַרְגִּיר
 הָעֲשִׂיר. וְשִׁנְיָהם הָיוּ חֲשׂוֹכֵי-בָּנִים; לָזֶה לֹא הִיָּה
 בָּנִים וְכֵן לָזֶה. פַּעַם אֶחָד חָלַם לְהַבְּעַרְגִּיר, שְׁבָאוּ
 אֲנָשִׁים וְעָשׂוּ חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת, דִּהְיָנוּ "פֶּאקִין"
 וְשָׂאֵל אוֹתָם: מָה אַתֶּם עוֹשִׂים. וְהִשִּׁיבוּ: לְשֵׂאת

הַכֹּל אֶל הָעֵינַי הַנִּי"ל. וְחָרָה לוֹ מְאֹד מְאֹד עַל
 שֶׁהֵם רוֹצִים לְשֵׂאת כָּל הוֹנֹ מִבֵּיתוֹ אֶל הָעֵינַי;
 וְלִכְעֵם עֲלֵיהֶם אִי־אֶפְשָׁר, שֶׁהֵם אֲנָשִׁים רַבִּים.
 וְהֵם עָשׂוּ חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת מְכֹל אֲשֶׁר הָיוּ לוֹ,
 מְכֹל סְחֻרוֹתָיו וְהוֹנֹ וּרְכוּשׁוֹ, וְנִשְׂאוּ הַכֹּל בְּאֲשֶׁר
 לְכָל אֶל בֵּית הָעֵינַי הַנִּי"ל, וְלֹא הִשְׁאִירוּ כְּלוּם
 בְּבֵיתוֹ, כִּי אִם דְּפָנוֹת הַבַּיִת רִיקִם. וְחָרָה לוֹ מְאֹד
 מְאֹד, וְהִקְיִץ וַיֵּרָא וְהִנֵּה חֲלוּם. וְאֵף שֶׁרָאָה שֶׁהוּא
 חֲלוּם, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם הַכֹּל אֶצְלוֹ, אֶף־עַל־פִּי־כֵן הָיָה
 לְבוֹ נֹקֵפוֹ מְאֹד, וְחָרָה לוֹ הַדָּבָר מְאֹד מְאֹד עַל
 דְּבַר הַחֲלוּם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְיֵצֵאת מִדַּעְתּוֹ דְּבַר
 הַחֲלוּם הַנִּי"ל.

וְהָעֵינַי הַנִּי"ל עִם זִוְגָתוֹ, הָיָה רָגִיל גַּם מִקְדָּם
 לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם וּלְתֵת לָהֶם מִסֵּת־יָדוֹ.
 וְעָבְשׂוּ אַחַר הַחֲלוּם נִתֵּן עֲלֵיהֶם הַשְׁגָּחָה יוֹתֵר
 מִקְדָּם, אֲדָּךְ בְּכָל עֵת שֶׁהָיוּ בָּאִים לְבֵיתוֹ, הָעֵינַי אוֹ
 אֲשֶׁתּוֹ, הָיוּ מִשְׁתַּנְּגִים פָּנָיו, וְנִבְהַל מִפְּנֵיהֶם מִחֲמַת
 הַחֲלוּם שֶׁזָּכַר. וְהֵם, הָעֵינַי עִם אֲשֶׁתּוֹ, הָיוּ רָגִילִים

לַפְּרָקִים אֶצְלוֹ, וְהָיוּ אֶצְלוֹ נִכְנָסִים וְיוֹצְאִים. פַּעַת
 אַחַת בְּאַתֶּה אֶצְלוֹ אִשֶּׁת הָעֵינִי הַנִּ"ל, וְנָתַן לָהּ
 מִה שֶׁנָּתַן. וְנִשְׁתַּנֶּה צוּרְתּוֹ וְנִבְהַל וְנִשְׁתּוֹמֵם מְאֹד.
 שְׂאֵלָה אוֹתוֹ הָעֵינִי הַנִּ"ל: אֲבִקֵּשׁ מִחִילָה
 מִכְּבוֹדְכֶם. תִּגְדּוּ לִי, מִה זֹאת, שֶׁכָּל עַת
 אֲשֶׁר אָנוּ בָּאִים אֶצְלָכֶם, מִשְׁתַּנִּים פְּנִיכֶם מְאֹד.
 סִפֵּר לָהּ כָּל אוֹתוֹ הָעֵינִי, שֶׁחָלַם לוֹ כַּנִּ"ל,
 וּמֵאוֹתוֹ הַיּוֹם לְבֹנוֹ נֹקְפוֹ מְאֹד וְכוּ' כַּנִּ"ל. הַשִּׁיבָה
 לוֹ: הָאֵם הָיָה הַחֲלוֹם בְּאוֹתוֹ הַלַּיְלָה פְּלוֹנִית
 שְׂאֵמְרָה לוֹ. הַשִּׁיב לָהּ: הֵן. וּמִה בָּזָה. הַשִּׁיבָה לוֹ:
 בְּאוֹתוֹ הַלַּיְלָה חָלַם לִי גַם־כֵּן, שְׂאֵנִי עֲשִׂירָה
 גְּדוֹלָה, וּבָאוּ אֲנָשִׁים לְתוֹךְ בֵּיתִי וַעֲשׂוּ פֶּאקִין
 פֶּאקִין (חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת), וּשְׂאֵלָתִים: לְהִיכֵן אֶתֶם
 נוֹשְׂאִים. הַשִּׁיבוּ: אֵל אוֹתוֹ הָעֵינִי, הֵינּוּ לְהַבְעֵרְגִיר
 הַנִּ"ל, שֶׁקְּרָאוּהוּ עֲכָשׁוּ עֵינִי. עַל כֵּן, מִה אֶתֶּה
 מִשְׁגִּיחַ עַל חֲלוֹם. הֲלֹא אֵף אֲנִי בַּחֲלוֹמִי. וְהוּא
 נִבְהַל וְנִשְׁתּוֹמֵם עֲכָשׁוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַל שֶׁשָּׁמַע
 עוֹד אֶת חֲלוֹמָה, שֶׁהִדְבֵּר נְרָאָה, שִׁישָׂאוּ

עשירותו ורכושו אצל העני, ודלות של העני
ישאו אצלו, ונבהל מאד מאד.

ויהי היום, ונסעה אשת הפערניר עם עגלות-
צב למיל, ולקחה עמה רעותיה, ולקחה
גם אשת העני עמה, ונסעו על הפייל. והנה עבר
איש חיל, אדון (שקורין "יעדניראל"), עם החיל שלו,
ופנו אל הצד מן הדרך בשבילו. ועבר החיל,
וירא שנוסעים נשים. וצוה שיוציאו אחת מן
הנשים שנסעו למיל. והלכו והוציאו את אשת
העני, וחטפו אותה בתוך העגלת-צב של
היעדניראל, ונסעו עמה. ובודאי אי אפשר
להשיבה, כי נסע להלן. בפרט איש חיל,
יעדניראל עם חילותיו. ולקחה ונסע עמה
למדינה שלו, והיא היתה יראת שמים, ולא
רצתה לשמע לו כלל, והיתה פוכה מאד. והיו
מבקשים ומפתים אותה, והיא היתה יראת
שמים ביותר. והם שבו לביתם מן הפייל, והנה
נלקחה העניה הנ"ל. והיה העני מתאפל ובוכה

וּמִתְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד עַל אִשְׁתּוֹ תָּמִיד. פֶּעַם
 אַחַת עָבַר הַבַּעַרְגִּיר אֵצֶל בֵּית הָעֵנִי. שָׁמַע שֶׁהוּא
 בּוֹכָה וּמִתְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד. נִכְנַם וּשְׁאַל: מָה
 אַתָּה מִתְמַרְמֵר וּבוֹכָה כָּל־כֶּף. הֵשִׁיבוּ: וְכִי לֹא
 אֲבִיכָה. וְיָמָּה נִשְׁאַר לִי. יֵשׁ שְׁנֵי־שָׁאֵר לָהֶם
 הָעֲשִׁירוֹת אוֹ בָּנִים. אֲנִי אֵין לִי כְּלוּם, וְגַם
 אִשְׁתִּי נִלְקָחָה מִמֶּנִּי, וְיָמָּה נִשְׁאַר לִי.

וְנִכְמַר לְבוֹ שֶׁל הַבַּעַרְגִּיר עַל הָעֵנִי הַנַּ"ל,
 וְנִתְעוֹרְרוּ רַחֲמָיו עָלָיו מְאֹד מְאֹד מִגְּדֹל
 הַמְּרִירוֹת שֶׁרָאָה בּוֹ. וְהִלֵּךְ וַעֲשָׂה דָבָר מְבֹהָל,
 וּבְאֵמַת הָיָה שֹׁגְעוֹן, וְהִלֵּךְ וּשְׁאַל בְּאִיזָה מְדִינָה
 גַּר הַיַּעֲדֵנִירָאֵל הַנַּ"ל, וְהִלֵּךְ וְנָסַע לְשֵׁם, וַעֲשָׂה
 דָּבָר מְבֹהָל מְאֹד וְהִלֵּךְ לְבֵית הַיַּעֲדֵנִירָאֵל. וְשֵׁם
 עוֹמְדִים "וּוּאֲכִין" (מִשְׁמֵרוֹת) וְהוּא, מִגְּדֹל הַבְּהֻלָּה
 שֶׁלּוֹ מְאֹד מְאֹד, נִשְׁתּוֹמֵם וְהִלֵּךְ בְּבִהְלָה גְּדוֹלָה,
 וְלֹא הִשְׁגִּיחַ כְּלָל עַל הַוּוּאֲכִין. וְגַם הַוּוּאֲכִין נִבְהָלוּ
 וְנִשְׁתּוֹמְמוּ מְאֹד מִחֲמַת שֶׁרָאוּ פְתָאִם בֶּן־אָדָם
 אֵצֶלֶם מְבֹהָל מְאֹד. וְנִבְהָלוּ מְאֹד: אֵיפֹה בָּא זֶה

לְכֹאֵן? וּמַחֲמַת הַבְּהֵלָה הַנִּיחֻוּהוּ כָּל הַיּוֹאכִיִן,
 וְעֵבֶר עַל כָּל הַיּוֹאכִיִן, עַד שְׁזַכְּנֶם לְבֵית
 הַיְעֲדֵנִירָאֵל, לַמָּקוֹם שֶׁהִיְתָה שׁוֹכְבֹת שָׁם. וּבֹא
 וְהִקְיֹצֵה וְאָמַר לָהּ: בּוֹאִי! וְרֵאתָה אוֹתוֹ וְנִבְהֵלָה.
 וְאָמַר לָהּ: תִּכְרַף בּוֹאִי עִמִּי! וְהִלְכָה עִמּוֹ, וְעֵבְרוּ
 גַם עִתָּה עַל כָּל הַיּוֹאכִיִן, עַד שִׁיִּצְאוּ. וְאִזִּי תִכְרַף
 נִבְהֵל וְנוֹכַר מֵה שֶׁעָשָׂה דְבַר כָּזֶה, וְהִבִּין שֶׁבּוֹדֵאֵי
 תִכְרַף יְהִיֶה נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל. וְכֵן הָיָה, שֶׁנַּעֲשֶׂה
 שָׁם תִּכְרַף רַעַשׁ גָּדוֹל אֲצֵל הַיְעֲדֵנִירָאֵל. וְהִלְךְ
 וְהִטְמִין עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ בּוֹר אֶחָד, שֶׁהָיָה עִם מִי
 גְּשָׁמִים עַד שִׁיעֲבַר הַרַעַשׁ, וְשָׁהָה שָׁם עִמָּה שְׁנֵי
 יָמִים בְּתוֹךְ הַבּוֹר. וְרֵאתָה הָאִשָּׁה הַנִּזְכָּרָה גְּדֹל
 הַמְּסִירַת נַפְשָׁהּ, שֶׁהָיָה לּוֹ בְּשִׁבְלֶיהָ, וְהַצָּרוֹת
 שֶׁסּוֹבֵל בְּשִׁבְלֶיהָ, וְנִשְׁבַּעָה בָּהּ, שֶׁכָּל הַמִּזֵּל שִׁישׁ
 לָהּ, אֶפְשָׁר יֵישׁ לָהּ אִיזָה מִזֵּל, שֶׁיְהִיֶה לָהּ אִיזָה
 גְּדֹלָה וְהַצְלָחָה, שֶׁיְהִיֶה כָּל הַצְלָחָה שְׁלָהּ לֹא
 נִמְנָע מֵאֵתוֹ. וְאִם יִרְצֶה לְקַח לְעֲצָמוֹ כָּל הַצְלָחָה
 וְגְדֹלָה שְׁלָהּ, וְהִיא תִשָּׂאֵר כְּמִקְדָּם, לֹא יִמְנָע

מִמֶּנּוּ כָּלֵל. וְאִיךְ מוֹצְאִים שָׁם עֵדוּת. וְלָקַח אוֹתוֹ
הַבּוֹר לְעֵדוּת. אַחֵר שְׁנֵי יָמִים יֵצֵא עִמָּה מִשָּׁם,
וְהֵלֵךְ לְהֵלֵן, וְהָיָה הוֹלֵךְ וּבֹא עִמָּה לְהֵלֵן לְהֵלֵן,
וְהֵבִין שָׁגַם שָׁם בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם מִחֻפְּשִׁים אַחֲרָיו.
וְהֵלֵךְ עוֹד, וְהִחְבִּיא עֲצָמוֹ עִמָּה בְּתוֹךְ מְקוֹה,
וְנִזְכְּרָה שׁוֹב בְּגֹדֵל הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ וְהִצְרָה שְׁפוּבֵל
בְּשִׁבְיָהּ, וְנִשְׁבְּעָה עוֹד הַפֶּעַם בְּנִ"ל, וְלָקַחָהּ אֶת
הַמְּקוֹה לְעֵדוּת. וְהָיוּ שָׁם גַּם־כֵּן בְּעֶרְךְ שְׁנֵי יָמִים,
וַיֵּצְאוּ וְהֵלְכוּ לְהֵלֵן. וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים,
שֶׁהִחְבִּיא עֲצָמוֹ עִמָּה בְּמְקוֹמוֹת אַחֲרִים כִּי־יֵצֵא
בְּאֵלוֹ, דִּהְיָנוּ בְּשִׁבְעָה מְקוֹמוֹת שֶׁל מַיִם. וְהֵם בּוֹר
וּמְקוֹה בְּנִ"ל, וְאַגָּמִים וּמַעְיָן וּנְחָלִים וּנְהָרוֹת
וַיָּמִים. וּבְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם שֶׁהָיוּ נִחְבְּאִים שָׁם,
נִזְכְּרָה בְּמְסִירוֹת נֶפֶשׁוֹ וְצָרְתוֹ בְּשִׁבְיָהּ, וְנִשְׁבְּעָה
לוֹ בְּנִ"ל, וְלָקַחָהּ אוֹתוֹ הַמָּקוֹם לְעֵדוּת בְּנִ"ל,
וְהֵלְכוּ וּבָאוּ, וְהָיוּ מִחְבְּיָאִים עֲצָמָם בְּכָל פֶּעַם
בְּמַחְבּוֹאוֹת הַנִּ"ל, עַד שֶׁבָּאוּ עַל הַיָּם. כִּשְׁבָּאוּ עַל
הַיָּם, וְהוּא הָיָה סוֹחֵר גָּדוֹל, וְהָיָה מִפִּיר הַדְּרָכִים

עַל הַיָּם, וְחָתַךְ (וכיון בדרכו) עֲצָמוּ לָבוֹא לְמַדְיַנְתּוֹ,
עַד שֶׁעָבַר וּבָא לְבֵיתוֹ עִם אִשְׁתּוֹ הָעֵנִי הַנַּ"ל.
וְהִשִּׁיבָהּ לְהָעֵנִי, וְהִיתָה שְׂמֵחָה גְדוֹלָה שָׁם.

וְהַבְּעֵרֵי הַנַּ"ל, בְּשֹׁכֵר שֶׁעָשָׂה דְבַר כָּזֶה,
וְגַם עָמַד בְּנִסְיוֹן עֲמָה, נִפְקָד
וְנוֹלָד לוֹ בְּאוֹתָהּ שָׁנָה בֶּן זָכָר. וְהִיא גַם הִיא,
אִשְׁתּוֹ הָעֵנִי הַנַּ"ל, בְּשֹׁכֵר שֶׁעָמְדָה בְּנִסְיוֹן כָּזֶה עִם
הַיְעַדְנִירָאֵל וְגַם עֲמוֹ, זָכָתָה גַם־כֵּן וַיִּלְדָה נִקְבָּה.
וְהִיתָה יַפֶּת תֹּאֵר מְאֹד מְאֹד, שְׂלֵא הָיָה יָפִי שֶׁל
מִיֵּן אָדָם כָּלֵל, כִּי בֵּין בְּנֵי־אָדָם לֹא נִמְצָא יָפִי
כָּזֶה. וְהָיוּ הָעוֹלָם אוֹמְרִים: הַלֹּאִי שֶׁתִּתְגַּדֵּל כִּי
חֲדוּשׁ נִפְלָא כָּזֶה קָשָׁה שִׁיתְגַּדֵּל, כִּי הִיָּה יָפִיָּה
וְתִפְאֲרָתָהּ מִפְּלֶג מְאֹד מְאֹד, שְׂלֵא נִרְאָה כְּזוֹאת
בְּעוֹלָם כָּלֵל. וְהָיוּ הָעוֹלָם בָּאִים וְנִכְנְסִים לְרִאוֹתָהּ
וְהָיוּ מְשִׁתּוֹמְמִים מְאֹד עַל גְּדֻלַּת יָפִיָּהּ הַמִּפְּלֶג מְאֹד
מְאֹד, וְהָיוּ נוֹתְנִים לָהּ מִתְּנוּת מִתְּנוּת מִחֲמַת
חֶבֶה. וְהָיוּ נוֹתְנִים מִתְּנוּת, עַד שֶׁנִּתְעַשֵּׂר הָעֵנִי.
וְהַבְּעֵרֵי הַנַּ"ל נִפְּל בְּדַעְתּוֹ שִׁישְׁתַּדֵּךְ עִם הָעֵנִי

הַנַּ"ל (שִׁבְנוּ יִשָּׂא אֶת בֵּיתוֹ) מִגִּדְלַי יִפֶּיָּהּ, שְׁהִיָּה חֲדוּשׁ
כְּזֶה, וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ: אֲפָשָׁר עַל זֶה מֵרֵאֵה הַחֲלוּם,
שְׁנוֹשְׂאֵיִן שָׁלוֹ לְהַעֲנִי, וּמַהֲעֲנִי נוֹשְׂאֵיִן אֲצִלוֹ,
דִּהְיִנּוּ שִׁשְׁתֵּדְכּוּ יַחַד וַיִּתְעַרְבוּ יַחַד עַל יְדֵי
הַשְּׂדוּדָה. פַּעַם אַחַת בָּאתָה אִשְׁתְּ הָעֲנִי אֲצִלוֹ,
וַאֲמַר לָהּ דַּעְתּוֹ, שְׂרָצוֹנוֹ לְהַשְׁתַּדֵּד עִמָּהּ, וְאֲפָשָׁר
כְּזֶה יִתְקַיֵּם הַחֲלוּם כִּנְ"ל. הַשִּׁיבָה לּוֹ: גַּם אֲנִי
חֲשַׁבְתִּי זֹאת בְּדַעְתִּי, אֲךָ לֹא הָיָה לִי הָעֶזְרָה לְדַבֵּר
מִזֶּה, שְׂאֲנִי אֲשַׁתַּדֵּד עִמְכֶם, אֲךָ אִם אַתֶּם רוֹצִים
בְּיֹדָאֵי אֲנִי מוֹכֵן, וְלֹא אֶמְנַע מִכֶּם. כִּי כָּבֵד
נִשְׁבַּעְתִּי, שְׁכָל טוֹבִי וְהִצַּלְחַתִּי לֹא יִמְנַע מִכֶּם.
וְהֵבֵן וְהִבֵּת הַנַּ"ל לְמַדּוֹ שְׁנִיחָם בְּחֹדֶר אֶחָד
לְשׁוֹנוֹת וְכִיּוֹצֵא כְּדַרְכֶּם. וְהִבֵּת הַנַּ"ל הָיוּ הוֹלְכִים
וּבָאִים לְרֵאוֹתָהּ מִגִּדְלַי הַחֲדוּשׁ כִּנְ"ל, וְנִתְּנוּ
מִתְּנוֹת עַד שְׁנַתְעִשֵׁר הָעֲנִי, וְהָיוּ בָּאִים שָׂרִים
לְרֵאוֹתָהּ וְהוֹטְכָה בְּעֵינֶיהֶם מְאֹד. וְהָיָה יִפֶּיָּהּ
חֲדוּשׁ גָּדוֹל בֵּינֵיהֶם, כִּי לֹא הָיָה יָפִי שֶׁל אֲנוּשֵׁי
כָּלָל, וּמִגִּדְלַי הַפְּלִגַּת יִפֶּיָּהּ בָּא עַל דַּעַת הַשָּׂרִים

לְהִשְׁתַּדֵּד עִם הָעֵנִי הַזֶּה, וְיִשָּׂר שְׁהִיָּה לוֹ בֵּן, חֲשֵׁק
 לְהִתְחַתֵּן עִמּוֹת. אִךְ אֵין נָאָה לָהֶם לְהִתְחַתֵּן עִם
 בָּוָה, עַל בֵּן הַכֶּרְחוֹ לְרֵאוֹת לְהִשְׁתַּדֵּל לְגַדֵּל אֶת
 הָאִישׁ הַזֶּה, וְהִשְׁתַּדְּלוּ שִׁיעֵבֵד אֶצֶל הַקִּיסָר,
 וְנַעֲשֵׂה מִתְחִלָּה פְּרֵאפִירִטְשִׁיק (קִצִּיִן) וְאַחֲרֵי־כֵן
 לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, כִּי הִשְׁתַּדְּלוּ לְהַגְבִּיֵהוּ בְּמַהֲרָה,
 עַד שֶׁהֲלֹךְ מֵהַר מִמַּעַלָּה לְמַעַלָּה, עַד שֶׁנַּעֲשֵׂה
 יַעֲדִנְיֵרֵאֵל, וְהָיוּ חֲפָצִים הַשָּׂרִים לְהִשְׁתַּדֵּד עִמּוֹ,
 אִךְ הָיוּ רַבִּים קוֹפְצִים עַל זֶה. כִּי כַּמָּה שָׂרִים בָּאוּ
 עַל זֶה וְעִסְקוּ בָּוָה לְהַגְבִּיֵהוּ. וְגַם כִּי לֹא הָיָה
 אֶפְשָׁר לוֹ לְהִתְחַתֵּן מִחֲמַת הַבַּעֲרָגִיר, שֶׁכָּבֵר הָיוּ
 מִדְּבָרִים לְהִשְׁתַּדֵּד עִמּוֹ. וְהָעֵנִי הַזֶּה, שֶׁנַּעֲשֵׂה
 יַעֲדִנְיֵרֵאֵל, הָיָה מְצַלִּיחַ יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְהָיָה שׁוֹלַח
 אוֹתוֹ הַקִּיסָר לְהַמְלִיחָמָה, וְהַצְלִיחַ מְאֹד בְּכָל
 פַּעַם. וְנִשְׂא אוֹתוֹ עוֹד יוֹתֵר לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה.
 וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמְצַלִּיחַ מְאֹד, עַד אֲשֶׁר נִסְתַּלַּק שֵׁם
 הַקִּיסָר, וְנִתְיַעֲצוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ
 לְקִיסָר, וְנִתְקַבְּצוּ כָּל הַשָּׂרִים וְהַסְּבִימוֹ כְּלָם,

שְׁהוּא יְהִי קִיסָר. וְנַעֲשֶׂה קִיסָר הִינוּ הָעָנִי הַנִּ"ל
 נַעֲשֶׂה קִיסָר, וְהָיָה לוֹחֵם מְלַחְמוֹת, וְהָיָה מְצַלִּיחַ
 מְאֹד, וְכַבֵּשׁ מְדִינוֹת, וְהָיָה לוֹחֵם וּמְצַלִּיחַ וְכוּבֵשׁ
 וְהוֹלֵךְ, עַד שֶׁשָּׂאָר הַמְּדִינוֹת נִתְיַעְצוּ לְמָסֹר תַּחַת
 יָדוֹ בְּרִצּוֹן טוֹב, כִּי רָאוּ הַצְּלָחָתוֹ הַגְּדוֹלָה, שֶׁכָּל
 הַיָּפִי שֶׁל הָעוֹלָם וְכָל הַמּוֹל שֶׁל הָעוֹלָם אֶצְלוֹ. עַל
 כֵּן נִתְקַבְּצוּ כָּל הַמְּלָכִים וְהַסְּבִימוֹ, שֶׁהוּא יְהִי
 קִיסָר עַל כָּל הָעוֹלָם, וְנִתְּנוּ לוֹ כֶּתֶב בְּאוֹתֵינוֹת שֶׁל
 זֶהב.

וְהַקִּיסָר הַזֶּה מֵאֵן עָתָה לְהַשְׁתַּדֵּךְ עִם
הַבְּעֶרְגִיר, כִּי אֵין נֶאֱהָ לְקִיסָר
לְהַשְׁתַּדֵּךְ עִם בְּעֶרְגִיר. וְאַשְׁתוּ הַקִּיסָרִית, הִיא
לֹא זוּה מִן הַבְּעֶרְגִיר כָּלָל. וַיִּרְא הַקִּיסָר שְׂאֵי
אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת שְׂדוּךְ אַחַר נֶגֶד הַבְּעֶרְגִיר
הַנִּ"ל, בְּפֶרֶט כִּי אֲשֶׁתוֹ מַחֲזֶקֶת עִמוֹ מְאֹד מְאֹד,
עַל כֵּן חָשַׁב מַחְשְׁבוֹת עַל הַבְּעֶרְגִיר הַנִּ"ל.
וּבִתְחִלָּה רָאָה לְחַסְרוֹ, וְהַשְׁתַּדֵּל בְּתַחְבּוּלוֹת,
כְּאֵלוֹ אֵין הַדְּבָר מִמֶּנּוּ, לְגֵרֵם לוֹ הַפְּסֵד. וְהַקִּיסָר

בְּיָדָאֵי יְכוּל לַעֲשׂוֹת כְּזֹאת. וְהָיוּ מִפְּסִידִים
 וּמְחַסְרִים אוֹתוֹ עַד שֶׁנִּתְדַלְדַּל וְנַעֲשָׂה עָנִי
 גָּמוּר. וְהָיָא, הַקִּיסְרִית, הֵיְתָה מְחֻזָּקֶת עִמּוֹ
 תָּמִיד. אַחֲר־כֵּן רָאָה הַקִּיסָר, שֶׁכָּל זְמַן שָׁזָה הַבֶּן
 קָיָם, הֵינּוּ בֶן הַבְּעֶרְגִּיר הַנִּ"ל, אִי אֶפְשָׁר לוֹ
 לַעֲשׂוֹת שְׂדוּךְ אַחֵר. וְהִשְׁתַּדַּל לְהַעֲבִיר אֶת אוֹתוֹ
 הַבְּחוּר שֶׁל הַבְּעֶרְגִּיר. וְחָשַׁב מְחֻשְׁבוֹת לְהַעֲבִירוֹ,
 וְגִלְגַּל עָלָיו עֲלִילוֹת, וְהוֹשִׁיב עָלָיו שׁוֹפְטִים,
 וְהִשׁוֹפְטִים הִבִּינוּ שֶׁרְצוֹן הַקִּיסָר לְהַעֲבִירוֹ מִן
 הָעוֹלָם, וְשִׁפְטוֹ לְהַנִּיחוֹ בְּשֵׁק וּלְהַשְׁלִיכוֹ לַיָּם.
 וְהַקִּיסְרִית הָיָה לְבָה דְּוָה מְאֹד עַל זֶה, אֲךָ גַּם
 הַקִּיסְרִית אִי־אֶפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת כְּנֶגֶד הַקִּיסָר.
 מָה עָשְׂתָה. הִלְכָה אֶל הַמַּמְנִים, שֶׁהָיוּ מְמַנִּים
 לְהַשְׁלִיכוֹ לַיָּם, וּבֵאתָה אֶצְלָם וְנִפְלָה לְפָנָי רַגְלָם,
 וְהִתְחַנְּנָה מֵהֶם מְאֹד, שֶׁיַּעֲשׂוּ לְמַעַנָּה לְהַנִּיחוֹ, כִּי
 לָמָּה הוּא חַיִּב מִיָּתָהּ. וּבִקְשָׁה מֵהֶם מְאֹד, שֶׁיִּקְחוּ
 שְׁבוּי אַחֵר מְחַיִּב מִיָּתָהּ לְהַשְׁלִיכוֹ לַיָּם. וַיְנִיחוּ
 אוֹתוֹ הַבְּחוּר הַנִּ"ל. וּפְעָלָה בְּקִשְׁתָּהּ אֶצְלָם,

וְנִשְׁבְּעוּ לָהּ שְׁיִנְיַחוּהוּ. וְכֵן עָשׂוּ וְלָקְחוּ אִישׁ אַחֵר
 וְהִשְׁלִיכוּהוּ לַיָּם, וְאוֹתוֹ הִנְיָחוּ. וְאָמְרוּ לוֹ: לֵךְ לְךָ.
 וְהִלֵּךְ לוֹ. וְהִבְחֹר הָיָה כְּבָר הָיָה בְּרִדְעַת, וְהִלֵּךְ
 לוֹ. וְקֹדֶם לָזֶה הִלְכָה הַקְּסָרִית הַנַּ"ל וְקָרְאָהּ
 לְבַתָּהּ הַנַּ"ל, וְאָמְרָה לָהּ: בַּתִּי, תִּדְעִי שְׂוֵהָ הַבֶּן
 שֶׁל הַבְּעֵרְגִיר הוּא הַחֲתָן שֶׁלְךָ, וְסִפְרָה לָהּ כָּל
 אוֹתוֹ הַמַּעֲשֵׂה שֶׁעָבַר עָלֶיהָ כַּנַּ"ל, וְאִיךְ הַבְּעֵרְגִיר
 מָסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֵי כַּנַּ"ל, וְהָיָה עִמִּי בְּשִׁבְעָה
 מְקוֹמוֹת הַנַּ"ל, וְנִשְׁבַּעְתִּי לוֹ בַּה', שֶׁכָּל טוֹבִי לֹא
 יִמָּנַע מִמֶּנּוּ, וְלָקַחְתִּי אוֹתָן הַשְּׁבָעָה מְקוֹמוֹת
 לְעֵדוּת שְׁהֵם: בּוֹר וּמְקוּהָ וְכוּ' כַּנַּ"ל. בְּכֵן עָתָה,
 הִנֵּה אֶת הַיָּם כָּל טוֹבֹתַי וּמְזֹלֵי וְהִצְלַחְתִּי, וּבְיַד־אִי
 אֶת שְׁלוֹ. וּבְנֹו הַנַּ"ל הוּא הַחֲתָן שֶׁלְךָ, וְאִבִּיךָ
 מִחֲמַת גְּסוּתוֹ רוּצָה לְהַרְגוֹ חַנּוּם, וּכְבָר הַשְׁתַּדְּלֵתִי
 לְהַצִּילוֹ, וּפְעַלְתִּי שְׁיִנְיַחוּהוּ כַּנַּ"ל. עַל כֵּן תִּדְעִי
 שֶׁהוּא הַחֲתָן שֶׁלְךָ הֵינּוּ בֶן הַבְּעֵרְגִיר הַנַּ"ל, וְאֵל
 תִּתְרַצֶּה עִם אַחֵר בְּעוֹלָם כָּלֵל. וְנִתְקַבְּלוּ דְבָרֵי
 אִמָּה בְּעֵינֶיהָ, כִּי גַם הִיא הִיְתָה יִרְאֵת־שָׂמִים,

וְהַשִּׁיבָה, שְׁפוּדֵי תִקְוִים כִּדְּוֵהֶלְכָה הַבַּת הַזֹּאת.
 וְשִׁלְחָה כְּתָב אֶל בֶּן הַפֶּעֶרְגִיר הַנִּ"ל אֶל הַתְּפִיסָה,
 שֶׁהִיא מְחֻזָּקֶת עֲצָמָה בּוֹ, וְהוּא הֶחֱתַן שְׁלָה.
 וְשִׁלְחָה לוֹ כְּמוֹ חֲתִיכַת לְאַנְד־קָארֵט (מַפֵּת הָעוֹלָם),
 וְצִירָה בּוֹ כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁהֶחֱבִיֵּאָה אִמָּה עִם
 אָבִיו כְּנִ"ל, שֶׁהֵם הַשְּׂבֻעָה עֲדוּת: בּוֹר וּמְקוּהָ וְכוּ',
 כְּנִ"ל, שְׁצִירָה בּוֹ כְּמוֹ בּוֹר וּמְקוּהָ וְכוּ', וְהַזְהִירָה
 אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד שֶׁיִּשְׁמֹר הַכְּתָב הַזֹּאת מְאֹד
 מְאֹד, וְחֲתָמָה עֲצָמָה לְמַטָּה. אַחֲר־כֵּן הָיָה כְּנִ"ל,
 שֶׁלְקָחוּ הַמְּמַנִּים אִישׁ אַחֵר, וְאוֹתוֹ הַנִּיחּוּ, וְהִלְךְ
 לוֹ. וַיִּלְךְ וַיַּעֲבֹר, עַד שֶׁבָּא אֶל הַיָּם וַיֵּשֶׁב בְּסַפִּינָה
 וַעֲבַר בָּיָם. וּבָא רוּחַ סַעֲרָה גְדוֹלָה וּנְשָׂא הַסַּפִּינָה
 אֶל סֶפֶר אֶחָד, שֶׁהָיָה שֵׁם מְדַבֵּר, וּמְגֹדֵל הַסַּעֲרָה,
 (שְׁקוֹרִין אוּמְפִישׁ), נִשְׁבְּרָה הַסַּפִּינָה, אֵךְ הָאֲנָשִׁים
 שָׁבָה נִצְלוּ וַיֵּצְאוּ עַל הַיַּבְשָׁה. וְשֵׁם הָיָה מְדַבֵּר,
 וַיִּלְכוּ לְנַפְשָׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְבִקֵּשׁ לוֹ אֶכֶל
 לְנַפְשׁוֹ, כִּי בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם לֹא הָיוּ רְגִילִים
 הַסַּפִּינּוֹת לְבוֹא לְשֵׁם כִּי הָיָה מְדַבֵּר, וְעַל כֵּן לֹא

היו מצפים שם על איזה ספינה לשוב למקומם.
והלכו שם במדבר לבקש אכל ונתפזרו הנה
והנה כל אחד ואחד. והלך הבחור הנ"ל במדבר,
והיה הולך והולך עד שנתרחק מן הספר ורצה
לשוב ולא יכול, וכל מה שרצה לשוב נתרחק
יותר ויותר, עד שראה שאי אפשר לו לשוב,
וילך באשר ילך. והלך שם במדבר, והיה בידו
קשת, שהיה מציל עצמו נגד החיות רעות
שבמדבר, ומצא שם איזה דברים לאכל, והיה
הולך והולך, עד אשר יצא מן המדבר, ובא אל
מקום ישוב, שהיה שם מקום פנוי, והיה שם
מים ואילנות סביב סביב של פרות, והיה אוכל
מן הפרות ושטה מן המים. ונתישב בדעתו
לישב שם מספר ימי חיו. כי בלא זה קשה לו
לשוב אל הישוב, ומי יודע אם יגיע עוד למקום
כזה אם יניח המקום הזה וילך לו. על פן היה
בדעתו לישב שם ולחיות שם ימי חיו, מאחר
שזוב לו שם, שהיה לו הפרות לאכל והמים

לַשְׁתּוֹת. וְלַפְעָמִים הָיָה יוֹצֵא וְרוֹכֵה בְּקִשְׁתּוֹ
 אֲרֻנְבֶת אוֹ צָבִי, וְהָיָה לוֹ בֶּשֶׁר לְאֹכֵל. גַּם הָיָה צָד
 לְעִצְמוֹ דָּגִים, כִּי הָיָה שָׁם דָּגִים טוֹבִים מְאֹד
 בְּתוֹךְ הַמַּיִם. וַיֵּיטֵב בְּעֵינָיו לְבַלּוֹת שָׁם יְמֵי חַיָּיו.
 וְהַקִּיסָר הַנִּזְכָּר, אַחֲרֵי שֶׁנַּעֲשָׂה הַמִּשְׁפָּט בְּבֶן
 הַפְּעֶרְגִיר הַנִּזְכָּר וְעָתָה נִפְטָר מִמֶּנּוּ, כִּי
 הַקִּיסָר סָבַר, שֶׁכִּכְרֵי גִתְקִים בּוֹ הַמִּשְׁפָּט בְּאֵמֶת,
 בְּבֶן הַפְּעֶרְגִיר הַנִּזְכָּר, וְשׁוֹב אֵינְנוּ בְּעוֹלָם, כְּעַת
 יוֹכֵל לְהַשְׁתַּדֵּךְ עִם בְּתוֹ הַנִּזְכָּר. וְהַתְּחִילוּ לְדַבֵּר
 לָהּ שְׂדוּכִים עִם מְלֶךְ פְּלוֹנִי וְעִם מְלֶךְ פְּלוֹנִי
 וְכִיּוֹצֵא. וְעָשָׂה לָהּ חָצֵר כְּרֵאוֹי וַיֵּשְׁבֶה שָׁם.
 וְלִקְחָהּ לְעִצְמָהּ בָּנוֹת שָׂרִים לְהִיּוֹת לָהּ לְרַעוּתֶיהָ,
 וַיֵּשְׁבֶה שָׁם. וְהִיְתָה מְגַנֶּנֶת בְּכָל־יְשִׁיר וְכִיּוֹצֵא
 כְּדַרְפָּם, וְכֹל מֵה שֶׁהָיוּ מְדַבְּרִים לָהּ שְׂדוּכִים,
 הִיְתָה מְשִׁיבָה שְׂאִין רְצוּנָה בְּדַבְּרִים, דְּהֵינּוּ לְקַבֵּל
 הַשְּׂדוּךְ, רַק שְׂיִבּוֹא הַמִּשְׁדָּךְ בְּעִצְמוֹ, וְהִיא הִיְתָה
 בְּקִיָּאָה מְאֹד בְּחֻכְמַת הַיְשִׁיר. וְעָשְׂתָה בְּאֵמֶנּוּת
 מְקוֹם, שְׂיִבּוֹא הַמִּשְׁדָּךְ עַל אוֹתוֹ הַמְּקוֹם, וַיַּעֲמֵד

כַּנְגְדָהּ, וַיִּדְבֵּר דְבָרֵי שִׁיר, הִינּוּ שִׁיר שֶׁל חֶשֶׁק,
 כַּדְרֹךְ שְׁמֵדֶבֶר הַחֶשֶׁק לַחֲשׂוֹקְתּוֹ דְבָרֵי חֶבֶה.
 וְהָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהִשְׁתַּדֵּד, וְעָלוּ עַל אוֹתוֹ
 הַמָּקוֹם, וְהָיוּ מְדַבְּרִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד שִׁיר שְׁלוֹ.
 וְלִקְצַתְם שְׁלַחַה תְּשׁוּבָה עַל יְדֵי רַעוּתֶיהָ גַם־כֵּן
 כַּדְרֹךְ שִׁיר וְחֶבֶה. וְלִקְצַת שְׁנֵאָאוּ לָהּ יוֹתֵר,
 הַשִּׁיבָה בְּעֶצְמָהּ, וְהַרְיֵמָה קוֹלָהּ בְּשִׁיר, וְהַשִּׁיבָה
 לוֹ גַם־כֵּן דְבָרֵי חֶבֶה. וְלִקְצַת שְׁנֵאָאוּ לָהּ עוֹד
 יוֹתֵר, הִיִּתָּה מְרֹאָה עֶצְמָה פָּנִים אֶל פָּנִים, וְהִיִּתָּה
 מְרֹאָה אֶת פָּנֶיהָ וְהַשִּׁיבָה לוֹ דְבָרֵי שִׁיר וְחֶבֶה.
 וְלִכְלֵם סִימָה בַּסּוּף: אֲבָל לֹא עָבְרוּ עָלֶיךָ
 הַמִּימוֹת. וְלֹא הָיָה מִי שְׁמַכִּין כּוֹנֵנָהּ, וּכְשֶׁהִיִּתָּה
 מְרֹאָה פָּנֶיהָ, הָיוּ נוֹפְלִים מִגְּדֹל יָפִיָּהּ. וְהָיוּ קִצַּת
 גִּשְׁאָרִים חֲלָשׁוֹת וְקִצַּת גִּשְׁתַּגְּעוּ מַחֲמַת חוֹלֵת
 אֲהַבָּה, מִגְּדֹל יָפִיָּהּ שֶׁהָיָה מִפְּלֶג מְאֹד מְאֹד, וְאַף
 עַל פִּי כֵן, אֶף־עַל־פִּי שֶׁנִּשְׁתַּגְּעוּ וְנִשְׁאָרוּ חֲלָשׁוֹת,
 עִם כָּל זֹאת הָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהִשְׁתַּדֵּד עִמָּהּ.
 וְלִכְלֵם הַשִּׁיבָה כַּנ"ל.

וְהַבֵּן הַגִּזְכָּר לְעֵיל הִינּוּ בֶן הַפְּעֻרָגִיר הַנִּלְ, יֵשֵׁב
שָׁם בְּאוֹתוֹ מְקוֹם הַנִּלְ, וְעָשָׂה לְעֵצְמוֹ
שָׁם מְקוֹם לֵיִשֵׁב בּוֹ, וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם, וְגַם הוּא
הָיָה יָכוֹל לְנַגֵּן וְיוֹדֵעַ חֲכָמַת הַשִּׁיר. וְהָיָה בּוֹחֵר לוֹ
עֵצִים, שְׂרָאוּיִים לְעֵשׂוֹת מֵהֶם כְּלֵי־שִׁיר, וְעָשָׂה
לְעֵצְמוֹ כְּלֵי־שִׁיר. וּמֵהַגִּידִין שָׁל הַחַיּוֹת עָשָׂה לוֹ
נִימּוֹן, (שְׁקוֹרִין "סְמֵרִינִים"), וְהָיָה מְנַגֵּן וּמְשׁוֹרֵר
לְעֵצְמוֹ. וְהָיָה לוֹקַח הַכֶּתֶב שֶׁהָיָה לוֹ, שֶׁשָּׁלַחָה לוֹ
הַבֵּת הַקִּיסָר הַנִּלְ, וְהָיָה מְשׁוֹרֵר וּמְנַגֵּן וְנֹזֵכֵר כָּל
הַמְּאַרְעוֹת שֶׁהָיוּ לוֹ, וְאִיךְ אָבִיו הָיָה בְּעֶרְגֵיר וְכוּ',
וְעָתָה נִשְׁלַךְ לְכָאן. וְהִלֵּךְ וְלָקַח הַכֶּתֶב הַנִּלְ
וְעָשָׂה לוֹ סִימָן בְּאֵילָן אֶחָד. וְעָשָׂה שָׁם מְקוֹם,
וּמִמֶּנּוּ שָׁם הַכֶּתֶב הַנִּלְ, וְיֵשֵׁב שָׁם אִיזָה זְמַן. פְּעַם
אֶחָד הָיָה רוּחַ סְעָרָה גְּדוֹלָה, וְשָׁבַר כָּל הָאֵילָנוֹת,
שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים שָׁם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַכִּיר הָאֵילָן
שֶׁטְמָן שָׁם הַכֶּתֶב, כִּי בְּעוֹד שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים הָיָה
לוֹ סִימָן לְהַכִּיר, וְעַכְשָׁו שֶׁנִּפְּלוּ, נִתְעַרַב הָאֵילָן בֵּין
הָאֵילָנוֹת, שֶׁהָיוּ שָׁם הֶרְבֵּה מְאֹד, וְלֹא הָיָה יָכוֹל

לְהַפִּיר הָאֵילָן. וְזֶה אִי אֶפְשָׁר לְבַקֵּעַ כָּל הָאֵילָנוֹת
 לְחַפֵּשׂ הַכֶּתֵב, כִּי הָיוּ רַבִּים מְאֹד. וְהָיָה בּוֹכָה
 וּמְצַטְטֵר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְרָאָה שָׂאֵם יֵשֵׁב כָּאֵן
 בְּוִדְאֵי יִשְׁתַּנֵּעַ מִגְדֵּל הַצֵּעַר, שֶׁהָיָה קָשָׁה עָלָיו
 מְאֹד. וְנִתְיָשֵׁב שְׂמִכְרָח לִילָךְ לְהֵלֵן, וַיַּעֲבֹר עָלָיו
 מָה, כִּי בְּלֹא זֹאת הוּא מְסַכֵּן מְאֹד מִגְדֵּל הַצֵּעַר
 כִּנֵּ"ל. וְלָקַח לוֹ בְּשָׂר וּפְרוֹת בְּתוֹךְ שָׁקוֹ. וַיִּלָּךְ
 בְּאֶשֶׁר יֵלֵךְ. וַעֲשֵׂה לְעַצְמוֹ סִימָנִים בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם
 שְׂיֵצֵא מִשָּׁם.

וְהָיָה הוֹלֵךְ עַד שָׁבָא אֶל יֵשׁוּב. וְשָׂאֵל אִיזָה
 מְדִינָה הִיא זֹאת. הִשִּׁיבוּ לוֹ. וְשָׂאֵל אִם
 נִשְׁמַע כָּאֵן מֵאוֹתוֹ הַקִּיסָר הַנֵּ"ל. הִשִּׁיבוּ לוֹ: הֵן.
 וְשָׂאֵל אִם נִשְׁמַע כָּאֵן מִבְּתוֹ הַיְפֹת־תָּאֵר. הִשִּׁיבוּ
 לוֹ: הֵן, אֵךְ שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהִשְׁתַּדֵּךְ עִמָּה כִּנֵּ"ל.
 וְנִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ: מֵאַחַר שְׂאִי־אֶפְשָׁר לוֹ לְבוֹא
 לְשָׁם, וְהֵלֵךְ אֶל הַמֶּלֶךְ שֶׁל אוֹתוֹ הַמְדִינָה, וְסִפֵּר
 לוֹ כָּל לְבוֹ, וְשֶׁהוּא הֶחֱתַן שְׁלָהּ, וּבִשְׁבִילוֹ אִינְהָ
 רוֹצֵה לְהִשְׁתַּדֵּךְ עִם אַחַר, וּמֵאַחַר שְׂאִי־אֶפְשָׁר לוֹ

לְבוֹא לְשֵׁם, בְּכֵן הוּא מוֹסֵר לוֹ כָּל הַסִּימָנִים
 שְׂפִידוֹ, דְּהֵינּוּ הַשְּׂבָעָה מִימּוֹת הַנַּ"ל, וְשֵׂאוֹתוֹ
 הַמְּלֶךְ יִלְךְ לְשֵׁם וַיִּשְׁתַּדֵּךְ עִמָּהּ, וְלוֹ יִתֵּן מַעוֹת
 בְּעַד זֶה. וְהַכִּיר הַמְּלֶךְ, שְׂדַבְרֵיו בְּנִים, כִּי אִי־
 אֶפְשֵׁר לְבַדּוֹת זֹאת מִן הַלֵּב, וְהוֹטֵב הַדָּבָר בְּעֵינָיו,
 אֶךְ נְתִיבֵיב: אִם יָבִיא אוֹתָהּ לְכָאן, וְאוֹתוֹ הַבְּחֹר
 יִהְיֶה פֶה, אִין הַדָּבָר טוֹב לְפָנָיו. וְלִהְרַגּוֹ קֶשֶׁה
 בְּעֵינָיו, כִּי מַדּוּעַ יִהְרַג עַל הַטּוֹבָה שְׁעָשָׂה לוֹ. בְּכֵן
 נְתִיבֵיב לְשַׁלְּחוֹ לְמַרְחֹק מְאֹתִים פְּרָסָאוֹת. וְחָרָה
 הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינָיו הַבֵּן הַנַּ"ל, עַל אֲשֶׁר הוּא
 מְשַׁלְּחוֹ בְּעַד טוֹבָה כְּזוֹ שְׁעָשָׂה לוֹ, וְהִלְךְ שֵׁם אֶל
 מְלֶךְ אַחֵר גַּם־כֵּן, וְסִפֵּר לוֹ גַּם־כֵּן כַּנַּ"ל, וּמָסַר לוֹ
 כָּל הַסִּימָנִים, וְלִהְשִׁנִּי הוֹסִיף סִימָן יוֹתֵר, וְצָוָה
 עָלָיו וְזָרָזוּ שְׂיִסַּע תִּכְרַף, אוֹלֵי יוֹכַל לְהַקְדִּים אֶת
 חִבְרוֹ. וְגַם אֶפְלוּ אִם לֹא יִקְדִּימוּ, יֵשׁ לוֹ סִימָן
 יוֹתֵר מִחִבְרוֹ. וְהִשְׁנִי נְתִיבֵיב גַּם־כֵּן כַּנַּ"ל כְּמוֹ
 הַרְאֵשׁוֹן וְשַׁלַּח גַּם־כֵּן אֶת אוֹתוֹ הַבֵּן לְמַרְחֹק
 מְאֹתִים פְּרָסָאוֹת. וְחָרָה לוֹ גַּם־כֵּן מְאֹד. וַיִּלְךְ אֶל

הַשְּׁלִישִׁי. וְלִהְשָׁלִישִׁי מָסַר עוֹד סִמְנִים מִבְּהֻקִּים
בְּיוֹתֵר. וַיִּלְךְ וַיִּסַּע תִּכְרַף הַמֶּלֶךְ הָרֵאשׁוֹן הַגִּ"ל,
וּבֹא לְשֵׁם, לְמָקוֹם בֵּת הַקִּיּוֹסֵר הַגִּ"ל, וְעָשָׂה לוֹ
שִׁיר, וְנָעַץ בְּתוֹךְ הַשִּׁיר עַל־פִּי הַחֲכָמָה זוּ כָּל
אוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת, דִּהְיִנוּ הַשְּׁבָעָה עֵדִים הַגִּ"ל. אֲךָ
עַל־פִּי הַשִּׁיר נִזְדַּמָּן לוֹ, שְׁלֹא סִדְרָם כְּסִדְרָה, אֵת
הַמְּקוֹמוֹת הַגִּ"ל, כִּי כֵן הִגִּיעַ לוֹ עַל־פִּי חֲכָמַת
הַשִּׁיר. וּבֹא לְשֵׁם עַל הַמָּקוֹם הַגִּ"ל, וְהַגִּיד הַשִּׁיר.
כְּשִׁמַּע בֵּת הַקִּיּוֹסֵר הַמְּקוֹמוֹת הַגִּ"ל, נִפְלֵא
בְּעֵינֶיהָ וְנִרְאָה לָהּ שֶׁמִּכְרַח שְׁזָהוּ בֵּן
גִּילָה, רַק הָיָה קָשָׁה בְּעֵינֶיהָ עַל שְׁלֹא סִדְרָם
כְּסִדְרָה. אֲךָ אַף־עַל־פִּי־כֵן חֲשָׁבָה בְּדַעְתָּהּ, אוֹלֵי
מִחֲמַת חֲכָמַת מוֹשְׁקֵל הַשִּׁיר בָּא לוֹ זֶה הַסִּדְרָה,
וְנִסְכָּם בְּלִבָּהּ, שְׁזָהּ הוּא. וְכִתְבָהּ לוֹ שֶׁהִיא
מִשְׁדַּכֶּת לוֹ, וְנַעֲשֶׂה שְׂמִיחָה וְרַעֲשׂ, שְׁנִמְצָא לָהּ
בֵּן גִּילָה. וְהִכִּינוּ עַל הַחֲתֻנָּה. בְּתוֹךְ כֶּךָ בָּא הַשֵּׁנִי,
וְהָיָה רֵץ גַּם־בֵּן לְשֵׁם, וְאָמְרוּ לוֹ שֶׁכִּבֵּר הִיא
מִשְׁדַּכֶּת, וְלֹא הַשְּׂנִיחַ עַל זֶה וְאָמַר שְׂאֵף־עַל־פִּי־

כן יש לו דבר שיגיד לה, שבודאי יפעל. ובא
 והגיד שירו, וסדר כל המקומות הנ"ל כסדר וגם
 נתן עוד סימן יותר. ושאלה אותו: מאין יודע
 הראשון. ולהגיד האמת לא טוב לפניו, ואמר
 שאינו יודע. ונפלא בעיניה מאד, ועמדה
 משתומם, כי גם הראשון ספר המקומות,
 ומאין יתודע לאדם סימנים הללו. אך אף-על-
 פי-כן נראה בעיניה, שזה השני הוא בן גילה,
 מאחר שראתה בו שספר כסדר וכו' כנ"ל.
 והראשון, אפשר על-פי חכמת השיר בא לו
 זאת, שהזכיר אלו המקומות. אך נשארה
 עומדת. והבחור הנ"ל, כששלחו השני, חרה
 לו גם-כן והלך אל השלישי, וספר לו גם-כן
 כנ"ל, ומסר לו עוד יותר סימנים מבהקים
 ביותר. ולפני השלישי ספר כל לבו, באשר
 שהיה לו כתב, שהיה מציר בו המקומות כנ"ל,
 כבן יציר לעצמו גם-כן על גר כל אותן
 המקומות, ויביא אליה, והשלישי נתישב גם-כן

כַּנְ"ל, שְׁאִין טוֹב לְפָנָיו, שְׂיבִיא אוֹתָהּ לְכָאן וְזוּה
הַבְּחור יִהְיֶה כָּאן, וְיִשְׁלַח גַּם־כֵּן אֶת הַבְּחור עוֹד
לְמִרְחוק יוֹתֵר, מֵאֲתִים פְּרָסָאוֹת. וְזוּה הַמְּלֻד־
הַשְּׁלִישִׁי רָץ גַּם־כֵּן לְשֵׁם דְּהִינּוּ לְקַח אֶת הַיְפֹת־
תֹּאֵר, וּבֵא לְשֵׁם, וְהִגִּידוּ לוֹ, שְׂכַבֵּר יֵשׁ כָּאן שְׁנַיִם
הַנְ"ל, וְהַשִּׁיב אֶפְ-עַל־פִּי־כֵן, כִּי יֵשׁ לוֹ דְבַר,
שְׂבוֹדָדַי יַפְעַל. וְהָעוֹלָם לֹא הָיוּ יוֹדְעִים כָּלֵל מִפְּנֵי
מָה הָיָא נִתְרַצָּה לְיֵאלוּ יוֹתֵר מֵאַחֲרִים. וּבֵא גַם
הַשְּׁלִישִׁי וְהִגִּיד שִׁירוֹ בְּסִימָנִים מְבַהֲקִים יוֹתֵר.
וְהִרְאָה הַכֶּתֶב עִם צִיּוֹר הַמְּקוֹמוֹת, וּנְבַהֲלָה מְאֹד,
אֲךָ לֹא יָכֹלָה לַעֲשׂוֹת דְּבַר, מִחֲמַת שְׁגָם הָרֵאשׁוֹן
נִרְאָה שְׂזוּהוּ, וְאַחֲר־כֵּן הַשְּׁנִי, עַל כֵּן אָמְרָה, שְׂלֹא
תֵאֱמִין, עַד שְׂיבִיאוּ לָהּ כֶּתֶב יְדוּהָ בְּעֶצְמוֹ. אַחֲר־
כֵּן נִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ הַבְּחור הַנְ"ל: עַד מָתִי יִהְיֶה
מִשְׁלַחִין אוֹתוֹ כָּכָל פַּעַם לְהִלָּן יוֹתֵר. עַל כֵּן יִשֵּׁב
עֶצְמוֹ, שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ יִנִּיחַ עֶצְמוֹ לִילֵךְ לְשֵׁם, אוֹלִי
יַפְעַל הוּא וְהָיָה הוֹלֵךְ וְסוֹכֵב, עַד שְׂבֵא לְשֵׁם,
וְאָמַר שֶׁהוּא יֵשׁ לוֹ דְבַר וְכוּ', וּבֵא וְהִגִּיד שִׁירוֹ,

וּנְתַן עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר סִימָנִים מִבְּהֻקִּים, וְהַזְכִּיר
 אוֹתָהּ שְׁלֹמֹד עִמָּהּ בְּחֶדֶר אֶחָד וְכִיּוֹצֵא בָּוָה,
 וְסִפֵּר לָהּ הַכֹּל, שֶׁהוּא שְׁלַח הַמַּלְכִּים הַגִּזְלָל,
 וְשִׁטְמֹן הַכֶּתֶב בְּאֵילָן, וְכֹל מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו, אֲבָל
 הִיא לֹא הִשְׁגִּיחָה כְּלָל עַל זֶה. וּבִדְאִי גַם
 הָרֵאשׁוֹנִים הַמַּלְכִּים הַגִּזְלָל אָמְרוּ אִיזָה טְעָמִים,
 עַל מֵה שֶׁאִין בְּיָדָם הַכֶּתֶב. וְלִהְפִּיר אוֹתוֹ בְּדִדְאִי
 אִי־אֶפְשָׁר, כִּי כָּבֵד עָבַר זְמַן רַב. וְלֹא רָצְתָה
 לְהִשְׁגִּיחַ עוֹד עַל סִימָנִים כְּלָל, עַד שֶׁיִּבְיֵאוּ לָהּ
 הַכֶּתֶב, כִּי גַם עַל הָרֵאשׁוֹן סָבְרָה שֶׁזֶהוּ בְּדִדְאִי,
 וְכֵן עַל הַשֵּׁנִי וְכוּ', עַל כֵּן לֹא רָצְתָה וְכוּ' כַּגִּזְלָל.
 וְנִתְיָשֵׁב הַבְּחוּר, שֶׁפָּאן אִי־אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שְׁהִיּוֹת
 כְּלָל, וְנִתְיָשֵׁב לְשׁוֹב וְלַחֲזוֹר לְמִקְוֹמוֹ, אֶל הַמְּדַבֵּר
 שֶׁהִיָּה בּוֹ, וְשֵׁם יִבְלָה יָמֵי חַיָּיו. וְהִיָּה הוֹלֵךְ וְסוֹבֵב
 לְהִגִּיעַ לְמְדַבֵּר הַגִּזְלָל, וְהִגִּיעַ לְשֵׁם אֶל הַמְּדַבֵּר
 הַגִּזְלָל. בְּתוֹךְ כָּל הַגִּזְלָל עָבְרוּ בֵּין כֶּד וּבֵין כֶּד כַּמָּה
 שָׁנִים, וְנִסְפְּם אֶצֶל הַבְּחוּר הַגִּזְלָל, שֶׁיִּשְׁבֵּשֵׁב שֵׁם
 בְּמְדַבֵּר וְיִבְלָה שֵׁם יָמֵי חַיָּיו, כִּפִּי מֵה שֶׁעָרַךְ בְּדַעְתוֹ

חיות האדם בעולם הזה, נחקר בדרעתו, שטוב
 לבלות כאן מספר ימיו, וישב שם ואכל וכו' כנ"ל.
ועל הים היה רוצח. והרוצח שמע שנמצא
 יפתתאר כזו בעולם, וחשב לתפסה, אף
 שהוא לא היה צריך אותה, כי היה סרים, אך
 חשק לתפסה כדי למכרה לאיזה מלך, ויקח
 בעדה הון רב, והתחיל להשתדל בזה. והרוצח
 הוא מפקר, והפקיר עצמו: אם יפעל יפעל ואם
 לאו לאו, ומה יפסיד, כי הוא מפקר בדרך
 הרוצח. והלך הרוצח וקנה סחורות רבות מאד
 מאד, רבוי מפלג מאד. גם עשה צפרים של זהב,
 והיו נעשים באמנות, שנדמה שהם חיים ממש,
 (נאטירלי) גם עשה שבילים של זהב, והיו הצפרים
 עומדים על השבילים, וזה היה בעצמו נדמה
 לחדוש, שהצפרים עומדים על שבילים, ואין
 השבילים נשברים, כי היו צפרים גדולים על פני
 היה חדוש. גם עשה בתחבולות שנדמה שהם
 מנגנים, ואחת היתה מפה ומקשקשת בלשונה,

(שְׁקוֹרִין גִּיקְנָאָקֵט), וְאַחַת הָיְתָה מְצַלְצֶלֶת בְּפִיהָ,
 (שְׁקוֹרִין גִּישׁוּיִשְׁמִיט), וְאַחַת הָיְתָה מְזַמֶּרֶת. וְהַכֹּל
 הָיָה בְּתַחֲבוּלוֹת, שֶׁהָיוּ בְּנֵי־אָדָם עוֹמְדִים שָׁם
 בְּתוֹךְ חֹדֶר שֶׁהָיָה עַל הַסְּפִינָה מֵאַחֲרֵי הַצְּפָרִים,
 וְעָשׂוּ כָּל הַנְּזָכָר לְעֵיל אוֹתָן הַבְּנֵי־אָדָם, וְנִדְמָה
 שֶׁהַצְּפָרִים בְּעֶצְמוֹן מְנַגְּנִים כִּי הָיוּ עֲשׂוּיִים עִם
 דְּרָאָטִין (חוּטֵי בַּחֵל) בְּאֲמָנוֹת, עַד שֶׁנִּדְמָה שֶׁהֵם
 בְּעֶצְמוֹן עוֹשִׂין כָּל הַנְּזָכָר לְעֵיל. וְנִסְעַ הָרוֹצֵחַ עִם
 כָּל הַנְּזָ"ל לְמַדִּינָה שֶׁהָיְתָה שָׁם בֵּת הַקִּיסָר הַנְּזָ"ל.
 וְכֹא אֶל הָעִיר שֶׁהָיְתָה שָׁם וְעָמַד עִם סְפִינָתוֹ
 בַּיָּם, וְשֶׁלִּישׁל הָאֲנְקִירֵשׁ (הַעוֹנֵן) וְעַכְבָּהּ, (שְׁקוֹרִין
 "גִּיאֲנְקִירֵט") וְדָמָה עֶצְמוֹ לְסוֹחֵר גָּדוֹל. וְהָיוּ נִכְנָסִים
 וְכֹאִים שָׁם לְקִנּוֹת אֲצֵלוֹ סְחוּרוֹת רַבּוֹת יְקָרוֹת.
 וְעָמַד שָׁם אִיזָה זְמַן, רַבַּע שָׁנָה וְיֹתֵר, וְהָיוּ
 נוֹשְׂאִים מִמֶּנּוּ סְחוּרוֹת יְפוֹת שֶׁקָּנוּ אֲצֵלוֹ, וְחִשְׁקָה
 גַּם בֵּת הַקִּיסָר לְקִנּוֹת סְחוּרָה מִמֶּנּוּ, וְשֶׁלַּחָה
 אֵלָיו, שֶׁיִּשְׂאָ סְחוּרָה אֲצֵלָהּ, וְשֶׁלַּח לָהּ שְׂאִינוֹ
 צָרִיךְ לָזֶה, לְשִׂאת סְחוּרָה לְבֵית הַקִּנּוֹה, אֶף־עַל־

פִּי שֶׁהִיא בֵּת הַקִּיסָר, וּמִי שֶׁצָּרִיךְ סְחוּרָה יָבוֹא
 אֶצְלוֹ, וְלִסְוֹחֵר, אִין מִי שֶׁיִּכְרִיחַ אוֹתוֹ עַל זֶה.
 וַיֵּשְׁבָה עֲצֻמָּה בֵּת הַקִּיסָר, שֶׁתִּלְךְ אֶצְלוֹ. וְדַרְכָּה
 הִיָּה פְּשֵׁה־לֶכְהָ בִּשְׁוֹק הַיְתָה תּוֹלָה מְכֶסֶה עַל
 פְּנֵיהָ, כְּדִי שְׁלֹא יִסְתַּכְּלוּ בָּהּ, כִּי יוֹכְלוּ בְּנֵי אָדָם
 לְפַלּוֹ וְכוּ' מִחֲמַת יַפְיָה כַּנּוֹכֵר לְעֵיל, עַל פֶּן הַיְתָה
 מְכֶסֶה פְּנֵיהָ, כַּנּוֹכֵר לְעֵיל. וְהַלְכָה בֵּת הַקִּיסָר,
 וְכִסְתָּה אֶת פְּנֵיהָ, וְלִקְחָה גַם רַעוּתֶיהָ עִמָּהּ, וְחִיל
 (שְׁקוּרִין "וּואד") הַלְךְ אַחֲרֶיהָ. וּבֵאתָה אֶל הַסְּוֹחֵר
 הַנּוֹכֵר לְעֵיל, הִינּוּ הַרוֹצֵחַ שֶׁנִּדְמָה לִסְוֹחֵר, וְקִנְיָתָה
 שֶׁם סְחוּרוֹת אֶצְלוֹ, וְהַלְכָה לָהּ. וְאָמַר לָהּ
 הַסְּוֹחֵר: אִם תְּבוֹאִי עוֹד הַפֶּעַם, אֲרֹאֶה לָךְ עוֹד
 דְּבָרִים יָפִים מְזֹה, שֶׁהֵם נִפְלְאִים מְאֹד, וַיֵּשְׁבָה
 לְבֵיתָהּ. שׁוּב פֶּעַם אַחֲרַת בְּאתָה וְקִנְיָתָה, וְהַלְכָה
 לָהּ. וְעַמֵּד שֶׁם הַרוֹצֵחַ הַזֶּה, אִיזָה זְמַן, בְּתוֹךְ כֹּךְ
 נַעֲשִׂית הַבֵּת קִיסָר הַנִּלְרֵגָה אֶצְלוֹ, נִכְנָסֶת
 וַיּוֹצֵאתָ. פֶּעַם אַחַת בְּאתָה אֶצְלוֹ, וְהַלְךְ וּפְתַח לָהּ
 הַחֲדָר שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים שָׁם הַצִּפְרִים שֶׁל זֶהָב וְכוּ'

וּרְאֵתָהּ שֶׁהוּא חֲדוּשׁ נִפְלֵא, וְרָצוּ גַם הָאֲחֵרִים,
הֵינּוּ הַחֵיִל, לִפְנֵים, וְאָמַר לָאו לָאו, זֶה אֵינִי מְרָאָה
לְשׁוּם אָדָם, רַק אֵלֶיךָ שְׁאַתָּה בֵּת הַקִּיסָר, אֲבָל
לְאֲחֵרִים אֵינִי רוֹצֶה כָּלֵל. וְנִכְנְסָה הִיא בְּעֶצְמָה,
וְהֵלֶךְ גַּם הוּא אֶל הַחֲדָר, וְנָעַל הַדֶּלֶת, וְעָשָׂה
כְּפִשׁוּטוֹ, שְׁלָקַח שֶׁק וְהִנִּיחָהּ בְּעַל־פְּרָחָה בְּתוֹךְ
הַשֶּׁק, וּפְשִׁט מִמֶּנָּה מְלַבּוּשֵׁיהָ, וְהִלְבִּישָׁם אֶת
מֵאֲטָרָאס (מֶלֶח) אֶחָד, וְכֶסֶה פָּנָיו, וְדַחְפוּ לַחוּץ,
וְאָמַר לוֹ לֵךְ. וְהַמֵּאֲטָרָאס הַזֶּה, הוּא אֵינִי יוֹדֵעַ
כָּלֵל מַה נַּעֲשֶׂה עִמּוֹ, וְתִכְרַף שְׂיִצֵּא לַחוּץ וּפָנָיו
מְכֻסָּה, וְהַחֵיִל לֹא יָדָעוּ, וְהִתְחִילוּ לֵילֵךְ עִמּוֹ מִיָּד,
כְּמִדְמָה לָהֶם שְׂזִאת הִיא הַבֵּת הַקִּיסָר. וְהוּא
הֵינּוּ הַמֵּאֲטָרָאס, הוֹלֵךְ עִם הַחֵיִל שֶׁהוּלִיכוּהוּ,
וְלֹא יָדַע הֵיכֵן הוּא כָּלֵל, עַד שֶׁבָּא לְשָׁם, לַחֲדָר
שֶׁהִיְתָה הַבֵּת קִיסָר יוֹשֶׁבֶת שָׁם, וְגָלוּ פָּנָיו וּרְאוּ
שֶׁהוּא מֵאֲטָרָאס, וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל, וְאֶת
הַמֵּאֲטָרָאס טָפְחוּ עַל פָּנָיו הַיָּטֵב הַיָּטֵב
וְדַחְפוּהוּ, כִּי הוּא אֵינִי חַיֵּב, כִּי לֹא יָדַע כָּלֵל.

וְהַרְוִצָה לָקַח אֶת הַבֵּת הַקִּיסָר, וַיֵּדַע
 שְׁבוּדָאֵי יִרְדְּפוּ אַחֲרָיו. וְהִלְדָּ מִן
 הַסְּפִינָה, וְטָמֵן עֲצָמוֹ עִמָּה בְּבוֹר שֶׁהָיָה בּוֹ מִי
 גְּשָׁמִים, עַד שִׁיעֵבֵר הָרַעֵשׁ. וְאֵת הַמַּאֲטְרָאֲסִין
 (מַלְחִים) שֶׁל הַסְּפִינָה צֹוּה שֶׁתִּכְרַף וּמִיד יַחֲתִכוּ
 הָאֲנָקִירִם (עוֹגֵן הַסְּפִינָה) וַיִּבְרָחוּ מִיד, כִּי בּוּדָאֵי
 יִרְדְּפוּ אַחֲרֵיהֶם, וּבּוּדָאֵי לֹא יִהְיוּ רוֹזְבִים אֶל
 הַסְּפִינָה מִחֲמַת הַבֵּת קִיסָר, שֶׁהֵם סְבוּרִים שֶׁהִיא
 שֵׁם בְּסְפִינָה. רַק שִׁירְדְּפוּ אֶתְכֶם, וְעַל כֵּן תִּבְרָחוּ
 מִיד, וְאִם יִשְׁיִגּוּ אֶתְכֶם, יִשְׁיִגּוּ; מַה בָּוָה. כְּדָרְדָּ
 הַרוֹצְחִים שְׂאִינָם מִשְׁגִּיחִין עַל עֲצָמָן כָּלֵל. וְכֵן
 הָיָה שֶׁנַּעֲשֶׂה רַעֵשׁ, וְרַדְּפוּ תִכְרַף אַחֲרֵיהֶם, אֲדָךְ לֹא
 מְצֹאוּהָ שָׁם. וְהַרוֹצְחַת הַחֲבִיא עֲצָמוֹ עִמָּה בְּבוֹר
 שֶׁל מִי גְּשָׁמִים, וְהָיוּ מְנַחִים שָׁם. וְהָיָה מִפְּחִיד
 אוֹתָהּ שֶׁלֹּא תִצְעַק, שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ בְּנֵי אָדָם. וְהָיָה
 אוֹמֵר לָהּ: אֲנִי מְסֻרְתִי נִפְשִׁי בְּשִׁבְלֶךְ כְּרִי
 לְתַפְסֹךְ, וְאִם אֶפְסִיד אוֹתְךָ, אֵין חַיִּי נֶחֱשָׁבִים
 אֲצִלִּי כְּלוּם, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר אֶת בִּידִי, אִם אֶחֱזוֹר

וְאֶפְסִיד אוֹתָךְ וְתִמְנַע מִמְּנִי, אֵין חַיִּי נֶחֱשָׁבִים
 אֶצְלִי מְאוּמָה כְּלָל. עַל כֵּן תִּכְרַף שְׂתַתְּנִי צְעָקָה,
 אֶחֱנֹק אוֹתָךְ מִיָּד, וַיַּעֲבֹר עָלַי מָה, כִּי אֵינִי שְׂוֵה
 בְּעֵינַי כְּלוּם. וְתִירָא לְנַפְשָׁה מִפְּנֵי הֵינוּ הַבַּת
 קִיסָר הַיְתָה יִרְאָה לְצַעֲק מִפְּנֵי אֵימַת הַרוֹצֵחַ.
 אַחֲר־כֵּן יֵצֵא מִשֵּׁם עֲמֹה, וְהוֹלִיךְ אוֹתָהּ בְּעִיר,
 וְהָיוּ הוֹלְכִים וְהוֹלְכִים, וּבָאוּ לְמָקוֹם אַחֵר, וְהִבִּין
 שְׂגָם שֵׁם מְחַפְּשִׁים, וְהַחֲבִיא עֲצָמוֹ עֲמֹה עוֹד
 בְּמִקְוֵה. וְכֵן יֵצֵא מִשֵּׁם וְהִלְךְ וְהַחֲבִיא עֲמֹה עוֹד
 בְּמָקוֹם אַחֵר, עַד שֶׁהָיָה מְחַבֵּיא עֲצָמוֹ עֲמֹה בְּכָל
 הַשְּׁבָעָה מְקוֹמוֹת, שֶׁהַחֲבִיא הַבְּעֵרְגִיר עִם אִמָּה
 כַּנְּ"ל, שֶׁהֵם הַשְּׁבָעָה עֲדִים הַנְּ"ל הֵינוּ שְׁבָעָה
 מִיְּנֵי מַיִם, שֶׁהֵם בּוֹר וּמְקוֹה וּמַעְיָן וְכוּ' כַּנְּ"ל, עַד
 אֲשֶׁר בָּא אֶל הַיָּם. וְחַפֵּשׂ שֵׁם לְמִצָּא עַל כָּל פְּנִים
 סְפִינָה קְטַמְנָה שֶׁל צִיִּדֵי דָגִים כְּדֵי לַעֲבֹר עֲמֹה.
 וּמִצָּא סְפִינָה, וְלָקַח אֶת בַּת הַקִּיסָר. וְהוּא לֹא
 הָיָה צָרִיךְ אוֹתָהּ, כִּי הָיָה סָרִים כַּנְּ"ל, אֲךָ הָיָה
 רוֹצֵחַ לְמַכְרָה לְאִיזָה מֶלֶךְ, וְהָיָה מְתִירָא פֶּן

יתְפָסוּ אוֹתָהּ מִמְּנוֹ. וְהִלְךְ וְהִלְבִּישׁ אוֹתָהּ בְּבִגְדֵי
 מַאֲטְרָאם, וְנִדְמִית לְזֹכֵר, וְעֵבֶר עִמּוֹ בַּיָּם. מִפֶּאֱן
 וְלִהְלֵאָה נִדְבָר עַל הַבַּת קִיסָר בְּלִשׁוֹן זֹכֵר, כִּי
 בְּלִשׁוֹן זֶה סֵפֶר רַבְּנֵי זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, מִחַמַּת
 שְׁהַרוּצָח הַלְבִּישׁ אוֹתָהּ כְּמוֹ זֹכֵר. וּבֵא רוּחַ
 סְעָרָה, וְנִשְׂא הַסְּפִינָה אֶל הַסֶּפֶר, וְשָׁבַר אֶת
 הַסְּפִינָה, וּבָאוּ אֶל אוֹתוֹ הַסֶּפֶר, שְׁהִיָּה מְדַבֵּר
 הַנִּ"ל, שְׁהִיָּה שֵׁם הַפְּחוּר הַנִּ"ל. בְּבוֹאֵם לְשֵׁם,
 וְהַגְּזִלָן הָיָה בְּקִי בְּדַרְכִים בְּדַרְכָּם, וְיָדַע שְׁפֶאֱן
 הוּא מְקוֹם מְדַבֵּר, שְׁאִין מַגִּיעִים הַסְּפִינֹת לְכָאן,
 עַל בֵּן לֹא הָיָה מְתִירָא כָּאן מִשׁוּם אָדָם. וְהִנִּיחָהּ
 וְהִלְכוּ הֵינּוּ הָרוּצָח וּבַת הַקִּיסָר, זֶה לְכָאן וְזֶה
 לְכָאן לְבַקֵּשׁ לָהֶם אֶכֶל, וְנִתְרַחַק מִן הַגְּזִלָן. וְהַגְּזִלָן
 הִלְךְ בְּדַרְכּוֹ, וְרָאָה וְהֵנָּה אֵינָה אֶצְלוֹ. וְהִתְחִיל
 לְצַעַק אֵלֶיהָ, וְהָיָה יִשְׁבָּה עֲצָמָה וְלֹא הִשְׁיבָה לוֹ,
 כִּי אָמְרָה: מֵאַחַר שְׁסוּפִי יִהְיֶה שְׁיִמְכֹר אוֹתִי,
 לָמָּה לִּי לְהִשְׁיב לוֹ. וְאִם יִחְזֹר וַיִּגִּיעַ אֶצְלִי, אֲשִׁיב
 לוֹ שְׂלֵא שְׁמַעְתִּי. בְּפֶרֶט כִּי אִין רְצוֹנוֹ לְהַרְגֵנִי, כִּי

הוא צָרִיךְ לְמַכַּר אוֹתִי. וְלֹא הִשִּׁיבָה אוֹתוֹ,
וְהִלְכָה לְהֵלֵן. וְהוּא, הַגִּזְלוֹן, מִחֲפֵשׁ אָנָּה וְאָנָּה
וְלֹא מִצָּאָהּ, וְהִלְךְ לְהֵלֵן וְלֹא מִצָּאָהּ. וּמִן הַסֶּתֶם
אִכְלוּהוּ חַיּוֹת רָעוֹת. וְהִיא הִלְכָה לְהֵלֵן לְהֵלֵן
וְהִיְתָה מוּצֵאת לָהּ אֵיזָה אֹכֵל. וְהִלְכָה עַד
שֶׁהִגִּיעָה אֶל הַמְּקוֹם, שֶׁהִיָּה יוֹשֵׁב שֵׁם הַפְּחוּר
הַנִּ"ל, וַיִּכְבֵּר נִתְגַּדְּלָה בְּשַׁעֲרוֹת, וְגַם הִיְתָה
לְבוֹשָׁה כְּמוֹ זָכָר, כְּבִגְדֵי מַאֲטְרָאס כְּנ"ל, וְלֹא
הִפִּירוּ זֶה אֶת זֶה. וְתִכְרַף בְּבוֹאָהּ בָּא לֹא שְׂמֵחָה,
שָׁבָא עוֹד אָדָם. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: מֵאִין בָּאת לְכָאן.
יְשִׁיבָה: הִיְתִי עִם אֵיזָה סוֹחֵר בַּיָּם וְכוּ'. שָׂאֵלָה
אוֹתוֹ: מֵאִין בָּאת אֶתָּה לְכָאן. הִשִּׁיב לָהּ: גַּם־כֵּן
עַל־יָדֵי אֵיזָה סוֹחֵר וְכוּ'. וַיִּשְׁבּוּ שֵׁם שְׁנֵיהֶם. (אִין
הַלְשׁוֹן מְדַקְדֵּק, כִּי פֶעַם הִיא נִקְרֵאת כְּלִשׁוֹן זָכָר וּפְעַם־כְּלִשׁוֹן
נִקְבָּה).

וְאַחֵר שֶׁנִּלְקַחָה בֵּת הַקִּיסָר מִן הַקִּיסָר כְּנ"ל,
הִיְתָה הַקִּיסָרִית מְקוֹנְנֶת וּמִכָּה רֵאשָׁה
כְּפִתֵל עַל אֲבֵדֶת בִּתְהָ, וְהִיְתָה מְצַעֲרֶת בְּדַבְרִים

מָאד אֶת הַקִּיסָר, שְׁעַל־יָדַי גִּסּוֹתוֹ אֶבֶד אֶת
הַבְּחוּר הַנַּ"ל, וְעַתָּה אֶבֶד בְּתָם. וְאָמְרָה: הֲלֹא
הִיא הִיְתָה כָּל הַמּוֹל וְהַצְּלָחָה שְׁלֵנוּ, וְאֶבְדְּנוּ
אוֹתָהּ. וּמָה יֵשׁ לִי עוֹד הַיּוֹם. וְהִיְתָה מְצַעֲרַת
אוֹתוֹ מָאד. וּבּוֹדֵאֵי גַם אֵלָיו בְּעֵצְמוֹ הִיָּה צָר מָאד
עַל אֲבִידַת בְּתוֹ, וְעוֹד הִיְתָה הַקִּיסָרִית מְצַעֲרַת
וּמְכַעֲסַת אוֹתוֹ מָאד, וְנַעֲשׂוּ קַטְמוֹת וּכְעָסִים
בֵּינֵיהֶם, וְהִיְתָה מְדַבֶּרֶת לוֹ דְּבָרִים רָעִים עַד
שֶׁהַכְּעִיסָה אוֹתוֹ מָאד, עַד אֲשֶׁר אָמַר לְשַׁלְּחָהּ.
וְהוֹשִׁיב דֵּינִים, וּפָסְקוּ לְשַׁלְּחָהּ, וְשַׁלְּחוּהָ (שְׁקוּרִין
"פֶּאָר שִׁיקָט"). אַחֲר־כֵּן הָיָה הַקִּיסָר שׁוֹלַח
לְמַלְחָמָה וְלֹא הָיָה מְצַלִּיחַ, וְהָיָה תּוֹלָה הַדְּבָר
בְּאִיזָה יַעֲדִנְרֵאל (שֶׁר), שְׁבִשְׁבִיל שְׁעֵשִׂית כֵּן,
עַל־יָדַי זֶה אֲבִדְתָּ הַמְּלַחְמָה, וְשַׁלַּח אוֹתוֹ. אַחֲר־
כֵּן שַׁלַּח עוֹד לְמַלְחָמָה וְלֹא הִצְלִיחַ, וְשַׁלַּח עוֹד
יַעֲדִנְרֵאלִין הֵינּוּ פֶר שִׁיקָט (גִּירוּשׁ), וְכֵן שַׁלַּח כַּמָּה
יַעֲדִנְרֵאלִין. וְרָאוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה שְׁעוֹשָׂה דְּבָרִים
זָרִים: בְּתַחֲלָה שַׁלַּח הַקִּיסָרִית, אַחֲר־כֵּן

יַעֲדֵנִירָאֵלַיִן. וַיֵּשְׁבוּ עִצְמוֹן, אֶפְשָׁר לְהַפְדֵּי: לְשַׁלַּח
 אַחֲרֵי הַקִּיסָרִית וְאוֹתוֹ יִשְׁלַחוּ, וְהַקִּיסָרִית תִּנְהַג
 הַמְדִינָה. וְכֵן עָשׂוּ, וַיִּשְׁלַחוּ אֶת הַקִּיסָר, וְהַשִּׁיבוּ
 אֶת הַקִּיסָרִית, וְהָיָא נְהַגָה הַמְדִינָה. וְהַקִּיסָרִית
 שְׁלַחָה תִּכְרַף לְהַחְזִיר אֶת הַבְּרַגְיִיר עִם אִשְׁתּוֹ
 הַבְּעֵר־גִּירִין. וְהַכְּנִיסָה אוֹתוֹ בְּפִלְטִין (ארמונות)
 שְׁלָהּ. וְהַקִּיסָר, כְּשֶׁהָיָה נִשְׁלַחַת, עָמַד וּבִקֵּשׁ
 מִהַמּוֹלִיכִים אוֹתוֹ שְׁיִנְיַחוּהוּ, כִּי אֶף־עַל־פִּי־כֵן
 הָיִיתִי קִיסָר שְׁלַכְכֶם, וּבֹדַאי עָשִׂיתִי לָכֶם טוֹבוֹת,
 עַתָּה חֲנוּנִי נָא בְּזֹאת וְהִנִּיחוּ אוֹתִי לַיְלָךְ, כִּי
 בֹדַאי לֹא אָשׁוּב אֶל הַמְדִינָה עוֹד וְאִין לָכֶם
 לְהַתִּירָא. הִנִּיחוּ לִי וְאֵלֶךְ וְאֶהְיֶה עַל כָּל פְּנִים
 חֹפְשֵׁי יְמֵי חַיֵּי שִׁישׁ לִי לְחַיּוֹת. וְהִנִּיחוּ אוֹתוֹ, וְהָיָה
 הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ. בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים,
 וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ הַקִּיסָר, וּבָא עַל הַיָּם. וְנִשְׂא
 גַם־כֵּן הָרוּחַ אֶת הַסְּפִינָה, וּבָא גַם־כֵּן אֶל הַמְדַבֵּר
 הַנִּ"ל, עַד שֶׁבָּא אֶל הַמְּקוֹם שְׁיִוָּשְׁבִים שָׁם אֱלוֹ
 הַשָּׁנִים הַנִּ"ל הִינּוּ הַבְּחוּר כֵּן הַבְּעֵר־גִּיר וּבִתּוֹ

הִיפְתַּת־תֶּאֶר, שְׁלֹבוּשָׁה בְּבִגְדֵי זָכָר כַּנְּל, וְלֹא
הִכִּירוּ זֶה אֶת זֶה, כִּי כָּבֵד נִתְגַּדֵּל הַקִּיסָר
בְּשַׁעֲרוֹת, וְכָבֵד עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים. וְכֵן הֵם גַּם־כֵּן
כָּבֵד נִתְגַּדְּלוּ בְּשַׁעֲרוֹת כַּנְּל. וְשִׂאֵלוֹ אוֹתוֹ: מֵאִן
בָּאתָ לְכָאן? וְהֵשִׁיב לָהֶם: עַל יְדֵי סוּחַר וְכוּ'. וְכֵן
הֵם הֵשִׁיבוּ לוֹ וְכוּ'. וַיֵּשְׁבוּ שֵׁם אֵלּוּ הַנְּל יַחַד,
וְהָיוּ אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים כַּנְּל, וְהָיוּ מְגַנְּגִים בְּכָל־
שִׁיר, כִּי כָּלֵם הָיוּ יְכוּלִים לְנַגֵּן, כִּי זֶה קִיסָר, וְכֵן
הֵם יָכְלוּ גַם־כֵּן לְנַגֵּן כַּנְּל, וְהוּא הַבְּחֹר הַנְּל
הָיָה הַ"בְּרִיָּה" (זריו ומוצלו) בֵּינֵיהֶם, כִּי כָּבֵד הָיָה
שֵׁם מְכָבֵד, וְהָיָה מֵבִיא לָהֶם בָּשָׂר וְאָכְלוּ וְהָיוּ
שׁוֹרְפִים שֵׁם עֵצִים, שֶׁהָיוּ יְקָרִים מִן זֶהב בִּישׁוּב,
וְהָיָה אוֹתוֹ הַבְּחֹר הַנְּל מוֹכִיחַ לָהֶם, לְשׁוֹן
הוֹכְחָה וּבְרֹר דְּבָרִים, שְׁפָאן טוֹב לְבָלוֹת יְמֵי
חַיֵּיהֶם כִּפִּי הַטוֹב שֵׁישׁ לְבִנְי־אָדָם בְּעוֹלָם בִּישׁוּב,
טוֹב לְפָנֵיהֶם לֵישֵׁב כָּאן לְבָלוֹת כָּאן יְמֵי חַיֵּיהֶם.
שִׂאֵלוֹ אוֹתוֹ: מַה טוֹב הָיָה לָךְ, שִׂאתָה אוֹמֵר
שְׁפָאן טוֹב יוֹתֵר לְפָנֶיךָ? הֵשִׁיב לָהֶם וְסִפֵּר

לפניהם מה שעבר עליו, שהיה בן בערגיר וכו',
עד שבא לכאן, ומה היה לו בזה שהוא בן
בערגיר, שהיה לו כל טוב גם כאן יש לו כל
טוב. והוכיח להם, שטוב לבלות כאן ימי חייהם.
שאלו הקיסר הזה הנ"ל: השמעת מאותו
הקיסר. השיב לו ששמע. שאל אותו על היפת-
תאר אם שמע ממנה. השיב לו גם-כן: הן.
והתחיל הבחור להתרגז ואמר: זה הרוצח! הינו
אותו הקיסר הנ"ל שדברו ממנו, כי הוא לא ידע
שזה שמדבר עמו הוא הוא הקיסר בעצמו. והיה
הבחור אומר בכעס בחורק בשניו עליו, ואמר
בכעס: זה הרוצח. ושאלו הינו זה הקיסר,
שנדמה לאיש אחר, שאל להבחור: מפני מה
הוא רוצח? השיב לו: בשביל אכזריות שלו
וגסותו באתי לכאן. שאלו: ואיך? וישב עצמו
הבחור שבכאן אין לו ממי להתירא, והגיד לו
וספר לו כל אותו המאורע שעבר עליו. נראין
הדברים שבתחלה לא ספר לו גוף המעשה, רק

שְׁהִיָּה בֶן בְּעֶרְגָּיִר. שְׁאֵלוֹ: אִם הָיָה זֶה הַקִּיסָר בָּא
 לְיָדְךָ הָיִיתָ נוֹקֵם בּוֹ עֲכָשׂוּ? הֵשִׁיב לוֹ: לֹא, כִּי
 הוּא הָיָה רַחֲמָן, אֲדַרְבָּא, הָיִיתִי מִפְּרָנְסוֹ כְּמוֹ
 שְׂאֵנִי מִפְּרָנִים אוֹתָךְ. שׁוּב הִתְחִיל הַקִּיסָר
 לְהִתְאַנֵּחַ וּלְגַנֹּחַ: כִּמָּה שִׁיבָה רָעָה וּמָרָה
 לְהַקִּיסָר הַזֶּה, כִּי שָׁמַע שֶׁהִיפֵת־תָּאֵר שְׁלוֹ
 נָאבְדָה, וְהוּא נִשְׁלַח. וַיֹּאמֶר עוֹד אוֹתוֹ הַבְּחוּר:
 בְּשִׁבִיל אֲכֹזְרִיּוֹתוֹ וְגִדְלוֹת שְׁלוֹ אֶבֶד אֶת עֲצָמוֹ
 וְאֶת בָּתוֹ, וְאֲנִי נִשְׁלַכְתִּי לְכָאן. הִכַּל עַל־יָדוֹ.
 שְׁאֵלוֹ עוֹד הֵינּוּ הַקִּיסָר לְהַבְּחוּר: אִם הָיָה בָּא
 לְיָדְךָ, הָיִיתָ נוֹקֵם בּוֹ? הֵשִׁיב לוֹ: לֹא, אֲדַרְבָּא,
 הָיִיתִי מִפְּרָנְסוֹ מִמַּשׁ כְּמוֹ שְׂאֵנִי מִפְּרָנִים אוֹתָךְ.
 וַיִּתְּוֹדַע הַקִּיסָר אֵלָיו וְהוֹדִיעֵנו, שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ הוּא
 הַקִּיסָר הַנִּזְכָּר וְיָמָה שְׁעָבַר עָלָיו וְכוּ'. וְנִפְּלַ עָלָיו
 הַבְּחוּר הַנִּזְכָּר, וְחִבְּקוֹ וַיִּנְשָׁקוֹ. וְהִיא הֵינּוּ הִיפֵת־
 תָּאֵר, שֶׁהִיָּתָה גַם־בֶּן שָׁם, רַק שֶׁהִיָּתָה גְדָמִית
 לְזָכַר, שֶׁמָּעָה כָּל זֹאת מָה שְׁאֵלוֹ מִדְּבָרִים זֶה
 לְזֶה.

וְהַבְּחֹרֶר הַנִּ"ל הָיָה דְרָבּוֹ לְיִלְדָּה בְּכָל יוֹם,
 וְעָשָׂה לוֹ סִימָן בְּשִׁלְשָׁה אֵילָנוֹת, כִּי
 הָיָה שָׁם אֲלֵפֵי אֲלָפִים אֵילָנוֹת, וּבִקֵּשׁ שָׁם הַכֶּתֶב
 הַנִּ"ל הֵינּוּ בְּשִׁלְשָׁה אֵילָנוֹת מֵהֶם, וְעָשָׂה בָּהֶם
 סִימָן כְּדֵי שְׁלֹמֹחַר לֹא יִצְטָרֵף לְבִדָּק וּלְחַפֵּשׂ בְּאֵלוֹ
 הַשְּׁלִשָּׁה אֵילָנוֹת, כִּלְי הָאֵי וְאוֹלֵי יִמְצָא אוֹתוֹ
 הַכֶּתֶב הַנִּ"ל. וּכְשֶׁהָיָה חוֹזֵר מִשָּׁם, הָיָה בָּא עִם
 עֵינָיִם בְּכוֹיּוֹת מִחֻמַּת שְׁהִיָּה בּוֹכָה בְּשִׁפְקָשׁ וְלֹא
 מִצָּא. שָׁאֵלוּ אוֹתוֹ: מָה אַתָּה מְבַקֵּשׁ בְּאֵלוֹ
 הָאֵילָנוֹת כִּנִּ"ל וְאַחֲר־כֵּן אַתָּה חוֹזֵר וְעֵינֶיךָ
 בְּכוֹיּוֹת. הִשִּׁיב לָהֶם וְסִפֵּר לָהֶם כָּל אוֹתוֹ
 הַמְעֻשָּׂה, שֶׁבֶת הַקִּיסָר שְׁלַחָה לוֹ כֶּתֶב וְכוּ' וְטָמַן
 אוֹתוֹ בְּאֵלוֹ אֵילָנוֹת, וּבֵא רוּחַ סְעָרָה וְכוּ' כִּנִּ"ל,
 וְעַתָּה הוּא מְבַקֵּשׁ, אוֹלֵי יִמְצָא. אָמְרוּ לוֹ: לְמַחֵר
 כְּשֶׁתִּלְדָּה לְבִקֵּשׁ גִּלְדָּה גַם־כֵּן עִמָּךְ, אוֹלֵי נִמְצָא
 אֲנַחְנוּ אוֹתוֹ הַכֶּתֶב. וְכֵן הָיָה, וְהִלְכוּ הֵם עִמוֹ גַם־
 כֵּן, וּמִצָּאָה הַבֶּת קִיסָר אֶת אוֹתוֹ הַכֶּתֶב בְּאֵילָן,
 וּפְתַחָה אוֹתוֹ וּרְאָתָה שֶׁהוּא כֶּתֶב־יָדָה מִמֶּשׁ.

חֲשָׁבָה בְּדַעְתָּהּ: אִם תִּגִּיד לוֹ תִכְרַף שֶׁהִיא הִיא,
כְּשֶׁתִּחְזֹר וְתִפְשֹׁט אֵלָיו הַמְּלַבּוּשִׁים וְתִחְזֹר לְיַפְיָהּ,
וְתִהְיֶה שׁוֹב יַפְת־תֹּאֵר כְּמִקְדָּם, יוֹכֵל לִפְלֹל וּלְגֹעַ,
וְהִיא רוֹצָה שֶׁיְהִיָּה בְּכִשְׁרוֹת בְּדַת. וְהִלְכָה
וְהִחְזִירָה לוֹ הַכֶּתֶב, וְאָמְרָה לוֹ שִׁמְצֵאָה הַכֶּתֶב,
וְתִכְרַף נָפֶל חֲלָשׁוֹת, וְהַחֲיוּ וְהַבְּרִיאוּ אוֹתוֹ, וְהִיָּה
יַבְיָעֵיהֶם שֶׁמָּחָה גְדוֹלָה. אַחֲר־כֵּן אָמַר אוֹתוֹ
הַבְּחֹר: לָמָּה לִּי הַכֶּתֶב; הֵיכֵן אִמְצֵאָה; כִּי
בְּהַכְרַח הִיא עֲכָשׁוּ אֵצֶל אִיזָה מְלֹךְ וְלָמָּה לִּי
זֹאת; אֲבָלָה כָּאֵן יָמֵי חַיֵּי. וְהִשִּׁיב לָהּ הַכֶּתֶב וְאָמַר
לָהּ: הֵא לָךְ הַכֶּתֶב, וְתִלְךְ וְתִשְׁאַנֶּה כִּי הִיא
גְדָמִית לְזָכַר כִּנּוּ"ל. וְרָצְתָה לִילְךְ, וּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ
שֶׁיִּלְךְ עִמָּה גַם־כֵּן, כִּי הוּא בּוֹדָאֵי יִקַּח אוֹתָהּ,
וְהִיָּה הַטּוֹב הַהוּא, אֲשֶׁר יִהְיֶה לִּי, אִתְּךָ לָךְ חֵלֶק
גַם־כֵּן, הֵינּוּ שֶׁהַבַּת קִיסַר שֶׁנְּדָמִית לְזָכַר אִמְרָה
אֶל הַבְּחֹר, שֶׁלֹּא יָדַע שֶׁהִיא בְּעֵצְמָה הִיא הַיַּפְת־
תֹּאֵר הַנּוּ"ל, שֶׁיִּלְךְ עִמּוֹ גַם־כֵּן, וְהוּא בּוֹדָאֵי יִקַּח
אֶת הַיַּפְת־תֹּאֵר וְיִיטֵב עִם הַבְּחֹר גַם־כֵּן. וְהַבְּחֹר

רָאָה שֶׁהוּא אִישׁ חָכָם הִינוּ הִבַּת קִיסָר שְׁאֲנוּ
 מִדְּבָרִים עָלֶיהָ בְּלִשׁוֹן זָכָר כַּנִּל, וּבִוּדָּאֵי יִשְׁיג
 וַיִּקַּח אוֹתָהּ, וַנְּתַרְצָה לִילָךְ עִמּוֹ. וְהַקִּיסָר הַנִּל
 הָיָה נִשְׁאָר לְבִדּוֹ, כִּי הוּא הָיָה יָרָא לָשׁוּב אֶל
 הַמְּדִינָה, וּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ שְׁיִלָּךְ גַּם־כֵּן, כִּי מֵאַחֵר
 שֶׁהוּא יָשׁוּב וַיִּקַּח הַיִּפְתָּת־תָּאֵר, אֵינן לוֹ אִמָּה עוֹד
 כִּי יַחֲזוֹר הַמְּזוּל, וַיּוּכַל לְהִשְׁיבוֹ גַּם־כֵּן. וְהִלְכוּ אֵלָיו
 הַשְּׁלֹשָׁה יַחַד, וְשָׁכְרוּ לָהֶם סְפִינָה, וּבָאוּ אֶל
 הַמְּדִינָה, שִׁיּוּשְׁבַת שֵׁם הַקִּיסָרִית, וּבָאוּ אֶל אוֹתוֹ
 הָעִיר, שֶׁהִיא יוֹשְׁבַת שֵׁם, וְהַעֲמִידוּ הַסְּפִינָה.
 וַיִּשְׁבָּה עֲצָמָה בַּת הַקִּיסָר: אִם תּוֹדִיעַ תִּכְרַךְ
 לְאִמָּה שְׁבֹאתָהּ, תּוּכַל לְגֹעַ. וְשִׁלַּחָהּ אֶצְלָהּ,
 כַּאֲשֶׁר שְׁנַמְצָא אִישׁ, שִׁיּוֹדַע יָדִיעָה מִבְּתוּהָ. אַחֲר־
 כֵּן הִלְכָה בַּעֲצָמָה וְסַפְּרָה לְהַקִּיסָרִית כָּל מָה
 שֶׁעָבַר עַל בְּתוּהָ, וְסַפְּרָה לָהּ כָּל הַמַּעֲשֵׂה,
 וּלְבִסּוֹף אָמְרָה לָהּ: וְהִיא גַּם־כֵּן בְּכָאן. אַחֲר־כֵּן
 אָמְרָה לָהּ הָאִמָּת: אֲנִי אֲנִי הִיא. וְהוֹדִיעָה לָהּ
 שְׁגָם הַחֲתָן שְׁלָהּ, כֵּן הַבְּעֵרְגִיר, הוּא גַּם־כֵּן בְּכָאן,

אֶךְ אָמְרָה לָהּ, שְׂאִינָה רוֹצָה בְּאֶפֶן אַחֵר, רַק
 שְׂשִׁיבוּ אֶת אָבִיָּה הַקִּיסָר לְמִקוֹמוֹ, וְאָמְרָה לֹא
 הִיְתָה מְרִיצִית לָזֶה כָּלֵל, כִּי חָרָה לָהּ עָלָיו מְאֹד,
 עַל שֶׁבִשְׂבִּילוֹ הָיָה כָּל הַנְּ"ל. אֶךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן
 הִכְרַחָה לְמַלְאוֹת רִצּוֹן בְּתָהּ. וְרִצּוֹ לְהִשְׁיבוּ,
 וַיִּבְקְשׁוּ וְהִנֵּה אֵין הַקִּיסָר נִמְצָא כָּלֵל, וְהַגִּידָה לָהּ
 בְּתָהּ שְׂגָם הוּא בְּכֹאן, וְהִיְתָה הַחֲתָנָה. וְהִשְׁמַחָה
 בְּשָׂלְמוֹת. וְהַמְּלוּכָה וְהַקִּיסָרִית קִבְּלוּ הַזּוּג הַזֶּה
 (הַיִּפְתָּחֵתֵּאֵר וּבֵן הַבְּעֵרֵגֵר לְקִיסָר) וּמְלָכוּ בְּכַפָּה.

ג אַחֲר־כֵּן לֹא הָיָה לְהַקִּיסָר הַזֶּקֶן גְּדֻלָּה, כִּי
 הַכֵּל הָיָה עַל־יָדוֹ. הַבְּעֵרֵגֵיר הָיָה לוֹ גְּדֻלָּה
 מְאֹד, כִּי הוּא אָבִי הַקִּיסָר, שֶׁהוּא הָעֵקֶר.
 הַמַּאֲטָרָאִים טָפְחוּ מִפָּחוּ אוֹתוֹ עַל פְּנָיו וְדַחְפוּהוּ.

בְּלוֹט בְּתִיב (בְּרֵאשִׁית י"ט, י"ז): "הַהֲרָה הַמְּלֵט" הִינּוּ בְּעֵרֵגֵיר, וּמִמֶּנּוּ
 נוֹלַד מִשִׁית, שְׂיָבוֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

יִשְׂרָאֵל הָיָה לָהֶם סִימָנִים בְּמִצְרַיִם: "פֶּקֶד פְּקֻדָּתַי" (שְׁמוֹת ג', טו),
 כִּי שְׂיֵאמֶר לָהֶם זֶה הַלְּשׁוֹן, הוּא הַגּוֹאֵל. וְהַדְּבַר תְּמוּזָה:
 מֵאַחֵר שְׂיִדְעוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מוֹדָה, אִם־כֵּן מַהוּ הַסִּימָן. אַפְשָׁר לֹא נִמְסָר

אֵלָא לְהִזְקֵנִים. וְגַם עַל הַגּוֹאֵל הָאֲחֵרוֹן בְּוֵדָאֵי יֵשׁ סִימָנִים.
מִשִּׁיתָ יִגִּיד לְיִשְׂרָאֵל כֹּל מָה שְׁעֵבֵר עַל יִשְׂרָאֵל בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם עַל
 כֹּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפִרְמָתָא.

תָּמַר אֲבָרְהָ גַם־כֵּן הַסִּימָנִים, כַּמּוֹכָא בְּמִדְרָשׁ (מִדְרָשׁ־רַבָּה פְּרָשָׁת
 בְּרֵאשִׁית פְּרָשָׁה פ"ה י"ב. ועיין בילקוט מעם לועז). גַּם כִּשְׁהִיתָה יוֹצֵאת
 לְשָׂרְפָה, בָּא תַסְמָ"ד־מ"ם וְהִרְחִיק מִמֶּנָּה הַסִּימָנִים, וּבָא גְבֻרֵי־אֵל
 וְקִרְבָּן כְּמוֹ שְׁנֵאמַר בְּמִדְרָשׁ, וּמִמֶּנָּה נוֹלַד מִשִּׁיתָ, שְׂיָבוֹא בְּמַהֲרָה
 בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

בְּעֵינַיִן הַמְּבֹאֵר בְּמַעֲשֵׂה זֶה, שְׂפָל אֶחָד בָּא עִם שִׁיר שֶׁל חֶשֶׁק,
 וְלִקְצָתָם וְכו'. הַנְּמַשֵּׁל מוֹבֵן שְׂכָמוֹ כֵּן כַּמָּה גְּדוֹלִים
 עוֹשִׂים מָה שְׁעוֹשִׂים, וְכֹל אֶחָד אוֹמֵר שִׁירִים וְכִיּוֹצֵא וְרוֹצִים לְהַשִּׁיג
 תְּכֵלִית הַמְּבֹקֵשׁ, וְאֵין מִי שְׂזוֹכָה לְעַקֵּר הַתְּכֵלִית הָאֲמִתִּי בְּשִׁלְמוֹת,
 כִּי אִם הָרְאוּי לָזֶה. וְלִקְצָתָם מְשִׁיבִים עַל יְדֵי שְׁלִיחַ אוֹ מַאֲחֹרֵי
 הַכֶּתֶל, אוֹ שְׂמֵרָאִים לָהֶם פְּנִים וְכו', כַּמְּבֹאֵר בְּהַמְעֵשֶׂה הַנ"ל. אֵד
 לְסוּף, הֵינּוּ בְּשִׂמְסוֹת־לְקִים, מְשִׁיבִים לָהֶם שְׁעָדִין לֹא עָשׂוּ כְּלוּם וְכו',
 כְּמוֹ שְׂפָתוֹב שֶׁם בְּמַעֲשֵׂה סוּף הַתְּשׁוּבָה שְׂמֹשִׁיבָה הַיִּפְתָּת־תֹּאֵר עֵינַיִן
 שָׁם, עַד שְׂיָבוֹא הַמְּנַהִיג הַנְּכוֹן וְכו'.

מעשה יא

מִן מֶלֶךְ וּבֵן שִׁפְחָה שֶׁנֶּחֱלָפוּ

עֲשֵׂה בְּמֶלֶךְ אֶחָד, שֶׁהִיְתָה
שִׁפְחָה אֶחַת בְּבֵיתוֹ, שֶׁהִיְתָה
מְשֻׁמֶשֶׁת אֶת הַמְּלָכָה.
וּמִסְתַּמָּא מִבְּשַׁלַּת אֵינָה
רְשָׁאָה לְכַנֵּס אֶל הַמֶּלֶךְ, אִךְ
הִיְתָה אֵיזָה שִׁפְחָה מְשֻׁרְתָת
קַמְנָה בְּמַעֲלָה, וְהִגִּיעַ זְמַן לְדַתָּה שֶׁל הַמְּלָכָה. וְגַם
הַשִּׁפְחָה הַזֹּאת הִגִּיעַ זְמַן לְדַתָּה בְּאוֹתוֹ הָעֵת.
וְהִלְכָה הַמִּיֻּלְדֶת וְהַחֲלִיפָה הַיּוֹלְדוֹת, לְמַעַן תִּרְאֶה
מָה יִצְמַח מִזֶּה וְאִיךְ יִפְלֵ דְבָר. וְהַחֲלִיפָה הַיּוֹלְדוֹת,
וְהַנִּיחָה בֶּן הַמֶּלֶךְ אֶצֶל הַשִּׁפְחָה וּבֵן הַשִּׁפְחָה אֶצֶל

הַמְלִכָּה. וְאַחֲרֵיכֵן הִתְחִילוּ אֵלּוּ הַבָּנִים לְהִתְגַּדֵּל.
 וּבֶן הַמֶּלֶךְ הָיָה זֶה שֶׁנִּתְגַּדֵּל אֵצֶל הַמֶּלֶךְ, כִּי הָיוּ
 סוֹבְרִים, שֶׁהוּא בֶן הַמֶּלֶךְ, הָיוּ מְגַדְלִים אוֹתוֹ
 מִמַּעַל לְמַעַל, עַד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ וְגָדוֹל, וְהָיָה
 "בְּרִיָּה" גְדוֹלָה (זריו ומוצלה). וְגַם אוֹתוֹ בֶן הַשִּׁפְחָה
 הָיָה בֶן הַמֶּלֶךְ בְּאֵמֶת, אֵךְ נִתְגַּדֵּל אֵצֶל הַשִּׁפְחָה
 כִּנְ"ל, נִתְגַּדֵּל בְּבֵיתוֹ. וְשֵׁנִיהֶם הָיוּ לוֹמְדִים יַחַד
 בְּחֹדֶר אֶחָד. וְזֶה הֵבֵן מֶלֶךְ הָאֲמֹתִי, שֶׁנִּקְרָא בֶן
 הַשִּׁפְחָה, הָיָה טָבְעוֹ נִמְשָׁךְ לְנַמוֹס הַמְלָכוֹת, אֵךְ
 שֶׁהָיָה נִתְגַּדֵּל בְּבֵית הָעֶבֶד. וְלִהְפֹּךְ, בֶּן הַשִּׁפְחָה,
 שֶׁנִּקְרָא בֶן הַמֶּלֶךְ, הָיָה טָבְעוֹ נִמְשָׁךְ לְנַמוֹס אַחֵר,
 שְׁלֹא בְנַמוֹס הַמֶּלֶךְ, אֵךְ שֶׁהָיָה נִתְגַּדֵּל בְּבֵית
 הַמֶּלֶךְ, וְהָיָה מִכְרָח לְהִתְנַהֵג בְּנַמוֹס הַמְלָכוֹת,
 שֶׁהָיוּ מְגַדְלִים אוֹתוֹ בְּנַמוֹס זֶה.

וְהַמִּילָדָת הַנְ"ל, מִחֲמַת שְׁנָשִׁים דְּעֵתָן קְלוֹת,
 הִלְכָה וְגִלְתָּה הַסּוּד לְאַחַד, אֵיךְ
 שֶׁחֲלִיפָה הַבָּנִים כִּנְ"ל, וְחִבְרָא חִבְרָא אֵית לָהּ

(ולחבר יש חבר), עד שנתגלה הסוד מאחד לחברו, כדרך העולם, עד שהיו העולם מרננים בזה, איך שנחלף הבן מלך. אבל אין רשאים לדבר מזה, שלא יתגלה למלך, כי בודאי אין רשאים שידע המלך מזה, כי מה יעשה המלך בזה כי אין תקנה לזה, כי אי־אפשר להאמין, אולי הוא שקר. ואיך אפשר לחזור ולהחליף. ועל כן בודאי אסור להם לגלות זאת למלך. רק העם היו מרננים ביניהם על זה.

ויהי היום, והלך אחד וגלה הסוד באזני הבן מלך, איך שאומרים עליו שנחלף כנ"ל, אך אי־אפשר לך לחקור על זה, כי אין זה כבודך, ואי־אפשר לך לחקור זאת כלל. אך הודעתני לך זאת, כי אולי יהיה קשר בנגד המלוכה, ויוכל הקשר להתחזק על־ידי־זה, כי יאמרו, שהם לוקחים לעצמם הבן מלך למלך, הינו אותו שאומרים עליו שהוא הבן מלך האמתי כנ"ל, על כן אתה צריך לחשב מחשבות

על הבן הנ"ל להעבירו. כל זה הוא דברי אותו
 האיש שגלה הסוד לכן השפחה, הנקרא בן
 המלך. והלך זה הבן מלך הינו זה שנקרא בן
 מלך, והכלל: בכל מקום שזוכר פאן בן המלך
 סתם, הפונה על הנחלף, הינו שהוא באמת בן
 השפחה, רק שנקרא בן המלך, כי נתגדל אצל
 המלך כנ"ל. וכן בבן השפחה במקום שזוכר בן
 השפחה. רק במקום שזוכר בן המלך האמת או
 בן השפחה האמת, אז הפונה על האמת
 לאמתו, והתחיל לגרם רעות לאבי הבן הנ"ל
 אשר באמת הוא אביו כנ"ל, ושם עינו להיות
 רובה בו רעות תמיד. והיה תמיד גורם לו רעות,
 רעה אחר רעה, כדי שייכרח לעקר עם בנו. וכל
 זמן שהיה המלך חי עדין, לא היה לו ממשלה
 כל-כף, אף-על-פי-כן היה גורם לו רעות. ואחר-
 כך נזקן המלך ומת, ולקח הוא את המלוכה
 הינו הבן השפחה שנחלף ונקרא עתה בן מלך
 כנ"ל, ואז עשה רעות יותר לאבי הבן הנ"ל,

רָעָה אַחַר רָעָה. וְהָיָה עוֹשֶׂה בְּדַרְדָּר עֲרֻמָּה, בְּאִפְן
 שְׁלֹא יִבְיֵנוּ הָעוֹלָם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לוֹ רָעוֹת, כִּי אֵין
 זֶה נָאֵה בְּפָנֵי הַהֶמוֹן, רַק הָיָה מַעֲלִים הַדָּבָר וְגָרַם
 לוֹ רָעוֹת תָּמִיד, וְהִבִּין אָבִי הַבֵּן הַנִּלְ"ל שֶׁהוּא
 עוֹשֶׂה לוֹ רָעוֹת בְּשִׁבִיל הָעֲנָן הַנִּלְ"ל, וְעָנָה וְאָמַר
 לְבָנֹו הֵינֹו בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּאַמֶּת, אֲךָ עַל־יְדֵי הַחֲלוּף
 נִדְמָה שֶׁהוּא בָּנֹו, וְסֵפֶר לוֹ כָּל הָעֲנָן. וְאָמַר לוֹ
 שְׂיֵשׁ לוֹ רַחֲמָנוֹת גָּדוֹל עָלָיו. כִּי מִמָּה נִפְשָׁד: אִם
 אֶתָּה בְּנִי, בּוֹדָאֵי יֵשׁ לִי רַחֲמָנוֹת עֲלֶיךָ. וְאִם אֶתָּה
 בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּאַמֶּת, בּוֹדָאֵי הַרַחֲמָנוֹת גָּדוֹל בְּיוֹתֵר
 עֲלֶיךָ, כִּי הוּא רוֹצֵה לְהַעֲבִיר אוֹתְךָ לְגַמְרֵי חַס
 וְשָׁלוֹם, עַל בֶּן אֶתָּה מִכָּרַח לְעֵקֶר מִכָּאֵן. וְהוֹרַע
 בְּעֵינָיו הַדָּבָר מְאֹד. אֲךָ הַמֶּלֶךְ הַנִּלְ"ל הֵינֹו זֶה
 שֶׁנַּעֲשֶׂה מֶלֶךְ תַּחַת אָבִיו, כִּי נִדְמָה שֶׁהוּא הַבֵּן
 מֶלֶךְ, מִחֲמַת הַחֲלוּף, הָיָה רוֹבֵה לוֹ בְּכָל פַּעַם
 חֲצִי רָעָתוֹ, זֶה אַחַר זֶה. וְנִתְיָשֵׁב הַבֵּן הַנִּלְ"ל לְעֵקֶר
 מִשָּׁם. וְנִתֵּן לוֹ אָבִיו מִמֶּזֶן הַרְבֵּה וְהִלָּךְ לוֹ. וְחָרָה
 לוֹ הַדָּבָר מְאֹד, לִבֵּן הַנִּלְ"ל אֲשֶׁר הוּא בְּאַמֶּת בֶּן

הַמֶּלֶךְ, עַל אֲשֶׁר נִתְגַּרֵּשׁ מִמְּדִינַתוֹ בְּחָנָם, כִּי
הִסְתַּכַּל בְּעַצְמוֹ: לָמָּה וְעַל מַה מִּגִּיעַ לִי זֹאת
לְהִתְגַּרֵּשׁ. אִם אֲנִי בֶן הַמֶּלֶךְ, בּוֹדֵאֵי אֵינּוּ מִגִּיעַ לִי
זֹאת, וְאִם אֵינִי בֶן הַמֶּלֶךְ, גַּם־כֵּן אֵינּוּ מִגִּיעַ לִי
זֹאת לְהִיּוֹת בּוֹרַח בְּחָנָם, כִּי מַה חֲטָאִי. וְהוֹרַע לוֹ
מְאֹד. וּמַחֲמַת זֶה לָקַח אֶת עַצְמוֹ אֶל הַשְּׂתִיָּה,
וְהֵלֵךְ לְבֵית הַזּוֹנוֹת, וְרָצָה לְבַלּוֹת בָּזֶה אֶת יָמָיו,
לְהַשְׁתַּכַּר וְלִילָךְ בְּשִׁרְיֹרוֹת לְבוֹ, מַחֲמַת שְׁנַתְגַּרֵּשׁ
בְּחָנָם.

וְהַמֶּלֶךְ הַגִּ' ל תַּפְּס אֶת הַמְּלוּכָה בְּחֻזְקָה.
וּכְשֶׁהָיָה שׁוֹמֵעַ שֵׁישׁ אֵיזָה אֲנָשִׁים
שְׁמֵרְנָנִים וּמְדַבְּרִים מֵהַחֲלוּף הַגִּ' ל, הָיָה מַעֲנִישָׁם
וְנוֹקֵם בָּם מְאֹד, וּמֵלֶךְ בְּתַקְוָה וְעוֹ.

וַיְהִי הַיּוֹם, וַיִּנְסַע הַמֶּלֶךְ עִם שָׂרָיו לְתַפְּס חַיּוֹת
(שְׁקוּרִין "נְאוּלְאוּיֵע") וּבָאוּ לְמָקוֹם נָאָה, וַנְהַר
מִים לְפָנָי הַמָּקוֹם הַהוּא. וְעָמְדוּ שָׁם לְנוּחַ וּלְטִיֵּל.
וְהַנִּיחַ עַצְמוֹ הַמֶּלֶךְ לְשֹׁכֵב, וּבָא עַל דַּעְתּוֹ
הַמַּעֲשֵׂה הַגִּ' ל שְׁעָשָׂה, שְׁגַרֵּשׁ אֶת הַבֶּן הַגִּ' ל

בְּחַנּוּם. כִּי מִמָּה נִפְשָׁד: אִם הוּא בֶן הַמֶּלֶךְ, לֹא דִי
 שְׁנַתְחַלֵּף, מִדּוּעַ יִהְיֶה נִתְגַּרֵּשׁ מִכָּאן. וְאִם אֵינוֹ בֶן
 הַמֶּלֶךְ, גַּם־כֵּן אֵין מַגִּיעַ לוֹ לְגַרְשׁוֹ, כִּי מָה חֲטָא.
 וְהִיךְ הַמֶּלֶךְ חוֹשֵׁב בְּזוֹה וּמִתְחַרֵּט עַל הַחֲטָא
 וְהַעֲוֹלָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת שֶׁעָשָׂה, וְלֹא יָדַע לַתַּת
 עֲצָה לְנַפְשׁוֹ, מָה לַעֲשׂוֹת בְּזוֹה, וְאִי־אֶפְשָׁר לְדַבֵּר
 מִדְּבַר כְּזוֹה עִם שׁוֹם אָדָם לְהַתִּיעֵץ עִמוֹ. וְנִתְעַצֵּב
 בְּדֹאגָה מְאֹד. וְאָמַר לְהַשְׂרִים לָשׁוּב, כִּי מֵאַחֵר
 שֶׁנִּפְלָה עָלָיו דְּאָגָה, אֵין צְרִיכִין עוֹד לְטִיֵּל. וְחִזְרוּ
 לְבֵיתֵם, וּכְשֶׁחֲזַר הַמֶּלֶךְ לְבֵיתוֹ, בּוֹדְאֵי הָיוּ לוֹ
 כְּמָה עֲנִינִים וְעַסְקִים, וְנִתְעַסַּק בְּעַסְקָיו, וְעָבַר
 מִדַּעְתּוֹ עֲנִין הַגֵּ"ל.

וְהַבֵּן הַגֵּ"ל שְׁנַתְגַּרֵּשׁ אֲשֶׁר הוּא בֶן הַמֶּלֶךְ
 בְּאֶמְתָּ, וְעָשָׂה מָה שֶׁעָשָׂה וּבִזְבוֹ מַעוֹתָיו.
 פְּעַם אַחַת יֵצֵא לְבַדּוֹ לְטִיֵּל וְהִנִּיחַ לְשֹׁכֵב. וּבֹא לוֹ
 עַל דַּעְתּוֹ מָה שֶׁעָבַר עָלָיו, וְחָשַׁב: מָה זֹאת עָשָׂה
 אֱלֹקִים לִי. אִם אֲנִי הֵבֶן מֶלֶךְ, בּוֹדְאֵי אֵינוֹ רָאוּי לִי
 זֹאת, וְאִם אֵינוֹ בֶּן הַמֶּלֶךְ גַּם־כֵּן אֵינוֹ מַגִּיעַ לִי

זאת, להיות בורח ומגרש. ונתישב בדעתו:
 אדרבא אם־כן, שהשם יתברך יכול לעשות
 כזאת, להחליף את בן המלך, ושיעבר עליו
 כנ"ל, אם־כן היתכן מה שעשיתי. וכי כך היה
 ראוי לי להתנהג כמו שעשיתי. והתחיל להצטער
 ולהתחרט מאד על המעשים רעים שעשה,
 ואחר־כך חזר למקומו, וחזר אל השכרות, אך
 מחמת שכבר התחיל להתחרט, היה מבבלבל
 אותו המחשבות של חרטה ותשובה בכל פעם.
 פעם אחת הניח עצמו לשכב, וחלם לו איך
 שבמקום פלוני יש יריד ביום פלוני, שילך לשם,
 ומה שיודמן לו בראשונה איזה עבדות להשתפר
 יעשה אותו העבדות, אף אם אינו לפי כבודו.
 והקיץ והחלום הזה נכנס לו מאד במחשבתו. פי
 לפעמים עובר הדבר תכף מן המחשבה, אך
 דבר החלום הזה נכנס הרבה במחשבתו, אך
 אף־על־פי־כן היה קשה בעיניו לעשות זאת,
 והלך יותר אל השתיה, וחלם לו יותר החלום

הַנִּלְכָּד בְּפֶנֶי פְּעָמִים, וּבְלִבָּל אוֹתוֹ מְאֹד. פְּעַם אַחַת
הָיוּ אוֹמְרִים לוֹ בְּחֵלוֹם: אִם אַתָּה רוֹצֵה לְחוּם עַל
עַצְמְךָ, תַּעֲשֶׂה כִּנְל, וְהִכְרַח לְקַיִם אֶת הַחֵלוֹם.
וְהַלֵּךְ וְנָתַן מוֹתֵר הַמְּעוֹת שֶׁהִיָּה לוֹ עֲדִין עַל
הָאֲכֻסְנִיא, גַּם הַמְּלַבּוֹשִׁים חֲשׂוּבִים שֶׁהִיָּה לוֹ
הַנִּיחַ גַּם־כֵּן עַל הָאֲכֻסְנִיא, וְהוּא לֶקַח לְעַצְמוֹ
מְלַבּוֹשׁ פָּשוּט שֶׁל סוֹחְרִים, כַּגּוֹן "אַפְּינְטִשְׁע"
(מְלַבּוֹשׁ עֲלִיזוֹן) וְנָסַע עַל הַיָּרִיד וּבָא לְשֵׁם וְהִשְׁפִּים
וְהַלֵּךְ עַל הַיָּרִיד, וּפָגַע בּוֹ סוֹחֵר אֶחָד וְאָמַר לוֹ:
רְצוֹנְךָ לְהִשְׁתַּכֵּר בְּאִיזָה עֲבָדוֹת. הִשִּׁיב לוֹ: הֵן.
אָמַר לוֹ: אֲנִי צָרִיךְ לְהוֹלִיךְ בְּהֵמוֹת. תִּשְׁכָּר
עַצְמְךָ אֲצִלִּי. וְהוּא לֹא הָיָה לוֹ פְּנָאִי לְיֹשֵׁב אֶת
עַצְמוֹ בְּזוֹה מַחְמַת הַחֵלוֹם הַנִּלְכָּד, וְעָנָה וְאָמַר
תִּכְרָ: הֵן. וְהִסּוֹחֵר שִׁכְרוּ תִכְרָ, וְתִכְרָ הַתְּחִיל
לְשִׁמֵשׁ עִמּוֹ וּלְצִוּוֹת עָלָיו בְּדֶרֶךְ הָאֲדוֹן עַל
מִשְׁרָתָיו, וְהוּא הַתְּחִיל לְהִסְתַּפֵּל בְּעַצְמוֹ מִה
עֲשֶׂה, כִּי בְּנֹדְאֵי אֵין רָאוּי לוֹ עֲבָדוֹת כְּזוֹה, כִּי הוּא
אִישׁ רַךְ, וְעֵתָה יִצְטָרֵךְ לְהוֹלִיךְ בְּהֵמוֹת, וּיִכְרַח

לִילֵךְ רַגְלֵי אֶצֶל הַבְּהֵמוֹת, אַךְ אֵי אֲפֹשֶׁר
 לְהִתְחַרֵּט. וְהַסּוֹחֵר מִצְוֶה עָלָיו כְּדַרְךְ הָאֲדוֹן,
 וְשֹׂאֵל אֶת הַסּוֹחֵר: אֵיךְ אֵלֶיךָ לְבִדֵי עִם הַבְּהֵמוֹת.
 יֵשׁ עוֹד רוּעִים מוֹלִיכֵי בְּהֵמוֹת שְׁלִי,
 וְתִלְךְ עִמָּם, וְנָתַן לוֹ לִידוֹ אֵיזוֹה בְּהֵמוֹת שְׁוִלִיכֵם,
 וְהוֹלִיכֵם חוּץ לָעִיר, וְשֵׁם נִתְקַבְּצוּ יַחַד שְׂאֵר
 הַרוּעִים הַמוֹלִיכִים הַבְּהֵמוֹת. וְהִלְכוּ יַחַד, וְהוֹלִיךְ
 אֶת הַבְּהֵמוֹת, וְהַסּוֹחֵר הָיָה רוֹכֵב עַל סוּם וְהִלְךְ
 אֶצְלָם, וְהַסּוֹחֵר הָיָה רוֹכֵב בְּאַכּוּרִיּוֹת, וּכְנֻגְדוֹ הָיָה
 בְּאַכּוּרִיּוֹת יוֹתֵר מְאֹד, וְהוּא הָיָה מִתְפַּחַד מְאֹד
 מְאֹד מִן הַסּוֹחֵר, מִחֲמַת שְׂרָאָהוּ בְּאַכּוּרִיּוֹת גְּדוֹל
 כְּנֻגְדוֹ, וְהָיָה מִתִּירָא פֶּן יִפֶּה אוֹתוֹ הַכָּפָּה אַחַת
 בְּמִקְלוֹ וַיִּמּוֹת תִּכְרַף הֵינּוּ כִּי מֵרֵב דְּקוֹתוֹ, כִּי הָיָה
 אִישׁ רֵךְ מְאֹד, עַל כֵּן גְּדָמָה לוֹ כֵּן. וְהָיָה הוֹלִיךְ
 עִם הַבְּהֵמוֹת, וְהַסּוֹחֵר אֶצְלָם. וּבָאוּ לְאֵיזוֹה מְקוֹם
 וְלָקְחוּ הַשֶּׁק שְׂמֻנָּה בּוֹ הַלֶּחֶם שֶׁל הַרוּעִים, וְנָתַן
 לָהֶם הַסּוֹחֵר לְאָכֹל. וְנָתַנוּ לוֹ גַּם־כֵּן מִלֶּחֶם זֶה
 וְאָכַל.

אֲחֵר־כֶּךְ הָיוּ הוֹלְכִים אֶצֶל יַעַר עֵב מְאֹד הֵינוּ
שְׁהֵאִילָנוֹת הֵם רְצוּפִים וְתִכּוּפִים
מְאֹד זֶה אֶצֶל זֶה. וְהִלְכוּ וְתַעוּ שְׂתִי בְּהִמּוֹת
מִהֶבְהִמּוֹת שֶׁל זֶה הַבֵּן, שְׁנַעֲשֶׂה רוּעָה אֶצֶל הַסּוֹחֵר
כַּנְּ"ל, וְצַעַק עָלָיו הַסּוֹחֵר וְהִלֵּךְ אַחֲרֵיהֶם לְתַפְסָם,
וְהֵם בָּרְחוּ יוֹתֵר, וְרִדְף אַחֲרֵיהֶם, וּמַחֲמַת שְׁהֵיֵער
הָיָה רְצוּף וְעֵב, תִּכְף כְּשֶׁנִּכְנַם לְתוֹךְ הַיַּעַר לֹא רָאוּ
זֶה אֶת זֶה, וְנִתְעַלְּם מֵעֵינֵי הַחֲבֵרִים שְׁלוֹ מִיד, וְהוּא
הָיָה הוֹלֵךְ וְרִדְף אַחֲרֵי הֶבְהִמּוֹת, וְהֵם בּוֹרְחִים;
וְרִדְף אַחֲרֵיהֶם הִרְבָּה, עַד שֶׁבֵּא לְתוֹךְ עֵבֵי הַיַּעַר,
וְנִתְיָשַׁב: בֵּין כֶּךְ וּבֵין כֶּךְ אֲמוֹת, כִּי אִם אָשׁוּב בְּלִי
הֶבְהִמּוֹת, אֲמוֹת עַל יְדֵי הַסּוֹחֵר, כִּי הָיָה נִדְמָה לוֹ
מַחֲמַת פֶּחַד שֶׁהָיָה לוֹ מִן הַסּוֹחֵר, שְׂיָמִית אוֹתוֹ
כְּשֶׁיָּשׁוּב בְּלִי הֶבְהִמּוֹת, וְאִם אֶהְיָה כָּאֵן גַּם בֵּין
אֲמוֹת עַל יְדֵי חֵיוֹת שְׁבִיעֵער, וְלָמָּה לִי לָשׁוּב אֶל
הַסּוֹחֵר, כִּי אֵיךְ אוֹכֵל לְבוֹא אֵלָיו בְּלִי הֶבְהִמּוֹת, כִּי
הָיָה לוֹ פֶּחַד גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, וְהִלֵּךְ וְרִדְף יוֹתֵר אַחֲרֵי
הֶבְהִמּוֹת, וְהֵם בּוֹרְחִים. בְּתוֹךְ כֶּךְ נַעֲשֶׂה לִילָה,

ודבר כזה עדין לא עבר עליו, שייצטרך ללון יחידי
 בלילה בתוך עבי היער כזה, ושמע קול נהמת
 החיות, שהומים בדרכם, ונתישב בדעתו, ועלה
 על איזה אילן ולן שם, ושמע קול החיות ששואגים
 בדרכם. בפקר הסתכל וראה והנה הבהמות
 עומדים סמוכים אצלו וירד מן האילן והלך
 לתפסם וברחו להלן, והלך אחריהם יותר וברחו
 יותר, והיו הבהמות מוצאים שם איזה עשבים,
 ועמדו לרעות ולאכל, והיה הולך לתפסם וברחו,
 וכן היה הולך אחריהם, והם בורחים; הולך
 אחריהם והם בורחים, עד שבא בתוך עבי היער
 מאד, שהיה שם חיות שאינם מתיראים מאדם
 כלל, כי הם רחוקים מן הישוב, ושוב נעשה לילה,
 ושמע קול נהמת החיות, ונתירא מאד. וירא והנה
 עומד שם אילן גדול מאד מאד, ועלה על אותו
 האילן. בבואו על האילן, וירא והנה שוכב שם בן
 אדם, ונתירא. אך אף על פי כן היה לו לנחמה,
 מאחר שמצא כאן בן אדם. ושאלו זה את זה: מי

אֶתְּהָ? בֶּן אָדָם. מִי אֶתְּהָ? בֶּן אָדָם. מֵאֵין בָּאתָ
 לְכָאן? וְלֹא הָיָה רְצוֹנוֹ לְסַפֵּר לוֹ מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו,
 וְהָשִׁיב לוֹ: עַל יְדֵי הַבְּהֵמוֹת, שֶׁהָיִיתִי רוֹעֵה
 בְּהֵמוֹת, וְתָעוּ שְׂתֵי בְּהֵמוֹת לְכָאן, וְעַל יְדֵי זֶה בָּאתִי
 לְכָאן כְּנִ"ל. וְשָׂאֵל הוּא אֶת הָאָדָם שֶׁמִּצָּא שֵׁם עַל
 הָאֵילָן: מֵאֵין בָּאתָ אֶתְּהָ לְכָאן? הָשִׁיב לוֹ: אֲנִי
 בָּאתִי לְכָאן עַל יְדֵי הַסּוּם שֶׁהָיִיתִי רוֹכֵב עַל הַסּוּם
 וְעַמְדָתִי לְפֹשֵׁשׁ, וְהִלְךְ הַסּוּם וְתָעָה בְּתוֹךְ הַיַּעַר,
 וְהָיִיתִי רוֹדֵף אַחֲרָיו לְתַפְסוֹ, וְהוּא בָּרַח יוֹתֵר, עַד
 שֶׁבָּאתִי לְכָאן. וְנִתְחַבְּרוּ שֵׁם יַחַד, שֶׁיְהִיָּה לָהֶם
 צִוְּתָא חֲדָא, וְדִבְּרוּ בֵּינֵיהֶם, שֶׁאֶפְלוּ כְּשִׁיבוּאוּ
 לְיִשׁוּב, יִהְיוּ גַם־כֵּן בְּיַחַד בְּצִוְּתָא חֲדָא, וְלָנוּ שֵׁם
 שְׁנֵייהֶם, וְשָׁמְעוּ קוֹל גְּהֵמַת הַחַיּוֹת, שֶׁהוֹמִים
 וְשׂוֹאֲגִים מְאֹד.

לפנות בקר שָׁמַע קוֹל חוֹכָא (צחוק) גְּדוֹלָה
 מְאֹד מְאֹד עַל פְּנֵי כָּל הַיַּעַר, שֶׁהָיְתָה
 מִתְפַּשְׁטֶת קוֹל הַחוֹכָא עַל כָּל הַיַּעַר, כִּי הָיְתָה
 חוֹכָא גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁהָיְתָה הָאֵילָן

מִזְדַּעְזַע וּמִתְנַעֲנַע מִן הַקּוֹל. וְהוּא נִתְבַּהֵל
 וְנִתְפַּחַד מְאֹד מְאֹד מְזֵה. וְאָמַר לוֹ הַשְּׂנִי: הִינּוּ
 זֶה הָאָדָם, שְׂמָצָא שָׁם עַל הָאֵילָן, שֶׁשָּׁכַב שָׁם
 מִקֶּדֶם: שׁוּב אֵין אֲנִי מִתְפַּחַד כָּלֵל מְזֵה, כִּי כָּבֵד
 אֲנִי לָן כָּאֵן זֶה בַּמָּה לִילּוֹת, וּבְכָל לַיְלָה, סָמוּךְ
 אֶל הַיּוֹם, גִּשְׁמַע קוֹל הַחוּכָא הַזֶּה, עַד שְׁפָל
 הָאֵילָנוֹת רוֹעִשִׁים וּמִזְדַּעְזְעִים. וְנִתְבַּהֵל מְאֹד,
 וְאָמַר לְחֻבְרוֹ: הַדְּבָר נִרְאָה שְׂזֵהוּ מְקוֹם הַיְדוּעִים
 (הַשְּׂדִים), כִּי בִישׁוּב לֹא גִשְׁמַע קוֹל חוּכָא כְּזֶה, כִּי
 מִי שְׁמַע קוֹל חוּכָא עַל כָּל הָעוֹלָם.

וְאַחַר-כֵּן גַּעֲשֵׂה תִכְף יוֹם, וְהִסְתַּכְּלוּ וַיִּרְאוּ
 וְהִנֵּה הַבְּהֵמוֹת שָׁל זֶה עוֹמְדִים,
 וְגַם הַסּוּם שָׁל זֶה עוֹמֵד, וַיִּרְדּוּ וְהִתְחִילוּ לְרַדֵּף,
 זֶה אַחַר הַבְּהֵמוֹת וְזֶה אַחַר הַסּוּם, וְהַבְּהֵמוֹת הָיוּ
 בּוֹרְחִים לְהֵלֵן יוֹתֵר, וְהוּא רוֹדֵף וְכו' כַּנ"ל, וְכֵן
 הַשְּׂנִי רָדַף אַחַר הַסּוּם, וְהַסּוּם בּוֹרַחַת, עַד
 שְׁנִתְרַחְקוּ וְנִתְעוּ זֶה מְזֵה. בְּתוֹךְ כֵּךְ מְצָא שֶׁק עִם
 לָחֶם, וְזֶה חִשׁוֹב בְּוַדָּאִי מְאֹד מְאֹד בַּמְדַּבֵּר, וְלָקַח

השק על כתפו, והלך אחרי הבהמות. בתוך כך
פגע באדם אחד, ונתפהל מתחלה, אך אף-על-
פי-כן היה לו לנחמה קצת, מאחר שמצא באן
אדם. ושאל אותו האדם: איך פאת לכאן? חזר
הוא ושאל את האדם הזה: איך פאת אתה
לכאן? השיב לו: אני, אבותי ואבות אבותי
נתגדלו באן, אך אתה-איך פאת לכאן? כי לכאן
לא יבוא כלל שום אדם מן הישוב. ונתפהל, כי
הבין שאין זה אדם כלל, מאחר שאומר שאבות
אבותיו נתגדלו באן, ואדם מן הישוב אינו בא
לכאן, על כן הבין, שבודאי אין זה אדם כלל,
אך אף-על-פי-כן לא עשה לו כלל, וקרבו, הינו
שזה האדם היער לא עשה שום רעה לזה
שהלך אחרי הבהמות, שהוא בן המלך האמת
שנחלף בנ"ל, ואמר לו הינו אדם היער לבן
המלך האמת: מה אתה עושה באן? השיב לו,
שהוא רודף אחר הבהמות בנ"ל.

אמר לו האדם הנ"ל: חדל לך לרדף אחר
העוונות, כי אין זה בהמות כלל, רק
העוונות שלך הם מוליכים אותך כך. די לך!
כבר קבלת את שלך, הינו הענש שלך כבר
קבלת, ועתה חדל לך מלרדפם עוד. בוא עמי
ותבוא למה שיאות לך, והלך עמו, ונתירא
לדבר עמו ולשאלו, כי אדם כזה, פן יפתח פיו
ויבלענו הינו שזה הבן המלך האמת הלך עם
האדם היער הזה והיה מתירא לדבר עמו
ולשאול אותו דבר פן יפתח פיו ויבלענו, כי הבין
שאין זה אדם כלל, והלך אחריו. בתוך כך פגע
את חברו שרדף אחר הסוס כנ"ל, ותיכף
כשראהו רמז לו: תדע שאין זה אדם כלל, ולא
תשא ותתן עמו כלל, כי אין זה אדם כלל, והלך
מיד ולחש לו באזניו כל זה, שאין זה אדם כלל
וכו' כנ"ל. והסתכל חבירו הינו האדם של
הסוס, וירא והגה שק עם לחם על כתפו,
והתחיל להתחנן לו: אחי, זה כמה ימים שלא

אֲכַלְתִּי, תֵּן לִי לֶחֶם. הַשִּׁיב לֹא: כָּאֵן בְּמִדְבָּר אֵין מוֹעִיל שׁוֹם דְּבַר, כִּי חַיִּי קוֹדְמִין, וְאֲנִי צָרִיד הַלֶּחֶם בְּשִׁבְלִי. וְהִתְחִיל לְהִתְחַנֵּן לֹא וּלְבַקֵּשׁוּ מְאֹד: אִתֵּן לָךְ מַה שְּׁאִתֵּן. אֵדךְ בְּוֹדָאֵי אֵין מוֹעִיל שׁוֹם מֵהַר וּמִתֵּן בְּעַד לֶחֶם בְּמִדְבָּר, הַשִּׁיב לֹא: מַה תִּתֵּן לִי, כִּי מַה תּוּכַל לְתַת לִי בְּעַד לֶחֶם בְּמִדְבָּר? הַשִּׁיב לֹא הֵינּוּ זֶה שְׂבַקְשׁ הַלֶּחֶם, שֶׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַסּוֹם, הַשִּׁיב לְאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת, שֶׁהוּא בֶּן הַמְּלָךְ הָאֲמֵת: אִתֵּן לָךְ כָּל עֲצָמִי, שְׂאִמְכֹר אֶת עֲצָמִי לָךְ בְּעַד לֶחֶם. וְנִתְיָשֵׁב הֵינּוּ הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת נִתְיָשֵׁב בְּעֲצָמוֹ: לְקִנּוֹת אָדָם כְּדָאֵי לִיתֵּן לֹא לֶחֶם, וְקָנָה אוֹתוֹ לְעֵבֶד עוֹלָם. וְנִשְׁבַּע לֹא בְּשִׁבְעוֹת, שְׂיִהְיֶה לֹא עֶבֶד עוֹלָם גַּם כְּשִׁיבֹאוֹ לְיִשׁוּב, וְהוּא יִתֵּן לֹא לֶחֶם, דְּהֵינּוּ שְׂיִאכְלוּ יַחַד מִן הַשֶּׁקַּע עַד שְׂיִכְלֶה הַלֶּחֶם. וְהִלְכוּ יַחַד אַחֲרֵי הָאָדָם הַיֵּעַר הַנַּ"ל, וְזֶה הָעֶבֶד הוֹלֵךְ אַחֲרָיו, הֵינּוּ זֶה הָאָדָם שֶׁל הַסּוֹם, שְׂנַמְכֹר לְעֵבֶד לְהָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת, הַלֵּךְ אַחֲרָיו, אַחֲרֵי הָאָדָם

שֶׁל הַבְּהֵמוֹת, וְשִׁנְיָהֶם הָלְכוּ אַחֲרֵי אָדָם הַיֵּער, וְעַל יְדֵי זֶה הִקַּל עָלָיו קֶצֶת. כִּשְׁהִיָּה צָרִיךְ לְהַגְבִּיחַ אִיזָה דָבָר אוֹ אִיזָה עֲנִיָּן אַחֵר, הִיָּה מִצְוָה עַל עַבְדּוֹ הַיְנוּ עַל זֶה הָאָדָם שֶׁל הַסּוֹם, שְׁנִמְכֹּר לוֹ לְעֵבֶד, שְׁיִגְבִּיחַ לוֹ וְשִׁיעֵשֶׂה לוֹ חֶפְצוֹ. וְהָלְכוּ יַחַד אַחֲרֵי אָדָם הַיֵּער הַנִּ"ל, וּבָאוּ לְמָקוֹם שֶׁהָיוּ שָׁם נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים וְנִתְפַּחַד מְאֹד. וּמִחֲמַת הַפַּחַד שָׁאֵל אֶת הָאָדָם הַיֵּער: אֵיךְ נֶעֱבֵר כָּאֵן. הַשִּׁיב לוֹ: הֲלֹא גַם זֶה יִפְלֹא, אֶלֶּא מֵאֵי, אֵיךְ תִּפְנֹם וְתִבּוֹא לְבֵיתִי. וְהִרְאָהוּ אֶת בֵּיתוֹ שְׁעוֹמֵד בְּאֹוִיר. וְאֵיךְ תִּכְנֹם בְּבֵיתִי. וְהָלְכוּ עִם הָאָדָם הַיֵּער הַנִּ"ל, וְהֶעֱבִיר אוֹתָם בְּשָׁלוֹם, וְהַכְּנִיסָם לְבֵיתוֹ, וְהֶאֱכִילָם וְהֶשְׁקָם, וְהִלְךְ לוֹ. וְזֶה הַיְנוּ בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת, שֶׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת, הִיָּה מִשְׁמֵשׁ עִם עַבְדּוֹ הַנִּ"ל כְּכֹל אֲשֶׁר הִיָּה צָרִיךְ, וְחָרָה לְהֶעֱבֵד מְאֹד, עַל אֲשֶׁר נִמְכֹּר לְעֵבֶד בְּשָׁבִיל שְׁעָה אַחַת שֶׁהִיָּה צָרִיךְ לָחֵם לְאֹכֵל. כִּי עֲתָה יֵשׁ לָהֶם מַה לְאֹכֵל, וְרַק בְּשָׁבִיל שְׁעָה אַחַת

יְהִי עֶבֶד עוֹלָם. וְהָיָה מִתְאַנַּח וְגוֹנֵחַ: אֵיךְ בָּאתִי
לְמַדָּה כְּזוֹ לְהִיּוֹת עֶבֶד. שְׂאֵל לוֹ הֵינּוּ בֶן הַמְּלֶכֶךְ
הָאֲמֵת, שֶׁהוּא הָאֲדוֹן שְׁלוֹ, שְׂאֵל אוֹתוֹ: וּבִאיִזָּה
גְּדֻלָּה הָיִיתָ, שְׂאֵתָה מִתְאַנַּח עַל שְׂבִאת לְמַדָּה זוֹ.
הַשִּׁיב לוֹ וְסַפֵּר לוֹ, אֵיךְ שֶׁהוּא הָיָה מֶלֶךְ, וְהָיוּ
מְרַנְּנִים עָלָיו שְׁנַחֲלָף וְכו' כִּנּו"ל כִּי בְּאֲמֵת זֶה
הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם הוּא הוּא הַמְּלֶכֶךְ הַנּוֹל, אֲשֶׁר
בְּאֲמֵת הוּא בֶן הַשְּׂפָחָה כִּנּו"ל, וְגֵרַשׁ אֶת חֵבְרוֹ
כִּנּו"ל. וּפְעַם אַחַת בָּא עַל דַּעְתוֹ, שְׂלֵא טוֹב עֲשֵׂה,
וְנִתְחַרַט וְכו'. וְהָיוּ בָּאִים עָלָיו חֲרָטוֹת תָּמִיד עַל
הַמַּעֲשֵׂה הַרְעָה וְהַעוֹלָה הַגְּדוֹלָה שֶׁעָשָׂה נֶגֶד
חֵבְרוֹ.

פְּעַם אַחַת חָלַם לוֹ, שֶׁהִתְקוֹן שְׁלוֹ הוּא
שִׁישְׁלִיךְ אֶת הַמְּלוּכָה, וַיִּלְךְ לְמִקּוֹם
שֶׁעֵינָיו יִשְׂאוּ אוֹתוֹ, וּבִזָּה יִתְקַן חַטָּאוֹ. וְלֹא רָצָה
לַעֲשׂוֹת כִּזֹּאת, אֵךְ הָיוּ מִבְּלָבְלִין אוֹתוֹ תָּמִיד
חֲלוּמוֹת הַלְלוֹ שִׁיעֲשֵׂה כִּנּו"ל, עַד שֶׁנִּגְמַר בְּדַעְתוֹ
שִׁיעֲשֵׂה כֵךְ, וְהַשְׁלִיךְ אֶת הַמְּלוּכָה, וְהִלְךְ בְּאֲשֶׁר

הַלֵּךְ, עַד שָׁבָא לְכֹאֵן, וְעַתָּה יְהִיָּה עֲבָד. וְזֶה שָׁמַע
 אֶת כָּל זֶה וְשָׂתַק הַיְנוּ זֶה הַבֶּן מֶלֶךְ הָאֱמֶת,
 שֶׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַבְּהֵמוֹת, שָׁמַע כָּל זֶה וְשָׁפַר
 לוֹ הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם, שֶׁהוּא עֲכָשׁוּ עֲבָדוֹ וְשָׂתַק,
 וְאָמַר: אֲרָאָה וְאֲתִישֵׁב אִיךָ לְנֶהֱגַ עִם זֶה.

בְּלִילָה בָּא הָאָדָם הַיְעָר הַנַּ"ל וְנָתַן לָהֶם
 לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת, וְלָנוּ שָׁם. לְפָנוֹת בְּקָר
 שָׁמְעוּ קוֹל הַחוּכָא הַגְּדוֹלָה מְאֹד כִּנַּ"ל, עַד שֶׁכָּל
 הָאֵילָנוֹת הָיוּ רוֹעֵשִׁים וּמְזַדְעָזְעִים כִּנַּ"ל. וְהִסִּיתוּ
 הַיְנוּ הָעֶבֶד הִסִּית אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֱמֶת, שֶׁהוּא
 אֲדוֹנֵנוּ, לְשָׂאֵל אֶת אָדָם הַיְעָר מַה זֹאת, וּשְׂאֵלוֹ:
 מַה קוֹל הַחוּכָא הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת סְמוּךְ לְבִקְרָ?
 הַשִּׁיב לוֹ: זֶהוּ חוּכָא, שְׁהִיּוֹם שׁוֹחֵק מִן הַלִּילָה,
 שְׁהַלִּילָה שׁוֹאֵלֶת אֶת הַיּוֹם: מִדּוּעַ כְּשִׂאֲתָהּ בָּא,
 אֵין לִי שָׁם. וְאִזִּי הַיּוֹם שׁוֹחֵק וְעוֹשֶׂה חוּכָא
 גְּדוֹלָה, וְאַחַר־כֵּךְ נַעֲשֶׂה יוֹם. וְזֶהוּ קוֹל הַחוּכָא
 הַנַּ"ל. וּבְפִלָּא בְעֵינָיו, כִּי זֶהוּ עֲנִין פְּלֵא, שְׁהִיּוֹם
 שׁוֹחֵק מִן הַלִּילָה. בְּבִקְרָ חֲזַר הָאָדָם הַיְעָר וְהִלֵּךְ

לו, והם היו אוכלים ושותים שם. בלילה חזר
 ובא, ואכלו ושתו ולנו. בלילה שמעו קול החיות,
 שכלם שואגים והומים בקולות משנות, שכל
 החיות והעופות כלם נתנו בקולם: האריה היה
 שואג, והלביא הומה בקול אחר, והעופות
 מצפצפים ומקשקשים בקולם, וכן כלם הומים
 בקולות. ובתחלה נודעו מאד, ולא הפו אזנם
 אל הקול מחמת הפחד. אחר־כך הפו אזנם
 ושמעו שהוא קול נגינה וזמרה נפלאה ונוראה
 מאד, והפו אזנם יותר, ושמעו שהוא קול זמרה
 ונגינה נפלא מאד מאד, שהוא תענוג נפלא
 ועצום מאד לשמע זאת, שכל התענוגים של
 העולם, כלם כאין ואינם נחשבים ובטלים לגמרי
 נגד התענוג הנפלא הזה של הנגינה הזאת.
 ודברו ביניהם שישארו כאן, כי יש להם לאכל
 ולשתות, ומתענגים בתענוג נפלא בזה, שכל
 מיני תענוגים בטלים בנגד זה.

וְהַסִּיתָ הָעֶבֶד אֶת הָאֲדוֹן הַיְנוּ בֶן הַמֶּלֶךְ
הָאֲמֵת, לְשׂאֵל אוֹתוֹ אֶת אָדָם הַיֵּעַר,
מֵה זֹאת, וְשׂאֵלוֹ. הִשִּׁיב לוֹ, שְׂזֵהוּ אִיךְ שְׁהַחֲמָה
עוֹשֶׂה מִלְבוּשׁ לְהִלְבְּנָה, וְאָמְרוּ כָּל הַחַיִּוֹת שֶׁל
הַיֵּעַר: הֵיוֹת שְׁהִלְבְּנָה עוֹשֶׂה לָהֶם טוֹבוֹת
גְּדוּלוֹת, כִּי עָקַר מִמִּשְׁלַתָּם הוּא בְּלִילָה, כִּי
לְפַעֲמִים הֵם צְרִיכִין לְכַנֵּס בְּיָשׁוּב, וּבִיּוֹם אֵין
יְכוּלִים, וְעָקַר מִמִּשְׁלַתָּם בְּלִילָה, וְהִלְבְּנָה עוֹשֶׂה
לָהֶם טוֹבָה כְּזוֹ שְׁמֵאִירָה לָהֶם, עַל כֵּן הַסְּכִימוּ
שִׁיעֲשׂוּ נִגּוֹן חֲדָשׁ לְכַבוֹד הַלְבְּנָה, וְזֵהוּ קוֹל
הַנְּגִינָה שְׂאֵתֶם שׁוֹמְעִים דִּהְיִנוּ שְׁכַל הַחַיִּוֹת
וְהָעוֹפּוֹת מִנְּגִנִים נִגּוֹן חֲדָשׁ לְכַבוֹד הַלְבְּנָה,
שְׁקַבְּלָה מִלְבוּשׁ מִן הַחֲמָה. וּכְשִׁשְׁמְעוּ שְׂזֵהוּ נִגּוֹן,
הָפּוּ אֲזָנָם יוֹתֵר, וְשָׁמְעוּ שֶׁהוּא נִגּוֹן נִפְלָא וְנִעִים
מְאֹד מְאֹד. וְאָמַר לָהֶם הָאָדָם הַיֵּעַר הַנִּלְ: מֵה
זֶה חֲדוּשׁ אֲצִלְכֶם. הֲלֹא יֵשׁ אֲצִלִּי כְּלִי שְׁקַבְּלָתִי
מֵאֲבוֹתִי, שֶׁהֵם יִרְשׁוּ מֵאֲבוֹת אֲבוֹתֵיהֶם, שֶׁהַכְּלִי
עֲשׂוּיָה עִם עָלִים וְצַבְעוֹנִים כְּאֵלוֹ, שְׁכִשְׁמַנִּיחִים

הַכְּלִי הַזֹּאת עַל אֵיזָה בְּהֵמָה אוֹ עוֹף, אֲזַי תִּכְרֶךָ
מִתְחִיל לְנַגֵּן הַנְּגוּן הַזֶּה. אַחֲר־כֵּן חֹזֵר וְנַעֲשֶׂה
הַחוּכָא הַנַּ"ל, וְנַעֲשֶׂה יוֹם, וְהִלְךְ לוֹ הָאָדָם הַיַּעַר
הַנַּ"ל. וְהוּא הֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת, הִלְךְ לְחַפֵּשׁ
אַחַר הַכְּלִי הַנַּ"ל, וְחַפֵּשׁ בְּכָל אוֹתוֹ הַחֶדֶר וְלֹא
מִצָּא, וְלִהְלֵךְ יוֹתֵר הָיָה מִתִּירָא לִילְךְ. וְהֵם הֵינּוּ
הָאֲדוֹן שֶׁהוּא בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת, וְהַעֲבָד שֶׁהוּא בֶן
הַשְּׂפָחָה בְּאֲמֵת, שֶׁהָיָה מִתְחַלֵּה מֶלֶךְ בַּנַּ"ל, הָיוּ
מִתִּירָאִים לִזְמַר לְאָדָם הַיַּעַר הַנַּ"ל שְׂיֹזְלִיכֶם
לְיִשׁוּב. אַחֲר־כֵּן בָּא אָדָם הַיַּעַר הַנַּ"ל וְאָמַר לָהֶם
שְׂיֹזְלִיכֶם לְיִשׁוּב, וְהוֹלִיךְ אוֹתָם לְיִשׁוּב וְלָקַח אֶת
הַכְּלִי הַנַּ"ל וְנִתְּנָה לְבֶן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵתִי, וְאָמַר לוֹ:
הַכְּלִי אֲנִי נוֹתֵן לָךְ, וְעַם הָאָדָם הַזֶּה הֵינּוּ הַעֲבָד
שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בֶן הַשְּׂפָחָה בְּאֲמֵת, שֶׁהָיָה מֶלֶךְ
תְּחִלָּה מִחֲמַת הַחֲלוּף בַּנַּ"ל, תִּדַּע אִיךְ לְהִתְנַהֵג
עִמוֹ. וְשִׂאֲלוּ אוֹתוֹ: לְהִיכֵן גִּלְדֵּךְ? אָמַר לָהֶם,
שְׂשִׂאֲלוּ וְיִדְרָשׁוּ אַחַר הַמְּדִינָה שְׁנִקְרֵאת בְּשֵׁם
הַזֶּה: הַמְּדִינָה טַפְּשִׁית וְהַמֶּלֶךְ חָכֵם (דָּאם נִירִישַׁע

לְאָנֹכִי אִין דְּעֵר קְלוּגִיר מְלָכוֹת) בְּזוֹה הַלְשׁוֹן סֵפֶר רַבְּנֵי
 גְּרוֹ יְאִיר. שְׁאֵלוּ אוֹתוֹ: לְהִיכֵן וּלְאִיזָה צֵד נִתְחִיל
 לְשֵׂאל אַחַר הַמְּדִינָה הַזֹּאת? הֲרָאָה לָהֶם בְּיָדוֹ:
 לְצֵד פְּלוּנֵי כְּמִרְאָה בְּאַצְבָּע. וְאָמַר הָאָדָם הַיֵּעַר
 לְהֵבֵן מֶלֶךְ הָאֲמֹתַי: לֵךְ לְשֵׁם, אֶל הַמְּדִינָה הַזֹּאת,
 וְשֵׁם תָּבוֹא אֶל הַגְּדֻלָּה שְׁלָךְ. וְהִלְכוּ לָהֶם; וְהָיוּ
 הוֹלְכִים בְּדַרְכָּם, וְהָיוּ מִתְאַוִּים מְאֹד לְמִצָּא אִיזָה
 חֵיָה אוֹ בְּהֵמָה, לְנַסּוֹת אֶת הַכְּלֵי הַזֶּה"ל אִם תּוּכַל
 לְגַנֵּן כְּנִ"ל, אֲדָךְ עֲדִין לֹא הָיוּ רוֹאִים שׁוֹם מִיֵּן חֵיָה.
 אַחֲר־כֵּן בָּאוּ יוֹתֵר לִישׁוּב וּמִצָּאוּ אִיזָה בְּהֵמָה,
 וְהִנִּיחוּ הַכְּלֵי עָלֶיהָ וְהִתְחִילָה לְגַנֵּן כְּנִ"ל.

וְהָיוּ הוֹלְכִים וּבָאִים, עַד שֶׁבָּאוּ אֶל הַמְּדִינָה
 הַזֹּאת, וְאוֹתָהּ הַמְּדִינָה, הָיָה חוֹמָה סָבִיב
 לָהּ, וְאִין נִכְנָסִין אֵלֶיהָ, כִּי אִם בְּשַׁעַר אַחֶד,
 וְצִרִיכִים לְסַבֵּב כְּמָה פְּרִסְאוֹת, עַד שֶׁבָּאִין אֶל
 הַשַּׁעַר לְכַנֵּס אֶל הַמְּדִינָה. וְהִלְכוּ וּסְבָבוּ, עַד
 שֶׁבָּאוּ אֶל הַשַּׁעַר. כְּבוֹאֵם אֶל הַשַּׁעַר, לֹא רָצוּ
 לְהִנִּיחַ אוֹתָם לְכַנֵּס, הָיוֹת שֶׁהַמֶּלֶךְ שֶׁל הַמְּדִינָה

מת, וּנְשָׂאֵר הַבֶּן מֶלֶךְ. וְהֵנִיחַ הַמֶּלֶךְ צְוָאָה,
בְּאֲשֶׁר שָׁעַד עֲבָשׁוּ הָיוּ קוֹרְאִין אֶת הַמְּדִינָה:
מְדִינָה טַפְּשִׁית וּמֶלֶךְ חָכֵם (דָּאם נִירִישֶׁע לֵאנֵד און
דער קלוגִיר מלכות), עֲבָשׁוּ יִהְיֶה קוֹרְאִין אוֹתָהּ לְהַפְּדִי:
מְדִינָה חֲכָמָה וּמֶלֶךְ טִיפֵּשׁ (דָּאם קלוגֵע לֵאנֵד און דער
נִירִישֶׁער מלכות), וּמִי שִׁיחְגֹר מְתַנְיֵוּ לָזֶה, שִׁיחְזֹר
הַיֵּשׁם לְקַדְמוֹתוֹ, דְּהֵינּוּ שִׁיְהִיו חוֹזְרִים וְקוֹרְאִים
אֶת הַמְּדִינָה בְּשֵׁם הָרֵאשׁוֹן, דְּהֵינּוּ מְדִינָה טַפְּשִׁית
וּמֶלֶךְ חָכֵם, הוּא יִהְיֶה מֶלֶךְ. עַל כֵּן אֵין מְנִיחִין
שׁוּם אָדָם לְכַנֵּס אֶל הַמְּדִינָה כִּי אִם מִי שִׁיחְגֹר
מְתַנְיֵוּ לָזֶה. עַל כֵּן לֹא רָצוּ לְהֵנִיחַ אוֹתוֹ לְכַנֵּס,
וְאָמְרוּ לוֹ: הֲאִתָּה יָכוֹל לַחְגֹר מְתַנְיֵד לָזֶה, לְהַחְזִיר
אֶל הַמְּדִינָה הַיֵּשׁם הָרֵאשׁוֹן? וּבּוֹדָאֵי אֵי אַפְּשֶׁר
לְהַכְנִים עֲצָמוֹ לְדַבֵּר בְּזֶה, וְלֹא יִכְלוּ לְכַנֵּס.
וְהִסִּיתוּ הָעֶבֶד הַנַּ"ל, שִׁיחְזֹרוּ לְבֵיתָם. אֲךָ הוּא
לֹא רָצָה לְחֹזֵר מִחַמַּת שְׁהָאָדָם הַיֵּער אָמַר לוֹ
שִׁילָךְ לְמְדִינָה זֹו, וְשֵׁם יָבוֹא לְגַדְלָה שְׁלוֹ. בְּתוֹךְ
כֶּךָ בָּא לְשֵׁם עוֹד אָדָם אַחֵר, שְׁהִיָּה רוֹכֵב עַל

סוּם, וְרָצָה לְכַנֵּס, וְלֹא הִנִּיחוּ אוֹתוֹ גַּם־כֵּן לְכַנֵּס
 מִחֲמַת הַנֵּ"ל. בְּתוֹךְ כֵּךְ רָאָה שְׁעוֹמֵד הַסּוּם שֶׁל
 אוֹתוֹ הָאָדָם, וְלָקַח הַכְּלִי הַנֵּ"ל וְהִנִּיחָהּ עַל
 הַסּוּם, וְהִתְחִיל לְנַגֵּן הַנְּגוּן הַנִּפְלֵא מְאֹד כַּנֵּ"ל.
 וּבִקְשׁ מְאֹד הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם, שְׂיִמְכֹר לוֹ הַכְּלִי
 הַזֹּאת וְלֹא רָצָה לְמַכְרָהּ, וְהֵשִׁיב לוֹ: מַה תּוֹכֵל
 לִתֵּן לִי בְּעַד כְּלִי נִפְלְאָה כָּזוֹ. אָמַר לוֹ הָאָדָם שֶׁל
 הַסּוּם הַנֵּ"ל: מַה תּוֹכֵל לַפְעֵל עִם הַכְּלִי הַזֹּאת.
 הֲלֹא הוּא רַק שִׁתְּעֵשֶׂה עִמָּה קְאֻמְעֵדִיא (הַצְנָה)
 וְתִקְבֵּל דִּינָה, אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ דְּבַר, שֶׁהוּא טוֹב
 יוֹתֵר מִהַכְּלִי שֶׁלָּךְ. דְּהִינּוּ, שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ דְּבַר
 שְׁקִבְלֵתִי מֵאַבּוֹת אַבּוֹתִי, לְהִיּוֹת מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ
 דְּבַר, הִינּוּ שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ דְּבַר כְּזֶה שְׁקִבְלֵתִי מֵאַבּוֹת־
 אַבּוֹתִי, שְׂיִכּוּלִים לְהִיּוֹת עַל יְדֵה מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ
 דְּבַר. שְׂכַשְׂאֲחַד אוֹמֵר אֵיזָה דְּבוּר בְּעִלְמָא,
 יְכוּלִים עַל־יְדֵי הַקְּבֵלָה הַנֵּ"ל שְׂיִשׁ לִי, לְהִבִּין דְּבַר
 מִתּוֹךְ דְּבַר, וְעַדִּין לֹא גָלִיתִי זֹאת לְשׁוּם אָדָם
 בְּעוֹלָם. בְּכֵן אֲנִי אֲלַמֵּד אוֹתְךָ הַדְּבַר הַזֶּה, וְאַתָּה

תִּתֵּן לִי הַכְּלִי הַזֶּה הַנִּי"ל. וְנִתְיָשֵׁב הַכֵּן מְלֹךְ
הָאֲמֵת, שֶׁהִיָּה לוֹ הַכְּלִי הַזֶּה כַּנִּי"ל, שְׁפֹאֲמֵת
הוא דָּבָר נִפְלָא לְהִיּוֹת מִכֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר,
וְנִתֵּן לוֹ הַכְּלִי הַנִּי"ל, וְהוּא הֵינּוּ הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם
הַנִּי"ל, הַלֵּךְ וְלִמְדוֹ הַדָּבָר הַנִּי"ל לְהִיּוֹת מִכֵּין דָּבָר
מִתּוֹךְ דָּבָר.

וְהַכֵּן מְלֹךְ הָאֲמֵת, מֵאַחַר שֶׁנַּעֲשֶׂה מִכֵּין דָּבָר
מִתּוֹךְ דָּבָר, הִיָּה הוֹלֵךְ שֵׁם אֶצֶל שַׁעַר
הַמְּדִינָה הַנִּי"ל, וְהִבִּין שֶׁהוּא בְּאִפְשָׁר שִׁיחְגוֹר
מִתְנִיּוֹ לָזֶה לְהַחְזִיר לְהַמְּדִינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן, כִּי
כָּבֵר נַעֲשֶׂה מִכֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, עַל כֵּן הִבִּין
שֶׁהוּא בְּאִפְשָׁר, אֶף־עַל־פִּי שֶׁעֲדִין אֵינּוּ יוֹדֵעַ אֵיךְ
וּמָה, אֵיךְ יוּכַל לַעֲשׂוֹת זֹאת, אֶף־עַל־פִּי־כֵן,
מֵאַחַר שֶׁנַּעֲשֶׂה מִכֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, עַל כֵּן
הִבִּין, שֶׁהוּא בְּאִפְשָׁר. וְנִתְיָשֵׁב שִׁיִּצְוֶה לְהַנִּיחַ
אוֹתוֹ לְכַנֵּם, וְהוּא יִכְנִים עֲצָמוֹ לָזֶה הֵינּוּ לְהַחְזִיר
לְהַמְּדִינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן, וּמָה יִפְסִיד בָּזֶה. וְאָמַר
לְאוֹתָן הָאֲנָשִׁים, שְׁלֵא רְצוּ לְהַנִּיחַ לְכַנֵּם שֵׁם שׁוּם

אָדָם, כִּי אִם מִי שִׁיחַגֹּר מִתְּנִי לְעֵינַי הַגַּ"ל,
שִׁינִיחוּ אוֹתוֹ לְכֹנֶם, וְהוּא יַחַגֹּר מִתְּנִי לְעֵינַי הַגַּ"ל
לְהַחְזִיר אֶל הַמְּדִינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן. וְהִנִּיחוּ אוֹתוֹ
לְכֹנֶם, וְהוֹדִיעוּ אֶל הַשָּׂרִים שֶׁנִּמְצָא אִישׁ כֹּזֵה
שְׂרוּצָה לַחֲגֹר מִתְּנִי לָזֶה, לְהַחְזִיר לְהַמְּדִינָה שֵׁם
הָרֵאשׁוֹן. וְהִבִּיאוּהוּ אֶל הַשָּׂרִים שֶׁל הַמְּדִינָה,
וְאָמְרוּ לוֹ הַשָּׂרִים: תִּדַע, שְׂגָם אֲנַחְנוּ אֵין אָנוּ
טַפְּשִׁים, חֵם וְשָׁלוֹם, רַק שֶׁהַמֶּלֶךְ שֶׁהִיָּה, הִיָּה
חָכֵם גָּדוֹל מִפְּלֶג מְאֹד, אֲשֶׁר כִּנְגְדוּ הֵיינוּ כִּלְנוּ
נַחֲשָׁבִים טַפְּשִׁים, וְעַל כֵּן הִיָּתָה הַמְּדִינָה נִקְרָאת
מְדִינָה טַפְּשִׁית וּמֶלֶךְ חָכֵם. וְאַחֲרֵיכֶן נִפְטַר
הַמֶּלֶךְ הַגַּ"ל, וְנִשְׁאַר הַבֶּן מֶלֶךְ, וְגַם הוּא חָכֵם,
אֲבָל כִּנְגְדוּ אֵינוּ חָכֵם כָּלֵל, עַל כֵּן נִקְרָאת
הַמְּדִינָה עַכְשָׁו לְהַפְּךְ: מְדִינָה חָכְמָה וּמֶלֶךְ טַפְּשׁ.
וְהִנִּיחַ הַמֶּלֶךְ צְוָאָה, שְׂמִי שִׁימְצָא חָכֵם כֹּזֵה,
שִׁיכֹבֵל לְהַחְזִיר לְהַמְּדִינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן, הוּא יִהְיֶה
מֶלֶךְ, וְצְוָה לְכֹנוּ, שְׂכַשְׂימְצָא אִישׁ כֹּזֵה, יִסְתַּלַּק
הוּא מִן הַמְּלוּכָה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מֶלֶךְ.

הִינוּ כְּשִׁימְצֵא חָכֶם כּוֹה, שְׁיִהְיֶה מִפְּלֶג בְּחֻכְמָה
מְאֹד מְאֹד, עַד שְׁכַנְגְּדוּ יִהְיוּ כָּלֶם טַפְּשִׁים, הוּא
יִהְיֶה מֶלֶךְ, כִּי זֶה הָאִישׁ יִכּוֹל לְהַחְזִיר לְהַמְדִּינָה
שֵׁם הָרֵאשׁוֹן, כִּי יִהְיוּ חוֹזְרִים וְקוֹרִין אוֹתָהּ מְדִינָה
טַפְּשִׁית וּמֶלֶךְ חָכֶם, כִּי הֵם כָּלֶם טַפְּשִׁים כְּנִגְדּוֹ,
עַל כֵּן תִּדְעַ לְאִיזָה דְבַר אֶתָּה מִכְּנִים עֲצֻמָּה. כֹּל
זֶה אָמְרוּ לוֹ הַשָּׂרִים הַגְּלִל. וְאָמְרוּ לוֹ הִינוּ גַם־כֵּן
הַשָּׂרִים הַגְּלִל, כִּי כֹל זֶה הוּא הַמְשֻׁד דְּבַרֵּיהֶם:
הַנְּסִיּוֹן יִהְיֶה אִם אֶתָּה חָכֶם כּוֹה: הַיּוֹת שְׁיִשׁ כָּאֵן
גַּן שְׁנִשְׂאֵר מִן הַמֶּלֶךְ שְׁהִיָּה, שְׁהוּא הִיָּה חָכֶם
גְּדוֹל מְאֹד, וְהִגָּן הוּא נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, שְׁגִדְלִים
בּוּ כְּלִי מִתְּכוֹת, כְּלִי כֶּסֶף וּכְלִי זָהָב, וְהוּא נִפְלָא
וְנוֹרָא מְאֹד, אֵךְ אִי־אֶפְשֵׁר לְכַנֵּם בּוּ, כִּי כְּשִׁנְכַנְס
בּוּ אָדָם, אִזִּי תִכַּף מִתְּחִילִין שֵׁם לְרִדְפוֹ, וְרוֹדְפִין
אוֹתוֹ וְהוּא צוּעֵק, וְהוּא אִינוּ יוֹדַע כָּלֶל וְאִינוּ
רוֹאֶה מִי רוֹדֵף אוֹתוֹ. וְכַךְ הֵם רוֹדְפִין אוֹתוֹ עַד
שְׁמִכְרִיחִין אוֹתוֹ מִן הַגָּן, עַל כֵּן נִרְאֶה אִם אֶתָּה
חָכֶם, אִם תּוֹכֵל לְכַנֵּם אֶל הַגָּן הַזֶּה. וְשֹׂאֵל אִם

מִבֵּימָם אֶת הָאָדָם הַנִּכְנָס. אָמְרוּ לוֹ, שְׁהֶעֱקֹר
 שְׂרוּדִפִּין אוֹתוֹ, וְהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ כָּלֵל מִי וּמִי רוֹדֵף
 אוֹתוֹ, וּבּוֹרַח בְּבִהְלָה גְדוּלָה מְאֹד, כִּי כֵן סִפְרוּ
 לָהֶם בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּכְנְסוּ לְשֵׁם.

וְהַלֵּךְ אֶל הַגֶּן הַיָּנּוּ וְזֶה הַבֵּן מֶלֶךְ הָאֲמֵת, וְרָאָה
 שֵׁישׁ לוֹ חוֹמָה סָבִיב, וְהִשְׁעַר פְּתוּחַ,
 וְאִין שָׁם שׁוֹמְרִים, כִּי בּוֹדְאֵי אִין צְרִיכִים שׁוֹמְרִים
 לְזֶה הַגֶּן. וְהָיָה הוֹלֵךְ אֶצֶל הַגֶּן, וְהִסְתַּפֵּל וְרָאָה,
 שְׁעוֹמֵד שָׁם אֶצֶל הַגֶּן אָדָם, הַיָּנּוּ שְׁהִיָּה מְצִיר
 שָׁם אָדָם, וְהִסְתַּפֵּל וְרָאָה, שְׁלִמְעָלָה מֵעַל הָאָדָם
 יֵשׁ דָּף (שְׁקוֹרִין מֵאֲבָלִיצֵעַ), וּכְתוּב שָׁם, שְׁזָה הָאָדָם
 הָיָה מֶלֶךְ לְפָנָי כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים, וּבִימֵי הַמֶּלֶךְ
 הָזֶה הָיָה שָׁלוֹם, כִּי עַד אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ הָיָה
 מְלַחְמוֹת, וְכֵן אַחֲרָיו הָיָה מְלַחְמוֹת, וּבִימֵי הַמֶּלֶךְ
 הָזֶה הָיָה שָׁלוֹם. וְהִתְבּוֹנֵן מֵאַחֵר שְׁכָבֵר נַעֲשָׂה
 מִבֵּין דָּבָר מֵתוֹךְ דָּבָר כַּנִּל, שְׁהַכֵּל תְּלוּי בְּזֶה
 הָאָדָם, שְׁכְּשֶׁנִּכְנְסִין לְגֵן וְרוֹדִפִּין אוֹתוֹ אִין צְרִיכִין
 לְבָרוּחַ כָּלֵל, רַק לְעִמּוּד עֲצָמוֹ אֶצֶל הָאָדָם, וְעַל יְדֵי

זֶה יִנְצַל. וְיוֹתֵר מִזֶּה, שְׂאֵם יִקְחוּ אֶת הָאָדָם הַזֶּה
 וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ לִפְנֵים בְּתוֹךְ הַגֶּן הַזֶּה, אֲזִי יוּכַל כָּל
 אָדָם לִכְנֹס בְּשָׁלוֹם אֶל הַגֶּן הַזֶּה. כָּל זֶה הֵבִין זֶה
 הַבֶּן מֶלֶךְ הָאָמֶת עַל יְדֵי שֶׁהָיָה מִבֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ
 דְּבַר כֵּ"ל. וְהִלֵּךְ וְנִכְנַס אֶל הַגֶּן, וְתִכְרַף
 כְּשֶׁהִתְחִילוּ לְרַדְּפוֹ, הִלֵּךְ וַעֲמַד אֶצֶל הָאָדָם
 הַנִּ"ל, שֶׁעוֹמֵד אֶצֶל הַגֶּן מִבְּחוּץ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצֵא
 בְּשָׁלוֹם בְּלִי פֶגַע כָּלָל. כִּי אַחֲרַיִם, כְּשֶׁנִּכְנְסוּ לַגֶּן
 וְהִתְחִילוּ לְרַדְּפָם, הָיוּ בּוֹרְחִים בְּבִהְלָה גְּדוֹלָה
 מְאֹד, וְהָיוּ מִפִּים וְנִלְקִים עַל-יְדֵי-זֶה, וְהוּא יֵצֵא
 בְּשָׁלוֹם וְשִׁלוֹה עַל-יְדֵי שֶׁעֲמַד עִצְמוֹ אֶצֶל הָאָדָם
 הַנִּ"ל. וְהַשָּׂרִים רָאוּ וְתָמְהוּ עַל שִׁיָּצֵא בְּשָׁלוֹם.
 וְאֲזִי צִוָּה זֶה הַבֶּן מֶלֶךְ הָאָמֶת לִקַּח אֶת הָאָדָם
 הַנִּ"ל וְלַהֲעֲמִיד אוֹתוֹ בְּפָנִים בְּתוֹךְ הַגֶּן, וְכֵן עָשׂוּ.
 וְאֲזִי עָבְרוּ כָּל הַשָּׂרִים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְנִכְנְסוּ וַיֵּצְאוּ
 בְּשָׁלוֹם, בְּלִי פֶגַע כָּלָל. אָמְרוּ לוֹ הַשָּׂרִים: אֵף-עַל-
 פִּי-כֵן, אֵף-עַל-פִּי שֶׁרְאִינוּ מִמֶּךָ דְּבַר כֵּזֶה, אֵף-
 עַל-פִּי-כֵן, בְּשִׁבִיל דְּבַר אֶחָד אֵין רְאוּי לְתַן לָךְ

המלוכה, ננסה אותך עוד בדבר אחד. אמרו לך:
 היות שיש כאן כפא מהמלך שהיה, והכפא
 גבוה מאד, ואצל הכפא עומדים כל מיני חיות
 ועופות של עץ הינו שהם חתוכים ומתקנים מן
 עץ (בלע"ו: אויסגשניצט). ולפני הכפא עומד מטה,
 ואצל המטה עומד שלחן, ועל השלחן עומד
 מנורה, ומן הכפא יוצאים דרכים כבושים (שקורין
 גשלאגיני ועגיני), והדרכים הם בנויים כבנין חומה
 (הינו גימזאירטי ועגיני), ואלו הדרכים יוצאים מן
 הכפא לכל צד, ואין אדם יודע כלל מה ענין
 הכפא הזה עם הדרכים הללו, ואלו הדרכים,
 כשהם יוצאים ומתפשטים להלן איזה שעור,
 עומד שם אריה של זהב, ואם ילך ויתקרב אצלו
 איזה אדם, אזי יפתח את פיו ויבלענו. ולהלן מן
 אותו האריה מתפשט הדרך עוד להלן יותר, וכן
 בשאר הדרכים, היוצאים מן הכפא, הינו שגם
 הדרך השני, היוצא מן הכפא לצד אחר, הוא
 גם כן כן. כשמתפשט ונמשך הדרך איזה

שְׁעוֹר, עוֹמֵד שֵׁם מִיִּן חֵיה אַחַר, כְּגוֹן לְבִיא שֶׁל
 מִינֵי מַתְכוֹת, וְשֵׁם גַּם־כֵּן אִירֹאֲפֶשֶׁר לְהַתְקַרֵּב
 יֵאלֹו כִּנְ"ל. וְלַהֲלֹן מִתְפַּשֵּׁט הַדְּרֹךְ יוֹתֵר, וְכֵן
 בְּשָׂאֵר הַדְּרָכִים. וְאֵלֹו הַדְּרָכִים הֵם מִתְפַּשְׁטִים
 וְהוֹלְכִים בְּכָל הַמּוֹדִינָה כְּלָה, וְאִין שׁוֹם אָדָם יוֹדֵעַ
 עֲנִין הַכֶּסֶּא הַנְּ"ל עִם כָּל הַדְּבָרִים הַנְּ"ל עִם
 הַדְּרָכִים הַנְּ"ל, עַל כֵּן תַּתְנַסֶּה בְּזוֹה, אִם תּוֹכֵל
 לִידַע עֲנִין הַכֶּסֶּא עִם כָּל הַנְּ"ל. וְהָרָאוּ לוֹ הַכֶּסֶּא,
 וְרָאָה שֶׁהוּא גְבוּהָ מְאֹד וְכוּ'. וְהִלְךְ אֶצֶל הַכֶּסֶּא
 וְהִסְתַּכֵּל וְהִתְבּוֹנֵן, שְׂזֹאת הַכֶּסֶּא עֲשׂוּיָה מִן הָעֵץ
 שֶׁל הַתְּבֵה הַנְּ"ל הֵינּוּ הַכְּלֵי הַנְּ"ל, שְׁנַתֵּן לוֹ אָדָם
 הַיַּעַר כִּנְ"ל. וְהִסְתַּכֵּל וְרָאָה שֶׁחֶסֶר מִן הַכֶּסֶּא
 לְמַעֲלָה אֵיזָה שׁוֹשְׁנָה (הֵינּוּ רִיזִילִי), וְאִם הָיָה
 לְהַכֶּסֶּא זֹאת הַשׁוֹשְׁנָה, הָיָה לָהּ הַכַּח שֵׁישׁ
 לְהַתְּבֵה הַנְּ"ל הֵינּוּ הַכְּלֵי הַנְּ"ל, שֶׁהָיָה לָהּ כַּח
 לְגַנֵּן כְּשֶׁהָיוּ מְנִיחִין אוֹתָהּ עַל אֵיזָה מִיִּן חֵיה אוֹ
 כְּהִמָּה אוֹ עוֹף כִּנְ"ל. וְהִסְתַּכֵּל יוֹתֵר וְרָאָה, שְׂזֹאת
 הַשׁוֹשְׁנָה, שֶׁחֶסֶר לְמַעֲלָה מִן הַכֶּסֶּא, הִיא מְנַחַת

למטה בפסא, וצריכין לקח אותה משם ולהניחה
למעלה, ואזי יהיה להפסא הכח של התבה
הנ"ל. כי המלך שהיה, עשה כל דבר בחכמה,
באפן שלא יבין שום אדם את הענין, עד שיבוא
חכם מפלג, שיבין את הדבר, ויוכל לבון
להחליף ולסדר כל הדברים פראוי. וכן המטה
הבין, שצריכין לנתקה קצת מן המקום שעומדת.
וכן השלחן צריכין גם-כן לנתקו קצת, לשנות
מקומם קצת. וכן המגורה, צריכין גם-כן לנתקה
קצת ממקומה. וכן העופות והחיות, צריכין גם-
כן לשנותם כלם ממקומם לקח זה העוף ממקום
זה ולהעמידו במקום זה וכן כלם, כי המלך
עשה הכל בערמה ובחכמה, באפן שלא יבין
שום אדם, עד שיבוא החכם שיוכל להתבונן
לסדרם פראוי, וכן האריה שעומד שם יצל
התפשטות הדרך, צריכין להעמידו פאן, וכן
כלם. וצוה לסדר הכל פראוי: לקח השושנה
מלמטה ולתחבה למעלה, וכן כל הדברים הנ"ל

לְסֹדֵר כָּלֶם בַּסֶּדֶר הָרְאוּי בַּנ"ל. וְאִז הַתְּחִילוּ כָּלֶם לְגַנֵּן נִגּוֹן הַנֶּפֶלֶא מְאֹד, וְעָשׂוּ כָּלֶם הַפְּעֻלָּה הָרְאוּיָה לָהֶם וְאִז נִתְּנוּ לוֹ הַמְּלוּכָה. עָנָה וְאָמַר הַבֵּן מֶלֶךְ הָאֱמֶת, שְׁנַעֲשֵׂה עִתָּה מֶלֶךְ, אֵל בֶּן הַשְּׁפָחָה הָאֱמֶת הַנ"ל: עִתָּה אֲנִי מִבֵּין, שְׂאֲנִי בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּאֱמֶת, וְאֵתָה בֶּן הַשְּׁפָחָה בְּאֱמֶת.

ג אֵלֶּה דְבָרֵי רַבֵּנוּ נ"י אַחַר שְׁסֹפֵר זֹאת הַמַּעֲשֵׂה, עָנָה וְאָמַר דְּבָרִים אֵלֶּה: בְּדוֹרוֹת הָרְאוּשׁוֹנִים, כְּשֶׁהָיוּ מְדַבְּרִים וּמְשִׁיחִים קְבֻלָּה, הָיוּ מְשִׁיחִים בְּלִשׁוֹן כְּזֶה. כִּי עַד רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי־יֹחָאִי לֹא הָיוּ מְדַבְּרִים קְבֻלָּה בְּאִתְגַּלְיָא, רַק רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי־יֹחָאִי גָּלָה קְבֻלָּה בְּאִתְגַּלְיָא. וּמִקֵּדָם, כְּשֶׁהָיוּ הַחֲכָרִים מְדַבְּרִים קְבֻלָּה, הָיוּ מְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן כְּזֶה: כְּשֶׁהִנִּיחוּ הָאָרוֹן עַל הַפְּרוֹת, הַתְּחִילוּ לְשׁוֹרֵר, וְהָבִין. **כ**י יֵשׁ חֲדָתוֹתַי דְּסִיֵּהָרָא (חִידוּשִׁים שֶׁל הַלְבָנָה), כְּשֶׁהִלְבְּנָה מְקַבְּלַת חִידוּשִׁים מִן הַשֶּׁמֶשׁ, וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל א' ו') כְּשֶׁנֹּשְׂאֵין הָאָרוֹן אֶל בֵּית־שֶׁמֶשׁ, וְאִז כָּל הַחִיּוֹת נוֹשְׂאֵי הַכֶּסֶף עוֹשִׂין נִגּוֹן חֲדָשׁ, בְּחִינַת (תְּהִלִּים צ): "מִזְמוֹר שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ", שְׁגָהוּ הַשִּׁיר שֶׁשָּׂרוּ פְּרוֹת הַבָּשָׂן. וְזֶה בְּחִינַת מְטָה וְשִׁלְחַן וְכֶסֶף וּמִגְדָּרָה, הֵם תִּיקוּנֵהָא דְשְׂכִינְתָא. וּבְחִינַת הַגֵּן, כִּי אָדָם הָרְאוּשׁוֹן נִתְגַּרֵּשׁ מִן הַגֵּן, וְשִׁבְתָּ אֲנִין עֲלוּהֵי, כְּמוֹכָא (עַן זֹהֵר שְׁמוֹת קֹלָה). וְשִׁבְתָּ הוּא בְּחִינַת מֶלֶךְ שְׁהַשְׁלוּם שְׁלוֹ, בְּחִינַת הָאָדָם הַנ"ל, שֶׁהוּא מֶלֶךְ, שֶׁהִיָּה שְׁלוֹם בְּיָמָיו, וְעַל כֵּן עָמַד עֲצָמוֹ אֶצְלֵ שְׁבִתָּה. וְהִשְׁאָר לֹא בָּאֵר.

עֲנֵה ואמר אחר שספר המעשה הזאת בזו הלשון: המעשה הזאת היא הפלא גדול. והכל אחד. והבמות וכו' והכפא וכו' והגן הכל אחד. פעם נקרא (הבחינה המרמזת בהספור) בשם זה, ופעם בשם זה. הכל לפי הענין והבחינה: והדברים עמקים, נפלאים ונוראים מאד מאד. גם אלה דברי רבנו גרו' יאיר. ויש עוד ואין צריכין לגלות לכם. גם יש עוד מה שהמלך, שהיה בהמדינה הנ"ל, עשה דבר פנגד החמה, ודבר פנגד הלבנה, (הינו שאלו הדברים היו מרמזים על חמה ולבנה), והלבנה היתה אוחות נר בידה, וכשמוגיע היום, אזי אין הנר מאיר, כי שרגא במיהרא (נר בעהרים אינו מועיל) וכו', וזהו שאמרה הלילה אל היום: מפני מה בשאתה בא אין לי שם (פמבאר לעיל), כי ביום אין מועיל הנר כלל.

פרוש המעשה הוא, כמזו הכפא שעשה המלך כנ"ל שעקר החכמה שצריכין לידע איד לסדר הדברים, כמו כן מי שפקי בספרים ולבו שלם, יוכל להבין הפרוש, אך צריכין לסדר הדברים היטב, כי פעם נקרא כך ופעם נקרא כך. וכן בשאר הדברים, הינו בפרוש של המעשה, לפעמים נקרא האדם של המעשה הנ"ל בשם זה ולפעמים בשם אחר, וכן בשאר הדברים. אשרי מי שזופה להבין דברים אלו לאמתתן. ברוך ה' לעולם אמן ואמן. כל זה דברי רבנו הקדוש עליו השלום זכר צדיק לברכה.

מעשה יב

מבעל תפלה

עֲשֵׂה: פֶּעַם אַחַת הָיָה בַּעַל־
תְּפִלָּה, שֶׁהָיָה עוֹסֵק תָּמִיד
בְּתַפְלוֹת וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת
לַהֲשִׂים יִתְבָּרֵךְ, וְהָיָה יוֹשֵׁב
חוּץ לְיִשׁוּב, וְהָיָה רִגִיל לַפָּנִים
לְיִשׁוּב, וְהָיָה נִכְנָס אֶצְלֵ אִיזָה

אָדָם. מִסְתַּמָּא הָיָה נִכְנָס לְהַקְטִיִּים בְּמַעְלָה, כְּגוֹן
עֲנִיִּים וְכִיּוֹצֵא, וְהָיָה מְדַבֵּר עַל לְבוֹ מֵהַתְּכֵלִית שֶׁל
כָּל הָעוֹלָם, הַיּוֹת שֶׁבְּאַמֵּת אֵין שׁוֹם תְּכֵלִית כִּי
אִם לְעַסֵּק בְּעִבּוּדַת ה' כָּל יְמֵי חַיָּיו וּלְבַלּוֹת יָמָיו
בְּתַפְלָה לַהֲשִׂים יִתְבָּרֵךְ וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְכו',
וְהָיָה מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ דְּבָרֵי הַתְּעוֹרְרוֹת כְּאֵלוֹ,

עַד שְׁנַכְנְסוּ דְבָרָיו בְּאָזְנוֹי, עַד שְׁנַתְרַצָּה אוֹתוֹ
 הָאָדָם לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ. וְתַכֵּף כְּשֶׁנַּתְרַצָּה עִמּוֹ, הָיָה
 לוֹקָחוֹ וּמוֹלִיכּוֹ לְמִקְוָמוֹ שֶׁהָיָה לוֹ חוּץ לְיִשְׁרָאֵל, כִּי
 אוֹתוֹ הֵבִיעַ לְתַפְלָה הַזֶּה לְבַחַר לוֹ מָקוֹם חוּץ
 לְיִשְׁרָאֵל כִּי כֵן. וּבְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם הָיָה שֶׁם נָהַר לְפָנָיו,
 גַּם הָיָה שֶׁם אֵילָנוֹת וּפְרוֹת וְהָיוּ אוֹכְלִים מִן
 הַפְּרוֹת, וְעַל בְּגָדִים לֹא הָיָה מְקַפֵּיד כְּלָל. וְכֵן הָיָה
 רְגִיל תְּמִיד לְכַנֵּס לְיִשְׁרָאֵל וּלְפָתוֹת וּלְרַצוֹת בְּנֵי־
 אָדָם לְעִבּוֹדַת הַשָּׁמַיִם יִתְפַּרֵּךְ לִילָךְ בְּדַרְכּוֹ לְעַמֵּק
 בְּתַפְלוֹת וְכוּ'. וְכָל מִי שֶׁהָיָה מְרַצָּה עִמּוֹ, הָיָה
 לוֹקָחוֹ וּמוֹלִיכּוֹ לְמִקְוָמוֹ חוּץ לְיִשְׁרָאֵל כִּי כֵן. וְהֵם הָיוּ
 עוֹסְקִים שֶׁם רַק בְּתַפְלוֹת וְשִׁירוֹת וְתוֹשֵׁבְחוֹת
 לְהַשָּׁמַיִם יִתְפַּרֵּךְ וּוְדוּיִים וְתַעֲנִיתִים וְסִגּוּפִים
 וְתִשׁוּבָה וְכִיּוּצָא בְּזוֹה. וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם חֲבוּרִים
 שֶׁהָיוּ לוֹ בְּעֵנֵי תַפְלוֹת וְשִׁירוֹת וְתוֹשֵׁבְחוֹת
 וּוְדוּיִים, וְהָיוּ עוֹסְקִים בְּזוֹה תְּמִיד, עַד שֶׁהָיוּ
 נִמְצָאִים גַּם בְּאוֹתָן הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵבִיאָם לְשָׁם, שֶׁהָיוּ

ראויים גם־כן לקרב בני־אדם לעבודת השם
יתברך, עד שהיה נותן לאחד רשות, שגם הוא
יכנס לישוב לעסק בענין הנ"ל, דהינו לקרב בני־
אדם להשם יתברך כנ"ל, וכן היה הבעל־תפלה
הנ"ל עוסק בענין זה תמיד והיה מקרב בכל פעם
אנשים ומוציאם מן הישוב כנ"ל, עד שנעשה
רשם בעולם, והתחיל הדבר להתפרסם, פי
פתאם נמלטו איזה אנשים מן המדינה, ולא נודע
אים, וכן נודמן שפתאם נאבד אצל אחד בנו
וכיוצא בו, ולא נודע איפה הם, עד שנודע, היות
שנמצא הבעל־תפלה הנ"ל, שהוא הולך ומפתה
בני אדם לעבודת השם יתברך כנ"ל, אך לא
היה אפשר להפירו ולתפסו, פי הבעל־תפלה
הזה היה מתנהג בחכמה, והיה משנה ומחליף
עצמו אצל כל אחד ואחד בשנוי אחר, שאצל זה
היה נדמה בעני, ואצל זה כסוחר, ואצל זה־בענין
אחר וכיוצא בזה. גם פשהיה נכנס לדבר עם

בְּנֵי־אָדָם, כְּשֶׁהִיא רוֹאָה שְׂאִינּוּ יָכוֹל לַפְעֵל אֶצְלָם
 כְּוֹנְתוֹ, הִיא מְרַמָּה אוֹתָם בְּדַבְרִים, עַד שְׁלֹא הָיוּ
 מְכִינִים כָּלֵל כְּוֹנְתוֹ הַטּוֹבָה, וּכְאִלוּ אִין כְּוֹנְתוֹ כָּלֵל
 לְעִנְיַן הַנִּ"ל, דְּהֵינּוּ לְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא הִיא
 אֶפְשָׁר כָּלֵל לְהַבִּין שְׂכּוֹנְתוֹ לְזֶה, אֶפְשָׁר־עַל־פִּי
 שְׂבֻאֲמַת כָּל עֵקֶר כְּוֹנְתוֹ כְּשֶׁהִיא מְדַבֵּר עִם בְּנֵי־
 אָדָם הִיא רַק לְזֶה, לְקָרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּנִ"ל, כִּי
 כָּל כְּוֹנְתוֹ הִיא רַק זֹאת. רַק כְּשֶׁהִיא מְבִין שְׂאִינּוּ
 פּוֹעֵל אֶצְלוֹ, הִיא מְסַכְּבוּ וּמְעַקְמוּ וּמְרַמָּהוּ, עַד
 שְׁלֹא הִיא יָכוֹל כָּלֵל לְהַבִּין כְּוֹנְתוֹ הַטּוֹבָה, וְהִיא
 הַבְּעַל־תְּפִלָּה עוֹסֵק בְּעִנְיַן זֶה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה רֶשֶׁם
 וּפְרָסוֹם בְּעוֹלָם, וְהָיוּ מְצַפִּים לְתַפְסוֹ, אֵדךְ לֹא הִיא
 אֶפְשָׁר כְּנִ"ל.

וְהִיא הַבְּעַל־תְּפִלָּה הַנִּ"ל עִם אֲנָשָׁיו יוֹשְׁבִים
 חוּץ לַיִשׁוּב כְּנִ"ל וְעוֹסְקִים רַק בְּעִנְיָנִים
 הַנִּ"ל: בְּתַפְלָה וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 וְוִדּוּיִים וְתַעֲנִיתִים וְסִגּוּפִים וְתַשׁוּבוֹת כְּנִ"ל. גַּם
 הִיא עִנְיַן הַבְּעַל תְּפִלָּה הַנִּ"ל, שֶׁהִיא יָכוֹל

לְהַסְפִּיק לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁצָרֶיךָ, וְאִם הָיָה
 מִבֵּין בְּאֶחָד מֵאַנְשָׁיו, שְׁלָפִי מֵחוּ הוּא צָרֶיךָ
 לְעִבּוּדַת ה', שְׂיֵהָא הוֹלֵךְ מְלַבֵּשׁ בְּמַלְבוּשֵׁי זֹהָב,
 (שְׁקוֹרֵין "גִּילְדִין גִּישְׁמִיק") הָיָה מִסְפִּיק לוֹ. וְכֵן לְהַפְּךָ,
 שְׁלִפְעָמִים נִתְקָרַב אֵלָיו אִיזָה עֲשִׂיר, וְהָיָה מוֹצִיאֹ
 מִן הַיָּשׁוּב כַּנֶּ"ל, וְהָיָה מִבֵּין שְׁזָה הָעֲשִׂיר צָרֶיךָ
 יֵלֵךְ בְּבִגְדִים קְרוּעִים וְנִבְזִים הָיָה מְנַהֲגוֹ כֶּךָ.
 הַכֹּל כְּפִי שְׁהָיָה יוֹדֵעַ צָרֶךְ הַסְפָּקַת כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד, הָיָה מִסְפִּיק לוֹ. וְאַצֵּל אֵלּוּ הָאַנְשִׁים
 שְׁקָרְבָם לְהֵשֵׁם יִתְפָּרֵךְ, הָיָה תַעֲנִית אוֹ סְגוּף
 גָּדוֹל יָקָר יוֹתֵר מִכָּל הַתַּעֲנוּגִים שְׁפַעוּלָם, כִּי הָיָה
 לָהֶם תַּעֲנוּג מִן הַסְּגוּף גָּדוֹל אוֹ מִתַּעֲנִית יוֹתֵר
 מִכָּל הַתַּעֲנוּגִים שְׁפַעוּלָם.

וְיִזְהֵר הַיּוֹם, וְהָיָה מְדִינָה, שְׁהָיָה שָׁם עֲשִׁירוֹת
 גָּדוֹל, שְׁהָיוּ כָּלֵם עֲשִׁירִים, אֵךְ הָיָה דְרָכָם
 וְהַנְּהַגְתָּם זֶר וּמִשְׁנָה מְאֹד, כִּי הַכֹּל הָיָה מִתְנַהֵג
 אֲצֵלָם כְּפִי הָעֲשִׁירוֹת, שְׁהָיָה עֶרֶךְ מַעֲלַת כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי הָעֲשִׁירוֹת שָׁלוּ, שְׁמִי שְׂיֵשׁ לוֹ כֶּךָ

וְכִּי אֲלָפִים אוֹ רַבָּבוֹת, יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה זוֹ, וּמִי שֵׁישׁ
 לוֹ כֶּךָ וְכֶךָ מִמּוֹן יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה אַחֲרַת, וְכֵן פְּיוּצָא
 בָּזוֹה, כָּל סֵדֶר הַמַּעֲלוֹת הָיָה אֶצְלָם כְּפִי הַמִּמּוֹן
 שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּמִי שֵׁישׁ לוֹ כֶּךָ וְכֶךָ אֲלָפִים
 וְרַבָּבוֹת כְּפִי הַסְּכוּם, שֶׁהָיָה קָצוּב אֶצְלָם, הוּא
 מְלֻדָּה. וְכֵן הָיָה לָהֶם דְּגָלִים, שְׁמִי שֵׁישׁ לוֹ כֶּךָ וְכֶךָ
 מִמּוֹן, הוּא בְּדָגֵל זֶה, וְיֵשׁ לוֹ אוֹתוֹ הַמַּעֲלָה
 פְּלוּגִית בְּאוֹתוֹ הַדְּגָל, וּמִי שֵׁישׁ לוֹ כֶּךָ וְכֶךָ מִמּוֹן
 הוּא בְּדָגֵל אַחֵר, וְיֵשׁ לוֹ שֵׁם אִיזָה מַעֲלָה בְּאוֹתוֹ
 הַדְּגָל, לְפִי עֶרֶךְ מִמּוֹנוֹ. וְהָיָה קָצוּב אֶצְלָם כְּמֵה
 מִמּוֹן יִהְיֶה לוֹ, וְיִהְיֶה נַחֲשָׁב בְּאוֹתוֹ הַדְּגָל בְּמַעֲלָה
 פְּלוּגִית, וְכֵמֵה מִמּוֹן יִהְיֶה לוֹ, וְיִהְיֶה נַחֲשָׁב בְּדָגֵל
 אַחֵר בְּאִיזָה מַעֲלָה. וְכֵן הַדְּרָגָא וְהַמַּעֲלָה שֶׁל כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד הָיָה הַכֹּל כְּפִי הַמִּמּוֹן, כְּפִי מַה שֶׁהָיָה
 קָצוּב אֶצְלָם. וְכֵן הָיָה קָצוּב אֶצְלָם, כְּשֵׁישׁ לוֹ כֶּךָ
 וְכֶךָ מִמּוֹן, הוּא סֵתֶם בֶּן אָדָם, וְאִם יֵשׁ לוֹ עוֹד
 פְּחוֹת מִזֶּה, הוּא חֲתִיה אוֹ עוֹף וְכִיּוּצָא. וְהָיָה
 אֶצְלָם חֲיוֹת רְעוֹת וְעוֹפוֹת, דְּהֵינּוּ, כְּשֵׁישׁ לוֹ רַק

כָּד וְכָד הוּא נִקְרָא אַרְיָה אֲנוּשִׁי (בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֹו: "אִיִּן
 מְעַנְמִשְׁלִיכֵר לִיִּב"). וְכֵן כִּיּוֹצֵא בְּזֶה שְׂאֵר חַיּוֹת רַעוֹת
 וְעוֹפוֹת וְכוּ', דְּהִינּוּ, שְׁלָפִי מְעוּט מְמוֹנֹו הוּא רַק
 חַיָּה אוֹ עוֹף וְכוּ', כִּי עִקֵּר הִיָּה אֶצְלָם הַמְּמוֹן,
 וּמַעֲלָה וְדִרְגָּא שֶׁל כָּל אֶחָד הִיָּה רַק לְפִי הַמְּמוֹן.
וּבְשִׁמְעַ בְּעוֹלָם שִׁישׁ מְדִינָה כְּזוֹ, וְהִיָּה
 הַבְּעַל־תְּפִלָּה מְתַאַנַּח עַל זֶה, וְהִיָּה
 אוֹמֵר: מִי יוֹדֵעַ עַד הֵיכָן הֵם יְכוּלִים לִילָךְ
 וְלַתְּעוֹת עַל יְדֵי זֶה. וְנִמְצְאוּ אֲנָשִׁים מֵאֲנָשָׁיו שֶׁל
 הַבְּעַל תְּפִלָּה הַנִּ"ל, וְלֹא שְׂאֵלוּ אֶת דַּעְתּוֹ כְּלָל,
 וְהָלְכוּ לְשֵׁם, אֶל הַמְּדִינָה הַנִּ"ל, לְהַחְזִירָם
 לְמוֹטֵב, כִּי הִיָּה לָהֶם רַחֲמָנוּת גְּדוֹל עֲלֵיהֶם, עַל
 שְׁנִתְּעוּ כֹּל־כָּד בְּתַאוֹת מְמוֹן, וּבִפְרִט שֶׁהַבְּעַל
 תְּפִלָּה הַנִּ"ל אָמַר שֶׁהֵם יְכוּלִים לִילָךְ וְלַתְּעוֹת
 יוֹתֵר וְיוֹתֵר כִּנִּ"ל. עַל כֵּן הָלְכוּ אֵלֹו הָאֲנָשִׁים
 הַנִּ"ל אֶל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה הַנִּ"ל, אוּלַי יַחְזִירוּ
 אוֹתָם לְמוֹטֵב. וְהָלְכוּ לְשֵׁם, וּבָאוּ אֶל הַמְּדִינָה
 הַנִּ"ל, וְנִכְנְסוּ לְאֶחָד מֵהֶם, מִסְתַּמָּא נִכְנְסוּ

לְאִיזָה חַיָּה דְהֵינּוּ לְאָדָם שֶׁהוּא קָמֵן בְּמַעֲלָה, כִּי
 יֵשׁ לוֹ סֵד מוּעָט, שֶׁהִי נִקְרָא אֶצְלָם חַיָּה כַּנִּלְלָה,
 וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ בְּדַרְכָּם, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת אֵין
 זֶה תִּכְלִית כִּלְלִי, וְעַקֵּר הַתִּכְלִית הוּא רַק עֲבוּדַת
 ה' וְכוּ', וְלֹא שָׁמַע לָהֶם כִּלְלִי, כִּי כִּבְר נִשְׁתַּרְשַׁשׁ
 אֶצְלָם שֶׁעַקֵּר הוּא רַק הַמָּמוֹן. וְכֵן הָיָה מְדַבֵּר
 עוֹד עִם אַחֵר, וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו גַּם־כֵּן, וְהוּא הֵינּוּ
 אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנִּלְלָה, הָיָה מְרַבֵּה
 לְדַבֵּר עִמּוֹ, וְהִשִּׁיב לוֹ זֶה הָאִישׁ שֶׁדַּבֵּר עִמּוֹ:
 וַיִּתֵּר מְזִה אֵין לִי פְנָאִי כִּלְלִי לְדַבֵּר עִמָּךְ. שְׂאֵלוֹ:
 מִפְּנֵי מָה. הִשִּׁיב לוֹ: הַיּוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ כִּלְנוּ מוֹכְבִּים
 עֲתָה לְעַקֵּר מִן הַמְּדִינָה לִילְדֵי לְמְדִינָה אַחֲרֵת,
 בְּאֲשֶׁר שְׂרָאֵינוּ שֶׁעַקֵּר הַתִּכְלִית הוּא רַק הַמָּמוֹן,
 עַל כֵּן גַּם־כֵּם אֶצְלָנוּ, לִילְדֵי לְמְדִינָה שֶׁשָּׁם יְכוּלִין
 לַעֲשׂוֹת מָמוֹן, דְּהֵינּוּ, שֵׁישׁ שָׁם עֶפֶר שֶׁעוֹשִׂין
 מִמֶּנָּה זֶהָב וְכֶסֶף. עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִים עֲתָה לִילְדֵי
 כִּלְנוּ אֶל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה. גַּם גַּם־כֵּם אֶצְלָם, שֶׁהֵם
 רוֹצִים שֶׁיְהִיוּ אֶצְלָם פּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת גַּם־כֵּן,

דְּהִינּוּ שְׁמִי שְׂיִהְיֶה לוֹ כָּל־כֶּךָ מִמּוֹן כְּפִי הַסְּכוּם
 שְׁקַצְבוּ עַל זֶה הוּא יִהְיֶה כּוֹכֵב כִּי מֵאַחַר שְׂיִישׁ
 לוֹ כָּל־כֶּךָ מִמּוֹן, יֵשׁ לוֹ הַפֶּחַ שֶׁל אוֹתוֹ הַכּוֹכֵב,
 כִּי הַכּוֹכֵב מְגִדֵּל הַזֶּהָב, כִּי מֵה שְׂיִישׁ עָפָר
 שְׁעוֹשִׂין מִמֶּנּוּ זֶהָב, זֶהוּ מַחֲמַת הַכּוֹכֵב, שְׁמִגְדֵּל
 בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם עֲפָרוֹת זֶהָב. נִמְצָא שֶׁהַזֶּהָב הוּא
 נִמְשָׁךְ מִן הַכּוֹכָבִים, וּמֵאַחַר שְׂיִישׁ לְאַחַד כָּל־כֶּךָ
 זֶהָב, נִמְצָא שְׂיִישׁ לוֹ פֶּחַ אוֹתוֹ הַכּוֹכֵב, וְעַל כֵּן
 הוּא בְּעֶצְמוֹ כּוֹכֵב. וְכֵן אָמְרוּ, שְׂיִהְיוּ אֲצֵלָם
 מְזוֹלוֹת גַּם כֵּן, דְּהִינּוּ כְּשִׂיִהְיֶה לְאַחַד כֶּךָ וְכֶךָ
 כְּפִי הַסְּכוּם שְׁקַצְבוּ עַל זֶה, הוּא יִהְיֶה מְזוֹל, וְכֵן
 עָשׂוּ לָהֶם מְלֶאכִים, הַכֹּל כְּפִי רַבּוּי הַמּוֹן כַּנִּלְ,
 עַד שֶׁהַסְּפִימוּ בִּינֵיהֶם, שְׂיִהְיוּ לָהֶם גַּם־כֵּן
 אֵלֻקוֹת, שְׁמִי שְׂיִהְיֶה לוֹ רַבּוּי מִמּוֹן הַרְּבֵה, כֶּךָ
 וְכֶךָ אֵלָפִים וּרְבָבוֹת, כְּפִי מֵה שְׁקַצְבוּ עַל זֶה,
 הוּא יִהְיֶה אֵלּוֹק, כִּי מֵאַחַר שֶׁהָאֵלֻקִים שׁוֹפְעֵי בּוֹ
 כָּל־כֶּךָ מִמּוֹן, עַל כֵּן הוּא בְּעֶצְמוֹ אֵלּוֹק. וְכֵן
 קִיְּמוּ וְעָשׂוּ כְּכֹל הַנִּלְ. גַּם אָמְרוּ, שְׂאִין רְאוּי

לָהֶם לַיִשָּׁב כָּלֵל בְּאֵוִירָא דְהָאֵי עֲלֵמָא (באוויר
 העולם הזה), וְאִין רָאוּי לָהֶם לְהִתְעַרְבַּ עִם בְּנֵי
 הָעוֹלָם, שְׁלֵא יִטְמָאוּ אוֹתָן, כִּי שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם
 יֵה טְמֵאִים כְּנַגְדָם, עַל כֵּן יִשְׁבוּ עֲצֻמָן, שְׁיִבְקִשׁוּ
 לָהֶם הָרִים הַגְּבוּהִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם וְיִשְׁבוּ
 שָׁם, כְּדִי שְׁיִהְיוּ מְרוֹמְמִים מֵאֵוִירָא דְעֵלְמָא.
 וְשִׁלְחוּ אֲנָשִׁים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ הָרִים הַגְּבוּהִים
 כְּנִ"ל, וְהִלְכוּ וּבִקְשׁוּ וּמְצָאוּ הָרִים גְּבוּהִים מְאֹד,
 וְהִלְכוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה וְיִשְׁבוּ שָׁם עַל הַהָרִים
 הַגְּבוּהִים, הֵינּוּ שְׁעַל כָּל הַר וְהַר יִשְׁבוּ שָׁם אִיזָה
 קְבוּץ מֵאֲנָשֵׁי הַמְּדִינָה הַנִּ"ל, וְעָשׂוּ סְבִיב הַהַר
 חֲזֻקַת גְּדוּל, וְהָיָה שָׁם חֲפִירוֹת גְּדוּלוֹת וְכִיּוּצָא
 סְבִיב הַהַר, עַד שְׁלֵא הָיָה אֲפֶשֶׁר בְּשׁוּם אֲפֵן
 שְׁיִבּוֹא אֵלֵיהֶם שׁוּם אָדָם, כִּי לֹא הָיָה, רַק שְׁבִיל
 נְעֵלָם אֶל הַהַר, בְּאֲפֵן שְׁאָדָם אַחֵר לֹא הָיָה
 יְכוּל כָּלֵל לְבּוֹא אֵלֵיהֶם, וְכֵן בְּהַר הַשְּׁנִי וְכֵן בְּכָל
 הַהָרִים, עָשׂוּ חֲזֻקַת וְכו' כְּנִ"ל, וְהָעֵמִידוּ שׁוֹמְרִים
 בְּרַחוּק מִן הַהַר, כְּדִי שְׁלֵא יִתְקַרֵּב לָהֶם זֶר. וְהֵם

היו יושבים שם על ההרים, והיו מתנהגים
במנהג הנ"ל, והיו להם אלהות רבים, דהינו
לפי הממון כנ"ל.

וימאחר שהיה העקר אצלם הממון, עד
שעל-ידי ממון הרבה היו נעשים
אלוק, על פן היה להם חשש מרציחה וגזלה, כי
כל אחד יהיה רוצח וגזלן, כדי שיהיה נעשה
אלוק על ידי הממון שיגזל. אך אמרו, שמאחר
שהוא אלוך דהינו העשיר בעל הממון הוא
אלוק, הוא ישמר מגזלות ורציחות, ותקנו
עבודות וקרפנות, שיהיו מקריבים ומתפללים אל
האלקות הנ"ל. גם היו מקריבים בני-אדם, והיו
מקריבין את עצמן אל האלקות הנ"ל, כדי
שיהיה נכלל בו, ואחר-כך יתגלגל ויהיה עשיר,
כי עקר האמונה היה אצלם הממון כנ"ל. והיה
להם עבודות וקרפנות וקטרת, שהיו עובדים
בהם את האלקות הנ"ל דהינו בעלי הממון
הרבה כנ"ל, וכודאי אף-על-פי-כן היתה המדינה

מלאה מרציחה וגזלה, כי מי שלא היה מאמין
 בעבודות הנ"ל היה רוצח וגזלן, כדי שיהיה לו
 ממון, כי עקר היה אצלם הממון כנ"ל, כי על ידי
 הממון יכולים לקנות כל דבר: אכילה
 ומלבושים, ועקר חיות האדם על ידי הממון,
 כן היתה סברתם לפי דעתם המשפשת
 והנבוכה. על כן היה הממון האמונה שלהם,
 והיו משתדלים שלא יהיה נחסר אצלם ממון
 כלל, כי הממון הוא עקר האמונה והאלקות
 שלהם כנ"ל. אדרבא, צריכים להשתדל להוסיף
 ולהכניס ממון ממקומות אחרים לתוך המדינה.
 והיו יוצאים מהם סוחרים לסחור במדינות
 אחרים כדי להשתכר ממון, להכניס ממון יותר
 לתוך המדינה. וצדקה בודאי הוא אסור גדול
 לפי דעתם, כי הוא מחסיר שפע ממונו אשר נתן
 לו האלקים. אשר זה הוא העקר, שיהיה לו
 ממון, והוא פוגם ומחסיר ממונו. על כן בודאי
 היה אסור אצלם לתן צדקה. גם היה אצלם

מִמְּנִים, שֶׁהָיוּ מִמְּנִים לְהַשְׁגִּיחַ עַל כָּל אֶחָד אִם
 יֵשׁ לוֹ כָּל-כֶּךָ מָמוֹן כְּמוֹ שֶׁהוּא אֹמֵר, כִּי כָּל
 אֶחָד הָיָה צָרִיךְ לְהִרְאוֹת עֲשָׂרוֹ בְּכָל פַּעַם, כְּדִי
 שְׂיִהְיֶה נִשְׂאָר בְּאוֹתוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁהָיָה לוֹ לְפִי
 מָמוֹנוֹ כִּנ"ל. וְלַפְעָמִים הָיָה נַעֲשֶׂה מַחֲיָה אָדָם
 וּמֵאָדָם-חֵיהָ, דְּהֵינּוּ, כְּשֶׁאֶחָד אֶבֶד מָמוֹנוֹ, אֲזִי
 נַעֲשֶׂה מֵאָדָם חֵיהָ, מֵאַחֵר שְׂאִיֵּן לוֹ מָמוֹן, וְכֵן
 לְהַפְּךְ, כְּשֶׁאֶחָד הִרְוִיחַ מָמוֹן, אֲזִי נַעֲשֶׂה מַחֲיָה
 אָדָם, וְכֵן בְּשִׂאָר הַמַּעֲלוֹת כְּפִי הַמָּמוֹן כִּנ"ל. וְהָיוּ
 לָהֶם צוּרוֹת וּפִאֲטָרֵטִיִּן (דִּיוֹקְנָאוֹת) שֶׁל אוֹתָן
 הֵאֱלָקוֹת דְּהֵינּוּ בְּעֵלֵי הַמָּמוֹן, וְהָיוּ אֵצֶל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד צוּרוֹת הַלָּלוּ, וְהָיוּ מְחַבְּקִים וּמְנַשְׁקִים
 אוֹתָם, כִּי זֶה הָיָה הָעֲבוּדָה וְהָאֱמוּנָה שֶׁלָּהֶם
 כִּנ"ל.

וְהָאֲנָשִׁים הִנ"ל, דְּהֵינּוּ הָאֲנָשִׁים הַכְּשָׁרִים
 שֶׁל הַבְּעַל-תְּפִלָּה הִנ"ל, חֲזָרוּ
 לְמִקּוֹמָם וְסָפְרוּ לְהַבְּעַל-תְּפִלָּה מִגְּדֹל הַטָּעוֹת
 וְהַשְּׁטוֹת שֶׁל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה, אִיךְ הֵם נְבוֹכִים

מֵאֵד בְּתַאוֹת מָמוֹן, וְשֵׁהֶם רוֹצִים לַעֲקֹר לְמַדִּינָה
אַחֶרֶת וְלַעֲשׂוֹת לָהֶם פּוֹכְכִים וּמְזִלוֹת. עָנָה וְאָמַר
הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנִּלְל, שֶׁהוּא מִתִּירָא, שְׁלֹא יִתְעוּ
יוֹתֵר וְיוֹתֵר. אַחֲר־כֵּךְ נִשְׁמַע שֶׁעָשׂוּ לַעֲצֻמָּן
אַלְקוֹת בַּנִּלְל. עָנָה וְאָמַר הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַנִּלְל,
שֶׁעַל דְּבַר זֶה הָיָה מִתִּירָא וְדוֹאֵג מִתְחַלֵּה. וְהָיָה
לוֹ לְהַבַּעַל־תְּפִלָּה רַחֲמָנוּת גְּדוֹל עֲלֵיהֶם, וְנִתְיָשֵׁב
לִילֵךְ בַּעֲצֻמוֹ לְשֵׁם, אוֹלֵי יָשִׁיב אוֹתָם מִטְּעוֹתָם.
וְהִלֵּךְ לְשֵׁם הַבַּעַל־תְּפִלָּה, וּבָא אֶל הַשּׁוֹמְרִים
שֶׁעוֹמְדִים סְבִיב הָהָר, וְהַשּׁוֹמְרִים מִסְתַּמָּא הָיוּ
אַנְשִׁים קַטְנִים בְּמַעְלָה, שֶׁהֵם רִשָּׁאִים לַעֲמֹד
בְּאוּרָא דְהָאֵי עֲלֵמָא, פִּי אַנְשִׁים שְׂיִישׁ לָהֶם
מַעְלוֹת מִחַמַּת הַמָּמוֹן בַּנִּלְל, הֵם אֵינָם יְכוּלִים
כָּלֵל לְהִתְעַרֵּב עִם בְּנֵי הָעוֹלָם וְלַעֲמֹד בְּאוּרָא
דְהָאֵי עֲלֵמָא, שְׁלֹא יִטְמָאוּ עֲצֻמָּן בַּנִּלְל, וְלֹא הָיוּ
יְכוּלִים לְדַבֵּר כָּלֵל עִם בְּנֵי הָעוֹלָם, שְׁלֹא יִטְמָאוּ
אוֹתָם בְּהַבֵּל פִּיהֶם עַל כֵּן בְּוֹדָאֵי הַשּׁוֹמְרִים
שֶׁעָמְדוּ חוּץ לָעִיר הָיוּ קַטְנִים בְּמַעְלָה בַּנִּלְל. אֵךְ

גַּם הַשּׁוֹמְרִים הָיָה לָהֶם הַצּוּרוֹת הַנֵּ"ל, וְהָיוּ
מִחֻבָּקִים וּמְנַשְׁקִים אוֹתָם בְּכָל פַּעַם, כִּי גַם
אֶצְלָם הָיָה עֵקֶר הָאִמוּנָה הַמְּמוֹן כַּנֵּ"ל. וּבֹא
הַבְּעַל־תְּפִלָּה הַנֵּ"ל אֶצְלֵ שׁוֹמֵר אֶחָד וְהִתְחִיל
לְדַבֵּר עִמּוֹ מִהַתְּכָלִית, בְּאִשֶּׁר שָׁעֵקֶר הַתְּכָלִית
הוּא רַק עֲבוֹדַת ה', תּוֹרָה וְתְפִלָּה וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים וְכוּ', וְהַמְּמוֹן הוּא שְׁטוּת, וְאִינוּ תְּכָלִית
כָּלֵל וְכוּ'. וְלֹא שָׁמַע אֱלֹוֵי כָּלֵל הַשּׁוֹמֵר הַנֵּ"ל, כִּי
כָּבֵד נִשְׁקַע אֶצְלָם מִיָּמִים רַבִּים שָׁעֵקֶר הוּא רַק
הַמְּמוֹן כַּנֵּ"ל. וְכֵן הֵלֵךְ הַבְּעַל־תְּפִלָּה לְשׁוֹמֵר שְׁנֵי
וּדְבַר עִמּוֹ גַּם־כֵּן כַּנֵּ"ל, וְלֹא שָׁמַע אֱלֹוֵי גַּם־כֵּן.
וְכֵן הֵלֵךְ אֵל כָּל הַשּׁוֹמְרִים, וְלֹא שָׁמְעוּ אֱלֹוֵי כָּלֵל.
וַיֵּשֶׁב עִצְמוֹ הַבְּעַל־תְּפִלָּה, וְנִכְנַס לְתוֹךְ הָעִיר
שְׁהִיְתָה עַל הָהָר כַּנֵּ"ל. כְּשֶׁבֵא לְשֵׁם הָיָה אֶצְלָם
כְּלִיאָה, וְשָׂאוּ אוֹתוֹ: אֵיךְ נִכְנַסְתָּ לְכָאן. כִּי לֹא
הָיָה אֶפְשָׁר לְשׁוֹם אָדָם לְכַנֵּס אֶצְלָם כַּנֵּ"ל. הַשִּׁיב
לָהֶם: מֵאַחַר שֶׁכָּבֵד נִכְנַסְתִּי, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה,
מָה אַתֶּם שׁוֹאֵלִים עַל זֶה. וְהִתְחִיל הַבְּעַל־תְּפִלָּה

לְדַבֵּר עִם אֶחָד מֵהַתְּכָלִית וְכוּ' בַּנ"ל, וְלֹא שָׁמַע
 אֵלָיו כָּלָל, וְכֵן הִשְׁנִי וְכֵן כָּלָם, כִּי כָּבַד גִּשְׁקֵעוּ
 בְּמַעֲוֹתָם הַנ"ל. וְהָיָה הַדְּבָר תְּמוּנָה בֵּין אֲנִישֵׁי
 הָעִיר עַל שָׂבֵא אָדָם אֲצֵלָם, וּמְדַבֵּר אֵלֵיהֶם
 כְּדַבְרִים הָאֵלֶּה הַפֶּךָ אֲמוֹנָתָם. וְהִרְגִּישׁוּ בְּעֵצְמוֹן
 אוֹלֵי הָאָדָם הַזֶּה הוּא הַבְּעַל-תְּפִלָּה, כִּי כָּבַד
 גִּשְׁמַע אֲצֵלָם שֵׁישׁ בְּעַל-תְּפִלָּה כְּזֶה בְּעוֹלָם, כִּי
 כָּבַד נִתְפָּרְסָם הַדְּבָר שֶׁל הַבְּעַל-תְּפִלָּה בְּעוֹלָם
 בַּנ"ל, וְהָיוּ קוֹרִין אוֹתוֹ בְּעוֹלָם: "דְּעַר פְּרוּמַר
 בְּעַל-תְּפִלָּה" (הבעל תפילה החסיד), אֲךָ לֹא הָיָה
 אֲפָשָׁר לָהֶם לְהַכִּירוֹ וּלְתַפְסוֹ, כִּי הָיָה מְשַׁנֵּה עֵצְמוֹ
 יֵאָצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. יֵאָצֵל זֶה הָיָה נִדְמָה כְּסוֹחֵר
 וְיֵאָצֵל זֶה כְּעֹנֵי וְכוּ' בַּנ"ל וְתַכְפֵּה נִמְלֵט מִשָּׁם.

וְיִזְהַר הַיּוֹם, וְהָיָה גְבוּר, שְׁנִתְקַבְּצוּ אֵלָיו כְּפֹה
 גְּבוּרִים, וְהָיָה הַגְּבוּר עִם גְּבוּרָיו הוֹלֵךְ
 וְכוּבֵשׁ מְדִינוֹת, וְלֹא הָיָה רוֹצֵה כִּי אִם הַכְּנָעָה,
 וְכִשְׁהָיוּ בְּנֵי מְדִינָה מְכַנְיָעִים עֵצְמוֹן תַּחְתָּיו, הָיָה
 מְנַיְחָם, וְאִם לֹאוֹ, הָיָה מַחְרִיבָם. וְהָיָה הוֹלֵךְ

וְכֹבֵשׁ, וְלֹא הָיָה רוּצָה שׁוּם מָמוֹן, רַק הַכְנָעָה,
שְׁיָהוּ תַחְתָּיו. וְהָיָה דְרָכּוֹ שֶׁל הַגְּבוּר, שֶׁהָיָה
שׁוֹלַח לַמְּדִינָה גְבוּרָיו כְּשֶׁהָיָה עֵדִין רְחוֹק מִמֶּנָּה
הַרְבֵּה, חֲמֻשִׁים פְּרָסְאוֹת, שְׂיִכְנִיעוּ עֲצָמָן תַּחְתָּיו,
וְהָיָה כֹּבֵשׁ מְדִינֹת כַּנִּ"ל.

וְהַסּוֹחְרִים שֶׁל הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת הַנִּ"ל,
שֶׁהָיוּ סוֹחְרִים בְּמְדִינֹת אַחֲרוֹת
כַּנִּ"ל בָּאוּ לַמְּדִינָתָם, וְסָפְרוּ מֵהַגְּבוּר הַנִּ"ל, וְנָפְלוּ
עֲלֵיהֶם פַּחַד גָּדוֹל. וְאַף־עַל־פִּי שֶׁהָיוּ מְרָצִים
לְהַכְנִיעַ עֲצָמָן תַּחְתָּיו, אֵד שֶׁשָּׂמְעוּ שֶׁהוּא מִמָּאִם
בְּמָמוֹן וְאִינוּ רוּצָה מָמוֹן כָּלֵל, וְזֶה הָיָה הַפֶּךְ
אִמּוֹנָתָם, עַל כֵּן הָיָה בְּלִתִּי אֶפְשֶׁר אֲצֵלֶם לְהַכְנִיעַ
תַּחְתָּיו, כִּי הָיָה אֲצֵלֶם כְּמוֹ שְׂמֹד, מֵאַחַר שֶׁאִינוּ
מֵאֲמוֹן כָּלֵל בְּאִמּוֹנָתָם, דִּהְיִנוּ בְּמָמוֹן. וְנִתְיָרְאוּ
מְאֹד מִלְּפָנָיו, וְהִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עֲבוּדוֹת וּלְהַקְרִיב
קָרְבָּנוֹת לְאֱלֹקוֹתֵם הַנִּ"ל, וְהָיוּ לוֹקְחִים חֵיהַ דִּהְיִנוּ
מִי שֵׁישׁ לוֹ מָמוֹן מְעַט, שֶׁהוּא חֵיהַ אֲצֵלֶם,
וְהַקְרִיבוּ לְקָרְבַּן לְאֱלֹקוֹת הַנִּ"ל, וְכִיּוֹצֵא בְּאֵלוֹ

העבודות כנ"ל. והגבור הנ"ל היה הולך ומתקרב
אליהם בכל פעם, והתחיל לשלח אליהם גבוריו
מה הם רוצים בדרך כנ"ל, והיה עליהם פחד
גדול, ולא היו יודעים מה לעשות, ויעצו אותם
אנשים סוחרים שלהם: היות שהיו במדינה,
שכל בני המדינה הם כלם אלקות, ונוסעים עם
מלאכים, דהינו שכל אנשי אותה המדינה מקטן
ועד גדול הם כלם עשירים מפלגים, עד שהקטן
שבהם הוא גם כן אלוך לפי טעותם כי הקטן
שבהם הוא עשיר מפלג, ויש לו כל-כך פשעור
הקצוב לאלוך אצלם וכנ"ל, וגם נוסעים עם
מלאכים, כי הסוסים שלהם הם מכסים
בעשירות גדול בזהב וכיוצא, עד שפסוי של
סום אחד עולה לפך של מלאך שלהם. נמצא
שנוסעים עם מלאכים, שקושרים שלשה זוגות
מלאכים אל העגלה ונוסעים עמהם. בכן צריכין
לשלח אל אותה המדינה, ומשם יהיה להם
עזרה בודאי, מאחר שכל המדינה הם כלם

אַלְקוֹת. כֹּל זֶה הִיְתָה עֲצַת הַסּוֹחֲרִים שְׁלָהֶם.
וְהוֹטֵב הַדְּבָר בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד, כִּי הָיוּ מֵאֲמִינִים
שְׁבוּדָאֵי יְהוָה לָהֶם יְשׁוּעָה מִשָּׁם, מֵאַחַר שֶׁהֵם
כֻּלָּם אַלְקוֹת כַּנִּל.

וְהַבַּעַל תְּפִלָּה הֵנִ"ל יֵשֵׁב עֲצָמוּ שְׂיִלְךָ עוֹד
הַפַּעַם אֶל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה הֵנִ"ל, אוֹלֵי
אֶף-עַל-פִּי-כֵן יֵשִׁיב אוֹתָם מִטְּעוֹתָם זֶה. וְהִלְךְ
לְשֵׁם וּבֹא אֶל הַשּׁוֹמְרִים וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם
שׁוֹמֵר אֶחָד כְּדַרְכּוֹ, וְסִפֵּר לוֹ הַשּׁוֹמֵר מִהַגְּבוּר
הֵנִ"ל, שֵׁישׁ לָהֶם פַּחַד גָּדוֹל מִפָּנָיו וְכוּ' כַּנִּל.
וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַבַּעַל תְּפִלָּה: וּמָה אַתֶּם רוֹצִים
לַעֲשׂוֹת. וְסִפֵּר לוֹ הַשּׁוֹמֵר עֲנִיִן הֵנִ"ל, שֶׁהֵם רוֹצִים
לְשַׁלַּח אֶל הַמְּדִינָה שֶׁהֵם כֻּלָּם אַלְקוֹת וְכוּ' כַּנִּל.
וְשָׁחַק מִפָּנָיו מְאֹד הַבַּעַל תְּפִלָּה וְאָמַר לוֹ: הֲלֹא
הַכֹּל שְׂטוֹת גָּדוֹל, כִּי גַם בְּנֵי אוֹתָהּ הַמְּדִינָה הֵם
כֻּלָּם רַק בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְגַם אַתֶּם כֻּלְּכֶם
וְאַלְקִים שְׁלַכְכֶם, כֻּלָּם הֵם רַק בְּנֵי-אָדָם וְלֹא אֱלֹהִים,
רַק שֵׁישׁ יְחִיד בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הַבוֹרֵא יִתְפָּרֵךְ שְׁמוֹ,

וְאוֹתוֹ לְבַד רְאוּי לְעַבֵּד, וְלוֹ רְאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְוְהוּ
 עֵקֶר הַתְּכֵלִית, וְכִיּוֹצֵא בְּדַבְרִים אֵלּוּ דְבַר הַבְּעַל־
 תְּפִלָּה אֶל הַשּׁוֹמֵר הַנִּ"ל, וְלֹא שָׁמַע אֱלֹו הַשּׁוֹמֵר,
 כִּי כָּבֵד נִשְׁקַע אֶצְלָם טְעוּתָם מִיָּמִים רַבִּים כַּנִּ"ל.
 אֲדָּ אֶף־עַל־פִּי־כֵן הַבְּעַל תְּפִלָּה הִרְבָּה עָלָו
 דְּבָרִים, עַד שֶׁבְּסוֹף הַשִּׁיב לוֹ הַשּׁוֹמֵר: וְיִתֵּר מִזֶּה
 מָה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת? הֲלֹא אֲנִי רַק יְחִיד בְּעִלְמָא
 וַיֵּשׁ כְּנִגְדִי בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁהֵם רַבִּים. וְזֹאת
 הַתְּשׁוּבָה הִיְתָה קִצָּת נְחָמָה לְהַבְּעַל־תְּפִלָּה, כִּי
 הִבִּין שֶׁהִתְחִילוּ דְּבָרָיו קִצָּת לְכַנֵּס בְּאֲזֵי הַשּׁוֹמֵר,
 כִּי הַדְּבָרִים שֶׁדְּבַר הַבְּעַל־תְּפִלָּה מְקַדֵּם בְּפַעַם
 הִרְאִשׁוּנָה עִם אוֹתוֹ הַשּׁוֹמֵר, וְהַדְּבָרִים שֶׁדְּבַר
 עֲתָה נִתְקַבְּצוּ יַחַד, עַד שֶׁעָשׂוּ אִיזוּה רָשָׁם בְּלִבּוֹ,
 עַד שֶׁהִתְחִיל מְעַט לְהַסְתַּפֵּק וּלְנַטוֹת אֱלֹו קִצָּת,
 כַּנִּרְאָה מִתּוֹךְ הַתְּשׁוּבָה הַנִּ"ל. וְכֵן הָלַךְ הַבְּעַל־
 תְּפִלָּה אֶל הַשּׁוֹמֵר הַשֵּׁנִי וְדְבַר עִמּוֹ גַּם־כֵּן כַּנִּ"ל
 וְלֹא שָׁמַע אֱלֹו גַּם־כֵּן, וּבְסוֹף הַשִּׁיב לוֹ גַּם־כֵּן
 כַּנִּ"ל: הֲלֹא אֲנִי יְחִיד כְּנִגְדִי בְּנֵי הַמְּדִינָה וְכוּ'

כַּנְ"ל, וְכֵן כָּל הַשּׁוֹמְרִים כָּלָם הֵשִׁיבוּ לוֹ תְּשׁוּבָה
זוּ בַּסּוּף.

אַחֲר־כֵּן נִכְנַס הַבַּעַל־תְּפִלָּה אֶל הָעִיר
וְהִתְחִיל שׁוֹב לְדַבֵּר עִמָּם כְּדַרְפוֹ,
בְּאִשֶּׁר שִׁבְלָם בְּמַעוֹת גָּדוֹל, וְאִין זֶה תְּכִלִּית כָּלָל,
רַק עָקַר הַתְּכִלִּית לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְכוּ', וְלֹא
שָׁמְעוּ אֵלָיו, כִּי כָּלָם נִשְׁקָעוּ מְאֹד בְּזוֹה מִיָּמִים
רַבִּים. וְסִפְרוּ לוֹ מִהַגְּבוּר, וְשָׁהֵם רוֹצִים לְשַׁלַּח אֶל
הַמְּדִינָה שָׁהֵם כָּלָם אֱלֻקוֹת וְכוּ' כַּנְ"ל, וְשָׁחַק
מֵהֶם גַּם־כֵּן, וְאָמַר לָהֶם שֶׁהוּא שְׁטוּת, וְשִׁבְלָם
רַק בְּנֵי־אָדָם וְכוּ', וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְעֹזֵר לָכֶם כָּלָל,
כִּי אַתֶּם בְּנֵי־אָדָם וְהֵם בְּנֵי־אָדָם וְאִינֶם אֱלֹהִים
כָּלָל, רַק שְׂיֵשׁ יַחֲדָיִךְ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ וְכוּ'. וְעַל עֵינֵי
הַגְּבוּר אָמַר לָהֶם בְּלִשׁוֹן תִּמְהָ, כְּדַרְדֵּךְ שְׁמִתְמִיָּה
אָדָם וְאֹמַר: הָאֵם אִינֹו זֶה הַגְּבוּר הַיְדוּעֵ לִי. וְלֹא
הִבִּינוּ דְבָרָיו אֵלֹו. וְכֵן הָיָה הוֹלֵךְ מֵאֶחָד לְחֶבְרוֹ
וּמְדַבֵּר עִמָּהֶם כַּנְ"ל, וְעַל עֵינֵי הַגְּבוּר אָמַר לְכָל
אֶחָד כַּנְ"ל, אִם אִינֹו זֶה הַגְּבוּר וְכוּ' כַּנְ"ל, וְלֹא

הבינו דבריו. ונעשה רעש בעיר, באשר שנמצא
אחד שמדבר פזאת, שעושה שחוק מאמונתם,
ואומר שיש יחיד וכו', ובענין הגבור הוא אומר
כנ"ל, והבינו שבודאי הוא הבעל-תפלה, כי כבר
היה נתפרסם אצלם כנ"ל, וצוו לחפש אחריו
ולתפסו, אף-על-פי שהוא משנה עצמו אצלם
בכל פעם כנ"ל הינו פעם נדמה כסוחר ופעם
כעני וכו' כנ"ל, אך הם ידעו מזה גם-כן
שהבעל-תפלה הנ"ל הוא משנה עצמו בכל
פעם. וצוו לחקור אחריו ולתפסו, וחפשו אחריו
ותפסוהו, והביאוהו אל השרים והתחילו לדבר
עמו, ואמר להם גם-כן כנ"ל, באשר שכלם
בטעות ושטות גדול, ואין זה תכלית כלל הינו
שהמזון אינו התכלית כלל, רק שיש יחיד
שהוא הבורא יתברך שמו וכו', ובני אותה
מדינה, שאיתם אומרים שהם כלם אלקות, לא
יוכלו לעזור לכם כלל, כי הם רק בני-אדם וכו',
ונחשב אצלם למשגע, כי כל בני המדינה היו

שְׁקוּעִים בְּטַעוֹת שֶׁל הַמָּמוֹן כָּל-כָּף כַּנִּל, עַד
שָׁזָה שְׁדִיבְר כְּנָגֵד דַּעְתָּם וְטַעוֹתָם הָיָה נֶחֱשָׁב
לְמִשְׁנָע, וְשָׂאֵלוֹ אוֹתוֹ: מַה זֶה שְׂאֵתָה אוֹמֵר עַל
עֲנֵן הַגְּבוּר בְּלִשׁוֹן תַּמָּה, אִם אֵינוֹ זֶה הַגְּבוּר
כַּנִּל. הַשִּׁיב לָהֶם: שְׂאֵנִי הָיִיתִי אֶצֶל מֶלֶךְ אֶחָד,
וְנֶאֱבַד אֶצְלוֹ גְבוּר, וְאִם הַגְּבוּר הַנִּל הוּא אוֹתוֹ
הַגְּבוּר, יֵשׁ לִי הַפְּרוֹת עִמוֹ, וְיִתֵּר מִזֶּה, מַה
שְׂאֵתָם בְּטוֹחִים בְּמַדִּינַה הַנִּל שֶׁהֵם כָּלֵם
אֱלֻקוֹת, זֶהוּ שְׁטוּת, כִּי הֵם לֹא יוֹכְלוּ לַעְזוֹר
לָכֶם, וּלְדַעֲתִי, אִם תִּהְיוּ בְּטוֹחִים עֲלֵיהֶם,
אֲדַרְבָּא, זֶה יִהְיֶה מִפְּלֵה שְׁלָכֶם. אָמְרוּ לוֹ: מִנֵּין
אֵתָה יוֹדֵעַ זֹאת. הַשִּׁיב לָהֶם: הָיִיתִי שְׂאֶצֶל הַמֶּלֶךְ
הַנִּל, שֶׁהוּא הָיָה אֶצְלוֹ כַּנִּל, הָיָה לוֹ יָד, דִּהְיִינוּ
שְׁהִיָּה אֶצֶל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ תְּמוּנַת יָד עִם חֲמִשׁ
אֶצְבָּעוֹת וְעַם כָּל הַשְּׂרָטוּטִין שְׂיֵשׁ עַל הַיָּד, וְזֹאת
הַיָּד הָיְתָה הַלְּאֲנֵד-קֶאֱרַט, הֵינּוּ מִפֶּת הָעוֹלָם, שֶׁל
כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכָל מַה שְׁהָיָה מִן בְּרִיאַת שָׁמַיִם
וְאָרֶץ עַד הַסּוֹף וּמַה שְׂיִהְיֶה אַחֲר־כֶּף, הַכָּל הָיָה

מְצִיר עַל אוֹתוֹ הַיָּד, כִּי הָיָה מְצִיר בְּשֵׁרְטוּמֵי הַיָּד
צִיּוֹר עֲמִידַת כָּל עוֹלָם וְעוֹלָם עִם כָּל פְּרָטִיו, כְּמוֹ
שְׂמֻצִיר עַל הַלְּאֲנֵד־קֶאֶרְט בִּידוּעַ לְבְּקִיָּאִים בְּעֵינָיו
צִיּוֹר מִפֶּת הָעוֹלָם, (שְׁקוֹרִין לְאֲנֵד־קֶאֶרְט). וְהָיָה
בְּהֵשְׁרְטוּמֵינוּ כְּמוֹ אוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂבֵלֵל־אֲנֵד־קֶאֶרְט
כְּתוּבִים אוֹתִיּוֹת אֵצֶל כָּל דָּבָר וְדָבָר, כְּדֵי לִידַע
מָה הוּא הַדָּבָר הַזֶּה, דְּהֵינּוּ לִידַע שְׂכָאן הוּא עִיר
פְּלוֹנֵי וְכָאן נָהָר פְּלוֹנֵי וְכִיּוֹצֵא. כְּמוֹ כֵּן מִמֶּשׁ הָיָה
נִרְשָׁם בְּשֵׁרְטוּמֵי הַיָּד הַזֶּה"ל כְּמוֹ אוֹתִיּוֹת, שֶׁהָיוּ
הָאוֹתִיּוֹת נִרְשָׁמִים אֵצֶל כָּל דָּבָר וְדָבָר שֶׁהָיָה
נִרְשָׁם עַל הַיָּד, כְּדֵי לִידַע מֵהוּת הַדָּבָר, וְגַם פְּרָטֵי
כָּל הַמְּדִינּוֹת וְעִירוֹת וְנִהְרֹת וְגִשְׁרִים וְהָרִים
וְשָׂאֵר דְּבָרִים פְּרָטִיִּים, הַכֹּל הָיָה נִרְשָׁם עַל הַיָּד
בְּשֵׁרְטוּמֵינוּ הַזֶּה"ל, וְאֵצֶל כָּל דָּבָר הָיוּ כְּתוּבִים
אוֹתִיּוֹת, שֶׁזֶהוּ דָּבָר פְּלוֹנֵי וְזֶה דָּבָר פְּלוֹנֵי, וְגַם כָּל
בְּנֵי־אָדָם שֶׁהוֹלְכִים בְּתוֹךְ הַמְּדִינָה, וְכָל
הַמְּאַרְעוֹת שְׁלָהֶם, הַכֹּל הָיָה נִרְשָׁם שָׁם. וְהָיָה
כְּתוּב שָׁם גַּם כָּל הַדְּרָכִים מִמְּדִינָה לְמְדִינָה

וּמְמָקוֹם לְמָקוֹם, וּמַחֲמַת זֶה הָיִיתִי יוֹדֵעַ לְפָנֶם אֵל
 הָעִיר הַזֹּאת, מֵה שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְשׁוּם אָדָם לְפָנֶם
 לְכָאן. וְכֵן אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשַׁלַּח אוֹתִי לְעִיר
 אַחֶרֶת, אֲנִי יוֹדֵעַ הַדְּרָךְ גַּם־כֵּן. הַכֹּל עַל־יַד הַיָּד
 הַזֶּה"ל. וְכֵן הָיָה נִרְשָׁם בְּהַ הַדְּרָךְ מֵעוֹלָם לְעוֹלָם,
 כִּי יֵשׁ דְּרָךְ וְנָתִיב, שְׁעַל־יָדוֹ יְכוּלִין לְעֲלוֹת מֵאֶרֶץ
 לְשָׁמַיִם, כִּי אִי־אֶפְשָׁר לְעֲלוֹת לְשָׁמַיִם, מִחֲמַת
 שְׂאִין יוֹדְעִין הַדְּרָךְ, וְשֵׁם הָיָה נִרְשָׁם הַדְּרָךְ
 לְעֲלוֹת לְשָׁמַיִם, וְהָיָה נִרְשָׁם שֵׁם כָּל הַדְּרָכִים
 שִׁישׁ מֵעוֹלָם לְעוֹלָם, כִּי אֵלֵיהֶוּ עָלָה לְשָׁמַיִם
 בְּדְרָךְ פְּלוֹנִי, וְהָיָה כְּתוּב שֵׁם אוֹתוֹ הַדְּרָךְ, וּמִשָּׁה
 רִבְנוּ עָלָה לְשָׁמַיִם בְּדְרָךְ אַחֵר, וְהָיָה כְּתוּב שֵׁם
 אוֹתוֹ הַדְּרָךְ גַּם־כֵּן, וְכֵן חֲנוּף עָלָה לְשָׁמַיִם בְּדְרָךְ
 אַחֵר, וְהָיָה כְּתוּב שֵׁם גַּם אוֹתוֹ הַדְּרָךְ, וְכֵן
 מֵעוֹלָם לְעוֹלָם, הַכֹּל הָיָה נִרְשָׁם בְּשִׁרְטוּמֵי הַיָּד
 הַזֶּה"ל. גַּם הָיָה נִרְשָׁם עַל הַיָּד כָּל דָּבָר וְדָבָר כְּפִי
 מֵה שֶׁהָיָה בְּעֵת בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וְכִפִּי הַהוּוֹה
 שְׁלוֹ, וְכִפִּי מֵה שֶׁיְהִיָּה אַחֲר־כֵּן, כְּגוֹן סְדוּם, הָיָה

נִרְשָׁם שָׁם כְּפִי מֵה שְׁהִיְתָה בְּעֵת יְשׁוּבָה קָדָם
 שְׁנֵהֲפַכְתָּ. גַּם הָיָה מְצִיר שָׁם הַפִּיכַת סְדוּם, כְּמוֹ
 שְׁהָעִיר נִהְפְּכַת, וְגַם הָיָה מְצִיר שָׁם צִיּוֹר שֶׁל
 סְדוּם שִׁישׁ לָהּ אַחֲרֵי הַהִפְיָכָה, כִּי הָיָה נִרְשָׁם עַל
 הַיָּד מֵה שְׁהָיָה וּמֵה שְׁהוֹוָה וּמֵה שְׁיִהְיֶה. וְשָׁם,
 בְּאוֹתוֹ הַיָּד, רָאִיתִי שְׁאוֹתוֹ הַמְדִינָה הַגְּ"ל,
 שְׁאַתֶּם אוֹמְרִים עֲלֵיהֶם שְׁהֵם כְּלָם אֱלֻקוֹת, עִם
 כָּל הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֲלֵיהֶם לְקַבֵּל עֲזוֹר מֵהֶם,
 כְּלָם יִהְיוּ נִכְלִין וְאוֹכְדִין. כָּל זֶה הַשִּׁיב לָהֶם
 הַבְּעַל-תְּפִלָּה.

וּנְפִלָא בְּעֵינֵיהֶם הַדְּבָר מְאֹד, כִּי הָיוּ גְּבָרִים
 דְּבָרֵי אֱמֶת, כִּי זֶה יָדוּעַ, שֶׁעַל הַלְּאֲנָד־
 קֶאֱרַט מְצִיר כָּל הַדְּבָרִים, וְהִבִּינוּ שְׁגָם דְּבָרָיו
 נִרְאִין דְּבָרֵי אֱמֶת, כִּי זֶה רוֹאִין, שְׁאַפְשֵׁר לְקַבֵּץ
 וּלְחַבֵּר שְׁנֵי שְׁרִטוּטִין שֶׁל הַיָּד וַיְהִיָּה מֵהֶם אוֹת
 עַל פֶּן הִבִּינוּ שְׁדְּבָרִים אֵלּוּ הַגְּ"ל אֵי אֲפְשֵׁר
 לְבָדוֹת זֹאת מִלְּבֹו, וְנְפִלָא בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד. וְשִׁאֲלוּ
 אוֹתוֹ: הֵיכָן הוּא הַמְּלַךְ הַגְּ"ל. אוֹלַי יִגְלָה לָנוּ דְרָךְ

אִיךָ לְמִצְאָ מָמוֹן. יְהִיב לָהֶם: עֲדִין אַתֶּם רוֹצִים
מָמוֹן, בְּלִשׁוֹן תַּמָּה. מִמָּמוֹן לֹא תִדְבְּרוּ כָּלֵל.
שְׂאֵלוּ אוֹתוֹ: אֶף־עַל־פִּי־כֶן, הֵיכֵן הוּא הַמֶּלֶךְ
הַנִּלְוֵל. יְהִיב לָהֶם: גַּם אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ מֵהַמֶּלֶךְ
הַנִּלְוֵל. וּמַעֲשֵׂה שֶׁהָיָה כֶּךָ הָיָה: שֶׁהָיָה מֶלֶךְ
וּמִלְכָּה, וְהָיָה לָהֶם בַּת יַחֲדָה, וְהִגִּיעַ סָמוּךְ
לְפָרְקָה, וְהוֹשִׁיבוּ יוֹעֲצִים לִיעֵץ אֶת מִי רָאוּי
לְהַשְׂיֵאָה לוֹ. וְגַם אֲנִי הֵייתִי שָׁם בֵּין בְּעֲלֵי הַעֲצָה,
כִּי הַמֶּלֶךְ הָיָה אוֹהֵב אוֹתִי, וְהִיתָה עֲצָתִי שְׂיִתְּנוּ
לָהּ אֶת הַגְּבוּר, בְּאֲשֶׁר שֶׁהַגְּבוּר עָשָׂה לָנוּ כַּמָּה
טוֹבוֹת, שְׁכַבְּשׁ כַּמָּה מְדִינוֹת, עַל כֵּן רָאוּי שְׂיִתְּנוּ
לוֹ אֶת הַבַּת־מִלְכָּה לְאִשָּׁה. וְהוֹטְבָה עֲצָתִי מְאֹד
וְהִסְפִּימוּ כָּלֵם לָזֶה, וְהִיתָה שְׂמֵחָה גְּדוֹלָה שָׁם עַל
שְׂמִצְאוֹ חֲתָן לְהַבַּת־מִלְכָּה. וְהַשְׂיֵאוּ אוֹתָהּ עִם
הַגְּבוּר, וַיִּלְדָּה הַבַּת־מִלְכָּה וָלֵד, וְאוֹתוֹ הַתִּינוּק
הָיָה יִפְה־תָּאֵר מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא הָיָה יָפִי שֶׁל מִין
אֲנוֹשֵׁי כָּלֵל, וְשַׁעְרוֹתָיו הָיוּ שֶׁל זָהָב, וְהָיָה לָהֶם
כָּל הַגְּוִנִים, וּפְנֵיו הָיוּ כַּפְּנֵי חֲמָה, וְעֵינָיו הָיוּ

אורות אחרים. והתינוק הזה נולד עם חכמה
גמורה, כי ראו בו תכף בשעת ההולדה, שהוא
חכם גמור, שכשהיו מדברים בני־אדם, במקום
שצריכין לשחק היה שוחק, וכן פיוצא בזה, כי
הפירו בו שהוא חכם גדול, רק שעדין אין לו
התנועות של גדול, כגון דבור וכיוצא. והיה אצל
המלך מליץ, דהינו דברן בעל לשון ומליצה,
שהיה יכול לדבר ולהמליץ דברי צחות נפלאים
מאד, שירות ותושבחות להמלך. והמליץ היה
גם מעצמו מליץ נאה, אך המלך הנ"ל הראה לו
דרך איך יעלה לקבל פח חכמת המליצה, ועל
ידי זה היה מליץ נפלא מאד מאד. גם היה
להמלך חכם, והחכם היה גם־כן מעצמו חכם,
אך המלך הראה לו דרך, איך יעלה ויקבל
חכמה, ועל־ידי־זה היה חכם נפלא מאד. וכן
הגבור היה גבור מעצמו, והמלך הראה לו דרך
איך יעלה ויקבל גבורה, ועל־ידי זה היה גבור
נפלא ונורא מאד, כי יש חרב שהיא תולה

בְּאוֹר הָעוֹלָם, וַיֵּשׁ לְהַחֲרֹב הַזֹּאת שְׁלֹשָׁה כּוֹחוֹת.
כְּשֶׁמְגַבִּיהִין אֶת הַחֲרֹב, אֲזַי בּוֹרְחִים וְנִסִּים כָּל
שָׂרֵי הַחַיִּלוֹת, וּמְמִילָא יֵשׁ לָהֶם מַפְלָה, כִּי
כְּשֶׁנִּסִּים הַשָּׂרִים, אֵין מִי שְׁיִגְהוּג הַמְּלַחְמָה, וְאֲזַי
אֵין תְּקוּמָה בַּמְּלַחְמָה, אֲדָּ אַף־עַל־פִּי־כֵן אֶפְשָׁר
שְׂיִתְקַרְבוּ הַנְּשֹׂאִים לַמְּלַחְמָה. וַיֵּשׁ לְהַחֲרֹב הַזֶּה לִּל
שְׁנֵי פִיּוֹת, וַיֵּשׁ לָהֶם שְׁנֵי כּוֹחוֹת, שְׁעַל־יְדֵי חֹד
אֶחָד נּוֹפְלִים כָּלָם, וְעַל־יְדֵי חֹד הַשְּׁנַי מַגִּיעַ לָהֶם
הַחֲלִי, (שְׁקוּרִין "דָּאֵר"), דְּהֵינּוּ שְׁכַשְׁרָם נְכַחֵשׁ וְנִמַּס
כִּידוּעַ חֲלִי זֶה רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הֵינּוּ שָׂרְק עַל־יְדֵי
הַתְּנוּעָה שְׁעוֹשִׂין בְּאוֹתוֹ הַחֲרֹב בְּמָקוֹם שֶׁהִיא,
עַל־יְדֵי־זֶה מַגִּיעַ לְהַשׁוֹנְאִים כַּנֶּ"ל, דְּהֵינּוּ עַל־יְדֵי
כָּל חֹד וְחֹד הַכַּח שְׂיֵשׁ לָהּ. וְהַמְּלִךְ הָרָאָה
לְהַגְבּוֹר הַדְּרֹךְ שְׂיֵשׁ לְהַחֲרֹב הַזֶּה לִּל, וּמִשָּׁם קָבַל
גְּבוּרָתוֹ הַגְּדוֹלָה. וְגַם אֲנִי, הָרָאָה לִי הַמְּלִךְ הַדְּרֹךְ
לְעֵנֶן שְׂלִי, וְקִבַּלְתִּי מִשָּׁם מָה שְׂאֲנִי צְרִיךְ. וְכֵן
הָיָה לְהַמְּלִךְ אוֹהֵב נְאֻמָּן, שֶׁהָיָה אוֹהֵב אֶת עַצְמוֹ
עִם הַמְּלִךְ בְּאַהֲבָה נְפִלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד מְאֹד,

עד שלא היה אפשר להם כלל שלא יראו זה
 את זה איזה שעה, אך אף-על-פי-כן יש שעות
 שצריכין להתפרד קצת, והיו להם צורות, שהיו
 מצירין צורת שניהם, והיו משעשעין עצמן באלו
 הצורות בעת שנפרדו אחד מחברו. והצורות
 האלו היו מצירין איך המלך עם האוהב נאמן
 אוהבים עצמן ומחבקים ומנשקים עצמן באהבה
 גדולה, והיה סגלה לאלו הצורות, שמי שהיה
 מסתפל באלו הצורות, היה מגיע לו אהבה
 גדולה מאד, הינו, שמדת האהבה באה למי
 שהיה מסתפל באלו הצורות. וגם האוהב נאמן
 קבל האהבה מן המקום שהראה לו המלך.
 והגיע עת שהלכו כל הנ"ל כל אחד ואחד
 למקומו לקבל משם פחו, דהינו המליץ והגבור
 וכל אנשי המלך הנ"ל, כל אחד ואחד עלה
 למקומו הנ"ל לחדש שם פחו.

ויהי היום, והיה רוח סערה גדולה בעולם,
 והרוח סערה הוזה בלבב את כל העולם

כָּלוּ, וְהִפְךָ מַיִם לַיְבֵשָׁה וּמַיְבֵשָׁה לַיָּם, וּמִמְדַּבֵּר
 יָשׁוּב וּמַיִשׁוּב מְדַבֵּר, וְהִפְךָ אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ,
 וּבֵא הָרוּחַ סְעָרָה הַזֶּה לְתוֹךְ בֵּית הַמֶּלֶךְ, וְלֹא עָשָׂה
 שָׁם שׁוּם הַזִּיק, רַק שָׁנְכַנְס הָרוּחַ סְעָרָה וְחָטַף אֶת
 הַיֶּלֶד שֶׁל הַבַּת־מַלְכָּה הַגְּ"ל, וּבְתוֹךְ הָרַעַשׁ (שְׁקוֹרֵין
 "אוּמְפִיט"), תִּכְרַף כְּשֶׁחָטַף אֶת הַתֵּינוֹק הַיָּקָר הַגְּ"ל,
 רִדְפָה הַבַּת־מַלְכָּה אַחֲרָיו, וְכֵן הַמַּלְכָּה וְכֵן הַמֶּלֶךְ,
 עַד שֶׁנִּתְפָּזְרוּ כֻּלָּם, וְלֹא נוֹדַע מְקוֹמָם אַיִם, וְאַנְחֵנוּ
 כִּלְנֹנוּ לֹא הֵינּוּ בְּכָל זֶה, כִּי הֵינּוּ עוֹלָיִם כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד לְמְקוֹמוֹ לְחִדּוֹשׁ כַּחוֹ בְּנִ"ל, וּכְשֶׁחֲזַרְנוּ וּכְאֲנוּ
 לֹא מְצִאנוּ אוֹתָם כֻּלָּם בְּנִ"ל. וְגַם הַיָּד הַגְּ"ל נֶאֱבְדָה
 אֲזוּ, וּמֵאֲזוּ נִתְפָּזְרוּ כֻּלְנוּ, וּמֵאֲזוּ אֵין אָנוּ יְכוּלִים עוֹד
 לְעֲלוֹת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְמְקוֹמוֹ לְחִדּוֹשׁ כַּחוֹ, כִּי
 אַחֵר שְׁנֵהֲפִיךְ וְנִתְבַּלְּבַל הָעוֹלָם כָּלוּ וְנִחְלַפּוּ כָּל
 מְקוֹמוֹת הָעוֹלָם מַיִם לַיְבֵשָׁה וְכוּ' בְּנִ"ל בְּוַדַּאי אֵי
 אֶפְשָׁר עֵתָה לְעֲלוֹת בְּדַרְכֵי הָרֵאשׁוֹנִים כִּי עֵתָה
 צְרִיכִים דַּרְכֵי אַחֲרִים, לְפִי חִלּוֹף וְשִׁנוּי הַמְּקוֹמוֹת.
 וְעַל כֵּן לֹא הֵינּוּ יְכוּלִים עוֹד לְחַזֵּר וְלְעֲלוֹת כָּל אֶחָד

ואחד למקומו לחדש כחו הנ"ל, אך הרשימה שששאר אצל כל אחד ואחד היא גם-כן גדולה מאוד, ואם הגבור הזה הוא הגבור של המלך הנ"ל, הוא בודאי גבור גדול מאד. (נראה לי שבאן חסר קצת). כל זה השיב הבעל-תפלה להאנשים הנ"ל, והם שמעו דבריו ותמהו מאד, והחזיקו את הבעל-תפלה, ולא הניחו אותו לילך מאתם כי אולי הגבור שבא עליהם הוא הגבור הנ"ל, שיש להבעל-תפלה הפרות עמו.

והגבור הנ"ל היה הולך ומתקרב ושולח בכל פעם שלוחיו, עד שנתקרב ובא אליהם, ועמד חוץ לעיר ושלח להם שלוחיו, ונתיראו מאד. ובקשו מהבעל-תפלה הנ"ל שיתן להם עצה, ואמר הבעל-תפלה שצריכין לחקר הדרך וההנהגה של אותו הגבור, כדי שיביר על-ידי-זה אם הוא אותו הגבור דהינו הגבור של המלך הנ"ל. והלך הבעל-תפלה ויצא אל הגבור הנ"ל, ובא אל

המַחֲנֶה שֶׁל הַגְּבוּר, וְהַתְּחִיל לְדַבֵּר עִם גְּבוּר
אֶחָד מִגְּבוּרָיו שֶׁל הַגְּבוּר, הֵינּוּ עִם אֶחָד
מִהַשּׁוֹמְרִים, כְּדִי לַחְקֹר אִם הוּא אוֹתוֹ הַגְּבוּר
הַנִּ"ל, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַבְּעַל־תְּפִלָּה: מַה מַּעֲשִׂיכֶם
וְאִיךְ נִתְחַבְּרְתֶם עִם הַגְּבוּר הַזֶּה. הַשִּׁיב לוֹ הֵינּוּ
אֶחָד מִהַגְּבוּרִים הַנִּ"ל הַשִּׁיב לְהַבְּעַל־תְּפִלָּה:
מַעֲשֵׂה שֶׁהָיָה כָּךְ הָיָה: הָיִית שְׁנַמְצָא כְּתוּב
בְּסִפְרֵי דְבַר־יְהִימִים שְׁלֵהֶם (שְׁקוֹרִין "קְרֵאוּיִנְקִישׁ"),
אִיךְ שֶׁהָיָה רוּחַ סְעָרָה גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְהַרוּחַ
סְעָרָה הִפְךָ אֶת כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוּ, שֶׁהִפְךָ מֵיָם
לְיַבֶּשֶׁה וּמִיַּבֶּשֶׁה לַיָּם, וּמִמְדַּבֵּר יָשׁוּב וְכוּ', וְלִבֵּל
אֶת כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוּ, וְאַחֵר הִרְעֵשׂ וְהַבְּלָבוּל
שֶׁנִּתְבַּלְּבוּ כָּל הָעוֹלָם, יָשׁוּבוּ עֲצֻמָּן בְּגִי הָעוֹלָם
לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִלְּךָ, וְחִקְרוּ מִי רָאוּי לַעֲשׂוֹתוֹ
מִלְּךָ עֲלֵיהֶם, וְחִקְרוּ וְאָמְרוּ: בְּאֲשֶׁר שֶׁעָקַר הוּא
הַתְּכֵלִית, עַל כֵּן מִי שֶׁהוּא מִשְׁתַּדֵּל בְּיֹתֵר
בְּהַתְּכֵלִית, הוּא רָאוּי לְהִיּוֹת מִלְּךָ, וְהַתְּחִילוּ
לַחְקֹר מֵהוּ הַתְּכֵלִית, וְהָיָה בֵּינֵיהֶם כְּתוּת כְּתוּת.

כַּת אַחַת אָמְרוּ, שֶׁעֵקֶר הַתְּכָלִית הוּא כְבוֹד, כִּי
אָנוּ רוֹאִים שֶׁהַכְּבוֹד הוּא הָעֵקֶר אֵצֶל
הָעוֹלָם, כִּי כְּשֵׁאִין נוֹתְנִין לְאָדָם כְּבוֹדוֹ, דִּהְיִינוּ
שׁוֹמְדֵפְרִים לוֹ אִיזָה דְבוּר כְּנֶגֶד כְּבוֹדוֹ, יֵשׁ לוֹ
שְׂפִיכוֹת־דָּמִים, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַכְּבוֹד אֵצֶל כָּל
הָעוֹלָם, וְאֶפְלוּ לְאַחַר מִיתָה מְקַפִּידִים לִתֵּן לְהַמַּת
כְּבוֹדוֹ, לְקַבְּרוֹ בְּכְבוֹד וְכִיּוּצָא, וְאוֹמְרִים לוֹ, שְׁכַל
מָה שֶׁעוֹשִׂין, הַכֵּל עוֹשִׂין לָךְ בְּשִׁבִיל כְּבוֹדְךָ אֶף־
עַל־פִּי שְׂאֵחַר מִיתָה אֵין שִׁיךְ מִמוֹן וְשׁוּם תַּאֲוָה
אֵצֶל הַמַּת, אֶף־עַל־פִּי־כֵן עַל כְּבוֹד הַמַּת
מְקַפִּידִים. נִמְצָא שֶׁהַכְּבוֹד הוּא הָעֵקֶר הַתְּכָלִית,
וְכִיּוּצָא בְּסִבְרוֹת בָּאֵלוּ שֶׁל מְבוֹכָה וְשִׁטוֹת. וְכֵן
כָּל הַפְּתוֹת הַמְּבֹאָרִים לְמַטָּה, כֻּלָּם הָיוּ לָהֶם
סִבְרוֹת הַרְבֵּה לְדַעְתָּם הַנְּבוֹכָה וְהַסְּכָלָה, וְקִצְתָּם
מְבֹאָרִים לְמַטָּה, אֶךְ רַבְּנוּ ז"ל לֹא רָצָה לְבֹאֵר כָּל
הַסִּבְרוֹת הַנְּבוֹכוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּאֵלוּ הַדְּעוֹת, כִּי יֵשׁ בְּזוֹ
סִבְרוֹת נְבוֹכוֹת כָּל־כָּךְ, עַד שֶׁאֶפְשָׁר חֵם וְשִׁלוֹם
לְטַעוֹת בְּאֵמַת בָּאֵלוּ הַסִּבְרוֹת שֶׁל שֶׁקֶר רַחֲמָנָא

לְצִלּוֹן, עַד שְׁנִסְכֶּם אֶצְלָם שְׁעַקֵּר הַתְּכָלִית הוּא
 כְּבוֹד, עַל־כֵּן צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ אִישׁ מְכַבֵּד, וְגַם
 שְׂיִהְיֶה רוֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד, הֵינּוּ שְׂיִהְיֶה רוֹדֵף
 אַחַר הַכְּבוֹד וַיִּשְׁיג אֶת הַכְּבוֹד שְׂזָהוּ אִישׁ מְכַבֵּד,
 שְׂיִישׁ לוֹ כְּבוֹד, כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא אִישׁ מְכַבֵּד, שְׂיִישׁ
 לוֹ כְּבוֹד וְהוּא רוֹדֵף אַחַר כְּבוֹד וּמְסִיעַ אֶת
 הַטְּבַע, שֶׁהוּא רוֹצֵה בְּכְבוֹד כַּנִּ"ל, נִמְצָא שְׂזָה
 הָאִישׁ מִשְׁתַּדֵּל אַחַר הַתְּכָלִית וּמְשִׁיגוֹ, כִּי
 הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד. כֹּל זֶה הָיָה דַעְתָּם
 הַסְּכָלָה וְהַנְּבוּכָה, כַּנִּ"ל, עַל־כֵּן זֶה הָאִישׁ רָאוּי
 לְהִיּוֹת מְלֹךְ. וְהִלְכוּ לְבַקֵּשׁ אִישׁ כּוֹזֵה וְהִלְכוּ
 וּמְצָאוּ, שֶׁהָיוּ נוֹשְׂאִים אֶת 'בַּעַטְלִיר' (קבצן) זָקֵן
 אַחֵר, וְהִלְכוּ אַחֲרָיו לְעַרְךָ חֲמִשָּׁה מֵאוֹת אֲנָשִׁים,
 כֻּלָּם 'צִיגִינִירִים' (צוענים), וְגַם הוּא הָיָה 'צִיגִינִיר',
 וְהַבַּעַטְלִיר הַזֶּה הָיָה עוֹר וְעֶקֶם וְאֵלֶם, וְהָאֲנָשִׁים
 הַנִּ"ל הִלְכוּ אַחֲרָיו, כִּי כֻּלָּם הָיוּ אֲנָשֵׁי הַמִּשְׁפָּחָה
 שָׁלוֹ, כִּי הָיוּ לוֹ אַחִיוֹת וְאֲחִים וְזָרַע מְרַעִים שָׁלוֹ,
 עַד שֶׁנַּעֲשָׂה מֵהֶם קְבוּץ הַנִּ"ל, שֶׁהִלְכוּ אַחֲרָיו

וַיִּנְשְׂאוּ אוֹתוֹ, וְהוּא הִקְפִּיד מְאֹד עַל כְּבוֹדוֹ, כִּי
 הָיָה בַּעֲסַן גָּדוֹל, וְכוּעִם בְּכָל פַּעַם עֲלֵיהֶם
 בְּקַפִּידוֹת גְּדוֹלוֹת, וְצוּה בְּכָל פַּעַם שִׁינְשְׂאוּ אוֹתוֹ
 יְאֻנְשִׁים אֲחֵרִים וְכוּעִם בְּכָל פַּעַם עֲלֵיהֶם. נִמְצָא
 שְׁזָה הַבַּעֲטָלִיר הַזֶּקֶן הוּא אִישׁ מְכַבֵּד גָּדוֹל, שֵׁישׁ
 לוֹ כְּבוֹד כְּזֶה, וְגַם רוֹדֵף אַחֵר הַכְּבוֹד, כִּי הוּא
 מִקְפִּיד כָּל־כָּף עַל כְּבוֹדוֹ כַּנֶּ"ל, עַל־כֵּן הוֹטֵב
 בְּעֵינֵי הַכֶּתֶת הַזֹּאת הַבַּעֲטָלִיר הַזֶּה, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ
 לְמַלְךְ. וְלִהְיוֹת גַּם אֶרֶץ גּוֹרָמַת, כִּי יֵשׁ אֶרֶץ
 שְׂגוֹרָמַת וּמִסְגָּלַת לְכְבוֹד, וְכֵן יֵשׁ אֶרֶץ גּוֹרָמַת
 לְמַדָּה אַחֲרַת, עַל־כֵּן אֵלֹה הַכֶּתֶת שֶׁחִקְרוּ לְעֲצָמָם
 שֶׁעָקַר הַתְּכֵלִית הוּא כְּבוֹד, בְּקִשׁוֹ אֶרֶץ גּוֹרָמַת
 לְכְבוֹד, וּמִצְאוּ מְדִינָה שְׂמִסְגָּלַת לָזֶה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.
כֶּתֶת אַחֲרַת אָמְרוּ, שְׂאִין הַכְּבוֹד עָקַר הַתְּכֵלִית,
 וְחִקְרוּ שֶׁעָקַר הַתְּכֵלִית הוּא רְצִיחָה, כִּי אָנוּ
 רוֹאִים שֶׁכָּל הַדְּבָרִים נִכְלָיִם וְנִפְסָדִים, וְכָל מֵה
 שֵׁישׁ בְּעוֹלָם: עֲשׂוּבִים וְצִמְחִים וּבְנֵי־אָדָם וְכָל מֵה
 שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, הַכֵּל צָרִיךְ לְבוֹא לְכֵלְיוֹן וְהַפְּסֵד.

נִמְצָא שְׁתַּכְלִית הַכֹּל הוּא הַכְּלִיּוֹן וְהַהֶפְסֵד. עַל־
 פֶּן הָרוֹצֵחַ, שֶׁהוּא הוֹרֵג וּמְכַלֵּה בְּנֵי־אָדָם, נִמְצָא
 שֶׁהוּא מְרַבֵּה לְהַבִּיא אֶת הָעוֹלָם אֶל הַתַּכְלִית.
 עַל־פֶּן נִסְכֶּם בִּינֵיהֶם שֶׁהַתַּכְלִית הוּא רִצִּיחָה,
 וּבִקְשׁוּ אִישׁ שִׁיְהִי רוֹצֵחַ וּכְעֵסָן וּבַעַל־קִנְיָאָה
 בְּיוֹתֵר, כִּי אִישׁ כְּזֶה הוּא קְרוֹב יוֹתֵר אֶל הַתַּכְלִית
 לְפִי דַעְתָּם הַנְּבוּכָה, וְהוּא רָאוּי לְהִיּוֹת מֶלֶךְ.
 וְהִלְכוּ לְבַקֵּשׁ, וְשָׁמְעוּ קוֹל צְעָקָה, וְשָׁאֲלוּ מֵהוּ
 קוֹל הַצְּעָקָה הַזֹּאת, וְהִשִּׁיבוּ לָהֶם, שֶׁקוֹל הַצְּעָקָה
 הַיֵּא: הִיּוֹת שֶׁאֶחָד שָׁחַט אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ. עָנוּ
 וְאָמְרוּ: וְכִי יֵשׁ רוֹצֵחַ אֲבִיר־לֵב וּכְעֵסָן יוֹתֵר מִזֶּה,
 שִׁיְהִי רֵג אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ. הָאִישׁ הַזֶּה הִשִּׁיג אֶת
 הַתַּכְלִית. וְהוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם, וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם
 לְמֶלֶךְ, וּבִקְשׁוּ לָהֶם אֶרֶץ גְּוֹרָמַת לְרִצִּיחָה, וּבַחֲרוּ
 לָהֶם בְּמִקוֹם הָרִים וּגְבָעוֹת, שֶׁהוּא מְקוֹם
 הָרוֹצִיחִים וְהִלְכוּ לְשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עִם מְלָכָם.
כֵּת אַחֲרַת אָמְרוּ שְׂרָאוּי לְמֶלֶךְ מִי שִׁישׁ לוֹ
 שְׁפַע מְזוֹנוֹת הִרְבֵּה וְאִינוּ נִזְוֵן מִמְּזוֹנוֹת שֶׁל

שָׁאֵר בְּנֵי־אָדָם, רַק מִמְּזוֹנוֹת דְּקִים כְּגוֹן חֶלֶב, כְּדִי
 שְׁלֹא יתְגַשֵּׁם שְׂכָלוֹ, וְאִישׁ כֹּזֵה רָאוּי לְמֶלֶךְ, אֲדָּ
 לֹא מִצְאוּ תִכְף אִישׁ כֹּזֵה, שְׁלֹא יִהְיֶה נְזוּן
 מִמְּזוֹנוֹת שֶׁל שָׂאֵר בְּנֵי־אָדָם, וּבָחֲרוּ לָהֶם לְפִי
 שְׁעָה אִישׁ עֲשִׂיר שִׁישׁ לוֹ שֶׁפֶע מְזוֹנוֹת הַרְבֵּה,
 עַד אֲשֶׁר יִמְצְאוּ אִישׁ כְּרֻצוֹנָם, דִּהְיִנוּ שְׁלֹא יִהְיֶה
 נְזוּן וְכוּ' כַּנִּ"ל, וּלְפִי שְׁעָה עָשׂוּ אֶת הָעֲשִׂיר
 לְמֶלֶךְ, עַד אֲשֶׁר יִמְצְאוּ אִישׁ כַּנִּ"ל, אִזּוּ יֵרֵד
 הָעֲשִׂיר מִן הַמְּלוּכָה, וַיִּקְבְּלוּ אֶת אוֹתוֹ הָאִישׁ
 לְמֶלֶךְ, וּבָחֲרוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרְמַת לָזֶה, וְהִלְכוּ
 וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

כֵּת אַחֲרַת אֲמָרוֹ שִׁפְת־תֹּאֵר רְאוּיָה לְמֶלֶךְ, כִּי
 עֵקֶר הַתְּכֵלִית, שְׂיִהְיֶה הָעוֹלָם מְיֻשָּׁב, כִּי
 לָזֶה נִבְרָא הָעוֹלָם, וּמֵאַחַר שֶׁהִיפְת־תֹּאֵר מְעוֹרְרַת
 תֹּאֵוָה זֹו לְיִשׁוּב הָעוֹלָם, נִמְצָא שֶׁהִיא מְבִיאָה אֶל
 הַתְּכֵלִית, עַל־כֵּן יִפְת־תֹּאֵר רְאוּיָה לְמֶלֶךְ, וּבָחֲרוּ
 לָהֶם יִפְת־תֹּאֵר וּמְלֻכָה עֲלֵיהֶם, וּבִקְשׂוּ לָהֶם אֶרֶץ
 גּוֹרְמַת לָזֶה, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

כֵּת אַחֲרַת אָמְרוּ שְׁעַקֵּר הַתְּכֵלִית הוּא הַדְּבֹר, כִּי מוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה הוּא הַדְּבֹר, וּמֵאַחַר שָׁזָה עֵקֶר הַיִּתְרוֹן שֵׁישׁ לָאָדָם, עַל בֶּן זֶהוּ עֵקֶר הַתְּכֵלִית. עַל־כֵּן בִּקְשׂוּ לָהֶם אִישׁ דְּבָרָן, שְׂיִהְיֶה בְּעַל־לְשׁוֹן, שְׂיִדַּע כִּמָּה לְשׁוֹנוֹת וְיִרְבֶּה לְדַבֵּר תָּמִיד, כִּי אִישׁ כֹּזֵה הוּא אֵצֶל הַתְּכֵלִית. וְהִלְכוּ וּמִצְאוּ אִישׁ צָרְפְּתִי מִשֹּׁנַע, שְׂהִיָּה הוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר לְעִצְמוֹ, וְשִׂאלוּהוּ אִם יוֹדֵעַ לְשׁוֹנוֹת, וְהִיָּה יוֹדֵעַ כִּמָּה לְשׁוֹנוֹת, וְאִישׁ כֹּזֵה בּוֹדֵאי הַשֵּׁנִי הַתְּכֵלִית לְפִי דַעְתָּם הַנְּבוֹכָה, מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּעַל־לְשׁוֹן, שְׂיִוִּדַּע כִּמָּה לְשׁוֹנוֹת וּמְדַבֵּר הַרְּבֵה מְאֹד, כִּי הוּא מְדַבֵּר אֶפְלוּ לְעִצְמוֹ, עַל־כֵּן הוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם אִישׁ הַזֶּה, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמַלְךָ, וּבִחְרוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרָמַת לְעִנְיָן שְׁלָהֶם, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עִם מַלְכָּם, וּבּוֹדֵאי הַנְּהִיג אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׂרָאֵל.

כֵּת אַחֲרַת אָמְרוּ שְׁעַקֵּר הַתְּכֵלִית הוּא שְׂמֻחָה, כִּי כְּשֶׁנּוֹלָד בֶּן שְׂמֻחִים, כְּשֵׁישׁ חֲתָנָה שְׂמֻחִים, כְּשֶׁכּוֹבְשִׁים אִיזָה מְדִינָה שְׂמֻחִים. נִמְצָא שְׂתְּכֵלִית

הכל הוא שמחה. על-כן בקשו איש שיהיה שמח
תמיד, נמצא שהוא אצל התכלית והוא יהיה מלך
עליהם. והלכו ומצאו שהיה הולך ערל אחד
בכתנת בזוי בדרבו, ונשא פלעשיל (בקבוק) יין-
שרף, והלכו אחריו כמה ערלים. וזה הערל היה
שמח מאד כי היה שפור מאד, וראו שזה הערל
הוא שמח מאד, ואין לו שום דאגה, על-כן הוטב
בעיניהם הערל הזה, כי השיג את התכלית, שהוא
שמחה, וקבלו אותו למלך עליהם, ובודאי הנהיג
אותם בדרך הישר, ובחרו להם ארץ גורמת לענין
שלהם, דהינו מקום פרמים וכיוצא, שיהיו עושין
יין ומהחמצנים יהיו עושין יין-שרף, ולא ילך שום
דבר לאבוד, כי זהו עקר התכלית אצלם לשנות
ולהשתפר ולהיות שמח תמיד, אף-על-פי שאין
שום שיכות וענין לשמחתם, כי אין להם כלל על
מה לשמח, אף-על-פי-כן זה היה עקר התכלית
אצלם להיות שמח תמיד על לא דבר, ובחרו להם
ארץ גורמת כנ"ל, והלכו וישבו שם.

פת אַחֲרַת אֲמָרוּ שְׁעַקֵּר הוּא חֲכָמָה, וּבִקְשׁוּ
 לָהֶם חֲכָם גָּדוֹל וְעָשׂוּ אוֹתוֹ מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם,
 וּבִקְשׁוּ לָהֶם אֶרֶץ גְּזֻרְמַת לְחֲכָמָה, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ
 שָׁם.

פת אַחֲרַת אֲמָרוּ שְׁעַקֵּר הַתְּכֵלִית הוּא לְהַשְׁגִּיחַ
 עַל עֲצָמוֹ בַּאֲכִילָה וּשְׂתִיָּה, (שְׁקוֹרִין "פִּילֹוּיִן"),
 לְגַדֵּל הָאִיבָרִים. וּבִקְשׁוּ בְּעַל אִיבָרִים שֵׁישׁ לוֹ
 אִיבָרִים גְּדוֹלִים וּמִשְׁגִּיחַ לְגַדֵּל הָאִיבָרִים כַּנֶּ"ל, כִּי
 מֵאַחַר שֵׁישׁ לוֹ אִיבָרִים גְּדוֹלִים יֵשׁ לוֹ חֵלֶק יוֹתֵר
 בְּעוֹלָם, כִּי הוּא תוֹפֵס מְקוֹם יוֹתֵר בְּעוֹלָם, וְהוּא
 סָמוּךְ יוֹתֵר אֶל הַתְּכֵלִית, כִּי זֶהוּ הַתְּכֵלִית לְגַדֵּל
 הָאִיבָרִים, עַל־כֵּן אִישׁ כֹּזֵה רָאוּי לְמֶלֶךְ. וְהִלְכוּ
 וּמִצְאוּ אִישׁ אֶרֶץ, (שְׁקוֹרִין "וּוִינְגִיר"), וְהוֹטִיב
 בְּעֵינֵיהֶם, כִּי הוּא בְּעַל אִיבָרִים וְסָמוּךְ אֶל
 הַתְּכֵלִית, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ, וּבִקְשׁוּ לָהֶם אֶרֶץ
 גְּזֻרְמַת לְזֶה, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם.

וְהִיָּתָה פֶת אַחֲרַת שְׁאֲמְרוּ, שְׂאִין כָּל זֶה
 תִּכְלִית, רק עֵקֶר הַתִּכְלִית הוּא רַק
 לְעֵסֶק בְּתַפְלָה לַהֲשִׁים יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת עָנּוּ וְשִׁפְלִי-
 בָּרָךְ וְכוּ', וּבִקְשׁוּ לָהֶם בְּעַל־תַּפְלָה אֶחָד, וְעָשׂוּ
 אוֹתוֹ לְמַלְךְ עֲלֵיהֶם. (וְהַמְעַן מֵאֵלָיו יִבִּין, שְׁכַל הַכַּתּוּת
 הַנִּלְ, כִּלְם טְעוּ מְאֹד בְּמַכּוּכוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד, רַק זֹאת הַכַּתּוּת
 הָאֲחֵרוֹנָה כְּנֻגַּי הָאֵמֶת, אֲשֶׁרִי לָהֶם).

כֹּל זֶה סֵפֶר אֶחָד מֵהַגְּבוּרִים הַנִּלְ לְהַבְעֵל-
 תַּפְלָה, וְסֵפֶר לוֹ שֵׁהֶם, דְּהֵינּוּ אֵלּוּ הַגְּבוּרִים
 שְׁנַתְּחַבְּרוּ עִם הַגְּבוּר הַנִּלְ הֵם מִן הַכַּתּוּת שֶׁל
 בְּעֵלֵי הָאֵיבָרִים, שְׁקִבְלוּ עֲלֵיהֶם לְמַלְךְ בְּעַל
 אֵיבָרִים כַּנִּלְ. וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָלְכוּ מִחֲנֵה אַחַת
 מֵהֶם עִם הָעֲגָלוֹת שֶׁהוֹלְכִין אַחֲרֵי הַמַּחְנֵה, (שְׁקוֹרִין
 "אֵיבָאוּ"), שְׁמוֹלִיכִין אַחֲרֵיהֶם מֵאֲכָל וּמִשְׁתֵּה
 וְכִיּוֹצֵא. וְאֵלּוּ הַבְּעֵלֵי אֵיבָרִים הִיָּתָה בּוֹדְאֵי
 אֵימַתָּן מִטְּלַת עַל הַבְּרִיּוֹת, כִּי הָיוּ אֲנָשִׁים גְּדוּלִים
 וְגְבוּרִים, וְבוֹדְאֵי מִי שְׁפָגַע (פָּגַשׁ) בָּהֶם נָטָה מֵהֶם
 מִן הַדְּרָךְ. וַיְהִי כִּאֲשֶׁר הָלְכוּ הַמַּחְנֵה הַנִּלְ, בָּא

פְּנִיָּדָם גְּבוּר אֶחָד וְהוּא הַגְּבוּר הַנִּי"ל, שְׁהוּלֵךְ
עֲתָה עִמָּהֶם כַּנִּי"ל, וְהַגְּבוּר הַזֶּה כְּשָׂא כְּנִגְד
הַמַּחֲנֶה לֹא נָמָה מִן הַדְּרֵךְ, וְנִכְנָם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֶה
וּפְזַר אוֹתָם לְכָאן וּלְכָאן, וְנִתְיָרָאוּ אֲנָשֵׁי הַמַּחֲנֶה
מִלְּפָנָיו, וְהוּא נִכְנָם לְתוֹךְ הָעֲגָלוֹת הַנִּי"ל,
שְׁהוּלֵכִין אַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה, וְאָכַל כָּל מָה שְׁהִיָּה
שָׁם, וְנִפְלָא הַדְּבָר בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד מְאֹד עַל גְּדֵל
גְּבוּרָתוֹ, שְׁלֹא הָיָה מִתְיָרָא מִן הַמַּחֲנֶה כְּלָל,
וְנִכְנָם בְּתוֹכָם וְאָכַל כָּל מָה שְׁהִיָּה עַל הָעֲגָלוֹת
כַּנִּי"ל, וְתִכְף וּמִיד נִפְלוּ לְפָנָיו וְאָמְרוּ לוֹ: יְחִי
הַמֶּלֶךְ, כִּי יָדְעוּ שְׁגְבוּר כּוֹה בּוֹדָאי רָאוּי לְמֶלֶךְ
לְפִי דַעְתָּם, שְׁעֵקֶר הַתְּכִלִּית הוּא מִי שְׁהוּא בְּעַל
אִיבָרִים כַּנִּי"ל, וּבּוֹדָאי יִמְחַל לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת
הַמְּלוּכָה, מֵאַחַר שְׁנִמְצָא גְבוּר בְּעַל אִיבָרִים כּוֹה,
כִּי לוֹ רָאוּי הַמְּלוּכָה, וְכֵן הָוָה, שְׁנִתְקַבַּל זֶה
הַגְּבוּר הַנִּי"ל, שְׂפָא כְּנִגְדָם, לְמֶלֶךְ עַל הַפֶּת הַזּוֹאת
שְׁנַחֲקֶר אֶצְלָם שְׁעֵקֶר הוּא בְּעַל אִיבָרִים כַּנִּי"ל,
וְהוּא הוּא הַגְּבוּר, שְׁאָנוּ הוּלְכִין עֲתָה עִמּוֹ לְכַבֵּשׁ

העולם, והוא אומר הינו זה הגבור, שנעשה
עתה מלך עליהם, שיש לו בזה פונה אחרת
במה שהוא הולך לכבש את העולם, כי אין
פונתו כלל לזה שיהיה העולם פבוש תחתיו, רק
שייש לו פונה אחרת בזה. כל זה הם דברי אחד
מהגבורים, שספר כל זה להבעל-תפלה, ששאל
לו איך נתחברו עם הגבור הנ"ל, השיב לו כל
זה. שאל לו הבעל-תפלה: ומה ענין גבורתו של
זה הגבור הנ"ל, שהוא המלך שלכם. השיב לו:
היות שמדינה אחת לא רצו להכניע עצמן
תחתיו, ולקח הגבור הזה החרב שיש לו, והחרב
שלו יש לה ג' כחות: כשמגביהין אותה בורחין
כל שרי החילים וכו', הינו שלשה כחות
המבארים למעלה. כששמע זאת הבעל-תפלה,
הבין שזהו בודאי הגבור של המלך הנ"ל, ובקש
הבעל-תפלה, אם אפשר שיתראה פנים עם זה
הגבור שהוא המלך שלהם. השיבו לו, שיודיעו
הדבר להגבור וישאלו אותו אם יתן רשות,

(שְׁקוֹרִין "מעֲלֵדִיּוּיִן"), וְהִלְכוּ וְשָׂאוּ אוֹתוֹ, וְנָתַן
רְשׁוֹת שְׂיָבוֹא אֵלָיו.

כְּשֶׁבֵא הַפֶּעַל-תְּפִלָּה אֶל הַגָּבוֹר, הִפְּרִיזוּ זֶה
אֶת זֶה, וְהָיָה בֵּינֵיהֶם שְׂמֻחוֹת גְּדוּלוֹת
מְאֹד מְאֹד עַל שְׂזִכּוֹ לְהַתְּוַעַד יַחַד, וְהָיָה בֵּינֵיהֶם
שְׂמֻחוֹת וּבְכִיּוֹת, כִּי זָכְרוּ אֶת הַמֶּלֶךְ וְאֶנְשָׁיו, וּבְכוּ
עַל זֶה, עַל-כֵּן הָיָה בֵּינֵיהֶם שְׂמֻחוֹת וּבְכִיּוֹת,
וְדִבְּרוּ יַחַד הַפֶּעַל-תְּפִלָּה עִם הַגָּבוֹר, אִיךְ
נִתְגַּלְּגְלוּ וּבָאוּ לְכָאן. וְסִפֵּר הַגָּבוֹר לְהַפֶּעַל-
תְּפִלָּה, שְׂמֵאֵז שֶׁהָיָה הָרוּחַ-סְעָרָה הַגַּ'ל, שָׂאז
נִתְפָּזְרוּ בְּלִם בְּנִ"ל, אִז, בְּשַׁחֲזוֹר מִמְּקוֹם שֶׁעָלָה
לְשָׁם לְחִדָּשׁ כַּחוֹ בְּנִ"ל, בְּשַׁחֲזוֹר וְלֹא מִצָּא אֶת
הַמֶּלֶךְ עִם כָּל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ הַגַּ'ל, אִז הִלְךְ
בְּאֲשֶׁר הִלְךְ וְעָבַר עַל כָּל הָאֲנָשִׁים הַגַּ'ל, הִינּוּ
שֶׁהִבִּין שֶׁהָיָה בְּמִקּוֹם בְּלִם, הִינּוּ שֶׁעָבַר בְּאִיזָה
מְקוֹם, וְהִבִּין שֶׁשָּׁם הוּא בּוֹדְאֵי הַמֶּלֶךְ, אִךְ לֹא
הָיָה יָכוֹל לְבַקְּשׁוֹ וּלְמַצְאוֹ. וְכֵן עָבַר בְּמִקּוֹם אַחֵר,
שֶׁהִבִּין שֶׁשָּׁם הוּא הַמֶּלֶכָּה, אִךְ לֹא הָיָה יָכוֹל

לְבַקְשָׁה וּלְמַצְאוֹהּ. וְכֵן עָבַר עַל כָּל הָאֲנָשִׁים
 הַנִּזְכָּרִים, אֵךְ אוֹתָךְ לֹא עָבַרְתִּי הֵינּוּ שֶׁהַגִּבּוֹר לֹא
 עָבַר עַל מְקוֹם שֶׁהָיָה שֵׁם הַבַּעַל־תְּפִלָּה. עָנָה
 וְאָמַר הַבַּעַל־תְּפִלָּה: אֲנִי עָבַרְתִּי עַל מְקוֹם כָּל־גַּם
 וְגַם עַל מְקוֹם שְׁלֹךְ הֵינּוּ שֶׁהַבַּעַל־תְּפִלָּה עָבַר גַּם
 עַל מְקוֹם הַגִּבּוֹר, כִּי הָיִיתִי עוֹבֵר בְּמְקוֹם אֶחָד,
 וְרָאִיתִי שְׁעוֹמֵד כְּתֹר הַמֶּלֶךְ, וְהַבְּנָתִי שָׁכָאן יֵשׁ
 בְּוִדָּאֵי הַמֶּלֶךְ, אֵךְ לֹא הָיִיתִי יָכוֹל לְבַקְשׁוֹ
 וּלְמַצְאוֹ, וְכֵן הִלַּכְתִּי יוֹתֵר וְעָבַרְתִּי עַל יָם שֶׁל דָּם,
 וְהַבְּנָתִי שָׁזָה הַיָּם נַעֲשֶׂה בְּוִדָּאֵי מַהֲדַמְעוֹת שֶׁל
 הַמֶּלֶכָה, שֶׁהִיא בּוֹכָה עַל כָּל הַנִּזְכָּרִים, וּבְוִדָּאֵי
 הַמֶּלֶכָה הִיא כָּאֵן, אֵךְ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְבַקְשָׁה
 וּלְמַצְאוֹהּ. וְכֵן עָבַרְתִּי עַל יָם שֶׁל חֶלֶב, וְהַבְּנָתִי
 שָׁזָה הַיָּם נַעֲשֶׂה בְּוִדָּאֵי מַהֲחֶלֶב שֶׁל הַבַּת־מֶלֶכָה,
 שְׁנֵאֲבָד בָּנָה כִּנִּזְכָּרִים, וְהָיָה דוֹחֵק אוֹתָהּ רַבּוּי
 הַחֶלֶב, וּמִזָּה נַעֲשֶׂה הַיָּם הַזֶּה שֶׁל חֶלֶב, וּבְוִדָּאֵי
 כָּכָאֵן הִיא הַבַּת־מֶלֶכָה, אֵךְ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר
 לְבַקְשָׁה וּלְמַצְאוֹהּ. וְכֵן עָבַרְתִּי יוֹתֵר, וְרָאִיתִי שֶׁהָיוּ

מנחמים השערות של זהב של התינוק הנ"ל, ולא
לקחתי מהם כֶּלֶל, וידעתי שפאן הוא בודאי
התינוק הנ"ל, אך לא היה אפשר לבקשו
ולמצאו. וכן עברתי יותר, והייתי עובר על ים
של יין, וידעתי שזה הים נעשה בודאי
מהדבורים של המליץ שהוא עומד ומדבר
תנחומין לפני המלך והמלכה, ואחר-כך הוא
חוזר פניו ומדבר תנחומין להבת-מלכה, ומאלו
הדבורים נעשה הים של יין כמו שכתוב: "וחפך
כִּיִּין הַטּוֹב" (שיר-השירים ג), אך לא הייתי יכול
למצאו. וכן עברתי יותר, וראיתי שעומד אבן
שחקוק עליו תמונת היד הנ"ל עם שרטוטין,
והבנתי שפאן הוא בודאי החכם של המלך
הנ"ל, והוא חקק לו תמונת היד על האבן, אך
לא היה אפשר למצאו. וכן עברתי יותר, וראיתי
שעומד מסדר על הר אחד השלחנות של זהב
והקרידענצין (חפצים יקרי ערך) ושאר אוצרות
המלך, והבנתי שפאן הוא בודאי הממנה על

האוצרות של המלך הנ"ל, אך לא היה אפשר
למצאו.

השיב הגבור: גם אני עברתי על כל
המקומות הללו, ואני לקחתי מן
השערות של זהב של התינוק הנ"ל, כי
לקחתי שבעה שערות, שיש להם כל מיני
גונין, והם יקרים אצלי מאד, והייתי יושב במקום
שישבתי, והייתי מחיה עצמי במה שאפשר
בעשבים וכיוצא, עד שלא היה לי שום דבר
להחיות עצמי, והלכתי באשר אלך, וכאשר
הלכתי ממקומי הנ"ל, שכחתי את הקשת שלי
שם. השיב הבעל-תפלה: אני ראיתי את הקשת
הזה, וידעתי שבודאי הוא קשת שלך, אך לא
הייתי יכול למצא אותך. וספר יותר הגבור
להבעל-תפלה, שפשהלך משם, הייתי הולך ובא
עד שפגעתי בהמחנה הנ"ל ונכנסתי לתוכם, כי
הייתי רעב מאד, והייתי רוצה לאכל. ותקף
פשנכנסתי לתוכם קבלו אותי למלך עליהם

כַּנְ"ל, וְעַתָּה אֲנִי הוֹלֵךְ לְכַבֵּשׁ הָעוֹלָם, וְכֹנְנֶתִי
 אוֹלֵי אוּכַל לְמַצֵּא אֶת הַמֶּלֶךְ עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ
 הַנְ"ל. וְדַבֵּר הַבַּעַל־תְּפִלָּה עִם הַגִּבּוֹר: מָה עוֹשִׂים
 עִם הָאֲנָשִׁים הַלְלוּ, דְּהִינּוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה הַנְ"ל,
 שֶׁנִּפְלוּ בְּתַאוּת מָמוֹן כָּל־כָּד, עַד שֶׁבָּאוּ
 לְשָׁמוֹתִים כָּאֵלוּ, שֶׁבַע־לִי הַמָּמוֹן הֵם אֱלוֹקוֹת
 אֲצֵלָם, וְשָׂאֵר עֲנִינֵי שְׁמוֹת שְׁיֵשׁ לְבָנֵי מְדִינָה זֹאת.
 עָנָה וְאָמַר הַגִּבּוֹר לְהַבַּעַל־תְּפִלָּה, שֶׁשָּׁמַע
 מִהַמֶּלֶךְ, שֶׁמִּכָּל הַתַּאוּת אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא אֶת
 מִי שֶׁנִּפֵּל לְתוֹכָם, אֵךְ מִי שֶׁנִּפֵּל לְתַאוּה זֶה שֶׁל
 מָמוֹן, אֵי אֶפְשָׁר בְּשׂוּם אֶפֶן לְהוֹצִיאֹ מִשָּׁם,
 וּבִוְדָאֵי לֹא תִפְעוֹל כָּלֵל אֲצֵלָם, כִּי אֵי אֶפְשָׁר
 לְהוֹצִיאָם מִזֶּה כָּלֵל. רַק שֶׁשָּׁמַע מִהַמֶּלֶךְ שֶׁעַל־יְדֵי
 הַדְּרֹךְ שְׁיֵשׁ לְהַחֲרֵב הַנְ"ל, שֶׁמִּשָּׁם קִבֵּל גִּבּוֹרְתּוֹ
 כַּנְ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה יְכוּלִים לְהוֹצִיא מִתַּאוּה הַזֹּאת
 שֶׁל מָמוֹן אֶת מִי שֶׁנִּפֵּל וְנִשְׁקַע בְּתוֹכָהּ. וַיֵּשְׁבוּ
 יַחַד אִיזָה זְמוֹן הַגִּבּוֹר עִם הַבַּעַל־תְּפִלָּה, וְעַל עֲנִין
 הַנְ"ל שֶׁל בְּנֵי הַמְּדִינָה הַנְ"ל, שֶׁבִקְשׁוּ מִהַבַּעַל־

תפלה שיצא אל הגבור בשבילם פנ"ל, הרחיבו
 הזמן, הינו שהבעל-תפלה פעל אצל הגבור
 להרחיב להם הזמן לבני המדינה, ונתן להם
 ארכא איזה זמן. ומסרו סימנים זה לזה, הינו
 הגבור והבעל-תפלה מסרו סימנים זה לזה, כרי
 שיוכלו לידע אחד מחברו, והלך לו הבעל-
 תפלה לדרכו. ובדרך הלוכו של הבעל-תפלה
 ראה שהולכים אנשים ומתפללים ונושאים
 חבורים של תפלות, ונתירא מהם, וגם הם
 נתיראו ממנו, ועמד להתפלל, וגם הם התפללו.
 אחר-כך שאל אותם: מי אתם? השיבו לו,
 שבעת שהיה רוח-סערה הנ"ל, שאז נפרדו בני
 העולם למיניהם, אלה בחרו בזה ואלו בזה ככל
 המבאר למעלה חלוקי הפתות הנ"ל, אז אנחנו
 בחרנו לנו לעסק בתפלה תמיד להשם יתברך,
 ובקשנו ומצאנו בעל-תפלה אחד ועשינו אותו
 למלך. בששמע זאת הבעל-תפלה, הוטב הדבר
 בעיניו מאד, כי בזה הוא חפץ, והתחיל לדבר

עִמָּהֶם, וְגִלָּה לָהֶם סֵדֶר תְּפִלוֹתָיו וְחִבּוּרָיו וְעִנְיָנָיו.
כְּשִׁשְׁמְעוּ דְבָרָיו, נִפְתָּחוּ עֵינֵיהֶם, וַרְאוּ גִדְל
מַעֲלָתוֹ שֶׁל הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַזֶּה, וַתִּכְרַף עָשׂוּ אוֹתוֹ
לְמַלְךְ עֲלֵיהֶם, כִּי הַמֶּלֶךְ שָׁלָהֶם מַחֵל לוֹ
הַמְּלוּכָה, מִחֲמַת שְׂרָאוֹ שֶׁהוּא מִפְּלֵג בַּמַּעֲלָה
יִתְּרָה מְאֹד מְאֹד, וְלִמַּד עִמָּהֶם הַבַּעַל־תְּפִלָּה הַזֶּה
וְהָאִיר עֵינֵיהֶם, וַעֲשֵׂה אוֹתָם לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים
גְּדוּלִים מְאֹד, כִּי הֵם הָיוּ מִתְחִלָּה גַּם־כֵּן צַדִּיקִים
מֵאַחַר שֶׁעֲסָקוּ רַק בְּתְפִלָּה כַּנִּל, אֲךָ זֶה הַבַּעַל־
תְּפִלָּה הָאִיר עֵינֵיהֶם, עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ צַדִּיקִים נוֹרָאִים
מְאֹד. וַיִּשְׁלַח הַבַּעַל־תְּפִלָּה אֲגָרֶת לְהַגְבִּיר הַנִּל
וְהוֹדִיעָו אֵיךְ שָׂזְכָה וּמִצָּא אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ וְנַעֲשֵׂה
עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ.

וּבְיַי הַמְּדִינָה שֶׁל מְמוֹן הַנִּל הָיוּ עוֹסְקִים יוֹתֵר
בְּעִנְיָנֵיהֶם בְּעִבּוּדָתָם כְּכֹל הַנִּל, וְהַזְמַן
שֶׁהַגְּבִיל עִמָּהֶם הַגְּבִיר הַנִּל הָיָה מִמִּשְׁמֵשׁ לְבוֹא,
וְנִתְפַחְדוּ מְאֹד, וַעֲשׂוּ עִבּוּדָתָם הַנִּל, וְהִקְרִיבוּ
קָרְבָּנוֹת וְקִטְרֹת וְעֲסָקוּ בְּתְפִלוֹת שָׁלָהֶם, שֶׁהָיוּ

מִתְפַּלְלִים לְאַלְקוֹתֵם הַנְּ"ל. וְנִסְכְּכֶם בֵּינֵיהֶם, שְׁהֵם
מִכְרְחִים לְקִים עֲצַתֶם הָרֵאשׁוֹנָה, דְּהֵינּוּ, לְשַׁלַּח
אֶל הַמְּדִינָה שְׂיִישׁ בָּהּ עֲשִׂירוֹת מִפְּלֶג כַּנְּ"ל, אֲשֶׁר
לְפִי דַעְתֶּם הָיוּ כָּל בְּנֵי אוֹתָהּ הַמְּדִינָה כְּלָם
אֱלֹקוֹת כַּנְּ"ל, וְהֵם יוֹשִׁיעוּ אוֹתָם בְּיַדֵּי כַּנְּ"ל,
מֵאַחַר שְׁכַלְם הֵם אֱלֹקוֹת כַּנְּ"ל. וְשַׁלְּחוּ שְׁלוּחִים
לְשֵׁם, וּבְדַרְדָּךְ הַלּוֹכִים שֶׁל הַשְּׁלוּחִים לְשֵׁם, תָּעוּ
וְהִלְכוּ, וּמִצָּאוּ אָדָם שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עִם מִקְּלָה,
שֶׁהִמְקִיל שָׁלוֹ הָיָה עוֹלָה יוֹתֵר מִכָּל אֱלֹקוֹתֶם,
הֵינּוּ שֶׁהִמְקִיל שָׁלוֹ הָיָה עִם אֲבָנִים טוֹבוֹת יְקָרִים,
אֲשֶׁר זֶה הִמְקִיל הָיָה שְׁוֹה יוֹתֵר מִכָּל הָעֲשִׂירוֹת
שֶׁל כָּל אֱלֹקוֹתֵם הַנְּ"ל הֵינּוּ בֵּין הָאֱלֹקוֹת
שֶׁבְּמְדִינַתֶם וּבֵין הָאֱלֹקוֹת שֶׁהִלְכוּ אֲצֵלֶם, כִּי
הִמְקִיל הָיָה שְׁוֹה יוֹתֵר מִכָּל הָעֲשִׂירוֹת שֶׁל כְּלָם.
גַּם הָיָה הוֹלֵךְ בְּכוֹבַע, (שְׁקוֹרֵין "קִאפִּילִישׁ"), שֶׁהָיָה
קְבוּעַ בּוֹ אֲבָנִים טוֹבוֹת, שֶׁהָיָה שְׁוֹה הוֹן רַב,
וְתַכְףּ וּמִיד נִפְלוּ לְפָנָיו בְּכַרְיָעָה וְהִשְׁתַּחֲוִיָּה, כִּי
לְפִי דַעְתֶּם הָיָה הָאָדָם הַזֶּה אֵלּוֹךְ עַל כָּל אֱלֹקִים

שְׁלָהֶם, מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲשִׁירוֹת מִפְּלֶג כֹּהֵה. וְהָאָדָם הַזֶּה שֶׁפָּגְעוּ הוּא הִיָּה הַמְּמַנֶּה עַל הָאוֹצְרוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַגָּ'ל. וְאָמַר לָהֶם הָאָדָם הַזֶּה: זֶה הוּא חֲדוּשׁ אֶצְלָכֶם, בְּלִשׁוֹן תִּמְהָה, בּוֹאוּ עִמִּי וְאֶרְאֶה לָכֶם עֲשִׁירוֹת. וְהוֹלִיךְ אוֹתָם אֶל הַהַר, שֶׁהִיָּה מְסַדֵּר שֵׁם אוֹצֵר הַמֶּלֶךְ, וְהִרְאָה אוֹתָם אֶת הָאוֹצֵר וְתִכְףּ וּמִיד נִפְלוּ בְּכַרְיָעָה וְהִשְׁתַּחֲוִיָּה, כִּי זֶהוּ אֵלּוֹךְ עַל כָּל אֱלֹקִים לְפִי דַעְתָּם הַסִּכְלָה וְהַנְּבוּכָה, שֶׁהִיָּה אֶצְלָם עֶקֶר הָאִמוּנָה הַמְּמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת כַּגָּ'ל.

אֵךְ קִרְבָּנוֹת לֹא הִקְרִיבוּ שָׁם, כִּי לְפִי דַעְתָּם הַגָּ'ל שֶׁהוּא אֵלּוֹךְ עַל וְכו', בְּוֹדָאֵי הִיוּ מִקְרִיבִים אֶת עֶצְמוֹן לְאֵלּוֹךְ כֹּהֵה, אֵךְ וְכו', כִּי כְּשֶׁיֵּצְאוּ אֵלּוֹ הַשְּׁלוֹחִים, הִזְהִירוּ אוֹתָם שֶׁבִּדְרֹךְ לֹא יִהְיוּ מִקְרִיבִים קִרְבָּנוֹת, כִּי חֲשִׁשׁוּ שָׂאֵם יִרְצוּ בִּדְרֹךְ לְהִקְרִיב קִרְבָּנוֹת לֹא יִשְׂאֵר מֵהֶם כְּלוּם, כִּי אוֹלֵי יִמְצְאוּ אִיזָה אוֹצֵר בִּדְרֹךְ, אוֹלֵי יִלְךְ אַחַד לְבֵית־הַכֶּסֶף וְיִמְצֵא שָׁם אוֹצֵר וְהוּא אֶצְלוֹ אֵלּוֹךְ

כַּנְ"ל, וַיִּתְחִילוּ לְהַקְרִיב אֶת עֶצְמוֹן אֵלָיו, וְלֹא
 יִשְׁאָר מֵהֶם אֶחָד, עַל־כֵּן הִזְהִירוּ אֶת הַשְּׁלוּחִים
 הַיְנוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה הִזְהִירוּ אֶת הַשְּׁלוּחִים, שְׁבִדְרָךְ
 לֹא יִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת כָּלֵל, עַל־כֵּן לֹא הִקְרִיבוּ אֵלָיו
 הַשְּׁלוּחִים קִרְבָּנוֹת לְזֶה הַמְּמֻנָה הַנִּ"ל. אֲבָל זֶה
 הָיָה בְּרוּר אֲצֵלָם שֶׁהוּא אֵלּוֹךְ עַל כָּל אֱלֹקִים,
 מֵאַחַר שֵׁישׁ לוֹ עֲשִׂירוֹת עֲצוֹם וְרַב כֹּזֶה. וְנִתְיָשְׁבוּ
 אֵלָיו הַשְּׁלוּחִים: לָמָּה לָּהֶם לֵילֵךְ אֶל הָאֱלֹקוֹת
 הַנִּ"ל, דִּהְיִינוּ אֶל הַמְּדִינָה שֶׁהָיוּ עֲשִׂירִים מִפְּלָגִים
 מְאֹד, שֶׁהֵם אֲצֵלָם כָּלָם אֱלֹקוֹת כַּנְ"ל, כִּי הֲלוֹא
 יֵאָצֵל זֶה הָאִישׁ בְּיָדָיו יוֹכֵלוּ לְקַבֵּל יִשׁוּעָה, כִּי
 הֲלוֹא זֶה הָאִישׁ הוּא אֵלּוֹךְ גָּדוֹל עַל כָּלָם לְפִי
 דַּעְתָּם הָרַעָה הַנִּ"ל, מֵאַחַר שֵׁישׁ לוֹ עֲשִׂירוֹת
 עֲצוֹם וּמִפְּלָג כֹּזֶה כַּפְּלֵי כַּפְּלִים יוֹתֵר מִכָּלָם, עַל־
 כֵּן בִּקְשׁוּ מִזֶּה הָאִישׁ שֵׁילֵךְ עִמָּם לְמְדִינַתָּם,
 וְנִתְרַצָּה לָּהֶם וְהִלְךְ עִמָּם, וּבָא לְמְדִינַתָּם. וְהָיָה
 יֵאָצֵל בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁמְחָה גְדוֹלָה שֶׁמִּצָּאוּ אֵלּוֹךְ
 כֹּזֶה, כִּי הָיוּ בְּטוֹחִים שֶׁעַל־יָדוֹ יִהְיֶה לָּהֶם תְּשׁוּעָה

בַּיּוֹדָאֵי, מֵאַחַר שֶׁהוּא אֵלּוֹךְ כְּזֶה לְפִי דַעְתָּם, כִּי
 יֵשׁ לוֹ עֲשִׁירוֹת עֲצוּם כְּזֶה, וְצוּהָ זֶה הָאִישׁ שֶׁהוּא
 הַמְּמַנֶּה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל, שֶׁקִּבְּלוּ אוֹתוֹ בְּנֵי
 הַמְּדִינָה הַזֹּאת לְאֵלּוֹךְ, שֶׁקִּדְּם שִׁיְהִיָּה סֵדֵר מִתְקַן
 וְנִכּוֹן בַּמְּדִינָה, לֹא יִקְרִיבוּ קִרְבָּנוֹת כָּלָל. כִּי בְּאִמַּת
 זֶה הַמְּמַנֶּה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָיָה צַדִּיק גָּדוֹל, כִּי הָיָה
 מֵאֲנָשֵׁי הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל, שֶׁהָיוּ כָּלָם צַדִּיקִים גָּדוֹלִים
 מְאֹד, וּבַיּוֹדָאֵי הָיָה מְמַאֵס מְאֹד בְּכָל הַמְּנַהֲגִים
 הָרָעִים וְהַשְּׁפוּתִים שֶׁל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה, אֲךָ עַדִּין
 לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשִּׁיב אוֹתָם מִדְּרָכָם הָרָעָה, אֲךָ
 צוּהָ לְעֵת-עֵתָה שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים לֹא יִקְרִיבוּ
 קִרְבָּנוֹת. וְהִתְחִילוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה לְבַקֵּשׁ מֵאוֹתוֹ
 אוֹדוֹת הַגְּבוּר הַנִּ"ל שֶׁעֲמַד עֲלֵיהֶם, וְגַם הַמְּמַנֶּה
 עָנָה: אֲפֹשֶׁר הוּא זֶה הַגְּבוּר הַיְדוּעַ לוֹ. וְהֵלֶךְ זֶה
 הַמְּמַנֶּה, וַיֵּצֵא אֶל הַגְּבוּר, וּבִקֵּשׁ מֵאֲנָשָׁיו שֶׁל
 הַגְּבוּר אִם אֲפֹשֶׁר לְהִתְרַאוֹת פָּנִים עִמּוֹ, וְאָמְרוּ
 שִׁיּוֹדִיעוּ לוֹ וַיִּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ וְהֵלְכוּ וַיִּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ,
 וַנִּתֵּן רְשׁוֹת. וְנִכְנְסִים הַמְּמַנֶּה אֶל הַגְּבוּר, וְהִפְּרִיז זֶה

את זה, והיה ביניהם שמחות גדולות ובכיות
כנ"ל. ואמר הגבור להממנה: תדע שגם הבעל-
תפלה הכשר שלנו ראיתו גם-כן, וכבר נעשה
מלך. וספרו זה לזה איך נתגלגלו ובאו לכאן,
וספר הממנה להגבור שהוא עבר על מקום
המלך ועל מקום כל האנשים הנ"ל, אך על
שניהם לא עבר, הינו על מקום הבעל-תפלה
והגבור, על מקום אותם שניהם לא עבר. ודברו
יחד הממנה עם הגבור אודות המדינה הנ"ל על
שנתעו ונבוכו כל-כף, עד שבאו לשטותים
כאלו. השיב הגבור להממנה תשובה הנ"ל,
שהשיב להבעל-תפלה כנ"ל, הינו ששמע
מהמלך, שמי שנשקע בתאוה זו של ממון, אי
אפשר לו בשום אופן לשוב ולצאת משם, כי אם
על-ידי הדרך שיש להחרב הנ"ל שמשם מקבל
הגבור פח גבורתו, על-ידי-זה יכולים להוציאם
מזה. והרחיבו הזמן עוד יותר, הינו שהממנה
דבר עם הגבור להרחיב הזמן עם בני המדינה

הַנִּלְעוֹד עוֹד יוֹתֵר, וְנָתַן לָהֶם הַגָּבוֹר עוֹד אֲרָכָא
וְזִמְנָא. אַחֲרֵיכֵן מָסְרוּ סִימְנִים זֶה לָזֶה, הַמְּמַנָּה
וְהַגָּבוֹר, וְהִלְךְ הַמְּמַנָּה מִן הַגָּבוֹר וְחִזַּר הַמְּמַנָּה
אֶל הַמְּדִינָה הַנִּלְעוֹד. וְגַם הַמְּמַנָּה הָיָה בְּיָדָא
הוֹכִיחַ אוֹתָם עַל דְּרָכָם הָרָעָה, שְׁנַתְעוּ וְנִבְּכוּ
כְּלֵיכֵן בְּתַאֲוֹת מְמוֹן, אֵיךְ לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּלֵל,
כִּי כָּבֵד נִשְׁקָעוּ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד כִּנְל, רַק מִחֲמַת
שְׁכָבֵר הוֹכִיחוּ אוֹתָם הִרְבֵּה, הַבַּעַל־תְּפִלָּה וְגַם
הַמְּמַנָּה, בְּלִבָּלוּ אוֹתָם, וְהָיוּ אוֹמְרִים: אֲדִרְבָּא,
הוֹצִיאֵנוּ נָא אוֹתָנוּ מִטְּעוֹתֵינוּ, אַף־עַל־פִּי שְׁהִים הָיוּ
אוֹחִזִים בְּדַעְתָּם בְּחֻזְקָה וְלֹא הָיוּ רוֹצִים כָּלֵל
לָשׁוּב מִטְּעוֹתָם הָרָעָה, אֵיךְ הָיוּ אוֹמְרִים
לְמוֹכִיחֵיהֶם הַנִּלְעוֹד: אֲדִרְבָּא, אִם הוּא כְּדַעְתְּכֶם,
שְׂאֵנְחֵנוּ בְּטָעוֹת וּבְמִבּוֹכָה גְדוֹלָה, אִם־כֵּן הוֹצִיאֵנוּ
נָא אוֹתָנוּ מִטְּעוֹתֵינוּ. וְנָתַן לָהֶם עֶצֶה הֵינּוּ הַמְּמַנָּה
נָתַן עֶצֶה לְבְנֵי הַמְּדִינָה הַנִּלְעוֹד, בְּאֲשֶׁר שְׁהוּא יוֹדֵעַ
הַכַּחַשׁ שֶׁל זֶה הַגָּבוֹר מֵהֵיכֵן הוּא מְקַבֵּל כַּחַשׁ
גְּבוֹרָתוֹ, וְסִפֵּר לָהֶם עֲנִין הַחֶרֶב הַנִּלְעוֹד, שְׁמִשָּׁם

מִקְבֵּל הַגְּבוּר כַּח גְּבוּרָתוֹ. בְּכֵן גִּלְךָ אֲנִי וְאַתֶּם אֶל
מְקוֹם הַחֶרֶב, וְעַל־יְדֵי־זֶה תּוּכְלוּ לְהִתְנַפֵּר כְּנִגְדּוֹ.
וְכֹנֶנֶת הַמְּמַנָּה הִיא, שְׁפִשְׁיָבוֹאוּ לְשֵׁם, יוּכְלוּ
לְשׁוּב וּלְצִאת עַל־יְדֵי־זֶה מִטְּעוֹתֵם כִּנְ"ל כִּי עַל־
יְדֵי אוֹתוֹ הִדְרָךְ שָׁיֵשׁ לְהַחֲרֵב הַזֹּאת, עַל־יְדֵי־זֶה
יְכוּלִים לְהוֹצִיא מִתְּאֹת מְמוֹן כִּנְ"ל, וְקָבְלוּ דְבָרָיו
הַיְנוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה קָבְלוּ עֲצַת הַמְּמַנָּה לִילְךָ עִמּוֹ
אֶל הַחֶרֶב הַנִּ"ל.

וְהַלֵּךְ הַמְּמַנָּה, וּבְנֵי הַמְּדִינָה שְׁלָחוּ עִמּוֹ אֶת
גְּדוּלֵי הַמְּדִינָה, שְׁהֵם אֶצְלָם אֱלֻקוֹת
וּבְנֵי־אֵי הָיוּ הוֹלְכִים עִם תְּכֵשִׁיטֵי כֶסֶף וְזָהָב,
שֶׁהָיוּ תְלוּיִים עֲלֵיהֶם, כִּי זֶה הָיָה הָעֵקֶר אֶצְלָם,
וְהִלְכוּ יַחַד. וְהוֹדִיעַ הַמְּמַנָּה הַדְּבָר הַזֶּה לְהַגְּבוּר,
בְּאֲשֶׁר שֶׁהוּא הוֹלֵךְ עִמָּם לְבַקֵּשׁ מְקוֹם הַחֶרֶב,
וְכֹנֶנֶתוֹ, אוֹלֵי יִזְכֶּה בְּדַרְךְ הַלּוֹכוֹ לְמִצְאָ אֶת הַמְּלָךְ
וְאֲנָשָׁיו. עֲנָה וְאָמַר הַגְּבוּר: גַּם אֲנִי אֵלֶיךָ עֹמֵךְ.
וְשָׁנָה הַגְּבוּר עֲצֻמוֹ, כְּדִי שְׁלֹא יִכְיָנוּ אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים
שֶׁהִלְכוּ עִם הַמְּמַנָּה, שֶׁזֶהוּ הַגְּבוּר הַנִּ"ל, עַל־כֵּן

שָׁנָה עֲצֻמוֹ, וְהִלֵּךְ גַּם־כֵּן עִם הַמְּמֹנָה. וְנִתְיָשְׁבוּ
שְׂיֹדְיֵעוּ הַדָּבָר לְהַבְעֵל־תְּפִלָּה וְהוֹדִיעוּ לוֹ, וְאָמַר
הַבְעֵל־תְּפִלָּה שָׁגַם הוּא יִלְךְ עִמָּם, וְהִלֵּךְ אֵלֵיהֶם
הַבְעֵל־תְּפִלָּה וְצוּהַ הַבְעֵל־תְּפִלָּה לְאִנְשֵׁים שְׁלוֹ
שְׂיִתְפַּלְלוּ עַל זֶה, שְׂיִצְלִיחַ הַשֵּׁם דְּרַכְּכֶם, שְׂיִזְכוּ
לְמִצְאָה הַמְּלֹךְ עִם אִנְשֵׁי הַנֶּ"ל, כִּי תָמִיד הִיָּה
הַבְעֵל־תְּפִלָּה מִתְפַּלֵּל עַל זֶה, וְהִיָּה מְצוּהַ
לְאִנְשֵׁי, וְהִיָּה מִתְקַן לָהֶם תְּפִלוֹת שְׂיִתְפַּלְלוּ עַל
זֶה. וְעַתָּה הַזְּהִיר אוֹתָם בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁהִלֵּךְ אֵל
הַמְּמֹנָה וְהַגְּבוּר, לִילְךְ עִמָּם לְבַקֵּשׁ אֶת הַמְּלֹךְ
וְאִנְשֵׁי כַּנֶּ"ל, שְׂיִתְפַּלְלוּ עַל זֶה תָּמִיד לְזִכּוֹת
לְמִצְאָה אוֹתָם. וּבֹא הַבְעֵל־תְּפִלָּה אֵל הַמְּמֹנָה
וְהַגְּבוּר הַנֶּ"ל, וּבּוֹדֵאי הִיָּה בִּינֵיהֶם שְׂמֹחַה גְּדוֹלָה,
שְׂמֹחוֹת וּבְכִיּוֹת כַּנֶּ"ל, וְהִלְכוּ שְׁלֹשֶׁתָּן יַחַד, דְּהֵינּוּ
הַמְּמֹנָה וְהַגְּבוּר וְהַבְעֵל־תְּפִלָּה; וְהֵאלֶקוֹת הַנֶּ"ל,
דְּהֵינּוּ הָעֲשִׂירִים גְּדוֹלֵי הַמְּדִינָה הַנֶּ"ל שֶׁהֵם
נִקְרָאִים שֵׁם בְּמְדִינַתָּם אֱלֹקִים כַּנֶּ"ל, הִלְכוּ
עִמָּהֶם, וַיִּתְהַלְכוּ בְּאֲשֶׁר יִתְהַלְכוּ.

וּבְאֵי לְמַדִּינָה אַחַת, וְהָיוּ שָׁם שׁוֹמְרִים סְבִיב
הַמְּדִינָה, וְשָׂאוּ אֶת הַשׁוֹמְרִים עַל עֶסְקֵי
הַמְּדִינָה, וּמִי הַמֶּלֶךְ שְׁלָכֶם. הַיְשִׁיבוּ הַשׁוֹמְרִים,
שְׁבַעַת שְׁהִיָּה הַרוּחַ סְעָרָה הַנִּ"ל, שָׂאוּ נִפְרְדוּ בְּנֵי
הָעוֹלָם לְמִינֵיהֶם כַּנִּ"ל, אִזּוּ בָּחֲרוּ לָהֶם בְּנֵי
הַמְּדִינָה שְׁלָהֶם, שְׁעַקֵּר הוּא הַחֲכָמָה, וְקִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם חָכֶם גָּדוֹל לְמֶלֶךְ, וְזֶה מְקָרֹב מְצָאוּ חָכֶם
גָּדוֹל מִפְּלֶג בַּחֲכָמָה מְאֹד מְאֹד, וּמַחֲל לֹא הַמֶּלֶךְ
אֶת הַמְּלוּכָה, וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ, כִּי אֶצְלָם הָיָה
הָעֶקֶר הַחֲכָמָה, וּמֵאַחַר שִׁמְצָאוּ חָכֶם מִפְּלֶג כּוֹה,
עַל בֶּן קִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ. וְאָמְרוּ אֵלָיו הַשְּׁלֵשָׁה
הַנִּ"ל הֵינּוּ הַמְּמֻנָּה וְהַגְּבוּר וְהַבְּעַל־תְּפִלָּה, שְׁנֹרְאִין
הַדְּבָרִים שְׁזָהוּ הַחָכֶם שְׁלָנוּ דִּהֵינּוּ הַחָכֶם שֶׁל
הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל. וּבִקְשׁוּ אִם אֶפְשָׁר לְהַתְּרֹאוֹת פְּנִים
עִמוֹ, וְהַיְשִׁיבוּ לָהֶם, שְׁיִוְדִיעוּ לֹא וְיִשְׂאוּ אוֹתוֹ,
וְהִלְכוּ וְשָׂאוּ, וְנָתַן לָהֶם רִשׁוּת. וּבְאֵי אֵלָיו
הַשְּׁלֵשָׁה אֶל הַחָכֶם, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ שֶׁל אוֹתָהּ
הַמְּדִינָה, וְהִפִּירוּ זֶה אֶת זֶה, כִּי הַחָכֶם הַזֶּה הָיָה

הַחֶכֶם שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנִּלְוֵה, וּבְיָדָיו הָיָה שֵׁם שְׂמֻחָה
גְּדוּלָּה, שְׂמֻחוֹת וּבְכִיּוֹת בְּנִלְוֵה, כִּי בָּכוּ אִיךְ זֹכִים
לְמִצְאָתָא אֶת הַמֶּלֶךְ עִם כָּל הַנִּלְוֵה, וְשָׂאוּ אֶת
הַחֶכֶם, אִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִן הַיָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וְהַשִּׁיב
לָהֶם, שֶׁהַיָּד הוּא אֶצְלוֹ, אִךְ מֵעַתָּה שְׂנַתְּפוּרוֹ עַל
יְדֵי הַרוּחַ סְעָרָה בְּנִלְוֵה, שָׂאוּ נְעֻלָּם מֵהֶם הַמֶּלֶךְ
וְכוּ' בְּנִלְוֵה, מֵאֲזוּ הוּא אֵינוֹ רוֹצֵה לְהַסְתַּפֵּל כָּלֵל
בְּתוֹךְ הַיָּד, כִּי הִיא שְׂיִכָּה רַק אֶל הַמֶּלֶךְ, רַק
שְׂחַקֵּק תְּבַנִּית הַיָּד עַל אֶבֶן, כִּדִּי שְׂיִשְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה
קִצְצַת לְצַרְדָּךְ עֲנִינִי, אֲבָל בְּהַיָּד אֵינוֹ מִסְתַּפֵּל כָּלֵל.
וּדְבָרוֹ עִם הַחֶכֶם אִיךְ נִתְגַּלְגַּל וּבָא לְכָאן, וְסִפֵּר
לָהֶם, שְׂמֵעַת שֶׁהָיָה הַרוּחַ סְעָרָה הַנִּלְוֵה, הֶלְךְ
בְּאֲשֶׁר הֶלֶךְ, וּבְדֶרֶךְ הַלּוּכוֹ עָבַר עַל כָּלֵם, רַק עַל
אֵלוֹ הַשְּׁלֵשָׁה הֵינּוּ הַבְּעַל־תְּפִלָּה וְהַגְּבוּר וְהַמְּמַנֶּה
לֹא עָבַר, עַד שְׂמִצְאוֹ אוֹתוֹ בְּנִי־הַמְּדִינָה אֵלוֹ
וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ בְּנִלְוֵה, וְלָעַת עָתָה הוּא צָרִיךְ
לְהִנְהִיג אוֹתָם לְפִי דְרָכָם, כִּפִּי דְרָךְ חֲכָמָתָם, עַד
אֲשֶׁר בְּרִבּוֹת הַזְּמַן יֵשִׁיב אוֹתָם אֶל הָאֱמֶת, וּדְבָרוֹ

עם החכם על אודות בני המדינה הנ"ל, שנתעו
 ונבוכו כל־כך בשטות ועבודה זרה של ממון
 כנ"ל, ואמרו: אלמלא לא נתבדרנו ונתפורנו, כי
 אם בשביל אותה המדינה להחזיר אותם
 למוטב, היה די לנו בזה, כי נתטפשו ונתעו
 כל־כך, כי באמת כל הפתות הנ"ל, כלם נתעו
 ונבוכו, וצריכים לתקנם; להשיבם משטותם
 ולהחזירם אל התכלית האמתית, כי אפלו הפת
 שבחרו להם חכמה לתכלית, גם הם לא השיגו
 התכלית האמתית וצריכין תקון ותשובה, כי בחרו
 בחכמות חיצוניות ואפיקורסות, אך מפל
 הטעותים הנזכרים לעיל הוא בנקל יותר
 להשיבם מטעותם ולהחזירם אל האמת, אבל
 אלו נתעו בעבודה זרה של ממון ונשקעו בה
 כל־כך ככל הנ"ל, עד שאי־אפשר להשיבם מזה
 כנ"ל. וגם החכם ישיב להם ששמע גם־כן
 מהמלך, שמכל התאוות אפשר להוציא, אבל
 מתאוה זו של ממון אי־אפשר להוציא את מי

שֶׁנִּפְלַל לְתוֹכָהּ, כִּי אִם עַל־יְדֵי הַדָּרֶךְ שִׁישׁ לְהַחֲרִיב
הַנֶּ"ל. וְנִתְרַצָּה הַחֲכָם גַּם־כֵּן לֵילֵךְ עִמָּהֶם, וְהִלְכוּ
אֲרַבְעָתָן יַחַד. וְגַם אֵלוֹ הָאֱלֻקוֹת הַשּׁוֹמֵי־הַנֶּ"ל
הִלְכוּ עִמָּהֶם גַּם־כֵּן כַּנֶּ"ל.

וְהִלְכוּ וּבָאוּ לְמַדִּינָה אַחַת, וְשָׂאוֹ גַם־כֵּן אֶת
הַשּׁוֹמְרִים עַל עֲנִיַן הַמְּדִינָה, וּמִי הַמְּלֻךְ
שָׁלָהֶם. הַיְשִׁיבוּ, שָׁמַעַת שָׁהִיָּה הָרוּחַ סְעָרָה הַנֶּ"ל,
אִז בָּחֲרוּ לָהֶם בְּנֵי מְדִינָה זוֹ, שֶׁהִתְכַלִּית הוּא
הַדְּבֹר, וְקִבְּלוּ עֲלֵיהֶם דְּבָרָן בְּעַל לְשׁוֹן לְמַלְךְ.
אֲחֲרֵי־כֵן מִצְּאוּ אִישׁ אֶחָד, שֶׁהִיָּה בְּעַל לְשׁוֹן
וּמְלִיצָה וְדְבָרָן מְכֻלָּג מְאֹד מְאֹד, וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ
לְמַלְךְ, כִּי הַמְּלֻךְ מַחֵל לוֹ הַמְּלוּכָה, מֵאַחֵר שֶׁהוּא
בְּעַל לְשׁוֹן כּוֹה, וְהִבִּינוּ אֵלָיו הָאֲרַבְעָה הַנֶּ"ל,
שֶׁבּוֹדָאִי זֶה הוּא הַמְּלִיץ שֶׁלָּנוּ דִּהְיִינוּ הַמְּלִיץ שֶׁל
הַמְּלֻךְ הַנֶּ"ל. וּבִקְשׁוּ גַם־כֵּן אִם אֶפְשָׁר לְהִתְרַאוֹת
עִם הַמְּלֻךְ הַזֶּה, וְאָמְרוּ שִׁיּוֹדִיעוּ לוֹ וְיִקְבְּלוּ רִשּׁוֹת,
וְהִלְכוּ וְשָׂאוֹ וְנָתַן לָהֶם רִשּׁוֹת, וְנִכְנְסוּ אֵלָיו
הָאֲרַבְעָה אִצְלַל הַמְּלֻךְ שֶׁל מְדִינָה זוֹ, וְהוּא הִיָּה

המליץ של המלך בנ"ל, והפירו זה את זה, והיה
ביניהם גם כן שמחה גדולה ובכיות בנ"ל. והלך
המליץ עמהם גם כן, והלכו יותר לבקש אולי
ימצאו הנשאים, דהינו המלך וכו', פי ראו
שהשם מצליח דרכם, שהם מוצאים בכל פעם
את חבריהם, ותלו כל זה בזכות הפעלתפלה
הפשוט שלהם, שהוא עוסק תמיד להתפלל על
זה, ועל ידי תפלותיו זכו למצא את חבריהם
הנ"ל, והלכו יותר, אולי יזכו למצא גם השאר.
והלכו ובאו למדינה אחת, ושאלו גם כן על
ענין המדינה ומי המלך שלהם. השיבו
להם, שהם מן הכת שפחרו להם את השמחה
ומשטה לתכלית, וקבלו עליהם איזה שכור
אחד, שהוא בשמחה תמיד, להיות מלך עליהם.
ואחר כך מצאו איש אחד שהיה יושב בתוך ים
של יון, והוא בעיניהם ביותר, פי זה הוא בודאי
שכור מפלג מאד מאד, וקבלו אותו למלך.
ובקשו גם כן להתראות פנים עמו, והלכו וקבלו

רשות, ונכנסו אלו החמשה חברים הנ"ל אצל
 זה המלך, והוא היה האוהב נאמן של המלך,
 שהיה יושב בתוך הים של יון, שנעשה מדברי
 התנחומין של המליץ כנ"ל, ובני המדינה זו
 סברו שהוא איש שפור גדול, מאחר שיושב בים
 של יון, וקבלו אותו למלך. והפירו זה את זה,
 והיה ביניהם גם כן שמחה גדולה ובכיות כנ"ל.

והלק האוהב נאמן עמהם גם כן, והלכו יותר
 ובאו למדינה אחת, ושאלו את
 השומרים: מי המלך שלכם? השיבו, שמלך
 שלכם הוא יפת-תאר, מחמת שהיא מביאה אל
 התכלית, כי התכלית הוא ישוב העולם, כמבאר
 לעיל, ובתחלה היתה אצלם איזה יפת-תאר
 למלכה. אחר-כך מצאו יפת-תאר מפלגת בפייה
 מאד מאד, וקבלו אותה למלך, והבינו הינו אלו
 החברים הנ"ל הבינו, שהיא בודאי הפת-מלכה
 הנ"ל, ובקשו גם כן להתראות עמה, והלכו
 וקבלו רשות, ונכנסו אל המלכה, והפירו כי היא

הַבַּת־מַלְכָּה, וְגַדְל הַשְּׂמֹחָה שְׁהִיָּה שָׁם בְּיַדַי אִין
לְשַׁעַר. וְשָׂאֵלוֹ אוֹתָהּ: אֵיךְ בָּאת לְכָאן. וְסִפְרָה
לָהֶם, שְׁמַעַת שָׂבָא הָרוּחַ סְעָרָה וְחִטָּף אֶת
הַתִּינוּק הַיָּקָר מִן הָעָרִיסָה כַּנִּל, אִזּוּ יֵצְאָה בְּשַׁעַת
הַבְּהִלָּה אַחַר הַתִּינוּק וְלֹא מִצָּאָה אוֹתוֹ, וְדַחַק
אוֹתָהּ הַחֶלֶב, וּמִזֵּה נַעֲשֶׂה יָם שֶׁל חֶלֶב, וְאַחֲרֵי־כֵן
מִצָּאוּ אוֹתָהּ בְּנֵי מְדִינָה זוֹ וְקִבְּלוּ אוֹתָהּ לְמַלְכָּד
עֲלֵיהֶם, וְהִיָּה שָׁם שְׂמֹחָה גְּדוֹלָה, גַּם בָּכוּ מְאֹד
עַל הַתִּינוּק הַיָּקָר הַנִּזְכָּר לְעִיל, שֶׁנֶּאֱבָד מֵהֶם, וְעַל
אָבִיָּה וְאִמּוֹה, שְׂאִינָה יוֹדַעַת מֵהֶם. וְהִנֵּה נִמְצָא
שָׂבָא בַּעֲלָהּ שֶׁל הַמַּלְכָּה הַזֹּאת הִינּוּ הַבַּת־מַלְכָּה,
שֶׁנַּעֲשִׂית כָּאֵן מַלְכָּה, כִּי הַגְּבוּר הוּא בַּעֲלָהּ כַּנִּל,
וְעַתָּה יֵשׁ לְהַמְדִינָה מַלְכָּה, וּבִקְשָׁה הַבַּת־מַלְכָּה
שְׁהִיָּה מַלְכָּה בְּמְדִינָה זוֹ, אֶת הַבַּעַל־תְּפִלָּה, שְׂיִלְךָ
בְּמְדִינָתָה וְיִטְהַר אוֹתָהּ מֵהַזְּהֵמָא הַגְּדוֹלָה שְׁלָהּ,
כִּי מֵאַחַר שְׂאֵצֶלֶם הָיָה עֵקֶר הַתְּכָלִית עֲנִין הַיִּפְתָּד
תֹּאֵר כַּנִּל, בְּיַדַי הָיוּ מְזוּהָמִים מְאֹד מְאֹד
בְּתַאֲוָה זוֹ, עַל כֵּן בִּקְשָׁה מֵהַבַּעַל־תְּפִלָּה שְׂיִלְךָ

ויטהר אותם קצת לעת־עתה, שלא יתגשמו
 לעת־עתה בזה־מא הזאת כל־כך, כי מלבד
 התגברות התאוה, היה אצלם כמו אמונה שזהו
 התכלית, כי כל הכתות הנ"ל שבחרו להם כל
 אחת ואחת איזה מדה רעה לתכלית כנ"ל, היה
 אצל כל אחת ואחת כמו אמונה גמורה אותה
 המדה רעה, ועל כן בודאי היו משקעים מאד
 בזה, על כן בקשה ממנו שילך ויטהר אותם
 קצת לעת עתה.

אחר־כך הלכו כלם לבקש השאר, דהינו
 המלך וכו', והלכו ובאו למדינה
 אחת, ושאלו גם־כן: מי המלך שלכם? השיבו,
 שהמלך שלהם הוא בן שנה, כי הם מן הפת
 שבחרו להם שמי שיש לו שפע מזונות, ואינו
 נזון ממזון של שאר בני־אדם, הוא ראוי להיות
 מלך, וקבלו לפי שעה עשיר אחד למלך. אחר־
 כך מצאו אדם שהיה יושב בים של חלב, והוטב
 בעיניהם מאד, כי זה האדם הוא נזון כל ימיו

מחלב, ואינו נזון ממוזנות של שאר העולם, על
פן קבלו אותו למלך, ועל פן נקרא פן שנה,
מחמת שזון מחלב כמו פן שנה. והבינו, שזה
הוא התינוק הנ"ל, ובקשו להתראות פנים עמו,
והלכו ושאלו וקבלו רשות, ונכנסו אצלו והפירו
זה את זה, כי גם הוא הינו התינוק שנעשה
מלך, הכיר אותם, אף-על-פי שהיה תינוק קטן
כשנעלם מאתם, אף-על-פי-כן, מאחר שהיה
חכם גמור מעת הולדו, כי נולד עם חכמה
גמורה כנ"ל, על פן הכיר אותם, והם הפירו
אותו בודאי, ובודאי היה שם שמחה נוראה
מאד, וגם בכו עדין על שאינם יודעים מהמלך
והמלכה, ושאלו אותו: איך באת לכאן, וספר
להם, שבעת שחטף אותו הרוח סערה, נשאו
למקום שנשאו, והיה שם באותו המקום, והיה
מחיה עצמו במה שאפשר, במה שמצא שם, עד
שבא אל ים של חלב, והבין שזה הים נעשה
בודאי מחלב של אמו, כי בודאי דחק אותה

החֶלֶב, וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה זֶה הַיָּם, וַיֵּשֶׁב שָׁם בָּאוֹתוֹ
הַיָּם שֶׁל חֶלֶב, וְהָיָה נִזּוֹן מִן הַחֶלֶב, עַד שֶׁבָּאוּ בְּנֵי
הַמְּדִינָה זֶה, וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ.

אַחֲר־כֵּן הֵלְכוּ יוֹתֵר, וּבָאוּ לְמְדִינָה אַחַת,
וַשְּׂאֵלוּ: מִי הַמֶּלֶךְ שְׁלָכְכֶם? הִשִּׁיבוּ,

שֶׁהֵם בָּחֲרוּ לָהֶם, שְׂרָצִיחָה הוּא הַתְּכָלִית, וְקִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ רוֹצֵחַ אֶחָד. אַחֲר־כֵּן מָצְאוּ אִשָּׁה
אַחַת, שֶׁהָיְתָה יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ יָם שֶׁל דָּם, וְקִבְּלוּ
אוֹתָהּ לְמֶלֶךְ, מִחֲמַת שָׂרְאוּ שֶׁהִיא בּוֹדֵאֵי רוֹצֵחַ
גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, מֵאַחַר שִׁיוֹשְׁבַת בְּתוֹךְ יָם שֶׁל
דָּם, וּבִקְשׂוּ גַם־כֵּן לְהִתְרָאוֹת פְּנִים עִמָּה, וְהֵלְכוּ
וְקִבְּלוּ רְשׁוֹת, וּנְכַנְסוּ אֵלֶיהָ, וְהִיא הָיְתָה הַמְּלַכָּה
הַנִּ"ל, שֶׁהָיְתָה בּוֹכָה תָּמִיד, וּמֵהִדְמָעוֹת שֶׁלָּהּ
נַעֲשֶׂה הַיָּם שֶׁל דָּם בְּנִ"ל, וְהִפִּירוּ זֶה אֶת זֶה,
וְהָיָה שִׁמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד בּוֹדֵאֵי, וְעַדִּין הָיוּ
בוֹכִים, עַל שְׂאִינָם יוֹדְעִים מִן הַמֶּלֶךְ עַדִּין.

וְהֵלְכוּ יוֹתֵר, וּבָאוּ לְמְדִינָה אַחַת, וַשְּׂאֵלוּ: מִי
הַמֶּלֶךְ שְׁלָכְכֶם? הִשִּׁיבוּ, שֶׁהֵם בָּחֲרוּ

לָהֶם לְמַלְךְ אִישׁ מְכַבֵּד אֶחָד, כִּי אֶצְלָם עָקַר
 הַתְּכֵלִית הוּא כְּבוֹד. אַחֲר־כֵּן מֵצֵאוּ שֶׁהִיא יוֹשֵׁב
 בַּשָּׂדֶה זָקֵן אֶחָד וְכֹתֵר עַל רֵאשׁוֹ, וְהוֹמֵב
 בְּעֵינֵיהֶם, כִּי הוּא מְכַבֵּד גָּדוֹל, מֵאַחַר שֶׁהוּא
 יוֹשֵׁב בַּשָּׂדֶה מְכַתֵּר בְּכֹתֵר, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמַלְךְ.
 וְהִבִּינוּ כִּי בּוֹדֵאי זֶה הוּא הַמַּלְךְ, הֵינּוּ הַמַּלְךְ
 שְׁלֵהֶם הַגָּ'ל, וּבְקִשׁוֹ גַם־כֵּן אִם אֶפְשָׁר לְהִתְרַאוֹת
 עִמּוֹ, וְהִלְכוּ וְקָבְלוּ רִשׁוֹת (קְבֻלַּת רִשׁוֹת הוּא מֵה שְׁקוּרִין
 "מַעֲלֵדִיּוּן") וְנִכְנְסוּ אֶצְלוֹ, וְהִפִּירוּ כִּי הוּא הוּא
 הַמַּלְךְ בְּעַצְמוֹ, וְגִדֵּל הַשְּׂמֻחָה שֶׁהִיא שֵׁם בּוֹדֵאי
 אִי־אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בַּמַּח. וְאֵלוּ הָאֱלֻקוֹת הַשּׁוֹטִים
 הַגָּ'ל הֵינּוּ הָעֲשִׂירִים גְּדוֹלֵי הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת,
 שֶׁהֵיוּ בְּמְדִינַתֶם אֱלֻקוֹת, הִלְכוּ עִמָּהֶם וְלֹא יָדְעוּ
 כָּלֵל מַחֲיוֹתָם מֵהוּ הַשְּׂמֻחוֹת הַלָּלוּ.

וְהִנֵּה עֵתָה חֲזְרוּ וּנְתַקְבְּצוּ כָּל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ
 יַחַד, וְשִׁלְחוּ אֶת הַבַּעַל־תְּפִלָּה אֶל
 הַמְּדִינוֹת הַגָּ'ל הֵינּוּ הַמְּדִינוֹת שֶׁל הַכְּתוּב
 הַגָּ'ל, שֶׁבְּחָרוּ לָהֶם מְדוֹת רַעוֹת הַגָּ'ל

לְתַכְלִית, לְתַקַּן אוֹתָם וּלְטַהֵר אוֹתָם לְהַשִּׁיבָם מִשְׁטוּתָם, כָּל מְדִינָה וּמְדִינָה מִשְׁטוּת וּמָעוֹת שָׁלָה, כִּי כָּל־מִי תָעוּ וְנִבְּכוּ כַּנְּלִי, וְעַתָּה הִיא בְּיַד אֱלֹהֵי כַּחַח בְּיַד הַבַּעַל־תְּפִלָּה לִילָךְ אֵלֵיהֶם וְלְהַשִּׁיבָם, כִּי קָבַל כַּחַח וּרְשׁוֹת מִן הַמְּלָכִים שֶׁל כָּל הַמְּדִינוֹת הַנִּלְוִי, כִּי כָּאֵן הָיוּ כָּל הַמְּלָכִים שָׁלָהֶם כַּנְּלִי כִּי הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁל הַמְּלָךְ, שִׁחְזְרוּ עִתָּה וְנִתְקַבְּצוּ, כָּל־מִי הָיוּ מְלָכִים עַל כָּל הַמְּדִינוֹת שֶׁל הַכְּתוּבֹת הַנִּלְוִי כַּנְּלִי.

וְהִלָּךְ הַבַּעַל־תְּפִלָּה בְּכַחַח לְטַהֵרָם וְלְהַחְזִירָם בְּתִשׁוּבָה, וְדַבֵּר הַגְּבוּר עִם הַמְּלָךְ אוֹדוֹת בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁנִּפְּלוּ אֶל הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל מְמוֹן כַּנְּלִי, וְאָמַר הַגְּבוּר לְהַמְּלָךְ: אֵיךְ שִׁשְׁמַעְתִּי מִפִּיכֶם, שֶׁעַל־יְדֵי הַדָּרָךְ שִׁישׁ לִי אֶל הַחֶרֶב הַנִּלְוִי, עַל־יְדֵי־זֶה יְכוּלִים לְהוֹצִיא אֶת מִי שֶׁנִּשְׁקַע בְּעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל תַּאֲוֹת מְמוֹן. הַשִּׁיב לוֹ הַמְּלָךְ: כֵּן הַדָּבָר, וְהוֹדִיעַ הַמְּלָךְ לְהַגְּבוּר: הִיֹּת שֶׁבְּדָרָךְ שֶׁהוּא עוֹלָה אֶל הַחֶרֶב הַנִּלְוִי, יֵשׁ דָּרָךְ

מן הצד, ובאים באותו הדרך אל הר של אש,
 ועל ההר רבוץ אריה, והאריה כשהוא צריך
 לאכל, הוא הולך ונופל על העדרים ולוקח לו
 צאן ובהמות ואוכלם, והרועים יודעים מזה,
 ושומרים מאד את הצאן מפניו, אבל האריה
 אינו משגיח כלל על זה, רק כשהוא רוצה לאכל
 הוא נופל על העדרים, והרועים הם מכים
 ומרעישים עליו, אבל האריה אינו שומע זאת
 כלל, רק הוא לוקח לעצמו צאן ובהמות והומה
 ואוכלם, ואותו ההר של אש הנ"ל אינו נראה
 כלל. ועוד מן הצד יש עוד דרך אחר, ובאים
 באותו הדרך אל מקום הנקרא קעף, הינו בית-
 הבשול, ושם באותו הקעף יש כל מיני מאכלים,
 ובאותו הקעף אין שום אש כלל, רק המאכלים
 מתבשלים על-ידי ההר של אש הנ"ל, וההר של
 אש הוא רחוק משם הרבה, רק שהולכים
 שבילים וצנורות מן ההר של אש אל הקעף
 הנ"ל, ועל-ידיה מתבשלים שם כל המאכלים

הַנִּלְוִי. וְגַם הַקֶּעֶף הַזֹּאת אֵינָה נִרְאָה כְּלָל, רַק
שֵׁשׁ סִימָן, שְׁעוּמָדִים שָׁם צְפָרִים עַל אוֹתָהּ
הַקֶּעֶף, וְעַל־יְדֵי־זָה יוֹדְעִים שְׁשָׁם הוּא הַקֶּעֶף,
וְאֵלוֹ הַצְּפָרִים הֵם מְרַחֲפִים בְּכַנְפֵיהֶם, וְעַל־יְדֵי־זָה
הֵם מְבַעֲרִים הָאֵשׁ וּמְכַבֵּים הָאֵשׁ, הֵינוּ עַל־יְדֵי
הַרְחִיפָה שֶׁל הַצְּפָרִים הֵם מְבַעֲרִים וּמְלַהֲבִים
הָאֵשׁ, וְגַם עַל־יְדֵי־זָה בְּעֶצְמוֹ הֵם מְכַבֵּים הָאֵשׁ,
שְׁלֹא יִתְלַהֵב יוֹתֵר מְדִי, וְהֵם מְלַהֲבִים הָאֵשׁ כְּפִי
הַמֵּאֲכָלִים, שְׁלִצְרָךְ מֵאֲכֹל פְּלוּנִי צְרִיכִים לְהִלְהִיב
הָאֵשׁ כָּךְ, וְלִצְרָךְ מֵאֲכֹל אֲחֵר צְרִיכִים לְהִלְהִיב
הָאֵשׁ כָּךְ, הַכֹּל כְּפִי הַמֵּאֲכֹל, כֵּן הֵם מְלַהֲבִים
אֶת הָאֵשׁ. כֹּל זֶה הוּא דְבַרֵי הַמִּלְךְ אֶל הַגְּבוּר.
בְּכֵן תוֹלֵךְ אוֹתָם הֵינוּ אֶת אֵלוֹ הַאֲנָשִׁים הַנִּלְוִי
שֶׁנִּפְּלוּ בְּעִבּוּדָה זָרָה שֶׁל מָמוֹן, שֶׁהֵם
הָאֵלֻקוֹת שֶׁל הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת הַנִּלְוִי, שֶׁהֲלֹכוּ
עִמָּהֶם כַּנִּלְוִי, תִּחְלָה נֶגֶד הָרוּחַ, כְּדֵי שִׁיִּנְיַע
אֵלֵיהֶם רִיחַ הַמֵּאֲכָלִים הַנִּלְוִי. אַחֲרֵי־כֵן, כְּשֶׁתִּתֵּן
לָהֶם מִן הַמֵּאֲכָלִים הַנִּלְוִי, בְּוֹדָאֵי יִשְׁלִיכוּ תַאֲוָה זוֹ

שֶׁל מִמוֹן. וְכֵן עָשָׂה הַגִּבּוֹר, וְלָקַח אֶת הָאֲנָשִׁים
 הַנֵּל, דְּהִינּוּ גְדוּלֵי הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, שֶׁהֵם
 אֱלֻקוֹת בְּמְדִינַתְם כַּנֵּל, כִּי אֵלֹהֵי אֱלֻקוֹת הָיוּ
 בְּכֹאן, כִּי בָאוּ עִם הַמְּמֻנָה עַל הָאוֹצְרוֹת לְכֹאן
 כְּכֹל הַמְּבֹאֵר לְמַעְלָה, וּכְשִׁיצְאוּ מִמְּדִינַתְם עִם
 הַמְּמֻנָה כַּנֵּל, נִתְּנוּ לָהֶם בְּנֵי הַמְּדִינָה פֶחַח
 וְהִרְשָׁאָה, שֶׁכָּל מֶה שִׁיעֲשׂוּ אֵלֹהֵי הַשְּׁלוּחִים יִהְיֶה
 עֲשׂוּי, וְכֹל בְּנֵי הַמְּדִינָה מְכַרְחִים לְהַתְרִצוֹת לְכֹל
 מֶה שִׁיעֲשׂוּ אֵלֹהֵי הַשְּׁלוּחִים שֶׁהֵם גְּדוּלֵי הַמְּדִינָה
 אֱלֻקוֹת שְׁלָהֶם, וְלֹא יוּכְלוּ לְשַׁנּוֹת, וְלָקַח הַגִּבּוֹר
 אֶת אֵלֹהֵי הָאֲנָשִׁים, שֶׁהֵם נִקְרְאִים אֱלֻקוֹת
 בְּמְדִינַתְם, מִחֲמַת עֲשָׂרָם כַּנֵּל, וְהוֹלִיךְ אוֹתָם
 בְּדֶרֶךְ הַנֵּל, וְהִבִּיא אוֹתָם עַד הַקֶּעֶף שֶׁל
 הַמַּאֲכָלִים הַנֵּל. וּבִתְחִלָּה הוֹלִיךְ אוֹתָם כַּנֶּגֶד
 הָרוּחַ, וְהִגִּיעַ לָהֶם הָרִיחַ שֶׁל הַמַּאֲכָלִים, וְהִתְחִילוּ
 לְבַקְשׁוֹ מְאֹד שְׂוִיתָן לָהֶם מִהַמַּאֲכָלִים הַטּוֹבִים
 הַלָּלוּ. אַחֲרֵיכֶן הוֹלִיךְ אוֹתָם מִכַּנְּגַד הָרוּחַ,
 וְהִתְחִילוּ לְצַעֵק שִׁישׁ סְרַחָה גְּדוּלָה. חֲזַר וְהִבִּיא

אוֹתָם כְּנֹגֵד הַרוּחַ, וְשׁוֹב הִגִּיעַ לָהֶם הַרִיחַ הַטּוֹב
 שֶׁל הַמַּאֲכָלִים, וְחִזְרוּ וּבִקְשׁוּ אוֹתוֹ שְׂיִתֵּן לָהֶם מִן
 הַמַּאֲכָלִים. חִזַּר וְהוֹלִיד אוֹתָם מִכְּנֹגֵד הַרוּחַ,
 וְחִזְרוּ וְצִעְקוּ שִׁישׁ סְרַחָה גְדוֹלָה מְאֹד. עָנָה וְאָמַר
 לָהֶם הַגִּבּוֹר לְהֶאֱנָשִׁים הַנִּלְ: הֲלֹא אַתֶּם רוֹאִים
 שְׂאִין כָּאֵין שׁוֹם דְּבַר שִׁסְרִיחַ. בְּהִכְרַח צְרִיכִים
 לוֹמַר בּוֹדָאֵי שְׂאֵתֶם בְּעִצְמֶכֶם מִסְרִיחִים, כִּי בְּכֹאֵן
 אֵין שׁוֹם דְּבַר שִׁסְרִיחַ.

אַחַר־כֵּן נָתַן לָהֶם מִן הַמַּאֲכָלִים הַנִּלְ, וְתִכְּף
 כְּשֶׁאֲכָלוּ מֵאֵלוֹ הַמַּאֲכָלִים, הִתְחִילוּ
 תִּכְּף לְהַשְׁלִיד וְלוֹזֵק מֵהֶם אֶת כֶּסֶפָם וְזֹהָבָם, וְכָל
 אֶחָד חָפַר לְעִצְמוֹ חֲפִירָה וְקָבַר, וְקָבַר אֶת עִצְמוֹ
 בְּתוֹךְ הַחֲפִירָה מִחֲמַת גְּדֹל הַבוֹשָׁה, שְׁנַתְּבִישׁוּ
 עַל־יְדֵי שְׁהִרְגִישׁוּ גְדֹל הַסְּרַחוֹן שֶׁל הַמָּמוֹן שֶׁהוּא
 מִסְרִיחַ כְּמוֹ צוֹאָה מִמֶּשׁ, מִחֲמַת שְׂטָעֵמוֹ מִן
 הַמַּאֲכָלִים הַנִּלְ, וְקָרְעוּ אֶת פְּנֵיהֶם וְקָבְרוּ אֶת
 עִצְמוֹן, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהָרִים פְּנֵיהֶם כָּלָל,
 וְנִתְבִּישׁ אֶחָד מִחֲבֵרוֹ, כִּי שָׂם, בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם,

הממון הוא הבושה הגדולה מכל הבושות, ומי
שרוצה לדבר דברי בזוי לחברו, הוא אומר לו
שייש לו ממון, כי ממון הוא בושה גדולה מאד
שם, וכל מי שיש לו יותר ממון מתבייש יותר,
על פן קברו את עצמן מגדל הבושה, וכל אחד
לא היה יכול להרים פניו אפלו בפני חברו,
מכל-שכן בפני הגבור הנ"ל, וכל מי שהיה מוציא
אצלו עוד איזה דינר או גדול, היה מבער אותו
מיד ומשליכו ממנו למרחוק בחפזון גדול. אחר-
כך בא אליהם הגבור, והוציא אותם מן
החפירות והקברים הנ"ל, ואמר להם: בואו עמי,
כי עתה אינכם צריכים להתירא עוד מן הגבור,
שהיו כל בני המדינה של עשירות מתיראים
ממנו כנ"ל, כי אני אני הוא הגבור כנ"ל. ובקשו
מן הגבור שיתן להם מן המאכלים הללו כדי
להוליך למדינתם, כי הם בודאי יהיו ממאסים
מאד בממון, אך רצו שגם כל בני המדינה יצאו
מתאוה זו של ממון, ונתן להם מאלו המאכלים,

והוֹלִיכוּ אֶל הַמְדִינָה שְׁלָהֶם, וְתִכַּף בְּשַׁנְתָּנוּ לָהֶם
מֵאֲלוֹ הַמַּאֲכָלִים, הִתְחִילוּ תִכַּף לְהַשְׁלִיךְ אֶת
כֶּסֶפָם וְזָהָבָם כַּנְּ"ל, וְטָמְנוּ עֲצָמָן בְּמַחְלוֹת עֶפְרָיִם
מִגְדַל הַבּוֹשָׁה. וְהַעֲשִׂירִים הַגְּדוֹלִים וְהָאֱלֻקוֹת
הַנְּ"ל נִתְּבִישׁוּ בְיוֹתֵר, וְגַם הַקְּטָנִים שֶׁהָיוּ נִקְרָאִים
אֲצֵלֶם "חַיּוֹת רְעוּת" כַּנְּ"ל, נִתְּבִישׁוּ בְּעֲצָמָן גַּם־
כֵּן עַל שֶׁהָיוּ עַד הֵנָּה קְטָנִים בְּעֵינֵי עֲצָמָן, מִחֲמַת
שֶׁאִין לָהֶם מָמוֹן, כִּי עֵתָה נִתְּגַלָּה שְׂאֵד־רַבָּא,
הַמָּמוֹן הוּא עֶקֶר הַבּוֹשָׁה, כִּי אֵלּוֹ הַמַּאֲכָלִים
הַנְּ"ל יֵשׁ לָהֶם סִגְלָה זוֹ, שְׁמִי שְׂאוּכַל מֵהֶם
מְמַאֵם בְּמָמוֹן מְאֹד, כִּי מְרַגֵּשׁ סְרַחוֹן הַמָּמוֹן כְּמוֹ
צוּאָה וְטַנוּף מִמֶּשׁ, וְאֲזִי הַשְּׁלִיכוּ אֵלַי כֶּסֶפָם
וְאֵלַי זָהָבָם. וְאַחֲר־כֵּן שְׁלַחוּ לְשֵׁם אֶת הַבַּעַל
תְּפִלָּה הַנְּ"ל, וְנָתַן לָהֶם תְּשׁוּבוֹת וְתִקּוּנִים וְטָהַר
אוֹתָם. וְהַמְלִיךְ הַנְּ"ל מְלִיךְ בְּכַפָּה, וְכָל הָעוֹלָם
שָׁבוּ אֶל הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ וְעָסְקוּ רַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה
וּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן. בְּרוּךְ
ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

מבאר בפסוק, שַׁיֵּשׁ לְהַקְדִּישׁ בְּרוּךְ הוּא תַנּוּר בְּמָקוֹם זֶה, וְהָאֵשׁ הוּא שֵׁם בְּמָקוֹם אַחֵר, רְחוּק מִן הַתַּנּוּר. כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (ישעיה ל"א): "נֵאֵם ה' אֲשֶׁר אֹר לֹו בְּצִיּוֹן וְתַנּוּר לֹו בִירוּשָׁלַיִם": וְעַיֵן שֵׁם כָּל הַקְּפִיטָל (המוזר) הַנִּלְ שְׂמֹדֶבֶר מֵעַנְיָן כָּל הַמַּעֲשָׂה הַנִּלְ:

"הַיִּי הַיִּרְדִּים מְצָרִים לְעֹזְרָה וְעַל סוּסִים יִשְׁעֵנוּ, וּמְצָרִים אֲדָם וְלֹא אֵל וְסוּסִיהֶם בְּשָׂר וְלֹא רוּחַ": הֵינּוּ בְּחִינַת הַמְּדִינָה שְׂפָמְכוּ עָלֶיהָ, הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, שֶׁהֵם יוֹשִׁיעוּ אוֹתָם, כִּי לְפִי מַעֲוֹתָם סָבְרוּ שֶׁהֵם כָּלֵם אֱלֻקוֹת, וְסוּסִיהֶם הֵם מְלֹאכִים, כְּמִבְּאֵר לְעֵיל בְּתוֹךְ הַמַּעֲשָׂה עַיֵן שָׁם; וְזֶה שְׁפִים הַפְּסוּק: "וּמְצָרִים אֲדָם וְלֹא אֵל וְסוּסִיהֶם בְּשָׂר" וְכו' וְהַבֵּן.

"וְה' יִטָּה יְדוֹ וְכִשָּׁל עֹזֵר וְנָפַל עֹזֵר וַיַּחֲדוּ כָּלֵם יַכְלִיוּן" הֵינּוּ בְּחִינַת הַיָּד הַנִּלְ, כִּי עַל הַיָּד רָאוּ שְׂשֻׁנֵיהֶם יְהִיו נִכְלָיון, הַעֹזֵר וְהַעֹזֵר, כְּנִלְ.

"כִּי אֲשֶׁר יַהֲגֶה הָאָרֶיָה וְהַכְּפִיר עַל מַרְפּוֹ אֲשֶׁר יִקְרָא עָלָיו מְלֹא רַעִים" וְכו': "כְּצַפְרִים עֲפוֹת" וְכו' הֵינּוּ בְּחִינַת הָאָרֶיָה הַנִּלְ וְהַצְּפָרִים הַנִּלְ. עַיֵן הַיֵּטֵב לְעֵיל בְּתוֹךְ הַמַּעֲשָׂה וְהַבֵּן: "כִּי בַיּוֹם הַהוּא יִמָּאֶסוּן אִישׁ אֱלִילִי כִסְפוֹ וְאֱלִילִי זְהָבוֹ" וְכו'.

"וְנָפַל" אֲשׁוּר בְּחֶרֶב לֹא אִישׁ וְכו' וְנֵם לֹו מִפְּנֵי חֶרֶב וְכו' וְסִלְעוּ מִמְּגוֹר יַעֲבֹר" זֶה בְּחִינַת הַשְּׁלֵשׁ כּוֹחוֹת שֶׁל הַחֶרֶב הַנִּלְ. וְנָפַל וְנֵם זֶה בְּחִינַת שְׁנֵי הַכּוֹחוֹת הַנִּלְ. "וְסִלְעוּ מִמְּגוֹר יַעֲבֹר" זֶה בְּחִינַת חֲלֵי הַדָּאָר הַנִּלְ, שְׁחוּלֶף וְעוֹבֵר חֲזָקוֹ וְכוֹחוֹ מִמְּנוֹ, כִּי

סָלְעוּ פְּרוּשׁוֹ חִזְקוֹ (רש"י שם). וְזֶה בְּחִינַת כַּח הַשְּׁלִישִׁי שֶׁל הַחֶרֶב הַנִּזְלָל, עַן הַיָּטִב וְהַבֵּן. אַחֵר כָּל זֶה סִימ הַפְּסוּק: "נֹאֵם ה' אֲשֶׁר אוֹר לוֹ בְּצִיּוֹן וְתִנּוֹר לוֹ בִּירוּשָׁלַיִם" הִינּוּ הַתִּנּוֹר וְהָאֵשׁ הַנִּזְלָל בְּנִזְלָל.

רֵאָה וְהַבְטָ וְהַבֵּן, כִּי בְּהַקְפִּיטָל הִזָּה מְבֹאֵר כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַנִּזְלָל. (כָּל זֶה דְּבָרֵי רַבְנֵי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה). וְכֵן אָמַר רַבְנֵי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה בְּפִרוּשׁ, שֶׁכָּל הַמַּעֲשֵׂה כָּלָה מֵרֵאשׁ וְעַד סוֹף הִיא רְמוּזָה כָּלָה בְּתוֹךְ הַקְפִּיטָל הַנִּזְלָל (הִינּוּ יִשְׁעִיה ל"א), וְאָמַר שֶׁכָּל הַדְּבָרִים שֶׁל הַמַּעֲשֵׂה הַנִּזְלָל כֻּלָּם יְכוּלִים לְמַצֵּא בְּמַקְרָאוֹת וְכִיּוֹצֵא. כִּנּוּן "וּמְמַאֲתֶם אֶת צְפוּי פְּסִילֵי כֶסֶף וְאֵת אַפְדֵּת מַסַּכַת זֶהְקֵךְ תִּזְרַם כְּמוֹ דָּוָה, צֵא הָאִמֵּר לוֹ" (יִשְׁעִיה ל"ד) וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיה ב'): "בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁלִיךְ הָאָדָם אֶת אֵלֵילֵי כֶסֶף וְאֵת אֵלֵילֵי זָהָב וְכוּ' לַחֲפֹד פְּרוֹת וְכוּ' לְבוֹא בְּנִקְרוֹת הַצְּרִים" וְכוּ' הִינּוּ שֶׁיִּשְׁלִיכוּ תְּאוֹת מְמוֹן, שֶׁהִיא עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, וְיִמְמִינוּ עֲצֻמֵן בְּחִפּוּרֹת וְכוּ', כִּמְבֹאֵר בְּמַעֲשֵׂה הַנִּזְלָל. כִּי הַמְמוֹן הוּא מְסַרִיחַ כְּמוֹ צוֹאֵה מִמֶּשׁ. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "תִּזְרַם כְּמוֹ דָּוָה צֵא הָאִמֵּר לוֹ". וְכֵן כִּיּוֹצֵא בְּזֶה יְכוּלִים לְמַצֵּא כָּל דְּבָרֵי הַמַּעֲשֵׂה הַנִּזְלָל בְּמַקְרָאוֹת וְכִיּוֹצֵא.

אָבֵל עֵקֶר הַמַּעֲשֵׂה כָּלָה נֹאמְרָה עַל קְפִיטָל הַנִּזְלָל, כִּי שֵׁם הִיא מְבֹאֲרֵת וּמְרַמְזֵת כָּלָה, אָבֵל אֵין אֶתְנוּ יוֹדֵעַ עַד מָה, כִּי אִם מָה שֶׁנֶּגְלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ (הִינּוּ כָּל הַמְבֹאֵר לְעִיל), אָבֵל שְׂאֵר עֲנִינֵי הַמַּעֲשֵׂה לֹא זְכוּנוֹ לְהַשִּׁיג אֵיךְ הִיא מְרַמְזֵת בְּקְפִיטָל הַנִּזְלָל, אָבֵל אָמַר בְּפִרוּשׁ שֶׁכָּל הַמַּעֲשֵׂה כָּלָה מְרַמְזֵת שֵׁם.

סדר המלך עם אנשיו הנ"ל הוא כך: הבעל תפלה עם הגבור; הממנה על האוצרות והחכם; המליץ והאוהב נאמן; הבת מלכה עם בנה; המלך והמלכה. כך הוא הסדור שלהם, והם בחינת עולם התקון, והם עשרה דברים, ולא נחשבו בסדר, הינו שלא נחשבו (אלו העשרה הנ"ל) כפי הסדר המבאר בספרי קבלה, אבל יש דברים בגו. גם מבאר בספרים (עין חיים שער מ"ז פרק ב' ועיי"ש ביפה שעה ס"ק א) שכשהשפעת מדה אחת עוברת דרך מדה אחרת, שבשמתעכבת שם זאת ההשפעה, אזי נקראת על שם אותה המדה, הינו שהמדה ששם מתעכבת ההשפעה של מדה אחרת שעוברת דרך שם, היא נקראת על שם אותה המדה שבא ממנה ההשפעה, ובשכיל זה נשתנה כאן הסדר, וגם יש עוד כמה ענינים בזה המבארים להבקיאים היטב בספרים. כל זה אמר רבנו זכרוננו לברכה בפרוש.

גם הבנתי מדבריו שמרמזו בזאת המעשה מיתת המלכים ותקונם. ובין בבחינת החרבן ובין בבחינת התקון לא נאמרו בסדר העשר בחינות הנ"ל מחמת הפעמים וענינים הנ"ל.

ועדין הדברים סתומים וחתומים, כי סוד המעשה לא גלה כלל, רק האיר עינינו בפסוקים וענינים הנ"ל, כדי שנדע שיש בהמעשה סודות נסתרים גדולים ונוראים מאד, ואין אתנו יודע עד מה. אשרי מי שזיכה להבין קצת סודות המעשיות הללו המבארים בזה הספר, כי כלם הם חדושים נפלאים ונוראים מאד מאד, עמק עמק מי ימצאנו. מה נאמר מה נדבר! מי ששמע כזאת! מי ראה כאלה!

מעשה יג

מהשבעה בעטלירם

אספר לכם איך היו שמחים

עשה פעם אחת היה מלך,
 והיה לו בן יחיד, ורצה המלך
 למסר המלוכה לבנו בחייו,
 ועשה משתה גדול (שקורין
 באל), ובדאי בכל פעם
 שהמלך עושה באל הוא

שמחה גדולה מאד, בפרט עתה, שמוסר
 המלוכה לבנו בחייו, בודאי היה שמחה גדולה
 מאד. והיו שם כל השרי מלוכה וכל הדכסים
 והשרים, והיו שמחים מאד על המשתה. וגם
 המדינה היו נהנים מזה שמוסר המלוכה לבנו

בְּחַיּוֹ, כִּי הוּא כְּבוֹד גָּדוֹל לְמִלְךָ, וְהָיָה שָׁם
שְׂמֵחָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְהָיָה שָׁם כָּל מִינֵי שְׂמֵחָה,
קֹאפֵעֵלֵישׁ וְקֹאמְעֵרֵישׁ (מקהלות ומשחקים) וְכִיּוֹצֵא
מִזֶּה כָּל מִינֵי שְׂמֵחָה, הַכֹּל הֵיךָ שָׁם עַל הַמְּשֻׁתָּה.

וּכְשֶׁנֶּעֱשֶׂי שְׂמֵחִים מְאֹד, עֹמֵד הַמֶּלֶךְ וְאָמַר
לְבָנָו: הֵיזֹת שְׂאֲנֵי חוּזָה בְּכּוֹכְבִים,
וְאֲנִי רוֹאָה שְׂאֲתָה עֲתִיד לִירֵד מִן הַמְּלוּכָה, בְּכֵן
תִּרְאָה שְׂלֵא יִהְיֶה לְךָ עֲצָבוֹת כְּשֶׁתִּרְדֵּן מִן
הַמְּלוּכָה, רַק תִּהְיֶה בְּשְׂמֵחָה, וּכְשֶׁתִּהְיֶה בְּשְׂמֵחָה
גַּם אֲנִי אֶהְיֶה בְּשְׂמֵחָה. גַּם כְּשֶׁיִּהְיֶה לְךָ עֲצָבוֹת,
אֵף עַל פִּי כֵן אֲנִי אֶהְיֶה בְּשְׂמֵחָה עַל שְׂאִין אֶתָּה
מִלְךָ, כִּי אֵינְךָ רְאוּי לְמְלוּכָה, מֵאַחַר שְׂאֵינְךָ יְכוּל
לְהַחְזִיק עֲצֻמְךָ בְּשְׂמֵחָה כְּשֶׁאֶתָּה יוֹרֵד מִן
הַמְּלוּכָה, אֲבָל כְּשֶׁתִּהְיֶה בְּשְׂמֵחָה, אֲזִי אֶהְיֶה
בְּשְׂמֵחָה יִתְרָה מְאֹד.

וּקְבֵל הַבֵּן מִלְךָ אֶת הַמְּלוּכָה בְּיַד רְמָה, וְעֲשֵׂה
לוֹ שְׂרֵי מְלוּכָה וְדַכְסִים וְשָׂרִים וְחֵיל. וְזֶה

הַבֵּן מִלֶּדֶת הָיָה חָכֵם וְהָיָה אוֹהֵב חֲכָמָה מְאֹד,
וְהָיוּ אֲצִלּוֹ חֲכָמִים גְּדוֹלִים, וְכָל מִי שֶׁהָיָה בָּא
אֲצִלּוֹ עִם אִיזָה דְבַר חֲכָמָה, הָיָה אֲצִלּוֹ בַּחֲשִׁיבוֹת
גְּדוֹל מְאֹד, וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם כְּבוֹד וְעֲשִׂירוֹת
בְּשִׁבִיל הַחֲכָמָה, לְכָל אֶחָד כִּפִּי רְצוֹנוֹ: מִי שֶׁהָיָה
רוֹצֵה מְמוֹן הָיָה נוֹתֵן לוֹ מְמוֹן וּמִי שֶׁהָיָה רוֹצֵה
כְּבוֹד הָיָה נוֹתֵן לוֹ כְּבוֹד, הַכֹּל בְּשִׁבִיל הַחֲכָמָה.
וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה חָשׁוּב אֲצִלּוֹ הַחֲכָמָה כָּל־כֶּד, הָיוּ
כֻּלָּם לוֹקְחִין עֲצָמָן אֶל הַחֲכָמָה, וְעִסְקוּ כָּל
הַמְּדִינָה בַּחֲכָמוֹת, כִּי זֶה הָיָה רוֹצֵה מְמוֹן, כִּדִּי
שִׁיקֵּבֵל מְמוֹן עַל יְדֵי זֶה, וְזֶה הָיָה רוֹצֵה חֲשִׁיבוֹת
וְכְבוֹד. וּמַחֲמַת שֶׁכָּל עִסְקוֹ רַק בַּחֲכָמוֹת, עַל כֵּן
שִׁכְחוּ שֵׁם בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה טַכְסִיסֵי מְלַחְמָה, כִּי
הָיוּ כֻּלָּם עוֹסְקִין בַּחֲכָמוֹת, עַד שֶׁהָיוּ כָּל בְּנֵי
הַמְּדִינָה חֲכָמִים גְּדוֹלִים, עַד שֶׁהִקְטִין שְׂבָאוֹתָהּ
הַמְּדִינָה הָיָה בַּמְּדִינָה אַחֲרַת חָכֵם גְּדוֹל מְכֻלָּם.
וְהַחֲכָמִים שְׂבָאוֹתָהּ הַמְּדִינָה הָיוּ חֲכָמִים מְפֻלְגִים
גְּדוֹלִים מְאֹד, וּמַחֲמַת הַחֲכָמוֹת נִתְּפְקְרוּ הַחֲכָמִים

שֶׁל אוֹתָהּ הַמְדִינָה, וּמִשְׁכוּ גַם אֶת הַבֵּן מִלְּךָ
 הַזֶּה לְדַעְתֶּם וְנִתְפָקֵר גַּם־כֵּן. וְשֹׁאֵר בְּנֵי הַמְדִינָה
 לֹא נִתְפָקְרוּ, מִחֲמַת שֶׁהָיָה עִמָּקוֹת וְדַקוֹת גָּדוֹל
 בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה שֶׁל הַחֲכָמִים הַזֶּה, עַל כֵּן לֹא
 יָכְלוּ שֹׁאֵר בְּנֵי הַמְדִינָה לְכַנֵּס בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה
 וְלֹא הִזִּיק לָהֶם, אֲבָל הַחֲכָמִים וְהַבֵּן מִלְּךָ נִתְפָקְרוּ
 כִּנְ"ל. וְהַבֵּן מִלְּךָ, מִחֲמַת שֶׁהָיָה בּוֹ טוֹב, כִּי נוֹלַד
 עִם טוֹב וְהָיוּ לוֹ מִדּוֹת טוֹבוֹת וַיִּשְׁרֹת, הָיָה נּוֹפֵר
 לְפַעֲמִים: הֵיכֵן הוּא בְּעוֹלָם, וּמָה הוּא עוֹשֶׂה וְכוּ',
 וְהָיָה גּוֹנֵחַ וּמִתְאַנֵּחַ עַל זֶה עַל שֶׁנִּפְּלַל לְמִבּוֹכוֹת
 כָּאֵלוֹ וְנִתְעָה כָּל־כָּף, וְהָיָה מִתְאַנֵּחַ מְאֹד אֲבָל
 תִּכְרַף כְּשֶׁהָיָה מִתְחִיל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַשִּׁכְּל חֲזֹר
 וְנִתְחַזַּק אֲצֵלוֹ הַחֲכָמוֹת שֶׁל אֶפִּיקוֹרְסִית הַזֶּה.
 וְכֵן הָיָה כְּמָה פְּעָמִים, שֶׁהָיָה נּוֹפֵר כִּנְ"ל וְהָיָה
 גּוֹנֵחַ וּמִתְאַנֵּחַ, וְתִכְרַף כְּשֶׁהִתְחִיל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם
 הַשִּׁכְּל חֲזֹר וְנִתְחַזַּק אֲצֵלוֹ הָאֶפִּיקוֹרְסוֹת כִּנְ"ל.
 וְהָיָה הַיּוֹם, וְהָיָה בְּרִיחָה בְּאִיזָה מְדִינָה וּבְכָרוֹ
 כָּלָם, וּבְדַרְדֵּר בְּרִיחָתָם עָבְרוּ דֶרֶךְ אִיזָה

יַעַר, וְאָבְדוּ שָׁם זָכַר וּנְקָבָה, אֶחָד אָבְד זָכַר וְאֶחָד
 אָבְד נִקְבָּה. וְעַדִּין הָיוּ בָּנִים קְטַנִּים, בְּנֵי אַרְבַּע
 וְחֲמִשׁ שָׁנִים, וְלֹא הָיָה לָהֶם מַה לֵּאכֹל, וְצָעְקוּ
 וּבָכוּ, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם מַה לֵּאכֹל. בְּתוֹךְ כֵּךְ בָּא
 אֶצְלָם בַּעֲטָלִיר (קִבְצוֹן) אֶחָד עִם הַשָּׂקִים שְׁלוֹ
 (שְׁקוּרִין טַאֲרָבֵעַס), שְׁנוֹשֵׂא בָהֶם לֶחֶם, וְהִתְחִילוּ אֵלָיו
 הַבָּנִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וְלִהְיוֹת פְּרוֹכִים אַחֲרָיו,
 וְנָתַן לָהֶם לֶחֶם לֵאכֹל וְאָכְלוּ. וְשָׂאֵל אוֹתָם:
 מֵהֵיכָן בָּאתֶם לְכָאן? הִשִּׁיבוּ לוֹ: אֵין אָנּוּ יוֹדְעִים,
 כִּי הָיוּ בָּנִים קְטַנִּים כַּנִּ"ל. וְהִתְחִיל לִילֵךְ מֵהֶם
 וּבִקְשׁוּ מִמֶּנּוּ שִׁיקַח אוֹתָם עִמּוֹ, וְאָמַר לָהֶם: אֵת
 זֶה אֵינִי רוֹצֵה שְׁתִּלְכוּ עִמִּי. בְּתוֹךְ כֵּךְ הִסְתַּכְּלוּ
 וְהִנֵּה הוּא עוֹר, וְהָיָה אֶצְלָם פְּלֵא, מֵאַחַר שֶׁהוּא
 עוֹר, אֵיךְ יוֹדֵעַ לִילֵךְ. וּבִקְאֻמַּת הוּא חֲדוּשׁ מַה
 שֶׁהָיָה קָשָׁה לָהֶם זֹאת כִּי עַדִּין הָיוּ בָּנִים קְטַנִּים,
 רַק שֶׁהָיוּ בָּנִים חֲכָמִים וְהָיָה פְּלֵא אֶצְלָם כַּנִּ"ל.
 וּבִרְכָם, זֶה הַבַּעֲטָלִיר הָעוֹר, שֶׁהָיוּ כְּמוֹתוֹ, שֶׁהָיוּ
 זְקֵנִים כְּמוֹתוֹ, וְהַשְּׂאִיר לָהֶם עוֹד לֶחֶם לֵאכֹל

והַלֵּךְ לוֹ. וְהִבִּינוּ אֵלָיו הַבָּנִים כִּי הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ
הַשְּׂגִיחַ עֲלֵיהֶם וְהִזְמִין לָהֶם בְּעַמְלִיּוֹר עוֹר בְּכֹאן
לִיתֵן לָהֶם אֹכֶל. אַחֲר־כֵּן כָּלָה אֶצְלָם הַלֶּחֶם,
וְשׁוֹב הִתְחִילוּ לְצַעֵק עֲבוֹר אֹכֶל. אַחֲר־כֵּן נַעֲשֶׂה
לְיֵלָה וְלָנוּ שָׁם. בְּבִקְרָה גַם־כֵּן לֹא הָיָה לָהֶם לֶאֱכֹל,
וְהָיוּ צוֹעֲקִים וּבּוֹכִים, וְחֹזֵר וּבָא בְּעַמְלִיּוֹר שֶׁהָיָה
חֵרֶשׁ, וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר אֵלָיו, וְהִרְאָה לָהֶם בְּיָדָיו
וְאָמַר לָהֶם שְׂאִינוּ שׁוֹמְעִים, וְנָתַן לָהֶם גַּם־כֵּן לֶחֶם
לְאֹכֹל וְהַלֵּךְ מֵהֶם, וְרָצוּ גַם־כֵּן שְׂיִקְחֵם עִמּוֹ וְלֹא
רָצָה, וּבִרְכָם גַּם־כֵּן שֶׁיְהִיוּ כְּמוֹתָיו, וְהִשְׁאִיר גַּם־כֵּן
לָהֶם לֶחֶם וְהַלֵּךְ לוֹ. וְחֹזֵר וּכְלָה הַלֶּחֶם אֶצְלָם,
וְחֹזְרוּ וְצַעֲקוּ כַּנִּל, וְחֹזֵר וּבָא אֶצְלָם בְּעַמְלִיּוֹר
שֶׁהָיָה כְּבֹד פֶּה, וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ, וְהָיָה
מְגַמְגֵּם בְּלִשׁוֹנוֹ וְלֹא יָדְעוּ מַה הוּא אוֹמֵר, וְהוּא
הָיָה יוֹדֵעַ מַה הֵם מְדַבְּרִים, אֲךָ הֵם לֹא יָדְעוּ מַה
הוּא אוֹמֵר, כִּי הָיָה מְגַמְגֵּם בְּלִשׁוֹנוֹ כַּנִּל, וְנָתַן
לָהֶם גַּם־כֵּן לֶחֶם לְאֹכֹל, וְהַלֵּךְ לוֹ גַּם־כֵּן כַּנִּל,
וּבִרְכָם גַּם־כֵּן שֶׁיְהִיוּ כְּמוֹתָיו וְהַלֵּךְ לוֹ, הַכֹּל כַּנִּל.

וְחָזַר וּבָא בְּעֵטְלִיר שֶׁהָיָה צֹארוֹ עָקָם וְהָיָה גַם־כֵּן
 כַּנֶּל, וְחָזַר וּבָא בְּעֵטְלִיר בְּעַל חֲמוּטָרוֹת שְׁקוּרִין
 "הוֹיִקִיר" (גיבן), וְחָזַר וּבָא בְּעֵטְלִיר בְּלֹא יָדַים,
 וְחָזַר וּבָא בְּעֵטְלִיר בְּלֹא רַגְלַיִם, וְכָל אֶחָד נָתַן
 לָהֶם לֶחֶם וּבִרְכָם שִׁיְהִיו כְּמוֹתוֹ, הַפֶּל כַּנֶּל.
 אַחֲר־כֵּן חָזַר וּכְלָה הַלֶּחֶם אֲצֵלָם וְהִתְחִילוּ לֵילֵךְ
 לְיֵשׁוּב, עַד שֶׁבָּאוּ לְאִיזָה דֶרֶךְ וְהִלְכוּ עַל אוֹתוֹ
 הַדֶּרֶךְ, עַד שֶׁבָּאוּ לְאִיזָה כְּפָר, וְנִכְנְסוּ אֵלּוּ הַבְּנִים
 בְּאִיזָה בַּיִת, וְהָיוּ מֵרַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְנָתְנוּ לָהֶם
 לֶחֶם, וְחָזְרוּ וְנִכְנְסוּ בְּאִיזָה בַּיִת, וְנָתְנוּ לָהֶם גַּם־
 כֶּן, וְהָיוּ מַחְזִירִים עַל הַפֶּתָחִים וְרָאוּ שְׂזָה טוֹב
 לְפָנֵיהֶם, וְעָשׂוּ בִּינֵיהֶם שִׁיְהִיו תְּמִיד בַּיַּחַד, וְעָשׂוּ
 לָהֶם שְׂקִים (שְׁקוּרִין טָאֲרָבִים) גְּדוֹלוֹת, וְהָיוּ מַחְזִירִים
 עַל הַפֶּתָחִים וְהִלְכוּ עַל כָּל הַשְּׂמֻחוֹת, עַל סְעוּדַת
 בְּרִית מִיֵּלָה וְעַל חֲתָנוּת, וְהִלְכוּ לָהֶם לְמָקוֹם
 אַחֵר, וְהִלְכוּ לְעִירוֹת וְהָיוּ מַחְזִירִים עַל הַפֶּתָחִים,
 וְהִלְכוּ עַל הַיְרִידִים וַיֵּשְׁבוּ בֵּין הַבְּעֵטְלִירֵשׁ (קִבְצָנִים)
 כְּדֶרֶךְ שִׁיּוֹשְׁבִים שָׁם עַל "הַפְּרִיזָבִים" (אֲצַמְבָּאוֹת)

עם הפעליר (צלחות שאוספים בהם תרומות). עד שהיו אלו הבנים מפרסמים אצל כל הבעמלירש, כי כלם הפירו אותם וידעו מהם שאלו הם הבנים שנאכדו ביער כנ"ל.

פעם אחד היה יריד גדול באיזה עיר גדולה, והלכו לשם הבעמלירש, ואלו הבנים הלכו גם כן לשם, ובא על דעת הבעמלירש שישדכו את אלו שני הבנים, שישאו זה את זה, ותיכף שדברו זאת קצת בעמלירש, הוטב הדבר מאד בעיני כלם וגמרו השדוד, אבל איך עושין להם חתנה. ונתיעצו, באשר שביום פלוני יהיה סעודה של יום הולדת המלך (שקורין מינינים), וילכו לשם כל הבעמלירש, וממה שיבקשו לעצמן שם בשר ולחם, מזה יעשו חתנה, וכן היה, והלכו לשם על המינינים כל הבעמלירש ובקשו להם לחם ובשר וגם קבצו מה שנשתיר מן הסעודה בשר ולחם (שקורין קולימש), והלכו וחפרו בור גדול, שיהיה מחזיק מאה אנשים,

וְכִסּוֹ אוֹתוֹ עִם קָנִים וְעֵפֶר וְזָבֵל, וְנִכְנְסוּ לְשֵׁם
 כָּלֶם, וַעֲשׂוּ שֵׁם חֲתָנָה לְאֵלֹהֵי הַבְּנִים הַנִּזְכָּרִים,
 וְהַכְּנִיסוּ אוֹתָם לַחֲפָה, וְהָיוּ שְׂמֵחִים שֵׁם מְאֹד
 מְאֹד, וְגַם הִחָתֵן וְהַכֹּהֵן הָיוּ שְׂמֵחִים מְאֹד,
 וְהִתְחִילוּ לְזַכֵּר הַחֲסִדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם הַשֵּׁם
 יִתְפָּרֵד בְּהִיוֹתָם בַּיַּעַר, וְהָיוּ בּוֹכִים וְהָיוּ
 מִתְגַּעְגְּעִים מְאֹד, אִיךָ לֹאֲקַחִין לְכָאן אֶת
 הַפְּעֻטָּלִיר הַרְאִשׁוֹן הַעֵוֵר, שֶׁהֵבִיא לָנוּ לַחֵם
 בַּיַּעַר, וְתִכְרַף וּמִידָה, בְּתוֹךְ שֶׁהָיוּ מִתְגַּעְגְּעִים מְאֹד
 אַחֲרֵי הַפְּעֻטָּלִיר הַעֵוֵר, עָנָה וְאָמַר: הַנְּנִי, הִנֵּה
 בָּאתִי אֲצַלְכֶם עַל הַחֲתָנָה, וְאֲנִי נֹתֵן לָכֶם מִתְּנָה
 לְדַרְשָׁה (שְׁקוֹרִין דְּרִשָׁה גִישָׁאֲנָק), שֶׁתְּהִיוּ זְקֵנִים כְּמוֹנֵי,
 כִּי בְּתַחֲלָה בִּרְכָתִי אֶתְכֶם בְּזֶה, וְעַכְשָׁיו אֲנִי נֹתֵן
 לָכֶם זֹאת בְּמִתְנָה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה, שֶׁתְּחִיו חַיִּים
 אַרְבַּיִם כְּמוֹנֵי. וְאַתֶּם סְבוּרִים שְׂאֲנִי עוֹר, אֵין אֲנִי
 עוֹר כָּלֵל, רַק שְׁכָל זְמַן נִדְמָה כְּעוֹר, כִּי אֵין לוֹ
 שׁוּם הַסְּתַכְּלוֹת כָּלֵל עַל הָעוֹלָם, מֵאַחַר שְׁכָל זְמַן
 הָעוֹלָם אֵינוֹ עוֹלָה אֲצִלוֹ כְּהֶרֶף עֵינַי, עַל כֵּן אֵין

שִׁיךְ אֶצְלוֹ הַסִּתְּכָלוֹת וְרֵאִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל,
 וְאֲנִי זָקֵן מְאֹד, וְעַדִּין אֲנִי יָצִיק לְגַמְרֵי (הֵינּוּ יוֹנֵג),
 וְלֹא הִתְחַלֵּתִי עַדִּין לַחַיּוֹת כָּלֵל, וְאַף עַל פִּי כֵן
 אֲנִי זָקֵן מְאֹד, וְלֹא אֲנִי בְּעֶצְמִי אוֹמֵר זֹאת, רַק
 שְׁיֵשׁ לִי הַסִּכָּמָה עַל זֶה מֵהַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל, וְאֶסְפֵּר
 לָכֶם מַעֲשֵׂהָ, כֹּל זֶה הוּא דְבַרֵי הָעוֹר הַנִּ"ל.

כִּי פַעַם אַחַת הָלְכוּ אֲנָשִׁים בְּסַפִּינּוֹת הַרְּבִה עַל
 הַיָּם, וּבֹא רוּחַ סְעָרָה וְשִׁבַּר אֶת הַסַּפִּינּוֹת
 וְהָאֲנָשִׁים נִצְלוּ וּבָאוּ אֶל מַגְדַּל אֶחָד, וְעָלוּ אֶל
 הַמַּגְדַּל, וּמִצְאוּ שָׁם כָּל הַמֵּאֲכָלִים וּמִשְׁקָאוֹת
 וּמִלְּבוּשִׁים וְכֹל מֵהַשְּׁצָרִיכִים, וְהָיָה שָׁם כָּל טוֹב
 וְכָל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבְּעוֹלָם. עָנוּ וְאָמְרוּ, שְׁכַל אֶחָד
 יִסְפֵּר מַעֲשֵׂה יִשְׁנָה מֵהַ שֶׁהוּא זוֹכֵר מִזְכְּרוֹן
 הָרֵאשׁוֹן, הֵינּוּ מֵהַ שֶׁהוּא זוֹכֵר מֵעַת שֶׁהִתְחִיל
 אֶצְלוֹ הַזְּכָרוֹן. וְהָיוּ שָׁם זְקֵנִים וְנַעֲרִים, וְהָיוּ
 מְכַבְּדִים אֶת הַזְּקֵן הַגָּדוֹל שֶׁבִּינֵיהֶם שִׁיִּסְפֵּר
 בְּתַחֲלָה. עָנָה וְאָמַר: מֵהַ אֶסְפֵּר לָכֶם. אֲנִי זוֹכֵר
 גַּם כְּשֶׁחָתְכוּ אֶת הַתְּפוּחַ מִן הָעֵנָף. וְלֹא יָדַע שׁוֹם

אחד מה הוא אומר, אך היו שם חכמים ואמרו:
בודאי זאת היא מעשה ישנה מאד. וכבדו את
השני שיספר. ענה השני, שלא היה זקן כמון
הראשון: זאת היא מעשה ישנה?! בלשון תמה,
זאת המעשה אני זוכר גם כן, אבל אני זוכר גם
כשהיה הנה דולק. ענו ואמרו שם: זאת היא
מעשה ישנה ביותר מהראשונה, והיה פלא
אצלם שזה השני, שהוא יניק מהראשון, וזוכר
מעשה ישנה יותר מהראשון; וכבדו את
השלישי שיספר. ענה ואמר השלישי, שהיה
יניק יותר: אני זוכר גם כשהתחיל בנני הפרוי,
דהינו כשהתחיל להתרקם הפרוי. ענו ואמרו:
זאת היא מעשה ישנה ביותר. ענה הרביעי,
שהיה יניק עוד יותר: אני זוכר גם כשהולוכו
הגרעין לנטע הפרוי. ענה החמישי, שהיה יניק
עוד יותר: אני זוכר גם החכמים, שהם היו
חושבים וממציאים את הגרעין. ענה השישי וכו',
שהוא זוכר גם את הפעם של הפרוי קדם שנכנסם

הַטַּעַם בְּתוֹךְ הַפְּרִי. עֲנֵה הַשְּׂבִיעִי וְכוּ' וְאָמַר
שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם אֶת הַרִיחַ שֶׁל הַפְּרִי קֹדֶם שֶׁנִּכְנָס
בַּפְּרִי. עֲנֵה הַשְּׂמִינִי וְאָמַר, שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם
הַמְּרֹאָה שֶׁל הַפְּרִי קֹדֶם שֶׁנִּמְשְׁכָה עַל הַפְּרִי. וְאֲנִי,
הִינּוּ זֶה הַבְּעֵמְלִיר הָעוֹר, שֶׁמִּמֶּנּוּ כָּל זֶה, הַיִּיתִי
אֲזוּ תִּינוּק לְגַמְרִי, וְהִיִּיתִי גַּם־כֵּן שָׁם, וְעִנִּיתִי
וְאָמַרְתִּי לָהֶם: אֲנִי זוֹכֵר כָּל אֵלּוּ הַמַּעֲשִׂוֹת, וְאֲנִי
זוֹכֵר לָאוּ כְּלוּם (אִין אִיךְ גִּידְעֵנְךָ גָּאֵר נִישְׁט). עֲנֵי
וְאָמְרוּ: זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה מְאֹד יוֹתֵר מִכֻּלָּם.
וְהָיָה חֲדוּשׁ גָּדוֹל אֶצְלָם שֶׁהַתִּינוּק זוֹכֵר יוֹתֵר
מִכֻּלָּם.

בְּתוֹךְ כֶּךָ בָּא נֶשֶׁר גָּדוֹל וְדַפֵּק עַל הַמְּגֹדֵל,
וְאָמַר לָהֶם: חֲדְלוּ עוֹד מִלְהִיּוֹת עֲנִיִּים;
שׁוּבוּ אֶל הָאוֹצְרוֹת שֶׁלְכֶם וְהָיוּ מִשְׁתַּמְּשִׁים
בָּאוֹצְרוֹת שֶׁלְכֶם. וְאָמַר לָהֶם שִׁיֵּצְאוּ מִן הַמְּגֹדֵל
כְּדָרְךָ וְקִנּוּתָם, שְׁכַל מִי שֶׁזָּקֵן יוֹתֵר יֵצֵא תַחֲלָה.
וְהוֹצִיא כָּלֶם מִן הַמְּגֹדֵל, וְהוֹצִיא תַחֲלָה אֶת
הַתִּינוּק הַנַּ"ל, כִּי בְּאֶמֶת הוּא זָקֵן יוֹתֵר מִכֻּלָּם,

וְכֵן כָּל מִי שֶׁהָיָה יָנִיק יוֹתֵר הוֹצִיא קֶדֶם, וְהִזְקֵן
 הַגְּדוֹל הוֹצִיא בְּאַחֲרוֹנָה, כִּי כָּל מִי שֶׁהָיָה יָנִיק
 יוֹתֵר הָיָה זָקֵן יוֹתֵר בְּנִ"ל, וְהִזְקֵן שָׁפְּתָהֶם הָיָה יָנִיק
 יוֹתֵר מִכָּלֶם. וְאָמַר לָהֶם, הַנְּשֹׂר הַגְּדוֹל הַנִּ"ל: אֲנִי
 אֶפְרָשׁ לָכֶם אֶת הַמַּעֲשִׂיִּים שֶׁסָּפְרוּ כָּל הַנִּ"ל, כִּי
 זֶה שֶׁסָּפַר שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם כְּשִׁחַתְכוּ אֶת הַתְּפוּחַ
 מִן הָעֵנָף, הֵינּוּ שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם כְּשִׁחַתְכוּ אֶת
 טְבוּרוֹ, הֵינּוּ שֶׁגַּם אֶת הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה שֶׁנַּעֲשָׂה
 עִמּוֹ תִּכְרַף בְּעֵת הַהוֹלָדָה בְּעֵת שִׁחַתְכוּ אֶת
 טְבוּרוֹ, גַּם אֶת זֶה הוּא זוֹכֵר; וְהַשְּׁנִי, שֶׁאָמַר
 שְׂזוֹכֵר בְּשַׁעַה שֶׁהָיָה הַיָּר דוֹלֵק, הֵינּוּ שֶׁהוּא זוֹכֵר
 גַּם כְּשֶׁהָיָה בְּעֵבוֹר, שֶׁהָיָה יָר דוֹלֵק עַל רֵאשׁוֹ,
 וְזֶה שֶׁאָמַר שְׂזוֹכֵר גַּם בְּעֵת שֶׁהִתְחִיל רְקוּם הַפְּרִי,
 הֵינּוּ שְׂזוֹכֵר גַּם כְּשֶׁהִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם הַגּוֹף, דִּהְיִינוּ
 בְּעֵת יִצִּירַת הַיּוֹלֵד; וְזֶה שְׂזוֹכֵר בְּעֵת שֶׁהָיוּ
 מוֹלִיכִים הַגְּרָעִין לְנִמְעַ הַפְּרִי, הֵינּוּ שְׂזוֹכֵר גַּם
 כְּשֶׁנִּמְשְׁכָה הַטְּפָה בְּעֵת הַזְּוּגָה. וְזֶה שְׂזוֹכֵר אֶת
 הַחֲכָמִים שֶׁהָיוּ מִמְּצִיאִים אֶת הַגְּרָעִין, הֵינּוּ

שְׂזוּכָר גַּם כְּשֶׁהָיָה הַטָּפָה עֲדוּן בְּמוֹחַ, כִּי הַמּוֹחַ
 מְמַצִּיאִים אֶת הַטָּפָה; וְזֶה שְׂזוּכָר אֶת הַטַּעַם,
 הַיְנוּ הַנֶּפֶשׁ, וְהַרִיחַ, הַיְנוּ הָרוּחַ, וְהַמְּרָאָה, הַיְנוּ
 הַנְּשָׂמָה, וְהַתִּינוּק אָמַר שְׂזוּכָר לָאוּ כְּלוּם, כִּי הוּא
 לְמַעַלָּה מִן הַכֹּל, וְזוּכָר אֶפְלוּ מֵה שֶׁהוּא קֹדֵם
 מִנֶּפֶשׁ רוּחַ נְשָׂמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֵינן. וְאָמַר לָהֶם:
 חֲזְרוּ אֶל הַסְּפִינּוֹת שְׁלַכְכֶם, שֶׁהֵם הַגּוֹפִים שְׁלַכְכֶם
 שֶׁנִּשְׁבְּרוּ, שֶׁיִּחְזְרוּ וַיִּבְנוּ, עֲתָה חֲזְרוּ אֵלֵיהֶם. וּבִרְדָּ
 אוֹתָם, וְלִי, הַיְנוּ זֶה הַבְּעֻטְלִיר הָעוֹר, שֶׁהָיָה תִּינוּק
 אֹז, שֶׁהוּא מְסַפֵּר כָּל זֶה, אָמַר הַנְּשֶׁר הַגְּדוֹל
 הַנִּ"ל: אֲתָה בּוֹא עִמִּי, כִּי אֲתָה כְּמוֹתִי, כִּי אֲתָה
 זָקֵן מְאֹד וְעֲדוּן אֲתָה יֵצִיק מְאֹד, וְעֲדוּן לֹא
 הַתְּחַלֵּת לְחַיּוֹת כָּלֵל, וְאֵף עַל פִּי בֶן אֲתָה זָקֵן
 מְאֹד, וְגַם אֲנִי כֶּד, כִּי אֲנִי זָקֵן וְעֲדוּן אֲנִי יֵצִיק וְכוּ'.
 נִמְצָא שֵׁישׁ לִי הַסְּכָמָה מֵאוֹתוֹ הַנְּשֶׁר הַגְּדוֹל,
 שֶׁאֲנִי חַי חַיִּים אֲרָכִים כְּנ"ל, וְעֲתָה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם
 חַיִּים אֲרָכִים שְׁלִי בְּמַתְנָה לְדַרְשָׁה. וְנַעֲשֶׂה שֵׁם
 שְׂמִיחָה וְחִדּוּהַ גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד.

בַּיּוֹם הַשְּׁנַיִם שָׁל שִׁבְעַת יָמֵי הַמִּשְׁתָּה חָזְרוּ
וּזְכְּרוּ הַזּוּג הַזֶּה אֶת הַבְּעֻטָּלִיר הַשְּׁנַיִם,
הַיְנוּ הַחֵרֶשׁ שֶׁהֵחִיָּה אוֹתָם וְנָתַן לָהֶם לֶחֶם, וְהָיוּ
בוֹכִים וּמְתַנַּעְנְעִים: אֵיךְ לוֹקְחִין לְכָאן אֶת אוֹתוֹ
הַבְּעֻטָּלִיר הַחֵרֶשׁ שֶׁהֵחִיָּה אוֹתָנוּ כִּנְ"ל. בְּתוֹךְ
שֶׁהָיוּ מְתַנַּעְנְעִים אַחֲרָיו וְהִנֵּה הוּא בָּא וְאָמַר:
הִנְנִי, וְנִפְּלַעְלִיהֶם, וְנִשְׁק אוֹתָם, וְאָמַר לָהֶם:
עֲתָה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמִתְנָה שְׂתִּהְיוּ כְּמוֹנֵי,
שְׂתִּיחוּ חַיִּים טוֹבִים כְּמוֹנֵי, כִּי בְּתַחֲלָה בִּרְכָתִי
אֶתְכֶם בָּזָה, וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם חַיִּים טוֹבִים
שְׂלִי בְּמִתְנָה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה, וְאַתֶּם סוֹבְרִים
שְׂאֵנִי חֵרֶשׁ, אֵין אֲנִי חֵרֶשׁ כֻּלָּל. רַק שְׂכָל הָעוֹלָם
כֵּלּוּ אֵינוֹ עוֹלָה אֶצְלִי לְכֻלּוֹם, שְׂאִשְׁמַע הַחֶסְרוֹן
שְׂלָהֶם, כִּי כָּל הַקּוֹלוֹת כָּלָם הֵם מִן חֶסְרוֹנוֹת, כִּי
כָּל אֶחָד וְאֶחָד צוֹעֵק עַל חֶסְרוֹנוֹ, וְאִפְּלוּ כָּל
הַשְּׂמֵחוֹת שְׂבַעְעוֹלָם, כָּלָם הֵם רַק מִחֲמַת הַחֶסְרוֹן
שְׂשִׂמְחָה עַל הַחֶסְרוֹן שְׂחֶסֶר לוֹ וְנִתְמַלֵּא, וְאֶצְלִי
כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוּ אֵינוֹ עוֹלָה לְכֻלּוֹם, שְׂיִכְנָסוּ בְּאֲזַנֵּי

החפרון שָׁלָהֶם, כִּי אָנִי חַי חַיִּים טוֹבִים, שְׂאִין
 בָּהֶם שׁוֹם חֶפְרוֹן, וַיֵּשׁ לִי הַסְּכָמָה עַל זֶה שְׂאִי
 חַי חַיִּים טוֹבִים מִן הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת. וְחַיִּים
 טוֹבִים שְׁלוֹ הָיוּ, שֶׁהָיָה אוֹכֵל לֶחֶם וְשׁוֹתָה מִיָּם.
וְסִפֵּר לָהֶם, כִּי יֵשׁ מְדִינָה שְׂיֵשׁ בָּהּ עֲשִׂירוֹת
 גְּדוֹל, שְׂיֵשׁ לָהֶם אוֹצְרוֹת גְּדוֹלִים. פַּעַם
 אַחַת נִתְקַבְּצוּ וְהִתְחִיל כָּל אֶחָד לְהִתְפָּאֵר עִם
 חַיִּים טוֹבִים שְׁלוֹ, אֵיךְ הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים, וְכֵן
 סִפֵּר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִסֵּדֶר הַחַיִּים טוֹבִים שְׁלוֹ,
 וְעִנִּיתִי וְאִמַּרְתִּי לָהֶם: אָנִי חַי חַיִּים טוֹבִים שֶׁהֵם
 טוֹבִים יוֹתֵר מִחַיִּים טוֹבִים שְׁלָכֶם. וְהָא רְאִיָּה, כִּי
 אִם אַתֶּם חַיִּים חַיִּים טוֹבִים, אֲרָאָה אִם תּוֹכְלוּ
 לְהוֹשִׁיעַ אֶת מְדִינָה פְּלוֹנִית: הַיּוֹת שְׂיֵשׁ מְדִינָה
 שֶׁהָיָה לָהֶם גֶּן, וְהָיָה בָּאוֹתוֹ הַגֶּן פְּרוֹת, שֶׁהָיָה
 לָהֶם כָּל מִינֵי טְעָמִים שֶׁבְּעוֹלָם. גַּם הָיָה שֵׁם כָּל
 מִינֵי רִיחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. גַּם הָיוּ שֵׁם כָּל מִינֵי מְרָאָה
 כָּל הַגִּוּגִין וְכָל "הַקְּוִי־אֲטִין" (פְּרָחִים נְאִים) שֶׁבְּעוֹלָם,
 הַכֹּל הָיָה שֵׁם בָּאוֹתוֹ הַגֶּן, וְהָיָה עַל הַגֶּן גִּנְנֵי אֶחָד

(שְׁקוֹרוֹן "אֶגְרָאדְנִיק"), וְהָיוּ בְנֵי אוֹתוֹ הַמְּדִינָה חַיִּים
 חַיִּים טוֹבִים עַל יְדֵי אוֹתוֹ הַגֶּן, וְנֶאֱבָד שֵׁם הַגֶּנְנִי,
 וְכָל מֶה שֶׁהָיָה שֵׁם בְּאוֹתוֹ הַגֶּן בְּיַדֵּי מִכְרַח
 לְהָיוֹת כְּלָה וְנִפְסָד, מֵאַחַר שֶׁאֵין שֵׁם הַמְּמֻנָּה,
 דִּהְיָנוּ הַגֶּנְנִי, אֲבָל אַף עַל פִּי כֵּן הָיוּ יְכוּלִים
 לְחַיּוֹת מִן הַסְּפִיחִים שֶׁבָּגוּ, וּבָא עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ
 אֲכֹזֵר, עַל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה, וְלֹא הָיָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת
 לָהֶם דָּבָר, וְהִלֵּךְ וְקִלְקַל אֶת הַחַיִּים טוֹבִים שֶׁל
 הַמְּדִינָה, שֶׁהָיָה לָהֶם מִן הַגֶּן, וְלֹא שֶׁקִּלְקַל אֶת
 הַגֶּן, רַק שֶׁהִשְׁאִיר שֵׁם בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה שֶׁלֹּשׁ
 כְּתוּב עֲבָדִים, וְצִוָּה עֲלֵיהֶם שֶׁיַּעֲשׂוּ מֶה שֶׁפָּקַד
 עֲלֵיהֶם, וְעַל יְדֵי זֶה קִלְקְלוּ אֶת הַטַּעַם, שֶׁעַל יְדֵי
 מֶה שֶׁעֲשׂוּ שֵׁם, כָּל מִי שֶׁיִּרְצֶה לְטַעַם אִיזָה טַעַם,
 יְהִיָּה טַעַם נְבִלָּה. וְכֵן קִלְקְלוּ אֶת הָרִיחַ, שֶׁכָּל
 הָרִיחֹת יְהִיָּה לָהֶם רִיחַ חֲלֻבָּנָה. וְכֵן קִלְקְלוּ אֶת
 הַמְּרֹאֶה, שֶׁהִחֲשִׁיכוּ אֶת הָעֵינַיִם כְּאִלוֹ יֵשׁ עֲנָנִים
 וְעֵבִים, הַכֹּל עַל יְדֵי מֶה שֶׁעֲשׂוּ שֵׁם כְּאִשֶּׁר צִוָּה
 עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ הָאֲכֹזֵר כִּנ"ל. וְעַתָּה, אִם אַתֶּם חַיִּים

חיים טובים, אראה אם תוכלו להושיע אותם, ואני אומר לכם, כל זה דברי החרש הנ"ל, שאם לא תושיעו אותם, יוכלו הקלקולים הנ"ל של אותו המדינה להזיק לכם גם כן. והלכו העשירים הנ"ל אל אותו המדינה, וגם אני הלכתי עמהם, וגם בדרך הלוכם היו חיים גם כן כל אחד ואחד חיים טובים שלו, כי היו להם אוצרות כנ"ל.

כשבאו סמוך להמדינה, התחיל להתקלקל גם אצלם הטעם ושאר הדברים, והרגישו בעצמם שנתקלקל אצלם ואמרתי להם: אם עתה, שעדין לא נכנסתם אצלם, כבר נתקלקל אצלכם הטעם וכו', ואיך יהיה אם תפנסו לשם, ומכל שכן איך תוכלו להושיע אותם. ולקחתי לחם שלי ומים שלי ונתתי להם, והרגישו בלחם ומים שלי כל הטעמים וכל הריחות וכו', ונתתקן מה שנתקלקל אצלם, ובני המדינה הנ"ל, הינו המדינה שהיה שם הגן

הַנַּ"ל, הַתְּחִילוּ לְפַקֵּחַ עַל תְּקוּן הַמְּדִינָה,
שְׁנַתְקַלְקַל אֶצְלָם הַמַּעַם וְכוּ' בַּנַּ"ל, וְנָתַיְשְׁבוּ:
הַיּוֹת שְׁיֵשׁ מְדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, הֵינּוּ אוֹתוֹ
הַמְּדִינָה עֲצֻמָּה הַנַּ"ל, וְנִרְאָה לָהֶם שֶׁהִגְנֵנִי שְׁלָהֶם
שְׁנֵאֲבָד שְׁעַל יָדוֹ הָיָה לָהֶם חַיִּים טוֹבִים, הוּא
מִשְׁרֵשׁ אֶחָד עִם אוֹתָן בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת,
שְׁיֵשׁ לָהֶם גַּם־כֵּן חַיִּים טוֹבִים. עַל כֵּן הָיְתָה
עֲצַתְם לְשַׁלַּח אֶל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת,
וּבְנֵי־אֵי יוֹשִׁיעוּ אוֹתָם. וְכֵן עָשׂוּ, וְשַׁלְּחוּ שְׁלוּחִים
אֶל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, וְהִלְכוּ הַשְּׁלוּחִים,
וּפְגָעוּ (פגשו) בָּהֶם הֵינּוּ שֶׁהַשְּׁלוּחִים פָּגְעוּ בְּבָנֵי
אוֹתוֹ הַמְּדִינָה עֲצֻמָּה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, כִּי הֵם הָיוּ
רוֹצִים לִילֹךְ אֶצְלָם בַּנַּ"ל, וְשָׂאוּ אֶת הַשְּׁלוּחִים:
לְהִיכֵן אֹתָם הוֹלְכִים. הַשִּׁיבוּ: אָנוּ הוֹלְכִים אֶל
אוֹתוֹ הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, שְׂיֹשִׁיעוּ אוֹתָנוּ. עָנוּ
וְאָמְרוּ: אֲנַחְנוּ בְּעֲצֻמְנוּ הֵם בְּנֵי אוֹתָהּ הַמְּדִינָה
שֶׁל עֲשִׂירוֹת, וְאָנוּ הוֹלְכִים אֶצְלָכֶם. אָמַרְתִּי אָנִּי
לָהֶם הֵינּוּ הַחֵרֵשׁ שְׁמִסְפָּר כֹּל זֶה אָמַר לָהֶם:

הלא אתם צְרִיכִים אֵלַי, כִּי אַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לִילָךְ
לְשֵׁם לְהוֹשִׁיעַ לָהֶם כַּנִּ"ל. עַל כֵּן אַתֶּם תִּשְׁאָרוּ
כָּאֵן, וְאֲנִי אֵלֶיךָ עִם הַשְּׁלוּחִים לְהוֹשִׁיעַ לָהֶם.
וְהִלַּכְתִּי עִמָּהֶם וְנִכְנַסְתִּי בַמְּדִינָה בְּאִיזָה עִיר,
וּבְאֵתִי וּרְאִיתִי, שְׂפָאִים אֲנָשִׁים וְאוֹמְרִים אִיזָה
דְּבַר הַלְצָה, (שְׁקוּרִין "ווערטיל") וְאַחֲר־כֵּךְ מִתְקַבְּצִים
עֲלֵיהֶם עוֹד אִיזָה בְּנֵי אָדָם, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אִיזָה
קְבוּץ וְאוֹמְרִים אִיזָה דְבָרֵי הַלְצוֹת (הֵינּוּ ווערטלוד),
וְהֵם מְחִיכִים וְשׁוֹחֲקִים, וְהִטִּיתִי אָזְנִי וְשָׁמַעְתִּי
שֶׁהֵם מְדַבְּרִים נְבוּל פֶּה, וְזֶה אוֹמֵר דְבָרֵי נְבוּל
פֶּה, וְזֶה אוֹמֵר בְּדַקּוֹת יוֹתֵר, וְזֶה שׁוֹחֵק, וְזֶה יֵשׁ
לוֹ הַנָּאָה וְכִיּוֹצֵא. אַחֲר־כֵּךְ הִלַּכְתִּי לְהִלָּן לְעִיר
אַחֲרַת וּרְאִיתִי שֶׁשְׁנֵי בְּנֵי אָדָם מְרִיכִים זֶה עִם זֶה
מִחֲמַת אִיזָה מִשָּׂא וּמִתָּן, וְהִלְכוּ אֶל הַבֵּית־דִּין
לְדִין, וּפָסַק לָהֶם הַבֵּית־דִּין זֶה זָכָאִי וְזֶה חֵיב,
וַיֵּצְאוּ מִן הַבֵּית־דִּין. אַחֲר־כֵּךְ חָזְרוּ וְנִתְקוּטְטוּ זֶה
עִם זֶה וְאָמְרוּ שְׂאִינִם רוֹצִים זֶה הַבֵּית־דִּין, רַק
הֵם רוֹצִים בֵּית־דִּין אַחֵר, וּבָחֲרוּ לָהֶם בֵּית־דִּין

אֲחֵר, כִּי מֵאַחֵר שָׁהִם מְרַצִּים עַל אוֹתוֹ הַבֵּית־דִּין
 שֶׁבָּחֲרוּ לָהֶם יְכוּלִים לָדוֹן לַפְּנֵיהֶם, וּדְגוּ לַפְּנֵי
 אוֹתוֹ הַבֵּית־דִּין. אַחֲר־כֵּן חָזְרוּ וּנְתַקוּמְטוּ אֶחָד
 מֵאלוֹ עִם אֲחֵר, וּבָחֲרוּ לָהֶם בֵּית־דִּין אֲחֵר, וְכֵן
 הָיוּ מְרִיבִים וּמְתַקוּמְטִים שֵׁם וּבָחֲרוּ לָהֶם כַּמָּה
 בְּתֵי דִינִים, עַד שֶׁכָּל הָעִיר הִיְתָה מְלֵאָה מִבְּתֵי
 דִינִים, וְהִסְתַּכְּלְתִי שׁוּזָה מִחֲמַת שְׂאִין שֵׁם אֲמַת,
 וְעַתָּה זֶה מִטָּה דִין וְנוֹשֵׂא פָּנִים לָזֶה, וְאַחֲר־כֵּן
 חָבְרוּ נוֹשֵׂא פָּנִים לוֹ, כִּי הֵם מְקַבְּלִים שׁוּחַד, וְאִין
 בְּהֵם אֲמַת.

אַחֲר־כֵּן רָאִיתִי שָׁהִם מְלֵאִים נְאוּף מִמֶּשׁ,
 וַיֵּשׁ שֵׁם נְאוּף הַרְבֵּה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה
 כְּהַתֵּר אֲצֻלִּם, וְאָמַרְתִּי לָהֶם, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה
 נִתְקַלְקַל אֲצֻלִּם הַטַּעַם וְהַרִיחַ וְהַמְרָאָה, כִּי זֶה
 הַמְלֶכֶד הָאֶכוּר הַשְּׂאִיר אֲצֻלִּם שֶׁלֹּשׁ פְּתוֹת עֲבָדִים
 הַנִּ"ל, שִׁיְהִיו הוֹלְכִים וּמְקַלְקְלִים אֶת הַמְדִינָה,
 שֶׁהִיוּ הוֹלְכִים וּמְדַבְּרִים בֵּינֵיהֶם נְבוּל פָּה,
 וְהַכְּנִיסוּ נְבוּל־פָּה בְּתוֹךְ הַמְדִינָה, וְעַל־יְדֵי נְבוּל

פֶּה נִתְקַלְקַל הַטַּעַם, שְׁכָל הַטַּעַמִּים הֵם טַעַם
 נְבִלָה. וְכֵן הֵם הַכְּנִיסוּ שְׁחָד בַּמְּדִינָה, וְעַל יְדֵי זֶה
 נִחְשְׁבוּ הָעֵינַיִם וְנִתְקַלְקַל הַמְּרֹאֶה, כִּי הַשְׁחָד יַעֲוֶר
 עֵינַי חֲכָמִים (שמות כג, ח), וְכֵן הֵם הַכְּנִיסוּ נְאוּף
 בַּמְּדִינָה, וְעַל יְדֵי זֶה נִתְקַלְקַל הַרְיָח. וְעַיִן בְּמָקוֹם
 אַחֵר בְּדַבְּרֵינוּ (ליקוטי מוהר"ן חלק א' ב, חלק ב' א)
 שְׁעַל-יְדֵי נְאוּף נִפְגָּם הַרְיָח. עַל כֵּן תִּרְאוּ לְתַקֵּן
 אֶת הַמְּדִינָה מִשְׁלֹשׁ עֲבֻרוֹת אֵלּוּ וּלְחַפֵּשׂ אַחֲרֵי
 הָאֲנָשִׁים הַנִּלְוִים וְלִגְרָשָׁם. וְאִזּוּ, כְּשֶׁתִּתְקַנּוּ שְׁלֹשׁ
 עֲבֻרוֹת אֵלּוּ, לֹא דֵי שִׁיתַּתְקַן הַטַּעַם וְהַמְּרֹאֶה
 וְהַרְיָח, כִּי אִם גַּם הַגְּנֵנִי שְׁנַאבֵּד יוּכַל גַּם-כֵּן
 לְהַמְצִיא. וְעָשׂוּ כֵן, וְהִתְחִילוּ לְתַקֵּן אֶת הַמְּדִינָה
 מִשְׁלֹשׁ עֲבֻרוֹת אֵלּוּ, וְחִפְּשׂוּ אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים הַנִּלְוִים
 וְהָיוּ תּוֹפְסִים אֶת אִיזֵה אָדָם וְשׂוֹאֲלִין אוֹתוֹ:
 מֵהֵיכֵן בָּאתָ לְכָאן. עַד שֶׁנִּתְבָּרְרוּ אֶצְלָם הָאֲנָשִׁים
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר הַנִּלְוִים וְגִרְשׁוּ אוֹתָם, וְתַקְּנוּ אֶת
 הַמְּדִינָה מֵעֲבֻרוֹת הַנִּלְוִים. בְּתוֹךְ כֵּךְ נַעֲשֶׂה רַעֲשׁ,
 אֲפָשָׁר אֶף-עַל-פִּי-כֵן זֶה הַמְּשַׁנֵּעַ, שֶׁהוֹלֵךְ וְאוֹמֵר

שְׁהוּא הַגִּנְנִי, וְכָל אֶחָד מִחֲזִיק אוֹתוֹ לְמִשְׁנָע,
 וְזוֹרְקִין אַחֲרָיו אֲבָנִים וּמַגְרָשִׁין אוֹתוֹ, אֲפֹשֶׁר אֶפֶד
 עַל־פִּי־כֵן אוֹלֵי הוּא הוּא הַגִּנְנִי בְּאֵמֶת, וְהִלְכוּ
 וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְפָנֵיהֶם הֵינוּ לְפָנֵי אֱלֹהֵי שִׁישְׁבוּ
 וְתַקְנוּ אֶת הַמְּדִינָה, וְגַם הוּא, הֵינוּ הַחֲרָשׁ
 שְׁמֹסֶפֶר כָּל זֶה, הִזָּה שֵׁם, וְאִמְרָתִי: בּוֹדְאֵי זֶה
 הוּא הַגִּנְנִי בְּאֵמֶת. נִמְצָא שְׁנֵתִיקוֹן עַל יְדוֹ
 הַמְּדִינָה הַזֹּאת. נִמְצָא שִׁישׁ לִי הַסִּכָּמָה מֵאוֹתוֹ
 הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, שְׁאֲנֵי חַי חַיִּים טוֹבִים, כִּי
 אֲנִי תִקְנֵתִי אֶת הַמְּדִינָה הַזֹּאת כִּי־ל, וְעַתָּה אֲנִי
 נוֹתֵן לָכֶם בְּמִתְנָה אֶת הַחַיִּים טוֹבִים שְׁלִי. וְנַעֲשֶׂה
 שֵׁם שְׂמִיחָה גְדוֹלָה וְחֲדוּדָה רַבָּה מְאֹד: וְכֵן כָּל
 הַבְּעִטְלִירֵשׁ הַזֹּאת כָּל־כָּלֵם חָזְרוּ וּבָאוּ עַל הַחֲתָנָה
 וְנָתְנוּ בְּמִתְנָה לְדַרְשָׁה מֵה שְׂפַתְחָלָה בְּרָכוּ אוֹתָם
 שִׁיְהִיוּ כְּמוֹתָם, וְעַכְשָׁו נָתְנוּ זֹאת בְּמִתְנָה לְדַרְשָׁה.
 הֲרֵאשׁוֹן נָתַן לָהֶם בְּמִתְנָה חַיִּים אֲרָפִים, וְהִשְׁנִי
 נָתַן לָהֶם בְּמִתְנָה חַיִּים טוֹבִים.

בְּיָוֶם הַשְּׁלִישִׁי חָזְרוּ וּנְזָכְרוּ הַזֶּזַג הַזֶּה, וְהָיוּ
 בּוֹכִים וּמְתַנַּעְנְעִים, אִיךְ לֹקֶחֶן בְּכֶאֱן
 אֶת הַבַּעַטְלִיר הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהִיא כְּבֵד פֶּה. בְּתוֹךְ
 כֶּךָ וְהִנֵּה הוּא בָּא וַיֹּאמֶר הִנְנִי. וְנִפְלַעְלֵהֶם וְנִשְׁק
 אוֹתָם, וַאֲמֹר לָהֶם גַּם־כֵּן כִּנְ"ל. בְּתַחֲלָה פִּרְכַּתִּי
 אֶתְכֶם שֶׁתְּהִיוּ כְּמוֹנִי, עֲתָה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמַתָּנָה
 לְדַרְשָׁה שֶׁתְּהִיוּ כְּמוֹנִי, וְאַתֶּם סְבוּרִים שְׂאֲנִי כְּבֵד
 פֶּה. אִין אֲנִי כְּבֵד פֶּה כְּלָל, רַק שֶׁהַדְּבוּרִים שֶׁל
 הָעוֹלָם, שְׂאִינָם שְׂבָחִים לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, אִין בָּהֶם
 שְׁלֵמוֹת וְעַל כֵּן הוּא נִרְאָה כְּכֵבֵד פֶּה, כִּי הוּא
 כְּכֵבֵד פֶּה מֵאלוֹ הַדְּבוּרִים שֶׁל הָעוֹלָם, שְׂאִין
 בָּהֶם שְׁלֵמוֹת, אֲבָל בְּאַמַּת אִין אֲנִי כְּבֵד פֶּה
 כְּלָל. אֲדַרְבָּא, אֲנִי מְלִיץ וְדַבְּרָן נִפְלָא מְאֹד, וְאֲנִי
 יְכוֹל לְדַבֵּר חִידוֹת וְשִׁירִים (שְׁקוּרִין "לִידְעוּ")
 נִפְלָאִים, עַד שְׂאִין נִמְצָא שׁוֹם נִבְרָא בְּעוֹלָם,
 שְׂלֵא יִרְצָה לְשָׁמַע אוֹתִי, וּבְאלוֹ הַחִידוֹת
 וְהַשִּׁירִים שְׂאֲנִי יוֹדַע, יֵשׁ בָּהֶם כָּל הַחֲכָמוֹת,
 וַיֵּשׁ לִי הַסְּכָמָה עַל זֶה מֵאוֹתוֹ הָאִישׁ גְּדוֹל,

הַנִּקְרָא אִישׁ חֶסֶד הָאֵמֶת. (דְּעַר גְּרוֹסִיר מֵאֵן, דְּעַר
אֲמַתִּיר אִיש־חֶסֶד). בְּזֶה הַלְשׁוֹן סִפֵּר רַבְּנֵנו זְכוֹרָנוּ
לְבִרְכָה.

וַיֵּשֶׁב בְּזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלֹמֹה, כִּי פַעַם אַחַת יָשְׁבוּ
כָּל הַחֲכָמִים, וְכָל אֶחָד הִתְפָּאֵר בְּחִכְמָתוֹ.
זֶה הָיָה מִתְפָּאֵר שֶׁהִמְצִיא בְּחִכְמָתוֹ עֲשִׂית בְּרוֹזֵל,
וְזֶה הִתְפָּאֵר בְּמִין מִתְּכוֹת אַחֵר, וְזֶה הָיָה מִתְפָּאֵר
שֶׁהִמְצִיא בְּחִכְמָתוֹ עֲשִׂית כֶּסֶף, שֶׁהוּא חָשׁוּב
בְּיוֹתֵר, וְזֶה הִתְפָּאֵר שֶׁהִמְצִיא עֲשִׂית זָהָב, וְזֶה
הָיָה מִתְפָּאֵר שֶׁהִמְצִיא כְּלֵי מִלְחָמָה, וְזֶה הָיָה
מִתְפָּאֵר שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת אֱלֹהֵי הַמִּתְּכוֹת שֶׁלֹּא
מֵאֱלֹהֵי הַדְּבָרִים שֶׁהֵם עוֹשִׂין מֵהֵם אֱלֹהֵי הַמִּתְּכוֹת,
וְזֶה הָיָה מִתְפָּאֵר בְּחִכְמוֹת אַחֵרוֹת, כִּי יֵשׁ כַּמָּה
דְּבָרִים שֶׁהִמְצִיאוּ בְּעוֹלָם עַל יְדֵי חֲכָמוֹת, כַּגּוֹן
סְאִלְמִרְעֵ וּפִילֹווִיר (חוֹמֵר גַּלֵּם וְחוֹמֵר נַפְיִן) וְכִיּוֹצֵא
בְּזֶה, וְהָיָה כָּל אֶחָד מִתְפָּאֵר בְּחִכְמָתוֹ. עָנָה שָׁם
אֶחָד וְאָמַר: אֲנִי חָכֵם יוֹתֵר מֵכֶם, כִּי אֲנִי חָכֵם
כִּמוֹ הַיּוֹם, וְלֹא הִבִּינוּ שָׁם מַה זֶה שֶׁאֹמֵר שֶׁהוּא

חכם כמו היום. ואמר להם, כי כל החכמות
 שלהם יכולים לקבץ אותם, ולא יהיו מהם רק
 שעה אחת, אף על פי שכל חכמה וחכמה היא
 נלקחת מיום אחר, בפני הבריאה שהיה באותו
 היום, כי כל החכמות הנ"ל הם הרפכות ועל פן
 החכמה נלקחת מאותו היום שהיה בו אותו
 הבריאה שממנו ההרפכה. אף-על-פי כן יכולים
 על ידי חכמה לקבץ כל אלו החכמות בשעה
 אחת, אבל אני חכם כמו יום שלם, כל זה
 התפאר אותו החכם האחרון הנ"ל. עניתני
 ואמרתי אליו הינו זה הפכד פה הנ"ל אמר
 להחכם הנ"ל: כמו איזה יום? הינו כמו איזה יום
 אתה חכם. ענה ואמר החכם הנ"ל: זה, הינו זה
 הפכד פה, הוא חכם ממני, מאחר ששואל כמו
 איזה יום, אבל כמו איזה יום שתמצאו אני חכם.
 ועתה יקשה, מפני מה זה ששואל כמו איזה יום
 הוא חכם יותר ממנו, מאחר שהוא חכם כמו
 איזה יום שירצה.

אך יש מעשה שלמה, כי זה האיש חסד האמת הוא באמת איש גדול מאד, והוא הינו זה הכבד פה, הולך ומקבץ כל החסדים של אמת ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת, ועקר התהוות הזמן כי הזמן בעצמו הוא נברא, הוא על ידי החסדים של אמת, וזה הכבד פה הוא הולך ומקבץ כל החסדים של אמת, ומביא אותם אל זה האיש חסד האמת כנ"ל. ויש הר, ועל ההר עומד אבן, ומן האבן יוצא מעין, וכל דבר יש לו לב, וגם העולם בכללו יש לו לב, וזה הלב של העולם הוא קומה שלמה עם פנים וידיים ורגלים וכו', אבל הצפרן של הרגל של אותו הלב של העולם הוא מלבב (בלשון אשכנזי "הארציקר") יותר מלב של אחר. וזה ההר עם האבן והמעין הנ"ל עומד בקצה אחד של העולם וזה הלב של העולם עומד בקצה אחר של העולם, וזה הלב הנ"ל עומד כנגד המעין הנ"ל וכוסף ומשתוקק תמיד מאד

מָאד לָבּוּא אֶל אוֹתוֹ הַמַּעֲיֵן בְּהַשְׁתַּוְּקוֹת גְּדוֹל
מָאד מָאד, וְצוּעַק מָאד לָבּוּא אֶל אוֹתוֹ הַמַּעֲיֵן,
וְגַם זֶה הַמַּעֲיֵן מִשְׁתַּוְּקֵק אֵלָיו. וְזֶה הַלֵּב יֵשׁ לוֹ
שְׁתֵּי חֲלִישוֹת: אַחַת, כִּי הַחֲמָה רוֹדֶפֶת אוֹתוֹ
וְשׁוֹרֶפֶת אוֹתוֹ מִחַמַּת שֶׁהוּא מִשְׁתַּוְּקֵק וְרוֹצֵה
לִילָךְ וּלְהִתְקַרֵּב אֶל הַמַּעֲיֵן, וְחֲלִישוֹת הַשְּׁנִיָּה יֵשׁ
לוֹ לְהֵלֵב מִן גְּדוֹל הַהַשְׁתַּוְּקוֹת וְהַנְּעֻגוּעִים שֶׁהוּא
מִתְנַעֵנֵעַ וְכוּסֵּף תָּמִיד וּמִשְׁתַּוְּקֵק מָאד בְּכָלוֹת
הַנֶּפֶשׁ אֶל אוֹתוֹ הַמַּעֲיֵן וְצוּעַק וְכוּ' כִּנֵּ"ל, כִּי הוּא
עוֹמֵד תָּמִיד כְּנֶגֶד הַמַּעֲיֵן הַנֵּ"ל וְצוּעַק: "נָא
גִּיּוּוּא לָד" אַהֵה! וּמִשְׁתַּוְּקֵק אֵלָיו מָאד כִּנֵּ"ל,
וּכְשֶׁצָּרִיךְ לְנוּחַ קִצַּת שְׂיִהְיֶה לוֹ אֲרִיכַת הַרוּחַ
קִצַּת (שְׁקוּרִין אֶפְ סַאפִּין), אִזִּי בָּא צָפוֹר גְּדוֹל וּפּוֹרֵשׁ
כְּנָפוֹ עָלָיו וּמִגֵּן עָלָיו מִן הַחֲמָה, וְאִזִּי יֵשׁ לוֹ נִיחָא
קִצַּת, וְגַם אִזִּי בְּשַׁעַת נִיחָא הוּא מְסַתְּפֵל גַּם־כֵּן
כְּנֶגֶד הַמַּעֲיֵן וּמִתְנַעֵנֵעַ אֵלָיו. אֵךְ מֵאַחַר שֶׁהוּא
מִתְנַעֵנֵעַ אֵלָיו כָּל־כַּף מִפְּנֵי מָה אֵינּוּ הוֹלֵךְ אֶל
הַמַּעֲיֵן. אֵךְ כְּשֶׁרוֹצֵה לִילָךְ וּלְהִתְקַרֵּב אֶל הָהָר,

אֲזִי אֵינִי רוֹאֶה הַשְּׁפוּעַ וְאֵינִי יֹכֹל לְהִסְתַּכֵּל עַל
הַמַּעֲיֵן, וְאִם לֹא יִסְתַּכֵּל עַל הַמַּעֲיֵן אֲזִי תִצָּא
נַפְשׁוֹ, כִּי עֶקֶר חַיּוּתוֹ הוּא מִן הַמַּעֲיֵן, וּכְשֶׁעוֹמֵד
בְּנֶגֶד הַהָר אֲזִי הוּא רוֹאֶה רֹאשׁ הַשְּׁפוּעַ שֶׁל הַהָר
שֶׁשָּׁם עוֹמֵד הַמַּעֲיֵן, אֲבָל תִּכְרַף כְּשִׁילֶךְ וְיִתְקַרֵּב
אֶל הַהָר, אֲזִי נִעְלָם מֵעֵינָיו רֹאשׁ הַשְּׁפוּעַ וְזֶה
מוֹבֵן בְּחֹוֹשׁ, וְאֲזִי אֵינִי יֹכֹל לְרֹאוֹת אֶת הַמַּעֲיֵן,
וְאֲזִי תִצָּא נַפְשׁוֹ חֵם וְשָׁלוֹם, וּכְשֶׁזֶּה הַלֵּב הִיָּה
מִסְתַּלַּק חֵם וְשָׁלוֹם, אֲזִי יִתְבַּטֵּל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ,
כִּי הַלֵּב הוּא הַחַיּוּת שֶׁל כָּל דָּבָר, וּבּוֹדָאֵי אֵין
קִיּוּם בְּלֹא לֵב, וְעַל כֵּן אֵינִי יֹכֹל לִילֶךְ אֶל הַמַּעֲיֵן,
רַק עוֹמֵד בְּנֶגְדוֹ וּמִתְנַעֵנֵעַ וְצוֹעֵק בְּנִ"ל. וְזֶה
הַמַּעֲיֵן אֵין לוֹ זְמַן, כִּי זֶה הַמַּעֲיֵן אֵינִי בְּתוֹךְ הַזְּמַן
כְּלָל, אֲדָּ עֶקֶר הַזְּמַן שֶׁל הַמַּעֲיֵן הוּא רַק מֵה
שֶׁהַלֵּב נוֹתֵן לוֹ בְּמִתְנַהֵה יוֹם אֶחָד, וּכְשֶׁמִּזְיֵעַ הַיּוֹם
לְהִיּוֹת נִגְמָר וּנְפָסֵק, וְאֲזִי כְּשִׁיגְמָר הַיּוֹם לֹא יִהְיֶה
זְמַן לְהַמַּעֲיֵן וְיִסְתַּלַּק חֵם וְשָׁלוֹם, וְאֲזִי יִסְתַּלַּק
הַלֵּב חֵם וְשָׁלוֹם בְּנִ"ל וְיִתְבַּטֵּל כָּל הָעוֹלָם חֵם

וְשָׁלוֹם כְּנֹל, וְאִזִּי סָמוּךְ לְגִמְרֵי הַיּוֹם, אִזִּי
 מִתְחִילִים לְפָל רְשׁוֹת זֶה מִזֶּה, שְׁקוֹרִין "גִּזְעָגִינִין"
 (בְּרֻכּוֹת פְּרִידָה) וּמִתְחִילִין לִזְמַר חִידוֹת וְשִׁירִים
 (שְׁקוֹרִין "לִידְעָר") נִפְלְאִים זֶה לָזֶה בְּאַהֲבָה רַבָּה
 וְהַשְׁתַּוְּקוֹת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

וְזֶה הָאִישׁ חֶסֶד הָאֵמֶת הַנִּלְיָשׁ לֹא הִשְׁנָחָה
 עַל זֶה, וּכְשֶׁמִּגִּיעַ הַיּוֹם בְּסוּפּוֹ מִמָּשׁ לְהִיוֹת
 נִגְמָר וְנִפְסָק, אִזִּי זֶה הָאִישׁ חֶסֶד הָאֵמֶת הוּא נוֹתֵן
 בְּמִתְנָה יוֹם אֶחָד לְהֵלֵב הַנִּלְיָשׁ, וְהֵלֵב נוֹתֵן הַיּוֹם
 לְהַמְעִין, וְאִזִּי שׁוֹב יֵשׁ זְמַן לְהַמְעִין. וּכְשֶׁזֶּה הַיּוֹם
 הוֹלֵךְ מִמְּקוֹם שֶׁהוּא בָּא מִשָּׁם, אִזִּי הוּא הוֹלֵךְ
 גַּם־כֵּן בְּחִידוֹת וְשִׁירִים נִפְלְאִים מְאֹד שֵׁישׁ בָּהֶם
 כָּל הַחֲכָמוֹת. וְיֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַיָּמִים, כִּי יֵשׁ יוֹם
 רֵאשׁוֹן בְּשַׁבּוּעַ וְיֹם שְׁנִי וְכוּ', וְכֵן יֵשׁ רֵאשִׁי־
 חֻדְשִׁים וְיָמִים טוֹבִים. וְכָל הַזְּמַן שֵׁישׁ לְהָאִישׁ
 חֶסֶד שֶׁל אֵמֶת, הַכֹּל עַל יְדֵי הַיָּנוּ הַכְּבֹד פֶּה
 שְׁמֹסֶפֶר כָּל זֶה, כִּי אֲנִי הוֹלֵךְ וּמְקַבֵּץ כָּל הַחֲסָדִים
 שֶׁל אֵמֶת אֲשֶׁר מֵהֶם הִתְהוּוֹת הַזְּמַן כְּנֹל. וְעַל כֵּן

הוא חכם יותר, אִפְלוּ מִהַחֵכֶם הַזֶּה"ל, שְׁהוּא חכם כְּמוֹ אִיזָה יוֹם שְׁיִרְצָה, כִּי כָּל עֵקֶר הַזְּמַן וְהַיָּמִים כֻּלָּם נִתְּהוּיִם עַל יָדוֹ, הֵינּוּ עַל יְדֵי הַכְּבֹד פֶּה, שְׁהוּא מְקַבֵּץ הַחֲסָדִים שֶׁל אֲמַת אֲשֶׁר מִשָּׁם הַזְּמַן, וּמְבִיא אוֹתָם אֶל הָאִישׁ חֶסֶד הָאֲמַת, וְהוּא נוֹתֵן יוֹם לַלֵּב, וְהַלֵּב נוֹתֵן לְהַמְעִין, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִתְּקִים הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. נִמְצָא שְׁעַקֵּר הַתְּהוּוֹת הַזְּמַן עִם הַחִידוֹת וְשִׁירִים, שֵׁישׁ בָּהֶם כָּל הַחֲכָמוֹת, הַכֹּל עַל יְדֵי הַכְּבֹד פֶּה. נִמְצָא שֵׁישׁ לִי הַסְּכָמָה מִזֶּה הָאִישׁ חֶסֶד הָאֲמַת, שְׁאֲנִי יָכוֹל לוֹמַר חִידוֹת וְשִׁירִים שֵׁישׁ בָּהֶם כָּל הַחֲכָמוֹת כִּי כָּל הַזְּמַן עִם הַחִידוֹת וְהַשִּׁירִים נִתְּהוּיִם עַל יָדוֹ כִּנְ"ל, וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמַתָּנָה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנֵי. וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁמִיחָה וְחִדּוּהָ גְּדוֹלָה מְאֹד ("הִילּוּא גִיטָאן").

כְּשִׁי גְּמֵרָה הַשְּׁמִיחָה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם וְלָנוּ אַחֲרֵי-כֵן, בְּבִקֵּר חֲזָרוּ הַזּוּג כִּנְ"ל וְהָיוּ מִתְּנַעֲנְעִים וְכוּ' אַחֲרֵי הַבְּעִטָּלִיר שְׁתִּהְיָה

צוֹאֲרוֹ עֵקֶם. בְּתוֹךְ כֶּךָ וְהִנֵּה הוּא בָּא וְאָמַר הֲנִי
 וְכו'. בְּתַחֲלָה בִּרְכֵתִי אֶתְכֶם שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי, עַתָּה
 אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמַתָּנָה לְדַרְשָׁה שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי,
 וְאַתֶּם סוֹבְרִים שְׁיֵשׁ לִי צוֹאֵר עֵקֶם, אִין צוֹאֲרִי
 עֵקֶם כָּלֵל. אֲדַרְבָּא, יֵשׁ לִי צוֹאֵר שְׁוֵה מְאֹד; צוֹאֵר
 יִפֵּה מְאֹד, רַק שְׁיֵשׁ הַבְּלִי עוֹלָם, וְאֲנִי אֲנִי רוֹצֵה
 לְהוֹצִיא שׁוּם הֶבֶל וְרוּחַ, (שְׁקוֹרִין "דְּוֹד") בְּהַבְּלִי
 עוֹלָם וּמַחֲמַת זֶה נִדְמָה שֶׁצּוֹאֲרוֹ עֵקֶם, כִּי הוּא
 מְעַקֵּם צוֹאֲרוֹ מֵהַבְּלִי עוֹלָם וְאִינוֹ רוֹצֵה לְהוֹצִיא
 שׁוּם הֶבֶל וְרוּחַ בְּהַבְּלִי עוֹלָם, אֲבָל בְּאַמַּת יֵשׁ לִי
 צוֹאֵר יִפֵּה מְאֹד; צוֹאֵר נִפְלָא מְאֹד, כִּי יֵשׁ לִי קוֹל
 נִפְלָא מְאֹד, וְכֹל מִינֵי הַקּוֹלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שְׁהֵם
 קוֹל בְּלֵא דְּבּוֹר, כָּלֵם אֲנִי יוֹכֵל לְהוֹצִיאָם בְּקוֹלִי,
 כִּי יֵשׁ לִי צוֹאֵר וְקוֹל נִפְלָא מְאֹד. וְיֵשׁ לִי הַסְּכָמָה
 עַל זֶה מֵאוֹתָהּ הַמְּדִינָה, כִּי יֵשׁ מְדִינָה שְׁהֵם
 בְּקִיָּאִים מְאֹד בְּחֻכְמַת הַנְּגִינָה, (שְׁקוֹרִין "מְאוֹקְא"),
 וְכָלֵם עוֹסְקִים שְׁם בְּחֻכְמָה זֹו, וְאַפְּלוּ בְּנִים
 קְטַנִּים, וְאִין שְׁם קְטַן שְׁלֵא יוֹכֵל לְנַגֵּן עַל אִיזָה

כְּלִי שִׁיר, וְהִקְטַן שְׂבָאוֹתוֹ הַמְדִינָה־הוּא חֶכֶם
 גָּדוֹל בַּמְדִינָה אַחֶרֶת בְּאוֹתוֹ הַחֲכָמָה שֶׁל נְגִינָה,
 וְהַחֲכָמִים וְהַמְלִיךְ שְׂבָאוֹתוֹ הַמְדִינָה וְהִקְאִפְעֵלִישׁ
 (מקהלות), הֵם חֲכָמִים מְפִלְגִים מְאֹד מְאֹד בְּאוֹתוֹ
 הַחֲכָמָה. פֶּעַם אַחַת יֵשְׁבוּ הַחֲכָמִים שֶׁל אוֹתוֹ
 הַמְדִינָה, וְהִיָּה כֹל אֶחָד מִתְּפָאֵר בְּנְגִינָה שְׁלוֹ: זֶה
 הִיָּה מִתְּפָאֵר שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כְּלִי שִׁיר פְּלוֹנִי,
 וְזֶה הַתְּפָאֵר שִׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כְּלִי שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה
 הַתְּפָאֵר בְּכִלֵי שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה הִיָּה מִתְּפָאֵר
 שִׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כַּמָּה כְּלֵי שִׁיר, וְזֶה הַתְּפָאֵר
 שִׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כֹּל כְּלֵי שִׁיר, וְזֶה הַתְּפָאֵר שִׁיִּכּוֹל
 לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כְּלֵי שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה הַתְּפָאֵר
 שִׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כְּלֵי שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה
 הַתְּפָאֵר שִׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כַּמָּה כְּלֵי
 שִׁיר, וְזֶה הַתְּפָאֵר שִׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ תֵּף
 מִמֶּשׁ (שְׁקוֹרִין "פוֹיק"), כְּאֵלוֹ מִבֵּין בְּתֵף, וְזֶה
 הַתְּפָאֵר שִׁיִּכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּאֵלוֹ מוֹרִין בְּקִנֵי
 שְׂרֵפָה, (שְׁקוֹרִין "אוֹרְמֵאטִים").

וְאֲנִי הֵייתִי גַם־בֵּן שָׁם. עָנִיתִי אֲנִי וְאָמַרְתִּי
 לָהֶם: קוֹלִי טוֹב יוֹתֵר מִקּוֹלוֹת שְׁלָכֶם,
 וְהָא רְאִיָּה: כִּי אִם אַתֶּם חֲכָמִים כָּל־כֶּךָ בְּקוֹל
 נְגִינָה, אִם־כֵּן הוֹשִׁיעוּ אֶת אוֹתָן שְׁתֵּי מְדִינוֹת;
 וְאֵלֹו הִשְׁתִּי מְדִינוֹת הֵם רְחוּקִים זֶה מִזֶּה אֶלְף
 פְּרָסָאוֹת, וּבְאֵלֹו שְׁתֵּי הַמְּדִינוֹת, כְּשֶׁמְגִיעַ הַלַּיְלָה,
 אִין יְכוּלִין לִישֹׁן, כִּי כְּשֶׁנֶּעֱשֶׂה לַיְלָה, אֲזִי
 מִתְחִילִים הַכֹּל לִהְיוֹת מִיְלָלִים בְּקוֹל יְלָלָה,
 אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְטָרַף. אִם הָיָה מִנַּח שֵׁם אָבִן הָיָה
 נְמוּחַ, כִּי בַלַּיְלָה הֵם שׁוֹמְעִים קוֹל יְלָלָה מְאֹד,
 וּמַחְמֵת זֶה כָּלָם מִיְלָלִים, אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְכוּ', וְכֵן
 מִתְנַהֵג בְּשְׁתֵּי הַמְּדִינוֹת, כִּי בַמְּדִינָה זֹו שׁוֹמְעִים
 הַקּוֹל יְלָלָה, וּמִיְלָלִים הַכֹּל כַּנֶּ"ל, וְכֵן בַּמְּדִינָה
 אַחֲרֵת גַּם־כֵּן כֵּן, וּשְׁתֵּי הַמְּדִינוֹת הֵם רְחוּקִים זֶה
 מִזֶּה אֶלְף פְּרָסָאוֹת, וְעַל כֵּן אִם אַתֶּם חֲכָמִים
 כָּל־כֶּךָ בְּנְגִינָה אֶרְאֶה אִם תּוּכְלוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת
 אוֹתָן שְׁתֵּי הַמְּדִינוֹת אוֹ שְׁתּוּכְלוּ לְכוּן לַעֲשׂוֹת
 אֶת קוֹלָם הֵינּוּ שֶׁהֵם יְכוּנוּ לְהוֹצִיא קוֹל מְכוּן כְּמוֹ

קוֹל הַיְלָלָה הַנְּשָׁמַע שָׁם. וְאָמְרוּ לוֹ הֲיֵנוּ הַחֲכָמִים
 הַנִּ"ל אָמְרוּ לָזֶה שְׁצוּאָרוֹ עָקָם: הַתּוֹלִיד אוֹתָנוּ
 לְשָׁם. וְאָמַר: הֵן, אֲנִי מוֹלִיד אֶתְכֶם לְשָׁם.
 וּנְתַעֲוֲרוּ בָלֵם לִילֵד לְשָׁם, וְהִלְכוּ וּבָאוּ לְשָׁם
 הֲיֵנוּ לְאַחַת מִשְׁתֵּי הַמְּדִינוֹת הַנִּ"ל. כְּשֶׁבָאוּ לְשָׁם,
 כְּשֶׁהִגִּיעַ הַלֵּילָה הָיָה כַּנִּ"ל, שֶׁהָיוּ בָלֵם מִיְלָלִים
 מְאֹד כַּנִּ"ל, וְגַם הַחֲכָמִים הַנִּ"ל גַּם־כֵּן הָיוּ
 מִיְלָלִים וּמִמּוֹלָא רָאוּ בּוֹדָאי שְׂאִינָם יְכוּלִים
 לְהוֹשִׁיעַ אֶת אוֹתָן הַמְּדִינוֹת. וְאָמַר לָהֶם הֲיֵנוּ זֶה
 שְׁצוּאָרוֹ עָקָם אָמַר אֶל הַחֲכָמִים הַנִּ"ל: עַל כֵּן
 פָּנִים תֵּאמְרוּ לִי מֵהֵיכָן בָּא זֹאת. שְׁנִשְׁמַע קוֹל
 יְלָלָה הַנִּ"ל כַּנִּ"ל. אָמְרוּ לוֹ: וְאַתָּה יוֹדֵעַ. הֵשִׁיב:
 אֲנִי יוֹדֵעַ בּוֹדָאי, כִּי יֵשׁ שְׁנֵי צַפְרִים: אֶחָד זָכָר
 וְאַחַת נְקֵבָה, וְהֵם רַק זוּג אֶחָד בְּעוֹלָם, וְנֶאֱבָדָה
 הַנְּקֵבָה וְהוּא הוֹלִיד וּמְחַפֵּשׂ אוֹתָהּ, וְהִיא מְחַפֶּשֶׂת
 אוֹתוֹ, וְהָיוּ מְחַפְּשִׁים הֶרְבֵּה זֶה אֶת זֶה עַד שֶׁנִּתְעוּ
 וְרָאוּ שְׂאִינָם יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶחָד אֶת הַחֵבֵר

וּנְשָׂאָרוּ עוֹמְדִים וְעָשׂוּ לָהֶם קָנִים: זֶה הַצִּפּוֹר
 עָשָׂה לוֹ קֵן סָמוּךְ לַמְּדִינָה אַחַת מִשְׁתֵּי הַמְּדִינֹת
 הַנֵּ"ל, וְלֹא סָמוּךְ מִמֶּשׁ, רַק שְׁבַעֲרָף קוֹל הַצִּפּוֹר
 הוּא סָמוּךְ, כִּי יְכוּלִים לִשְׁמַע הַקּוֹל שֶׁל הַצִּפּוֹר
 בְּאוֹתוֹ הַמְּדִינָה מִמְּקוֹם שֶׁעָמַד שָׁם וְעָשָׂה לוֹ קֵן.
 וְכֵן הִיא עֲשֵׂתָהּ לָהּ גַּם־כֵּן קֵן סָמוּךְ לַמְּדִינָה
 הַשְּׂנֵינִיָּה הֵינּוּ גַּם־כֵּן כֵּן"ל, שֶׁהוּא סָמוּךְ מִחֲמַת
 שִׁיְכוּלִים לִשְׁמַע שָׁם הַקּוֹל כֵּן"ל, וּכְשֶׁמִּגִּיעַ
 הַלֵּילָה, אֲזִי אֵלּוּ הַזּוּג צִפְרִים מִתְחִילִים כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד לֵילָל בְּקוֹל יִלְלָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי כָּל אֶחָד
 מֵיִלָּל עַל זִוְגוֹ כֵּן"ל, וְזֶהוּ הַקּוֹל יִלְלָה שֶׁנִּשְׁמַע
 בְּאֵלּוּ שְׁתֵּי הַמְּדִינֹת אֲשֶׁר מִחֲמַת אוֹתוֹ הַקּוֹל
 יִלְלָה כָּל־סָמוּךְ מֵיִלְלִים מְאֹד, וְאֵינָם יְכוּלִים לֵישֵׁן, אֲדָּ
 לֹא רָצוּ לְהֵאֱמִין זֹאת, וְאָמְרוּ לוֹ: הֲתוֹלִיד אוֹתָנוּ
 לְשֵׁם? וְאָמַר: הֵן. אֲנִי יְכוּל לְהוֹלִיד אֶתְכֶם לְשֵׁם.
 אֲדָּ אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לָבוֹא לְשֵׁם, כִּי כְּשֶׁתִּקְרְבוּ
 לְשֵׁם לֹא תוּכְלוּ לְסַבֵּל אֶת קוֹל הַיִּלְלָה, מֵאַחַר
 שֶׁגַּם כָּאֵן אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְסַבֵּל וְאַתֶּם מְכַרְחִים

גַּם־כֵּן לַיַּל לַכֶּנֶס, בְּשִׁתְּנֵי עוֹ לְשֵׁם לֹא תוּכְלוּ
 לְסַבֵּל כְּלָל. וּבַיּוֹם אִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לְשֵׁם, כִּי בַיּוֹם
 אִי אֶפְשָׁר לְסַבֵּל הַשְּׂמִיחָה שְׂיִישׁ שֵׁם, כִּי בַיּוֹם
 מִתְקַבְּצִים שֵׁם צְפָרִים אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָת
 מִהַזּוּג הַגָּ'ל, וְהֵם מְנַחֲמִים וּמְשִׂמְחִים אֶת כָּל
 אֶחָד וְאֶחָת מִהַזּוּג הַגָּ'ל בְּשִׂמְחוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד
 מְאֹד וְאוֹמְרִים לָהֶם דְּבָרֵי תְנַחֲמוּן, שְׁעַדֵּן אֶפְשָׁר
 שְׂתִמְצְאוּ זֶה אֶת זֶה, עַד שְׂבִיּוֹם אִי אֶפְשָׁר לְסַבֵּל
 אֶת גְּדֻלַּת הַשְּׂמִיחָה שְׂיִישׁ שֵׁם. וְקוֹל הַצְּפָרִים
 שְׂמִשְׂמְחִים אוֹתָם אֵינוֹ נִשְׁמָע לְמִרְחוֹק, רַק
 כְּשִׂמְצִיעִים לְשֵׁם, אֲבָל קוֹל הַזּוּג הַגָּ'ל שְׂמִיִּלְלִים
 בְּלִילָה, הוּא נִשְׁמָע לְמִרְחוֹק, וְאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא
 לְשֵׁם מִחֲמַת זֶה כְּגֹ'ל.

אֲמַרְי לוֹ הֵינּוּ הַחֲכָמִים הַגָּ'ל אָמְרוּ לָזֶה
 שְׂצוּאָרוֹ עָקוֹם: וְאִתָּה יְכוּל לְתַקֵּן זֹאת?
 הַשִּׁיב: אֲנִי יְכוּל לְתַקֵּן זֹאת, כִּי אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת
 וּלְכַוֵּן כָּל הַקּוֹלוֹת שְׂבָעוּלָם הֵינּוּ שְׂכָל מִינֵי קוֹלוֹת
 שְׂבָעוּלָם הוּא יְכוּל לְהוֹצִיאָם בְּקוֹלוֹ וּלְכַוֵּן מִמָּשׁ

כִּמוֹ אֵיזָה קוֹל שְׁיִהְיֶה. גַּם אֲנִי יִכּוֹל לְהַשְׁלִיךְ
 קוֹלוֹת, הֵינּוּ כִּי אֲנִי יִכּוֹל לְהַשְׁלִיךְ קוֹל, שְׁבִכְאֵן
 בַּמָּקוֹם שָׁאֲנִי מוֹצִיא הַקּוֹל, לֹא יִהְיֶה נִשְׁמַע הַקּוֹל
 בְּלֵל, רַק בְּרַחוּק יִהְיֶה נִשְׁמַע שֵׁם הַקּוֹל, וְעַל כֵּן
 אֲנִי יִכּוֹל לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַקּוֹל שֶׁל הַצְּפוּרָה, שְׁיִגִיעַ
 סְמוּךְ לַמָּקוֹם הַצְּפוּר, וְכֵן לְהַשְׁלִיךְ קוֹל הַצְּפוּר,
 שְׁיִגִיעַ סְמוּךְ לַמָּקוֹם הַצְּפוּרָה, וּלְהַמְשִׁיכֶם יַחַד
 עַל־יְדִיזָה וְעַל־יְדִיזָה יִתְתַּקֵּן כָּל הַנַּ"ל, אֵךְ מִי
 יֵאֱמִין זֹאת. וְהוֹלִיךְ אוֹתָם לְתוֹךְ אֵיזָה יַעַר,
 וְשָׁמְעוּ כִּמוֹ אֶחָד שְׁפוֹתַח אֶת הַדֶּלֶת וְחוּזַר
 וְסוּגְרוּ וְנוֹעְלוּ בְּבֵרִיחַ, (שְׁקוֹרִין "קְלֵאמְקָא"), וְנִשְׁמַע
 קוֹל הַהֶכְאָה שֶׁל הַקְּלֵאמְקָא. וּמוֹרָה בְּקִנֵּי שִׁרְפָה,
 (שְׁקוֹרִין "בִּיקִס"), וְשׁוֹלַח אֶת הַכֶּלֶב לַחֲטָף אֶת
 הַדָּבָר שֶׁהָיָה מוֹרָה, וְהַכֶּלֶב הָיָה מִתְחַפֵּט וְגוֹרֵר
 אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הַשְּׁלֵג, (בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְּנוּ: "גִּיגְרָאוֹנִיט אִין
 שְׁנִיִּיא"). וְכֹל זֶה שָׁמְעוּ אֵלּוּ הַחֲכָמִים וְהַסֹּתְפָלוּ
 וְלֹא רָאוּ דְבָר. גַּם לֹא שָׁמְעוּ מִכֶּנּוּ הֵינּוּ מִן זֶה
 שְׁצוּאָרוֹ עֵקֶם, שׁוּם קוֹל בְּלֵל. רַק שְׁזָה שְׁצוּאָרוֹ

עָקַם הָיָה מִשְׁלִיךְ קוֹלוֹת כְּאֵלוֹ, וְעַל בֵּן שָׁמְעוּ
 אֵלֹהֵי הַקּוֹלוֹת וּמִמֵּילָא רָאוּ שֶׁהוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כָּל
 הַקּוֹלוֹת וּלְכַוְּנָם מִמָּוֶשׁ, וְגַם לְהַשְׁלִיךְ קוֹלוֹת, וְעַל
 בֵּן יוֹכַל לְתַקֵּן אֶת כָּל הַנֶּ"ל. (ולא סֵפֶר יוֹתֵר בְּזֶה הָעֵנִין
 וּמוֹכֵן שְׁדֵלֵג בְּכָאן). נִמְצָא, שְׁיֵשׁ לִי הַסְּכָמָה מֵאוֹתוֹ
 הַמְדִינָה, שְׁקוֹלֵי נִפְלָא מְאֹד, וְאֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת
 כָּל מִינֵי קוֹלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם כִּנְ"ל, וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן
 לָכֶם זֹאת בְּמַתָּנָה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה, שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנֵי.
 וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁמַחָה גְּדוֹלָה וְחֲדוּדָה רַבָּה מְאֹד.

בְּיָוֵם הַחֲמִישִׁי גַם־כֵּן הָיוּ שְׂמֵחִים, וְזָכְרוּ הַיּוֹג
 אֶת הַבְּעֻטְלִיר שֶׁהָיָה לוֹ חֲטוּטָרֶת,
 שְׁקוֹרִין "הוֹקִיר" (גיבן), וְהָיוּ מִתְנַעֲנְעִים מְאֹד
 אִיךְ לִזְכָּרִים בְּכָאן אֶת אוֹתוֹ הַבְּעֻטְלִיר הַהוֹקִיר,
 כִּי אִם הָיָה הוּא בְּכָאן, הִיְתָה הַשְׂמַחָה גְּדוֹלָה
 מְאֹד. וְהִנֵּה הוּא בָּא וְאָמַר: הִנְנִי. הִנֵּה בָּאתִי עַל
 הַחֲתָנָה. וְנִפְּלַ עֲלֵיהֶם וְחִבַּק וּנְשָׁק אוֹתָם, וְאָמַר
 לָהֶם: בְּתַחֲלָה בִּרְכָתִי אֶתְכֶם שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנֵי,
 וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמַתָּנָה לְדַרְשָׁה, שְׁתִּהְיוּ

כמוני, ואין אני בעל חטוטרות (הינו "הוקיר") כלל, רק אדרבא, יש לי כתפים כאלו, (שקורין "פלייציים"), שהם בחינת מועט מחזיק את המרבה, ויש לי הסכמה על זה, כי פעם אחת היה שיחה וספור, שהיו אנשים מתפארים עצמם בבחינה זו, שכל אחד ואחד היה מתפאר שיש לו בחינה זו של מועט מחזיק את המרבה, ומאחד מהם היו מחיכים ושוחקים ממנו, והשאר, שהתפארו בבחינה זו של מועט מחזיק את המרבה, נתקבלו דבריהם, אבל בחינת מועט מחזיק את המרבה שיש לי הוא גדול מכלם.

כי אחד מהנ"ל התפאר שהמח שלו הוא בחינת מועט מחזיק את המרבה, כי הוא נושא במח שלו אלפים ורכבות אנשים עם כל ההצטרבות שלהם וכל התנהגות שלהם, וכל ההיות והתנועות שלהם, הכל באשר לכל הוא נושא במחו, ועל-כן הוא מועט מחזיק את

הַמְרַבָּה, כִּי מוֹחוּ נוֹשֵׂא כָּל-כֶּד אֲנָשִׁים עִם וְכוּ'
כַּנְּ"ל. וְשִׁחְקוּ מִמֶּנּוּ וְאָמְרוּ, כִּי הָאֲנָשִׁים אֵינָם
כְּלוּם וְהוּא אֵינּוּ כְּלוּם. וְנִעְנָה אֶחָד וְאָמַר: אֲנִי
רָאִיתִי מַעֲט מִחֻזֵּק אֶת הַמְרַבָּה כְּזֹה, כִּי פַעַם
אַחַת רָאִיתִי הֵר שָׁהִיָּה מִנַּח עָלָיו הֶרְבֵּה זָבֵל
וְטַנּוּף, וְהָיָה חֲדוּשׁ אֶצְלִי מֵהֵיכֵן בָּא עַל הֵר הַזֶּה
כָּל-כֶּד זָבֵל וְטַנּוּף. וְהָיָה שָׁם אָדָם אֶחָד אֶצֶל
אוֹתוֹ הֵהָר וְאָמַר: כָּל זֶה מִמֶּנִּי, כִּי אוֹתוֹ הָאָדָם
הָיָה יוֹשֵׁב שָׁם אֶצֶל אוֹתוֹ הֵהָר, וְהִשְׁלִיךְ שָׁם
תָּמִיד עַל אוֹתוֹ הֵהָר זָבֵל וּפְרֵשׁ שְׁלוֹ מֵאֲכִילָהּ
וְשִׁתְּיָהּ שְׁלוֹ, וְטַנּוּף שָׁם, עַד שֶׁעַל יָדוֹ נִתְרַבָּה
הַזָּבֵל וְהַטַּנּוּף שָׁם עַל אוֹתוֹ הֵהָר. נִמְצָא שְׂוִיָּה
הָאִישׁ הוּא מוֹעֵט מִחֻזֵּק אֶת הַמְרַבָּה, כִּי עַל יָדוֹ
נִתְרַבָּה הַזָּבֵל כָּל-כֶּד. כֵּן הוּא בְּחִינַת מוֹעֵט
מִחֻזֵּק אֶת הַמְרַבָּה שֶׁל הָאִישׁ הַנִּ"ל, שֶׁהִתְפָּאֵר
בְּמוֹחוֹ שֶׁמִּחֻזֵּק כְּמָה אֲנָשִׁים כַּנְּ"ל.

וְאַחַד הִתְפָּאֵר שִׁישׁ לוֹ בְּחִינַת מוֹעֵט מִחֻזֵּק
אֶת הַמְרַבָּה, כִּי יֵשׁ לוֹ חֲתִיכַת מְדִינָה

שְׁהִיא מוֹצִיָּאה פְּרוֹת הַרְבֵּה, וְאַחֲר־כֵּן,
כְּשֶׁמַּחֲשִׁבִין אֶת הַפְּרוֹת שֶׁהוֹצִיָּאה הַמְּדִינָה,
רוֹאִין שֶׁהַמְּדִינָה אֵינָה מַחֲזֶקֶת מְקוֹם כָּל־כֵּן כְּמוֹ
הַפְּרוֹת, כִּי אֵין בָּהּ מְקוֹם כָּל־כֵּן לְהַחְזִיק כָּל־כֵּן
פְּרוֹת, נִמְצָא שֶׁהִיא בְּחִינַת מוּעָט מַחְזִיק אֶת
הַמְּרֵבָה. וְהוּטְבוּ דְבָרָיו, כִּי פְּאַמַּת בּוֹדְאֵי הוּא
בְּחִינַת מוּעָט מַחְזִיק אֶת הַמְּרֵבָה.

וְאַחַד אָמַר שֵׁישׁ לוֹ פְּרִדִּים נִפְלָא מְאֹד, שֵׁישׁ
שֵׁם פְּרוֹת וְכוּ' וְנוֹסְעִים לְשֵׁם כַּמָּה
וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם וְשָׂרְרוֹת, כִּי הוּא פְּרִדִּים נָאֶה
מְאֹד וּבְקִיץ נוֹסְעִים לְשֵׁם כַּמָּה בְּנֵי אָדָם וְשָׂרְרוֹת
לְטִיֵּל שֵׁם, וּבְאַמַּת אֵין בְּהַפְּרִדִּים מְקוֹם כָּל־כֵּן
שִׁיחְזִיק כָּל־כֵּן אֲנָשִׁים, וְעַל כֵּן הוּא מוּעָט מַחְזִיק
אֶת הַמְּרֵבָה, וְהוּטְבוּ דְבָרָיו גַּם־כֵּן.

וְאַחַד אָמַר שֶׁהַדְּבוּר שְׁלוֹ הוּא בְּחִינַת מוּעָט
מַחְזִיק אֶת הַמְּרֵבָה, כִּי הוּא בְּעַל סוּד
שְׁקוּרִין "סַעֲקָרְעֵטִיר" (מוֹכִיר) אֵצֶל מַלְךְ גְּדוֹל,

וּבְאִין אֶצְלוֹ כְּמָה וּכְמָה בְּנֵי אָדָם: זֶה בָּא עִם
 שְׂבָחִים לְהַמְלִיךְ, וְזֶה בָּא עִם בְּקָשׁוֹת, וְכִיּוֹצֵא
 בָּזֶה, וּבִדְבַר אֵי אֶפְשֶׁר לְהַמְלִיךְ לְשִׁמְעַת אֶת כָּלָם,
 וְאֲנִי יָכוֹל לְקַבֵּץ אֶת כָּל דְּבָרֵיהֶם בְּתוֹךְ אִיזָה
 דְּבוּרִים מְעֻטִּים וְלִסְפֹּר לְפָנַי הַמֶּלֶךְ אֵלֹהֵי הַדְּבוּרִים
 מְעֻטִּים, וְיִהְיֶה כְּלוּל בָּהֶם כָּל הַשְּׂבָחִים וְהַבְּקָשׁוֹת
 שְׁלָהֶם וְכָל דְּבָרֵיהֶם כָּלָם בְּתוֹךְ אִיזָה דְּבוּרִים
 מְעֻטִּים שְׁלִי. נִמְצָא שֶׁהַדְּבוּר שְׁלִי הוּא מוּעָט
 מִחֲזִיק אֶת הַמְּרַבֵּה.

וְאֶחָד אָמַר שֶׁהַשְּׂתִיקָה שְׁלוֹ הִיא בְּחִינַת
 מוּעָט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרַבֵּה, כִּי יֵשׁ
 עָלָיו מְקַטְרָגִים הַרְבֵּה, וּבְעֵלֵי לְשׁוֹן הָרַע
 שְׂמֵלְשִׁינִים עָלָיו הַרְבֵּה מְאֹד, וְכָל מֵה
 שְׂמֵלְשִׁינִים וְדוֹכְרִים וּמְקַטְרָגִים עָלָיו בְּלְשׁוֹן
 הָרַע הַרְבֵּה, הוּא בְּשִׂתְיָקְתוֹ מְתָרֵץ הַכֹּל עַל-
 יְדֵי מֵה שֶׁהוּא שׁוֹתֵק לְבַד כִּי הוּא עוֹשֶׂה רַק
 אִיזָה שְׂתִיקָה, וְהוּא תְרוּץ עַל הַכֹּל. נִמְצָא
 שֶׁשְּׂתִיקְתוֹ הוּא מוּעָט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרַבֵּה.

וְאֶחָד אָמַר שֶׁהוּא בְּחִינַת מוּעֵט מַחְזִיק אֶת
הַמְרֵבָה, כִּי יֵשׁ עֲנִי אֶחָד וְהוּא סְגִי
נְהוּר (עיוור), וְהוּא הֵינּוּ הָעֲנִי, גְּדוֹל מְאֹד, וְהוּא
הֵינּוּ זֶה שֶׁהִתְפָּאֵר וְסִפֵּר זֹאת, קָטָן לְגַמְרִי, וּמוֹלִיד
אוֹתוֹ, הֵינּוּ שֶׁזֶה שֶׁהִתְפָּאֵר בְּזֶה הוּא קָטָן וּמוֹלִיד
אֶת הָעֲנִי הַסְּגִי נְהוּר, שֶׁהוּא גְּדוֹל מְאֹד. נִמְצָא
שֶׁהוּא מוּעֵט מַחְזִיק אֶת הַמְרֵבָה, כִּי הַסְּגִי נְהוּר
הָיָה יָכוֹל לְהַחֲלִיק וְהָיָה יָכוֹל לִפְלֹל וְהוּא מַחְזִיק
אוֹתוֹ עַל יְדֵי שְׁמוּלִיכוֹ, וְעַל כֵּן הוּא מוּעֵט מַחְזִיק
אֶת הַמְרֵבָה, כִּי הוּא קָטָן וּמַחְזִיק אֶת הַסְּגִי נְהוּר
הַגְּדוֹל כַּנִּ"ל.

וְאֲנִי הֵינּוּ זֶה הַהוֹקִיר שֶׁמְסַפֵּר כָּל זֶה, הֵייתִי
גַּם־כֵּן שֵׁם וְאִמְרָתִי: הָאֲמַת הוּא שֵׁישׁ
לְכֶם בְּחִינַת מוּעֵט מַחְזִיק אֶת הַמְרֵבָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ
כָּל מַה שֶׁפּוֹנְתֶם בְּדַבְרֵיכֶם הֵינּוּ שֶׁהוּא יוֹדֵעַ פּוֹנֵת
כָּל הַנִּ"ל, שֶׁהִתְפָּאֵרוּ בְּבְחִינַת מוּעֵט מַחְזִיק אֶת
הַמְרֵבָה שְׁלָהֶם, וְזֶה הָאֲחֵרוֹן שֶׁהִתְפָּאֵר שֶׁהוּא
מוֹלִיד אֶת הַסְּגִי נְהוּר הַגְּדוֹל, הוּא גְּדוֹל מִכָּלְכֶם,

אָבֵל אֲנִי לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה מִכָּלְכֶם בְּכֹלֵל, כִּי זֶה
 שְׁהֵת־פֶּאֶר שֶׁהוּא מוֹלִיךְ אֶת הַסְּגִי נְהוֹר הַגָּדוֹל,
 כּוֹנֵנֵתוֹ שֶׁהוּא מוֹלִיךְ אֶת גְּלָגַל הַיָּרֵחַ, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת סְגִי נְהוֹר, כִּי אֵין לָהּ אוֹר מַעֲצָמָה כָּלֵל,
 וְלִית לָהּ מַגְרָמָה כְּלוּם, וְהוּא הֵינּוּ זֶה שְׁהֵת־פֶּאֶר
 בְּזוּה, מוֹלִיךְ אֶת הַיָּרֵחַ, אֶף־עַל־פִּי שֶׁהוּא קָטָן
 וְגִלְגַּל הַיָּרֵחַ גָּדוֹל מְאֹד, וְהוּא קִיּוּם כָּל הָעוֹלָם,
 כִּי הָעוֹלָם צָרִיךְ אֶת הַיָּרֵחַ. נִמְצָא שֶׁהוּא בְּחִינַת
 מוּעֵט מַחֲזִיק אֶת הַמְרֵבָה בְּאַמְת.

אָבֵל בְּחִינַת מוּעֵט מַחֲזִיק אֶת הַמְרֵבָה שְׂיֵשׁ לִי
 הוּא לְמַעַלָּה מִכָּלְכֶם בְּכֹלֵל, וְהֵא רְאִיָּה, כִּי
 פֶּעַם אַחַת הָיוּ כַּת אַחַת שֶׁהָיוּ חוֹקְרִים, בְּאֲשֶׁר
 שָׁכַל חִיָּה יֵשׁ לָהּ צֵל מִיַּחַד, שְׁבֹזָה הַצֵּל דִּיקָא
 הִיא רוֹצָה לְנוּחַ שָׁם, וְכֵן יֵשׁ צֵל מִיַּחַד לְכָל חִיָּה
 וְחִיָּה, כִּי כָּל חִיָּה וְחִיָּה בּוֹחֶרֶת לָהּ אִיזָה צֵל,
 וּבְאוֹתוֹ הַצֵּל דִּיקָא הִיא רוֹצָה לְשַׁכֵּן שָׁם כְּפִי
 הַצֵּל הַמִּיַּחַד לָהּ, וְכֵן יֵשׁ לְכָל עוֹף וְעוֹף עֲנָף
 מִיַּחַד, שְׁבְאוֹתוֹ הָעֲנָף דִּיקָא הוּא רוֹצָה לְשַׁכֵּן.

ועל כן חקרו אם יכולים למצא אילן כזה, אשר
בצלו ישכנו כל החיות, שכל החיות יהיו בוחרים
ויתרצו לשכן בצל אותו האילן, ועל ענפיו של
אותו האילן ישכנו כל צפרי שמיא. וחקרו
שנמצא אילן כזה, ורצו לילך לשם אל אותו
האילן, כי הענג המפלא שיש שם אצל אותו
האילן אין לשער, כי יש שם כל העופות וכל
החיות, ושם אין שום הזק משום חיה, וכל
החיות וכו' מערבים שם, וכלם משחקים שם,
ובודאי הוא תענוג מפלג מאד להיות שם אצל
אותו האילן. וחקרו לאיזה צד צריכים לילך
לבוא אל אותו האילן, ונפל מחלוקת ביניהם על
זה, ולא היה מכריע ביניהם, כי זה אמר
שצריכים לילך לצד פלוני למזרח, וזה אמר
למערב, וזה אמר לכאן וזה לכאן וכו', עד שלא
היו יכולים להכריע לאיזה צד צריכים לילך
לבוא אל אותו האילן. ובא חכם אחד ואמר
להם: למה אתם חוקרים באיזה צד לילך אל

הָאֵילָן. חִקְרוּ מִתְחִלָּה מִי וּמִי הָאֲנָשִׁים שְׂיִכּוּלִים
לָבוֹא אֶל אוֹתוֹ הָאֵילָן, כִּי אֵל אוֹתוֹ הָאֵילָן לָאו
כָּל אָדָם יִכּוּל לָבוֹא אֶצְלוֹ, כִּי אִם מִי שְׂיִישׁ לוֹ
הַמְדוּת שֶׁל הָאֵילָן, כִּי זֶה הָאֵילָן יֵשׁ לוֹ שְׁלֹשָׁה
שָׂרָשִׁים: שָׂרֵשׁ אֶחָד הוּא אַמוֹנָה, וְהַשְּׁנַי הוּא
יְרָאָה, וְהַשְּׁלִישִׁי הוּא עֲנִיּוּת, וְאַמֶּת הוּא גּוֹף
הָאֵילָן, וּמִשָּׁם יּוֹצְאִים עֲנָפִים, וְעַל כֵּן אִי אֶפְשָׁר
לָבוֹא אֶל הָאֵילָן, כִּי אִם מִי שְׂיִישׁ בּוֹ מְדוּת הַלְלוֹ
הַנִּ"ל. וְאֵלּוֹ הַכֶּתֶב הַנִּ"ל הִיָּה בֵּינֵיהֶם אַחֲדוּת גְּדוֹל
מְאֹד, וְלֹא רָצוּ לְהִתְפָּרֵד זֶה מִזֶּה, שֶׁקִּצְתָם יִלְכוּ
אֶל הָאֵילָן וּקִצְתָם יִשְׁאָרוּ, כִּי לֹא הָיוּ כָּלָם רְאוּיִים
לָבוֹא אֶל הָאֵילָן, כִּי לֹא נִמְצָא בֵּינֵיהֶם, כִּי אִם
קִצְתָם שָׁהוּוּ בָּהֶם מְדוּת הַנִּ"ל, אֲבָל הַשָּׂאֵר לֹא
הָיוּ בָּהֶם אֵלּוֹ הַמְדוּת, וְעַל כֵּן נִתְעַכְּבוּ כָּלָם, עַד
שִׁיָּהוּוּ יַגְעִים וּמִזְרָחִים שָׂאֵר אֲנָשֵׁי הַכֶּתֶב הַנִּ"ל, עַד
שִׁיָּהוּוּ בָּהֶם גַּם־כֵּן הַמְדוּת הַנִּ"ל, כִּדְּרֵי שִׁיָּהוּוּ כָּלָם
רְאוּיִים לָבוֹא אֶל הָאֵילָן. וְכֵן עָשׂוּ, וַיִּגְעוּ וּמִזְרָחוּ,
עַד שֶׁבָּאוּ כָּלָם לְאֵלּוֹ הַמְדוּת הַנִּ"ל, וְאִזּוּ, כִּשְׁבָּאוּ

כָּלֶם לְאֵלוֹ הַמְדוּת הַנִּ"ל, אֲזִי בָאוּ כָּלֶם עַל דַּעַת
 אַחַת וְהִסְכִּימוּ כָּלֶם עַל דְּרֹךְ אַחַת לִילָךְ בְּאוֹתוֹ
 דְּרֹךְ אֶל הָאֵילָן הַנִּ"ל, וְהִלְכוּ כָּלֶם. וְהִלְכוּ אִיזָה
 זְמַן, עַד שֶׁהָיוּ רוֹאִים מִרְחוֹק, אֶת הָאֵילָן.
 וְהִסְתַּכְּלוּ וְרָאוּ, וְהִנֵּה אֵין הָאֵילָן עוֹמֵד בְּמָקוֹם
 כָּלֶל, כִּי אֵין לְאֵילָן מָקוֹם כָּלֶל, וּמֵאַחֵר שָׂאִין לוֹ
 מָקוֹם, אִיךְ אֶפְשָׁר לָבוֹא אֵלָיו.

וַאֲנִי, הִנְנוּ זֶה הַהוֹקִיר, הַיִּיתִי גַם־כֵּן שָׁם
 עִמָּהֶם, וְאִמַּרְתִּי לָהֶם: אֲנִי יָכוֹל לְהַבִּיא
 אֶתְכֶם אֶל הָאֵילָן, כִּי זֶה הָאֵילָן אֵין לוֹ מָקוֹם
 כָּלֶל, כִּי הוּא לְמַעַלָּה מֵהַמָּקוֹם לְגַמְרִי, וּבְחִינַת
 מוּעָט מַחְזִיק אֶת הַמְרָבָה הוּא עֵדִין בְּמָקוֹם, כִּי
 עַל כָּל פְּנִים יֵשׁ לוֹ מָקוֹם מוּעָט, רַק שֶׁהוּא מוּעָט
 מַחְזִיק אֶת הַמְרָבָה, אֲבָל עֵדִין יֵשׁ לוֹ מָקוֹם מוּעָט
 עַל כָּל פְּנִים. וּבְחִינַת מוּעָט מַחְזִיק אֶת הַמְרָבָה
 שִׁישׁ לִי, הִנְנוּ לְבַעַל הַחַטּוֹטְרוֹת, הִיא בְּחִינַת סוּף
 הַמָּקוֹם לְגַמְרִי, שְׂמִשָּׁם וּלְמַעַלָּה אֵין מָקוֹם כָּלֶל.
 עַל כֵּן אֲנִי יָכוֹל לְשֹׂא אֶת כָּלְכֶם אֶל הָאֵילָן,

שְׁהוּא לְמַעַלָּה מֵהַמָּקוֹם לְגַמְרִי. כִּי זֶה בַּעַל
 הַחַטּוֹטְרוֹת הוּא כְּמוֹ בְּחִינַת מְמַצֵּעַ בֵּין הַמָּקוֹם
 וּבֵין לְמַעַלָּה מִן הַמָּקוֹם לְגַמְרִי, כִּי יֵשׁ לוֹ בְּחִינָה
 עֲלִיוֹנָה שֶׁל בְּחִינַת מוּעֵט מַחְזִיק אֶת הַמְּרַבֵּה,
 שְׁהִיא בְּחִינַת סוֹף הַמָּקוֹם מִמֶּשׁ, שְׁמִשָּׁם וְהִלָּאָה
 אֵין נִמְצָא תִּבְתּ מָקוֹם כָּלֵל, כִּי מִשָּׁם וּלְמַעַלָּה
 הִיא בְּחִינַת לְמַעַלָּה מִן הַמָּקוֹם לְגַמְרִי, וְעַל כֵּן
 הוּא יָכוֹל לִשְׂא אוֹתָם מִתּוֹךְ הַמָּקוֹם לְבְּחִינַת
 לְמַעַלָּה מִן הַמָּקוֹם, וְהִבֵּן. וְלִקְחָתִי אוֹתָם,
 וְנִשְׂאָתִי אוֹתָם לְשָׁם, אֶל הָאֵילָן הַגֵּ' ל'. נִמְצָא
 שְׁיֵשׁ לִי הַסִּפָּמָה מֵהַגֵּ' ל', שְׁיֵשׁ לִי בְּחִינָה עֲלִיוֹנָה
 שֶׁל מוּעֵט מַחְזִיק אֶת הַמְּרַבֵּה. בְּשִׁבְלֵי זֶה הִיָּה
 נִדְמָה כְּבַעַל חַטּוֹטְרוֹת, כִּי הוּא נוֹשֵׂא עָלָיו
 הַרְבֵּה, כִּי הוּא בְּחִינַת מוּעֵט מַחְזִיק אֶת הַמְּרַבֵּה
 כִּנ"ל. וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם זֹאת בְּמִתְנָה שְׁתִּהְיוּ
 כְּמוֹנֵי. וְנַעֲשֶׂה שָׁם שְׂמֵחָה גְדוֹלָה וְחִדּוּהַ רַבָּה
 מְאֹד.

בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי הָיוּ גַם־כֵּן שְׂמֵחִים, וְהָיוּ
 מִתְגַּעְגְּעִים אִיךָ לֹקְחִין בְּכֶאֱן אֶת אוֹתוֹ
 שְׁהִיָּה בְּלֹא יָדַיִם. וְהִנֵּה הוּא בָּא וְאָמַר: הֲיִנְנִי.
 הִנֵּה בָּאתִי אֶצְלָכֶם עַל הַחֲתָנָה, וְאָמַר לָהֶם גַּם־
 כֵּן כִּנְ"ל, וְנִשְׁק אוֹתָם וְאָמַר לָהֶם: אַתֶּם סְבוּרִים
 שְׂאֵנִי בְּעַל מוֹם בְּיָדִי, אִין אֲנִי בְּעַל מוֹם כָּלָל עַל
 יָדִי, רַק בְּאַמַּת יֵשׁ לִי כַח בְּיָדִי, רַק שְׂאִין אֲנִי
 מִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכַּח שְׁבִידִי בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי אֲנִי
 צָרִיךְ אֶת הַכַּח לְעִנְיֵן אַחֵר. וַיֵּשׁ לִי הַסְּכָמָה עַל
 זֶה מִן הַמְּבַצֵּר, (שְׁקוּרִין "שְׁלֹאִים"), שֶׁל מַיִם (פּוֹן דַּעַם
 וְאֲשִׁירִיקוֹן שְׁלֹאִים). כִּי פַעַם אַחַת יִשְׁכְּנוּ יַחַד אִיזָה
 יְאֻנְשִׁים, וְהָיָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִתְּפָאֵר בְּכַח
 שְׁבִידָיו. זֶה הַתְּפָאֵר שְׂיֵשׁ לוֹ גְבוּרָה זוֹ בְּיָדָיו, וְזֶה
 הַתְּפָאֵר שְׂיֵשׁ לוֹ גְבוּרָה פְּלוּנִית בְּיָדָיו, וְכֵן כָּל
 אֶחָד הַתְּפָאֵר בְּגְבוּרָה שְׂיֵשׁ לוֹ בְּיָדָיו.

הַיְבִיגִי כִּי אֶחָד הָיָה מִתְּפָאֵר שְׂיֵשׁ לוֹ כַּח וְגְבוּרָה
 כְּזוֹ בְּיָדָיו, שְׁבִשָּׁהוּא מוֹרָה חֵץ הוּא יְכוּל
 לְחַזֵּר וּלְמַשְׁכָּה אֵלָיו, כִּי יֵשׁ לוֹ כַּח בְּזֵה בְּיָדָיו,

שָׂאֵף עַל פִּי שְׁהוֹרָה כְּכַר הַחֵץ, עֲדִין יָכוֹל
 לְהַחְזִירָהּ, לְחֹזֵר וּלְמִשְׁכָּה אֱלֹיו. וְשִׂאֲלָתִי אוֹתוֹ:
 אֵיזָה חֵץ אַתָּה יָכוֹל לְהַחְזִיר? כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיָּנִי
 חֲצִים; כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיָּנִי סַמִּים, הֵינּוּ כִּי כְּשֶׁרוֹצִין
 לִירוֹת חֵץ, מוֹשְׁחִין אוֹתָהּ בְּאֵיזָה סֵם. וַיֵּשׁ עֲשָׂרָה
 מִיָּנִי סַמִּים, שְׁכַּשְׁמוֹשְׁחִין אוֹתָהּ בְּסֵם זֶה, הִיא
 מִזְקַת כָּדָ, וּכְשֶׁמוֹשְׁחִין בְּסֵם שֵׁנִי הִיא מִזְקַת
 יוֹתֵר. וְכֵן יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיָּנִי סַמִּים, שְׁכַל אֶחָד גָּרוֹעַ
 יוֹתֵר הֵינּוּ שְׁמֹזִיק יוֹתֵר, וְזֵהוּ בְּעֲצֻמוֹ עֲשָׂרָה מִיָּנִי
 חֲצִים, כִּי הַחֲצִים הֵן מִין אֶחָד, רַק מַחֲמַת שְׁנוּי
 הַסַּמִּים שְׁמוֹשְׁחִין אֶת הַחֵץ בָּהֶם, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה
 מִיָּנִים כַּנֵּ"ל, עַל כֵּן נִקְרָאִים עֲשָׂרָה מִיָּנִי חֲצִים,
 וְעַל כֵּן שִׂאֵל אוֹתוֹ אֵיזָה מִן חֵץ אַתָּה יָכוֹל
 לְהַחְזִיר. גַּם שִׂאֵל אוֹתוֹ אִם קִדְּם שֶׁהִגִּיעַ הַחֵץ
 לְאוֹתוֹ שֶׁזָּרְקָה לוֹ הוּא יָכוֹל לְהַחְזִירָהּ, וְאִם גַּם
 אַחֵר שֶׁהִגִּיעַ הַחֵץ עֲדִין יָכוֹל לְהַחְזִירָהּ. וְעַל זֶה
 הַשִּׁיב: אִפְּלוּ כְּשֶׁהִגִּיעַ הַחֵץ עֲדִין יָכוֹל לְהַחְזִירָהּ.
 אֲךָ אֵיזָה מִין חֵץ הוּא יָכוֹל לְהַחְזִיר וְכוּ' כַּנֵּ"ל,

הַשִּׁיב: מִיִּן חֵץ פְּלוֹנִי הוּא יָכוֹל לְהַחְזוֹר. אָמַרְתִּי לוֹ הֲיִנּוּ זֶה שֶׁהוּא בְּלֹא יָדַיִם, שְׁמִסְפֵּר כָּל זֶה, אָמַר לָזֶה שֶׁהִתְפָּאֵר בְּעֵינֵי הַחֵץ כִּנֵּ"ל: אִם-כֵּן, אֵין אַתָּה יָכוֹל לְרַפְּאוֹת אֶת הַבַּת מִלְכָּה, מֵאַחֵר שֶׁאֵין אַתָּה יָכוֹל לַחְזוֹר וְלִמְשֹׁךְ כִּי אִם מִיִּן חֵץ אַחֵד, עַל כֵּן אֵין אַתָּה יָכוֹל לְרַפְּאוֹת אֶת הַבַּת מִלְכָּה.

אַחֵד הָיָה מִתְפָּאֵר שֵׁישׁ לוֹ פַּח פְּזָה בְּיָדָיו, שֶׁאֵצֶל מִי שֶׁהוּא לֹקַח וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, הוּא נוֹתֵן לוֹ. פְּרוּשׁ, שֶׁבִּזְוָה בְּעֵצְמוֹ שֶׁהוּא לֹקַח וּמְקַבֵּל, בְּזֶה הוּא נוֹתֵן, כִּי קִבְּלוּהוּ הִיא נְתִינָה. וּמִמִּילָא הוּא בַּעַל צְדָקָה. וְשֶׁאֵלְתֵי אוֹתוֹ אֵיזָה צְדָקָה הוּא נוֹתֵן. כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מֵיֵי צְדָקָה. הַשִּׁיב, שֶׁהוּא נוֹתֵן מֵעֵשֶׂר. אָמַרְתִּי לוֹ: אִם-כֵּן, אֵין אַתָּה יָכוֹל לְרַפְּאוֹת אֶת הַבַּת מִלְכָּה, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לְפָלֵל לָבוֹא לְמְקוֹמָהּ, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לְכַנֵּס כִּי אִם בְּחוֹמָה אַחַת בְּמְקוֹם שֶׁהִיא יוֹשֶׁבֶת שָׁם, וְעַל כֵּן אֵינְךָ יָכוֹל לָבוֹא לְמְקוֹמָהּ.

אָהַד הַתְּפֹאֵר שְׁיֵשׁ לוֹ כַּח כּוֹה בְּיָדוֹ, כִּי יֵשׁ
 מִמְּנִים בְּעוֹלָם, וְכֹל אֶחָד צָרִיךְ חֲכָמָה,
 וַיֵּשׁ לוֹ כַּח בְּיָדוֹ, שְׁעַל־יָדָיו הוּא יִכּוֹל לִתֵּן
 לָהֶם חֲכָמָה, עַל־יָדָיו שְׁמִסְמוֹךְ אוֹתָם בְּיָדוֹ.
 שְׁאַלְתִּי אוֹתוֹ: אֵיזָה חֲכָמָה אַתָּה יִכּוֹל לִתֵּן
 בְּיָדֶיךָ? כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה קִבְּצֵי חֲכָמָה. הַשֵּׁיב: חֲכָמָה
 פְּלוֹנִית. אֲמַרְתִּי לוֹ: אִם־כֵּן, אֵיךְ אַתָּה יִכּוֹל
 לְרַפְּאוֹת אֶת הַבַּת מְלֶכָה, כִּי אֵיךְ אַתָּה יוֹדֵעַ
 הַדְּפֶק שְׁלָה, כִּי אֵינְךָ יִכּוֹל לִידַע כִּי אִם דְּפֶק
 אֶחָד, כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיְּנֵי דְּפֶקִים. וְאַתָּה אֵינְךָ יִכּוֹל
 לִידַע כִּי אִם דְּפֶק אֶחָד, מֵאַחַר שְׁאֵינֹו יִכּוֹל לִתֵּן
 בְּיָדוֹ רַק חֲכָמָה אַחַת.

אָהַד הַתְּפֹאֵר שְׁיֵשׁ לוֹ כַּח כּוֹה בְּיָדוֹ, כְּשֵׁיִשׁ
 רוּחַ סְעָרָה הוּא יִכּוֹל לְעַכְּבוּ בְּיָדוֹ
 וְלַעֲשׂוֹת בְּיָדוֹ לְרוּחַ מְשַׁקֵּל, שִׁיהִיָּה הָרוּחַ
 בְּמִשְׁקַל פְּרָאוֹי. שְׁאַלְתִּי אוֹתוֹ: אֵיזָה רוּחַ אַתָּה
 יִכּוֹל לְאַחוֹז בְּיָדֶיךָ? כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיְּנֵי רוּחוֹת.
 הַשֵּׁיב: רוּחַ פְּלוֹנִי. אֲמַרְתִּי לוֹ: אִם־כֵּן, אֵיךְ אַתָּה

יכול לרפאות את הבת מלכה, כי אינך יכול לנגן
 לפניה כי אם נגון אחד, כי יש עשרה מיני נגינה,
 והנגינה היא הרפואה שלה, ואתה אינך יכול
 לנגן כי אם נגון אחד מהעשרה הנ"ל. ענו ואמרו
 הם: מהו היכלת שלך. השיב: אני יכול מה
 שאין אתם יכולים, הינו כל התשעה חלקים
 הנ"ל מכל הנזכר לעיל, שאין אתם יכולים אני
 יכול הכל.

כי יש מעשה, כי פעם אחת חשק מלך אחד
 בבת מלכה, והשתדל בתחבולות לתפסה,
 עד אשר עלתה בידו ותפסה. פעם אחת חלם לו
 לאותו המלך, שהיא עמדה עליו והרגה אותו,
 והקיץ ונכנס החלום בלבו, וקרא לכל פותרי
 חלומות, ופתרו לו כפשוטו; שיתקים החלום
 כפשוטו, שהיא תהרג אותו. ולא יכל המלך
 לתת עצה לנפשו מה לעשות לה: יהרג אותה
 צר לו. ישלחה מעל פניו, זה חרה לו, כי איש
 אחר יקחנה, וזה חרה לו מאד, כי הוא השתדל

אֲחֵרִיָּה כָּל־כֶּדֶּ, וְעֵתָהּ תָּבוֹא לְיַד אַחֵר. וְגַם אִם
יִשְׁלַחַהּ וְתָבוֹא לְיַד אַחֵר, עֵתָהּ בְּוַדָּאֵי יָכוֹל
לְהִתְקַיֵּם הַחֲלוּם שֶׁהִיא תִּהְרַג אֹתוֹ, מֵאַחֵר
שֶׁהִיא אֵצֶל אַחֵר. יַחְזִיקָהּ אֵצֶלוֹ הוּא מִתִּירָא
מִחֲמַת הַחֲלוּם בִּנְ"ל. וְלֹא יָדַע הַמֶּלֶךְ מַה לַּעֲשׂוֹת
לָּהּ. בֵּין כֶּדֶּ נִתְקַלְקַל הָאֲהָבָה שֶׁלָּהּ אֵצֶלוֹ קִצַּת
קִצַּת מִחֲמַת הַחֲלוּם, וּבְכָל פַּעַם נִתְקַלְקַל יוֹתֵר
וְיוֹתֵר. וְכֵן הִיא, גַּם הִיא נִתְקַלְקַל גַּם־כֵּן הָאֲהָבָה
אֵצֶלָּהּ בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אֵצֶלָּהּ
שִׁנְאוֹת עָלָיו, וּבִרְחָה מִפְּנֵיו. וְיִשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרֶיהָ
לְבַקְשָׁהּ, וּבָאוּ וְהִגִּידוּ לוֹ שֶׁהִיא נִמְצְאָת אֵצֶל
הַמְּבַצֵּר שֶׁל מַיִם, כִּי יֵשׁ מְבַצֵּר שֶׁל מַיִם, וְשֵׁם הֵם
עֲשֶׂר חוֹמוֹת, זֶה לְפָנִים מִזֶּה, וְכֵלֶן שֶׁל מַיִם, וְגַם
הַקְּרָקַע שֶׁהוֹלְכִין עָלֶיהָ שֵׁם בְּתוֹךְ הַמְּבַצֵּר הִיא
גַּם־כֵּן שֶׁל מַיִם. וְכֵן יֵשׁ שֵׁם אֵילָנוֹת וּפְרוֹת, הַכֹּל
שֶׁל מַיִם. וַיְפִי הַמְּבַצֵּר וְגִדְל הַחֲדוּשׁ שֶׁל זֶה
הַמְּבַצֵּר אֵין צֶרֶף לְסִפְרָה, כִּי בְּוַדָּאֵי הוּא חֲדוּשׁ
נִפְלָא מְאֹד, מֵאַחֵר שֶׁהוּא מְבַצֵּר שֶׁל מַיִם. וְלִכְנֵס

בַּתּוֹךְ זֶה הַמְּבַצֵּר אִי אֶפְשֶׁר, כִּי יִהְיֶה נִטְבַּע בַּמַּיִם
 מִי שְׂיִכְנֶם בּוֹ, מֵאַחַר שֶׁהוּא כָּלוּ שָׁל מַיִם.

וְהַבַּת מַלְכָּה הֵנ"ל, כְּשֶׁבְּרָחָה, בְּאַתָּה עַד
 אוֹתוֹ הַמְּבַצֵּר, וְהִיתָה הוֹלֶכֶת שָׁם סְבִיב

אוֹתוֹ הַמְּבַצֵּר שָׁל מַיִם, וְהַגִּידוּ לַמֶּלֶךְ שֶׁהִיא
 הוֹלֶכֶת שָׁם סְבִיב אוֹתוֹ הַמְּבַצֵּר כֵּנ"ל, וְהַלֵּךְ

הַמֶּלֶךְ וְחִילוֹ לְתַפְסָּה. כְּשֶׁרָאָתָה זֹאת הַבַּת
 מַלְכָּה, יִשְׁבָּה עֲצֻמָּה שְׁתְּרוּץ לְתוֹךְ הַמְּבַצֵּר, כִּי

הִיא רוֹצָה יוֹתֵר לְטַבַּע בַּמַּיִם מִשְׂיִתְּפֶם אוֹתָהּ
 הַמֶּלֶךְ וְתִהְיֶה אֶצְלוֹ, וְגַם אוֹלֵי אֶף-עַל-פִּי-כֵן

תִּנְצַל וְתוּכַל לְכַנֵּם לְתוֹךְ הַמְּבַצֵּר שָׁל מַיִם הֵנ"ל.
 כְּשֶׁרָאָה הַמֶּלֶךְ כֶּךָ, שֶׁהִיא בּוֹרַחַת אֶל הַמַּיִם,

אָמַר: מֵאַחַר שֶׁהוּא כֵּן, עַל כֵּן צְוֶה לִירוֹת אוֹתָהּ,
 וְאִם תָּמוּת תָּמוּת. וְהָיוּ מוֹרִים אוֹתָהּ, וְהַגִּיעוּ

אֵלֶיהָ כָּל הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי חֲצִים שְׁמִשְׁוּחִים בַּעֲשָׂרָה
 מִיְּנֵי סַמִּים כֵּנ"ל, וְהִיא בְּרָחָה לְתוֹךְ הַמְּבַצֵּר

הֵנ"ל, וְנִכְנְסָה לְתוֹכוֹ, וְעָבְרָה דְּרֹךְ הַשְּׁעָרִים שָׁל
 הַחֻמוֹת שָׁל מַיִם, כִּי יֵשׁ שָׁם שְׁעָרִים בְּאֵלוֹ

החומות של מים הַנ"ל, והיא עברה ונכנסה
 לתוך כל העשרה חומות של המבצר של מים,
 עד שבאתה לפנים, ונפלה שם ונשארה חלשות.
 ואני רופא אותה הינו זה שהוא בלא ידיים הַנ"ל,
 כי מי שאין בידו כל העשרה מיני צדקות הַנ"ל
 אינו יכול לכנס לתוך כל העשרה חומות הַנ"ל,
 כי יטבע שם במים, והמלך וחילו הַנ"ל רדפו
 אחריה ונטבעו במים, ואני יכול לכנס לתוך כל
 העשרה חומות של מים הַנ"ל. ואלו החומות
 של מים הם גלי הים, שעמדו בחומה, והרוחות
 הם מעמידים גלי הים ומנשאין אותם. ואלו
 הגלים, שהם העשרה חומות הַנ"ל, הם עומדים
 תמיד שם, אך הרוחות הם המעמידין ומנשאין
 את הגלים, ואני יכול לכנס לתוך כל העשרה
 חומות כַּנ"ל, ואני יכול לחזור ולמשך ממנה, הינו
 מן הבת מלכה הַנ"ל, כל העשרה מיני חצים,
 ואני יודע כל העשרה מיני דפיקין על ידי העשר
 אצבעות, כי בכל אצבע ואצבע מעשר אצבעות

יודעין דלפק מיוחד מהעשרה מיני דפיקין, ואני יכול לרפאות אותה על ידי כל העשרה מיני נגינה, ועל פן אני רופא אותה. נמצא שיש לי כח כזה בידי כנ"ל, ועתה אני נותן לכם זאת כמתנה. ונעשה שם שמחה גדולה וחדוה רבה מאד.

זאת המעשה קשה לי מאד לספר, אך מאחר שהתחלתי לספרה, אני מכרח לגמרה. בזאת המעשה אין שום תבה שלא יהיה בה פגמה, ומי שבקי בספרים יוכל להבין קצת רמזים. והנה ענין החצים הנ"ל, שיש לו כח בהידיים להחזיר החצים כנ"ל, זה בחינת: ותאחזו במשפט ידי (דברים לב, מא) וכמו שפרש רש"י: בשר ודם זורק חץ ואינו יכול להחזירה, והקדוש ברוך הוא זורק חץ ומחזירה.

ובחינת הצדקה הנ"ל, שהיא כנגד החומות של מים, שהם גלי הים, זה בחינת: ויצדקתך כגלי הים" (ישעיה מח, יז)

והרוח הנ"ל שיקבל לאחו בידי, זה בחינת: "מי אסף רוח בחפניו" (משלי ל, ד) שזה בחינת נגינה כמבאר במקום

אחר (לקוטי מוהר"ן סימן נד, ו) ועשרה מיני נגינה ועשרה מיני דפיקין זה מבאר כבר (וענין בלקוטי תנ"א סימן כד פרק ל"ב) כל זה שמענו בפרוש, אך מי ומה ואימתי; זה עמוק עמוק, הינו שגוף ענין המעשה, מי הם כל הנ"ל ומה הוא ואימתי היה כל הנ"ל, זה עמוק מלהשיג.

גַּמְר המַעֲשֶׂה, הִיגוּ מַה שֶׁהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, הִיגוּ עֲנִין הַבְּעֵמָלִיר שֶׁהָיָה בְּלֹא הַגְּלִים, וְגַם סִיּוֹם הַתְּחֵלֶת הַמַּעֲשֶׂה מֵעֲנִין הַמְּלֶךְ הַגַּל, לֹא זָכִינוּ לְשִׁמְעָה. וְאָמַר שְׂלֵא יִסְפְּרָה עוֹד, וְהוּא הִפְסֵד גְּדוֹל, כִּי לֹא נִזְכָּה לְשִׁמְעָה עוֹד עַד שֶׁיָּבֹא מְשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

גַּם אָמַר: אֵלֹהֵי לֹא יָדַעְתִּי שׁוֹם עֲנִין אַחַר כִּי אִם זֹאת הַמַּעֲשֶׂה, הָיָה גַם־כֵּן חֲדוּשׁ גְּדוֹל מְאֹד. כִּךְ אָמַר בְּפִרוּשׁ, כִּי זֹאת הַמַּעֲשֶׂה הִיא חֲדוּשׁ נִפְלֵא מְאֹד, וַיֵּשׁ בָּהּ מוֹסֵר הַרְבֵּה מְאֹד וְתוֹרָה הַרְבֵּה, כִּי יֵשׁ בָּהּ כַּמָּה תוֹרוֹת. גַּם מְדַבֵּרֶת מֵהַרְבֵּה צְדִיקִים קַדְמוֹנִים, מְדוֹר הַמְּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, כִּי דוֹר הַמְּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם עָמַד בְּקִצָּה הָאָרֶץ וַעֲצַק אֶל הַמַּעֲנִין הַיּוֹצֵא מִן הָאָבֶן שֶׁעַל הַהָר כַּנִּזְכָּר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "מִקְצָה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא, בְּעֶמְקָ לְבִי בְּצוֹר יָרוֹם מִמֶּנִּי תִנְחַנִּי" (תהלים סא, ג)

כָּל זֶה שִׁמְעֵנוּ מִפִּי בְּפִרוּשׁ. וְהַמוֹבֵן מְדַבְּרֵיו כִּי דוֹר הַמְּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם הוּא בְּחִינַת לֵב כְּמוֹכָא (זוֹר שְׁמוֹת ק"ה) וְעָלָיו מְרָמֵז בַּמַּעֲשֶׂה עֲנִין הַלֵּב שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁעוֹמֵד בְּקִצָּה הָאָרֶץ כַּנִּגַּד הַמַּעֲנִין וְצוּעַק וּמְשִׁתַּקֵּק אֵלָיו תָּמִיד וְכו'. וְעַדֵּן הַדְּבָרִים סְתוּמִים, אֲשֶׁרֵי כִּי שִׁזְכָּה לְהַשְׁיֵג סוּדוֹת הַמַּעֲשֶׂה.

עֲנִין דוֹר הַמְּלֶךְ וְהַמְּקָרָא הַגַּל מִקְצָה הָאָרֶץ, שֶׁמְרָמֵז בְּהַמַּעֲשֶׂה, זֶה שֶׁיָּד לַיּוֹם שְׁלִישִׁי, כִּי שֵׁם מְדַבֵּר מֵעֲנִין הַלֵּב וְהַמַּעֲנִין. עֲנִין שֵׁם וְתִרְאָה נִפְלְאוֹת, אֵיךְ בְּכָל עֲנִין מְרָמֵז דְּבָרִים נִפְלְאִים. וּבַגְּדֵלֶת נוֹרְאוֹת מַעֲשֶׂה זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר כְּלָל, כִּי הִיא עוֹלָה עַל כָּלֵם,

אֲשֶׁרִי אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִזְכָּה אֶפְלוּ בְּעוֹלָם הַבָּא לִידַע בָּהּ קֶצֶת קֶצֶת. וּמִי
שֵׁיֵשׁ לוֹ מַחַּ בְּקֶדְקֶדוֹ, תִּסְמַר שְׁעֵרוֹת בְּשָׂרוֹ וַיְבִין קֶצֶת וְגִדְלַת הַבּוֹרָא
יִתְבַּרֵךְ וְגִדְלַת הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים, כְּשֵׁיִסְתַּכֵּל הַיָּטֵב בְּמַעֲשֵׂה
נִרְאָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע כְּזֹאת.

מַעֲשֵׂה מִהַאֲוֶצֶר שֶׁתַּחַת הַגֶּשֶׁר

פַּעַם אַחַת חָלַם לְאִישׁ אֶחָד מֵאִיזָה עִיר, שְׁבוּיָנָה תַּחַת הַגֶּשֶׁר יֵשׁ שָׁם אוֹצֵר, עַל־כֵּן נָסַע לְשֵׁם וְעוֹמֵד אֶצֶל הַגֶּשֶׁר וּמְחַפֵּשׂ עֲצוֹת אֵיךְ לַעֲשׂוֹת, כִּי בַיּוֹם אֵינּוּ יְכוּלִּים מַחְמַת הָאֲנָשִׁים, וְעָבַר שָׁם אִישׁ חֵיל וְאָמַר לוֹ מַה אַתָּה עוֹמֵד וְחוֹשֵׁב? חָשַׁב בְּדַעְתּוֹ שְׂפוּב שִׂיאֵמַר לוֹ כִּדִּי שֶׁהוּא יְסִייעוֹ וַיִּתְחַלֵּקוּ, וְסִפֵּר לוֹ כָּל הָעֲנִיָּן. עָנָה וְאָמַר לוֹ הוּא יְהוּדִי שָׁם לֵב לְחֵלוֹם, אֶלָּא מֵאִי גַם אֲנִי חָלַמְתִּי שְׂפִמְקוֹם פְּלוֹנִי אֶצֶל פְּלוֹנִי בַּמְּחֶסֶן יֵשׁ אוֹצֵר (וְהוֹכִיר הָעִיר שֶׁל הָאִישׁ וְשִׁמוֹ שֶׁל הָאִישׁ הַזֶּה)

הַאֲסֵעַ לְשֵׁם? וְנִסַּע לְבֵיתוֹ וְחָפַר בְּמַחְסֵן שְׁלוֹ
 וּמָצָא הָאוֹצֵר. וְאָמַר אַחֵר כֶּן, "עֲתָה יִדְעֵתִי:
 הָאוֹצֵר הוּא אֶצְלִי אֲבָל בְּדִי לְדַעַת מִזֶּה עָלִי
 לְנִסֵּעַ עַד וַיָּנָה".

(כוכבי אור, סיפורים נפלאים עמ' רכו)

מַעֲשֵׂה מִבְּטָחוֹן

מֶלֶךְ אֶחָד אָמַר בְּלִבּוֹ מִי יִמְצָא שְׂלֵא יִהְיוּ לוֹ
 לְדַאָג יוֹתֵר מִמֶּנִּי, כִּי יֵשׁ לִי כָּל טוֹב וְאֲנִי
 מְלֶכֶךְ וּמֹוֹשֵׁל, וְהֶלֶךְ לַחֲקֹר אַחֵר זֶה. וְהָיָה הוֹלֵךְ
 בְּלִילָה וְהָיָה עוֹמֵד אַחֲרֵי הַבָּתִּים לְהַקְשִׁיב
 וְלִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרֵי הָעוֹלָם. וְהָיָה שׁוֹמֵעַ דְּאָגוֹת כָּל
 אֶחָד, שְׂוָה אֵינּוֹ הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֵדֶר בְּחַנּוּת, וְאַחֵר כְּדֶ
 הֶלֶךְ לְבֵית אַחֵר, וְשָׁמַע שְׂיֵשׁ לוֹ דְּאָגָה שֶׁהוּא
 צָרִיךְ לַמְּלָכוֹת, וְכֵן שָׁאָר כָּל הַדְּאָגוֹת שֶׁל כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד.

אחר כִּדְ הַלֵּךְ וְרָאָה בֵּית אֶחָד נְמוּדָה עוֹמֵד
 בְּתוֹךְ הַקְּרָקַע וְהַחֲלוּנוֹת לְמַטָּה סְמוּכִים
 מִמֶּשׁ לְאָרֶץ וְהִגֵּג נוֹפֵל וְנִשְׁבֵּר. וְרָאָה שְׁשָׁם יוֹשֵׁב
 אֶחָד וּמְנַגֵּן עַל הַכְּנֹר שְׁצָרִיד לְהַקְשִׁיב מְאֹד כְּדִי
 לְשִׁמְעַ אֶת הַקּוֹל וְהוּא שְׁמַח מְאֹד וּקְדָרָה עִם
 מִשְׁקָה עוֹמֵדֵת לְפָנָיו וְהַמִּשְׁקָה הָיָה יֵין וּמֵאֲכָלִים
 עוֹמֵדִים לְפָנָיו וְהוּא שְׁמַח מְאֹד מְלֵא שְׂמִיחָה בְּלֹא
 דְאָגָה כְּלָל. הַלֵּךְ וְנִכְנַס לְתוֹךְ הַבַּיִת וְשָׂאֵל
 בְּשִׁלּוּמוֹ, וְהִשִּׁיבוּ. וְרָאָה הַקְּדָרָה עִם הַמִּשְׁקָה
 לְפָנָיו וְהַמִּינִי מֵאֲכָלִים וְהוּא רַק מְלֵא שְׂמִיחָה,
 וְכִבֵּד אֶת הַמֶּלֶךְ לְשִׁתוֹת וְשָׂתָה עִם הַמֶּלֶךְ וְהָיָה
 הַמֶּלֶךְ שׂוֹתָה גַם כֵּן לְמַעַן הָאֱהָבָה, אַחֵר כִּדְ
 שָׁכַב שָׁם הַמֶּלֶךְ לִישֹׁן, וְרָאָה שֶׁהוּא אֵף שְׂמַח
 בְּלִי שׂוּם דְאָגָה וּבִבְקָר עֵמֵד הַמֶּלֶךְ וְגַם הוּא
 עֵמֵד וְלוֹהָ אֶת הַמֶּלֶךְ וְשָׂאֵל הַמֶּלֶךְ אוֹתוֹ מֵאִין
 אֶתָּה לוֹקַח כֹּל זֹאת וְהִשִּׁיב לוֹ אֲנִי יָכוֹל לְתַקֵּן כֹּל
 תְּקוּנֵי הַדְּבָרִים שְׁנַתְּקֶלְקְלוּ (שְׁקוּרִין נֶאֱפְרִיּוֹקִים) כִּי
 מְלֵאכָה שְׁלֵמָה אֵינִי יָכוֹל רַק תְּקוּנֵי הַדְּבָרִים

שְׁנַתְקַלְקְלוּ, וְאֲנִי יוֹצֵא בְּבִקְרָה וְאֲנִי מִתְקַן אִיזוּה
 דְּבָרִים וּכְשֵׁאֲנִי מְקַבֵּץ מְזֵה אִיזוּה סֶדֶךְ חֲמֻשָּׁה-
 שָׁשָׁה זְהוּבִים אֲנִי קוֹנֶה לִּי כָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים שֶׁל
 אֲכִילָה וְשִׁתְיָה.

כְּשִׁימַע הַמֶּלֶךְ זֹאת, אָמַר בְּלִבּוֹ אֶקְלַקֵּל לּוֹ
 זֹאת. הֲלֹךְ הַמֶּלֶךְ וְנָתַן כְּרוֹז שֶׁכָּל
 מִי שְׂיִהְיֶה לוֹ דָּבָר לְתַקֵּן לֹא יִתֵּן לְשׁוֹם אָדָם
 לְתַקֵּן, רַק יִתְקַן בְּעַצְמוֹ אוֹ יִקְנֶה לוֹ הַדְּבָר הַזֶּה
 חֲדָשׁ. בְּבִקְרָה הֲלֹךְ לְשָׂאֵל אַחֵר תְּקוּנֵי הַדְּבָרִים
 וְאָמְרוּ לוֹ שְׂגֹזֵר הַמֶּלֶךְ שְׂלֹא לִיתֵן לְשׁוֹם אָדָם
 לְתַקֵּן שׁוֹם דָּבָר וַיַּרְע בְּעֵינָיו אֵךְ בְּטַח בְּהֶשֶׁם.
 וְהֲלֹךְ וְרָאָה גְבִיר אֶחָד שְׂחוֹטֵב עֵצִים, וְשָׂאֵל
 אוֹתוֹ: לָמָּה אַתָּה חוֹטֵב עֵצִים, הֲאֵם זֶה כְּבוֹדְךָ?
 אָמַר לוֹ, חֲזַרְתִּי אַחֵר אִישׁ שְׂיַחְטֵב עֵצִים וְלֹא
 מִצְאָתִי וְהִכְרַחְתִּי לְחַטֵּב בְּעַצְמִי. אָמַר לוֹ, יֵתֵן לִי
 וְאֶחְטֵב עִמָּךְ, וְחָטֵב הָעֵצִים וְנָתַן לוֹ הַגְּבִיר זֶהב
 אֶחָד, רָאָה שְׂזֵה טוֹב וְהֲלֹךְ לְחַטֵּב עוֹד עֵצִים עַד
 שֶׁקִּבֵּץ שְׂשֵׁה זְהָבִים וְקָנָה שׁוֹב כָּל הַסְּעוּדָה -

והסעודה היא סעודה, והיה שמח והמלך הלך
שוב אחרי חלון ביתו לראות וראה שזה יושב
והמשקה והמאכלים לפניו. והוא שמח מאד,
הלך המלך ונכנס לתוך הבית וראה כנ"ל ושכב
גם כן שם כמו הלילה הראשון ובבקר עמד
האיש ולוה את המלך, ושאל לו: מאין אתה
לוקח זאת כי זה צריך להוציא עליו ממון?
והשיב לו, דרכי היה לתקן כל הדברים
שנתקלקלו ואחר כך גזר המלך שלא לתן עוד
לשום אדם לתקן וחיטבתי עצים עד שקבצתי
ממון לזה כנ"ל.

הלך המלך מאתו וגזר שלא לתן לשום אדם
לחיטב עצים. ויהי כאשר בא אל האדם
לחיטב עצים והשיב לו, שגזר המלך גזר-דין שלא
לתן לשום אדם לחיטב עצים, וירע בעיניו כי אין
קסף. אך במח בהשם. והלך וראה אחד מנקה
הדיר, ושאל אותו: מי אתה שתנקה הדיר?
השיב לו, חזרתי ולא מצאתי מי שינקה לי

והכרחתי לנקות בעצמי, אמר לו: תן לי ואני אנקה. עמד ונקה אותה ונתן לו שני זהובים, הלך ונקה עוד דירים וקבץ ששה זהובים וקנה שוב כל הסעודה הנ"ל, והלך לביתו, והסעודה היא סעודה, והיה שמח מאד. הלך המלך שוב לראות וראה שוב ככל הנ"ל ונכנס לבית כנ"ל. ואחר כך בפקר לזה עוד את המלך ושאל אותו המלך שוב כנ"ל, והשיב לו כל הנ"ל.

הלך המלך וגזר שלא לתן לשום אדם לנקות דיר. בפקר הלך האיש לחזר לנקות דירים והשיבו לו שהמלך גזר על זה כנ"ל. הלך האיש והשפיר לאיש חיל יאצל המיניסטר שלוקח חיל למלך כי יש חיל שלוקחים אותם בזרוע מה שמגיע לו מהמדינה ויש חיל ששוכרים אותם והלך הוא והשפיר עצמו לאיש חיל והתנה עם המיניסטר שאינו משפיר עצמו לעולם כי אם לזמן ובכל יום ויום בפקר יתן לו שכרו והמיניסטר הלביש אותו תכף

בבגדי אנשי חיל ותלה לו חרב בצדו ושלח אותו למקום שצריך, אחר־כך לעת ערב כשעשה כל פעלתו השליך הבגדים מעליו וקנה לו כל הסעודה הנ"ל, והלך לביתו, והסעודה היא סעודה, והיה שמח מאד. הלך המלך שוב לראות וראה שהכל מוכן לפניו והוא שמח מאד כנ"ל ונכנס לביתו ושכב כנ"ל, ושאל אותו כנ"ל, וספר לו ככל הנ"ל.

הלך המלך וקרא למיניסטר וצוה עליו שלא ירים את ידו לשלם מהקאסע (מהקפה) לשום אדם באותו היום. בבקר הלך למיניסטר שישלם לו שכרו עבור היום ולא רצה, ושאל לו: הלא התניתי עמך שתשלם לי בכל יום. השיב לו, שהמלך גזר שלא לשלם לשום אדם היום. וכך מה שטען עמו לא הועיל, והשיב לו מוטב אשלם לך מחר בעד שני ימים והיום אי אפשר לשלם לך. מה עשה? הלך ושבר חתיכה מהחרב ותקן שם עץ במקומה ולא היה נראה ונפר מפתחון כלל,

והַלֵּךְ וְהַשְׁכִּין אוֹתָהּ הַחֲתִיכָה וְקָנָה שׁוֹב כָּל
הַסְּעוּדָה הַנִּ"ל, וְהַסְּעוּדָה הַיָּא סְעוּדָה. הַלֵּךְ שׁוֹב
הַמֶּלֶךְ וְרָאָה שֶׁהַשְּׂמִיחָה בְּשִׁלְמוֹת בְּמִקְדָּם וְנִכְנָם
שׁוֹב לְבֵיתוֹ וְשָׁכַב שָׁם בַּנִּ"ל, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ בַּנִּ"ל
וְסִפֵּר לוֹ כָּל הַנִּ"ל שֶׁהִכָּרַח לְשֹׁבֵר הַלֵּהָב שֶׁל
הַחֶרֶב מִן הַקָּתָא וְהַשְׁכִּין אוֹתָהּ כְּדֵי לְקַנּוֹת לוֹ צָרְכֵי
הַסְּעוּדָה, וְאַחַר כֵּן בְּשִׂאֲקָבֵל מְעוֹת בְּעַד אוֹתוֹ
הַיּוֹם אֶפְדָּה וְאַתְקַן אֶת הַחֶרֶב וְלֹא יִהְיֶה נֶפֶר כָּלָל,
כִּי אֲנִי יָכוֹל לְתַקֵּן כָּל הַדְּבָרִים שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ וְלֹא יִגִּיעַ
שׁוֹם הַזֵּיק לְמֶלֶךְ.

הַלֵּךְ הַמֶּלֶךְ לְבֵיתוֹ וְקָרָא אֶת הַמִּינִיסְטֵר וְצוּהָ
עָלָיו בְּאֲשֶׁר שְׂיִישׁ חַיֵּב מִיָּתָהּ, וּבְכֵן תִּקְרָא
אוֹתוֹ הָאִישׁ חֵיל שֶׁשְׂכַרְתָּ שְׂיִהְיֶה אִישׁ חֵיל
וְתִצְוֶה אוֹתוֹ דְּוָקָא שֶׁהוּא יַחְתַּךְ רֵאשׁוֹ שֶׁל הַחַיֵּב
מִיָּתָה הַלֵּךְ הַמִּינִיסְטֵר וְעֲשֵׂה כֵן, וְקָרָא אוֹתוֹ וּבֹא
לְפָנַי הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ צוּהָ שְׂיִתְאַסְפוּ כָּל הַשָּׂרִים
כְּדֵי לְרֹאוֹת הַשְּׂחוֹק הַזֶּה שֶׁנִּמְצָא אִישׁ שֶׁנֶּעַן
חֲתִיכַת עֵץ בְּמִקּוֹם הַחֶרֶב וְהוּא בָּא לְפָנַי הַמֶּלֶךְ

ויפל לפני רגליו ושאל לו, אדוני המלך על מה
 נקראתי? אמר לו, כדי לחתוך הראש של החיב
 מיתה. השיב לו והתחנן לפניו, באשר שמעולם
 לא שפך דם בכן יקרא אחר לזה. והמלך השיב
 לו שהוא דוקא מכרח עתה לשפך דמו, אמר
 למלך וכי יש פסק ברור על זה אולי אין הדין
 ברור שהוא חיב מיתה ואני לא שפכתי דם
 מעולם מפלשפן שאשפך דם שאינו ברור אם
 הוא חיב מיתה. השיב לו המלך בודאי הדין
 ברור שחיב מיתה, כי בודאי יש פסק על זה
 (שקורין: דעקריט) ועתה מכרח שאתה דוקא תשפך
 דמו. ראה שאי אפשר לפעל אצל המלך פנה
 עצמו אל השם ותברך ואמר: "אל שדי אני לא
 שפכתי דם מעולם ובאם זה האיש אינו חיב
 מיתה יהיה נעשה מהברזל עץ" וחטף החרב
 ושלפה מתערה וראו הכל שהוא עץ ונעשה שם
 שחוק גדול, ראה המלך שהוא איש נאה בזה
 ופטרו לשלום:

הַמֶּשֶׁל מֵהַתְּבוּאָה

שִׁפְעִים אַחַת אָמַר הַמֶּלֶךְ לְאַהוּבּוֹ, הַשְׂנִי
 לְמֶלֶךְ, בְּאִשֶּׁר אָנִי חוֹזֶה בְּכּוֹכְבִים,
 רוֹאֶה אָנִי שְׂכָל הַתְּבוּאָה שִׁיגִדֵּל בְּשָׁנָה זֹאת - מִי
 שִׁיאֲכַל מִמֶּנָּה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִשְׁגָּע, אִם כֵּן יִטַּפֵּס
 עֵצָה. וְעֵנָה לוֹ: שְׁעַל כֵּן יִכִּינוּ בַּעֲדָם תְּבוּאָה
 שְׂלֹא יִצְטָרְכוּ לְאֲכַל מִתְּבוּאָה הַזֶּה"ל. וְעֵנָה לוֹ
 הַמֶּלֶךְ: אִם כֵּן כִּשְׂאֲנַחְנוּ לְבַד לֹא נִהְיֶה מִשְׁגָּעִים.
 וְכָל הָעוֹלָם יִהְיֶה מִשְׁגָּע אִזּוּ יִהְיֶה לְהַפְדָּה, שְׂאֲנַחְנוּ
 נִהְיֶה הַמִּשְׁגָּעִים. (וְלִהְכִין בְּשִׁבִיל כָּלֵם אִי אֶפְשֶׁר) עַל כֵּן
 בּוֹדְאֵי נִצְטָרְדָּה גַם כֵּן לְאֲכַל מֵהַתְּבוּאָה. אֲבָל רַק

זֶה, שְׁנִסְמֵן סִימָן עַל מִצְחֵנוּ שְׁנִדַּע עַל כָּל פָּנִים
שְׁאַנְחֵנוּ מִשְׁגָּע. שְׂאֵם אֶהְיָה מִסְתַּכֵּל עַל מִצְחֵךְ
וְכֵן שְׁתִּסְתַּכֵּל עַל מִצְחֵי - נִדַּע מֵהַסִּימָן שְׁאַנְחֵנוּ
מִשְׁגָּע.

(כוכבי אור, סיפורים נפלאים עמ' רכח)

מַעֲשֵׂה מְקַאֲפֵצִין פֶּאֲשָׂא

פֶּעַם אַחַת הָיָה אֵצֶל הַמֶּלֶךְ הַתּוֹנֵן אִישׁ אֶחָד
 מֵאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיָה חָשׁוּב בְּעֵינָיו
 מְאֹד מִכָּל שָׂרֵי הַמְּלוּכָה אֲשֶׁר לוֹ, וַיֵּאֱהָבֵהוּ
 אֱהָבָה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה מְאֹד יוֹתֵר מִכָּל שָׂרֵי
 הַמְּלוּכָה אֲשֶׁר לוֹ. וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם הָיָה קוֹרֵא אוֹתוֹ
 לְבֵיתוֹ לְהִשְׁתַּעֲשַׁע עִמּוֹ יַחַד. וַיִּקְנְאוּ בּוֹ שָׂרֵי
 הַמְּלוּכָה, וַחֲשָׁבוּ מִחֲשָׁבוֹת לְהַעֲלִיל עָלָיו לִפְנֵי
 הַמֶּלֶךְ וַיֵּאֱבְדוּהוּ מִן הָעוֹלָם. וְהָיָה בִּינֵיהֶם פֶּאֲשָׂא
 אֶחָד שֶׁהָיָה נִקְרָא קַאֲפֵצִין פֶּאֲשָׂא, שֶׁשְׁנָאָתוֹ
 לְיִשְׂרָאֵל הָיָה הֵיטֵר גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׂרִים.

וּלְפָנַי הַיִּשְׂרָאֵל הִרְאָה עֲצָמוֹ פְּאוֹהֵב לוֹ, וּבְכָל יוֹם
חָשַׁב מִחֲשׁוֹבוֹת חֲפָצוֹ שְׂיִצְלִיחַ בְּיָדוֹ לְמִצָּא עָלָיו
אִיזוֹ עֲלִילָה לְפָנַי הַמְּלֶךְ.

פַּעַם אַחַת בָּא הַפֶּאֱשָׂא הַנַּ"ל לְהַיִּשְׂרָאֵל הַנַּ"ל,
וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ בְּעֶרְמָה, וַיֹּסֶפֶר לוֹ
בְּאֶשֶׁר כִּשְׂאֵתָהּ בָּא לְפָנָיו לְדַבֵּר אִתּוֹ אִינּוֹ יִכּוֹל
לְסַבֵּל רִיחַ פִּיךָ, כִּי הוּא מְרַגֵּשׁ רִיחַ רַע נוֹדֵף
מִפִּיךָ, וְהוּא אִינּוֹ יִכּוֹל לְהִיזוֹת בְּלַעְדֶּיךָ, וַיֵּשׁ לוֹ
יְסוּרִים גְּדוֹלִים מְזֵה. לְזֹאת עֲצָתִי כִּי בְּכָל עֵת
שֶׁתְּבוֹא לְפָנַי הַמְּלֶךְ, תֵּאָחַז מִטַּפְּחַת עִם בְּשָׂמִים
לְפָנַי פִּיךָ, כִּדֵּי שְׁלֹא יִרְגֵּשׁ הַמְּלֶךְ הַרִיחַ הָרַע
מִפִּיךָ, כִּי הַבְּשָׂמִים יִבְטְלוּ הַרִיחַ רַע לְמַעַן לֹא
תִבְאֵשׁ בְּעֵינַי הַמְּלֶךְ. וְהַיִּשְׂרָאֵל הַנַּ"ל מִחֲמַת
הַמִּימוֹתוֹ הָאֵמִין לְדַבְּרוֹ, וְנִסְכָּם בְּדַעְתּוֹ לַעֲשׂוֹת
כֵּן.

אַחַר כִּדֵּי הִלְךְ הַפֶּאֱשָׂא הַנַּ"ל אֶל הַמְּלֶךְ וַיֹּסֶפֶר
לוֹ כִּי שָׁמַע מִהַיִּשְׂרָאֵל הַנַּ"ל, שֶׁאָמַר
שֵׁשׁ לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים, כִּי בְּכָל עֵת שֶׁמְדַבֵּר עִם

הַמֶּלֶךְ מְרַגֵּשׁ רֵיחַ רַע יוֹצֵא מִפִּי הַמֶּלֶךְ, עַל כֵּן
 נִסְפַּם עֲצָתוֹ כְּשֵׁיבּוֹא לְדַבֵּר עִמָּךְ, אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ,
 יֵאָחֵז מִמְטַפַּחַת עִם בְּשָׂמִים נֶגֶד פִּי כִּדֵי שֶׁלֹּא
 יִרְגִישׁ רֵיחַ רַע מִפִּי הַמֶּלֶךְ, וְזֶה לְךָ הָאוֹת כִּי בָּנִים
 דִּבְרִי, כִּי לְמַחֵר כֶּאֱשֶׁר יָבוֹא לְדַבֵּר עִמָּךְ תִּרְאֶה
 בְּעֵינֶיךָ אֶת הַמְטַפַּחַת נֶגֶד פִּי. כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת
 הַמֶּלֶךְ נִתְבַּעַס מְאֹד, וְאָמַר לוֹ כְּשֶׁאֲרָאָה כִּי בָּנִים
 דִּבְרִיךְ אֲזִי אֲאַבֵּד אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם.

וְהִנֵּה הַיִּשְׂרָאֵל הַזֶּה לְבַא בְּיוֹם מַחֵר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ,
 וַיֵּאָחֵז הַמְטַפַּחַת נֶגֶד פִּי כֶּאֱשֶׁר יַעֲזֵן לוֹ
 הַפֶּאֱשָׁא, כִּי הָאֱמִין לְדִבְרָיו. וְהַמֶּלֶךְ כְּשֶׁרָאָה זֹאת
 וַיִּזְכַּח לְדַעַת כִּי בָּנִים הֵם דִּבְרֵי הַפֶּאֱשָׁא, תִּכְף כְּתָב
 מִכְּתָב כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה, "כֶּאֱשֶׁר יָבוֹא הָאִישׁ הַמוֹסֵר
 כְּתָב זֶה לִפְנֵיכֶם תִּשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ תִּכְף לְכַבֵּשׁן הָאִישׁ
 אֲשֶׁר כָּל חַיְבֵי מִיתוֹת נִשְׂרָפִים שָׁם". וְהַמֶּלֶךְ חָתַם
 אֶת הַמְּכָתָב בְּחוֹתְמוֹ, וְאָמַר לְזֶה הָאִישׁ, אֲבִקֵּשׁ
 מִמָּךְ שְׂאֵתָהּ בְּעֶצְמְךָ תָּבִיא אֶת הַמְּכָתָב הַזֶּה
 לְהָאִישׁ שֶׁנִּכְתָּב עַל (הַאֲדַרְעִים) הַפְּתֻכָּת שֶׁהוּא

בְּמִקּוֹם פְּלוֹנִי. וְהַיִּשְׂרָאֵל הַנַּ"ל לָקַח הַמִּכְתָּב,
וְהִבְטִיחַ לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּדַבְּרָיו. וְלֹא יָדַע מָה
כְּתוּב בּוֹ וְהִלָּךְ לְבֵיתוֹ.

וְהִנֵּה זֶה הָאִישׁ יִשְׂרָאֵל הַנַּ"ל, הָיָה מִחֲזִיק
מְאֹד בְּמִצְוֵה לְמוֹל יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְכָל
עֵת שֶׁכְּבָדוּהוּ בְּמִצְוֹת חֲתוּךְ, לֹא פָּנָה אֶל שׁוֹם
מְנִיעָה שֶׁהָיָה לוֹ כִּי הַמִּצְוֵה הִיְתָה יִקְרָה בְּעֵינָיו
מְאֹד. וְאִזּוּ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁהָיָה צָרִיךְ לְנִסְעַ לְמִסַּר
הַמִּכְתָּב מִהַמֶּלֶךְ לְמִקּוֹם אֲשֶׁר נִשְׁלַח, וְהוּ' אֲשֶׁר
חָפֵץ לְהַצִּיל יְדִידוֹ הַנְּאֻמָּן, סָבַב שָׁבָא אַחַד מִכְּפָר
אַחַד וְכִבְדוֹ שִׁיִּסַּע עִמּוֹ לְהַכְפֵּר וְלְמוֹל אֶת בְּנוֹ.
וּמִחֲמַת כִּי דָרְכּוֹ הָיָה לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת הַמִּצְוֵה
הַזֹּאת בְּשׁוֹם אָפוֹן, הִתְחִיל לְחָשֵׁב מָה אַעֲשֶׂה
לְצוּוֵי הַמֶּלֶךְ כְּדַבֵּר מִכְתָּבוֹ.

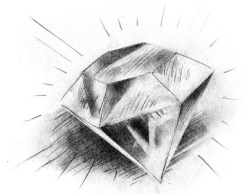
וְסָבַב ה' שָׁבָא לְנַגְדוֹ הַפֶּאֱשָׁא הַנַּ"ל. וַיִּסְפֵּר
לְהַפֶּאֱשָׁא שֶׁהָיָה אֶצֶל הַמֶּלֶךְ, וְהַמֶּלֶךְ
מִסַּר לוֹ מִכְתָּב שִׁימְסֵרְהוּ לְהָאִישׁ שֶׁנִּשְׁלַח לוֹ,

והיום הזמין לו ה' מצות חתוך, ודרךני לבלי להניח את המצוה הזאת בשום אופן, על פן אני מבקש ממך שתקח את המכתב ותוליך אותו לשם. והנה הפאשא הנ"ל שמח מאד, כי עתה יוכל להלשין עליו עוד לפני המלך, כי לא עשה רצון המלך עם המכתב. ויקח הפאשא המכתב מידו ומסרו לזה האיש שנשלח אליו. וזה האיש היה ממנה לשרף החיבי מיתות של המלך, ותכף חטף את הפאשא הנ"ל ויזרק אותו לתוך כבשן האש ונשרף, באשר מגיע משפטו על פי ה' מדה כנגד מדה.

והנה הישראלי לא ידע כלל מהנ"ל שנעשה לו, למחר חזר ובא לפני המלך. וכשראה אותו המלך תמה מאד, ואמר לו "העוד לא מסרת את המכתב שנתי בידך להאיש הנ"ל?" השיב לו "אדוני המלך את המכתב מסרתי לקאפצין פאשא הנ"ל שהוא ימסרנו להאיש, יען כי ה' יתברך הזמין לי מצות

חתוך, וְדַרְכֵי לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת הַמְצוּה הַזֹּאת. אִזּוּ
 הַבֵּין הַמְלֶךְ הֵלֵא דָבָר הוּא שְׂיִשְׂרָף זֶה הַפֶּאֶשָׁא
 שְׂהֶלְשִׁין עָלָיו לְפָנָיו. וְשָׂאֵל הַמְלֶךְ תִּכְרַף אֶת
 הָאִישׁ, מַה זֶה שְׂאֵתָה אוֹחֵז מִתְּפַחַת עִם בְּשָׂמִים
 נֶגֶד פִּיךָ בְּעֵת שְׂאֵתָה מְדַבֵּר עִמִּי? הַשֵּׁיב לוֹ
 שְׂהַפֶּאֶשָׁא נָתַן לוֹ עֵצָה הַזֹּאת, כִּי אָמַר לִי שְׂשִׁמַּע
 מִמֶּךָ שְׂאִינְךָ יָכוֹל לְסַבֵּל רֵיחַ פִּי. אִזּוּ סִפֵּר לוֹ
 הַמְלֶךְ אִיךְ שְׂהַפֶּאֶשָׁא הַלְשִׁין עָלָיו לְפָנָיו שְׂאִמְרַתָּ
 לוֹ שְׂאִינְךָ יָכוֹל לְסַבֵּל רֵיחַ פִּי, וְעַל כֵּן תֵּאָחֵז
 מִתְּפַחַת עִם בְּשָׂמִים שְׂלֵא תִרְגִּישׁ רֵיחַ רַע מִפִּי.
 וַיִּסְפֵּר לוֹ הַמְלֶךְ מַה שְׂהָיָה כְּתוּב בְּהַמְּכַתֵּב שְׂנָתַן
 לוֹ, וְאָמַר לוֹ עֵתָה אֲנִי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר ה' הַשֵּׁלִיט
 בְּאַרְצָךְ אֲשֶׁר מְצִיל יְדִידָיו מִכָּל רַע, וְלְהַפֶּאֶשָׁא
 הַנִּזְכָּר בְּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת בְּךָ, כֵּן נַעֲשֶׂה לוֹ, וַיֵּשֶׁב
 לוֹ ה' גְּמוּלוֹ בְּרֵאשׁוֹ. מֵאִזּוּ וְהִלָּאָה נִתְגַּדֵּל
 בְּחַשְׁבֹּתוֹ בְּעֵינֵי הַמְלֶךְ יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׂרִים אֲשֶׁר
 עָתוּ, וְהָיָה חָשׁוּב וַיִּקָּר בְּעֵינָיו מְאֹד מְאֹד.

(כוכבי אור, סיפורים נפלאים ג)

הַאֶבֶן טוֹב

מַעֲשֵׂה בְּעֵינַי אֶחָד שֶׁהִתְפַּרְנֵם עֲצָמוֹ מִחֲפִירַת
 טֵיט לְמִכְרָה. פַּעַם אַחַת חָפַר טֵיט,
 וּמָצָא בַּמָּקוֹם שֶׁחָפַר אֶבֶן טוֹב שֶׁהָיָה שְׁוִיוֹ הוֹן רַב
 מְאֹד, וְלֹא יָדַע שְׁוִיוֹ. וְהֵלֵךְ לְאִמּוֹן שִׁיאֲמִיד אוֹתָהּ
 בְּשְׁוִיו, וְעָנָה לוֹ שְׂאִין בִּזְוֵה הַמְּדִינָה שְׁוִיכָל לְשֵׁלֶם
 שְׁוִיו, וְצָרִיף לְסַע לְלוֹנְדוֹן לְעִיר הַמְּלוֹכָה. אָבֵל
 הוּא הָיָה עֵנִי וְלֹא הָיָה לוֹ כֶּסֶף לְסַע. וְהֵלֵךְ וּמָכַר
 כָּל אֲשֶׁר לוֹ, וְהֵלֵךְ מִבֵּית לְבֵית בְּשִׁבִיל הַנְּדָבוֹת,
 עַד שֶׁהִסְפִּיק לוֹ לְסַע עַד הַיָּם. וְרָצָה לְעֲלוֹת עַל
 הַסְּפִינָה, וְלֹא הָיָה לוֹ מַעוֹת, וְהֵלֵךְ לְהַקְפִּיטָן (לְרֵב
 הַחוּבֵל) וְהִרְאָה לוֹ הַמַּרְגְּלִיּוֹת.

וְלַקַּח אוֹתוֹ תִּקַּח הַקִּפְיטֵן עַל הַסְּפִינָה בְּכָבוֹד
 גָּדוֹל, וְאָמַר לוֹ: אֵתָהּ בְּטַח גָּדוֹל. וְנָתַן
 לוֹ חֶדֶר מֵיַחַד עָרְשֻׁטַע קָלָאס (מַחְלָקָה ראשׁוֹנָה)
 וּבְכָל הַתַּעֲנוּגִים כְּאֶחָד מֵהַנְּגִידִים הַגְּדוֹלִים.
 וְהַחֶדֶר שָׁלוֹ הָיָה לוֹ חֲלוֹן לְתוֹךְ הַיָּם, וְהוּא
 הָיָה תָמִיד מִתְעַלֵּם וּמְשֻׁמָּח נִפְשׁוֹ עִם הַדִּמְעָנִט
 (הַיְהָלוֹם), וּבְפֶרֶט בְּעֵת הָאֲכִילָה, שָׁעַל יְדֵי
 הַשְּׂמֻחָה וְהַרְחַבַת הַלֵּב טוֹב וּרְפוּאָה שְׂיִתְעַפֵּל
 הַמֵּאֲכָל בְּנִקְל. וּפְעַם אַחַת יֵשֵׁב לֶאֱכֹל וְהַדִּמְעָנִט
 הָיָה מִנַּח עַל הַשְּׁלַחַן לְהַתְעַלֵּם בּוֹ וַיִּשָּׂן.

בִּינְיָתָיִם בָּא הַמְּשֵׁרֶת וְלַקַּח הַמֶּפֶה וְהַפְּרוּרִים
 וְלֹא יָדַע מֵהַדִּמְעָנִט וְהַשְּׁלִיךְ הַכֵּל
 לַיָּם. וּבְשֵׁהֲקִיץ מֵהַשָּׁנָה וְהִבִּין כֹּל זֶה הָיָה לוֹ
 לְצַעַר גָּדוֹל, כְּמַעֲט שְׂיִצָּא מֵהַדַּעַת וּמָה יַעֲשֶׂה,
 וְהַקִּפְיטֵן הוּא גּוֹלֵן שְׂיִהָרֵג אוֹתוֹ בְּעַד מְחִיר
 נְסִיעַת הַסְּפִינָה. עַל כֵּן עָשָׂה אֶת עֲצָמוֹ שְׂמִיחַ
 כְּאִלוֹ לֹא יָדַע. וְדַרְךְ הַקִּפְיטָאן הָיָה בְּכָל יוֹם
 לְדַבֵּר אֵתוֹ אִיזָה שְׁעוֹת, וְכֵן בָּא בַּיּוֹם הַזֶּה וְהוּא

עָשָׂה אֶת עֲצָמוֹ שָׁמַח עַד שְׁלֹא הִכִּיר בּוֹ שׁוֹם
 שְׁנוּי. וְאָמַר לוֹ הַקְּפִיטֹן, הֲלֹא אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה
 חָכֵם וַיֵּשֶׁר לֵב, וְאֲנִי רוֹצֵה לְקַנּוֹת הַרְּבֵה תְּבוּאָה
 לְמִכָּר בְּלוֹנְדוֹן, וְאוּכַל לְהַרְוִיחַ הַרְּבֵה, וְאֲנִי יֵרָא
 שְׁלֹא יֵאמְרוּ שְׂאֲנִי גּוֹנֵב מֵאוֹצַר הַמֶּלֶךְ. עַל כֵּן
 יִהְיֶה הַקֶּנֶן עַל שְׂמֹךְ, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם לְךָ בְּמִיטָב.

וְהַיֵּטִב בְּעֵינָיו וְעָשׂוּ כֵּן. תִּכְרֶה כְּשֶׁבִאוּ לְלוֹנְדוֹן,
 מֵת הַקְּפִיטֹן וְנִשְׂאָר הַכֹּל אֵצֶל זֶה
 הָאִישׁ, וְהָיָה כָּפֶל כָּפֶלִים מֵהַשְׁוִיּוֹן שֶׁל הַדִּימְעָנִט.
וְסִיִּים רִבְּנוּ ז"ל שֶׁהַדִּימְעָנִט לֹא הָיָה שְׁלוֹ,
 וְהָא רְאִיָּה שְׁנֵאֲבַד מִמֶּנּוּ. הַתְּבוּאָה הָיָה
 שְׁלוֹ, וְהָא רְאִיָּה שְׁנֵשְׂאָר אֵצֶלוֹ. וּמִשׁוֹם מַה בָּאָה
 לוֹ? רַק מִשׁוֹם שֶׁהַתְּחִזֵּק וְלֹא נָפֶל בְּרוּחוֹ! וְכָל
 מַה שֶׁהִגִּיעַ לְעֵנִינּוּ, הוּא רַק כִּי הַחִזִּיק מֵעֶמֶד וְכוּ'.

(כוכבי אור, סיפורים נפלאים ב)

היין אונגרי

אמר משל שפעם אחת נסע סוחר גדול עם
 יין טוב (אונגרישער) אונגרי. פעם אחת
 אמר המשרת והפעל עגלה להפעל הבית הלא
 אנו נוסעים בדרך הזה עם היין הזה, ואנו
 סובלים הצער כל כך, תנו לנו למעם מעט.
 ונתן להם למעם מזה היין הטוב. לאחר ימים
 נתגלגל שזה המשרת נתועד יחד עם שותי יין
 בעיר קמנה ושתו יין ושפחו אותו מאד, ואמרו
 שהוא יין אונגרישער. אמר המשרת הנ"ל תנו לי
 למעם ונתנו לו. ואמר אני יודע שאין זה יין טוב

אוֹנְגְרִישֶׁעַר כָּלָל, וְנִגְעְרוּ בּוֹ וְדַחְפוּ אוֹתוֹ. וְהוּא
אָמַר אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִין זֶה יִין אוֹנְגְרִישֶׁעַר כָּלָל, כִּי
הֵלֵא אֲנִי הֵייתִי אֵצֶל סוֹחֵר גְּדוֹל כְּזֶה וְכוּ' וְהֵם
לֹא הִשְׁגִּיחוּ עָלָיו.

וְאָמַר, אֲבָל לַעֲתִיד בְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ אִזּוֹ יִדְעוּ
בְּשִׁיתְנוּ יִין הַמְּשֻׁמֵּר, אִזּוֹ לְאַחֲרֵים
יֻכְלוּ לְהִטְעוֹת וְיִתְּנוּ לָהֶם יִין וְוַאֲלִיחֻשִׁין
סְטְרָאוֹוִיִצְטִיר וְיֵאמְרוּ לָהֶם שֶׁהוּא יִין הַטּוֹב
הַמְּשֻׁמֵּר, אֲבָל לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא יֻכְלוּ לְהִטְעוֹת
כִּי אֲנַחְנוּ טְעַמְנוּ הַיִּין הַטּוֹב וְכוּ'.

(חיי מוהר"ן רם)

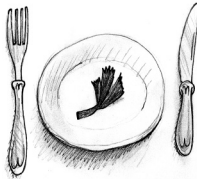

הַמֶּשֶׁל מֵהֵינְדִיק

פַּעַם אחת, בן המלך נפל לשגעון שהוא עוף הנקרא הינדיק, דהינו תרנגול הודו, וצריך לישב ערום תחת השלחן ולגרר חתיכות לחם ועצמות כמו הינדיק. וכל הרופאים נואשו מלעזר לו ולרפאותו מזה, והמלך היה בצער גדול מזה. עד שבא חכם אחד ואמר: אני מקבל על עצמי לרפאותו, והפשיט גם כן את עצמו ערום, וישב תחת השלחן אצל בן המלך הנ"ל, וגם כן גרר פרורים ועצמות. ושאלו בן המלך: מי אתה ומה אתה עושה פה? והשיב לו: ומה אתה עושה פה? אמר לו: אני הינדיק, אמר לו:

אָנִי גַם בֵּן הַיְנֻדִּיק. וַיֵּשְׁבוּ שְׁנֵיהֶם יַחַד כְּדֹ אִיזָה
 זְמַן, עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ רְגִילִים זֶה עִם זֶה. וְאָז רָמַז
 הַחֲכָם וְהַשְּׁלִיכוֹ לָהֶם כְּתָנֶת, וְאָמַר הַחֲכָם
 הַהֵינְדִיק לְבֵן הַמֶּלֶךְ: אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁהֵינְדִיק אֵינוֹ
 יָכוֹל לֵילֵךְ עִם כְּתָנֶת? יְכוּלִים לֵהוּיֹת לְבוֹשׁ
 כְּתָנֶת וְאֵף עַל פִּי בֶן יֵהָא הַיְנֻדִּיק, וְלָבִשׁוּ שְׁנֵיהֶם
 הַכְּתָנֶת. וְאַחַר אִיזָה זְמַן רָמַז וְהַשְּׁלִיכוֹ לָהֶם
 מִכְּנָסִים וְאָמַר לוֹ גַם בֵּן כְּנִ"ל: אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁעַם
 מִכְּנָסִים לֹא יְכוּלִים לֵהוּיֹת הַיְנֻדִּיק וְכוּ' וְלָבִשׁוּ
 הַמְּכָנָסִים, וְכֵן עִם שְׁאָר הַכְּתָנִים. וְאַחַר כְּדֹ רָמַז
 וְהַשְּׁלִיכוֹ לָהֶם מֵאֲכָלֵי אָדָם מֵהַשְּׁלַחַן וְאָמַר לוֹ:
 אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁאֵם אוֹכְלִים מֵאֲכָלִים טוֹבִים כְּבָר
 לֹא נִקְרָאִים הַיְנֻדִּיק? אֲפָשֶׁר לָאֵכֵל וְלִהְיוֹת
 לֵהוּיֹת הַיְנֻדִּיק, וְאָכְלוּ. וְאַחַר כְּדֹ אָמַר לוֹ: אַתָּה
 חוֹשֵׁב שֶׁהֵינְדִיק מִכְּרַח לֵהוּיֹת דְּוָקָא תַּחַת
 הַשְּׁלַחַן? יְכוּלִים לֵהוּיֹת הַיְנֻדִּיק וְלֵהוּיֹת אֵצֶל
 הַשְּׁלַחַן. וְכֵן הִתְנַהֵג עִמּוֹ עַד שֶׁרָפָא אוֹתוֹ לְגַמְרֵי.

(כוכבי אור, סיפורים נפלאים עמ' רכז)

מַעֲשֵׂה מַרְרוֹר

שִׁפְעִים אַחַת הֶלְכוּ יְהוּדֵי וְגֵרְמָנֵי יַחַד גְּדוּד, וְלַמִּד הַיְהוּדִי אֶת הַגֵּרְמָנֵי שִׁיעֲשֵׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּמוֹ יְהוּדִי, וְהַיְהוּדִים הָרִי רַחֲמָנִים וּבֹדְאֵי יִרְחֲמוּ עָלָיו. כִּיּוֹן שָׁבָא סָמוּךְ לְפֶסַח לְמַדּוֹ אִיךְ שִׁתְּנֶהֱג בְּבֵית הַיְהוּדִי שִׁיזְמִינוּ לְשִׁלְחַן הַסֶּדֶר, בְּתַחֲלָה עוֹשְׁנֵי קִדּוּשׁ וְאַחֲר־כֵּן רוֹחֲצִים יָדֵים אוֹלָם שָׁכַח לֹאמַר לוֹ שְׂאוּכְלִים מַרְרוֹר.

וְכֵן הָיָה שֶׁהַזְּמִינוֹ יְהוּדִי אֶחָד אֵלָיו לְסֶדֶר אוֹלָם הוּא הָיָה רָעַב מִכָּל הַיּוֹם וְצָפָה שֶׁכִּבֵּר יִגְיעוּ לְאֹכּוֹל אֶת הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים שֶׁאָמַר לוֹ

הַיְהוּדִי, אֲבָל נוֹתְנִים לוֹ חֲתִיכַת כֶּרֶפֶס בְּמִי מֶלֶח,
 וְשֹׂאֵר הַדְּבָרִים הַנּוֹהֲגִים בַּסֵּדֶר וְאוֹמְרִים אֶת
 הַהַגָּדָה. וְהוּא בְּעֵינַיִם צוֹפִיּוֹת לְהֵאֱכִילָהּ, וְהוּא
 שׁוֹמֵחַ כָּבֵד שְׂאוֹכְלִים כָּבֵד הַמִּצָּה. פְּתֹאֹם נוֹתְנִים
 לוֹ מְרוֹר, וְנִעֲשֶׂה לוֹ מֵר בְּפִיו, וְהוּא חָשֵׁב שְׂוֵהוּ
 הַסְּעוּדָה שֶׁרַק זֶה יֵאָכֵלוּ. בָּרַח תִּכְרַף בְּמֵרִירוֹת
 וְרַעְבוֹן, וְחָשֵׁב לְעֲצֻמוֹ יְהוּדִים אֲרוּרִים אַחֵר כֹּל
 הַצְּעֵרְמֵנִי (הַטֶּקֶס) נוֹתְנִים זֶה לְאָכּוֹל.

וּבֹא לְבֵית הַמְּדַרְשׁ וַיֵּשֶׁן.

אַחֵר כִּד בָּא הַיְהוּדִי בְּפָנִים שְׁנֵמַחוֹת שְׁנֵבַע
 מֵאֱכִילָה וְשִׁתְיָה וְשֹׂאֵלוֹ אֵיךְ הָיָה לְךָ
 הַסֵּדֶר, וְסִפֵּר לוֹ בְּכַעַס. אָמַר לוֹ הוּי גְרַמְנִי
 שׁוֹטָה, אִם הָיִיתָ מְחַכֶּה עוֹד מְעַט הָיִיתָ אוֹכֵל כֹּל
 טוֹב כְּמוֹנִי.

וְסִפֵּר זֹאת רַבֵּנוּ לוֹמֵר שְׁזוֹבוּד הַגּוֹף בָּא
 בְּמֵרִירוֹת. אוֹלָם הָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁתִּמְיֵד
 יִהְיֶה רַק הַמְּרִירוֹת עַל פֶּן בּוֹרַח תִּכְרַף. אוֹלָם אִם

מַחֲכָה מְעַט וְסוֹבֵל מְעַט הַמְרִירוֹת מְזַכְּוֶה גּוֹפוֹ
אִז מְרַגֵּשׁ אַחֵר כְּדָ כָּל מִינֵי חַיּוֹת וְתַעֲנוּגָ.
(כוכבי אור, סיפורים נפלאים עמ' רכה)

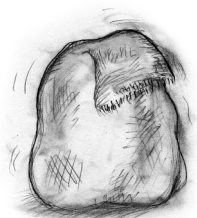

אֵין עוֹד פִּילֹווִיר

וְאָמַר מִשָּׁל נֶאֱמַר מַה שְּׁמִסְפָּרִים מֵאֶחָד שְׁפָנַע
 בּו גִּזְלָן וְרֹצֵחַ לְגִזְלוֹ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַגִּזְלָן:
 יֵשׁ לְךָ מְעוֹת? הֲשִׁיב יֵשׁ לוֹ, בּוֹדֵאֵי אֶתֶן לְךָ כָּל
 הַמָּמוֹן בְּשִׁבִיל נַפְשִׁי וְגִזְלֵ אוֹתוֹ הַגִּזְלָן אַחֲר־כֵּן
 אָמַר זֶה הַנְּגֹזֵל אֵל הַגִּזְלָן אֵיךְ אָבּוֹא לְבֵיתִי בְּלִי
 מָמוֹן, כִּי הָיִיתִי נֶעַ וְנָד מִבֵּיתִי כָּל־כֶּף זָמַן וְעַתָּה
 אֵיךְ אָבּוֹא רִיקִם לְבֵיתִי בְּכֵן אֲנִי מִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ
 שְׁתִּהְיֶה מוֹרָה בְּקִנְיָה שְׂרָפָה שְׁלָךְ אֶת הַכּוֹבֵעַ
 שְׁלִי כְּדֵי שְׁתִּהְיֶה נֶכֶד שְׁפָנַע בִּי גִזְלָן. וְכֵן עָשָׂה
 הַגִּזְלָן. אַחֲר־כֵּן בְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ עוֹד שְׁיִירָה בְּאִזְוָה

מְקוֹמוֹת אַחֲרִים בַּסּוֹף יֵשִׁיב הַגְּזֵלָן אִין לִי עוֹד
 פּילױויר (אַבֵּק שְׂרָפָה־פְּצָצָה) וְאִז בְּשֶׁהֵשִׁיב שְׂאִין לוֹ
 עוֹד פּילױויר עֲנָה הַגְּזֵלָן עֲתָה שְׂאִין לְךָ עוֹד
 פּילױויר בּוֹא לְכָאן, וְתַפֵּס אוֹתוֹ בְּעֵרְפוֹ וְקֵרָא
 לְסִיעָתוֹ וְהִתְגַּבֵּר עַל הַגְּזֵלָן וְנִצָּחוֹ. וְהִנְמָשֶׁל מוֹכֵן
 לְהַשׁוֹמְעִים שְׂעֵמְדוּ בְּאוֹתוֹ הַמַּעֲמָד כְּשֶׁסִּפֵּר זֹאת.

(חיי מוהר"ן קצח)

הָעֵנִי שְׁמֹזְלוֹ הוּא שִׁיְהִיָּה גִנָּב

מַעֲשֵׂה בְּעֵנִי אַחַד שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ ולוֹמֵד. פֶּעַם אַחַת בָּא חוּזָה בְּפוֹכְכִים אֶל הָעִיר וְרָצוּ כָּל הָעִיר אֵלָיו, וְהָעֵנִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ וְלֹא הִלֵּךְ אֵלָיו. בָּאָה אִשְׁתּוֹ אֵלָיו לְתוֹךְ בֵּית הַמְּדַרְשׁ, וְלֹא מָצְאָה שׁוֹם אָדָם כִּי אִם בַּעֲלָהּ, כִּי כָּלֵם הָלְכוּ אֶל הַחוּזָה. וְצַעֲקָה עָלָיו: אַתָּה עֵנִי עֲצַל רַע מְזֹל, מִדּוּעַ אֵין אַתָּה הוֹלֵךְ אֶל הַחוּזָה בְּפוֹכְכִים? וְלֹא רָצָה לִילֵךְ. וְהַפְצִירָה בּוֹ עוֹד עַד שֶׁהִכְרַח לִילֵךְ אֵלָיו. וּבָא אֶל הַחוּזָה בְּפוֹכְכִים, וְאָמַר לוֹ שְׁמֹזְלוֹ הוּא שִׁיְהִיָּה גִנָּב.

וְיָשֵׁב לְבֵית הַמְדַרְשׁ אֶל לְמוֹדוֹ. וּבָאָה אִשְׁתּוֹ
וְאָמְרָה לוֹ: מַה אָמַר לְךָ? אָמַר לָהּ: הוּא
אָמַר לִי: קִבְּצָן נִשְׂאָר קִבְּצָן. לָעָרֵב בָּא לְבֵיתוֹ,
וְאָכַל סְעוּדָתוֹ הַגְּדוֹלָה, הֵינּוּ חֲתִיכַת לָחֶם. בְּתוֹךְ
שְׂהִיָּה אֶכֶל, הִתְחִיל לְשֹׁחַק מְעַט. וְשָׂאֵלָה אוֹתוֹ
אִשְׁתּוֹ עַל מַה אַתָּה שׁוֹחֵק, בּוֹדָאי אַתָּה יוֹדֵעַ
אֵיזָה דָּבָר וְאֵין אַתָּה רוֹצֵה לְהַגִּיד לִי. אָמַר לָהּ:
לֹא. לֹא אָמַר לִי כְּלוּם. סֶתֶם אֲנִי שׁוֹחֵק. וְאָכַל
יוֹתֵר. שׁוּב שְׁנִית הִתְחִיל לְשֹׁחֵק. וְשָׂאֵלָה אוֹתוֹ
כִּנְ"ל. וְהִשִּׁיב לָהּ כִּנְ"ל. בְּתוֹךְ כֶּךָ נִתְמַלֵּא פִּי
שֹׁחֵק וְשֹׁחֵק מְאֹד עַד שִׁיֵּצֵא רִיחַ מִפִּי. אָמְרָה לוֹ
עוֹד: רֵאֵה בּוֹדָאי אַתָּה יוֹדֵעַ דָּבָר. אָמַר לָהּ
שְׂהַחוּזָה בְּכּוֹכְבִים אָמַר לוֹ שְׂמֹזְלוֹ הוּא שְׂהִיָּה
גִּנְבִּי. הִשְׁיִבָה שְׂאִינָה רוֹצֵה שְׂהִיָּה גִּנְבִּי, וְטוֹב
שְׂנֵהִיָּה עֲנִיִּים אִיךָ שְׂהִיָּה כְּאֲשֶׁר יִתֵּן ה', וְלֹא
תִהְיֶה גִּנְבִּי.

אַחַר כֶּךָ הִגִּיעָה שַׁבָּת. מִן הַסֶּתֶם הִיָּתָה לָהֶם
כָּל הַשַּׁבָּת יָפָה כְּסֹדֵר דִּהְיִנוּ חֲלָה שֶׁל

לֶחֶם דָּגָן וְשָׂאֵר הַסֶּדֶר כָּרְאוּי. וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל, וְהָיָה לוֹ מִן הַסֶּתֶם אַרְבַּע חֲמֵשׁ בָּנוֹת וְחֲטָפוֹ זֶה מִזֶּה חֲתִיכַת לֶחֶם, כִּי גַם הַלֶּחֶם הַזֶּה לֹא הָיָה לוֹ דֵּי סְפוּקוֹ. וְעָנְתָה אִשְׁתּוֹ וְאָמְרָה: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּכְּר נִמְאָם לִי מְאֹד הָעֲנִיּוֹת, עַד שֶׁהֵייתִי רוֹצֶה שְׁתִּהְיֶה גֶּנֶב, וְלֹא נִסְפַל דִּחְק הַזֶּה. וְהִכְרַח לְמִלְאוֹת רְצוֹנָה, "בֵּין רְצָה וְלֹא רְצָה וּבְכָל זֹאת הַלֶּךְ" (וְכֵן בְּכָל פֶּעַם אָמַר רַבֵּנוּ בְּזֶה הַלְשׁוֹן).

וְהַלֶּךְ לְגֶנֶב. וַיֵּיָשֶׁב עֲצָמוֹ לִילָךְ לְגֶנֶב אֶל הַנְּגִיד הַגָּדוֹל שְׁפָעִיר. וְהַלֶּךְ לְגֶנֶב. וּמִצָּא הַשׁוֹמְרִים יִשְׁנִים וְאִין שׁוֹאֵל אוֹתוֹ כְּלָל. וְהַלֶּךְ אֶל הַחֲנוּת וְהָיָה הַמְּנַעוֹל פְּתוּחַ, כִּי בֵּין הָיָה מִזְלוֹ. וְכֵן הַלֶּךְ אֶל הַתְּבָה וּמִצָּא מְנַעוּלָהּ פְּתוּחַ גַּם בֵּין וְלָקַח לוֹ אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה אֲדָמִים רַק כְּדֵי לְהַתְּפָרֵס. וְהִבִּיא לְאִשְׁתּוֹ וְאָמַר לָהּ: רְאֵי שְׁמִילְאֹתַי רְצוֹנָךְ וְתַתְּפָרְנְסִי מִזֶּה, כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד לְגֶנֶב. הַשִּׁיכָה לוֹ: כִּי בּוֹדְאֵי גַם הִיא אֵינָה רוֹצֶה בְּזֶה, רַק שֶׁהִכְרַח לָזֶה מִחֲמַת הַדִּחְק.

אחר כִּד פַּעַם אַחַת הִתְחִילָה לְצַעֵק עָלָיו:
 קִבְּצָן רַע מְזֵל, הֵייתָ בַּחֲנוּת, מְדוּעַ לֹא
 לָקַחְתָּ לִּי עַל יַפֵּה (בְּגַד עֲלִיזוֹ)? וְהִכְרַח לִילְךָ עוֹד
 לָגֵנֵב. "בֵּן רָצָה וְלֹא רָצָה וּבְכֹל זֹאת הִלְךְ" וְהִלְךְ
 אֶל הַחֲנוּת, וּמָצָא שְׁעוֹמֵד שֵׁם גֵּנֵב אֶחָד. וְשָׂאֵל
 אוֹתוֹ: מִי אַתָּה? וְאָמַר לוֹ: אֲנִי גֵנֵב... וְכֵן שָׂאֵל
 אוֹתוֹ וְאָמַר גַּם בֵּן שֶׁהוּא גֵנֵב. אָמַר לוֹ הָעֵנִי
 הַנִּ"ל: נִשְׁתַּתֵּף עוֹד בַּגְּנִבּוֹת, אֲנִי בַר מְזֵל לְזֶה.
 וְנִתְרַצָּה לְזֶה. אָמַר הָעֵנִי בְּדַעְתּוֹ: אִם נִגְנַב כְּאֵן,
 נַעֲמִיד עָנִי אֶת בַּעַל הַבַּיִת, כִּי אֲנִי לְבַדִּי הֵייתִי
 גּוֹנֵב רַק מֵה שֶׁהֵייתִי צָרִיךְ עַל יוֹפֵא. אַבֵּל עִבְשׁוֹ
 נִגְנַב הַרְבֵּה וַיִּשְׂאֵר בַּעַל הַבַּיִת רִיקָם. וְאָמַר לָגֵנֵב:
 לָמָּה לָנוּ לְהַפְסִיד אֶת יִשְׂרָאֵל. טוֹב יוֹתֵר שֶׁנִּלְךְ
 לָגֵנֵב אֵצֶל גּוֹי. וְנִתְיַשְׁבוּ לִילְךָ לָגֵנֵב אֵצֶל הַמְּלָךְ
 (שֶׁהִיָּה דָר בְּעִיר הַזֹּאת) כִּי בּוֹדְאֵי יוֹכֵל לָגֵנֵב שֵׁם כִּי
 מְזֵלוֹ בֵּן כֵּנ"ל. וְאָמַר הַגֵּנֵב: טוֹב שֶׁנִּגְנַב הַזּוֹג
 בְּגָדִים שֶׁל הַמְּלָךְ שֶׁהוּא לְבוּשׁ בָּהֶם בַּעַת

שְׁמֹכְתִירִין אוֹתוֹ, וּבִנְדָאי יִהְיֶה דֵי לָנוּ לְדוֹרֵי
 דוֹרוֹת, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיכֵן הֵם מְנַחִים. וְהַסְפִים
 הָעֵנִי כִי בִנְדָאי יוֹכֵל לְגַנְבֵם כִּי מִזְלוֹ כֵּן. וְהִלְכוּ
 לְשֵׁם. וְהִלְכוּ לְחֶדֶר לְפָנִים מִחֶדֶר וּמִצְאוּ הַבְּגָדִים,
 וְהָיָה הַפִּסִים שֶׁל הַבְּגָדִים יָקָר מְאֹד. וְלִקְחוּ
 אוֹתָם.

אָחֵר כִּדְ הַתְחִילוּ לְהַתְקוֹמֵט בֵּינֵיהֶם. כִּי הָיָה
 בְּגָד אֶחָד גְּדוֹל וּבְגָד אֶחָד קָטָן. הַגָּנֵב
 אָמַר, אֲשֶׁר לוֹ מְגִיעַ הַגְּדוֹל, כִּי הוּא הָיָה יוֹדֵעַ
 מֵהֶם. וְהָעֵנִי אָמַר אֲשֶׁר לוֹ מְגִיעַ הַגְּדוֹל, כִּי הוּא
 הֵבֵר מִזְלוֹ, וּבְמִזְלוֹ גָּנַב. אָמַר הָעֵנִי שְׂיִלְךָ לְשֵׂאל
 אֶת הַמֶּלֶךְ. אָמַר הַגָּנֵב: אֵיךְ אֶפְשָׁר? אָמַר לוֹ:
 אַף־עַל־פִּי־כֵן אֵלֶיךָ וְאֶשְׂאֵל אוֹתוֹ. אָמַר הַגָּנֵב: אִם
 תּוֹכֵל זֹאת שְׂתִלְךָ וְתִשְׂאֵל אֶת הַמֶּלֶךְ, אֲזִי אֲנִי
 בְּעֵצְמִי אֶתֵּן לְךָ אֶת הַבְּגָד הַגְּדוֹל. הִלְךָ עִמּוֹ אֶל
 הַמֶּלֶךְ, וְהָיָה שׁוֹכֵב שָׁם אֶצֶל הַמֶּלֶךְ אֶחָד שְׁהָיָה
 מְסַפֵּר לְמֶלֶךְ מַעֲשֵׂי־זוֹת כְּדֵי שְׂיִישֵׁן. וּבָאוּ וְאָחֲזוּ
 שְׁנֵיהֶם בַּמַּטָּה שֶׁל הַמֶּלֶךְ שְׁהָיָה יֵשֵׁן שָׁם, וְנִשְׂאוּ

המִטָּה עִם הַמֶּלֶךְ לְחֹדֶר אֶחָד. בְּתוֹךְ כֶּף הַקִּיץ
הַמֶּלֶךְ, וְסִבּוֹר שֶׁהוּא עַל מְקוֹמוֹ. וְהִתְחִיל זֶה
הַגָּנֵב וְסִפֵּר לוֹ הַמַּעֲשֵׂה הַנִּלְמַד מִשְׁנֵי גָּנָבִים הַנִּלְמָדִים.
וְשָׂאֵל אֶת הַמֶּלֶךְ לְמִי מִגִּיעַ הַפְּגָד הַגָּדוֹל. חָרָה
עָלָיו הַמֶּלֶךְ, מַה אַתָּה שׂוֹאֵל אוֹתִי, בְּיָדַי מִגִּיעַ
לְעֵנִי כִּי בְּמִזְלוֹ גָּנָבִים. טוֹב שֶׁתִּסְפֵּר לִי מַעֲשֵׂה,
וְסִפֵּר לוֹ מַעֲשֵׂה וַיִּשֶׁן הַמֶּלֶךְ, וַנִּשְׂאוּ אֶת הַמִּטָּה
וַחֲזְרוּ לְחֹדֶר הָרִאשׁוֹן.

בבקר נודע שנגנבו בגדי המלך הנ"ל, ונזכר
המלך שהשוכב אצלו ספר לו המעשה
הנ"ל, ושאל למי מגיע הפגד הגדול. ואמר
שבודאי הוא יודע מהגנבה. והכו אותו ואמר
שאינו יודע. והרבו להכות אותו ולענות אותו
מאד, והוא טוען איני יודע. שלח המלך אל שר
הכומרים הנקרא ארחיריגא לשאל על המעשה
הנ"ל, אם הוא אפשר שאף על פי כן לא גנבם
האיש הנ"ל. ואמר הכמר שאפשר שלא ידע.
ואמר הכמר שהוא שטות מהמלך שפסק שמגיע

הַבְּגָד הַגָּדוֹל לְעַנִּי. וְחָרָה לַמֶּלֶךְ מְאֹד עַל הַכֶּמֶר
שֶׁהוּא מְחֻזְקוֹ לְשׁוֹמְטָה, וְהָיָה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת לוֹ
דְּבָר וְלֹא הָיָה יָכוֹל. וְהָיוּ מְחַפְּשִׁים מְאֹד אַחֲרֵי
הַגְּנֵבָה וְלֹא מְצָאוּ. צָוָה הַמֶּלֶךְ לְהַכְרִיז שְׁפֹל מִי
שֶׁגָּנַב יָבֹא וְיִוָּדֵיעַ כִּי בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲשׂוּ לוֹ שׁוֹם
דְּבָר, כִּי חֲפִץ הַמֶּלֶךְ לִידַע אִיךָ אֶפְשָׁר לִגְנֹב
בְּגָדִים אֵלּוּ, וְהָיוּ מְסַפְּבִים סִיבּוּב סִיבּוּב שֶׁל
אֲנָשִׁים, וְהָיוּ מְסַפְּרִים מְזֵה.

וּבֹא הָעַנִּי הַנַּ"ל וְשָׂאֵל אוֹתָם מַה זֶה אַתֶּם
מְסַפְּרִים, וְהוֹדִיעוּ לוֹ. עָנָה וְאָמַר: מַה
רָעַשׁ, מִי שֶׁגָּנַב יַחְזִיר, וְצָעֲקוּ עָלָיו. וְכֵן בָּא עוֹד
וְשָׂאֵל וְצָעֲקוּ עָלָיו: קִבְּצָן הֲלֹא אַתָּה מְחַיֵּב רֵאשִׁיךָ
כִּי יֵאמְרוּ עָלֶיךָ שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ מֵהַגְּנֵבָה. אָמַר: כֵּן
אֲנִי יוֹדֵעַ מֵהַגְּנֵבָה. אָמְרוּ לוֹ: אִם אַתָּה יוֹדֵעַ, לֵךְ
וְתַגִּיד. אָמַר: אֲגִיד. וּבֹא הָעַנִּי לַמֶּלֶךְ וְאָמַר: יוֹדֵעַ
אֲנִי מֵהַגְּנֵבָה. אָמַר הַמֶּלֶךְ שֶׁחֲפִץ מְאֹד לְרֹאוֹת
אֶת הַגְּנֵב. הִשִּׁיב: אֲנִי הוּא, וּנְשָׂקוּ הַמֶּלֶךְ. וְשָׂאֵל
לוֹ: אִיךָ גָּנַבְתָּ. וְסִפֵּר לוֹ אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַנַּ"ל,

ובקשו את הגב, והחזירו גם את הבגד השני
שהיה אצלו.

אמר המלך לעני: עשה תחבולות לשר
הכומרים הנ"ל כי אני ברגז עליו.

אמר: בן אעשה. וצוה העני לעשות לו זוג בגדים
כמו שר הכומרים שלבוש בעת שעורף תפלתם,
ושיצודו לו שרצוי דגים הרבה ושייתנו לו גרות
הרבה, והלך ולבש עצמו בבגדים הנ"ל, ודבק גר
לכל שרץ ושרץ והדליק הגרות הנ"ל, והניח
השרצים הנ"ל לרוץ ולפרח בתוך הבית תפלתו.
והוא עמד על המקום שמעריכין שם, והתחיל
לצעק. ונתקבצו ובאו כלם לשם, ובא גם הכמר
הנ"ל ונבהל מאד כי ראה שלהבת וקול קורא
ולא ידע מה זה. אמר הוא אל הכמר שנתגלה
עבורו כי הוא רוצה להכניסו מיד לגן עדן. ונפל
הכמר על פניו ואמר לו העני שפטרם שייכנסו
לגן עדן, הוא צריך לילך מקודם קצת אל
הגיהנם ואחר כך יכניסו לגן עדן. וצוה לכמר

שִׁיבְנֵם לְתוֹךְ הַשֶּׁקֶת, וְנִכְנַם. הַלֵּךְ וְקִשֶּׁר אֹתוֹ
 וְנִשְׂאוֹ לַמֶּלֶךְ וּתְלֹאוֹ לְפָנַי חֲצֵר הַמֶּלֶךְ וְהוֹדִיעֵנו.
וַיֵּצֵאֵנוּ הָעוֹלָם וְרָאוּ אֶחָד תְּלוּי בְּשֶׁקֶת, וְלֹא
 יָדְעוּ מַה זֶה, וְהִתְחִילוּ לְזַרֵּק בּוֹ אֲבָנִים
 וְזָרְקוּ בּוֹ הַרְבֵּה מְאֹד עַד שֶׁהִכּוּ אֹתוֹ הַכֶּה וּפְצוּעַ
 וְשִׁבְרוּ כָּל שְׁנָיו. וְהִפְקֹד לֹא יָדַע מַה זֶה אִם זֶה
 הוּא הַגִּיהֶנֶם שֶׁאָמַר לוֹ שֶׁצָּרִיךְ לֵילֵךְ מִקֶּדֶם, אִו
 זֶהוּ עֲרָמָה. אַחֲרַי כִּי כִשְׁהִכּוּ אֹתוֹ, אָמַר הַמֶּלֶךְ
 לְהַשְׁלִיךְ אֹתוֹ, וְהַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ וְהִתִּירוּ אֶת הַשֶּׁקֶת
 וַיֵּצֵא מִשָּׁם בַּחֲרָפָה רַבָּה.

(כוכבי אור, סיפורים נפלאים א)

הַמֶּלֶךְ שֶׁחָלָה בְּנוֹ

שְׁמִיעֵתִי בְּשִׁמּוֹ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה שְׁסֵפֶר מִשָּׁל
 נָאָה לְעֵנִין מַה שְׁמֵרָבָה לְגִלּוֹת כָּל-
 כֶּךָ תּוֹרוֹת נִפְלְאוֹת וּמַעֲשִׂיֹת וְשִׁיחוֹת נִפְלְאוֹת
 וְנוֹרָאוֹת, אֶף-עַל-פִּי שְׁאִינוּ נִרְאָה עֲדִין שְׁיַעֲשׂוּ
 בְּעֻלְתָּם בְּשִׁלְמוֹת בְּאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ כְּמוֹ שֶׁהָיָה
 רְאוּי לָהֶם.

וְסֵפֶר לְעֵנִין זֶה מִמֶּלֶךְ אֶחָד שֶׁחָלָה בְּנוֹ יְחִידוֹ
 בְּיוֹתֵר עַד שֶׁכָּל הַרוֹפְאִים מְשֻׁכוּ יְדֵיהֶם
 מִמֶּנּוּ וְנִתְיָאֲשׁוּ מִרְפוּאָתוֹ. בְּתוֹךְ כֶּךָ בָּא רוֹפֵא
 מִפְּלֶג בְּחֻכְמָה מְאֹד וּבִקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ מִמֶּנּוּ בְּתַחֲנוּנִים

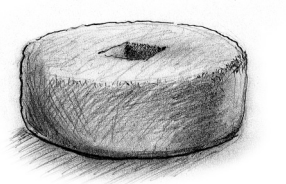
גְּדוּלִים לְהַשְׁתַּדֵּל עִם בְּנוֹ. וְהָשִׁיב לוֹ הָאִמָּת
 שְׂרַפּוּאָתוֹ קָשָׁה וּרְחוּקָה מְאֹד אַף־עַל־פִּי־כֵן אִם
 יַעֲשׂוּ עוֹד תַּחֲבוּלָה אַחַת אִזִּי אֶפְשָׁר דְּאֶפְשָׁר
 שְׂיִהְיֶה לוֹ רַפּוּאָה. אַךְ אֵינִי יוֹדֵעַ אִם לֹא־מֵר לְךָ
 זֹאת הַתַּחֲבוּלָה מִחֲמַת שֶׁהִיא דְּבַר קָשָׁה וְכִבְד
 מְאֹד. וְהַפְּצִיר בּוֹ הַמֶּלֶךְ מְאֹד לְגַלוֹת לוֹ
 הַתַּחֲבוּלָה.

וַאֲמַר לוֹ תִדַּע שֶׁבְּנֶךָ הוּא חוֹלָה מִסַּכָּן מְאֹד
 בַּתְּכִלִּית עַד שֶׁכִּבֵּר אִי אֶפְשָׁר לִתֵּן לוֹ
 לַתּוֹךְ פִּיּוֹ אֶפְלוֹ טֶפֶה אַחַת מִסַּמְמָנֵי הַרַפּוּאוֹת.
 אַךְ אִיךָ שֵׁשׁ סַמְמָנֵי רַפּוּאוֹת יְקָרוֹת כְּאֵלֶּה, אֲשֶׁר
 צְלוּחִית אַחַת קִמְנָה מְאֹד עוֹלָה לְסֵךְ אֱלֹפִי
 אֱלֹפִים, וְצָרִיכִין לְמִלְאֵת חֲבִיּוֹת מְלֵא מִסַּמְמָנִים
 הַיְקָרִים הָאֵלֶּה, וְלִקַּח בְּדָלָיִים מְלֵאִים מִסַּמְמָנִים
 הָאֵלֶּה וְלִשְׁפֹךְ עַל בְּנֶךָ הַחוֹלָה. וּמִמּוֹלָא מוֹכֵן
 שֶׁכֵּל הַסַּמְמָנִים הַיְקָרִים הָאֵלֶּה יִלְכוּ לְאִבּוֹד
 לְגַמְרִי, אַךְ אַף־עַל־פִּי־כֵן יִתְחַזַּק גּוֹפוֹ מְעַט עַל־
 יְדֵי־זֶה. וְאוּלַי מִתּוֹךְ שֵׁשׁ־שִׁכּוֹ עָלָיו הַרְבֵּה כֹּל־כֶּךָ

יכנס לתוך פיו גם־כן איזה טפה על־כל־פנים,
 על־ידי־זה אפשר שיהיה לו רפואה. ותכף ומיד
 נתרצה המלך לזה וצוה לעשות בן ועל־ידי־זה
 נתרפא הבן מלך.

והנמשל מובן ממילא שדיקא מחמת שאנו
 חולים מדפאים בחלי הנפש כל־כך
 רחמנא לצלן. על־כן מכרח הצדיק הרופא נאמן
 לשפך עלינו סממנים יקרים ונוראים מאד. אף־
 על־פי שלכאורה נראה שפמעט הכל הולך
 לאבוד חס ושלום, אף־על־פי־כן ריח טוב קולט,
 ובכבות הימים אולי נזכה לחטף מהם איזה טפה
 יקרה ונפלאה לתוך פינו ופנימיותנו, עד שעל־
 ידי־זה אולי יש תקווה לזכות לרפואה שלמה
 ברוחניות וגשמיות, אמן בן יהי רצון:

(חיי מוהר"ן שצא)

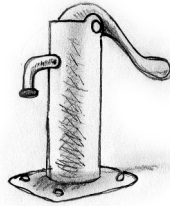
הָאֶבֶן הַגְּדוֹל

מִשָּׁל לְמֶלֶךְ שֶׁשָּׁלַח אֶת בְּנוֹ לְמַרְחָקִים לְלַמֵּד
חֻכְמוֹת. אַחֲר־כֵּן בָּא הַבֵּן לְבֵית הַמֶּלֶךְ
מְלַמֵּד בְּכָל הַחֻכְמוֹת פְּרָאוּי. פַּעַם אַחַת צִוְּהָ
הַמֶּלֶךְ עַל הַבֵּן לָקַח אִיזָה אֶבֶן גְּדוֹל מְאֹד כְּמוֹ
אֶבֶן הַרְחִיבִים, וְלִפְּלֹל וְלִשְׂאֹת אוֹתוֹ עַל עֲלִיּוֹת בֵּיתוֹ.
וּמִסְתַּמָּא לֹא הָיָה יָכוֹל הַבֵּן הַזֶּה לִשְׂאֹת וְלָרוֹם
אֶת הָאֶבֶן כִּי הָיָה אֶבֶן גְּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד. וְנִצְטַעַר
הַבֵּן מְאֹד עַל שְׂאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְמַלְאֵת רִצּוֹן אָבִיו
הַמֶּלֶךְ, עַד שֶׁגָּלָה לוֹ הַמֶּלֶךְ דַּעְתּוֹ אַחֲר־כֵּן וְאָמַר
לוֹ הִיעָלָה עַל דַּעְתְּךָ שְׂאִנִּי אִצְוָה עָלֶיךָ דָּבָר כְּבֵד

כֹּזֵה, לְקַחַת אֶת הָאֶבֶן כְּמוֹ שֶׁהוּא וְלִשָּׂא וְלָרוּם
 אוֹתוֹ, הַתּוֹכֵל לַעֲשׂוֹת דְּבָר זֶה עַל־פִּי חֲכַמְתֶּךָ
 הַגְּדוֹלָה. אִךְ אֵין בְּוַנְתִּי לֹזֶה כָּלֵל, רַק בְּוַנְתִּי הִיָּה
 שְׁתַּקַּח פְּטִישׁ חֹזֵק וְתַכֶּה וְתַפּוּצֵץ אֶת הָאֶבֶן
 לְחִתִּיכוֹת קַטְנוֹת, וּבֹזֶה תּוֹכֵל לְהַעֲלוֹת אוֹתוֹ עַל
 הָעֲלִיָּה.

כְּמוֹ כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צִוָּה עָלֵינוּ שְׁנִשָּׂא לְבַבְנוּ
 אֶל כַּפִּים אֶל אֵל בְּשָׁמַיִם, וּלְבַבְנוּ הוּא לֵב
 הָאֶבֶן. וְהוּא אֶבֶן גְּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד וְאֵי אֶפְשֶׁר
 לְהָרִים אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשׁוּם אֶפֶן, רַק עַל־
 יְדֵי שְׁנַקַּח פְּטִישׁ וּנְשַׁבֵּר וּנְפּוּצֵץ אֶת לֵב הָאֶבֶן וְאִז
 נוֹכֵל לְהָרִים אוֹתוֹ. וְהַפְּטִישׁ הוּא הַדְּבֹר, עַד כֵּאֵן
 הַמְּשָׁל. וְהָבֵן.

(חיי מוהר"ן שצא)

הַפְּלוּמָה

לַעֲנֵק שָׁהוּ מִסְפָּרִים מֵאַחַד, שָׁהָיָה אֹז בְּכַרְךָ
גְּדוֹל שֶׁל עֵירוֹת הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים, וְנִתְעַבֵּב
שָׁם הִרְבֵּה מִחֲמַת שְׂנֵדָמָה לוֹ בְּכֹל פַּעַם שֶׁעֲכָשׁוּ
יַפְעֵל וְכֵן בְּכֹל פַּעַם, עַד שֶׁנִּתְעַבֵּב הִרְבֵּה שָׁם וְאָמַר,
שֶׁכֵּן הַדֶּרֶךְ בְּשִׁבְאִין לְמִקּוֹמוֹת כָּאֵלוֹ שְׂנֵדָמָה בְּכֹל
פַּעַם עֲתָה אֶפְעֵל עֲתָה אֶפְעֵל וְכו' וְכו'.

וְסִפְר מַעֲשֵׂה שָׁהָיָה אִישׁ אֶחָד שֶׁלֹּא הָאֱמִין
בְּמָה שֶׁאֹמְרִים הָעוֹלָם, שֶׁיֵּשׁ לְצִים
(רוחות) מְסֻטָּרָא אַחֲרָא (מַהֲצֵד הָאֲחֵר, מִיֵּצֵד הָרַע)
שֶׁבָּאִים לְפַעְמִים וּמִטְעִין בְּנֵי אָדָם, כְּמוֹ שֶׁאַרְע
כְּמָה פְּעָמִים, וְהוּא לֹא הָאֱמִין בְּזָה.

פּעם אַחד בְּלֵילָה בָּא אָצֵלוֹ לִין אַחַד, וּקְרָאוּ
 אֶל הַחוּץ שׁוּיָא וַיֵּצֵא לַחוּץ, וְהִרְאָה לוֹ
 הַלִּין שׁוּיָשׁ לוֹ סוּם נָאָה לְמִכּוּר וַיִּרְא, וְהִנֵּה הוּא
 סוּם נָאָה מְאֹד וַשְּׂאֵלוֹ: כַּמָּה אֶתָּה רוֹצֵה? הַשׁוּב
 הַלִּין: אַרְבַּעַה אַדוּמִים. וַרְאָה שֶׁהוּא שׁוֹהַ בְּשִׁפִּי
 שְׂמוֹנָה אַדוּמִים, כִּי הוּא סוּם מְבַחֵר וְטוֹב מְאֹד
 וּקְנָה אָצֵלוֹ הַסּוּם בְּעַד אַרְבַּעַה אַדוּמִים וְהִיָּה
 אָצֵלוֹ מְצִיָּאָה גְּדוֹלָה.

לְמַחֵר הוֹצִיָּא הַסּוּם לְמִכּוּר וְעַמְדוֹ עַל הַמַּקָּח,
 וּרְצוּ לְתַן לוֹ אֵיזָה סֵךְ אָמַר: מִסְתַּמָּא
 אִם נוֹתְנִין לִי סֵךְ בְּזוֹה הוּא שׁוֹהַ בְּכַפְלִים! וְלֹא
 נִתְרָצָה וְהוֹלִיד הַסּוּם לְהַלֵּן, וּרְצוּ לְתַן לוֹ גַּם
 בְּכַפְלִים כְּרִצּוֹנוֹ. אָמַר: מִסְתַּמָּא שׁוֹהַ יוֹתֵר בְּכַפְלִים
 מִזֶּה הַסֵּךְ, וְכֵן הוֹלִיד הַסּוּם לְהַלֵּן, עַד שֶׁנִּכְנַם
 סֵךְ מְכִירַת הַסּוּם לְאַלְפִים, וְלֹא נִתְרָצָה עִם
 אַחַד לְמִכְרוֹ כִּי כָּל מָה שֶׁרְצוּ לְתַן לוֹ, אָמַר:
 מִסְתַּמָּא שׁוֹהַ יוֹתֵר בְּכַפְלִים עַד שְׁלֹא נִמְצָא מִי
 שִׁיקָחְהוּ, רַק הַמְּלִיד.

והוֹלִיכוּ לְהַמְלִיךְ וְרָצָה לִתֵּן לוֹ הַמֶּלֶךְ סֶדֶד
 עֲצוּם, כִּי הַסּוּם הוֹטֵב מְאֹד מְאֹד
 בְּעֵינַי כָּל, וְלֹא נִתְרַצָּה עִם הַמֶּלֶךְ גַּם־כֵּן כִּי אָמַר:
 מִסֶּתֶמָּא שְׂוֵה יוֹתֵר עַד שְׁגַם הַמֶּלֶךְ לֹא קָנָה
 הַסּוּם וְהִלְךְ מֵהַמֶּלֶךְ עִם הַסּוּם לְהִשְׁקוּתוֹ וְהָיָה
 שֵׁם פְּלוֹמֶפֶּ (מִשְׁאַבָּה) שְׁמִשָּׁם מִשְׁקוּן וְקִפֵּץ הַסּוּם
 לְתוֹךְ הַפְּלוֹמֶפֶּ, וְנִתְעַלַּם וְאִינְנוּ (הֵינּוּ שְׁנֵדָמָה לוֹ כִּד כִּי
 הָיָה מַעֲשֵׂה יֵצִים כָּל הָעֲנָנִין שֶׁל הַסּוּם).

וְצִעַק מְאֹד עַל זֶה וְנִתְקַבְּצוּ אֵלָיו בְּנֵי הָעוֹלָם
 לְקוֹל זַעֲקָתוֹ, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ: מָה אַתָּה
 צוֹעֵק? הַשִּׁיב, שֶׁהַסּוּם שָׁלוּ קִפֵּץ לְתוֹךְ הַפְּלוֹמֶפֶּ,
 וְהִכּוּ אוֹתוֹ הֵבֶה וּפְצוּעַ, כִּי נִדְמָה לְמִשְׁגָּע כִּי נִקַּב
 הַפְּלוֹמֶפֶּ צַר מְאֹד, וְאִיךָ אֶפְשֶׁר שְׁיִקְפּוּץ הַסּוּם
 לְשָׁם?! וְרָאָה שְׁמִכִּין אוֹתוֹ וְהוּא נִרְאָה כְּמִשְׁגָּע,
 וְרָצָה לֵילֵךְ מִשָּׁם בְּתוֹךְ שְׂרָצָה לֵילֵךְ מִשָּׁם־וְהִנֵּה
 הַסּוּם מִתְחִיל לְהוֹשִׁיט רֹאשׁוֹ מִתּוֹךְ הַפְּלוֹמֶפֶּ
 וְהִתְחִיל לְצִעַק שִׁנִּית: אָהָה אָהָה! מִחֲמַת
 שְׁנֵדָמָה לוֹ שִׁישׁ שֵׁם סוּסוֹ וְנִתְקַבְּצוּ שׁוֹב אֶצְלוֹ

בְּנֵי הָעוֹלָם, וְהִכּוּ אוֹתוֹ שְׁנִית, כִּי הוּא מְשַׁנֵּעַ
 כַּנְּ"ל וְרָצָה שׁוּב לַיְלָד מִשָּׁם. כִּיּוֹן שְׂרָצָה לַיְלָד־
 וְהִנֵּה מוֹשִׁיט שׁוּב הַסּוּם אֶת רֵאשׁוֹ מִן הַפּלּוּמפּ
 וְהִתְחִיל לְצַעֵק עוֹד כַּנְּ"ל, וְנִתְקַבְּצוּ שׁוּב אֵלָיו
 וְהִכּוּהוּ כַּנְּ"ל.

כָּךְ הַסְטֵרָא אַחֲרָא מְטַעָה אֶת הָאָדָם בְּכָל
 פַּעַם, עַל לֹא דִבֵּר, בְּשִׁקְרָ גְמוּר שְׂאִין בּוֹ
 מִמַּשׁ וְהוּא נִסֵּת אַחֲרֵיהָ, וְהוֹלִיךְ אַחֲרֵיהָ וְנִדְמָה לוֹ
 בְּכָל פַּעַם שְׂיִרְוִיחַ יוֹתֵר וַיִּמְלֵא תַאֲוֹתוֹ יוֹתֵר וְרִץ
 אַחֲרֵיהֶם כַּמָּה עֵתִים, וּפְתָאם נִתְעַלְמוּ, וּבּוֹרְחִים
 וּמִסְתַּלְקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַתַּאֲוֹת כַּאֲשֶׁר מְזוֹדְמֵן
 לְפַעֲמִים, שֶׁהַתַּאֲוֹת מִסְתַּלְקִים קָצַת וְכַאֲשֶׁר
 הָאָדָם רוֹצֵה לְפָרֵד מֵהֶם, אֲזִי חוֹזְרִים וּמוֹשִׁיטִים
 רֵאשָׁם, וְהוּא חוֹזֵר וְרוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם וְכֵן מִתְנַהֵג
 לְהֵלֵן - שְׂתַכַּף שְׂמוֹשִׁיטִים רֵאשָׁם הוּא חוֹזֵר
 לְרִדּוֹף אַחֲרֵיהֶם.

(שיחות שאחר ספורי מעשיות)

עֲבַדְתָּ בְּחֵן וְאַתָּה אוֹכֵל בְּחֵן

סֵפֶר רַבְּנוּ מֹשֶׁל לְעֵנִין שְׁמוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה שָׁפֵל
בְּנֵי הָעוֹלָם עוֹבְדִים וּמִשְׁתַּדְּלִים בְּשִׁבּוֹל
פְּרִנְסָתָם וְנִדְמָה לָהֶם שָׂרֵק מִחֶמֶת הַשְּׁתַדְלוּתָם
הֵם חַיִּים וְקִיָּמִים. וּבְאַמַּת מְקַבְּלִים פְּרִנְסָתָם רַק
מִיָּדוֹ הִרְחֵבָה יִתְפַּרְדֵּי. שִׁפְעָם דָּרוּ בְּבִנְיָן אֶחָד שְׁנֵי
עֲשִׂירִים אֶחָד קִמְצָן גָּדוֹל וְאֶחָד בַּעַל מְכֻנָּים
אוֹרְחִים וּבַעַל צְדָקָה גָּדוֹל. פַּעַם בָּא עָנִי אֶחָד אֶל
הַקִּמְצָן וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ נִדְבָה בְּדֵי שְׂיוֹכֵל לְשִׁבֵּר אֶת

רַעְבוֹנוֹ. אָמַר לוֹ הָעֶשִׂיר: הִנֵּה יֵשׁ לִי עֲצִים
 שְׂצָרִיךְ לְחַתְּכֶם לְחַתִּיכוֹת קַמְנוֹת וּבְכֵן עֲבַד אֶצְלִי
 וְאַתָּן לֶךְ אַחַר כֶּךָ לֶאֱכֹל עֲבוֹר עֲבוֹדְתְךָ. בְּלִית
 בְּרָרָה עֲבַד אֶצְלוֹ הָעֲנִי עֲבוֹדָה מִפְּרַכְתּוֹ זֹו.
 כְּשֵׁסִים עֲבוֹדְתוֹ אָמַר לוֹ הָעֶשִׂיר שִׁיפְנֶה לְבֵית
 שְׁכֵנוֹ הָעֶשִׂיר הַנֶּדְבֵן הַשּׁוֹכֵן בְּפִנְיָו וְשֵׁם יִתְּנוּ לוֹ
 מִבְּקָשׁוֹ. הַלֶּךְ הָעֲנִי לְתַמּוֹ לְבֵית הַכְּנָסֶת הָאוֹרְחִים
 כִּי סָבַר שֶׁהָעֶשִׂיר שֶׁעֲבַד אֶצְלוֹ מִשְׁלָם עֲבוֹר
 אֲכִילָתוֹ. וְתַכְּף בְּהַפְּנִסוֹ קִבְּלוֹ הָעֶשִׂיר בְּעַל
 הַצְדָּקָה בְּכַבּוֹד גָּדוֹל וְנָתַן לוֹ לֶאֱכֹל כְּדָרְכּוֹ.
 בְּאִמְצַע הָאֲכִילָה שָׁמַע הַמְּכָנִים אוֹרְחִים אִיךְ
 שֶׁהָעֲנִי מִתְאַנֵּחַ וְאוֹמֵר אֲנִי עֲבַדְתִּי הַיּוֹם קָשָׁה!
 שְׂאֵלוֹ הַמְּכָנִים אוֹרְחִים עַל יַעֲסֵק עֲבוֹדְתוֹ וְסָפַר
 לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה שֶׁעֲבַד אֶצְלֵ הָעֶשִׂיר הַשְּׁכֵן וְשִׁלְחוּ
 תְּמוּרַת עֲבוֹדְתוֹ לֶאֱכֹל כָּאֵן. נִעְנֶה לוֹ הַמְּכָנִים
 אוֹרְחִים וְאָמַר לוֹ: רַבִּי יְהוּדִי עֲבַדְתָּ בְּחִנָּם וְאַתָּה
 אֲכַל בְּחִנָּם.

ההלוואות

פעם אחת היה גביר גדול שהיו לו כמה אלפים ורכבות. עשה העשיר הנ"ל פקדה ואמר, כל מי שצריך ללוות מעות יבוא אצלו והוא ילוהו, מסתמא היו על זה בעלנים (קופצים) הרבה, ובאו אצלו אנשים הרבה ולוו אצלו מעות. והגביר הנ"ל היה אצלו פנקס על כל הנ"ל.

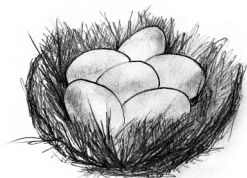
פעם אחת לקח הפנקס בידו והתחיל לעיין בו, וראה שהוציא הרבה מעות מאד על עסק ההלוואות ואין איש שם על לב שייבוא

לְהַחזִיר וְלִפְרֹעַ לוֹ מֵה שְׁלוֹה מִמֶּנּוּ. מִסְתַּמָּא חָרָה
לוֹ עַל זֶה, וְהָיָה לוֹ עֲגָמַת נֶפֶשׁ.

בְּתוֹךְ הַלוֹוִים הַנִּלְ"ל הָיָה אִישׁ אֶחָד שְׁלוֹה גַם־
כֵּן אֵצֶל הַגָּבִיר, וְאָבֵד וְהִפְסִיד הַמְּעוֹת
בְּאִיזָה מִשְׁאֵל־וּמְתָן עַד שְׁלֹא הָיָה לוֹ מָמָה לִפְרֹעַ
חֻבּוֹ וְהָיוּ לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים מְזֵה. הֵינּוּ שְׁהֵאִישׁ
הַנִּלְ"ל הָיָה לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים מְזֵה שְׂאִין לוֹ לִפְרֹעַ
חֻבּוֹ. וְהִתְיַשֵּׁב הָאִישׁ הַנִּלְ"ל בְּדַעְתּוֹ, שְׁעַל־כָּל־
פָּנִים צָרִיךְ לְהִתְרַאוֹת פָּנִים עִם הַגָּבִיר וְלִסְפֹּר לוֹ
כָּל לְבוֹ, בְּאֲשֶׁר שֶׁהוּא אָנוּס בְּדַבָּר וְכוּ'. וְכֹא אֵצֶל
הַגָּבִיר וְהִתְחִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו לְבוֹ בְּאֲשֶׁר שְׂאִיךְ
שְׁקִיבֵל אֵצֶלוֹ מְעוֹת בְּהִלּוּאָה וְהִגִּיעַ זְמַן פְּרַעוֹן
וְאִין לוֹ מָמָה לְשַׁלֵּם כִּי הִפְסִיד הַמְּעוֹת, וְאִינוּ
יֹדַע כָּלֵל לְשִׁית עֲצוֹת בְּנִפְשׁוֹ מֵה לַעֲשׂוֹת בָּזָה.
וְעֵנָה הַגָּבִיר וְאָמַר לוֹ: מָה אִכְפַּת לִי הַמְּעוֹת
הַמְּגִיעַ אֵצֶלְךָ, כִּי מֵה נִחְשָׁב אֵצֶלִי סֵךְ
קָטָן כֹּזֵה שְׂאִתָּה חַיֵּב לִי כְּשֶׁתְּסַלֵּק אוֹ לְהַפְּךָ נִגְדֵּךְ

סֵדֶה הַכּוֹלֵל מֵהַהֲלוֹאוֹת אֲשֶׁר עוֹלָה לְאַלְפִים
 וְלִרְבּוֹבוֹת. עַל־כֵּן רְצוֹנִי שְׁתַּלַּךְ אֵצֶל כָּל הַלּוֹוִים
 שְׁלִי וְתַתֵּבַע אוֹתָם, וְתִזְכִּיר אוֹתָם שֶׁהֵם חַיִּים
 לִי כָּל כֶּךָ מְעוֹת, וְלָמָּה אֵין מְסַלְּקִין לִי. וְאַפְלוּ
 אִם לֹא יִפְרְעוּ וַיִּסְלְקוּ אֶת הַכֹּל, רַק כָּל אֶחָד יִתֵּן
 וַיִּסְלַק מְעַט מֵחֻבּוֹ, גַּם־כֵּן יַעֲלֶה אֲלֵפִים פְּעָמִים
 כְּמוֹ סֵדֶה כָּל הַחֹזֵב וְהַלּוֹאֶה שְׁלָךְ. וְהַנְּמֹשֵׁל מוֹבֵן
 מִמִּילָא וְהַבֵּן.

(חיי מוהר"ן שם)

העוף והביצים

מִטָּיִל שֵׁשׁ עוֹף אֶחָד שֶׁמִּטָּיִל בֵּינָיִם הִרְבֵּה
מְאֹד, רַבּוּי מִפְּלֶגַע עַד שָׁאֵי אֶפְשָׁר לֹא
לֵישֵׁב עֲלֵיהֶם עַל כָּל־פֶּלֶם לְהוֹלִיד מֵהֶם עוֹפוֹת. וְנָתַן
לוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּטִבְעוֹ שֶׁהוֹלִיךְ וּמִשְׁלִיךְ בְּעֶרְמָה
אִיזָה בֵּינָיִם בְּקֶנֶן עוֹף אֶחָד, וְכֵן מִשְׁלִיךְ עוֹד אִיזָה
בֵּינָיִם בְּאִיזָה קֶנֶן אַחֵר וְכֵן מִשְׁלִיךְ בֵּינָיִם שְׁלֹשׁ
בְּקֶנֶיִם שֶׁל עוֹפוֹת אַחֵרִים, וְאֵלּוּ הָעוֹפוֹת אַחֵרִים
אֵינָם יוֹדְעִים שֶׁהֵבִינָם אֵינָם שֶׁלָּהֶם וְהֵם יוֹשְׁבִים
עֲלֵיהֶם עַד שֶׁמוֹלִידִים מֵהֶם עוֹפוֹת. וְגַם זֶה הָעוֹף

לֹקַח לְעֶצְמוֹ כִּמָּה בְּיָצִים שְׁלוֹ וַיּוֹשֵׁב עֲלֵיהֶם
 וּמִזְלִיד לְעֶצְמוֹ עֹפּוֹת, וְאַחֲרֵכֶךָ פּוֹרַח הָעוֹף
 הַנֶּ"ל עִם הַיְלָדִים שְׁלוֹ, וּמִתְחִיל לְצַפְצֵף וְאִזִּי
 שׁוֹמְעִים כָּל הָעוֹפּוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ אֵצֶל אֲחֵרִים
 מְבִיָּצִים שְׁלוֹ, וְהֵם מְכִירִים הַקּוֹל וְנִמְשָׁכִים מִדָּ
 אַחַר הָעוֹף הַנֶּ"ל שֶׁבְּאֵמֶת יֵצְאוּ מִמֶּנּוּ, וְחֹזְרִים
 יֵאלֵיו. וְהַנְּמֻשָּׁל מוֹבֵן מְעַט לְמִי שִׁיּוֹדֵעַ אֵיזָה רָמֵז
 מֵעֲנִין גְּדֹלַת עֵסֶק הַנְּהַגַּת רַבֵּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבָרְכָה עִם
 הָעוֹלָם:

(חיי מוהר"ן תרג)

הַמְנוֹרָה הַתְּלוּיָה

מַעֲשֵׂה, אֶחָד הַלֵּךְ מֵאָבוֹ וְהָיָה בְּמַדִּינֹת
אֲחֵרוֹת יָמִים רַבִּים אֵצֶל אֲחֵרִים,
וְלִזְמַן בָּא לְאָבוֹ וְהִתְפָּאֵר בְּעֵצְמוֹ שְׁלֹמֹד שָׁם
אֲמָנוֹת גְּדוֹל: לַעֲשׂוֹת מְנוֹרָה הַתְּלוּיָה (שְׁקוֹרִין הַעֲנֵג
לִיכְמֹעַר), וְצִוָּה לְהִתְאַסֵּף כָּל בְּעָלֵי אֲמָנוֹת הַזֶּה
וְהוּא יֵרָאֶה לָהֶם חֲכָמָתוֹ בְּזֶה הָאֲמָנוֹת. וְכֵן עָשָׂה
אָבוֹ וְקִבֵּץ כָּל הַבְּעָלֵי אֲמָנוֹת הַזֹּאת לְרֵאוֹת
גְּדֻלַּת הַבֶּן, מֵה שֶׁפָּעַל בְּכָל הַיָּמִים הָאֵלּוּ שֶׁהָיָה
בְּיַד אֲחֵרִים. וְהַבֶּן הוֹצִיא מְנוֹרָה אַחַת שֶׁעָשָׂה,

והיתה מגנה מאד בעיני כלם. ואביו הלך אצלם, ובקש מאתם שיגלו לו האמת והכרחו להודיע לו האמת, שהיא מגנה מאד. והבן התפאר: הלא ראיתם חכמת אמנותי, והודיע לו אביו שלא נראה יפה בעיני כלם. השיב לו הבן: אדרבא! בזה הראיתי גדלתי פי הראיתי לכלם חסרונם, כי בזאת המנורה נמצאים החסרונות של כל אחד מהפעלי אמנות הנמצאים כאן. הלא תראה שאצל זה (בעיני זה), מגנה חתיכה זו, אבל חתיכה אחרת יפה אצלו מאד ואצל אחר להפך, אדרבא, זאת החתיכה שהיא מגנה אצל חברו היא יפה ונפלאה בעיניו, רק זאת החתיכה מגנה. וכן אצל כלם: מה שרע בעיני זה - הוא יפה בעיני חברו, וכן להפך. ועשיתי מנורה זאת מחסרונות לבדם, להראות לכלם שאין להם שלמות, ויש לכל אחד חסרון. כי מה שיפה בעיניו - הוא חסרון בעיני חברו, אבל באמת אני יכול לעשות פתקונו.

אם היו יודעים כל החסרונות והנמנעים של הדבר, היו יודעים מהות הדבר, אף שלא ראו אותו מעולם.

גְּדוּלִים מעשי השם אין אדם דומה לחברו, וכל הצורות היו באדם הראשון. הינו, פתבת (פמילה) אדם לבד, היו נכללין כל הצורות הללו וכן בשאר דברים: כל המאורות היו נכללין פתבת "אור" לבד, וכן פלם, הינו כל מעשה בראשית. ואפלו העלין של האילן - אין אחד דומה לחברו וכו': והאריך בענין זה הרבה מאד, ואמר אז, שיש חכמות בזה העולם, שיכולים לחיות עם החכמות לבד, בלי שום אכילה ושתיה.

(שיחות שאחרי ספורי מעשיות)

מעשה ממטר

מעניןך שֶׁהַשָּׁמַיִם יִתְבַּרְךְ יִכְבֹּשׁ הַמַּלְחָמָה רַק עִם
הַפְּשׁוּטִים אוֹמְרֵי תִהְיֶה בְּפִשְׁטוּת
וְכוֹ' וְלֹא עִם הַהוֹלְכִים בְּחֻכְמוֹת. סֵפֶר רַבְּנוּ ז"ל
מִשָּׁל מִמְלֶךְ שֶׁהֵלֵךְ לְצוּר חֵיוֹת וְנָסַע לְבוֹשׁ פְּאִישׁ
פְּשׁוּט, בְּדֵי שְׂיֵהִיָּה נֶקֶל לְהִצְחֹק. וּבְאִמְצַע
בְּתֹאֵם יָרַד מִטֶּר גְּדוֹל מִמֶּשׁ מְבּוּל מַיִם, וְכָל שְׂרֵי
הַמְּלוּכָה נִתְפָּזְרוּ אֶחָד לְאֶחָד וְכוֹ'. וְהַמֶּלֶךְ הָיָה
בְּסַפְּנָה גְּדוֹלָה, וְחָפֵשׂ עַד שֶׁמָּצָא בֵּית כְּפָרִי אֶחָד.
וְהָיָה שָׁם אִישׁ כְּפָרִי אֶחָד, וְלָקַח אֶת הַמֶּלֶךְ
וְהִלְבִּישׁוֹ, וְנָתַן לוֹ אֶכִּילָה שָׁלוּ (גְּרִיז) מֶרֶק גְּרִיסִים
וְכוֹ', וְהִסִּיק אֶת הַתְּנוּרָה, וְהִנִּיחוֹ לִישֵׁן עַל
הַפֵּיעֶקְלִיק (סְמוּךְ לַתְּנוּרָה) וְכוֹ'. וְכָל כֶּף הָיָה עָרֵב
וּמְתוֹק לְהַמֶּלֶךְ, שֶׁמְעוֹלָם לֹא טָעַם טָעַם עָרֵב

כֹּזֵה, כִּי הָיָה עֵינָי וַיִּגַע וְכוּ'. וְהַשָּׂרִי מְלוֹכָה חֲפָשׂוּ
 אֶת הַמֶּלֶךְ עַד שֶׁבָּאוּ לְשֵׁם, וְרָאוּ שֶׁהוּא יֵשֵׁן.
 וְרָצוּ שִׁיחֹזֵר הַמֶּלֶךְ לְבֵיתוֹ עִמָּהֶם. וְאָמַר לָהֶם,
 כִּיִּן שִׂאתֶם לֹא הִצַּלְתֶּם אוֹתִי וְכָל אֶחָד נִתְפָּוֵר
 לְהִצִּיל אֶת עַצְמוֹ, וְזֶה הִצִּיל אוֹתִי, וּפְהַ טַעַמְתִּי
 טַעַם מִתּוֹק כֹּזֵה, עַל כֵּן הוּא הוּא יָבִיא אוֹתִי
 בְּעִגְלָה שְׁלוֹ וּבְאֵלוֹ הַמְּלַבּוּשִׁים, וְהוּא יֵשֵׁב אוֹתִי
 עַל כִּסֵּא הַמְּלוֹכָה.

וְסִיִּם עַל זֶה רַבְּנֵנוּ ז"ל כִּאֲשֶׁר מוּבָא שְׁבַע־קַבּוֹת
 מְשִׁיחָא (בְּזִמְנָן שְׁלַפְנֵי שֵׁיבּוֹא מְשִׁיחַ) יִהְיֶה
 מְבוּל - לֹא שָׁל מַיִם, רַק שָׁל מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת
 ("מַעַן וּוַעַט שִׁיסְעֵן מֵיט אֶפִּיקוֹרְסוֹת") יִירוּ עִם
 אֶפִּיקוֹרְסוֹת, וַיִּכְסּוּ כָּל הַהָרִים הַגְּבוּוֹהִים, וַאֲפֹלוּ
 בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא הָיָה מְבוּל, רַק מַחְמַת שְׁהַלֵּךְ
 בְּכַח נִתְזוּ שֵׁם הַמַּיִם, (דֹּאם הֵיסֵט עִם וּוַעַט אַרְיִין
 שְׁפִיצֵעֵן אֶפְלוּ אִין דִּי כְּשֵׁרָה הֵעֲרַצְעֵר) הֵינּוּ שִׁיתִּיזוּ גַם
 בְּתוֹךְ הַלְּכָבוֹת הַכְּשָׁרִים. וְעִם חֲכָמוֹת לֹא יוֹכְלוּ

לַתֵּן עֵצָה, וְכֹל שָׂרֵי הַמְּלוּכָה נִתְּפְּזְרוּ וְכֹל
 הַמְּלוּכָה לֹא יִתְחַזֵּק עַל עַמְדוֹ, (וועט זיך ניט דער
 הלטן נאר) לֹא יִחְזִיקוּ מֵעַמֵּד רַק פְּשׁוּטֵי יִשְׂרָאֵל
 שְׂאוּמְרִים תְּהִלִּים בְּפִשְׁטוֹת וְכוּ'. עַל כֵּן כְּשִׁיבוֹא
 מְשִׁיחַ הֵם יִתְּנוּ הַכֶּתֶר מְלוּכָה בְּרֵאשׁוֹ.

(כוכבי אור סיפורים נפלאים ד)

הזאב והמקל

בענין המפרסמים של שקר שנמצאים עכשו, שלפעמים נדמה להם שהם פועלים איזה דבר, כגון כשפאים אצלם בשביל בנים וכיוצא, ואחר־כך נפקד אותו האדם בבנים ונתמלא משאלתו אזי הם תולים בעצמם שהם פעלו זאת. אמר משל כמו שאדם אחד הולך בדרך ופגע (פגש) בזאב והיה מתירא מפניו, והושיט מקלו ועשה עם מקלו בדרך שעושיין עם קנה שרפה שקורין ביקם, כאלו הוא רוצה לירות את הזאב עם מקלו כדי שיתירא הזאב מפניו. בתוך כך היה מורה אחד עם קני שרפה באמת והרג את הזאב ונדמה לזה שהושיט מקלו שהוא הרגו, והוא אינו יודע שנהרג הזאב על-

יְדִיזָה שְׁהוֹשִׁיט קִנְיָה שְׂרָפָה בְּאַמֶּת, כִּי בְּוֹדֵאֵי
אֵינֶם יְכוּלִים לְהַרְגֵּ אֶת הַזָּאֵב בְּמַקְל.

כִּךְ הוּא מִמָּשׁ עֲנִין הַנַּ"ל. כִּי יֵשׁ צְדִיקִים
אַמְתִּיִּים בְּעוֹלָם בְּכָל דּוֹר וְדוֹר שֶׁהֵם פּוֹעֲלִים
הַכֵּל בְּתַפְלָתָם, וְכָל הַפְּקֻדוֹת לְטוֹב וְכָל הַדְּבָרִים
שֶׁבְּעוֹלָם הַכֵּל עַל יָדָם. וְאֵלֹו הַמְּפָרְסָמִים שֶׁל
שָׁקֵר נִדְמָה לָהֶם שֶׁהֵם פָּעֵלוּ זֹאת, וְהוּא מִמָּשׁ
כִּמוֹ זֶה שֶׁאֹמֵר שֶׁהֵרַג אֶת הַזָּאֵב עִם מַקְלוֹ כַּנַּ"ל,
כִּי בְּאַמֶּת הַכֵּל רַק עַל-יְדֵי צְדִיקִים אַמְתִּיִּים כִּי
הֵם פּוֹעֲלִים הַכֵּל וְכו':

(חיי מוהר"ן תנה)

מי שרוצה כבוד הוא שוטה

מי שרוצה כבוד הוא שוטה, כי למשל שר גדול שלח פקיד לעיר אחד מהעירות שלו למקום רחוק, והפקיד הנ"ל לקח לעצמו שם כל הכבוד, כי הערלים לא ידעו שהוא עבד השר, וסברו שהוא בעצמו השר וכשהיו צריכים אליו היו נופלים לפני רגליו, ונותנים לו כל הכבוד. והיו קוראים אותו עם כל הפנויים של כבוד השיכים להשר, פעם אחד בא השר בעצמו לשם ובא הפקיד לפניו, ושאל לו על עסקי המדינה, ומדוע אלו הערלים אינם עובדים עבודתם. וקרא לשוטר אחד, ושאל אותו השר על עסק העיר, והערל השוטר לא הכיר את השר רק את הפקיד. ותכף נפל לרגלי הפקיד,

וְחָלַק לֹא כָּל הַכְּבוֹד הַשֵּׁנִי לְהַשָּׂר, וְהַשֵּׁיב לֹא עַל
עֵסֶק שְׂאֵלָתוֹ. אֲזִי נִתְּהַפְּכוּ פָּנַי הַפְּקִיד כְּשׂוֹלֵי
קִדְרָה, וְנִתְּבֵישׁ מְאֹד, כִּי אֵין בְּזִיּוֹן גְּדוֹל מְזֵה,
שְׂבַעֵינִי הַשָּׂר נֹתְנִים לֹא כְּבוֹד הַזֶּה.

(ליקוטי מוהר"ן קצד)

מנימום המדינה והפעטליךם שהמליכו

פעם אחת היתה מדינה, שהנימום היה, שכל שלש שנים היו לוקחים מלך אחר, בזה האפן: היו יוצאים לשדה, והראשון שפגעו (שפגעו) בו היו ממליכים אותו, אפלו סומא וחגר (עינור ונכה). פעם אחת יצאו, ופגעו ראשון בפעטליך (קבצן) אחד שהיה שבור, ותכף לקחו אותו בכבוד והביאו אותו לפלטיין המלך, והפשיטו את מלבושיו והלבישו אותו בגדי מלכות והכתירוהו בכתר מלכות, והיה שבור ולא ידע פלום, ויישן. וכשנעור משנתו, וראה שהוא בפלטיין של המלך ומלבוש בגדי מלכות

והמשוֹררים מְזַמְּרִים, הַתְּפִלָּא מְאֹד אִם זֶה חֵלֹם.
 הֵלֵא הוּא זֹכֵר שֶׁהִיָּה מוּטָל בְּאַשְׁפָּה. וְהִפֵּה
 בְּאַצְבָּעוֹ, שִׁיכִיר אִם זֶה חֵלֹם אוֹ לֹא, וְרָאָה שְׂאִין
 זֶה חֵלֹם. עַל פֶּן חָשַׁב שֶׁהוּא בְּאַמֶּת מִלְּךְ, וְרַק
 שֶׁהוּא בְּעֵמְלִיר הִיָּה חֵלֹם. אֲבָל הוּא זָכַר, שֶׁהוּא
 הַתְּקוּמָט עִם בְּעֵמְלִיר אַחֵר וְנַעֲשֶׂתָה לוֹ חֲבוּרָה.
 רָאָה שֶׁעֲבָשׁוּ יֵשׁ הַחֲבוּרָה, וְרָאָה שֶׁשְׂנִיָּהֶם אֵינֹ
 חֵלֹם, וְנִתְּבַלְּבַל מִזֶּה. וּבָא עַל הַמְּצָאָה חֲדָשָׁה,
 שִׁילְךְ לְבֵית הָאֲחֵר שִׁישׁ שֵׁם סְפָרִים וְרָאָה אִם
 מִבֵּין בְּסְפָרִים - זֶה סִימָן שֶׁהַמֶּלֶךְ הוּא אֲמֶת
 וְהַבְּעֵמְלִיר הוּא חֵלֹם, וְאִם לֹא - אֵינֹ יוֹדֵעַ מַה
 הוּא. וְלִקַּח הַסְּפָרִים, וְלֹא הִבִּין הַפְּתוּב בָּהֶם.
 וְנִתְּיָשַׁב בְּדַעְתּוֹ וְאָמַר: אֲמֶת הוּא שְׂאִינִי מִלְּךְ,
 וְמָה שְׂאִינִי מִבֵּין - מִפְּנֵי שֶׁהִכַּל אֵינֶם מְבִינִים,
 וְהַסְּפָרִים אֵינֶם אֵלָּא רַק לְתַכְשִׁיט.

וְסִיָּים רַבְּנֵנוּ ז"ל: כֶּךָ הוּא הַמְּפָרְסָמִים שֶׁל
 שָׁקַר, שְׂרֹאִים שְׁעוֹשִׂים לָהֶם כְּבוֹד כְּזָה

וַאִינָם מְבִינִים מִפְּנֵי מָה, וּמִתְבַּלְבְּלִים בְּדַעְתָּם אִם
בְּאַמֶּת הֵם מְפָרְסְמִים אוֹ זֶה חֵלוֹם. וְאִם אַמֶּת
הוּא כֵּן, מִדּוּעַ אֵינָם מְשִׁיגִים שׁוֹם דְּבָר?
וּמִתִּישְׁבִּים בְּדַחֲק, שְׂפֹאמֶת הֵם צְדִיקִים, וּמָה
שְׂאִינָם מְשִׁיגִים - מִפְּנֵי שְׂשׁוֹם צְדִיק אֵינוֹ מְשִׁיג
וְיֹדֵעַ. וּבִזָּה פּוֹגְמִים בְּאַמוּנַת חֲכָמִים.

(השמטות)

הַמַּיִם רוֹתְחִים

מַה שֶׁשָּׂאֵדָם מִתְחִיל לִכְנֹס בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
 וְלִהְיוֹת קָרֵב לְצַדִּיק הָאֵמֶת בָּאִים עָלָיו
 הַרְהוּרִים וּבִלְבוּלִים גְּדוּלִים, זֶה כְּמוֹ לְמִשָּׁל כְּלִי
 מַיִם שֶׁמִּתְחַלֵּה נִרְאֶה כְּאִלוֹ הַמַּיִם צְלוּלִים וְאַחֲרֵי־
 כֵּן בְּשִׁשׁוּפְתָיו וּמַעְמִידֵין הַמַּיִם אֵצֶל הָאִשׁ
 וּמִתְחִיל לְהִתְבַּשֵּׁל, אֲזִי מִתְבַּלְבֵּל הַמַּיִם וּמַעֲלָה
 הַרְתִּיחָה כֹּל הַפְּסֻלֹת שֶׁהָיָה בְּמַיִם, וְעוֹלָה כֹּל
 הַפְּסֻלֹת לְמַעֲלָה. וְצָרִיךְ שִׁיעֲמֹד אֶחָד לְהַסִּיר
 חֲלָאֵת וּפְסֻלֹת הַמַּיִם בְּכָל פַּעַם. וּמִתְחַלֵּה נִדְמָה
 כְּאִלוֹ הַמַּיִם צְלוּלִים לְגַמְרִי, וְאַחֲרֵי־כֵן נִרְאֶה
 הַפְּסֻלֹת שֶׁבְּמַיִם הָעוֹלָה בְּכָל פַּעַם לְמַעֲלָה, וְאֲזִי
 כְּשֶׁמְסִירֵין בְּכָל פַּעַם חֲלָאֵת וּפְסֻלֹת הַמַּיִם אֲזִי
 אַחֲרֵי־כֵן נִשְׁאָרֵין הַמַּיִם צְלוּלִים וְזֻכִּים בְּאֵמֶת

כָּרְאוּי. כִּמוֹ כֵּן מִמֶּשׁ קָדָם שְׁמַתְחִיל הָאָדָם לְכֹנֵם
 בְּעִבּוּדַת ה' אֲזִי הַטּוֹב וְהָרַע מְעַרְבִין בּוֹ, וּמַחֲמַת
 שָׁהֵם מְעַרְבִים מְאֹד אֵין נִרְאָה הַפְּסֻלַת וְהָרַע
 שָׁבוּ כָּלָל, כִּי הֵם מְעַרְבִים יַחַד לְגַמְרֵי הָרַע עִם
 הַטּוֹב. אֲךָ אַחֲר־כֵּן כְּשֶׁמִּתְחִיל לְכֹנֵם בְּעִבּוּדַת
 הַשֵּׁם וּמִתְקָרֵב לְצַדִּיק הָאֱמֶת, אֲזִי מִתְחִיל
 לְהַזְדַּכֵּךְ וּלְהַתְּבַרֵר, וְאֲזִי עוֹלָה הַפְּסֻלַת וְהָרַע
 בְּכָל פַּעַם לְמַעַלָּה, כְּמִשְׁלַל הַנּוֹזֵף לְעֵיל, וְצָרִיד
 שְׁיַעֲמֹד אֶחָד שְׁיִסִּיר מִמֶּנּוּ חֲלָאֲתוֹ וּפְסֻלָּתוֹ בְּכָל
 פַּעַם, וְאֲזִי יִשְׁאֵר אַחֲר־כֵּן זָךְ וְצָלוּל לְגַמְרֵי בְּאֵמֶת
 כָּרְאוּי. הִיָּה אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא הַפְּסֻלַת וְהַרְפֵּשׁ מִיַּד
 מִהֶאֱנָשִׁים שֶׁהֵיוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת מִתְחַלָּה וְנִתְקַרְבוּ
 לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲךָ מַה יִּהְיֶה, אִם יִהְיֶה מוֹצִיא
 הַרְפֵּשׁ, יוֹצִיא הַרְפֵּשׁ עִם הַמַּחַ מֵאַחַר שְׁמִעְרַב
 הַכֹּל יַחַד, עַל־כֵּן הַהִכָּרַח לְהִיּוֹת מִתּוֹן עַד
 שְׁיִזְדַּכֵּךְ מְעַט מְעַט:

(שיחות הר"ן עט)

מה אני אוֹחִז?

הַיִּצָר הָרַע דּוֹמָה כְּמוֹ מִי שֶׁהוֹלֵךְ וְרֵץ בֵּין בְּנֵי-
אָדָם, וַיְדוֹ סְגוּרָה וַאִין אָדָם יוֹדֵעַ מַה
בְּתוֹכָהּ וְהוּא מְרַמֶּה בְּנֵי אָדָם וְשׂוֹאֵל לְכָל אֶחָד,
מַה אֲנִי אוֹחִז? וְלְכָל אֶחָד נִדְמָה כְּאִלוֹ הוּא אוֹחִז
מַה שֶׁהוּא מְתַאֲוֶה וְעַל-כֵּן הַכֹּל רָצִים אַחֲרָיו, כִּי
כָּל אֶחָד סוֹבֵר שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ מַה שֶׁהוּא חָפֵץ, וְאַחֲרֵי-
כֵּן הוּא פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ וַאִין בָּהּ כְּלוּם. כְּמוֹ כֵּן
מִמֶּשׁ הַיִּצָר הָרַע שֶׁהוּא מְרַמֶּה כָּל הָעוֹלָם וְהַכֹּל
רָצִים אַחֲרָיו, וּמְרַמֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד עַד
שֶׁנִּדְמָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּאִלוֹ יֵשׁ בְּיָדוֹ מַה
שֶׁהוּא חָפֵץ, כָּל אֶחָד כְּפִי שְׂמוֹתוֹ וְתַאֲוֹתוֹ,
וְאַחֲרֵי-כֵּן בְּסוֹף הוּא פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ וַאִין בָּהּ
כְּלוּם כִּי אֵין מִי שֶׁיִּמְלֵא תַאֲוֹתוֹ אֲצִלוֹ.

גם נדמו כל התאוות של העולם כמו עמודי
 אור הנכנסין בבית מן אור החמה, בנראה
 בחוש, שהם נדמין לעמודים מחמת הזריחה של
 החמה, וכאלו רוצים לתפס אותן העמודי אור,
 שתופסים וחוטפים ואין בתוך היד פלום. כך
 הם כל התאוות של עולם הזה:

(שיחות הר"ן ו)

הַחֲבִיּוֹת הַנְּקוּבוֹת

אֵצֶל הָעוֹלָם הַשְּׂכָחָה הִיא חֶסְרוֹן גָּדוֹל
 בְּעֵינֵיהֶם אֲבָל בְּעֵינַי יֵשׁ בְּהַשְּׂכָחָה
 מַעֲלָה גְדוֹלָה כִּי אִם לֹא הִיְתָה שְׂכָחָה, לֹא
 הָיָה אֲפָשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם.
 אִם הָיָה זֹכֵר כָּל מָה שְּׁעָבַר לֹא הָיָה אֲפָשָׁר לוֹ
 לְהָרִים אֶת עֲצָמוֹ לַעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשׁוּם אִפְּן,
 גַּם הָיוּ מְבַלְבְּלִים אֶת הָאָדָם מְאֹד כָּל הַדְּבָרִים
 שְׁעוֹבְרִים עָלָיו, אֲבָל עִכְשָׁו עַל-יְדֵי הַשְּׂכָחָה
 נִשְׁכַּח מִה שְּׁעָבַר.

וְאֵצֶל הַדְּרֹךְ שְׁכָל מִה שְּׁעָבַר וְהַלֵּךְ, נִפְסָק
 וְהוֹלֵךְ לְחַלּוּמִין וְאֵינוֹ חוֹזֵר בְּדַעְתּוֹ עוֹד
 כָּלֵל וְאֵינוֹ מְבַלְבֵּל כָּלֵל עֲצָמוֹ עוֹד בְּמַה שְּׁכָבַר

עֵבֶר וְהִלֵּךְ וְכוּ'. וְעֵנִין זֶה הוּא דְרָךְ עֲצָה טוֹבָה
גְּדוּלָה מְאֹד בְּעִבּוּדַת ה', כִּי עַל־פִּי רַב יֵשׁ
לְהֵאָדָם בְּלִבּוּלִים רַבִּים וְעֵרְבוּב הַדַּעַת מְאֹד
מִמָּה שְׁחָלַף וְעֵבֶר בְּפֶרֶט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, שְׂאֵז
בָּאִים עָלָיו כָּל הַבְּלִבּוּלִים וּמְעַרְפְּבִים וּמְעַקְמִים
אֶת דַּעְתּוֹ מִמָּה שְׂכַבֵּר עֵבֶר: לְפַעְמִים יֵשׁ לוֹ
בְּלִבּוּלִים מֵעֵנִין הַמִּשְׁאֵל־וּמִתָּן שָׁלוֹ וְעֵסְקֵי בֵּיתוֹ
וְכִיּוֹצֵא, בְּאֲשֶׁר כִּי לֹא טוֹב עֲשָׂה בְּעֵנִין זֶה וְכִיּוֹצֵא
וְכֵן הִיָּה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַדְּבָר וְיֵשׁ
שְׂמִבְלָבָלִים אוֹתוֹ בְּעַת עִבּוּדָתוֹ בְּתוֹרָה אוֹ
בְּתַפִּלָּה וְכִיּוֹצֵא, בְּהַפְגָּמִים שְׂפָגָם מִקִּדְּם בְּאֲשֶׁר
שְׂבַעֵנִין זֶה לֹא עֲשָׂה כִּהְגֵן נִגְדוֹ יִתְפָּרֵךְ וְכִיּוֹצֵא
בְּזֶה הַרְבֵּה מְאֹד בְּאֲשֶׁר יְדוּעַ לְכָל אָדָם בְּעֵצְמוֹ.
עַל־כֵּן הַשְּׂכִיחָה הִיא עֲצָה טוֹבָה גְּדוּלָה מְאֹד
לְזֶה, שְׂתִכַּף וּמִיד שְׂחוּלָף וְעוֹבֵר הַדְּבָר, יַעֲבִיר
וְיִסְלַק אוֹתוֹ מִדַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי, וְיִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִזֶּה
לְגַמְרֵי וְלֹא יִתְחִיל לַחֲשֹׁב עוֹד בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ בְּעֵנִין

זֶה כָּלֵל. וְהֵבֵן הַדָּבָר הַיָּטֵב, כִּי הוּא דָבָר גָּדוֹל
 מְאֹד, וְאִיתָא בַּפְּפָרִים שְׁבַשְׁבִּיל זֶה נִתֵּן הַשְּׂכָחָה
 כְּדֵי שְׁתֵּהָא הַתּוֹרָה חֲכִיבָה עַל לִוְמְדֵיהָ תָּמִיד
 כְּשֶׁעָה הָרֵאשׁוֹנָה כִּי עַל־יְדֵי הַשְּׂכָחָה כְּשֶׁחֹזֵר
 וְבָא וְלוֹמֵד אֶפְלוּ מַה שְּׂכָבֵר לְמַד, הוּא אֶצְלוּ
 כְּחֵדָשׁוֹת וְחֲכִיב עָלָיו וַיֵּשׁ מְשָׁל עַל הַלּוֹמֵד
 וְשׁוֹכֵחַ:

שִׁשְׁכָרוּ אֲנָשִׁים לְמֵלֵאת חֲבִיּוֹת, וְהַחֲבִיּוֹת הָיוּ
 נְקוּבִים. וְכָל מַה שֶּׁהָיוּ שׁוֹפְכִין לְתוֹךְ
 הַחֲבִיּוֹת נִשְׁפָּךְ לְחוּץ. וְהַטְּפָשִׁים אָמְרוּ, הוֹאִיל
 וְחֹזֵר וְנִשְׁפָּךְ לְחוּץ, לָמָּה לָנוּ לִיַּנֵּעַ וְלִמְלֵאת
 מֵאַחַר שְׂאֵחֶר־כֶּךָ נִשְׁפָּךְ?! אֲבָל הַחֲכָם אָמַר מַה
 לִי בָּזָה? הֲלֹא פּוֹרְעִין לִי עַל הַיּוֹם, וְשִׁכְרֵי לֹא
 יִקְפַח מִכָּל יוֹם וַיּוֹם, כִּי אֲנִי מִשְׁפָּר לַיָּמִים, וְמַה
 לִי אִם נִשְׁפָּךְ?

כֶּךָ אַף־עַל־פִּי שְׁשׁוֹכֵחַ לְמוֹדוֹ, שְׂכָרוֹ לֹא יִקְפַח
 מִכָּל יוֹם וַיּוֹם. וְדַע שְׁלַעֲתִיד מְזַבְרִין אֶת

הָאָדָם כָּל מָה שְׁלָמֵד אַף אִם שָׁכַח. גַּם בְּנֵי אָדָם
הַשּׁוֹמְעִים הַתּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת וְאִינָם
מְבִינִים אוֹתָהּ, לְעֵתִיד בְּעוֹלָם הַבָּא יִבְיֵנוּ, כִּי עַקֵּר
הַתּוֹרָה הִיא לְהַנְשָׁמוֹת, שְׁבַעֲוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ
הַנְשָׁמוֹת בְּקִיָּאִים וּמְשִׁיגִים הַיֵּטֵב אֶת הַתּוֹרָה
שְׁלָמֵד וְשָׁמַע הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה. אֲשֶׁרֵי הַמְּבִלָּה
יִמְיוֹ בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה הַרְבֵּה:

(שיחות הר"ן כו)

אין שום חומה

בְּשֵׁם הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב, יִזְכַּר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ
 לְבָרְכָהּ, מִשָּׁל, שְׁמֵלֶךְ אֶחָד הַנִּיחַ
 אוֹצֵר גָּדוֹל בְּמָקוֹם אֶחָד, וְסָבֵב בְּאַחִיזַת־עֵינָיִם
 פֶּמָה וְכַמָּה חוֹמוֹת סָבִיב הָאוֹצֵר וְכִשְׁבָּאוּ בְּנֵי־
 אָדָם לְאֵלוֹ הַחוֹמוֹת, נִדְמָה לָהֶם שֶׁהֵם חוֹמוֹת
 מִמֶּשׁ, וְקִשָּׁה לְשִׁבְרָם. וְקִצְתָם חֲזָרוּ תִכְפֹּ, וְקִצְתָם
 שִׁבְרוּ חוֹמָה אַחַת וּבָאוּ אֶל הַשְּׁנִיָּה וְלֹא יָכְלוּ
 לְשִׁבְרָהּ, וְקִצְתָם שִׁבְרוּ יוֹתֵר וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁבֵר
 הַנִּשְׁאָרִים, עַד שֶׁבָּא הַבֶּן־מֶלֶךְ, אָמַר: אֲנִי יוֹדֵעַ,
 שְׁכָל הַחוֹמוֹת הֵם רַק בְּאַחִיזַת־עֵינָיִם, וּבִקְאֶמֶת אֵין
 שׁוּם חוֹמָה כְּלָל, וְהִלְךְ לְבִטָּח עַד שֶׁעָבַר עַל
 כָּלָם. וּמִזֶּה יֵבִין הַמְּשֻׁכֵּיל הַנִּמְשָׁל מֵאֵלָיו עַל כָּל
 הַמְּנִיעוֹת וְהַהֶסְתוֹת וּפְתוּיִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת

חומות, שׁיִישׁ עַל אוֹצַר שֶׁל יִרְאֵת־שָׁמַיִם,
 שְׁבִאֲמַת אֵינָם כָּלוּם. וְהֶעֱקַר לֵב חֶזֶק וְאַמִּיץ,
 וְאִז אֵין לֹו שׁוּם מְנִיעָה וּבִפְרֵט הַמְּנִיעוֹת
 בְּגִשְׁמִיּוֹת, כְּגוֹן יַחֲמַת מָמוֹן אוֹ שְׁמוּנֵעַ אוֹתוֹ
 אֲשֶׁתוֹ וּבְנָיו וְחוֹתָנּוֹ אוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ וְכוּ', וְכִיּוֹצֵא,
 הֵם כָּלֶם כְּטָלִים וּמְבַטְלִים לְמִי שֶׁלְּבוֹ חֶזֶק וְאַמִּיץ
 לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ. וְגַם אֶפְלוֹ גְבוּרָה שֶׁל הַגְּבוּרִים,
 הוּא רַק מִחֶזֶק וְאַמִּץ הַלֵּב, שׁיִישׁ לֹו לֵב חֶזֶק
 בְּיֹוֹתֵר לְרוּץ בְּקִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה, כְּמוֹכָא בְּסִפְרֵים.
 (עיין לקוטי מוהר"ן סי' רמ"ט ולעיל בסי' מ"ג).

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב מו)

הַמַּחְשֶׁבֶה בְּיַד הָאָדָם

הַמַּחְשֶׁבֶה בְּיַד הָאָדָם לְהַטּוֹתָהּ כְּרָצוֹנוֹ
 לְמָקוֹם שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְכַמְבֹאֵר
 בְּמָקוֹם אֲחֵר, שְׂאֵי אֶפְשָׁר שְׂיִהְיוּ שְׁנֵי מַחְשָׁבוֹת
 בְּיַחַד כָּלֵל, וְאֶפְלוּ אִם לְפַעְמִים הוֹלֶכֶת מַחְשַׁבְתּוֹ
 וּפּוֹרַחַת וּמְשׁוֹטְטַת בְּדַבָּרִים אַחֲרִים וְזָרִים, הוּא
 בְּיַד הָאָדָם לְחֹזֵר וּלְהַטּוֹתָהּ בְּעַל־כְּרַחָה אֶל
 הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, לְחֹשֵׁב מֶה שְׂרָאוּי. וְהוּא מִמֶּשׁ כְּמוֹ
 סוֹם שְׁפוּנָה מִן הַדֶּרֶךְ וְסָר לְדֶרֶךְ אֲחֵר, שֶׁתּוֹפְסִין
 אוֹתוֹ בְּאֶפְסָר וּכְיוֹצֵא, וּמַחְזִירִין אוֹתוֹ בְּעַל־כְּרַחוּ
 אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, כְּמוֹ-כֵן בְּמַחְשָׁבֶה מִמֶּשׁ,
 שְׂיִכּוֹלִין לְתַפְסֶה בְּעַל־כְּרַחָה לְהַשִּׁיבָה אֶל הַדֶּרֶךְ
 הַרְּאוּי:

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב ג)

הצל והאור

כל החסרונות שיש לאדם הן בנים או פרנסה או בריאות, הכל הוא מצד האדם עצמו, כי אור השם יתברך שופע עליו תמיד, אך האדם על-ידי מעשיו הרעים עושה צל לעצמו, שאין מגיע עליו אור השם יתברך, ולפי מעשיו כן נעשה הצל המונע אור השם יתברך, ומגיע לו החסרון לפי המעשה שעל ידה נעשה הצל, והנה הצל הוא מדבר גשמי שעומד נגד דבר רוחני (הינו שהוא דק ממנו) כמו גשם עץ ואבן נגד אור הלבנה והחמה עושה צל, וכן לקוי חמה ולבנה על-ידי צל הארץ, וכן החמה בעצמה נגד מה שלמעלה ממנה, הוא גשמיות, ועושה צל נגדו, ועל-כך האדם כפי גשמיותו וכפי מעשיו,

כֵּן עוֹשֶׂה צֶל בְּעֵצְמוֹ שְׁמוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ אֹרֶז וְשֹׁפֵעַ שֶׁל
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲכַל אִם הָאָדָם מִבְּטֵל עֵצְמוֹ, וְאֵינוֹ
כִּלְל מְזֵה הָעוֹלָם, אֲזִי אֵינוֹ עוֹשֶׂה צֶל, וּמִקְבֵּל
אֹרֶז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר אֹרֶז הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא
הַכְּבוֹד, כִּי כֹל מֵה שְׁפָרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא
בָּרָא אֱלֹא לְכְבוֹדוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיה מ"ג) :
"לְכְבוֹדֵי בְּרֵאתִיו" וְכוּ'. וְזֶה: "מְלֵא כֹל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ" (שָׁם ו), הֵינּוּ אִם הוּא "מְלֵא כֹל הָאָרֶץ",
שְׂאֵינוֹ כִּלְל מְזֵה הָעוֹלָם, אֲזִי מִקְבֵּל אֹרֶז הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא הַכְּבוֹד: וְזֶה (מִשְׁלֵי ג): "כְּבוֹד
חַכְמִים יִנְחַלּוּ", כִּי "הַחֲכָמָה מֵאִין תִּמְצָא" (אִיּוֹב
כח) . וְעַל-כֵּן הַחֲכָמִים שֶׁהֵם אֵין, זוֹכִים לְכְבוֹד,
עַל-יְדֵי שְׂאֵינֵם עוֹשִׂים צֶל לְהַפְסִיק, כִּי אֵין לָהֶם
שׁוּם גְּשָׁמִיּוֹת כַּנְּ"ל:

יִכְשֶׁה-הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵרְאֶה פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת חַיִּים
וְטוֹבָה לְעוֹלָם, וּלְהַפְּךָ לְהַפְּךָ, חֵם
וְשָׁלוֹם. וְכֵן הַצַּדִּיק כְּשֶׁמֵּרְאֶה פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת הוּא

טוב, וכן להפך. וזה: "ראה נתתי לפניכם היום
את החיים ואת הטוב את המות" וכו'. הינו
לפנים שלכם.

(ליקוטי מוהר"ן קעב)

יַד הַמֶּלֶךְ

מִבֶּן מֶלֶךְ שְׁנַתְרַחֵק מֵאֲבִיו וְכוּ' וְהָיָה מִתְנַעֵנֵעַ
מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ' וְהִגִּיעַ לוֹ כְּתָב
מֵאֲבִיו, וְהָיָה מְשִׁתַּעֲשֵׂעַ בּוֹ מְאֹד מְאֹד וְהָיָה
מִתְנַעֵנֵעַ עֲדֵין מְאֹד וְהָיָה מִתְנַעֵנֵעַ עַל כָּל פָּנִים
שְׂיוֹשִׁיט לוֹ יָד, וְאִם הָיָה מוֹשִׁיט לוֹ יָד, הָיָה
מְחַבֵּקָהּ וּמְנַשְׁקָהּ. אַחֲר־כֵּן יֵשֵׁב עֲצָמוֹ: הֲלֹא זֶה
הַכְּתָב הוּא כְּתָב יַד הַמֶּלֶךְ בְּעֲצָמוֹ, וְאִם־כֵּן הוּא
יַד הַמֶּלֶךְ.

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר
להרחיק העצבות והמרה שחרה בכל
כחו. וכל החולאת הבאין על האדם, כלם באין
רק מקלקול השמחה. כי יש עשרה מיני נגינה,
שהם בחינת שמחה, כמו שפתיב (תהלים צ"ב):
"עלי עשור וכו' כי שמחתני ה' בפעלך" וכו'.
ואלו יוד (עשרה) מיני נגינה באין בתוך עשרה
מיני דפיקון, והם מחיין אותן, ועל-כן כשיש
קלקול ופגם בהשמחה, שהיא בחינת יוד מיני
נגינה, על-ידי-זה באין חולאת מן היוד מיני
דפיקון, שנתקלקלין על-ידי קלקול היוד מיני

נְגִינָה, שֶׁהֵם הַשְּׂמֹחָה כַּנִּל. כִּי כָּל מִינֵי חוֹלָאֵת
 כְּלוּלִים בְּיוד מִינֵי דְפִיקוּן, וְכֵן כָּל מִינֵי נְגוּנִים
 כְּלוּלִים בְּיוד מִינֵי נְגִינָה, וּכְפִי קְלָקוּל הַשְּׂמֹחָה
 וְהַנְּגוּן, כֵּן בָּא חוֹלָאֵת כַּנִּל. וְגַם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים
 הָאֲרִיכּוּ בָּזָה, שֶׁכָּל הַחוֹלָאֵת עַל־יְדֵי מְרָה שְׁחָרָה
 וְעֲצָבוּת, וְהַשְּׂמֹחָה הוּא רְפוּאָה גְּדוּלָּה. וְלַעֲתִיד
 תִּתְגַּדֵּל הַשְּׂמֹחָה מְאֹד, וְעַל־כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
 זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה (ירושלמי ספּה פָּרָק לִילָב וְעֵרְכָה וּבְמִדְרָשׁ
 רַבָּה שְׁמִינִי פֶרֶשָׁה י"א): 'עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 לְהִיּוֹת רֹאשׁ חוּלָה לְצַדִּיקִים לַעֲתִיד לָבוֹא, דִּהְיִינוּ
 שְׂיַעֲשֶׂה מְחוּל לְצַדִּיקִים, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ יִהְיֶה רֹאשׁ
 חוּלָה, כִּי שְׂכִינָה לְמַעְלָה מְרַאשׁוֹתָיו שֶׁל חוּלָה,
 כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה (נְדָרִים מ),
 שְׁנֵאמַר: "ה' יִסְעֲדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דְּוִי"; כִּי אֵין
 לְהַחוּלָה שׁוּם חַיּוּת, רַק הַשְּׂכִינָה מְחַיֶּה אוֹתוֹ
 וְלַעֲתִיד עַל־יְדֵי הַשְּׂמֹחָה יִתְתַּקֵּן כָּל הַחוֹלָאֵת
 כַּנִּל, וְאִזּוּ יִהְיֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ רֹאשׁ חוּלָה, דִּהְיִינוּ

ראש המחול כנ"ל, כי השמחה היא בחינת תקון החולה כנ"ל. ובשביל זה נקראין השמחה והרקודין חולה כנ"ל, כי הם תקון החולאת כנ"ל:

והכלל, שצריך להתגבר מאד בכל הפחות, להיות אך שמח תמיד, כי טבע האדם למשך עצמו למרה שחרה ועצבות מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורים, על-כן צריך להכריח את עצמו בכח גדול להיות בשמחה תמיד ולשמח את עצמו בכל אשר יוכל, ואפלו במלי דשטותא. אף שגם לב נשבר הוא טוב מאד, עם כל זה הוא רק באיזו שעה, וראוי לקבע לו איזה שעה ביום לשיבר לבו ולפרש שיחתו לפניו יתברך, כמובא אצלנו, אבל כל היום בלו צריך להיות בשמחה, כי מלב נשבר בקל יכולין לבוא למרה שחרה, יותר מאשר יכולין לכשל על-ידי שמחה, חס ושלום, לבוא לאיזה הוללות, חס ושלום, כי זה קרוב

יותר לבוא מלב נשפר למרה שחרה. על־פן
צריך שיהיה בשמחה תמיד, רק בשעה מיחדת
יהיה לו לב נשפר:

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב כד')

ההתבודדות

האדם הזוכה להיות רגיל להתבודד באמת ולפרש שיחתו לפני השם יתברך פראוי בפרט אם זוכה להתבודד בשדות וביערים, אזי הוא מרגיש בכל פסיעה ופסיעה שפוסע שם מעם גן עדן. גם אחר-כך כשחוזר משם אז כל העולם חדש בעיניו ונדמה לו כאלו הוא עולם אחר חדש לגמרי ואין העולם נראה בעיניו כלל כאשר מקדם. (חיי מוהר"ן י"ז)

ההתבודדות הוא מעלה עליזנה וגדולה מן הכל, דהיינו לקבוע לו על-כל-פנים שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו (בוראו) בטענות ואמתלאות, בדברי חן ורצון ופיוס, לבקש

וְלֹהֵתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יִתְבַּרַךְ, שְׂיִקְרְבוּ אֵלָיו לְעִבּוֹדָתוֹ
 בְּאַמֶּת. וְתִפְלָה וְשִׂיחָה זֹו יִהְיֶה בְּלִשׁוֹן שְׂמֹד־בָּרִים
 בּוֹ, (דְּהִינּוּ בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנּוּ) (בְּמִדְיַנְתָּנוּ), כִּי בְּלִשׁוֹן־הַקִּדְּשׁ קָשָׁה לוֹ
 לְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ, וְגַם אֵין הֵלֵב נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים, מַחֲמַת
 שְׂאִינוּ מְרַגֵּל כָּל־כֶּךָ בְּהַלְשׁוֹן, כִּי אֵין דְּרַכְּנוּ לְדַבֵּר בְּלִשׁוֹן־הַקִּדְּשׁ,
 אֲבָל בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנּוּ, שְׂמִסְפָּרִים וּמְדַבְּרִים בּוֹ, קָל וְקָרוֹב יוֹתֵר לְשַׁבֵּר
 לְבוֹ, כִּי הֵלֵב נִמְשָׁךְ וְקָרוֹב יוֹתֵר אֶל לִשׁוֹן אֲשַׁכְּנּוּ, מַחֲמַת שֶׁהוּא
 מְרַגֵּל בּוֹ. וּבְלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנּוּ יָכוֹל לְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ), וְאֵת כָּל
 אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשִּׁיחַ וְיִסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, הֵן
 חֲרָטָה וְתִשׁוּבָה עַל הָעֵבֶר, וְהֵן בְּקִשְׁתַּת תַּחֲנוּנִים
 לְזִכּוֹת לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ מֵהַיּוֹם וְלֹהֵלָאָה
 בְּאַמֶּת, וּכְיֹוצֵא בְּזֶה כָּל חֵד לְפִינֵם דְּרַגְוָה (לְפִי
 מִדְּרַגְתּוֹ). וְיִזְהַר מְאֹד לְהִרְגִיל עֲצֻמוֹ לְהִתְמִיד בְּזֶה
 מִיְּדֵי יוֹם בְּיוֹם שְׁעָה מִיַּחַדָּת כַּנִּ"ל, וְשֶׁאֵר הַיּוֹם יִהְיֶה
 בְּשִׂמְחָה כַּנִּ"ל.

וְהִנְהָגָה זֹו הִיא גְּדוּלָּה בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד,
 וְהוּא דְרָךְ וְעֵצָה טוֹבָה מְאֹד לְהִתְקַרֵּב
 אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, כִּי זֹאת הִיא עֵצָה כְּלָלִיּוֹת, שְׂכּוּלָל

הכל, כי על כל מה שייחסר לו בעבודת השם, או אם הוא רחוק לגמרי מפל וכל מעבודתו יתברך על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך כנ"ל. ואפלו אם לפעמים נסתתמין דבריו, ואינו יכול לפתח פיו לדבר לפניו יתברך כלל, אף-על-פי-כן זה בעצמו טוב מאד, דהינו ההכנה שהוא מוכן ועומד לפניו יתברך, וחפץ ומשתוקק לדבר, אך שאינו יכול, זה בעצמו גם-כן טוב מאד, וגם יוכל לעשות לו שיחה ותפלה מזה בעצמו, ועל זה בעצמו יצק ויתחנן לפניו יתברך, שנתרחק כל-כך, עד שאינו יכול אפלו לדבר, ויבקש מאתו יתברך רחמים ותחנונים, שיחמל עליו ויפתח פיו, שיוכל לפרש שיחתו לפניו.

ודע, שכמה וכמה צדיקים גדולים מפרסמים ספרו, שלא באו למדרגתם, רק על-ידי הנהגה זו. והמשפיל יבין מעצמו גדל מעלת הנהגה זו, העולה למעלה למעלה, והוא דבר השווה לכל נפש, מקטן ועד גדול, כי כלם יכולים

לְנֶהֱג הַנְּהִיגָה זֹה, וְעַל-יְדֵי זֶה יָבֹאוּ לְמַעַלָּה גְּדוּלָּה.
אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאָחֵז בָּזֶה.

גם טוֹב לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרָה תְּפִלָּה, דְּהֵינּוּ
כְּשֶׁלּוֹמֵד אוֹ שׁוֹמֵעַ אִיזָה מֵאָמֵר תּוֹרָה
מְצַדִּיק הָאֵמֶת, אִיזִי יַעֲשֶׂה מְזֵה תְּפִלָּה, דְּהֵינּוּ
לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן לְפָנָיו יתְּבַרֵךְ עַל כָּל מַה שֶׁנֶּאֱמָר
שֵׁם בָּאוֹתוֹ הַמֵּאֱמָר, מְתִי יִזְכֶּה גַם הוּא לְבֹא
לְכָל זֶה, וְכַמָּה הוּא רְחוֹק מְזֵה, וַיִּבְקֶשׁ מֵאִתּוֹ
יתְּבַרֵךְ, שְׂיִזְכְּהוּ לְבֹא לְכָל הַנֶּאֱמָר שֵׁם בָּאוֹתוֹ
הַמֵּאֱמָר. וְהַמְשַׁבֵּיל וְהַחֲפִיץ בְּאֵמֶת, יוֹלִיכוֹ ה'
בְּדֶרֶךְ אֵמֶת, וַיִּבִּין בְּעֵצְמוֹ דְּכָר מִתּוֹךְ דְּכָר, אִיךְ
לְהַתְנַהֵג בָּזֶה, בְּאִפְּן שְׂיֵהִי דְּבָרָיו דְּבָרֵי חַן
וּמְעֻנּוֹת נְכוֹנּוֹת, לְרַצּוֹתוֹ יתְּבַרֵךְ שְׂיִקְרַבְהוּ
לְעִבּוֹדָתוֹ בְּאֵמֶת. וְעַנֵּן הַשִּׁיחָה זֹה עוֹלָה לְמִקּוֹם
גְּבוּהָ מְאֹד, וּבְכַפְרֵט כְּשֶׁעוֹשֶׂה מִתּוֹרָה תְּפִלָּה, מְזֵה
נַעֲשֶׂה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים מְאֹד לְמַעַלָּה.

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב כ"ה)

עקר הַכְּלִי זֶוּן שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי הוּא הַתְּפִלָּה, וְכָל הַמְּלַחְמוֹת שְׁצָרִיךְ הָאָדָם לְכַבֵּשׁ הֵן מְלַחֶמֶת הַיָּצָר הָרַע הֵן שְׂאָר מְלַחְמוֹת עִם הַמוֹנְגִיעִים וְהַחוֹלְקִים הַכֹּל עַל־יְדֵי תְּפִלָּה וּמִשָּׁם כָּל חַיּוּתוֹ. עַל כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְזָכוֹת לְקַדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל בְּאַמַּת צָרִיךְ לְהִרְבוֹת בְּתַפְלוֹת וּבְקִשּׁוֹת וְשִׁיחוֹת בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנּוֹ כִּי זֶה עֵקֶר הַכְּלִי זֶוּן לְנִצְחָה הַמְּלַחֶמֶת. (לקוטי מוֹהַר"ן סִימָן ב)

עקר הַהִתְבּוֹדְדוֹת הוּא בְּלִילָה, שְׂאֵז הַכֹּל יִשְׁנִים, וְגַם שְׂיִהְיֶה הַמְּקוֹם מַחוּץ לְהַעִיר שְׂיִלְךָ בְּדַרְךְ יְחִידִי, דִּהְיִנוּ בְּמְקוֹם שְׂאִין בְּנֵי אָדָם הוֹלְכִים שָׁם אֶפְלוּ בַּיּוֹם. וְעַל־יְדֵי־זֶה שְׂמֵתְבוֹדֵד בְּלִילָה בְּדַרְךְ יְחִידִי בְּנ"ל וּמִפְּנֵי לְבוֹ וְדַעְתּוֹ מִכָּל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִבְּטַל הַכֹּל עַד שְׂמִבְטַל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, דִּהְיִנוּ שְׂבִתְחִלָּה מִתְּפִלֵּל הַרְבֵּה עַד שְׂמִבְטַל מְדָה זֹאת, וְאַחֲר־כֵּן מִתְּפִלֵּל הַרְבֵּה עוֹד עַד שְׂמִבְטַל מְדָה אַחֲרָת, וְאַחֲר־כֵּן מִתְּפִלֵּל הַרְבֵּה עוֹד עַד שְׂמִבְטַל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי שְׂלֵא יִהְיֶה בּוֹ

שום גַּאֹת וְשׁוּם מַמְשׁוֹת עַד שִׁיְהִיָּה בְּעֵינָיו כְּאֵין
 וּכְאֶפֶס מִמֶּשׁ, וְזוֹכָה עַל־יְדִיָּזָה לְבֹא לְבַחֲנִית
 בְּפֹל בְּאַמַּת - עַל־יְדִיָּזָה נְכַלֵּל נִפְשׁוֹ בְּשִׂרְשׁוֹ
 בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְפַּרֵּךְ הָאֵין סוֹף שֶׁנִּקְרָא מְחַיֵּב
 הַמְצִיאֹת פִּידוּעַ. וְעַל־יְדִיָּזָה נְכַלְלִין כֹּל
 הָעוֹלָמוֹת הַתְּלוּיִים בְּנִפְשׁוֹ גַּם כֵּן בְּאַחֲדוּתוֹ
 יִתְפַּרֵּךְ הָאֵין סוֹף שֶׁנִּקְרָא מְחַיֵּב הַמְצִיאֹת. (שם נ"ב)

הַדְּבוּרִים שֶׁאָדָם מוֹשִׁיחַ וּמְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבֵין
 קוֹנֵו הֵם בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. כִּי
 עַל־יְדֵי שֶׁנִּכְנַס לָזֶה וּמִכְרִיחַ עֲצָמוֹ וּמִכִּין עֲצָמוֹ
 לְדַבֵּר לְפָנָי הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, שׁוֹלַח לוֹ הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ
 דְּבוּרִים בְּפִיו שֶׁהֵם בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. וְצָרִיךְ
 לְרֹאוֹת וּלְהַשְׁתַּדֵּל תָּמִיד לְבַקֵּשׁ בְּכָל עֵת בְּדַבְרֵי
 רְצוּיִים וְתַחֲנוּגִים חֲדָשִׁים. וְזֶה זֹכִין עַל יְדֵי מְהֵרַת
 הַלֵּב שֶׁזֹּכִין עַל־יְדֵי תְנוּעוֹת הַשֵּׁכֶל בְּקִדְשָׁה. וְזֶה
 "לֵב מְהוּר בָּרָא לִי אֱלֹהִים אֲזוּ וְרוּחַ נִכּוֹן חֲדָשׁ
 בְּקַרְבִּי", שִׁיזְכֶּה לְחֲדָשׁ בְּכָל פַּעַם דְּבוּרִים חֲדָשִׁים
 שֶׁהֵם בְּחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ כַּנ"ל. (שם, סימן קנ"ו)

עוד אמר לענין התבודדות, שהיה דרכו ז"ל לזרוז מאד בזה להיות רגיל מאד בהתבודדות, לפרש שיחתו לפני השם יתברך בכל יום ויום ואמר: שאפלו כשאין יכולין לדבר כלל, אפלו כשמדברין רק דבור אחד, גם כן טוב מאד ואמר: שאפלו אם אינו יכול לדבר רק דבור אחד, יהיה חזק בדעתו, וידבר אותו הדבור כמה וכמה פעמים בלי שעור וערך, ואפלו אם יבלה כמה וכמה ימים בדבור זה לבד גם זה טוב ויהיה חזק ואמיץ, וירפה לדבר אותו הדבור פעמים אין מספר, עד שירחם עליו השם יתברך, ויפתח פיו, ויוכל לפרש שיחתו:

ואמר: שהדבור יש לו כח גדול מאד, כי הלא יכולין ללחש על קנה־שרפה שלא תוכל לירות והבן. ואז כשידבר מזה, דבר הרבה מהתבודדות, והאריך מאד בשיחה נפלאה בכמה מיני לשונות, וחזק אותנו וזרו אותנו מאד מאד בזה, להתחזק להרבות בהתבודדות ושיחה בינו

לְבִין קוֹנוֹ וְאָמַר: שְׂרָצוֹנוֹ שְׂיִהְיֶה לָנוּ כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ
 הַתְּבוּדָדוֹת, וּלְבָלוֹת כָּל הַיּוֹם עַל זֶה, אֲךָ לֹא כָּל
 אָדָם יְכוֹל לָקִים זֹאת עַל־כֵּן בְּהִכָּרַח לְצוּוֹת לָהֶם
 שְׂיִהְיֶה לָהֶם עַל־כָּל־פְּנִים אִיזָה שְׁעָה הַתְּבוּדָדוֹת,
 כִּי גַם זֶה טוֹב מְאֹד אֲבָל מִי שְׁלָבוּ חֶזֶק בְּה', וְרוּצָה
 לְקַבֵּל עָלָיו עַל עֲבוֹדָתוֹ יִתְפָּרֵךְ בְּאַמְתּוֹ, רְצוֹנוֹ
 שְׂיִהְיֶה לוֹ כָּל הַיּוֹם הַתְּבוּדָדוֹת (בְּרֻכּוֹת כ"א): 'וּלְאִי
 שְׂיִתְפַּלֵּל אָדָם כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ'. (ליקוטי מוהר"ן ח"ב צ"ו)
עוֹד שָׁמַעְתִּי בְּשִׁמוֹ לְעֵנָן מַעֲלַת הַשְּׂיִיחָה בֵּינוֹ
 לְבִין קוֹנוֹ (בוֹרָאוֹ), שֶׁאָמַר שְׁעַל הַתְּפִלוֹת
 וּתְחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת הַסְּדוּרוֹת מִכֶּבֶד, כְּכֹר יוֹדְעִין
 מֵהֶם כָּל הַמְּחַפְּלִים וְהַמְּקַטְרְגִים, וְהֵם אוֹרְבִים עַל
 הַדְּרָכִים שֶׁל אֱלֹהֵי הַתְּפִלוֹת, מִחֲמַת שְׂיִוְדָעִים מֵהֶם
 מִכֶּבֶד. כְּמוֹ, לְמֹשֶׁל, עַל הַדֶּרֶךְ הַכְּבוֹשָׁה, הַיְדוּעַ
 וּמְפָרְסֵם לְכָל, שֵׁם אוֹרְבִים רוֹצְחִים וְגוֹזְלִים תָּמִיד,
 מִחֲמַת שְׂיִוְדָעִים מִדֶּרֶךְ זֶה כְּכֹר. אֲבָל כְּשֶׁהוֹלְכִין
 בְּנִתִּיב וְדֶרֶךְ חֲדָשׁ, שְׂאִינוֹ נוֹדַע עֲדִין, שֵׁם אֵינָם
 יוֹדְעִים לְאַרְבַּ שֵׁם כָּלָל. כְּמוֹ־כֵן לְעֵנָן הַגַּל, כִּי

השיחה שמדבר האדם עצמו בינו לבין קונו, הוא דרך חדש ותפלה חדשה, שהאדם אומרה מלבו מחדש, על-כן אין המקמרים מצויים כל-כך לארב. ואף-על-פי-כן הזהיר מאד גם על אמירת שאר תחנות ובקשות, במבאר בדברינו כמה פעמים. (שם ח"ב צו)

לאחד אמר: גבור אחד חגר מתניו לכבש חומה חזקה ואחר כך פשטא אל השער, היה ארוג על השער מטוה מקורי עכביש שפתם השער וכי יש שטות מזה שיהיה חוזר ממלחמתו מחמת הסתימה של הקורי עכביש?! (והנמשל מוכן) ואחר-כך אמר לו: העקר הוא הדבור שעל ידי הדבור יכולין לכבש הכל ולנצח כל המלחמות ואמר: אף על פי שיכולין להתבודד במחשבה, אבל העקר הוא הדבור, ומבאר הנמשל ממילא לענין מה שקשה על האדם לדבר לפני השם יתברך או לפני הצדיקים האמתיים מה שבלבו וכל זה מחמת

בוֹשָׁה וּכְבוֹדוֹת שָׁלוֹ שְׂאִין לוֹ עֲזוֹת דְּקַדְשָׁה,
 בּוֹדְאֵי הוּא שְׁמוֹת גְּדוֹל כִּי הֵלֵא הוּא רוֹצֵה
 לְכַבֵּשׁ בְּדַבּוּרוֹ מְלַחְמָה חֲזָקָה שֶׁהוּא מְלַחֶמֶת
 הַיֵּצֵר, וְעַכְשָׁו כִּשְׁהוּא סְמוּךְ לְדַבֵּר, וְלְכַבֵּשׁ
 וְלִשְׁבֵר חוֹמוֹת וְלִפְתַּח שְׁעָרִים עַל יְדֵי הַדַּבּוּר,
 וּבִשְׂבִיל מְנִיעָה קָלָה מִחֲלִישוֹת דַּעְתּוֹ וּכְיֹצֵא,
 יִמְנַע, חֵם וְשָׁלוֹם מְלַדְבֵּר?! כִּי הֵלֵא הַמְּנִיעָה
 הַזֹּאת נְחֻשְׁבֶת לְסִתִּימָה שֶׁל קוּרֵי עַכְבָּיִשׁ כְּנֶגֶד
 הַחוֹמוֹת שְׂרוּצָה לְשִׁבֵר בְּדַבּוּרוֹ.

ג סֵפֶר לִי הָאִישׁ הַנַּ"ל שֶׁרַבְּנוּ צִוָּה לוֹ שְׂיִהְיֶה
 לוֹ הַתְּבוּדָדוֹת שְׂתִי שְׁעוֹת בַּיּוֹם: שְׁעָה
 אַחַת שִׁילֵךְ וַיִּשְׁתַּוְּקַק וַיְכִין עֲצָמוֹ לְדַבֵּר, וַיַּעֲרֹךְ
 לְבוֹ לְכָד, אַחֵר כָּד יְדַבֵּר שְׁעָה אַחַת.

(שיחות הר"ן רלב)

כְּשִׂאָדָם כָּל הַיּוֹם בְּשִׂמְחָה אִזּוּ בְּנִקְל לוֹ לִיַּחַד
 שְׁעָה בַּיּוֹם לְשִׁבֵר אֶת לְבוֹ וּלְהַשִּׁיחַ
 אֶת אֲשֶׁר עִם לְכָבוֹ לְפָנָי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כְּמִכְאֹר

אֶצְלָנוּ בַּמָּה פְּעָמִים, אֲבָל כְּשֵׁישׁ לֹא עֲצֹבוֹת חֵם
 וְשָׁלוֹם, קָשָׁה לֹא מְאֹד לְהִתְבּוֹדֵד וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ
 לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ. (שיחות הר"ן כ')

לב נִשְׁפָּר וְעֲצֹבוֹת אֵינֻן אֶחָד כָּלֵל, כִּי לֵב
 נִשְׁפָּר הוּא בְּלֵב, אֲבָל עֲצֹבוֹת הוּא בָּא מִן
 הַטְּחוּל וְהוּא סִטְרָא־אֲחֵרָא וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 שׁוֹנֵא אוֹתָהּ, אֲבָל לֵב נִשְׁפָּר הוּא חֲבִיב לְפָנָיו
 הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ וַיִּקָּר מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבַּרֵּךְ. וְהִיָּה טוֹב
 שְׂיִהְיֶה לְהָאָדָם לֵב נִשְׁפָּר כָּל הַיּוֹם, אִךְ אֲנָשִׁים
 כְּעֶרְכָּכָם אֵין יְכוּלִים לְקַיֵּם זֹאת כִּי יְכוּלִים לָבוֹא
 מִלֵּב נִשְׁפָּר לְעֲצֹבוֹת חֵם וְשָׁלוֹם, שְׁזֵה אָסוּר
 לְהָאָדָם לְגַמְרֵי. עַל כֵּן צְרִיכִין לִיַּחַד אִיזָה שְׁעָה
 בַּיּוֹם שְׂיִהְיֶה לֹא לֵב נִשְׁפָּר, דְּהֵינֻן לְהִתְבּוֹדֵד
 וּלְשִׁפָּר לָבוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ אֲבָל שְׂאָר כָּל הַיּוֹם כָּלֹא
 יִהְיֶה רַק בְּשִׁמְחָה. (שיחות הר"ן מ"א)

עצבות הוּא כְּמוֹ מִי שֶׁהוּא בְּכַעַס וּבְרָגֵז כְּמוֹ
 שְׂמִתְרַעַם וּמִתְלוֹנֵן עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ, חֵם

וְשָׁלוֹם, עַל שְׂאִינוֹ עוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ. אֲבָל לֵב
 נִשְׁפָּר הוּא כְּבֵן הַמִּתְחַטֵּא לְפָנָי אָבִיו כְּתִינוּק
 שְׂקוּבֵל וּבּוֹכָה לְפָנָי אָבִיו עַל שְׁנַתְרַחֵק מִמֶּנּוּ, וְעַיִן
 עוֹד לְקָמָן סִימָן ל"ד. (שיחות הר"ן מ"ב)

אָחֵר לֵב נִשְׁפָּר בָּא שְׂמֻחָה. וְזֶה סִימָן אִם הָיָה
 לוֹ לֵב נִשְׁפָּר כְּשֶׁבֵא אַחֲר־כֶּף לְשְׂמֻחָה.
 (שם, סִימָן מ"ה)

אָמַר: דְּדוֹד הַמְּלֹךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יָסֵד כָּל סֵפֶר
 תְּהִלִּים מְזִיחַ שְׁהָיָה חֶזֶק מְאֹד בְּעֵינָי
 הַתְּבוּדָדוֹת. וְאָמַר, שְׁעַקֵּר הַתְּבוּדָדוֹת שֶׁל דְּדוֹד
 הַמְּלֹךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, הָיָה בְּעֵת שֶׁשָּׂכַב עַל מִטָּתוֹ
 וְכִסָּה עֵצְמוֹ בְּסִדִּין אִזְ הָיָה מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ כָּל לְבוֹ
 לְפָנָי הַשֵּׁם יִתְּכַרֵּךְ כְּמוֹ שְׂכַתוֹב: "אֲשַׁחֶה בְּכָל
 לַיְלָה מִטָּתִי בְּדַמְעָתִי עֲרֵשִׁי אֲמַסָּה". אֲשֶׁרִי מִי
 שִׁירָגִיל עֵצְמוֹ לְקַיִם הַנְּהַגָּה זֶה הָעוֹלָה עַל הַכָּל.
 (שיחות הר"ן ס"ח)

עוֹד כָּתַב בְּשִׂיחוֹת הַקְדוּשׁוֹת, שְׁמוּב לְהֶאָדָם,
 בְּשָׁעָה שְׁשׁוּכֵב עַל מִטָּתוֹ לִישֹׁן, לְהַרְגִיל
 עֲצֻמוֹ לְשִׁפְךְ שִׂיחוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְבַקְשׁוֹ,
 שְׂיִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב לְעִבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאִם אֵינוֹ זוֹכֶה
 אֶז לְדַבֵּר דְּבוּרִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ מִחֲמַת הַתְּגַבְרוֹת
 לְבוֹ הָאֵבֶן, עַל כָּל פְּנִים יִרְגִיל עֲצֻמוֹ לְהִתְאַנַּח
 וּלְגַנָּח גְּנִיחוֹת הַרְבֵּה תְּכוּפוֹת זֶה אַחֵר זֶה עַל
 שְׂרָחוֹק מְאֹד מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְשִׂיזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְכִבֵּר מְבֹאֵר בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ "לְקוֹמֵי
 מוֹהַר"ן" כִּמָּה תוֹרוֹת מֵה שְׂיִכּוּלֵין לְזִכּוֹת עַל-יְדֵי
 אֲנָחָה דְקַדְשָׁה, עֵין שָׁם.

כְּשִׂאֲחָד מִיִּשְׂרָאֵל רוֹצֶה לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ לְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ
 וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיִקְרָבוּ לְעִבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶז הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוּל מְשֻׁלֵיד כָּל עֲנִינָיו וְכָל הַגְּזוּרוֹת
 שְׂרוֹצֶה לְגוֹר חֵם וְשָׁלוֹם, וְכָל הָעֶסְקִים שְׁלוֹ
 שְׂהוּא יִתְבָּרַךְ עוֹסֵק בָּהֶם כְּבִיכּוּל, וְהוּא מְשֻׁלֵיד

הכל ופונה עצמו רק לזה האיש שרוצה לדבר
 עמו ולפרש שיחתו לפניו, לבקש מאתו שיעזרהו
 להתקרב אליו יתברך. נמצא שעל ידי זה ממילא
 נצולין ישראל מפל הגזרות קשות רחמנא לצלן.

(שיחות הר"ן ע')

אמר אם היה האדם זוכה לשמע השירות
 והתשבחות של העשבים, איך כל עשב
 ועשב אומר שירה להשם יתברך בלי שום פניה
 ובלי שום מחשבת חוץ כלל, כמה יפה ונאה
 כששומעין את השירה שלהם. ועל כן טוב מאד
 ביניהם לעבד את השם ביראה ולהתבודד על פני
 השדה בין גדולי הארץ ולשפך שם שיחתו לפני
 השם יתברך באמת, ועין עוד בהשיחות סימן
 רכ"ו שאמר גם כן, שטוב יותר שהתבודדות
 יהיה מחוץ לעיר במקום עשבים כנ"ל, כי
 העשבים גורמים שיתעורר הלב. (שיחות הר"ן קס"ג)

אמר בודאי נמצאים כשרים אף על פי שאין
 להם התבודדות, אבל אני קורא אותם

מבְּהָלִים וּמִבְּלָבָלִים (פְּלוּטִים) וּפְתָאם כְּשִׁיבֹא מְשִׁיחַ
 וַיִּקְרְאוּ אוֹתָם יֵהִיוּ מְעַרְבִים וּמִבְּלָבָלִים. אָבֵל מִי
 שְׁמַתְנִהֵג בְּהֵנְהֵגָה הַקְדוּשָׁה שֶׁל הַתְּבוּדָה,
 יֵהִיֶה דוֹמָה כְּמוֹ הָאָדָם אַחַר הַשָּׁנָה שְׂדַעְתּוֹ נוֹחָה
 וּמִיִּשְׁבֵּת הַיָּטֵב, כֵּן יֵהִי דַעְתּוֹ נוֹחָה וּמִיִּשְׁבֵּת עָלָיו
 בְּלִי מֵהוּמָה וּבְלָבוּל (שיחות הר"ן רכ"ח).

עקר הַחַיּוֹת מְקַבְּלִין מֵהַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב:
 תְּפִלָּה לְאֵל חַיִּי (תהלים מ"ב). גַּם עַל יְדֵי
 תְּפִלָּה מִשְׁפִּיעַ חַיּוֹת לְכָל שְׁלֹשָׁה חֻלְקֵי עוֹלָם,
 שֵׁהֵם: עוֹלָם הַשָּׁפֵל, עוֹלָם הַכּוֹכָבִים וְעוֹלָם
 הַמְּלָאכִים. וְעַל כֵּן עַל יְדֵי תְּפִלָּה מְעוֹרֵר כַּח
 הַמְּלָאכִים, הַמְּנַהֲגִים אֶת הַכּוֹכָבִים הַמְּמַנִּים עַל
 הָעֵשָׂבִים וְהַצְּמָחִים שֶׁבְּעוֹלָם הַשָּׁפֵל הַזֶּה וּמִכֵּים
 אוֹתָם וְאוֹמְרִים לָהֶם שִׁיגְדְלוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ, וְכִרְוֹנִם לְכַרְכָּה, אִין לָךְ עֵשֶׂב מְלֻמְטָה,
 שְׂאִין לוֹ כּוֹכָב וּמְלֻאָךְ, שְׂמֻכָּה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ:
 גְּדֵל. גַּם יִשְׂרָאֵל מְפָרְנִסִין לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׂמִים

בְּתַפְלָתָם, וּכְפִי שְׁמִפְרָנִים לְאָבִיו שְׁבַשְׁמִים
 בְּתַפְלָתוֹ, כִּן זֹכֶה הָאָדָם לְמִצָּא אֶת פְּרִנְסָתוֹ.
 (השתפכות הנפש ג.)

וְכוֹלִים לְצַעֵק לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּקוֹל דְּמָמָה
 דְּקָה בְּצַעֲקָה גְדוֹלָה מְאֹד וְשׁוֹם אָדָם
 לֹא יִשְׁמַע כָּלָל, כִּי אֵינוֹ מוֹצִיא שׁוֹם קוֹל לַחֲוִין
 רַק הוּא מְצִיר הַיֵּטֵב הַצַּעֲקָה בְּמַחְשָׁבָה, וְעֵין
 בְּפָנִים כָּל הָעֵנָן (שיחות הר"ן ט"ז).

לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ הִנְהָגוֹת מִיַּחַדוֹת שְׁצָרִיךְ
 לְנַהֵג כְּפִי שְׁצָרִיךְ לְתַקֵּן מֵה שְׁפָגַם וּכְפִי
 שְׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ. אֲבָל הַהִתְבּוֹדָדוֹת וְלִשְׁפָךְ שִׁיחָתוֹ
 לְפָנֵי הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וּבְלִשׁוֹן שְׁמֹדְבָרִים
 בּוֹ, זֶה הוּא הִנְהָגָה כְּלָלִית שְׁמַחֲיֵב בְּזֶה כָּל אֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם כָּל יְמֵי חַיָּיו. וְכֵן לְמוֹד שְׁלַחַן
 עָרוּךְ בְּכָל יוֹם זֶה הוּא גַם כִּן הִנְהָגָה כְּלָלִית
 כַּנִּל. (השתפכות הנפש ל"א).

אמירת תהלים היא מעלה גדולה, כאלו
אמרם דוד המלך עליו השלום
בעצמו, כי הוא אמרם ברוח הקדש. והרוח
הקדש מנח בתוך התיבות (המלים). וכשאומר
המזמורי תהלים הוא מעורר ברוח פיו את הרוח
הקדש, עד שנחשב כאלו אמרם דוד המלך עליו
השלום בעצמו. והוא מסגל מאד לרפאות את
החולה להיות לו בפחון רק על השם יתברך,
שעל ידי אמירת תהלים יושיעו השם. והפחון
הוא בחינת משענת, כמו שהאדם נשען על
המטה, כן הוא נשען על הפחון, שבוטח
שיושיעו השם, כמו שאמר דוד: ויהי ה' למשען
לי, ועל כן על ידי זה נתרפא החולה, כמו
שכתוב: אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו
ונקה. וזה בחינת ויצא חטר מגוע ישי הנאמר על
משיח שהוא מזרע דוד. וזה בחינת עתידין
צדיקים שיחיו מתים על ידי המשענת, בחינת:

וְאִישׁ מִשְׁעֲנָתוֹ בִּידוֹ, בְּחֵינֵת: וְנָתַתְּ הַמִּשְׁעָנָת עַל
פְּנֵי הַנֶּעֱר:

ג דְּבַר אֹז: חֶרֶף הוּא בְּחֵינֵת עֵבוֹר, וְאֹז כָּל
הָעֹשָׂבִים וְהַצְּמָחִים כֻּלָּם מֵתִים, כִּי בְּמִל
כָּחַם בְּחֶרֶף, וְהֵם אֹז בְּבְחֵינֵת מִיָּתָה. וּכְשָׂבֵא
הַקִּיץ, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת יָדָה, אֹז כָּל הָעֹשָׂבִים
נִתְעוֹרְרִים וְחַיִּים, וְאֹז טוֹב וַיִּפֶּה מְאֹד כְּשִׂיּוֹצְאִים
לְשׁוֹחַ בְּשָׂדָה. שִׂיחָה זֹאת תְּפֹלָה וְתַחֲנוּנִים וְתִשׁוּקָה
וְגַעְגּוּעִים לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֹז כָּל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה
הַמִּתְחַלֵּים לְחַיּוֹת וְלִצְמַח, אֹז כֻּלָּם נִכְסָפִים
וְנִכְלָלִים בְּתוֹךְ שִׂיחָתוֹ וְתִפְלָתוֹ. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי
מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן א' שֶׁזֶה בְּחֵינֵת וַיֵּצֵא יִצְחָק
לְשׁוֹחַ בְּשָׂדָה, שֶׁתְּפֹלָתוֹ הִיָּתָה עִם כָּל שִׂיחַ
הַשָּׂדֶה, שֶׁכָּל שִׂיחַ הַשָּׂדֶה חָזְרוּ כָּחַם לְתוֹךְ
תְּפֹלָתוֹ, עַיִן שָׁם. (הַשְּׂתַפְכוֹת הַנֶּפֶשׁ כ"ז)

ל אַחַד מִגְדוּלֵי מְקַרְבֵי צוּה לֹא בִימֵי נְעוּרָיו
שֶׁל הַמְּקַרֵּב הַנִּ"ל, שֶׁבִשְׂעֵת

התבודדות ידבר הרבה בפרטיות עם כל איברי גופו ויסביר להם שכל תאוות הגוף הבל.

(השתפכות הנפש מ"ח)

צריך להתגיל עצמו להתפלל על כל מה שיחסר לו בכל עת, הן פרנסה או בנים או פשיש לו חולה חס ושלום, בביתו וצריך רפואה וכו', על כלם יהיה עקר עצתו רק להתפלל להשם יתברך, ויאמין בהשם יתברך שהוא טוב לכל, כמו שכתוב טוב ה' לכל, הינו לכל הדברים הן לרפואה הן לפרנסה הן לכל הדברים. כשמאמין כך, בודאי יהיה עקר השתדלותו בטר קדשא בריך הוא ולא ירדף אחר תחבולות רבות, כי רבם אינם מועילים כלום, ומעט דמעט המועילים אינו יודע מהם ואינו יכול למצאם. אבל לקרא להקדוש-ברוך הוא זה טוב ומועיל לכל דבר שבעולם. וזה יכול למצא תמיד כי הוא יתברך בנמצא תמיד.

(השתפכות הנפש)

הַקְרוֹשׁ בְּרוּךְ־הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתְךָ שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל וּבְשִׁי־יִשְׂרָאֵל מִתְפַּלְלִים לְפָנָיו
 הֵם מִמְּלֵאִים תְּאוֹתָו וְהוּא מְקַבֵּל תַּעֲנוּג מֵאַתָּם.
 (ליקוטי מוהר"ן ט"ו)

מִי שְׂרוּצָה לְמַעַם מַעַם אֹר הַגָּנוּז, הֵינוּ סוּדוֹת
 הַתּוֹרָה שְׂיִתְגַּלֶּה לְעֵתִיד, יִרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת
 בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵו וְיִדִין וְיִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ עַל כָּל
 עֲסָקָיו וּמַעֲשָׂיו, אִם כֶּךָ רָאוּי וְהַגּוֹן לוֹ לַעֲשׂוֹת
 וְלִהְתַּנְּהַג כֶּךָ בְּנֶגֶד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַגּוֹמֵל עִמּוֹ
 טוֹבוֹת בְּכָל עֵת וְרַנֵּעַ. וַיְכַלֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט
 וְעַל הַכֹּל יָבֹא בְּמִשְׁפָּט עִם עַצְמוֹ, וְהוּא בְּעַצְמוֹ
 יִדִין וְיִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ עַל כָּל עֲסָקָיו וּמַעֲשָׂיו.
 וּבִזְוָה יִסִּיר מֵעַלָיו כָּל הַפְּחָדִים וַיִּנְצַל מִיְּרֵאוֹת
 הַנְּפוּלוֹת, הֵינוּ שְׂלֵא יִירָא וְלֹא יִפְחַד מִשׁוּם שֶׁר
 וְאֲדוֹן וְחַיָּה רָעָה וְלִסְטִים וְלֹא מִשׁוּם דְּבַר
 שְׂפֵעוֹלָם, רַק מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד יִירָא וְיִפְחַד.

(ליקוטי מוהר"ן ט"ו)

הַבְּטַחַת רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה

רַבְּנוּ ז"ל יחד שְׁנֵי עֲדִים נְאֻמָּנִים, תְּלַמִּידוֹ ר' אַהֲרֹן מִבְּרֶסֶלֶב וְתְלַמִּידוֹ ר' נִפְתָּלִי מִנְעַמְרוֹב, וְהַבְּטִיחַ וְאָמַר בְּפָנֵיהֶם, מִי שְׂיָבוֹא עַל קַבְרוֹ וְיֹאמֶר שֵׁם אֱלֹהֵי הָעֶשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה עֲבוּרָה, אִפְלוּ אִם גָּדְלוּ וְעִצְמוּ עוֹנוֹתָיו וְחֲטָאֵיו מְאֹד מְאֹד חֹס וְשָׁלוֹם, אֲנִי אֶתְאַמֵּן וְאֶשְׁתַּדֵּל לְאַרְךָ וְלִרְחֹב לְהוֹשִׁיעוֹ וְלִתְקִנּוֹ. וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אֵיךְ וְעַל מִיךְ לִיִּגְעֵן אֵין דְּעַר לְעֵנֵג אֵין אֵין דְּעַר בְּרִיִּיט אֵיךְ וְאֵל אֵיִהֶם אֵ טוֹכָה טְהוֹן, בִּי דִי פְאוֹת וְעַל אֵיךְ אֵיִהֶם אֵרוֹים צִיִּהֵן פּוֹן שְׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת (אֶשְׁתַּטַּח לְאַרְךָ וְלִרְחֹב לְהִיטִיב עִמּוֹ. בְּפְאוֹתָיו אֶמְשַׁכְּהוּ וְאֶוְצִיֵּאֵהוּ מִשְׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת). וְאֲנִי חֹזֵק בְּכָל הַדְּבָרִים שְׁלִי, אֵיךְ בְּנֵה אֲנִי חֹזֵק בְּיוֹתֵר, שְׂאֵלוֹ הָעֶשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים מוֹעִילִים מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר שֶׁהוּא תְקוּן הַכְּלָלִי, כִּי כָּל עֲבָרָה יֵשׁ לָהּ תְקוּן מִיַּחַד, אֲבָל תְקוּן הַזֶּה הוּא תְקוּן הַכְּלָלִי.

תְּקוּן רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה

לוֹמֵר הָעֶשְׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים אֱלֹהֵי טוֹ, לֵב, מֵא, מֵב, נֵט, עוֹ, צ, קה, קלו, קנ, לְפָנֵם הַבְּרִית. וּמִי שְׂזוֹכָה לְאֶמְרָם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם אֵין צְרוּךְ לְפַחַד כִּי בּוֹדֵאֵי גִתְתַּקֵּן עַל־יְדֵי זֶה. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: דָּאִם עֲרֻשְׁמַע אִיו מְקוּה (הַדְּבָר הַרְאֵשׁוֹן מְקוּה). אֵיךְ אִפְלוּ אִם הוּא אֲנוּם שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְטַבֵּל בְּמְקוּה, אֶפֶר־עַל־פִּי־כֵן יֹאמְרָם. כִּי הֵם תְקוּן גְּדוֹל וְנוֹרָא.

תקון הכללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקֶּשֶׁר עֲצָמֵי בְּאִמִּירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמָּרִים אֵלַי
 לְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁפְּדוּרְנוּ, וְלְכֹל
 הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁכָּנִי עָפַר קְדוּשֵׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 הַמָּוֶה, וּבְפֶרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוּד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה רַבְּנוּ נַחְמָן בֶּן פִּינְאָ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

קדם שיתחיל באמירת תהלים יאמר זה:

לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדָּמָה פָּנָיו
 בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמְלֹךְ
 גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

הַרְיֵנִי מְזֻמָּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
 לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִידָה הוּא וּשְׁכִינְתוֹה
 בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל-יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל
 יִשְׂרָאֵל:

טז

- א מִכַּתָּם לְדוֹד, שְׁמֵרְנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ:
- ב אֲמַרְתָּ לַיהוָה, אֲדַנֶּי אַתָּה, טוֹכְתִי בַל עָלֶיךָ:
- ג לְקַדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הַמָּה, וְאֲדִירִי כָּל חֲפָצֶי
בָּם:
- ד יִרְבוּ עֲצוּבוֹתֶם אַחַר מְהֵרוּ, בַּל אִסִּיף נִסְפֵיהֶם
מִדָּם, וּבַל אֶשָּׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שַׁפְּתָי:
- ה יְהוָה מְנַת חֶלְקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי:
- ו חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בַּנְּעָמִים, אַף נִחַלְתָּ שְׁפָרָה עָלַי:
- ז אֶבְרַךְ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אַף לֵילוֹת יִסְרוּנִי
כְּלִיֹּתַי:
- ח שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תְּמִיד, כִּי מִיְמִינִי בַּל אֶמוּט:
- ט לִכֵּן שָׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אַף בְּשָׂרֵי יִשְׁכַּן
לְבַטָּח:
- י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשֹׂאֵל, לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ
לְרֹאוֹת שַׁחַת:

יא תוֹדִיעֵנִי אֶרְחַח חַיִּים, שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת פְּנֶיךָ,
נְעֻמוֹת בְּיַמִּינְךָ נְצַח:

לב

א לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חַטָּאה:
ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ
רְמִיה:

ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמַי, בְּשִׂאֲנָתִי כָּל הַיּוֹם:
ד כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ, נְהַפְּךָ לְשִׁדִּי
בְּחִרְבְּנֵי קוֹץ סָלָה:

ה חַטָּאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי לֹא כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי
אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעַי לִיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן
חַטָּאתִי סָלָה:

ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵיד אֱלֹהִים לְעֵת מְצֵא, רַק
לְשִׁטְף מַיִם רַבִּים אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ:

ו אֶתְּה סֵתֶר לִי * , מִצָּר תִּצְרֵנִי, רְנִי פִלַּט תְּסוּבְּכֵנִי
סְלָה:

ח אֲשַׁכִּילֶךָ, וְאֹרֶךְ בְּדָרְךָ זֶה תִּלְוֶה, אִיעָצֶה עֲלֶיךָ
עֵינַי:

ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֶד אֵין הַבֵּין, בְּמַתַּג וְרֶסֶן
עֲדִיו לְבָלוֹם בַּל קָרֵב אֵלֶיךָ:

י רַבִּים מְכֹאֲבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בִּיהוָה חֶסֶד
יְסוּבְּכֵנוּ:

יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים, וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל
לֵב:

מא

א לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְדָוִד:
ב אֲשֵׁרֵי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ
יְהוָה:

ג יהוה ישמרהו ויחיהו ואשר בארץ, ואל תתנהו
בנפש איביו:

ד יהוה יסעדנו על ערש דוי, כל משכבו הפכת
בחליו:

ה אני אמרתי יהוה חנני, רפאה נפשי כי חטאתי
לך:

ו אויבי יאמרו רע לי, מתי ימות ואבד שמו:
ז ואם בא לראות שוא ידבר, לבו יקבץ און לו,
יצא לחוץ ידבר:

ח יחד עלי יתלחשו כל שנאי עלי, יחשבו רעה
לי:

ט דבר בליעל יצוק בו, ואשר שכב לא יוסיף
לקום:

י גם איש שלומי אשר פטחתי בו אוכל לחמי,
הגדיל עלי עקב:

יא ואתה יהוה חנני והקימני, ואשלמה להם:

יב בּוֹאֵת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא יֵרִיעַ אִיבִי
עָלַי:

יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכַּת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם:
יד בְּרוּךְ יְהוָה, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

מב

א לִמְנַצַּח מִשְׁכִּיל לְבַנֵּי קִרְחָ:
ב בְּאֵיל תַּעְרוֹג עַל אַפִּיקוֹ מִיּוֹם, בֵּין נַפְשֵׁי תַעְרוֹג
אֱלֹהֵיךָ אֱלֹהִים:
ג צִמְאָה נַפְשֵׁי יְלֹאֵהִים לְאֵל חַי, מִתִּי אָבוֹא
וְיֵרָאֵה פָנַי אֱלֹהִים:
ד הֵיטָה לִּי דַמְעָתִי לְחֶם יוֹמָם וּלְלֵילָה, בְּאִמֹר אֵלַי
כֹּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ:
ה אֵלֶּה אֲזַכְּרָה וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי, כִּי אֶעְבֹּר
בְּפֶסֶךְ, אֲרַדֵּם עַד בֵּית אֱלֹהִים, בְּקוֹל רִנָּה
וְתוֹדָה הַמוֹן חוֹגֵג:

- ו מה תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי
 לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אֹדְנֹנִי יְשׁוּעוֹת פָּנָיו:
- ז אֱלֹהִי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּחֲוֶה, עַל־כֵּן אֲזַכֶּרְךָ
 מֵאָרֶץ יַרְדֵּן וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעַר:
- ח תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל
 מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָד עָלַי עָבְרוּ:
- ט יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי,
 תִּפְּלֶה לְאֵל חַיִּי:
- י אֹמְרָה לְאֵל סִלְעֵי לָמָּה שָׁכַחְתָּנִי, לָמָּה קִדַּר
 אֵילֶךְ בְּלַחֲץ אוֹיֵב:
- יא בְּרִצָּח בְּעֲצָמוֹתַי חֲרַפְוִנִי צוֹרְרִי, בְּאֶמְרָם אֵלִי
 כָּל הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ:
- יב מה תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וּמָה תַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי
 לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אֹדְנֹנִי יְשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהִי:

נט

א לַמְנַצֵּחַ, אֶל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח
שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ:

ב הֲצִילֵנִי מֵאִיבִי, אֱלֹהִי, מִמִּתְקוֹמְמֵי תִשְׁגִּבְנִי:

ג הֲצִילֵנִי מִפְּעֻלֵי אֹן, וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי:

ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יַגִּירוּ עָלַי עֵזִים, לֹא
פָּשְׁעִי וְלֹא חַטָּאתִי אֲדֹנָי:

ה בְּלִי עֹן, יְרוּצוֹן וַיְכַוְּנֵנוּ, עוֹרֵה לְקִרְאתִי וְרֹאֵה:

ו וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים צָבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,

הַקִּיצָה לְפַקֵּד כָּל הַגּוֹיִם, אֶל תַּחַן כָּל בְּגֵדֵי אֹן
סְלָה:

ז יִשׁוּבוּ לָעֶרֶב יִהְמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּכְבוּ עִיר:

ח הִנֵּה יַבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי
מִי שִׁמַּע:

ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק לָמוֹ, תִּלְעַג לְכָל גּוֹיִם:

- י עזו אליך אשמרה, כי אלהים משגבני:
- יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים יראני בשררי:
- יב אל תהרגם פן ישכחו עמי, הניעמו בחילך
והורידמו, מגננו אדני:
- יג חטאת פימו דבר שפתימו וילכדו בגאונם,
ומאלה ומפחש יספרו:
- יד פלה בחמה פלה ואינמו, וידעו כי אלהים
מישל ביעקב לאפסי הארץ סלה:
- טו וישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו עיר:
- טז הפה יניעון לאכל, אם לא ישבעו וילינו:
- יז ואני אשיר עזך וארגן לבקר חסדך, כי היית
משגב לי ומנום ביום צר לי:
- יח עזי אליך אומרה, כי אלהים משגבני אלהי
חסדי:

עז

- א לְמַנְצַחַ עַל יְדוּתוֹן לְאַסָּף מְזִמּוֹר:
- ב קוֹלִי אֶל אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל אֱלֹהִים
וְהֵאזִין אֵלַי:
- ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנֵּי דְרָשְׁתִּי, יְדֵי לֵילָה נִגְרָה וְלֹא
תִפּוּג, מֵאֲנֵה הַנְּחָם נַפְשִׁי:
- ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַטֵּף
רוּחִי סֵלָה:
- ה אֲחֻזֶּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר:
- ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים:
- ז אֲזַכְּרָה נִגְיַנְתִּי בַלֵּילָה, עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה,
וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי:
- ח הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנֵּי, וְלֹא יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד:
- ט הָאֵפֶס לְנִצָּחַ חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמֹר לְדֹר וָדֹר:
- י הַשְּׂכַח חַנּוּת אֵל, אִם קָפֵץ בְּאֵף רַחֲמֵי סֵלָה:

- יא ואמר חלֹותי היא, שְׁנוֹת יָמַי עָלְיוֹן:
- יב אֲזַכֹּר מֵעַלְלֵי יְהוָה, כִּי אֲזַכֵּרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאֵךְ:
- יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבְעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
- יד אֱלֹהִים, בְּקֹדֶשׁ דְּרָכֶךָ, מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים:
- טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲוֹךְ:
- טז גִּאֲלַת בְּרוּעַ עַמֶּךָ, בְּנֵי יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סָלָה:
- יז רְאוּךָ מַיִם אֱלֹהִים, רְאוּךָ מַיִם יַחִילוּ, אֵף יִרְגְּזוּ
תְהוֹמוֹת:
- יח זָרְמוּ מַיִם עֲבוֹת, קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֵף חֲצֹצִיף
יִתְהַלְכוּ:
- יט קוֹל רַעְמֶךָ בַּגִּלְגָּל הַאִירוּ בְּרָקִים תִּבֵּל, רַגְזָה
וּתְרַעַשׂ הָאָרֶץ:
- כ בָּיִם דְּרָכֶךָ וּשְׁבִילֶךָ בְּמַיִם רַבִּים, וְעִקְבוֹתֶיךָ לֹא
נִדְעוּ:
- כא נְחִית כְּצֹאן עַמֶּךָ, בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

ע

- א תִּפְלָה לְמוֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, אֲדַנִּי מֵעוֹן אֶתָּה
הָיִיתָ לָנוּ בְּדֹר וְדֹר:
- ב בְּמִרְם הַרִים יִלְדוּ וְתַחֲוִלֵּל אֶרֶץ וְתִבֵּל, וּמֵעוֹלָם
עַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
- ג תָּשֵׁב אֲנוֹשׁ עַד דְּכָא, וְתֹאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם:
ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר,
וְאַשְׁמֹרֶה בְּלִילָה:
- ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יְהִיוּ, בִּבְקָר כְּחֶצִיר יַחֲלֶף:
ו בִּבְקָר יֶצִיץ וְחֲלֶף, לְעָרֵב יְמוּלֵל וַיִּבֶשׁ:
ז כִּי כָלֵינוּ בְּאַפָּךָ, וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ:
ח שָׂתָה עֲוֹנוֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ, עַל־מְנוּ לְמֵאֹר פְּנִיךָ:
ט כִּי כָל יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כָּלֵינוּ שָׁנִינוּ כְּמוֹ
הִגָּה:

י ימי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרֹת
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרֵהַבָּם, עָמַל וְאֹוֹן, כִּי גַז חִישׁ
 וַנְּעַפָּה:

יא מִי יוֹדֵעַ עַז אַפָּדָה, וּכְיִרְאָתָךְ עֲבַרְתָּךְ:
 יב לְמִנּוֹת יָמֵינוּ בֵּין הוֹדֵעַ, וְנָבֵא לְבַב חֲכָמָה:
 יג שׁוֹבָה יְהוָה עַד מָתַי, וְהִנָּחֵם עַל עֲבֹדֶיךָ:
 יד שְׁבַעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסֻדָּךְ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל
 יָמֵינוּ:

טו שְׁמַחְנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ, שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה:
 טז יִרְאֵה אֶל עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּה, וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם:
 יז וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ
 כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה

א הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְּשִׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו:

ב שִׁירוּ לוֹ זְמָרוּ לוֹ, שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו:
 ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב מִבְּקִשֵׁי אֲדָנִי:
 ד דְּרִשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ, בְּקִשׁוּ פָּנָיו תָּמִיד:
 ה זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְּתֵיו וּמִשְׁפְּטֵי
 פִּיו:

ו זֶרַע אַבְרָהָם עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
 ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו:
 ח זְכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דְּבַר צְוָה לְאֵלֶּף דּוֹר:
 ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם, וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 יא יֵאמֹר לְךָ אֵתֵן אֶת אֶרֶץ פְּנֵעוֹן, חֶבֶל נַחֲלֹתְכֶם:
 יב בְּהִיּוֹתָם מִתֵּי מִסְפָּר, כְּמַעַט וְגָרִים בָּה:
 יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, מִמַּמְלַכָּה אֶל עַם אַחֵר:
 יד לֹא הִנִּיחַ אָדָם לְעִשְׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי, וּלְנַבְיְאֵי אֶל תִּרְעוּ:

- זז וַיִּקְרָא רָעַב עַל הָאָרֶץ, כָּל מִטָּה לֶחֶם שָׁבַר:
 זי שְׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ, לְעֹבֵד גַּמְכָּר יוֹסֵף:
 יח עָנּוּ בַּכֶּבֶל רַגְלוֹ, בְּרֹזַל בָּאָה גַּנְשׁוּ:
 יט עַד עֵת בָּא דְבָרוֹ, אִמְרַת יְהוָה צָרְפָתָהּ:
 כ שְׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירֶהוּ, מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
 כא שָׁמוּ אָדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשָּׁל בְּכָל קַנְיָנוֹ:
 כב לְאַסֵּר שָׂרָיו בְּגַנְשׁוֹ, וּזְקַנְיוֹ יַחֲבִים:
 כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גַּר בְּאֶרֶץ חָם:
 כד וַיִּפֹּר אֶת עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:
 כה הִפְךָ לִבָּם לְשֹׂנְאֵי עַמּוֹ, לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
 כו שְׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ, אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ:
 כז שָׁמוּ בָּם דְּבָרַי אֹתוֹתַי, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם:
 כח שְׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ, וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ:
 כט הִפְךָ אֶת מִימֵיהֶם לְדָם, וַיָּמַת אֶת דֹּגְתָם:
 ל שָׂרֵץ אֲרָצָם צִפְרֹדְעִים, בְּחֹדְרֵי מַלְכֵיהֶם:

- לא אָמַר וַיָּבֵא עָרֵב, פְּנִים בְּכָל גְּבוּלָם:
- לב נָתַן גְּשֵׁמֵיהֶם פָּרֶד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאַרְצָם:
- לג וַיֵּךְ גַּפְנָם וְתֵאֲנַתָּם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם:
- לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרֶבֶה, וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
- לה וַיֹּאכַל כָּל עֵשֶׂב בְּאַרְצָם, וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
- לו וַיֵּךְ כָּל בְּכוֹר בְּאַרְצָם, רֵאשִׁית לְכָל אוֹנָם:
- לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וַאִין בְּשִׁבְטָיו בּוֹשֵׁל:
- לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם, כִּי נָפַל פַּחַדֵּם עֲלֵיהֶם:
- לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּךְ, וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה:
- מ שָׂאֵל וַיָּבֵא שָׁלוֹ, וְלַחֵם שָׁמַיִם יִשְׁפִּיעֵם:
- מא פָּתַח צוּר וַיִּזּוּבוּ מַיִם, הִלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר:
- מב כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קִדְשׁוֹ, אֶת אֲבֹרָהֶם עֲבָדָיו:
- מג וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרָנָה אֶת בְּחִירָיו:
- מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצּוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ:
- מה בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלו

- א על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו, בוכרנו
את ציון:
- ב על ערבים בתוכה, תלינו פגרותינו:
- ג כי שם שאלנו שובינו דברי שיר ותוללינו
שמחה, שירו לנו משיר ציון:
- ד איך נשיר את שיר יהודה, על אדמת נכר:
- ה אם אשכחך ירושלים, תשכח ימיני:
- ו תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי, אם לא
אעלה את ירושלים, על ראש שמחתי:
- ז זכר יהודה לבני אדום את יום ירושלים,
האמרים ערו ערו עד היסוד בה:
- ח בת בבל השדודה, אשרי שישלם לך את
גמולך שגמלת לנו:
- ט אשרי שיאחו ונפץ את עלליך אל הסלע:

קנ

א הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ
עִזּוֹ:

ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ:

ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר:

ד הַלְלוּהוּ בְּתֵף וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעָגֹב:

ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
תְּרוּעָה:

ו כָּל הַנְּשַׁמָּה תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

כּוּ יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוֹת עִמּוֹ, יִגְלַע
יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה, מְעוֹזִים בְּעַת
צָרָה: וַיַּעֲזֹרֵם יְהוָה וַיַּפְלְטֵם, וַיַּפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
חָסוּ בוֹ:

"הפתק הקדוש"
מכתב מרבי נחמן

מאד היה קשה לי לרדת אליך
תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי
מאד מעבודתך ועליך אמרתי
* מיין פייעריל וועט מליען ביז
משיח וועט קומען חזק ואמן
בעבודתך

גַּנְחַ נְחָמָן מְאוּמָן
ובזה אגלה לך סוד והוא:
מלא וגדיש מקו לקו (פצפציה)
ובחזוק עבודה תבינהו וסמן
יז בתמוז יאמרו שאינך מתענה

* האש שלי תוקד עד ביאת משיח